

SELECTIONS FROM THE SATARA RAJAS'
AND
THE PESHWAS' DIARIES.

VIII

SATTAI MADHATRAY PESHWA

VOLUME III.

PREPARED BY

The late Rao Bahadur Ganesh Chimnāji Vād, B. A

NATIVE ASSISTANT TO THE COMMISSIONER

EDITED BY

KASHINATH BALKRISHNA MARATHIE, B. A, L. L. B.

PUBLISHED BY

THE POONA DECCAN VERNACULAR TRANSLATION SOCIETY

WITH THE PERMISSION OF THE GOVERNMENT

OF BOMBAY

1911

PRINTED BY

K. R. Gondhalekar "Jagadhlitechhu Press," Poona City,

---

*All rights reserved under Act 25 of 1867
by the Society*

Price 2½ Rupees.

सातारकर महाराज व पेशवे ह्यांची रोजनिशी

भाग ८ वा.

सवाई माधवराव पेशवे

(निवडक उतारे)

अंक ३ रा.

— ❦ —

राववहादूर गणेश चिमणाजी वाड बी. ए.

माजी नेटिव्ह असिस्टंट निसवत कमिशनर मध्यभाग

ह्यानी निवड करून काढली

ते

काशीनाथ वाळकृष्ण मराठे बी. ए. एल्. एल्. बी.

ह्यानीं छापण्याकरिता तयार केली.

डेक्कन व्हर्न्याक्युलर ट्रान्सलेशन सोसायटी-पुणे.

हिनें

मुंबई सरकारच्या परवानगीनें छापून प्रसिध्द केली.

सन १९११

के रा गोंधळेकर याच्या जगद्धितेच्छु छापखान्यात छापिली.

किंमत २॥ रुपये.

(ह्या पुस्तकासंबंधी सर्व हक्क डी व्ही टी. सोसायटीने आपणाकडे ठेविले आहेत.)

अनुक्रमणिका.

विषय	पृष्ठ
६ इतर मुलकी नोकर व त्यांचा मुशाहिरा	VI Other revenue officers and their remuneration १
७ न्यायखातें	VII Administration of justice ५७
(अ) दिवाणी	(A) Civil ५७
(ब) फौजदारी	(B) Criminal ७१
१ फदफितुरी व राजद्रोह	(1) Conspiracy and treason ७१
२ खून व आत्महत्या	(2) Murder and suicide ८१
३ डाके	(3) Dacoity ८९
४ चोऱ्या व दरोडे	(4) Thefts and robberies. ९३
५ फसवणूक	(5) Cheating १००
६ चोरीचा माल घेणें	(6) Receiving stolen property. १०१
७ बनावट दस्तऐवज	(7) Forgery. १०२
८ जवरीची लग्ने	(8) Forced marriage १०३
९ बदकामें	(9) Adultery १०८
१० भूमिगत द्रव्ये	(10) Treasure-trove १०९
११ जादूगिरी	(11) Practice of witchcraft and sorcery १११
१२ गोवध	(12) Cow-killing. ११६
१३ किरकोळ	(13) Miscellaneous offences, such as negligence in guarding prisoners ११७
१४ ज्या गुन्ह्याची नांव नाहीं असे गुन्हे	14) Other offences not specified. १२१

(क) वेड	(C) Insanity	१२२
(ड) न्यायखात्यातील कामगार	(D) Judicial officers.	१२३
(इ) पोलीस	(E) Police	१३०
(एफ) तुरुंग	(F) Prisons.	१३६
८ सरकारी कामगार व जहागिरदार यांचे गैरवर्तन	VIII Misconduct of Government officers and Jahágirdárs	१५४
९ इनाम, नक्त वेमणुकी, वतने वगैरे	IX Grants and continuance of Ináms, allowances, watans &c.	१७४
(अ) देणग्या	(a) Grants	१७४
१ नोकरी केल्याबद्दल, अगर नुकसानी झाल्याबद्दल, अगर मेहेरवानी दाखल	1 For service done or injury received or as a mark of favour	१७४
२ धर्मकृत्ये व नवस	2 To charitable purposes and in fulfilment of vows	१८३
(ब) देणग्या पुढे चालविणे	(b) Continuance.	२०४
१० कितावती व बहुमान	X Grants of titles and honors	२०७
११ सार्वजनिक इमारती, व लोकोपयोगी कामे	XI Public buildings and works of public convenience	२०८
(अ) विहिरी व तलाव	(a) Wells and tanks	२०८
(ब) दुसरी कामे	(b) Other works	२१५
१२ टपाल खाते	XII Postal service.	२१९
१३ वैद्यकी व शस्त्रक्रिया	XIII Medicine and surgery	२२१
१४ व्यापार व कारखाने	XIV Trade and Manufacture	२२३
(अ) पेट व बाजार वसवणे	(a) Establishment of Peth and Markets.	२२३
(ब) देशात येऊन राहणाऱ्या व्यापाऱ्यास उत्तेजन	(b) Encouragement to traders settling in the country.	२२४
(क) जलमार्गाचा व्यापार	(c) Maritime trade	२२६
(ड) वजने व मापे	(d) Weights and Measures	२२७
(ई) किरकोळ	(e) Miscellaneous.	२३६

१५ टांकसाळी व नाणी	XV Mint and coins.	२३७
१६ सरकारने घेतलेले कर्ज	XVI Government Loans	२४२
१७ निरख व मजुरी	XVII Prices.	२४२
१८ वेठ	XVIII Forced service	२४४
१९ गुलाम	XIX Slaves	२४८
२० धर्मसंबंधी व सामाजिक	XX Religious and social mat ters	२५५
२१ सार्वजनिक उत्सव	XXI Public festivals.	२९३
२२ शहर पुणे, व पेठा	XXII Poona and its suburbs.	३४७
२३ पेशव्यांचे मुक्काम	XXIII Peshwá's camps	३५९

सवाई माधवराव पेशवे

यांची रोजनिशी.

६ इतर मुलकी नोकर व त्यांचा मुशाहिरा.

८१९-(१) परगणे इंदापूर येथील फडणिसी वाळाजी कृष्ण याजकडून दूर करून
अर्बा सवैन भास्कर हरी यास सागोन, वेतन सालीना रुपये २०० दोनशें रुपये
मया व अलफ करार केले असेत, तरी मशारनिल्हेचे हातून फडणिसीचें कामकाज
रजव २ घेऊन, सदरहूप्रमाणें वेतन पावीत जाणें ह्मणून, गोपाळ भगवत कमा-
विसदार परगणे मजकूर याचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

८२०-(९) सर्वोत्तम शकर याजकडे सरसुभा होता, तो दूर करून, सालमजकुरा-
अर्बा सवैन पासून बाबूराव वल्लाळ याजकडे सागितला असे, तरी महालानिहायचे
मया व अलफ जमाबंदीचा वगैरे बदोवस्त मशारनिल्हे करून देतील, त्याप्रमाणें
रमजान ३० वर्तणूक करणें ह्मणोन, कमाविसदाराचे नावें छ ९ रजव. सनदा.

११ किता.

- १ नारो वल्लाळ कमाविसदार, संस्कार हाडे व परगणे हर्दे.
- १ राघो नारायण कमाविसदार, परगणे नाशीक.
- १ श्रीपत जिवाजी कमाविसदार परगणे वणदिंडोरी.
- १ विठ्ठल गणेश कमाविसदार कजवे खेड व कडूस.

VI OTHER REVENUE OFFICERS AND THEIR REMUNERATION

(819) Bālaji Krishna was deprived of the office of Fadnis of Parganā
A D 1773-74 Indāpur, worth Rupees 200 a year, and the office was
conferred on Bhāskar Hari.

(820) Bāburao Ballāl was appointed to the post of Sarsubhā in
A D 1773-74 succession to Sarwotam Shankar, and orders were issued
to the Kamāvisdars of Parganās Nāsik, Dmdori, Pimpal-
ner etc to give effect to the settlement of the jamā-

- १ खडो गणेश कमाविसदार मौजे कोकमठाण व कसवे संवत्सर व मौजे मरकळ.
 १ येशवंतराव कृष्ण कमाविसदार मौजे पांडुरली व मोकासा सिन्नर.
 १ बाजी गोविंद कमाविसदार, मौजे आपटी.
 १ अमृतराव वासुदेव कमाविसदार जकात सरकार संगमनेर.
 १ परगणे सिन्नर निजवत अताजी महादेव व गंगाधर राम.
 १ नारो गोविंद कमाविसदार परगणे कुंभारी.
 १ रघुनाथ रामचंद्र कमाविसदार वावती सरदेशमुखी तर्फे देपूर.

११

- ५ किष्ठा कमाविसदार महालानिहाय याचे नांवें कीं, घासदाणा व पेशकसी, व दिवाणदस्तुरी, वगैरे सरसुभाचीं कलमें असतील तीं सुदामतप्रमाणें सरसुभा देत जाणें झणून.

- १ गोविंद हरी कमाविसदार प्रात वागलाण.
 १ हरी बल्लाळ कमाविसदार परगणे पिंपळनेर.
 १ कृष्णाजी विश्वनाथ कमाविसदार परगणे भामेर.
 १ बाजीराऊ आपाजी कमाविसदार परगणे लोहनेर, वाखारी चोतुरपालें.
 १ भिकाजी कृष्ण कमाविसदार परगणे दहिवल यास.

५

- १ अमृतराव बाडे यांचे नांवें सनद कीं, परगणे वरसें, व उमरपाटें.

तुम्हांकडे सरजामास आहे तेथील दिवाण दस्तुरी वगैरे सरसुभ्याचीं कलमें असतील तीं सुदामतप्रमाणें सरसुभा देत जाणें झणोन.

सनद १.

रसानगी यादी.

८२१—(११) गोविंद बल्लाळ यास प्रात राजपुरी येथील कुल कारभार सांगोन

अर्वा सवैन
मया व अलफ
रमजान ३०

पाठविले आहेत, त्यास तैनाती सन सबा सितैनात करार केल्या त्या-
प्रमाणें.

bandi of the mahāls that might be made by him, and to pay him the dues of the office such as Ghās Dānā, Peshkasi, Dasturi etc

(821) Govind Ballāl was sent to Prānt Rājpurī to do duty as Kulkārbhārī on annual Tamāt of Rupees 250 and 30 seers of oil for lighting purposes, and the following instructions were issued to Govindrao Chimaji Mankar.—

A D. 1773-74

नक्त सालीना मोईन
निवळ २५० रुपये.

तेल दिवटीस दरमहा
वजन ४४२॥ पक्के.

एकूण अडीचशें रुपये नक्त सालीना, व दिवटीस तेल दरमहा वजन पक्कें अडीच शेर करार केलें असे, तरी प्रात मजकूर पैकीं पावीत जाणें याखेरीज. कलम.

१ कुलकारभार मशारनिलहेनीं करावा. तुहीं याचे हातून घ्यावा. वखेडा करूं नये. इतर कारकुनांनीं याचे रजातलवेंत रहावें. किल्याचे चवकी पाहण्याचे वंदोवस्त तुहीं करून शिका मोर्तव करीत जावें. कलम.

१ मखलासी करणे ती यांणी करावी. त्याप्रमाणें फडणीस, मजमदार व चिटणीस याणीं लिहावें. कदाचित एक वेळ मखलासी चुकली, तरी फडनीस, मजमदार व चिटणीस बहुत दिवसाचे माहितगार आहेत, त्याणीं मशारनिलहेस समजाऊन सागोन, याचे हातून नीट करवावें. मखलासीत चुकले तरी तसेंच लाटून मग याचे पदरीं वेडेपण आणावें असें करूं नये. निष्कपटपणें वर्तणूक करून सरकारकामावर लक्ष धरावें. कलम.

१ निकामी माणूस असेल त्यापैकीं पन्नास माणूस दूर करून त्याचे ऐवजीं मशारनिलहे यांनीं आपले निसवतीचे चागले कसवी ठेऊन पेशजीचे नेमणुकीप्रमाणें सरकारचाकरी करावी. कलम.

१ रयतेकडे ज्याचें कर्ज असेल, तें सर्व यांनीं निवडोन सरमुभा समजवावें, तेथून विल्हे होईल त्याप्रमाणें करावें. कलम.

१ दरकदाराकडे, व कारकुनाकडे, व मक्तेदाराकडे, प्रात मजकूरचे गाव खोतीस आहेत. त्या गावीं मक्तेयाची वेरीज भरून जाजती कूस असेल ती खोतांनीं भरून द्यावी. तो ऐवज हुजूर समजवावा. कलम.

(1) the whole management should be entrusted to him (Govind Ballál), and the clerks should serve under his orders; but orders about the guarding of forts should be issued by the Mánkar,

(2) all orders, when approved by Govind should be written by the Mujamdár, the Chitnis and the Fadnis, if any such order be wrong, it should be the duty of the Mujamdár, the Chitnis and the Fadnis, who are experienced officers of Government to point out the error and to get it corrected; they should not allow a wrong order to pass merely because it had been approved by the Kulkárbhári, and thereby hold him up to ridicule; they should serve him loyally keeping the interests of the public service in view,

१ सालावादची कमावीस जमेस आहे, त्याशिवाय मशारनिल्लेंहीं साधून देतो ह्मणोन कत्रूल केलें त्याची. कलमें.

१ खंड गुन्हेगारी.

१ रावते महार, इस्तकवील.

१ पेंढेयाचा खर्च होऊन बाकी राहतील त्याचे फरोक्ताचा ऐवज.

३

एकूण तीन कलमें वगैरे कमावीस मिळोन दहा हजार रुपये साधतील, तो ऐवज मशारनिल्लेपामून पेशजीं रसद सरकारात घेतली आहे, त्याचे रकदजीं लिहावें, ह्मणोन सन सवा सितैनात करार होऊन सुभ्यास गेले; आणि चवकशी करून पधरा हजार सहाशें रुपयांची यादी मशारनिल्लेंहीं आणून समजाविली, त्याचे रुजवातीस हल्लीं हुजूरून विष्णु अनत व भिकाजी केशव पाठाविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें रुजवातमुळें कलमें खरी होतील, त्यापैकीं याजपामून सरकारात रसद सन सीत व सवा सितैनात दुसालात दहा हजार तीनशें सटुसष्ट रुपये घेतले. त्यांपैकीं हुजूरून वगैरे पांच हजार चारशें सवा व्याण्णव रुपये दोन आणे रदकजीं ऐवज पावला आहे, तो सरकारात घेऊन बाकी ऐवज अठ्ठेचाळीसशें साडे चवऱ्याहात्तर, रुपये दोन आणे याचा देणें राहिला आहे, तो रदकजीं घावा. दहा हजाराहून जास्ती ऐवज राहिला तो सरकारात जमा करावा. दहा हजारास कमी ऐवज जहाला तर याचे देण्यात वजा करावा सरकारातून देऊ नये. त्याप्रमाणें बोलून चालून करार केला असे, येणेंप्रमाणें. कलम.

६

एकूण सहा कलमें करार केलीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन, गोविंद-राव चिमाजी माणकर याचे नावें

सनद १.

रसानगी यादी.

- (3) he should be allowed to replace 50 useless men by good working hands of his selection,
- (4) he should ascertain the debts due from the ryots and report the same to the Sirsubhá, and should abide by his orders,
- (5) the difference between the amounts fixed to be levied from Darakdás, Karkuns and farmers, holding Khoti villages in farm, and the amounts actually recovered by them from the villages should be credited to Government etc etc

नारो आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकीं.

८२२-(६४) हरि भिकाजी याची असामी दस्तरदारीची तालुके कावनई येथें आहे, खमस सवैन त्यास मशारनिलहे लिहिणार चागले नाहीं. याजकरिता गोपाळ घोंड- मया व अलफ देव माजी कमाविसदार याणीं आपले कारकिर्दींत सालगुदस्ताचे बेहे- जमादिलाकर २९ ड्यास मुबदला कारकून ठेऊन बेहेड्याचे नेमणुकीप्रमाणें वेतन द्यावें, क्षणोन, कलम लिहून घेतलें आहे. त्यास पेशजीप्रमाणें हरी भिकाजी याजपासून लिहि- ण्याचें कामकाज घेऊन, बेहेड्यास नेमणूक रुपये २०० दोनशें आहे. त्याप्रमाणें वेतन पावीत जाणें. हे लिहिणार चागले नसल्यास यांजपासून लिहिणार गुमास्ता घेऊन, याची असामी याजकडे चालवणें क्षणोन, परशराम त्रिंबक, तालुके मजकूर, यांचे नांवें छ. ६ रविलाखर. सनद १.

रसानगी यादी.

८२३-(७५) आपाजी गणेश यांचे नांवें सनद कीं, परगणा बिरमगाव, तालुके खमस सवैन अमदावाद, येथील दफ्तरदारीची असामी तीर्थ[स्व]रूप कैलासवासी मया व अलफ नानासाहेब याणीं वेदमूर्ति राजश्री कृष्णभट पाटणकर यास दिल्ली, जमादिलाखर २९ त्याणीं आपले तर्फेनें त्रिंबक हरी कारकून यांचे नांवें सरकारची सनद घेऊन असामीवर पाठविलें, त्यास असामीचें वेतन कराराप्रमाणें भटजींस त्रिंबक हरी देत गेले. आलीकडे मशारनिलहे वेतन द्यावयास घालघसर करू लागले, सबब भटजींनीं असामी राजश्री विठ्ठलराव मोरेश्वर गोळे याचे स्वाधीन करून वेतन घेत आले. त्रिंबक हरी मृत्य पावले त्याचे पुत्र भिवराव त्रिंबक याणीं सालगुदस्ता गैरवाका आपली असामी असें सम- जाऊन ताकीद पत्र घेतलें आहे, त्यास हल्लीं चौकशीकरता भटजींची असामी, सबब त्याचे पुत्र अताजी कृष्ण पाटणकर याचे नांवें परगणा मजकूरची दफ्तरदारीची असामी पेशजीं- प्रमाणें करार करून दिल्ली असे, तरी याचे तर्फेनें कारकून येईल त्याचे हातून दफ्तर-

FROM NARO APPAJI'S DIARY

(822) The office of the Daftardār of Talukā Kāwanai belonged to Hari Bhikaji, and it was represented that he was not a good writer. It was ordered that if that was the case, a substitute should be taken from him for duty, but that he should not be deprived of his office.

(823) The office of Daftardār in Pargana Biramgaon in Talukā Ahamdābād was conferred on Krishnabhat Pátanekar by Nánasaheb Peshwa. Krishnabhat appointed a substitute to do duty for him. The substitute after some years refused to pay to Krishnabhat the salary of the office, viz. Rs 300, as agreed.

दारींचे कामकाज घेऊन वेतनाची नेमणूक वेहेड्यास रुपये ३०० तीनशें आहे, त्याप्रमाणें देत जाणें. गुदस्ता भिवराव त्रिवक यांणी सरकारचें ताकीदपत्र नेल्यावरी वेतनापैकीं ऐवज घेत [ला अस] ल्यास माघारे घेऊन भटजींस पावता करणें ह्मणून. सनद १.

रसानगी, सनद पुरधर छ. २५

८२४—(१२३) तालुके करनाळा, प्रांत कल्याण, येथील मजमू जगन्नाथ नारायण खमस सवैन यांजकडे आहे, त्यास गांवगन्ना चिठ्ठी महालीहून होत्ये; त्याजवर मया व अलफ मजमूचें निशाण होत नाही, ह्मणोन मशारनिह्नेनीं विदित केलें; जिल्काद २० त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी महालीहून चिठ्ठी होईल त्याजवर मजमदाराचें निशाण करवीत जाणें; व जमावंदीचें वगैरे कामकाज यांचे इतल्यानें करीत जाणें. दुसरे महालीं कारकुनी दोहों चोहों महालीं मजमदारास पावत असेल, त्या-प्रमाणें तुहीं यांस देत जाणें ह्मणोन. सनदा.

१ श्रीधर नारायण सरखोत तालुके मजकूर यास.

१ रामराव त्रिवक यास कीं, श्रीधर नारायण सरखोत तालुके मजकूर यांस तुहीं ताकीद करून सदहूप्रमाणें चालवणें ह्मणोन.

रसानगी यादी.

२

८२५—(१२५) तालुके राजमाची येथील फडणिसी अंताजी केशव यांजकडे होती, खमस सवैन त्यास सालमजकुरीं दरकदारांकडे कर्जाचा ऐवज करार केला, त्यास मया व अलफ फडणिसी त्याजकडून दूर करून सालमजकुरापासून जनार्दन वल्लाळ मोहरम ६ निसवत नारो रघुनाथ सिंदोरे यास अवल सालापासून सांगितली असे, तरी यांचे हातें तालुके मजकूर येथील फडणिसीचें कामकाज पेशजीप्रमाणें घेऊन वेहेड्याचे नेमणुकेप्रमाणें पाववीत जाणें ह्मणोन, रामराव नारायण यांचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

upon. Krishnabhat therefore appointed another substitute. Orders were issued to accept service from the second substitute and to disburse the salary as usual

(824) On the complaint of Jagannáth Nárayan, the Mujamdár of A D 1774-75 Táluká Karnálá, it was directed that all orders issued to the village from the mahal should bear Jagannáth Nárayan's mark of attestation, and that all jamábandi work should be done in consultation with him

(825) The Fadnis of Rájmaçhi, Antáji Keshav, having refused to advance money, as other Darakdars did, was deprived of his office, and it was conferred on another person. A D. 1774-75

८२६--(१९१) सदाशिव कृष्ण फडणीस परगणे नाशिक, याचे नांवें खत लिहून
 सैमस सवैन दिलें कीं, तुझाकडे फडणिशीचे दरकसमर्थे कर्जोचा ऐवज करार
 मया व अलफ केला, त्याचा भरणा सरकारात येणेंप्रमाणें. रुपये.
 राबिलाखर ५

१४०८ शके १६९६ जयनाम संवत्सरे, भरणा फाल्गुनमासी.

२३८ वद्य नवमी ९

२०० वद्य १० दशमी

९७० वद्य ११ एकादशी.

१४०८

२५९२ शके १६९७, मन्मथनाम संवत्सरे, चैत्रमासी भरणा.

५९२। शुद्ध १ प्रतिपदा.

३६९॥ शुद्ध १३ त्रयोदशी.

१६३०। वद्य १ प्रतिपदा.

२५९२

४०००

एकूण चार हजार रुपये सदरहूप्रमाणें सरकारात कर्ज घेतलें आहे. त्यासी, व्याज दर
 माहे दरसदे रुपया एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. व्याजमुद्धा हिशेब करून
 ऐवज पेस्तर दिल्ला जाईल म्हणून छ. २७ सफर. खत १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या रोजकीर्दीपैकीं.

८२७--(२४५) परगणे रायपूर येथील जमाबंदी वगैरे चवकशी तुझाकडे सांगितली

सीत सवैन असे, तरी जमाबंदीची वगैरे चवकशी करून बंदोबस्त करून देणें
 मया व अलफ झणोन, नारो कृष्ण सरसुभेदार प्रांत खानदेश यास. सनद १
 रमजान ३०

(826) A receipt was given for Rupees 4,000 received from Sadáshiva
 A D- 1774-75 Krishna Phadnis on account of a loan advanced by
 him to Government in connection with his office of
 Fadnis; the amount, it is stated, would be returned in future. The rate of
 interest on the loan was one rupee per month per cent

(827) Náro Krishna Sirsubhedàr of Parganà Khándesh was directed

आपाजी गोविंद कमाविसदार, परगणे मजकूर यास सनद कीं, नारो कृष्ण बदोवस्त करून देतील त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन.

१

२

दोन सनदा दिल्या असेत. छ. १७ सावान.

परवानगी खबरू.

८२८--(२८९) तालुके रेवदंडा येथील कारकून असामी ६ लिहिण्याचे उपयोगीं सीत सवैन नाहीत, यास्तव त्यांस दूर करून त्याचे ऐवजीं चार असामी सन मया व अलफ सहास सवैनात जदीद करार करून दिल्या, त्यापैकीं केसो नारायण रविलाखर १५ लिहिण्याचे उपयोगीं नाहीत, याजकरिता मगारनिल्लेंस सालमजकुरीं सरसुभाहून दूर करून पेशजीं सदरहू असामी सहा दूर जाहल्या, त्यात लिहिणार चागले आहेत सवव त्या असामी.

१ गणेश यादव.

१ बाळाजी केशव

एकूण दोन असामी पेशजींप्रमाणें सरसुभाहून करून ठेऊन पत्र दिल्लें आहे, त्याप्रमाणें करार करून हे सनद तुह्यास सादर केली असे, तरी सरसुभ्याचे पत्राप्रमाणे केसो नारायण यास दूर करून सदरहू दोन असामींजवळून चाकरी घेऊन नेमणुकेप्रमाणें वेतन पावीत जाणें ह्मणोन, आनदराव शिंदे याचे नावें छ. ९ रविलावल.

सनद १.

रसानगी यादी.

८२९--(२९३) पुण्यात जप्तीचीं घरें सरकारात आलीं आहेत, तीं भाड्यानें लाऊन सीत सवैन ऐवज जमा करावयास तुह्यास आज्ञा केली असे, तरी जीं घरें जप्तीचीं मया व अलफ असतील, तीं भाड्यानें लाऊन ऐवज येईल तो सरकारात जमा करणें रविलाखर १५ ह्मणोन, महादाजी बल्लाळ कारकून शिलेदार याचे नावें छ. १५

सनद १.

रसानगी यादी.

A D 1775-76 to settle the jamābandi and manage the Parganā of Rāyapur

(828) Six Kārkins of Tālukā Rewadandā being unfit for clerical duties were removed, and four new men were entertained in their place, one of these four men being found to be useless was dismissed by the Subhā, and two men were entertained in his place The appointments were approved

(829) Many houses in Poona having been attached and having thus come into the possession of Government, a Kārkin was appointed to arrange about letting them on hire and recovering the rent.

८३०-(२९६) वासुदेव वल्लाल यास तर्फ सौदल प्रांत राजापूर निसबत सुभा सीत सचैन आरमार विजेदुर्ग येथील हवाला सालमजकुरापासोन सरसुभाहून मया व अलफ सागितला, त्याप्रमाणें हुजुरुन करार केला असे, तरी मशारनिव्हे- रविलाखर १५ पासून तर्फ मजकूर येथील हवाल्याचें कामकाज घेत जाणें. हवाल्या- संमंघे कलमें पेशजीं सरसुभाहून करार करून दिलीं आहेत त्याप्रमाणें. कलमें.

हवाल्यासंमंघे रसद पांच हजार रुपये करार केली आहे त्याचा भरणा आ- रमाराकडे मशारनिव्हेर्नी एक महि- न्यानीं करावा. सदरहू ऐवजास व्याज एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. व्याज व मुदल मिळोन ऐवज मशार- निव्हेस पावला पाहिजे, त्यास दरसाल एक हजार रुपये महालाचे ऐवजीं द्याव- याची नेमणूक करून दिल्ली असे, तरी देत जाणें. कलम १.

महालाचें कामकाज करणें तें हवाल- दारानीं कुल अखत्यारीनें करावें. सुभाहून महालीं गावगना परभारा रोखा करू नये. जें करणें व लिहिणें तें हवालदारास लि- हित जाणें. न्यायमनसुवी चिठ्ठी मसाला करणें तो हवालदारांनीं करित जावा. यात हर वतनाची मनसुवी पडली, तरी हवाल- दारानें वाजवी निवडून सुभा समजाऊन फडशा करून घेत जावा. कलम १.

फडफर्मास, व वेठ वेगार सालाबाद-

हवालदाराची नेमणूक सालीना रुपये. २०० हवालदार यास मोईन सालीना खेरीज शिरस्ता अवलसाला- पासून. रुपये.

२५ खेरीज मुशाहिरा खर्चाची नेम- णूक आरमाराकडे आहे, त्या- पैकीं महालाकडे नेमणूक करून दिल्ली. रुपये.

२० कागदवहा व शाईशिरें. ५ रोपनाई तेल वद्दल रुपये.

२५

२२५

एकूण सवा दोनशें रुपये सालीना ने- मणूक करून दिल्ली असे, पाववीत जाणें. कलम १.

महालाचे लिहिण्यास कारकून व वसु- लास प्यादे नेहमीं पाहिजेत, त्यास आर- माराचे वेहड्यास नेमणूक आहे त्याप्रमाणें असामी.

(830) The office of Havála of Taluká Saundal in Pránt Rájápur A. D 1775-76 in charge of the naval department of Vijayádurga was conferred on Wásudev Ballál by the Sirsubhá. The appointment was approved. The following were some of the in- structions issued for the guidance of the officer:—

(1) he should as agreed upon advance a loan of Rs. 5,000 to Government;

प्रमाणें आरमाराकडे पावत आहे, त्याचा रोखा हवालदाराकडे करावा. हवालदारानें गांवगळा, सालावादप्रमाणें, रोखे करून फड-फर्मास वगैरे, मुभाकडे पाववीत जावी; व शाकार सालावादप्रमाणें दास्तानी, जमा करित जावा. कलम १.

महालाचे बंदोबस्तास मोर्तब महालाचें चालीचें करून देणें. कलम १.

१ कारकून नेहमीं लिहिण्यास.

१५ प्यादे.

१० वारमाही.

५ आठमाही.

१५

१६

एकूण सोळा असामी. सदरहूप्रमाणें नेमून देणें. कलम १.

महालाचा हिशेब हवालदार याणीं म-हालीं करून एकंदर ताळेबंद नख्ती व ऐनजिनसी, आकारून, मुभाची, मखलासी करून घेऊन तपसीलवार हिशेब मुभास द्यावा. कलम १.

एकूण सात कलमें करार करून दिलीं असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ख-णोन, आनंदराव धुळप यांचे नांवें. सनद १.

छ. १२ मोहरम, रसानगी याद

८३१—(३४४) बोरघाट, व कातळदरा, व हिंदुळा, व मांजर मुभा, व राजमाची

सबा सबैन या घाटांस चौकशीवद्दल हुजूरून पिलाजी विठ्ठल कारकून निसवत मया व अल्फ हुजूर हशम व प्यादे पाठविले आहेत. हे खालून कागद येतील व रमजान २९ वरून खालीं कागद लोकांस जातील, त्याची चौकशी करतील. त्यांस

(2) his annual salary should be Rupees 200;

(3) the duties of the mahál should be carried on under his sole authority. the Subhà should not make any requisition whatever on the villages except through him,

(4) any adjudication regarding an important judicial dispute in connection with a Watan should after inquiry be referred by the Haváldár to the Subhà. other disputes should be disposed of by him;

(831) A Kárkun and some peons were sent to the following passes, Borghát-Kátaldarà, Hinduja, Manjarsubha and Rájmachhi to examine private letters passing between

करूं देणें हणोन, रामराव नारायण तालुके राजमाची यांचे नांवें छ. १७ रजब परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन. सनद १.

८३२-(३८६) महालानिहाय प्रांत खानदेश येथील सालमजकुरीं जमाबंदी कराव-
 सबा सैन याची, त्यास कमाल सालाचे अन्वये चौकशी करून आकार कराव-
 मया व अलफ याची आज्ञा राजश्री नारो कृष्ण सरसुभेदार, प्रात मजकूर यांस केली
 जिल्हेज २९ असे, ते तुम्हास लिहितील त्याप्रमाणें वर्तणूक करून त्यांचे इतल्याखे-
 राज तुम्हीं जमाबंदीचा ठराव न करणें हणोन कमाविसदारांचे नांवें. सनदा.

१ परगणे जलोद निसवत काशीनाथ नारायण.

१ परगणे राजदेहर निसवत व्यकटराव बल्लाळ.

१ परगणे रायपूर निसवत संकराजी मोरराव.

१ परगणे चाळीसगांव निसवत सकराजी विरेश्वर.

१ परगणे वेढावद निसवत कृष्णाजी बल्लाळ.

१ परगणे रावेर निसवत रामाजी वापूजी.

१ परगणे ना(द)गांव निसवत विश्वासराव रामचंद्र, व दामोदर गोविंद.

१ परगणे बोदवाड निसवत विश्वासराव रामचंद्र.

१ परगणे पिंपळोद निसवत पांडुरंग कमलाकर व केशवराव जगन्नाथ.

१ परगणे मुधिभामगड निसवत माधवराव कृष्ण.

१ परगणे बोरनार निसवत गोपाळ बल्लाळ.

१ परगणे आशेर निसवत केशवराव जगन्नाथ.

१ परगणे चोपडें निसवत गोपाळराव हरी.

१ परगणे पाचोरे निसवत विनायक रघुनाथ.

१ परगणे वरणगाव निसवत विनायक रघुनाथ.

१ परगणे डांगरी दिंमत ठोंकें.

१ परगणे बहाळ व परगणे बोरनार निसवत रामचंद्र पवार.

१ कसबे साकोरें, परगणे माणिकपुंज, निसवत बाबूराव रामचंद्र दिंमत चिंतो विठ्ठल.

people above and below the Gháts. The officer of Rájmaáhi was rector to permit them to carry on the examination. This order, issued under instructions from Báláji Janardan.

(832) The officers of the various Maháls were informed that

२ देशमुल व देशपांडे परगणे वरणगांव, व परगणे पाचोरे यांनी.

२०

रमानगी यादी. छ. २१ सवाल.

८३३—(३०८) प्रांत बेलापूर येथील हशमनिनी शामजी राम यांजकडे टोटी, त्यास
सवा सवैन ते मृत्यु पावले, त्यांचे पोटी पुत्र नाही, मगच त्यांचे बंधु अंताजी राम
मया व अलफ याचे नांवें करार करून हे सनद तुझांत सादर केली अमे, तरी म-
जिल्हेज २९ शारनिलेचे हातून हशमनिनींचे फागनाज पेऊन वेहेल्याचे नेमणूक-
प्रमाणें वेतन पावीत जाणें क्षणोन, बाजी गंगाधर याचे नांवें छ. १८ जिल्हेज. सनद. १
रसानगी याद.

८३४—(४६६) महादजी शिंदे याचे नांवें पत्र फी, प्रांत माळवा येथील बावर्ती
समान सवैन सरदेशमुखीची मजमू पेशजीपासून बापूजी लक्षण याचेकडे आहे,
मया व अलफ त्याप्रमाणें चालत असता आलीकडे वेतनाचा ऐवज मशारनिलेस
जगादिलावल २६ पावत नाही, क्षणोन विदित जालें. त्यावरून हें पत्र तुझांस लिहिलें
असे, तरी मजमूची असामी सुदामतप्रमाणें मशारनिलेकडे चालऊन वेतनाचा ऐवज रा-
हिला असेल, तो झाडीयानसी देणें क्षणोन, मशारनिलेचे नांवें. सनद १.

चिटणिसी.

८३५—(५१४) गंगाधर नारायण कानिटकर यांणी हुजूर विदित केलें. परगणे
समान सवैन रायपूर प्रांत बुंदेलखंड येथील खडणी पेशजीपासून सरकारातून आप-
मया व अलफ णांकडे आहे, त्यास फडणिसीचे कामावर आपले तर्फेने पूर्वी विठ्ठल
सवाल ३० गोपाळ यासी पाठविलें होतें. त्यास सालगुदस्त सन सवा सवैनात

A. D 1776-77 Krishna Sir Subhā was instructed to make inquiries and settle the Jamābandi and that they should act according to his instructions.

(833) Shāmji Rām, Hasabnis of Pargana Belāpur, having died without male issue, the office was given to his brother Antāji Rām.

(834) The office of Majmu of Prānt Malvā belonged to Bāpuji Laxaman He complained that he had not received his remuneration for some time Orders were issued to Mahādji Scindia to continue the office to Bāpuji as before, and to pay him his salary with arrears

(835) The office of the Fādnis of Pargana Rāyपुर in Prānt Bundelkhand belonged to Gangādhar Nārāyan Kānitkar. He sent Bāpuji Appāji to officiate on his behalf. The

A. D 1777-78

त्याला दूर करून बापूजी आपाजी यांस महालीं पाठविलें. ते तेथें जाऊन सहा महिने बसले; परंतु फडणिसीचे कामाकाजाचा दाखला मामलेदार देत नाही, येविशीं आज्ञा झाली पाहिजे ह्मणून, त्याजवरून हें पत्र तुझांस लिहिलें असे, तरी मशारनिल्लेनीं आपले तर्फेचे गुमस्ते बापूजी आपाजी पाठविले आहेत. याचे हातें परगणे मजकूर येथील फडणिसीचें कामकाज, कैदकानू, सुदामतप्रमाणें घेऊन पेशजीचे सनदेप्रमाणें वेतन पाठवित जाणें. येविशींचा बोभाट येऊं न देणें ह्मणोन, वाळाजी गोविंद, प्रांत बुदेलखंड, यांचे नांवें चिटणीसी छ. २७ सावान. पत्र १.

८३६-( ) सदाशिव गोविंद यांचे नांवें मजमूची असामी होती. त्यास मशार-समान सवैन निल्ले त्रिवर्ग बंधू एक जागा होते तेव्हां, सुरळीतच होतें. आलीकडे मया व अलफ विभक्त जाहले. असामी सदाशिव गोविंद आपणाकडेसच घेऊ लागले जिल्हाद ३० बंधूस यथाविभागें असामीचा ऐवज द्यावा तो न देत, सबब असामी दूर करून चिंतामण हरी फडके याजकडे सांगितली असे, मशारनिल्ले याणीं तिराहित कारकून असामी ठेवावा; आणि त्यास थोडें बहुत वेतन करून, बोलीप्रमाणें त्यास ऐवज द्यावा. बाकी वेतनापैकीं ऐवज राहील तो त्रिवर्ग बंधूस यथाविभागें बरोबर वांटून द्यावा. असामी त्रिवर्गाची. येणेंप्रमाणें यादीवर करार असे.

८३७-(५६१) जगन्नाथ महादेव फडणीस, तर्फ अशेर, याणीं हुजूर विदित केलें समान सवैन कीं, आन्हीं निराळें भोजन करतो, त्यास भोजनखर्चाचा ऐवज देत मया व अलफ नाही. त्याची नेमणूक करून दिव्ही पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हे जमादिलाबल २ सनद तुझास सादर केली असे, तरी तुझाकडे भोजनखर्चाची नेम-

Māmlatadār, however, refused to entrust the duties of Fadnis to him. Gangādhar Nārāyaṇ having complained to the Hujur, orders were issued to the Māmlatdār to allow Bāpūji to carry on his duties and to give no cause for further complaint.

(836) The office of Mājmu belonged to Sadāshiv Govind. He had two brothers who were separated from him Sadāshiv, who was the officiator, appropriated all the proceeds of the office instead of sharing them with his brothers. The office was therefore made over to Chintāmaṇ Hari with instructions to appoint a person to do the duty on a moderate salary, and to divide the remaining proceeds among the three brothers

(837) Jagannāth Mahādev, Fadnis of Turf Asher, complained that he received no food expenses though he dined separately (from the Māmlatdār). The Māmlatdār was ordered

णूक आहे त्यास मशारनिस्ते निराळें भोजन करितात, त्यांस खर्चाचा आजमास पाहून भोजनखर्चाचे नेमणुकेपैकी ऐवज त्यांस देत जाणें सणोन, केशवराव जगन्नाथ यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

८३८—(६२८) तालुकेहाय येथील चौकशीस सर्वोत्तम शंकर यांस पाठविले आहेत, समानीन तर तालुक्यांचे लोकांची पाहणी करून, वाईट माणूस दूर करतील. मया व अलफ त्यांस रुकाएत करून त्याचे ऐवजीं नेमणुकेत जदीद लोक व गोल- रजब १४ दाज व जे जालंदाज ठेवतील, त्यांस ठेवणें, व जकीन्यापैकी तोफाचे फर्म्यांचे गोळे असतील, ते ठेऊन, गैर फर्म्यांचे राहतील ते दिगर तालुकीयास देवतील, त्यास देणें सणोन. सनदा.

- १ गंगाधर गोविंद तालुके विजयदुर्ग यांस.
- १ आनंदराव धुलप सुभा आरमार विजयदुर्ग यांस.
- १ कृष्णाजी विश्वनाथ तालुके अजणवेल यास.
- १ बाळाजी गणेश, तालुके देवगड यास.
- १ महिपतराव कृष्ण तालुके रत्नागिरी यांस.
- १ रघुनाथ सदाशिव, तालुके रायगड यास.
- १ मोरो बापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग यांस.
- १ आनंदराव शिंदे तालुके रेवदंडा यास.

८

आठ सनदी, रसानगी यादी.

८३९—(६२९) कोंकण प्रांतें तालुकेहायचे बंदोबस्तास हुजूरून सर्वोत्तम शंकर

to pay him a reasonable amount out of the grant allotted to him for food expenses.

(838) Sarvotam Shankar was deputed to inspect certain Talukás in the Konkan, including the Taluká in charge of the naval department. The Mámalatdárs were directed to remove all Government servants whom he might deem unfit, to entertain new persons of his selection in their places, and to send to other Talukas under his direction any cannon balls which might be found to fall short of the standard size.

(839) The Mámalatdárs were further directed to allow Sarvotam.

समानीन यांस पाठविले आहेत, त्यांस तालुकेयांचा बंदोबस्त कोणे रीतीचा मया व अल्प आहे तो समजोन यथास्थित बंदोबस्त करावयाची. कलमें. रजव १५

जंगी सामान शिल्लकेस असेल तें पाहून कांहीं मरामत करावयाचें व कांहीं नवें ध्यावयाचें नेमितील त्याप्रमाणें घेऊन व तयार करावयाचें तें करून, शिल्लकेस ठेवणें, व तालुकेयाचे गलबताची तयारी व दागदोजी सांगतील त्याप्रमाणें करणें. कलम १.

शिल्लकेस जिनस आहे तो पाहून जाजती कांहीं ध्यावयाचा, व मरामत करावयाचा, नेमतील त्याप्रमाणें करणें, कलम १. तोफाचे गाड्यांची व दारूची मरामत, व तोफाचे काने भरावयाचे, व जेजाला, व बंदुखांचा साज करावयास सांगतील त्याप्रमाणें करणें. कलम १.

लोकांचे रोजमरे तटले असतील ते समजोन त्यांपैकीं हल्लीं ध्यावयाचे नेमतील, त्याप्रमाणें लोकांचे वाटणीस ऐवज तूर्त देणें; व कांहीं सरदार दुसऱ्या सुभ्यास पाठवितील, व त्या सुभ्याकडून या सुभ्यास ठेवितील. कलम १

प्रांतांतील वस्तीचे लोक हत्यारबंद असतील, त्यांचा शाडा काढून जामीन घेणें. कलम १

एकूण सदरील पाच कलमें वगैरे जे चौकशी मशारनिव्हे करितील ते समजावणें; व जो कागदपत्र मागतील तो देणें; व तर्तूद करावयास तुम्हास सांगतील, त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. ह्मणोन तालुकेहाये येथील मामलेदारांस वगैरे चिटणिसी सदरहू अनवयाचीं पत्रें.

१ बाळाजी गणेश, तालुके देवगड, यास पत्र.

१ गंगाधर गोविंद, तालुके विजयदुर्ग यास.

१ आनंदराव धुलप, सुभा आरमार, विजयदुर्ग, यांस पत्र,

१ महिपतराव कृष्ण, तालुके रत्नागिरी, यांस पत्र.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ, तालुके अजणवेल, यास.

१ मोरो बापूजी, तालुके सुवर्णदुर्ग, यांस पत्र.

१ रघुनाथ सदाशिव, तालुके रायगड, यांस पत्र.

१ अनंदराव शिंदे, तालुके रेवदंडा, यास पत्र.

८

A D 1779-80 rao to examine the stores and to repair such of as might be useful Boats, guns, and cannons be repaired under his instructions. Security was ordered to be from all residents in the province possessing arms.

८४०—(६६२) गणेश बल्लाळ कारकून निसबत चिंतामण हरी मुंबईस बातमीचे समानीन कामास आहेत; सबब त्यांजकडे दोन महागिन्या भरून गवत व एक मया व अलफ महागिरीभर लांकडें देविलीं असे, तरी तालुके बेलापूरपैकीं सदरील जिल्हेज २६ लिहिल्याप्रमाणें त्यांजकडे पाठऊन देणें झणोन, कृष्णाजी नारायण याचे नांवें. सनद १.

रसानगी, गणेश हरी दिमत चिंतामण हरी.

८४१—(८३४) प्रांत कोंकण येथील सरसुभा जिवाजी गोपाळ यांजकडे सालमज-अर्बा समानीन कुरापासोन सांगितला असे, तरी तुझीं माहालीं मुलकीं, व किल्ले जातचा मया व अलफ बंदोबस्त मशारनिल्लेचे विचारें करीत जाणें. यांचे इतल्याशिवाय रविलाखर ३ काहीं न करणें. हे सरकारचे आज्ञेप्रमाणें बंदोबस्त यथास्थित करितील झणोन चिटणिसी. पत्रें.

किल्ले जात, सुद्धां तालुके.

- १ प्रांत कल्याणभिवंडी, निसबत गोविंद राम.
- १ प्रांत बेलापूर, निसबत अंताजी महादेव.
- १ प्रांत राजपुरी, निसबत गोविंदराम, व चिमाजी माणकर.
- १ तालुके अवचितगड, निसबत गणेश बल्लाळ व हरी गणेश.
- १ मामले कोहज, निसबत गोविंदराव आबाजी.
- १ तालुके उंदेरी, निसबत महादाजी कृष्ण.
- १ तालुके रेवदंडा, निसबत अनंदराव शिंदे.
- १ किल्ले माहूली, निसबत दुर्गाजी शिंदे.
- १ किल्ले विकटगड व किल्ले कर्नाळा, निसबत सदाशिव राम दिमत अनंदराव राम.
- १ तालुके वीरवाडी, निसबत गणेश बल्लाळ, व हरी गणेश.
- १ तालुके सुवर्णदुर्ग, निसबत मोरो बापूजी.
- १ तालुके अजणवेल, निसबत त्रिंबक कृष्ण.
- १ तालुके नेरल, निसबत हरी लक्ष्मण.

(840) Krishnaji Narayen was directed to send two boats laden with grass & one with firewood to Ganesh Ballal karkun of Chintaman Hari at Bombay
A D 1779-80

(841) Jiwaji Gopal was appointed Sirsubhá of the Konkan, and the officers of the various Tálukás were directed to abide by his orders in revenue matters, as well as in matters connected with the administration of forts, in fact, to do nothing without his advice
A D 1783-84

- १ तालुके रत्नागिरी निसबत महिपतराव कृष्ण.
 १ तालुके विजयदुर्ग निसबत गंगाधर गोविंद.
 १ तालुके देवगड निसबत चिमणाजी रामचंद्र.
 ९ मा(हा)ली मुलकी तालुके.
 १ परगणे साकसें निसबत भास्कर लक्ष्मण.
 १ तर्फे आठगाव निसबत मोरो गोविंद.
 २ जकात प्रांत कल्याणभिंवडी निसबत बापूजी गणेश, व उद्धो दादाजी. पत्र १.
 जकात तालुके रेवदंडा व बंदर रोहें व अष्टमी १.

२

- १ आरमार विजयदुर्ग निसबत अनंदराव धुलप.
 १ देशमुखी प्रात वसई निसबत अनंदराव भिकाजी.
 १ देशमुखी तालुके रेवदंडा, व तालुके उदेरी निसबत महादाजी लक्ष्मण.
 १ देशमुखी प्रांत राजपुरी, निसबत येसाजी रामचंद्र.
 १ देशमुखी प्रात बाळापूर, व आठगांव निसबत कृष्णाजी बल्लाळ.

९

२५

पंचवीस चिटणिसी पत्रे दिल्लीं असेत.

८४२-(८३८) तालुके अंजणवेल येथील सरहवाला लक्ष्मण बल्लाळ याजकडे आहे
 अर्बा समानीन येचिशीं. कलमें.

मयां व अल्फ
 जभादिलावल ४

(842) The duties of the office of SirHavāldār of Tālukā Anjan-
 wel were prescribed as follows:—

A D 1784-85

- (1) the SirHavāldār should be one of the officers sent to settle the jamābandi of the Tālukā, or to make any inquiry connected with it;
 (2) no revenue or account matter should be disposed of without the advice of the Havāldār,
 (3) recommendations for letting out lands at reduced rents should be received through him;
 (4) he should assist the judge in deciding cases.

३

जमावंदी तालुके मजकूरची जिरादती व वागाइती व नक्ती करावयाची, त्यास कारकून नेमावयाचे वेळेस सरहवालदार देखील नेमावे. कमजाजती जाहल्यास चौकशी करणें तेव्हा कारकून पाठवाल त्यात सरहवालदार यासही पाठऊन चौकशी करावी. सर हवालदाराच्या इतल्या-खेरीज जमावंदीचें व हिशेवाचें काम करू नये. कलम १.

शिस्ती नक्ती गल्याची, व कारसाईची होणें, ते हगामशीर सरहवालदार याणीं सुभा सागोन, शिस्ती करवाव्या, आणि जिकडील तिकडे सुभाहून रवाना कराव्या. कलम १.

सदरहूप्रमाणें पांच कलमें करार करून दिवहीं आहेत, त्याप्रमाणें सरहवालदाराचे हातून कामकाज घेत जाणें हणोन, त्रिवक कृष्ण याचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

८४३—(८६६) क्षेत्र पचवटी, परगणे नाशिक, येथें गावांतील रस्ते झाडावयास खमस समानीन हलालखोर असामी १ एक ठेवावयाचा करून, त्यास नेमणूक साम्या व अल्फ लीना रुपये ३० द्यावयाचे करार केले असेत, तर परगणे मजकूर सफर ५ पैकीं सदरील तीस रुपये गगाधरराव भिकाजी रास्ते, यांजकडे देत जाणें हणोन, पांडुरंग धोंडाजी कमाविसदार, परगणे मजकूर, याचे नावें. सनद १.

रसानगी याद.

८४४—(९५८) क्षेत्र पढरपूर येथें सन्यासी करपात्री भिक्षेकरिता फिरतात, व समान समानीन ब्राह्मण सोंवळे श्री देवदर्शनास येतात, व भीमा स्नानें करून घरास मया व अल्फ जातात, व माधोकरी ब्राह्मण मागतात, त्यांस गल्लींत उष्ट्या पत्रावळी जिल्काद २९ व केरकुश्चीत जागा होऊन चिटाळ होतात, याजकरितां गल्या झाडून

(843) A sweeper was entertained for cleansing the streets of Nasik on a salary of Rs. 30 a year.
A D 1784-85

(844) The streets of Pandharpur being dirty and strewn with leaves used as plates for food, Sannyāshis who went out to beg for food, and Brahmins who came to worship
A D 1787-88

निर्मळ राखण्याची आज्ञा तुम्हास केली असे, तरी क्षेत्र मजकूरच्या गल्या हलालखोराकडून झाडऊन निर्मळ राखणें. घर पाहून दरमहा एक दोन पैसेप्रमाणें हलालखोरास देवीत जाणें; आणि गल्या चांगल्या राखणें ह्मणोन, चित्तो रामचंद्र कमाविसदार क्षेत्र मजकूर दिमत परशराम रामचंद्र याचे नांवें. सनद १.

रसानंगी यादी.

८४५—(९७१) तुझांजवळ पारसनिसीचे कामास पारसी लिहिणार पाहिजे, याज-
समान समानीन करिता काजी महमद कारकून शिलेदार निसवत भगवंतराव नारायण
मिया व अलफ पारसनीस, यांस पाठविले आहेत. तरी याजपासून पारसनिसीचें काम-
सावान १० काज घेत जाऊन, हे तुझांजवळ पोहचतील तेव्हापासून यास रोजमरा
एकमाही रुपये ३५ पसतीस रुपये देविले असेत. पावते करीत जाणें ह्मणोन, अल्लीबाहादर
यांचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

८४६—(९७८) कारकून निसवत दफ्तर यांचे तांदूळ वगैरे जिनस, खेरीज फिरं-
तिसा समानीन गाण कोकणांतून हरएक घाटें व गल्ला देशांतून खरेदी करून एक
मया व अलफ खेप पुण्यास आणितील, त्यांस आणूं देणें. जकातीचा तगादा न
सफर १ करणें ह्मणोन सालगुदस्ताप्रमाणें सालमजकुरीं. दस्तकें.

चालतें दफ्तर.	दस्तकें.	तांदूळ वगैरे.	बैलसर.
महादाजी बल्लाळ	२	५	६०
हरी बल्लाळ फडके	३	३०	३००

the deity and returned from bathing were polluted by contact with the unclean things The Kamávisdár was directed to entertain sweepers and to see that the roads were kept clean He was authorized to cause every house-owner to pay, according to his circumstances, one or two pice to the sweeper every month.

(845) A person knowing Persian being required for carrying on the duties of the office of Párasnis under Ah Bahádoor, Kaji Mahamad Karkun Silledar, was appointed to the place
A D 1787-88

(846) A list is given of the Karkuns employed in the Daftar Department at Poona to whom passes were granted exempting from octroi grain imported by them into Poona.
A D 1788-89

गोविंदराव बाजी	१	५	५०
त्रिंबक लक्ष्मण शिधये	३	३८	५५
पांडुरंग कृष्ण गोडबोले	२	३०	३००
त्रिंबकराव नारायण	२	५	५०
परचुरे नारो अनंत मृत्यु पावले, सबब पुत्राचे नांवें सालमजकुरीं.			
भास्कर विश्वनाथ सोहनी	१	१	१०
बाबूराव केशव ठाकूर	५	१३	१७०
मोरो बापूजी फडके	३	१८	१८०
गणेश राम बापट	१	१	१०
महादाजी रघुनाथ कारकून शिलेदार	१	१	१०
कोन्हेर राम कारकून शिलेदार	१	१	१०
बालाजी राम लेले	२	८॥	८५
गंगाधर बाबाजी जोशी	१	२	२०
बगाजी रघुनाथ फलटणास न्यावयाचे	१	२	२०
रामचंद्र गोविंद पेंडसे	१	१	१०
गोपाळ कृष्ण विवलकर	१	२	२०
आपाजी राम सदावर्ती	१	१	१०
आपाजी विठ्ठल लागू, मशारनिल्ले	१	२	२०
मृत्यु पावले, सबब त्रिंबक आपाजी पुत्र.			
त्रिंबक विठ्ठल जोशी	१	१	१०
नारो शिवराम चक्रदेव	२	३	३०
महादाजी आबाजी विध्वस	१	१	१०
लक्ष्मण बाबाजी करंदीकर	१	१	१०
बाळाजी महोदव मोघे	१	१	१०
शिवराम शकर जोशी	१	१	१०
बाजी नारायण आगाशे	१	१	१०
कृष्णाजी चिंतामण सोहनी	१	१	१०
भिकाजी नारायण पाळदे	२	१०	१००
मोरो लक्ष्मण, लक्ष्मण केशव वाडीकर	२	३	३०
याचे पुत्र			

गोविंद मल्हार, मल्हार वल्लाल भडभडे १	२	२०
मृत्यु पावले सवव पुत्राचे नावे		
केसो विश्वनाथ टिळक १	२	२०
महादाजी वल्लाल साठे १	५	५०
मोरो रामचंद्र देवधर १	४	४०
दामोदर गोविंद १	५	५०
रामचंद्र गोपाळ करकरे १	३	३०
गोविंद हरी देवधर १	२	२०
दिनकर नारायण करदीकर १	१	१०
मोरो जनार्दन भट १	२	२०
नारो कृष्ण ओक १	१	१०
गोविंद महादेव जोशी १	१	१०
राघो अनंत गोखले १	१	१०
गोपाळ अनंत अभ्यकर १	२॥	२५
कृष्णाजी हरी भोगले १	१	१०
वाजी रघुनाथ भावे १	१	१०
महादाजी नारायण अभ्यकर १	१	१०
जगन्नाथ वल्लाल गानू १	१	१०
वावूराव जनार्दन गोडवोले १	१	१०
आवाजी त्रिवक जोगळेकर १	१॥	१५
आवाजी धोंडदेव साठे १	१	१०
आनंदराव गोपाळ १	५	५०
वासुदेव त्रिवक आचवल १	१	१०
नारो कृष्ण गोद्रे १	२	२०
विसाजी बहिरव ढवळे १	२	२०
विसाजी नारायण वाडदेकर १	२	२०
वाळाजी सदाशिव करमरकर १	१	१०
वाळाजी हरी ढवळे १	१	१०
विनायक मोरेश्वर मेहेंदळे १	२॥	२५
महादाजी नारायण वापट १	१	१०
नारो कृष्ण भातखंडे १	१	
रुद्राजी नारायण करमरकर १	२	

धोंडो बल्लाळ लेले	१	१	१०
बाबूराव अनंत करमरकर	१	२	२०
कृष्णाजी गणेश पेंडसे	२	५	५०
नारो महादेव जोशी	१	१	१०
महादाजी विश्वनाथ दातार	१	१	१०
भास्कर बल्लाळ जोशी	१	१	१०
गोविंद राम आपटे	१	२	२०
मदाशिव बल्लाळ भिडे	१	२	२०
कृष्णाजी तुळदेव गोडबोले	१	२	२०
महादाजी बाबूराव लिमये	१	२	२०
मल्हार राम वापट	१	३	३०
मदाशिव महादेव शेवडे	१	२	२०
रामचंद्र हरी ढवळे	१	३	३०
बाजी अनंत पडित	१	१	१०
धोंडो केशव काळे	१	१	१०
लक्ष्मण बल्लाळ महनबुद्धे	१	१॥	१५
कृष्णाजी राम चोळकर	१	१	१०
बाळाजी बापूजी केळकर	१	२	२०
मदाशिव अनंत अभ्यंकर	१	१	१०
गंगाधर महादेव परचुरे	१	१॥	१५
महाराज लक्ष्मण वैद्य	१	२	२०
जगदाजी बल्लाळ आगाशे	१	२	२०
मोरो महादेव गणचूप	१	१॥	१५
शिवराम अंगत	१	५	५०
निमवाडी बाबाजी	१	१॥	१५
मोरो रामचंद्र काळे	१	१	१०
निमगन पणाल	१	१	१०
मोरो विष्णू मोरे	१	१	१०
रामचंद्र बापूजी मोरो	१	१	१०
महाराज गंगाधर	१	१	१०
महाराज गुरुनाथ बेनगळ	१	१	१०
मोरो राम कलकल शिंदेदास	१	१	१०

महादाजी विश्वनाथ लिमये	१	२	२०
त्रिवक शंकर सोहनी	१	१॥	१५
वाळाजी नारायण शेवडे	१	२॥	२५
आवाजी भिकाजी फडके	१	१	१०
सदाशिव नारायण अभ्यंकर	१	१	१०
गणेश बल्लाळ हडप	१	१॥	१५
अंताजी विश्वनाथ खाडेकर	१	१	१०
त्रिवक महादेव जोशी	१	१	१०
रामाजी बल्लाळ जोशी	१	१	१०
हरी नारायण कोलटकर	१	१	१०
मोरो हरी करंदीकर	१	२॥	२५
मोरो कृष्ण दाभोळकर	१	१॥	१५
वाळाजी रघुनाथ जोशी	१	१	१०
वाळाजी सदाशिव वैद्यपायन	१	२	२०
दादो बल्लाळ आचवल	१	१	१०
खंडेराव सुंदर	२	७	७०
रंगो नारायण याचे पुत्र निळो रंगनाथ			
करमरकर निसवत दफ्तर पोतनिसी	१	१	१०
वाळाजी नारायण वैद्य	१	१॥	१५
महादाजी गोविंद	१	१	१०
केसो जगन्नाथ	१	१॥	५
त्रिवक नारायण भावे	१	१	१०
हरी बाबाजी वैद्य	१	१॥	१५
सदाशिव शामराज निसवत जिराईतखा-			
ना हल्ली वाळाजी सदाशिव पुत्र			
यांचे नावे	१	१	१०
राघो कृष्ण गोकटे	१	१	१०
रामचंद्र नारायण	१	१	१०
आवाजी हरी	१	१	१०
बापूजी महादेव	१	१॥	५
आवाजी विश्वनाथ	१	१॥	
मोरो नारायण	१	१	

शिंदे सदाशिव	१	१	१०
शिवराम बल्लाळ	१	११	५
भालचंद्र विनायक	१	११	५
अंताजी महादेव	१	११	५
लक्ष्मण गणेश गोगटे	१	१	१०
शिवराम विश्वनाथ सोवनी	१	२	२०
महिपतराव हरी	१	२	२०
नारो लक्ष्मण	१	३	३०
भगवत गगाधर मौजे मालशिरस येथे			
आणितील	१	११	१५
सदाशिव नारायण पागारकर	१	१	१०
वाळकृष्ण बाबाजी वैद्य	१	११	१५
गोपाळ महादेव	१	१	११
विठ्ठल मोरेश्वर	१	२	२०
विसाजी राम भाटवडेकर	१	२	२०
	१५४	३६५११	३३८०

एकूण तीनशें साडे पासष्ट खडी गळा एकूण घेल सर तीन हजार तीनशें ऐशी यांची दस्तकें एकशें चोपन्न दिल्लीं असेत.

८४७—(१०७९) निळो लक्ष्मण कारकून याचे तीर्थरूप लक्ष्मण कृष्ण, परगणे मज-
 अर्वा तिसैन कुरीं असामीवर जात होते, ते वाटेस मारले गेले. चिरजीव लहान
 मया व अलफ याजकरिता असामीवर गुमास्ता ठेविला आहे, त्यास परगणे मजकूरचे
 मोहोरम ७ आजमासास गुमास्ते याचे हातून कामकाज घेऊ नये. जातीनिशीं
 चाकरीवर असतील त्यास वेतन द्यावें, म्हणून शेरा लिहिला आहे, त्यावरून वेतन देत
 नाही म्हणून हुजूर विदित जालें, त्यास याचे तीर्थरूप मारले गेले. भशारनिळे लहान,

(847) In the budget of Parganá Arun &c it was a standing order
 A D 1793-94 that substitutes should not be allowed to work for per-
 manent officers, and that the salaries should be paid to
 the officers themselves if actually serving An exemption to this rule
 was allowed on the ground that the officer appointed was killed while
 proceeding to join his appointment and that his son was too young to
 carry on the duties of his father's office.

याजकरिता गुमास्त्याने चाकरी केली आहे, सवव मागील सालचे वेतन राहिलं तें नेमणुके-
प्रमाणें देणें, व पुढें निळो लक्ष्मण याचे हातून चाकरी घेऊन आजमासास वेतनाची नेम-
णूक केली आहे, त्याप्रमाणें देत जाणें म्हणून, नारो चिमणाजी कमाविसदार परगणे अरूण
चंगैरे महाल याचे नावें. सनद १

रसानगी यादी.

८४८-(१०९४) गगाधर वापूजी शिधये यास प्रांत बुदेलखड पैकीं नवा मुलुक
अर्वा तिसैन सरकारात आला आहे, त्यापैकीं पन्नास हजार रुपयाचे महालची
मया व अलफ दरकी असामी मोईन सालीना रुपये अडीचशें करार करून नेमून
जमादिलावल २० द्यावयाची आज्ञा केली असे, तरी प्रात मजकूर येथें सदरहू आफा-
राच्या महालीं असामी नेमून देणें ह्मणोन, अल्ली वहादर याचे नावें सनद १.

रसानगी यादी

८४९-(११०९) प्रात कर्नाटक येथील सरसुभा मोरो वापूजी याजकडे सालमजकुरीं
अर्वा तिसैन सागितला असे, तरी माली, व मुलकी, व किल्ले जातसुद्धा वदोवस्त
मया व अलफ मशारनिल्लेचे विचारें करित जाणें. याचे इतल्याशिवाय न करणें हे
सावान २६ सरकारआज्ञेप्रमाणें वदोवस्त करितील ह्मणोन, मामलेदार, व कमा-
वीसदार याचे नांवें चिटणिसी. पत्रें.

५ तालुकेहाय येथील मामलेदार यांस कीं, माली व मुलकी व किल्ले जातसुद्धा बंदो-
वस्ताविशीं. पत्रें

- १ तालुके मुदकवी, निसवत माधवराव कृष्ण
- १ तालुके नवलगुद, देखील सरदेसगत निसवत गोविंद भिकाजी
- १ तालुके गदग, निसवत आनदराव रामचद्र
- १ तालुके धारवाड, निसवत वाळाराव येशवत
- १ तालुके कितूर, निसवत महादाजी खडेराव.

५

(848) Ali Bahaddar was directed to give Gangadhari Bapuji Si-
dhaye an office worth Rs 50 000 in some mahal
A D 1793-94 of the territory of Pránt Bundelkhand, lately acquired
by Government.

(849) Móró Bapuji was appointed Sirsubhá of Kárnátak, and the
Mámalatdás were directed to act under his instructions
A D 1793-94 in all revenue and fort matters and to do nothing with-
out consulting him

१० महालानिहाय येथील मामलेदार, व कमाविसदार यास की, माली, व मुलकी, व ठाणीसुद्धा वंदोवस्ताविशीं

- १ परगणे जुनी हुवळी, निसवत मोरो वापूजी.
- १ परगणे खानापूर, निसवत परशराम रामचंद्र.
- १ फुटगाव वारीपलीकडील परगणे मनोळी, निसवत सदाशिव कृष्ण.
- १ परगणे सोंडुरपालें, निसवत वेंकटराव घोरपडे.
- १ तपें तेगूर, निसवत नरसो मेलगीर.
- १ देसगत परगणे गदग वंगैरे वावत. डवलकर निसवत रघुनाथराव नीळकट.
- १ परगणे वकापुर, निसवत गोविंद सखदेव.
- १ परगणे होनगुद, निसवत माधवराव कृष्ण दिमत तोफखाना.
- १ परगणे जालीहाळ वंगैरे, निसवत आनदराव भिकाजी.
- १ मौजे सूळ मामले तोरगल, निसवत वापूजी रामचंद्र.

१०

- १ किल्ले धारवाड निसवत वापूजी शिंदे यास की, माली, व मुलकी, व किल्ले मजकूर सुद्धा वंदोवस्ताविशीं.
- १ तालुके सावनूर, निसवत भास्कर सखदेव यास की, तालुके मजकूर येथील माली, व मुलकी, व किल्ले जातसुद्धा वंदोवस्ताविशीं महाल.

- १ परगणे गुत्तल
- १ परगणे अडूर
- १ परगणे केरूर बुदरूख.
- १ परगणे तीनवल्ली.
- १ परगणे कोड
- १ परगणे केरूरखुर्द.
- १ परगणे रटेहल्ली.
- १ परगणे हवसहल्ली.
- १ परगणे कुपेलूर.
- १ परगणे शिंगाव
- १ परगणे ऐरणी.
- १ परगणे कागनेळा
- १ परगणे निडसगी
- १ परगणे हानगल

-
- १ परगणे मासूर.
  - १ परगणे राणेवेन्नूर.
  - १ पेठ हावेरी.
  - १ परगणे कारडगी.
  - १ कसबे मोरव.
  - १ कसबे अण्णिगिरी.
  - १ तालुके उगरगोळ वगैरे गांव, व किल्ले परसगड.
  - १ कसबे हलगेरी.
  - १ देसगत सवस्थान हावनूर.
-

२३

१७

८५०—Gives the salaries and allowances of the various officers in the different Daftars at Poona The चालते दप्तर,

एक बेरजी दप्तर, निसवत पोतनिसी दप्तर, निसवत फरासखाना, निसवत मजमदारखाना, निसवत वांकनीस

रोजकीर्द छ ५ रबिलाखर मुरसन खमस सवैन मया व अल्लफ, रवा मुदगीचे पोटात देणं कारकून निसवत दप्तर

यास सन अर्वा सवैनची मोईन रसानगी पट.

इसमाचें नाव	नक्त				कापड.			एकूण	जास्ती स्वारी हिदुस्थान					एकदर
	ऐन		पालखी		एकूण	आंख	रुपये		एकूण	जास्ती स्वारी हिदुस्थान				
	दिवड्या आपत्ता गिरी	दिवड्या आपत्ता गिरी	नक्त, आपत्ता गिरी.	कापड एकूण						पौ करार				
अताजी बल्लाळ गुरुजी.	४५०	१२१	०	५७१	१००	४०	६११	०	०	०	०	०	०	
महादाजी बल्लाळ गुरुजी.	४००	१२१	११८८	१७०९	१००	४०	१७४९	०	०	०	०	०	०	
हरी बल्लाळ फडके.	३००	१२१	११८८	१६०९	७५	३०	१६३९	०	०	०	०	०	०	
बाबूराव केशव ठाकूर	५००	१२१	०	६२१	१५०	६०	६८१	०	०	०	०	०	०	

नारो गगाधर पाळंदे.
 महादाजी विष्णु गपचूप.
 नारो अनंत परचुरे.
 बाळाजी राम लेले.
 लक्ष्मण नारायण सिधये.
 कृष्णाजी गणेश पेंडसे.

पैकी	भाताचे	रुपये	११३॥	वजा	जाता	वाकी	५६७४	१४७३	६११	१६५०	३७५	४४१	८८१	पैकी सेत	सनद	रुपये	१००	वजा
४००	११५	११८८	१७०३	१००	४०													
४५०	१२१	०	५७१	१००	४०													
३००	१३२	११८८	१६२०	७५	३०													
३००	५५	०	३५५	५०	२०													
३००	१२१	०	४२१	५०	२०													
७००	१२१	०	८२१	१५०	६०													

कृष्णाजी राम चोळकर.	२५०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०	०	०
वासुदेव राम चोळकर.	३०५	०	०	३०५	०	०	३०५	०	०	०	०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण वल्लाळ सहस्रबुद्धे.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी तुक्तेदेव गोडबोले.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव नारायण सिधये.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव वल्लाळ भिडे.	३००	०	०	३००	०	०	३००	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बाबाजी महादेव भट.	३२५	०	०	३२५	६०	२४	३४९	०	०	०	०	०	०	०	०	०
विनायक मोरेश्वर.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	१५०	१२१	२०	२९१	१९६	५८६	०	०
वाळाजी हरी ढवळे.	४००	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	१००	१२१	२०	२४१	१७१	६११	०	०
भगवंत अनंदाव.	४००	०	०	०	०	०	४००	०	१००	१२१	६०	२८१	१८६	५८६	०	०
वराम विश्वनाथ.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	१००	१२१	पैकी करार ४०	२५	०	०	०	०

बाळाजी बापुजी केळकर.	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
मल्हार राम बापट.	३००	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी बाबूराव लिमये.	५००	०	०	५००	७५	३०	५३०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
आबाजी कृष्ण विद्वांस.	२५०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
भास्कर विश्वनाथ सोवनी.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
शिवराम शंकर जोशी.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
खडो राम बापट.	२७५	०	०	२७५	५०	२०	२९५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
नारो राम आगाशे.	३००	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महादाजी नारायण परचुरे.	१५०	०	०	१५०	७५	३०	१८०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
रामचंद्र गोविंद पेंडसे.	२५०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

वजा
४०
वाकी
२९०

सदाशिव महादेव शेवडे.

वाळाजी नारायण शेवडे.

जनार्दन कृष्ण गोडबोले.

केसो विश्वनाथ टिळक.

धोंडो केशव काळे.

महादजी नारायण चापट.

पांडुरंग कृष्ण गोडबोले.

जगन्नाथ महादेव चाकरीकर
बाबाजी अफकेश.

भागे सापल.

४७२	०	०	०	४७२	७५	३०	५०२	०	०	०	१२१	०	१७६	११८६२०	५०
२५०	०	०	०	२५०	७५	३०	२८०	०	०	०	१५५	०	०	०	३३
३००	०	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	पागा	०	०	०	
३००	०	०	०	३००	५०	२०	३२०	०	०	०	१७६	०	०	०	
२७५	०	०	०	२७५	५०	२०	२०५	०	०	०		०	०	०	
२५०	०	०	०	२५०	४०	१६	२६६	०	०	०		०	०	०	
३००	०	०	०	३००	६०	२४	३२४	०	०	०		०	०	०	
२५०	०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०		०	०	०	
							पैकी								
							भैरहजेरी								
							मुळे वजा								
							७०								
							२७०								
							पैकी								
२५०	०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०		०	०	०	

[illegible]

सदाशिव लक्ष्मण.	२५०	०	०	१२५०	४०	१६	२६६	०	०	०	०	०
बाळाजी महादेव मोघे.	२००	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०
गंगाधर बाबाजी जोशी.	४१०	०	०	४१०	१००	४०	४५०	०	०	०	०	०
लक्ष्मण केशव वैद्य यांचे पुत्र मल्हार लक्ष्मण.	४००	०	०	४००	०	०	४००	०	०	०	०	०
बाळाजी विश्वनाथ फाटक.	३५०	०	०	३५०	१००	४०	३९०	१२१	१२१	१२१	०	५११
मल्हार बल्लाळ.	३५०	०	०	३५०	१२५	५०	४००	०	०	०	०	०
अताजी नारायण	३००	०	०	३००	१००	४०	३४०	०	०	०	०	०
अपाजी विठ्ठल लागू.	३००	६६	०	३६६	१००	४०	४०६	०	०	०	०	०
सदाशिव अनंत करमकर.	३००	१२१	०	४२१	५०	२०	४४१	०	०	०	०	०
विष्णु कुण्ण.	४०० पैकीं	०	•	४०० पैकीं	१००	४०	४४० पैकीं	०	०	०	०	०
	३५०			३५०			३९०					
शिवराम बल्लाळ.	४०० पैकीं	०	०	४०० पैकीं	१००	४०	४४० पैकीं	०	०	०	०	०

त्रिविक विठ्ठल.	३५०	०	०	०	३५०	४०० पैकी	४००	१०० पैकी	८० पैकी	३८०
वाळाजी विष्णु.	४००	०	०	०	३५० पैकी	३००	३५०	१०० पैकी	४० पैकी	४४० पैकी
रामाजी मल्हार बापट.	३००	०	०	०	३००	३००	३५०	५०	२०	३२०
गणेश हरी खांडेकर बालपर्वेसी	३५०	०	०	०	३५०	३५०	३५०	४०	१६	२४१
पाणीपतच्या असास्या.	३००	०	१२१	०	३००	३००	३००	१००	४०	८६१
बाजी बहाल जोशी.	२२५	०	०	०	२२५	२२५	२२५	४०	४०	१८०
बाळाजी केशव आठवले.	७००	०	०	०	७००	७००	७००	०	०	४००
माणको चितामण तैनात.	१२०	०	०	०	१२०	१२०	१२०	०	०	४००
मोरो बापूजी फडके.	६०	०	०	०	६०	६०	६०	०	०	४००
	४००	१२१	१२१	०	४००	४००	४००	१००	४०	४००

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

बाजी राम साहे.

हरी बाबाजी करंदीकर.

कृष्णाजी महादेव दाभोळकर.

नारो कृष्ण गदः

मचीन्द्र त्रिविक.

निखन
तपोत-
निखी
दण्तर

नारो रघुनाथः

शिवराम विश्वनाथ.

महादजी गोविंदः

अंताजी महादेव.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

लक्ष्मण सखदेव.	२५०	०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिपतराव हरी.	४००	०	०	०	४००	१००	४०	४४०	०	०	०	०	०	०	०	०
विसाजी राम.	५००	०	०	०	५००	७५	३०	५३०	०	०	०	०	०	०	०	०
नारो बाबाजी.	२५०	०	०	०	२५०	७५	३०	२८०	०	०	०	०	०	०	०	०
कृष्णाजी उद्धव.	२५०	०	०	०	२५०	१००	४०	२९०	०	०	०	०	०	०	०	०
वाळाजी नारायण.	२७५	०	०	०	२७५	६०	२४	२९९	०	०	०	०	०	०	०	०
सदाशिव नारायण.	२५०	०	०	०	२५०	५०	२०	२७०	०	०	०	०	०	०	०	०
येसाजी शकर.	२००	०	०	०	२००	५०	२०	२२०	०	०	०	०	०	०	०	०
खंडो दादाजी.	२००	०	०	०	२००	४०	१६	२१६	०	०	०	०	०	०	०	०
विसाजी कृष्ण.	२२५	०	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०	०
त्रिंबक नारायण.	२५०	०	०	०	२५०	६०	२४	२७४	०	०	०	०	०	०	०	०
बापूजी बाळकृष्ण.	३००	०	०	०	३००	७५	३०	३३०	०	०	०	०	०	०	०	०
रावो कृष्ण.	२२५	०	०	०	२२५	४०	१६	२४१	०	०	०	०	०	०	०	०

गोपाळ राम.

२५०

०

०

२५०

४०

२०

२७० पैकी
गैरहजेरी
२०
बाकी
२५०

०

०

०

०

०

०

०

सदाशिव महादेव तिखे.

२५०

०

०

२५०

५०

२०

०

०

०

०

०

०

०

सदाशिव महादेव सोनी.

३००

०

०

३००

१००

४०

०

०

०

०

०

०

०

महादाजी हरी.

४००

०

०

४००

७५

३०

०

०

०

०

०

०

०

बाळाजी गोविंद चाकरीवर
बापूजी महादेव.

२००

०

०

२००

४०

१६

०

०

०

०

०

०

०

उमाजी रखमागढ चाकरीवर
विठ्ठल बाजी.

२५०

०

०

२५०

५०

२०

०

०

०

०

०

०

०

विठ्ठल लक्ष्मण चाकरीवर
गोपाळ गणेश.

२५०

०

०

२५०

५०

२०

०

०

०

०

०

०

०

भोती जगन्नाथ, जगन्नाथ
सखाजी मृत्यु पावले त्यांचे

२५०

०

०

२५०

५०

२०

०

०

०

०

०

०

०

[illegible]

[illegible]

[illegible]

①

239

۲۲۲

५४० पैकीं आदा ३००

५५

[illegible]

७ न्यायखातें.

(अ) दिवाणी.

८५३-(४६) सोन्या थरवल दाणेकरी दिमत पागा हुजूर, याजकडे सरकारची
अर्वा सर्वेन शिलक साडे पाचशें रुपये येणें व हा लवाड आहे, याजकरिता वेडी
मया व अल्प घालून जुन्या कोटात बदीखान्यात ठेऊन पोटास अडशेरी शिरस्ते-
रविलावल २२ प्रमाणें देणें झणून. शिवराम रघुनाथ याचे नावें सनद १.

छ. ९ जिन्हेज परवानगी रूबरू.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८५४-(७८) गौड स्वामी सन्यासी. श्री भवानी सप्तशृंग. येथें होते, ते मृत्यु पावले.
समस तर्जन त्याचे मठातील वस्तभाव सदाशिवदास गुजराथी नासिककर याचा
मया व अल्प कारकून अवादास, व अमृतराव टोके आमोडेकर याचा कारकून,
जमादिलाखर २९ असे दोघे जण येऊन मोजदाद करून ठेविली आहे, झणून हुजूर
विदित जाहलें. त्यास स्वामीची वस्तभाव या हरदू जणास मोजदाद करावयासी प्रयोजन
काय ? हल्लीं हुजूरून वाळाजी चिंतामण कारकून शिलेदार पाठविले आहेत, तरी तुझीं
तेथून तालुके धोडपैकीं कारकून व प्यादे या समागमें देऊन मठातील वस्तभाव हरदू
जणाचे कारकुनानीं मोजदाद केली आहे ते वगैरे आणखी सावकाराकडे ठेवरेव जे असेल,
ते चौकशी करून कुलमोजदाद याचे गुजारतीनें करून बंदोबस्तीनें ठेऊन जावता कारकून
मगारनिल्ले समागमें हुजूर पाठऊन देणें झणून वाजीराव आपाजी याचे नावें बरहुकूम
सनद पुरधर छ १७ जमादिलाखर. सनद १.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८५५-(२२४) त्रिवक वल्लाळ देशपांडे तर्फ वाडें, याची स्त्री सरकारात येऊन

(853) Sónya Tharwál Danekari employed at the Págu Huzur owed
A D 1773-74 Government Rupees 550 and was a rascal He was
therefore ordered to be sent to prison in fetters

(854) Gaud Swami Sanyáshi, residing in the temple of श्री Bha-
A. D 1774-76 wam of Saptá-shringa, having died, a list was ordered
to be made of the property in his Math and sent to Poona

FROM JANÁRDAN APÁJIS DIARY.

(855) The wife of Trimbak Ballál Deshpande of having

सीत सवैन गैरवाका समजाऊन घरातून (तिला) बाहेर घातलें, खावयास देत मया व अलफ नाही असें समजाऊन देशपाडेपणाची जप्ती करविली आहे, त्यास हल्लीं जमादिलाखर २९ देशपाडे याजकडे अन्याय नाहीं ह्मणून वेदशास्त्रसंपन्न राजश्री गोपीनाथ दीक्षित काशीकर याणीं सांगितलें त्याजवरून जप्ती मोकळी करावयाची आज्ञा करून हें पत्र तुम्हास सादर केलें असे. तरी देशपाडे याचे वतनाची जप्ती मोकळी करणें म्हणोन, निळकंठराव रामचंद्र तालुके चास याचे नावें चिटणिसी छ. १५ जमादिलावल. पत्र १

८५६—(२४४) कुशा बल्लद मलापा तांबोळी, मौजे खरसी, तर्फ कुडाळ याणें हुजूर सीत सवैन विदित केलें कीं, मी आपली बहिण राडाव घरीं होती, ते सभापा मया व अलफ तांबोळी वस्ती मौजे येकवे, तर्फ चिमणगांव, याणें आपले लेकास रमजान ३० करार केली त्याबद्दल रुपये २०० आपणास द्यावें, याप्रमाणें केलें असतां त्याणी रुपये न देता कसवे फलटण येथें माझा बाप मलापा यास सरकारचे बाड्यांत बसऊन जवरदस्तीनें तिशीं पाट लावून घेऊन गेला, त्याजवरी ५० पन्नास रुपये आह्मास दिले. बाकी दीडशें रुपये राहिले, ते धटार्डस येऊन देत नाहीं. येविशीं ताकीद जाहली पाहिजे, ह्मणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी दोनशें रुपये द्यावयाचा पहिला करार जाहला होता, त्याचे साक्ष मौजे, अगर दस्तऐवज असेल तो मनास आणून कराराप्रमाणें बाकी ऐवज राहिला असेल, त्यापैकी सरकारची चवथार्ड घेऊन, बाकी ऐवज कुशा यास देणें ह्मणोन, बाबूराव कृष्ण किल्ले सातारा याचे नावें चिटणिसी. छ. १६ सावान पत्र १.

८५७—(३५८) मौजे कळवण, परगणा वोतूरपाले, हा गाव खोजे दायम याणीं हत-

A D 1775-76 represented that her husband had turned her out of his house and refused to maintain her, his Deshpande watan was attached Gopinath Dixit having subsequently informed Government that Trimbak Ballal was not at fault, the attachment was removed

(856) Kusápa walad Mamápa Tamboli of Kharsi in Tarf kundol agreed to give his widowed sister in marriage to the son of Subhápá Tamboli of Ekambe in Tarf Chumangaum for Rs 200 Subhápá however managed to get Kusápa's father detained the authorities at Phaltan and then forcibly married the widow himself. He subsequently paid Rs. 50 only to Kusápa On Kusápa's application, it was ordered that the remaining sum should be recovered from Subhápá and paid to the Kusápa after deducting one fourth of it for Government

(857) Káji Dayam having surrendered the fort of Hatgad to the

सया सवैन गड किल्ला सरकारांत दिल्ला, ते समई कैलासवासी नानासाहेब याणीं
मया व अलफ जागीर दिला. त्याप्रमाणें गाव चालत असता खोजे दायम याचा काळ
जिल्काद २६ जाहला. तेव्हा त्याची त्रायको, करीमननिसा वेगम, इणें घरचा दासी-
पुत्र खोजे अहमद सरकारात पत्राकरिता पाठविला, त्याणें आपले नावें पत्रें करून नेऊन
गांव अनभऊं लागला. तेव्हा निसावेगम इणें शहर अवरंगाबाद येथें गुदस्ता कृष्णराव
बल्लाळ यास वर्तमान सांगितल्यानंतर खोजे अहमद यास कळल्यावरी निसावेगम इजकडे
जाऊन रुजू जाहला, आणि यजीतपत्र लेहून दिल्लें कीं, तुझीं आपला गाव खाणें. मजला
द्याल तें खाऊन असेन. त्या यजीतपत्राची नकल काजीचे मोहोरेनीशीं निसावेगम इणें
हुजूर पाठविली ती पाहून सुदामतप्रमाणें मौजे मजकूर येथील जाहगिरीचा अमल निसा-
वेगम इजकडे चालवणें, क्षणोन. पत्रें.

१ सर्वोत्तम शकर यास

१ मोकदम मौजे मजकूर.

१ जमींदार परगणे वोतुरपाले यास.

१ बाजीराऊ आपाजी यास कीं, खोजे अहमद याजपाशीं पहिले कागदपत्र आहेत,
त्यास तुझीं ताकीद करून कागदपत्र व सरकारचीं पत्रें वेगमेचे स्वाधीन करणें क्षणोन

१ करीमनिसा वेगम इचे नावें पत्र कीं, पेशजी सरकारचीं पत्रें दिल्लीं आहेत, त्या-
प्रमाणें मौजे मजकूर जाहगिरीचा अमल अनभऊन सुखरूप राहणें क्षणोन.

५

चिटणिसी.

८५८-(५०२) समस्त डिंगरे ब्राह्मण, क्षेत्र पढरपूर याणीं हुजूर विदित केलें कीं,

समान सवैन
मया व अलफ
रमजान २९

काशीनाथ डिंगरे, क्षेत्र मजकूर, हे मृत्यु पावले. त्यास त्यांचे पोटीं
पुत्रसतान नाहीं, सवव त्याची व्यवस्था करणे ती आझीं सर्व भावा-
वदानीं करावी, असें असता, आझा भावाबंदा न कळता, त्याची

A D 1776-77 late Nánásáheb Peshvá, received the village Kalvan in
Parganá Wotupale as a jahágir. On his death his ille-
gitimate son by misrepresentation obtained letters from Government for
the continuance of the Jahágir to him On a petition made by Kariman
nissa Begum, widow of Káji Dayam, the village was made over to her

(858) Káshináth Dingle of Pandharpur died without issue His
widow adopted a person of another gotra without
A D 1777-78 consulting the Bháubands. On their complaining to

बायको, वेणूबाई, इणें अन्यगोत्री तिसावर्षाचा पुत्र घेतला ह्मणोन, त्याजवरून, हे सनद सादर केली असे. तरी काशीनाथ, डिंगरे मृत्यु पावले त्याचे बायकोनें अन्यगोत्री तिसावर्षाचा पुत्र घेतला हें ठीक नाही, सबब त्याचे घरदार जप्त करविलें असे, तरी जप्त करून जप्तीचा मोजदाद जावता हुजूर पाठवणें, आणि घरास कुलूप घालून ठेवणें ह्मणोन, चिंतो रामचंद्र कमावीसदार, क्षेत्र पढरपूर, दिमत परशराम रामचंद्र याचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

८५९—(५५२) खेमा रंगारी बऱ्हाणपूरकर मयत जाहला त्याचे पोटी संतान नाही.

समान सबैन बायको व आई मात्र आहे असें असतां त्याचे घराची जप्ती करून मया व अलफ वस्तभाव व ऐवज घेऊन सरकार हिशेबी जमा केलाच असेल, त्यास रविलावल २४ हा ऐवज तुमचे बेहेड्यातील नव्हे. मातबर कमावीसीचे कलम हें सरकारात दाखल करावें असें असतां तुम्हीं काहींच लिहिलें नाही यावरून काय ह्मणावें ? हल्ली रंगारी याचे ऐवजाचे चौकशीस हुजरून राधो सखदेव कारकून, व खिजमतगार व खास बरदार पाठविले आहेत हे व हरी सदाशिव कोतवाल, शहर मजकूर, याचे गुजारतीनें चौकशी करितील. त्यास कोणी धटाईस येईल त्यास ताकीद करून वस्तवानीचें ठिकाण लाऊन देऊन त्यापैकीं तुम्हीं जो ऐवज घेतला असेल तो, व कारकून ऐवज ठिकाण लाऊन वसूल करितील तो झाडून या कारकुनासमागमें, वाटेचे रखवालीस प्यादे लागतील ते देऊन, हुजूर पाठऊन देणें अगर हुंडी करून पाठविणें ह्मणोन, नारो कृष्ण यास सनद १

परवानगी खबरू.

८६०—(५७४) सुलतानजी जाधव याणें आपली लेकर येसाजी मिलारा यास द्यावयाचा

तिसा सबैन करार करून गुळपानें वाटलीं, मध्यस्थास पागोटें दिलें, व मिलान्या- मया व अलफ पासून दोन वेळा चाळीस चाळीस रुपये घेतले असें असता दुसरि- जमादिलाखर २ यास दिल्ली ह्मणोन हुजूर विदित जालें. त्यास येविशींची चौकशी

Government, the property and house of the deceased were ordered to be attached

(859) Khema Rangari of Baranpur died without issue, leaving behind him his widow and mother His house and property were ordered to be attached The Kamavisdar was censured for not communicating the fact of his death to Government He was informed that as the property was a large one it did not, under the terms of his farm, vest in him but in Government A karkun was sent from the Huzur to make inquiry regarding the property

(860) Sultanji Jadhav agreed to give his daughter in marriage to

करून भिलारीयास खर्चवेच झाला असेल तो माधारा देऊन मुलतानजी जाधव याज-
पासून गुन्हेगारी घेऊन हिशेबी जमा करणें, झणोन, धोंडो मल्हार किल्ले ताथवडा, याचे
नावें चिटणिसी. पत्र १.

८६१—( ) मोर जोशी, व चिंतामण जोशी, याणीं हुजूर विदित केलें कीं,
समानीन त्रिवक जाखो याणीं कुटुंबासहवर्तमान घरास अन्न देऊन दग्ध जाले.
मया व अलफ त्याचें वित्तविषय, घर दग्ध जालें त्यात वगैरे, असेल तें त्याचे वारीस
रविलावल ७ असतील त्याणीं घ्यावें झणोन, पेशजीं श्रीमत कैलासवासी नानासाहे-
बांनीं आज्ञा केली, त्यास आखी उभयतां, व रेणको अनाजी, असे त्रिवर्ग त्रिवक जाखो
याचे पितृभगिनीचे पुत्र त्रिवर्गही वारीस समान, असें असता, रेणको आनाजी याणीं सर-
कारात गैरवाका समजाऊन पत्र नेलें, आणि दग्ध घरातील मालियेत वगैरे सर्व घेतली.
घर जळालें ते जागा आमचे घराचे शेजारीं, सवव जागा तुझी घेणें, झणून, आश्वास
सांगितलें. आमचे मते जागा व मालियेत नीमेनीम घ्यावी, परंतु रेणको आणाजीचा वृथाप-
काळ. देण्याघेण्याचा वोढा. वित्तविषय उडवाउडव केली. दरबारीं प्रसंग करावा, तर ते
आपल्यास वडील, आणि घरात समजले, व असें झणत गेले. इतक्यात त्याचा काळ झाला
मालियेत त्याजकडेच राहिली. घराची जागा आमचे वारशात राहिली. हल्लीं रेणको आणा-
जीचे दत्तपुत्र अमृतराव रेणको हे जाग्यासीं वारसा करू झणतात चौघे ज्ञातीचे सागतात
त्याचे आडकत नाहीं. येविशीं ताकीद जाली पाहिजे, झणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर
केलें असें. तर रेणको अनार्जींनीं केल्याप्रमाणें वर्तल्यास उत्तम. नसल्यास आता तुझीं मना-
स आणून फडशा करणें ऐवज निघेल त्यापैकीं चौथाई घेऊन सरकार हिशेबी जमा करणें.
झणोन, पाडुरग धोंडजी कमावीसदार परगणे नाशिक यास चिटणिसी. पत्र १.

८६२—(६८६) नानाजी गवाजी, व जगनाथ रगाजी, व आबाजी दिनकर देशमुख

A D 1778-79 Yesaji Bhikra and in token of the agreement distri-
buted jagri and leaves and gave a turban to the go-
between, himself receiving Rs 80 from Bhikra In spite of this, he
married his daughter to another person It was ordered that an inquiry
should be made and that if the above facts were proved, Sultani should
be fined and made to reimburse Bhikra for the expenses he had
incurred.

(861) Timbak Jakho of Nasik set fire to his own house and burnt
A D 1779-80 himself, and all the 9 members of his family to death
Such property as escaped the fire was given to his
sons—the sons of a sister of his father

(862) Dhondo Raghunath Deshmukh of Timbak died without

इहिदे समानीन व देशपांडे परगणें त्रिवक याचे नावें निवाडपत्र दिल्लें ऐसेंजे. तुझी हुजूर माया व अलफ कसवे पुणें येथील मुकामी येऊन विदित केलें कीं, आमचे दायाद रमजान १३. धोंडो रघुनाथ देशमुख व देशपांडे परगणे मजकूर याचे पोटी पुत्र-संतान नाहीं. त्यांची स्त्री वयावाई होती, ती मृत्यु पावल्यावर तिचे जामात विद्याधरभट विन गडीभट देवकुटे, वस्ती क्षेत्र त्रिवक, हे छणू लागले कीं वयावाईन आपली यजमान कृत्याची वृत्ति, व घर, व भांडीं वगैरे होतें, तें आमचे पुत्र रघुपती व दामोदर हे उभयतां आपले दौहित्र छणोन त्याचें पादप्रक्षालन करून, दान देऊन, दानपत्र करून दिल्लें, त्याप्रमाणें तिचें सर्व आपण घेऊ. तेव्हा आम्ही छणू लागलों कीं, वयावाई जीवत असता तिणें दानपत्र करून दिल्लें नाहीं. तिचे सर्वस्वाचे मालीक आम्हीं. येविशीं त्याचा व आमचा कजिया लागोन, धोंडो महादेव मामलेदार परगणें मजकूर याजपाशीं मनसुबी पडली. त्याणीं आपले कारकून गोपाळ धोंडदेव यास पाठवून वयावाईचे घराची जप्ती आमचे व व देवकुटे यांचे विद्यामानें केली, परंतु मनसुबी होऊन फडशा न जाला. देवकुटे याणीं आमचे दायाद बाळाजी गोविंद यास दोनशें रुपये देऊन, त्याजपासून वयावाईचे पत्राप्रमाणें तिचें सर्व तुझीं घेणें. आम्हांस व आमचे भावावदास सवध नाहीं छणून यजीतपत्र, व वयावाईचे दानपत्रावर, व आणखी एक दोन पत्रावर सद्या करून घेतल्या, त्यास देवकुटे व बाळाजी गोविंद यास हुजूर आणून येविशींचें वर्तमान मनास आणिल्लें पाहिजे, छणोन, त्याजवरून देवकुटे व बाळाजी गोविंद यास हुजूर आणून करीने लिहून घेऊन चौकशी हुजूर पचाइतमर्तें मनास आणिता, देवकुटे यास पुरशीस केली कीं, वयावाईन दानपत्र करून दिल्लें तें तुझीं कोण कोणास दाखविल्लें, त्याची नावनीशी लिहून पुरऊन देणें. कोणांस दाखविल्लें नसल्यास वयावाई जिवत असता दानपत्र करून दिल्लें असें तुम्हास दिव्य करावें लागेल. तेव्हा देवकुटे याणीं विनंति केली कीं आपण पत्र कोणास दाखविल्लें नाहीं व वयावाई जिवत असता तिणें पत्र करून दिल्लें, असें दिव्य करवत नाहीं खरें वर्तमान सागावें, तरी इतके दिवस वाद सांगितला आहे, येविशीं अभय जाहलीयास खरें असेल ते लिहून देऊ. त्यावर आज्ञा जाहली कीं खरें असेल तें लेहून देणें. तेव्हा देवकुटे

A D 1780-81 male issue, being survived by his widow Bayáábái She also subsequently died and a dispute arose regarding her house and pots and her right to officiate as priest in certain families Her Bháwbands claimed the property as her nearest heirs, while her son-in-law Vyadharbharat Dewkule claimed it on behalf of his sons, to whom, he allaged, it was gifted away by the lady before her death The latter produced a gift in support of his contention The matter was taken by the parties before the Mámlatdar but no decision was passed. Eventually the Bhawbands applied to the Peshwa, Dewkule

याणीं लिहून दिल्लें जे वयावाई जिवत असता तिणें दानपत्र आह्वास दिले नाहीं. ती मृत्यु पावल्यावर आठारोजीं आहीं एकटेच नाशिकास तिचे मातुळ त्रिवकभट व भिकभट चद्रात्रे याचे घरास जाऊन, ते उभयता वधू, व आहीं एकूण त्रिवर्ग वसून भिकभट याचे हातचें वयावाईचें नावचें दानपत्र लिहून त्याजवर त्रिवकभट याणीं आपली साक्ष घातली. तें पत्र आपणाजवळ ठेऊन वादास प्रवर्तलों हें वर्तमान खरें याप्रमाणें दिव्य अगर सत्य करूं. यावरून पाहता, हे तुह्याशीं वादास प्रवर्तोन खोटा वाद सांगितला असें त्याचेच मुखेंकरून ते खोटे जाहले. त्यास वयावाईचे यजमानकृत्याच्या वृत्तीच्या वह्या, व घर वगैरे जें असेल त्यांसी देवकुटे यास काहीं एक सवध नाहीं असें ठरले. परतु देवकुटे याचे पुत्र ते वयावाईचे दौहित्र. याजकरिता त्यास तिचीं भाडीं, व चिरगुट पाघरुणें असतील तीं व एक गाई आहे ती द्यावी. वरकड यजमानकृत्याची वृत्ति व देव, व यजमानकृत्याच्या वह्या, व वतनी वगैरे कागद, व पुस्तकें वगैरे जे असेल, तें तुह्मी व तुमचे दायाद वाळाजी गोविंद मुद्धा सर्व भावावदानीं घ्यावें; व लोकाचें देणें असेल तें व येणें असेल तें सर्वांनी विभागाप्रमाणें घ्यावें, व द्यावें. यात देवकुटे यास सवध नाहीं. याखेरीज सिंहस्थाचे सालीं वयावाईचे यजमानकृत्यावद्दल पावणेंतीनशें रुपये आपल्याकडे आले आहेत, ह्मणोन देवकुटे याणीं सत्योत्तरें सांगितलें. त्यापैकीं वयावाईचे क्रियेवद्दल तुह्मी घेतले ते रुपये, शायसी व वाळाजी गोविंद याणीं यजीतपत्रावद्दल घेतले दोनशें व तिचें घर मोडिलें होतें, तें नीट केलें, त्यास व उचापतीचे देणें मिळोन एकूणचाळीस, एकूण सवातीनशें रुपये तुह्यास पावले. त्यापैकीं सीव्हस्याचे सालचे प्राप्तीचे पावणेतीनशें रुपये वजा होऊन, पन्नास रुपये देवकुटे याचे फाजील तुह्यांकडे जाहले, ते तुह्मी त्यास देऊन पावती घेतली, व देवकुटे याजवळ चार पत्रें होतीं, त्यापैकीं खोटें दानपत्र केलें तें, व वाळाजी गोविंद याचें यजीतपत्र लिहून घेतलें तें, एकूण दोन पत्रें त्यानीं आणून दिल्लीं. तीं रद्द करून सरकारात ठेविलीं. बाकी चद्रात्रे याजवद्दल धोंडो रघुनाथ देशमुख व देशपांडे याचें पत्र, व त्यासंबधीं चद्रात्रे याची फारखती, एकूण दोन पत्रें राहिलीं, त्यास देवकुटे याणीं विनंति केली कीं, धोंडो महादेव याणीं आपले वधूपासून पाहण्यास ह्मणोन नेलीं, तीं त्याणीं ठेविलीं आहेत. देत नाहीं. तीं आणवावीं. त्यास तीं दोन पत्रें सरकारात आणवून रद्द करून ठेविलीं जातील.

was called and examined. He was asked to state whether the deed of gift had been shown to any one. He replied in the negative. He was then told to prove the grievances of the deed by ordeal but declined to do so. He asked for mercy and offered to reveal the truth if pardon was granted to him. Pardon being granted, he admitted that the deed was forged and stated in detail when where and by whom it was prepared. A decision was then passed by the Peshwa, in favor of the Bháwband's

माप्रमाणें फडशा होऊन विद्याधरभट यांणी शक १७०२ शार्वरीनाम सवत्सरे, वैशाख वद्य प्रतिपदा, सदरहू फडशा जाहल्याप्रमाणें कलगवार तुषाम यजीतपत्र लिहून दिलें, त्याज-
वरून हें निवाड पत्र तुषास सरकारांतून करून दिल्लें अमें. तरी सदरहू ठरावाप्रमाणें
तुषीं व वाळाजी गोविंद मुद्धा सर्व भावावदांनीं वयावार्डची यजमानकृत्याची वृत्ति, व
घर व वऱ्या, वतनी वंगरे कागदपत्र जें असेल, तें विभागाप्रमाणें घेऊन पुत्रपौत्रादि वंश-
परंपरेन वृत्ति अनभवून मुरारूप राहणें. येविशीं देवकुटे याशीं अर्थाअर्थीं सवध नाहीं.
तुषीं खरे जाहला; सवच तुषाकडे हारकी रुपये २०१ दोनशें एक रुपया करार केले, ते सर-
कारात पोता जमा जाहले असेत. णणोन निवाड. पत्र १.

येविशीं धोंडो महादेव मामलेदार परगणे त्रिवरु यास कीं, वयावार्डची वस्तवानी वंगरे,
त्यापैकीं चिरगुट पाघरून असेल तें, व गाय आहे ती विद्याधरभट देवकुटे याचे पुतास
देऊन, वरकड सर्व नानाजी गवाजी देशमुख याचे स्वाधीन करणें, व यजमानकृत्याच्या
लिख्याच्या, व नामावळीच्या वऱ्या त्रिवरु सरकारत्यांनीं नेल्या आहेत. त्या देवकुटे रुजू
करून देतील. त्यापैकीं वयावार्डचे हिश्याच्या लिख्याच्या, व नामावळीच्या वऱ्या असतील,
त्या तुषीं ताकीद करून देशमुख याचे स्वाधीन करवणें, व तुषीं पहावयास पत्र, व फार-
खती, ऐकून दोन पत्रें नेलीं आहेत, तीं सरकारचा जामूद पाठविला आहे. याजवरोवर
हुजूर पाठवून देणें रद्द करून सरकारांत ठेविलीं जातील णणोन, चिटणिसी. पत्र
दोन पत्रें चिटणिसी. २

निवाड पत्राची नकल तपसीलवार करून दसरीं विल्हेस लाविली असे.

८६३-(६८७) वेदमूर्ती नागेशभट विन सखभट, व रामाजी वापूजी, व कृष्णा-
इहिदे समानीन जी गंगाधर, व काशीनाथ भिकाजी, व कोंडो वावू, व शेपाद्रि शकर,
मया व अलफ व जिवाजी विठ्ठल, व रगो उद्धव वडवे प्रभृति समस्त वडवे क्षेत्र
रजमान १४. पढरपूर याचा व भगवत नारायण, व कृष्णाजी नारायण, व राजो-
बावाजी डांगे याचा श्रीचे देवद्वारचा किल्लीविशीं कजिया लागोन, सन अर्वा सितैनात मन-
सुवी हुजूर पडली. तेव्हा हरदू वादी याच्या तकरीरा व जामीन धेऊन, दोघाचे रजा-
वदीचे साक्षिदार क्षेत्र मजकूरचे पुण्याचे मुक्कामीं आणून, श्री नागेश्वराचे देवालई कलम
ज्ञाख्याप्रमाणें पुरशिसा करून, प्रथकोंकारें सड्या लिहून घेतल्या. त्या त्याणीं सत्योत्तरे
श्रीच्या पिंडीवरून उचलून दिल्या. त्यातील साराश कीं वडवे आहेत हेच पुरातन. याचीच

and a Nazar of Rs 201 was levied from them. The moveable property of the deceased lady, consisting of her pots, clothes &c. was however given to her grandson.

(863) A dispute between the Badwes and Dangyes of the temple

वडवेपणाची वृत्ति पूर्वी दुनरे होते असें ऐकिलें नाहीं श्रीचे शेवाधारी कटीम. याचीं इन्ने पुजारी. व वेणारी. व डिंगरे. व परिचारक. व हरदास. व दिवटे. एकूण सहा. यास देवाचे शेवेचें कामकाज नागणे. ते वडवे याणीं सागावे वेणारी याणीं मत्र घणावे, व कलश-पूजा घ्यावी. पुजारी याणीं पूजा करावी. परिचारक याणीं स्नानास पाणी आणावें. डिंगरे याणीं पाडलघटी घालावी. आणि गगभुर्माजवळ पैसा अधेला येईल, तो घ्यावा. हरदासा-नें कीर्तन करावें. दिवट्यानें दिवटी धरावी डान्यानें दरवाज्याजवळ उभें राहून चौपटारी करावी. व नवांग घोलवावे वरकड सर्व अधिकार वटव्याकडे भक्त देवापुढे ठेवतील, व देवावर चावतील. ते दगेमन वटवे याचे शेवेचे दार्गाने आले तर ज्याची जे मेवा, त्याचे हातीं तो दार्गिना भक्त देता देवावरील व देवापुढील दार्गाने वरकडान घ्यावयाम अधि-कार नाहीं वजमान येउन श्रीची पचामृत पूजा करून वस्त्रे नमर्षील. त्या उपरी शेवा-धारी याणीं त्याजपाशीं नागाव. वजमान आपल्या सतांपें व्हेल त्याचे महा हिस्से करून पाचार्नी पाच घ्यावे. महाचा हिस्सा दिवट्याचा त्यात निगे वाटणी जैताचा डाग्या दिव-ट्यास जडल्यापानून घेत आहे परंतु जडल्यान कीर्ता वपें जाहाली हें ठाऊक नाहीं. दिवट्याचे व डाग्याचे आनत्रण एक. देवद्वाराची किल्ली प्राचीन वडवे याची. याणींच कुलप घानावें. उघडावें. त्याप्रमाणें हल्ली चालत आहे. देवान भाटारगृह नाहीं. देवाचे अन्कार वस्त्रे वटवे याचे घरीं जमतात. देवाचे शेवेचे दार्गाने शेवाधारी याचे घरीं अधि-कारपरतें जमतात पाटरे याचा दिवाण गमराव याजकडे क्षेत्रीची हकीमी होती, त्याणें महा महा नवाधारी व ताटे, व थिटे, व जागवे यान नागितले जे देवद्वाराची किल्ली डाग्याचीं पेंमें घणा. नृणजे वटवे आम्हान पैका देतील असे नागितल्यावरून नवाजणांनीं जुलमाचें नमापत्र डाग्याची किल्ली घणोन केलें. ते पत्र हल्लीं लिगापा पुजारी याजवळ आहे. समापत्र केल्यावर वटव्याशीं डागे किल्लीचा कजिया करू लागले. त्यापूर्वीं कधीं कज्या केला नाहीं. गमराव याणीं नमापत्र जाहल्यावर वटव्यापानून पैका घेतला, व सेवाधारी याजपानून लटके बोलल्याचा शब्द ठेऊन पैका घेतला आणि किल्ली वडवे याची वडवे याचे म्यार्धान केली तेव्हा डाग्याचे कजियाचा फट्या करावा त्यान डागे मातारियाम कैलामवासी शाहमहाराज याजकडे फिर्याद गेले तेथें वडव्यामही नेलें परंतु चौकसी हो-ऊन फट्या जाहल्या नाहीं, त्याजवरी कैलामवासी नानामाहेव याजवळ डागे कजियास उभे राहिले. तेव्हा भीमेपलीकडे देव्यापुढे नड्या घेतल्या. त्यान किली व बहने, व गाय देवान कोणी नमर्षील ते पुगन वडवे याची, असें लिहिलें आहे. नड्या घेतल्या त्या-नमटे फट्या द्यावा. त्यान डागे दाव्या ठेऊन मातारियाम गेले, याजमुळे जाहला नाहीं.

A D 1780-81 of the Deity Vithobá at Pandharpur ding the
keeping of the keys of the temple w. v into
and decided in favour of the former

देवाचे अलंकार व वस्त्रे सर्व वडव्यानीं ठेवावीं. भाडारगृह निराळें नाहीं. झणून याप्रमाणें सध्यातील अर्थ. तेव्हा किल्ली डाग्याजवळ असावी हें सभवत नाहीं. वडवे यासीं ढागे किल्लीचें भांडण भाडत होते; त्यास त्याचें साधन काहींच पुरलें नाहीं. तें खोटें जाहलें. त्यास किल्लीविशीं अर्थाअर्थी सवध नाहीं यात्रेकरू यजमान याणीं श्रीची पूजा करून, बाहेर येऊन, इतर देवाची पूजा करून, पूजा निवेदन केल्याचे मंत्र झणोन, उदक सोडल्यानंतर सहा मेवाधारी याणीं पुरातन मागावयाची रीत असेल, त्याप्रमाणें मागावें. जें भक्त देईल तें सतोषें वांटून घ्यावें देवाजवळ गलबल करू नथे. देवद्वाराची किल्ली वडवे याची. याप्रमाणें पंचाईतमत्तें मनास आणिता सडीसाक्षीवरून पुरले. वडवे खरे जाहले, हें जाणोन त्याजवरी कृपाळू होऊन भोगवटियास अलाहिदा निवाडपत्र करून दिल्लें असें, तरी निवाडापत्राप्रमाणें पूर्ववत् देवद्वाराची किल्ली, व वहने, व श्रीची वस्तभाव सांभाळावयाचा अधिकार वडवे यांचा. व देवापुढें भक्त ठेवितील, व देवाचे अगावर वस्त्रे वगैरें वाहतील, ते वडवे याणीं घेऊन श्रीस समयोचित पोषाख करून श्रीची सेवा एकनिष्ठें करावी. याप्रमाणें याजकडे पुत्रपौत्रादि वशपरपरेनें चालवणें. या पत्राची प्रति लिहून घेऊन, हें असल पत्र याजवळ भोगवटियास परतोन देणें झणोन, चिटणिसी पत्रें.

१ वेदमूर्ती नागेशभट विन सखभट, व रामाजी वापूजी, व कृष्णाजी गगाधर, व काशीनाथ भिकाजी, व कोंडो वावूराव, व शेपाद्रि शकर, व जिवाजी विठ्ठल, व रगो उद्धव वडवे, व प्रभृति समस्त वडवे, क्षेत्र पंढरपूर, याचें नावें निवाडपत्र दिल्लें ऐसें जे, पूर्ववत् देवद्वाराची किल्ली, व वहनें, व श्रीची वस्तभाव, सांभाळावयाचा अधिकार तुम्हा वडव्यांचा. व देवापुढें भक्त ठेवतील, व देवाच्या अगावरील वस्त्रे वगैरें वाहतील, तीं घेऊन श्रीची सेवा एकनिष्ठें करून, श्रीस समयोचित पोषाख करून पुत्रपौत्रादि वशपरपरेनें सुखरूप रहाणें. तुम्हीं खरे जाहला, सबब तुम्हाकडे हरकीचा ऐवज करार केला तो रुपये एक हजार एक १,००१ रुपया सरकारात पोता जमा जाहले असे म्हणोन, निवाडपत्र.

निवाडपत्राची नकल तपशीलवार करून दप्तरां विल्हेस लाविली असे.

१ कंभावीसठार वर्तमान व भावी क्षेत्र पंढरपूर परगणें कासेगाव यास. पत्र.

१ देशमुख देशपाडे परगणे कासेगाव यास. पत्र.

३

तीन पत्रें चिटणीसी दिल्लीं असेत.

८६४ (६८९)-विठ्ठल पाटील मोकदम मौजे बोरी बुंदरुक, तर्फ आळें, प्रांत जुन्नर

न्यायखाते.—7. Administr

१. ११/११/११
२. ११/११/११
३. ११/११/११
४. ११/११/११
५. ११/११/११
६. ११/११/११
७. ११/११/११
८. ११/११/११
९. ११/११/११
१०. ११/११/११
११. ११/११/११
१२. ११/११/११
१३. ११/११/११
१४. ११/११/११
१५. ११/११/११
१६. ११/११/११
१७. ११/११/११
१८. ११/११/११
१९. ११/११/११
२०. ११/११/११
२१. ११/११/११
२२. ११/११/११
२३. ११/११/११
२४. ११/११/११
२५. ११/११/११
२६. ११/११/११
२७. ११/११/११
२८. ११/११/११
२९. ११/११/११
३०. ११/११/११
३१. ११/११/११
३२. ११/११/११
३३. ११/११/११
३४. ११/११/११
३५. ११/११/११
३६. ११/११/११
३७. ११/११/११
३८. ११/११/११
३९. ११/११/११
४०. ११/११/११
४१. ११/११/११
४२. ११/११/११
४३. ११/११/११
४४. ११/११/११
४५. ११/११/११
४६. ११/११/११
४७. ११/११/११
४८. ११/११/११
४९. ११/११/११
५०. ११/११/११
५१. ११/११/११
५२. ११/११/११
५३. ११/११/११
५४. ११/११/११
५५. ११/११/११
५६. ११/११/११
५७. ११/११/११
५८. ११/११/११
५९. ११/११/११
६०. ११/११/११
६१. ११/११/११
६२. ११/११/११
६३. ११/११/११
६४. ११/११/११
६५. ११/११/११
६६. ११/११/११
६७. ११/११/११
६८. ११/११/११
६९. ११/११/११
७०. ११/११/११
७१. ११/११/११
७२. ११/११/११
७३. ११/११/११
७४. ११/११/११
७५. ११/११/११
७६. ११/११/११
७७. ११/११/११
७८. ११/११/११
७९. ११/११/११
८०. ११/११/११
८१. ११/११/११
८२. ११/११/११
८३. ११/११/११
८४. ११/११/११
८५. ११/११/११
८६. ११/११/११
८७. ११/११/११
८८. ११/११/११
८९. ११/११/११
९०. ११/११/११
९१. ११/११/११
९२. ११/११/११
९३. ११/११/११
९४. ११/११/११
९५. ११/११/११
९६. ११/११/११
९७. ११/११/११
९८. ११/११/११
९९. ११/११/११
१००. ११/११/११

इष्टिदे समानीन याणीं हुजूर विदित केलें कीं,
मया व अलफ त्यास माझा बाप खड पाटील
सवाल ७. ची, तिचे पोटी मी जाहलों. व
जाहला. ऐसे दोघेजण दोघींचे पोटी जाहलों, पर
जाहलों, सबव त्याचा व आमचा पाटिलकींत वडील
त्याची पचाईत मौजे मजकूरचे पाढरीनें करून, फ
त्याप्रमाणें आपण मोकदमी चालवीत असतां दरम्या
कारात गैरवाका समजाऊन मोकदमी जस करविली.
आपले जवळील कागदपत्र आहेत ते पाहून, जसीच
त्याजवरून, हरदूजणाचें वर्तमान मनास आणिता,
करून, कागद करून दिले. त्याप्रमाणें हरदूज
तेव्हां वतन जस करावयाचें कारण नाही. ऐसें समज
मोकदमीचें वतन मोकळें केलें असें, तरी पूर्ववत्प्रमाणे
पाटील याजकडे चालत आल्याप्रमाणें चालवणें, व
त्याप्रमाणें त्याचें त्याजकडे चालवणें म्हणोन, चिटानि

- १ रामराव त्रिंबक यास सदरहूप्रमाणें.
- १ मौजे मजकूरचे स्यान व कुळकर्णी यास पत्र
आल्याप्रमाणें अनभवील. त्याचे रजेतलवेंत त
याजकडे चालत आल्याप्रमाणें त्याचें त्याजक
- १ श्रीनिवास नरसी कागकून शिलेदार यास पत्र
सांगितली होती, ते हल्लीं मोकळी केली असे
पाटील करील. तुझीं दखलगिरी न करणें ह्मण
- १ देशमुख व देशपाडे, तर्फ आळें, प्रात जुन्नर

४

एकूण चार पत्रें दिल्लीं असत.

८६५ (१०७४)-अवदुल सलाम बलुद जहगदुल्ला व शेख हिमत बलुद शेख

सलाम तिसेन गहमद देशमूर व देशपांडे. परगणे उंडणगाव, व देशमूर, तर्फ हवेली,

मया व अलफ परगणे शेंदुरणी, व तर्फ तोंडापूर. परगणे जामनेर, अक्रे १७१४

सवाल २३ परिधार्थानाम मवळेंगे गाचे नावे निवाटपत्र करून दिल्लें कीं. तुमचा व

शेख अवदुल रहीम बलुद अवदुल जवर याचा नदरील वतनाचे धिमागाविशी कजिया लागोन, मनमुची सरकारात पडली, त्याजवरून तुमी व त्याणी तकरीत नेहून दिल्यावर दोघापासून जामीन घेऊन पुगशिमाची उत्तरे लेहून घेतली, त्यान तुमचे तकरिगितील अनवय जे आमचा वडील मूळ पुरुष ठाकूर कामाजी याणी मवामी करून वतन मेळविलें. त्याचे पोटी चौघे बेटे जाहले. त्यास ठाकूर कामाजी मयत जाहल्यावर पादशाहा याणी चौघा वेढ्यास धरून नेऊन अशीरच्या किल्यावर कैदेत ठेविले; आणि वतन जफ्त केले. त्यास, वंदात तिघे मयत जाहले. पाहूजी एक राहिला. त्याम पादशाहानी नेऊन. मुसलमान करून. सदरील देशमूर व देशपांडेपण. व मोकदम्या देऊन. वतनाचा फर्मान करून दिल्ला, आणि मौजे शेलवड वगैरे येथील जाहगीर दिल्ली. तेन्ना हे गावास येऊन वतने चालऊ लागले. त्याचे लमाची बायको गोदगी पिंपरीकर गायकवाड याची लेकर होती. तिचे पोटी ' अमाजुल्ला ' जाला त्याची अवलाद आम्ही. व कचनी ग्हेली होती, तिचे पोटी ' करिमुल्ला ' जाहला, व महाले रजपूत याची लेकर घरान घातली. तिचा निका जाहाला नाहीं. तिचे पोटी रहिमुल्ला जाहला त्यास पाहूजी ऊर्फ अवदुल सलाम याणी आपले हीन हयातीत दरोवस्त वतनाचा आपले व काजीचे मोहरेनिशी देहायनामा करून, आमचे निषणजे, व पणजे अमाजुल्ला याजवळ दिल्ला. नंतर ते फोत जाहाले. त्याजवर विगर निकावाली लेकर रहिमुल्ला व कचनीचा करिमुल्ला होता. त्याचे अन्नावस्त्राचे वेगमीस पाटिलकीचा एक एक गाव नेमून देऊन दरोवस्त वतन आमचे हवेली केलें. त्याजवर रहीमुल्लाचें कुटुंब वाढलें एवया गावावर अन्नवस्त न चाले, याजकरिता त्याणी आमचे आज्याजवळ वजीदी केली. त्याजवरून ऊडणगाव परगणियापैकी आठ गावचे देशमुखीचा रसूम नेमून दिल्ला. त्याप्रमाणें त्याजकडे भोगवटा चालत असता अवदुल रहीम याचा बाप अवदुल जवर आह्लाशी वतनाचे वाटणीविशी कजिया करून. मोगलाईत इनसाफास गेले. तेथें खोटे होऊन फारखती, व वेदावा आपले सहीमोहरेनिशी लेहून, अमाजुल्लास दिल्ला. त्याप्रमाणें वतनाचा भोगवटा पहिल्यापासून चालत आल्याप्रमाणें चालत असता, हल्लीं अवदुल जवर याचा लेकर अवदुल रहीम वतनाचे वाटणीविशी कजिया करून सरकारात फिर्याद आला आहे झणोन, व अवदुल रहीम याचे लिहिण्यातील मजकूर कीं पाहूजीच्या बायका लमाच्या दोन थोरलीची अवलाद अवदुल सलाम. व शेख हिमत, व धाकटीची अवलाद आम्ही आहों. आह्लास वतनाचा वाटा असावा, झणोन आमचा बाप

अबदुल जवर मोगलाईत नवाब निजाम अल्लीखान बाहादूर याजकडे फिर्याद होऊन पचाईत शहर औरंगाबाद येथील सुभ्यावर नेमून घेतली. तेथें आह्मी कागदपत्र दाखऊन खरे जाहलें असता, वाद्यानी पैका खर्च करून जवरदस्तीनें आमचे बापापासून बेदावा फारखती घेतली. त्याजवर आपण सरकारांत फिर्याद आलों. त्यास पाहुजीचे वेळेचा देहायनामा ते दाखवितात, तो खोटा आहे, म्हणोन, याप्रमाणें हरदुजणानीं लेहून देऊन वर्तणुकेस जामीन दिल्यावर आपलाले साधनाचे कागदपत्र दाखविले. त्याजवरून पचाईतमते मनास आणिता पाहुजीची लग्नाची वायको एक याप्रमाणें देहायनाम्यात लिहिलें आहे. वतनाचा भोगावटाही लग्नाचे वायकोचे अवलादीकडे चालत आहे. वरकड वतनदार पडोशी याणीं सुरत महजर अबदुल सलाम व शेख हिंमत यास लेहून दिल्या आहे. त्यात देहायनाम्याप्रमाणेंच अर्थ आहे, व औरंगाबादेस आम्हीं कागदपत्र दाखऊन खरे जाहलों, असें अबदुल रहीम याच्या लिहिण्यात आहे. त्यास कागदपत्र मागता आपणाजवळ नाहीं. होते ते मनसुबी पुरबीच गेले म्हणोन लेहून देता. तेव्हा कागदपत्र दाखविले असें लिहिलें तें खोटें. उगाच खिसा लिहिला तो प्रमाण काय ? देहायनामा खोटा म्हणोन लिहितो त्याची चौकशी करिता देहायनामा काजी जलाल उडणगावकर व पाहुजी याचे मोहरेनिशी आहे. त्यास आजपावेतों एकशें एकूण वन्नास वर्षे जाहलीं. मोहरातील अक्षरें स्पष्ट वाचत नाहींत. सवव मोकवल्यास दुसरे कागद त्या कालचे त्या मोहरेचे आणविले. ते अबदुल सलाम व शेख हिंमत याणीं आणून दाखविले. त्यावरून देहायनामा खरा ठरला. पैठणास निमेचा ठराव होऊन कराराची याद मान्यतेची करून दिली त्या यादीची नकल व अबदुल सलाम याणीं रहीमुल्लास निमेचें वतनाविशीं लेहून दिलें, त्या कागदाची नकल एकूण दोन नकला त्याणें दाखविल्या. त्याच्या असला दाखविणें म्हणोन, पुरशीस करिता असला नाहीं. ऐसे पुरशिशिचें उत्तर लेहून देतो, व दुसरे कागद दाखविले तेही मनसुबीचे उपयोगी साधनें बलुत्तर (बलवत्तर ?) पडलीं नाहीं. याजवरून साराश पाहता पाहुजीनें देहायनामा करून ठेविला त्यास आज तागाईत एकशें एकूण वन्नास वर्षे जाहलीं, व त्याप्रमाणें भोगावटाही तुम्हांकडेसच चालिला. याचे दाखल्याचे कागद उडणगावकर परगण्याचे पाटलाचा राजीनामा, व दिवाण सुखानंद याचे मोहरेचा महजर, व अमीरबेगखा याचा कौल, व पिलाजी जाधवराव याचें पत्र, व अजीमुद्दौला, सुभा औरंगाबाद, याजपाशीं पाटील कुलकर्णी याणीं महजर करून दिल्या तो, व अबदुल जवर याचे यजीतखत, व जिवाजी रघुनाथ वकील सरकार याचा कौल, व पचायतीचा सुरत महजर, व औरंगाबादेचे सुभ्याची सनद, व हल्लीं सरकारात शाहिदीनामा तुमचे पडोशीचे जमींदार पचांनीं पाठविला तो, व देहायनाम्याचे दाखल्यास तुम्हीं

पत्रें आणून दाखविलीं तीं, याप्रमाणें सर्व कागदपत्र पाहता लिहून दिल्याप्रमाणें लेख भोग्य साक्षीनिशीं पुरवणींत येऊन तुम्हीं खरे जाहालेत. अब्दुल रहीम वतनाचे हिशा-विशीं तुम्हापाशीं भाडत होता तो खोटा पडिला याउपरी त्यास हिशाविशीं भाडावयास संबंध नाही. तुमचे वडील अब्दुल सलाम याणीं अब्दुल जवर यास परगणें उडणगाव पैकीं आठ गावचा दशमुखीचा रुसूम नेमून दिल्या आहे त्याप्रमाणें म्हणोन पुरशीस करिता असला नाही. असें पुरशीसींचें उत्तर लेहून देतो, व दुसरे कागद दाखविले तेही मनसुबीचे उपयोगीं साधनें बलोत्तर पडलीं नाहीत याजवरून पाहता अब्दुल रहीम वाद सांगतो तो खोटा, वतनाच्या हिश्याविशीं त्याजला तुम्हाशीं कजिया करावयास संबंध नाही. अब्दुल सलाम याणीं अब्दुल जवर यास परगणे उडणगाव पैकीं आठ गावचा देशमुखीचा रुसूम नेमून दिल्या आहे त्याप्रमाणें अब्दुल रहीम याणीं घेऊन असावें जाजती कजिया तुम्हा-शीं करू नये. याप्रमाणें ठराव होऊन तुम्हीं देहायनाम्याचे दाखल्यास पत्रें आणून दाखविलीं तीं, व सर्व कागदपत्र पाहता तुम्हीं लेहून दिल्याप्रमाणें लेख भोग्य साक्षी-निशीं पुरवणींत येऊन खरे जाहालेत, सबब तुम्हास हें निवाडपत्र सादर केलें असें, तरी सदरील महाल एक व तर्फा दोन येथील देशमुखी व परगणे उडणगाव येथील देशपाडे-पणाचें वतन सुदामत चालत आल्याप्रमाणें तुम्हीं व तुमची अवलाद पुस्त दर पुस्त अनुभऊन सुखरूप राहणें. तुम्हीं वादास खरे जाहालेत. सबब वतन समर्थें तुम्हा-कडे सरकारची हरकी रुपये ३००१ तीन हजार एक रुपया करार केली. त्याचा भरणा सरकारात करून जाव घेणें म्हणोन नावाचें निवाडपत्र १.

सदरील अन्वर्थें पत्रें कीं सदरील वतन सुदामत चालत आल्याप्रमाणें देशमुख व देशपाडे मजकूर याजकडे व याचे अवलाद अफलाद पुस्त दर पुस्त चालवित जाणें. या पत्राची नकल लेहून घेऊन, हें असल पत्र याजवळ भोगवटियास परतोन देणें म्हणोन पत्रें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी परगणे उडणगाव, व परगणे शेंदुरणी, व परगणे जामनेर यास.

१ देशमुख व देशपाडिये परगणे शेंदुरणी, व परगणे जामनेर यास.

१ मोकदम देहाय परगणे उडणगाव, व तर्फ हवेली, परगणे शेंदुरणी, व तर्फ तोंडापूर, परगणे जामनेर यास.

३

एकूण च्यार चिटणिशीं पत्रें दिल्लीं असेत. पैकीं नावाचे निवाडपत्रातील साराश येथें बार करून निवाडपत्राची नकल तपशीलवार करून दसरीं ठेविली असे.

a Thákur, and that he was forcibly converted to Islam by the Mogal Emperor.

७ न्यायखाते.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१ फंदफितुरी व राजद्रोह.

८६६ (९१)—किल्ले दौलताबाद येथील हवालदार वगैरे याणीं किल्ल्याचा फितुरा
 केल्या होतो. त्याच्या तकरीच्या तुह्मीं नारो बाबाजी याजकडे लिहून
 पाठविल्या होत्या, त्या मशारनिल्ले याणीं हुजूर पाठविल्या; त्याजवरून
 सविस्तर विदित जाहलें. त्यास फितुरांत मुख्य असाम्या होत्या त्यांचें
 शासन येणेंप्रमाणें.

१ बाळोजी कराले हवालदार यास तोफेच्या तोंडीं देऊन उडवावें.

२ एकेक हात व एक पाय तोडून टाकणें.

१ सभाजी कराले, हवालदार याचा लेक.

१ जावजी नाईक दिमत हवालदार.

२

३

एकूण तीन असामींचें शासन सदरहूप्रमाणें करणें. याखेरीज फितुरातील असामी.

१ माधवराव कालेले.

१ माधवराव हरी.

(B) Criminal

(1) Conspiracy & Treason.

(866) The Havalदार and other men of fort Daulatábád having
 A D 1774-75 become traitors, Dhondo Mahádev made inquiries,
 recorded evidence and forwarded the papers to Náro
 Bábaji who submitted them to Government The following orders were
 issued —

(1) Báloji Karále, Havalदार, should be blown from the mouth
 of a cannon;

(2) His son Sambháji and Jávaji serving under him should
 each have one hand and one foot cut off;

१ अताजी कृष्ण.

१ महिमार्जी अश्वठराव

४

येणेंप्रमाणें चार असाम्यांचा अन्याय पाहून शासन करणें ब्राह्मण शेणवी यात असतील त्यास विडी घालून पोटास नागली देत जाणें ब्राह्मण शेणवी यास नाचण्या देऊन वेडी घालून ठेवावें ह्मणोन, धोंडो महादेव याचे नांवें.

सनद १

परवानगी रूवरू

८६७ (९३)—मौजे वागज, तर्फ करेपठार, प्रात पुणें येथील अमल महिपतराव खमस सवैन पुणेंकर शिलेदार याजकडे सरजाम होता, त्यास मशारनिव्हे हैदर मया व अलफ नाईक याजकडे गेले, सवव गावची जप्ती सरकारात करून जप्तीची रजव १६ कमावीस गगाधर त्रिवक यास सांगितली असे, तरी मशारनिव्हेसी रुजू होऊन, मौजे मजकूरचा अमल सुरळीत देणें ह्मणोन, मोकदम मौजे मजकूर याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८६८ (१९३)—माधवराव बाडे यांजकडे चाकरीस राहून लवाडी करितात, याज-
खमस सवैन करिता बाडे याजकडे चाकरीस लोक गेले असतील, त्याचा शोध
मया व अलफ करून, घराची जप्ती करून, वस्तभावेचा जावता हुजूर पाठऊन देणें,
रबिलाखर आणि मुलामाणसास तसदी चागली देऊन तिकडून उठोन तोरखे-
च्यास यादवराव रघुनाथ याजवळ रुजू होऊन आपले घरीं येत तें करणें, सदरहू असामीची
जप्ती यादवराव रघुनाथ याजकडील कारकुनाचे गुजारतीनें करणें ह्मणोन. सनदा.

(3) Four other persons should be punished according to their deserts, any Brahmins and Shenwis being put in chains and given only *nagli* to eat

(867) Mahipatrao of Poona, a Silledár, having gone over to A D 1774-75 Haidar Naik, his saranjam was attached.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY.

(868) The houses and property of persons who had gone to serve A. D 1774-75 under Mádhavrao Bándé were ordered to be attached.

१ नारायणराव वारगल, तालुके तळोदें, निसवत तुकोजी होळकर.

१ गोविंदराव तुळे ठाणें जावर, दिमत तुकोजी होळकर.

१

१

१

सनद छ. १८ रविलावल हस्तकपत्र पुरधर.

८६० (१९४)—नारायणराव कृष्ण याचें नावें सनद कीं, हैवती थिठा, व सटवाजी साकोरा व आप माळी. व मल्हारजी साकोरा, व लक्ष्मण विन सटवाजी साकोरा, व रयते कसवे केंद्र, याणीं गावात वखेडा करून रयेतीस फिसात करून गावातून बाहेर घेऊन गेले आहेत. ते चिंचोसीस जाऊन गावची वसुली सरकारची कलमे आहेत तीं माफ करावीं म्हणोन, मुद्दे घालून गावची लावणी होऊ देत नाही व वसुलीही देत नाही म्हणोन, मोकदम व कामाविसदार याणीं हुजूर विदित केलें. त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू पाच अंसांनीं किल्ले चाकण पथे अटकेस ठेऊन पोटास शिगमते प्रमाणें देत जाणे, आणि वदो-वंस्तानें ठेवणें म्हणोन. छ. १३ रविलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

८७० (२६२)—किल्ले सूरगड, तालुके अवचितगड, येथील फित्तव्याचा मजकूर लिहिला तो साधत कळला. हवालदार यास वगैरे फित्तूरी लोक यास वीत सधेन अटकेस ठेविले आहेत. त्याचें पारिपत्य करावयाची आज्ञा करावी मया व अलफ चित्काद २८ म्हणोन लिहिलें, त्यास हवालदार याचे डोके मारणें, व येसजी पवार व बाहिरजी भोपतराव याचे हातपाय तोडणें, व दुसरे फित्तूरी लोक आहेत त्याची चौकशी करून ज्याचा जसा अन्याय असेल त्याप्रमाणें पारिपत्य करणें. माहदाजी गणेश फडके

(869) Hainbat Thitá, Satwáji Sákora, and others of Kendur instigated the ryots of the village to leave their homes and took them to Chinchosi, they asked that certain demands of Government on the village should be remitted, and refused to allow the lands to be cultivated or to pay the revenue till their request was granted. The Mokadam and Kamávisdar having represented the matter to the Huzur, the 5 instigators were ordered to be confined in fort Chákan.

(870) A conspiracy was detected among the officers of fort Surgad in Táluka Awachitgad. It was ordered that the Hawal-dár should be beheaded, that two others should have

यास वेडी घालून माफजतीनें वरोवर लोक देऊन हुजूर रवाना करणें. किल्ले वदनगडकरी लोक, आठरा असामी, तालुके मजकुरी आहेत त्यास चार महिनें नामजाड ठेवावयाची आज्ञा करावी म्हणोन लिहिलें, त्यास तूर्त तालुके मजकुरी ठेवणें म्हणोन, आवाजी बल्लळ व भास्कर महादेव याचें नावें.

सनद १.

परवानगी रूवरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८७१ (२९१)—अवी सुपी व राधी सागली, कोळ्याच्या वायका याचे भाऊवद
सीत सवैन कोळ्यात गेले म्हणून हुजूर पाठविल्या, त्याची चौकशी करून तुम्हा-
मया व अलफ कडे पाठविल्या असे, तरी कोळणीमजकूर यास हजीर जामीन घेऊन
रविलाखर १५ सोडून देणें म्हणून, रामचद्र महादेव कमाविसदार, कसवे खेड, याचे
नावें. छ. २५ रविलावल.

सनद १.

रसानगी यादी.

८७२ (३३०)—सखाराम हरी फितुर करीत होते, सवव विडी घालून तुम्हाकडे
सवा सवैन किल्ले नगर येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविले आहेत, त्यास पोहोंच-
मया व अलफ वावयास कृष्णाजी मैराळ कारकून, व स्वार व गाडदी दिल्ले आहेत.
साबान २० त्यास पक्या वदोवस्तानें किल्ले मजकुरीं अटकेंत ठेऊन भोजन घालीत
जाणें. परभू कारकून त्याजवळ जाऊ न देणें चौकीस माणसें ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत
जाणें. मराठा एक माणूस खिजमतगारीस ठेऊन देणें तो पधरा दिवसा बदलीत जाणें.
घोत्रें अगर शेलापागोटें लागल्यास देणें जेवणाची व वस्त्रपात्राची आवाळ न करणें. वेडी
नेहमीं असों देणें सखाराम हरी खेळ्या राजकारणी आहे कोणे गोष्टीस चुकणार नाहीं.
याजकरिता एक कोठडी करून त्यात घालून बाहेरहून कुलुप घालीत जाणें. एकास त्याज-

their hands and feet cut off, and that the rest should be punished according to their deserts

FROM JANARDAN APAJIS DIARY

(871) Two Koli women were arrested, as their kinsmen were implicated in an insurrection, and were sent to Huzur
A D 1775-76 Orders were issued for their release, after taking security for their appearance whenever required.

(872) Sakharām Hari being implicated in a conspiracy was sent to prison in fort Nagar The Officer in charge of the
A D 1776-77 fort was directed to give him proper food and clothing, to allow no Parbhu kàikun to approach him, to change the guard over him frequently and his attendant every fortnight, and to lock him up in a room. The Officer was warned that the prisoner was a

वळ जाऊं न देणें. याचे गुण तुझास ठाऊकच आहेत. या करिता फार चांगला बदोबस्त करणें क्षणोन, महादजी नारायण याचे नावें.

सनद १.

परवानगी रूवरू.

८७३ (३३१)—बाबूराव हरी फितुर करीत होते, सव्व विडी घालून तुम्हाकडे किल्ले

सवा सैन सिद्दीगड येथें अटकेंत ठेवावयास पाठविले आहेत, त्यास पोहोंच-

नया व अलफ वावयासी विठ्ठल यशवत कारकून व स्वार व गाडदी दिल्ले आहेत.

सातान २० त्यास पक्क्या बदोबस्तानें किल्ले मजकुरी अटकेंत ठेऊन भोजन घालीत

जाणें. परभू कारकून त्याजवळ जाऊ न देणें चौकीस माणसे ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत

जाणें. जेवावयास ब्राह्मणाकडून घालवीत जाणें. जेवणाची आवाळ न करणें. धोत्रें शेला-

पागोटें लागेल ते लिहून पाठवणें ज्या कोठडींत ठेवाल तेथें प्रवेश होऊ न देणें. वेडी

नेहमीं अमां देत जाणें. नारायण गोष्ट, फितुरी आहेत याचा विश्वास न धरिता पक्क्या

बदोबस्तानें ठेवणें क्षणोन, सरसो मल्हार याचे नावें

सनद १.

परवानगी रूवरू.

दौलत बाबूराव, बाबूराव हरी याचे पुत्र, फितुरात होते. त्यास विडी घालून किल्ले चा-

कण येथें अटकेंत ठेवावयास तुम्हाकडे पाठविले आहेत. त्यास पोहोंचवावयास राघो नारा-

यण कारकून, व स्वार, व गाडदी दिल्ले आहेत, तरी पक्क्या बदोबस्तानें अटकेंत ठेऊन

भोजन घालीत जाणें परभू कारकून त्याजवळ जाऊ न देणें. चौकीस माणसे ठेवाल तीं

वरचेवर बदलीत जाणें. एक मराठा माणूस खिजमतगारीस वतनदार पाहून ठेऊन देणें.

पधरा दिवशीं बदलीत जाणें. जेवणाची आवाळ न करणें वीत्रवस्त्रपात्र लागल्यास लिहून

पाठवणें. येथून पाठविलें जाईल. ज्या खोलींत ठेवाल तेथें दुसऱ्या माणसाचा प्रवेश होऊ

न देणें. पक्क्या बदोबस्तानें ठेवणें क्षणोन, नारायणराव कृष्ण याचे नावें. सनद १.

परवानगी रूवरू.

महिपत बाबूराव, बाबूराव हरी याचे पुत्र, फितुरात होते, सव्व विडी घालून किल्ले

त्रिवक येथें अटकेंत ठेवावयास तुम्हाकडे पाठविले आहेत त्यास पोहोंचवावयास सदाशिव

शकर कारकून, व स्वार, व गाडदी दिल्ले आहेत, तरी किल्ले मजकुरी पक्क्या बदोबस्तानें

अटकेंत ठेऊन भोजन घालीत जाणें. चौकीस माणसे ठेवाल तीं वरचेवर बदलीत जाणें

परभू कारकून त्याजवळ जाऊ न देणें. एक मराठा माणूस खिजमतगारीस ठेऊन देणें. प-

scheming politician, who would stop at nothing, and that every precaution should therefore be taken for his safe custody He should always be kept in fetters and no one allowed to go near him

(873) Similar orders were issued in regard to Biburao Hari,

धरा दिवशीं वढलीत जाणें. वस्त्रपात्र कार्याकारण लागेल तें देत जाणें. जेवणाची व वस्त्र-
पात्राची आवाळ न करणे. ज्या कोठडींत ठेवाल तेथें हुसन्याचा प्रवेश न होय असें करणें.
पक्का बंदोबस्त करणे खणोन, धोंडो महादेव यास. सनद १.

परवानगी रूबरू.

भास्कर नारायण फितुरांत होते, सवय विडी घालून किल्ले धोडप येथें अटंकत ठेवाव-
यास तुम्हाकडे पाठविले आहेत, त्यास पोहोचवावयास हैबतराव माणकेश्वर कारकून, व
स्वार, व गाडडी दिले आहेत, तरी किल्ले मजकुरीं पके बंदोबस्ताने अटंकत ठेऊन जेवा-
वयासी घालीत जाणें चौकीस माणसें ठेवाल ती वरचेवर वढलीत जाणे. वस्त्रपात्र लागेल
तें कार्याकारण देत जाणें, वरचेवर सावधगिरी करीत जाणे खणोन, बाजीराव आपाजी
याचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

मीर्जा फाजलबेग फितूर करीत आहे, सवय विडी घालून तुम्हांकडे किल्ले नाराय-
णगड येथें अटकेस ठेवावयास पाठविले आहेत, त्यास पोहोचवावयास मुळचंद कारकून,
व स्वार, व गाडडी दिले आहेत, तरी पक्क्या बंदोबस्ताने ठेऊन पोटास शेर देत जाणें
खणोन, रामचंद्र शिवाजी याचे नावे. सनद १.

परवानगी रूबरू.

८७४ (३४३)-रावजी परभू याचे घर मौजे सिद्धेश्वर, तालुके पाल, येथें आहे,
सवा सवैन त्यास रावजी मजकूर हा दोन वर्षे कोळ्यात मलई करून, कागदपत्र पा-
मया व अलफ ठऊन, लवाड्या करीत होता, खणोन हुजूर विदित जाहलें, त्यावरून
रमजान २९ हें पत्र तुम्हास सादर केलें असे, तरी तुम्ही सुमाहूनच त्याचे घरी
वातमी न कळता, तो घरीं असेल ते वेळेस जसी दहा शिपाई, व एक कारकून चागला
इतवारी पाहून, त्याचे घराची जप्ती करून कागदपत्र त्याचे घरात जे सापडतील ते जप्त करून
पाठवणें, व रावजी मजकुरास निराळा काढून, कोणाचे मार्फतीनें कोळ्याचे कामात पडला

A D 1776-77 Daulat Baburao and Mahipat Baburao, Bhaskarrao
Narayan and Mirza Fazalbeg, to the Officers of the
posts of Smhgaḍ Chikan, Timbak, Dhodap and Narayangad respectively.

(874) Government having learnt that Rāwajī Parbhu was in
A D 1776-77 communication with the Kolis and was inciting them
to rebellion, Ramrao Nārāyan in Tāluka Rājmaḥi
was directed to search his house at Siāheswar in Tāluka Pal without
previous intimation, and attach and send to the Huzur all the papers
that might be found therein Ramrao was further directed to ascertain

होता, कसकसी वर्तणूक करावयास कोणीं सांगितली होती, त्याप्रमाणें कोळ्यात कसा मिळाला होता, तें सविस्तर त्याची जमानी लिहून घेऊन, सत्वर हुजूर पाठवणें. हुजूरून जसी आली आहे असें त्यास तूर्त कळों न देणें. युक्तीनें त्याचे घरात कागदपत्र व त्याची जमानी लिहून घेऊन पाठवणें, आणि हुजूरून आज्ञा होईल तेव्हा रावजीस सोडावयाचा जाहल्यास जामीन घेऊन सोडणें, तूर्त किल्यास नेऊन ठेवणें क्षणोन, रामराव नारायण तालुके राजमाची याचे नावें छ. १७ रजव परवानगी राजश्री वाळाजी जनार्दन फडणीस.

सनद १.

मुतालीक ह्यांचे रोजकीर्दीपैकीं.

८७५ (८)—नारो रामाजी कारकून हा वाजी गोविंद ववें याजकडून हैदरखानाचे समान सर्वेन लफ्फरातून वातमीस लफ्फरात आला होता, तो सापडला, सवव तुम्हा- मया व अल्फ कडे किल्ले धारवाड येथें अटकेस ठेवावयास मराठे गाडगी दिमत सवाल ३ रामजी वणजारे वंगरे असामी २० बीस असामी वरावर पाठविलें आहे, तरी याचे पायात विडी घालून किल्ले मजकुरी पक्क्या वदोवस्तानें ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें क्षणोन, त्रिवकराव येशवत याचे नावें सनद १.

परवानगी रूवरू.

८७६ (६२२)—मौजे घनगड येथील लोक रामचंद्र गोविंद, माजी कारखानीस, यांणीं समानीन इग्रजाचे गडवडेत सालगुदस्ता फिताऊन सखाराम हरी अटकेस होता, मया व अल्फ त्यास मोकळा करून, किल्ला बदलावा असा मनसबा करून, बाहेरील जमादिलापर ४ लोक बीरदीचे रानात आणून लवाडी करित होता, तो इग्रजाचा मोड जाहला तेव्हा रानातील लोक पळून गेले. पुढे फितुराचें वर्तमान तुम्हास कळल्यावर तुम्ही चौकशी केली. तो आठ आसामी फितुरी, त्यापैकीं कारखानीस मजकूर व जांवजी मापारी

from him in private full particulars as to how he joined the Kohis, who induced him to do so, and what part he took in their affairs, and to submit his statement to the Huzur.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY

(875) Náro Rámji Karkun who was found to be a spy sent by A D 1777-78 Baji Govind from Haiderkhan's camp was sent to prison.

(876) During the disturbances caused by the English in the A D 1779-80 preceeding year, Rámehandra Góvind, who formerly held the office of Kárkhánms, collected a force in the forest of Buandi, and entered into a plot with the men of the fort of

वरदेकर हे दोघे लष्करांत जाऊन येऊन वातमी नेत होते, त्यामुळें पळून गेले. बाकी सहा असामी फितुरी तुह्मास सापडले, ते हुजूर पाठविले त्याचे अपराध मनास आणून शासनाविशीं.

कलमें.

कित्ता.

असामी.

१ तानांजी नाईक ववर तट सर नौबत याचा अपराध पाहता भारी शासनास योग्य, परंतु सरकारांत फितुराचें वर्तमान जाहीर केलें, सबब उजवा हात तोडणें.

१ खंडोजी सेजवलकर, सयाजी सुर्वे याचा भाऊ, सयाजी मजकुराचे ऐवजीं चाकरीस होता, त्यास सखाराम हरी यास मोकळा करावयाच्या मनसव्यात तू आहेस कीं नाहीं असें जैतोजी जावुळकर, व देवजी महाडीक याणीं पुशिलें असता तुह्मास कळविलें नाहीं, सबब शासनास योग्य, परंतु भावाचे मुबदला नव चाकरीस आला, सबब न सांगितलें, परंतु कारखानिसाचे निरोप लोकास सागत होता, असा फितुराचा मिलाफी, सबब उजवा हात तोडणें

कित्ता.

असामी.

१ देवजी धोंडजी महाडीक.
१ भिवाजी धोंडजी नाईकेणें.
१ मोराजी वहिरजी नाईकगुंड.
१ जैताजी जावुळकर.

४

चार असामी बहुत अपराधी, सबब त्यास तोफेच्या तोंडीं बाधून उडवून देणें.
कलम १

२

दोन असामीचे उजवे हात तोडणें.

कलम १.

Ghangad for the surrender of the fort and the release of Sakháám Hari. On hearing of the defeat of the English, the force which had assembled dispersed. The plot was then discovered and eight persons were found to have been implicated in it. Two of them, the Kárkhànnis, and Jáwaji Mápári absconded. The rest were arrested and punished as follows:—

(1) Tánáji Náik Sarnobat deserved condign punishment, but as he gave information to Govt. he was allowed to escape with the loss of only his right hand.

एकूण दोन कलमें लिहून सहा अपराधी तुझाकडे किल्ले मजकुरी येसाजी दरवडा खिज-मतगार याजवरावर पाठविले आहेत, तरी खिजमतगाराचे विद्यमाने सदरहू दोन कलमा-प्रमाणे पारिपत्य करून हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन, अर्जोजीराव दमाले हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर याचे नावे सनद १.

रसानगी यादी.

हरिहरराव पांडुरंगराव यांच्या कीर्दीपैकीं.

८७७ (७६३)—परगणे मजकूरपैकीं लोक कितुरकर देसाई याजकडे चाकरीस गेले इतके समानीन असतील त्याचीं घरे व चीजवस्त जी असेल, ती चौकशी करून जप्त मया व अल्फ करावयाकरितां कारकून पाठविले आहेत, तरी हे देसाई मजकूर यांज-जमादिलाखर २१ कडे परगणे मजकूरचे लोक गेले असतील त्याची चौकशी करून घरे व चीजवस्त जप्त करितील, त्यास जप्त करू देणें, अडथळा न करणें ह्मणोन.

१ अंताजी शकर कमाविसदार दिंमत परशराम रामचंद्र, परगणे तेरदाळ, यांजकडे कामगिरीस गिरमाजी जिवाजी कारकून दिंमत परशराम रामचंद्र यास पाठविले आहेत, सबब सदरहू अन्वये.

१ अताजी विठ्ठल कमाविसदार, परगणे यादवाड, दिंमत परशराम रामचंद्र याजकडे रामाजी दादाजी कारकून दिंमत परशराम रामचंद्र पाठविले, सबब सदरहू अन्वये.

१ भास्कर सखदेव कमाविसदार परगणे जमखिंडी दिंमत परशराम रामचंद्र यास पत्र कीं सदरहुप्रमाणें जप्त करून हुजूर लेहून पाठवणें ह्मणोन.

३

एकूण तीन पत्रें छ १९ जमादिलावल समानीन, परवानगी रूबरू दिलहीं असेत.

८७८ (९८९)—बळवतराव काशी यांचे नावे सनद कीं, तुम्हीं विनतिपत्र पाठविलें

(2) One man who was serving as a substitute for his brother received the same punishment

(3) The rest were ordered to be blown from guns

FROM HARIHARRAO PÁNDURANG'S DIARY.

(877) The officers of Paiganá Teidál and Yádwád &c. were directed to attach the property of persons who had gone over to the Desai of Kitur

(878) Kasbe Siur in Parganá Gándápur belonged to Ahilyábai Holkar A feud existed between the village officers and the kamávisdár and the parties had been quarrelling for 4 months. Balwantiao Káshi happened to encamp at the village,

तिसा समानीन तें प्रविष्ट जाहलें. कसवे सिउर, परगणे गाडापूर, येथें मुक्कामास आलों मया व अलफ तो गाव अहिल्यावाई होळकर याजकडील त्या गांवचे कमाविसदार व रमजान २ पाटील कुळकर्णी याचा कजिया लागोन चार महिने जुजत होता. त्यास लोणारा किल्ला ज्या भिल्लांनी घेतला ते भिल्ल आत होते. त्याजला आह्मीं मागों लागलों. त्याणीं उत्तर केलें कीं तुह्मीं हजारपाचशें रुपये घेऊन जावें आह्मी भिल्ल देत नाहीं. त्याजवरून होळकराकडील कमाविसदार, व पागे याच्या विचारें गावावर हल्ला केला तेस-मई आमचे सोळा माणूस जखमी, व तीन ठार जाहले, व भिल्लांचे शंभर माणूस जखमी व काहीं ठार जाहले. त्याच्यानें दम न धरवे तेव्हा रघुनाथ धोंडाजी व गोविंद चिमणाजी मातवर गृहस्थ गावात राहतात, त्याच्या हवेल्या थोर आहेत, त्यांत भिल्ल व कुळकर्णी शिरोन गोळी वाजविली, इतक्यात अस्तमान होऊन रात्र पडली. याजवर हरदूजगानीं मागील दरवाजा उघडोन भिल्ल काढोन दिल्ले. ते भिल्ल सापडले असते ह्मणजे इतकी मस-लत न लावती त्याचीं घरे जप्त केल्यास वीस पंचवीस हजाराची सरकारची किफायत होईल ह्मणोन, व रोजमरे याचे ऐवजाकरिता लिहिलें तें विदित जाहलें. ऐशास गाव चार महिने लढत होता, तो तुह्मीं हल्ला करून घेतला, उत्तम केलें. रघुनाथ धोंडाजी व गोविंद चिम-णाजी याणीं सरकारचे हरामखोर सोडून दिले याजकरिता त्याचे घराची जप्ती करून जे सांपडेल त्याची याद लिहून हुजूर पाठविणें. आणि त्यास कैद करणें, व कुळकर्णी याचे वतनाची जप्ती करणें, येविशीं अहिल्यावाई होळकर यास पत्र सादर केलें आहे, तरी तुह्मीं सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन.

सनद १.

रसानगी, त्रिवक नारायण परचुरे.

कारकून निसवत दप्तर.

and learning that the Bhils who had taken the fort of Lonárá were in the village he demanded their surrender. The villagers sent word that they would pay Rs 500 or 1000 to Balwantrao rather than surrender the Bhils. Balwantrao with the consent of the Kamávisdár attacked the village. Some of the Bhils were killed and wounded, and the rest were taken by the villagers to the houses of Raghunáthrao Dhondoji and Govind Chumnáji two influential men in the village. The Kulkarni also joined them, and they fired on Balwantrao's men. At night-fall, they allowed the Bhils to escape. Balwantrao having reported the facts to Government, Raghunáth and Govind were ordered to be arrested, and their houses were attached. The Kulkarni's watan was also attached. The facts of the case were also communicated to Ahilyábai.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

२ खून व आत्महत्या.

८७९ (९७)—पदमसिंग पिसाळ देशमुख, प्रांत वाई, याचे नावे अभयपत्र की कुसा-
खमस सवैन जी भोसला कुणवी रयत मौजे ओझरडें, समत हवेली, प्रांत मजकूर
मया व अलफ यास पाटाचे पाण्याचे कजियामुळें तुह्मी मार दिल्या, त्या माराने कु-
सावान १९ णवी मजकूर त्याच दिवशीं मृत्यु पावला, खून तुह्माकडे लागला, स-
वव तुह्मांस सरकारात आणून अटकेस ठेविलें होतें. त्यास खुनाबाबत सरकारची गुन्हेगारी
रुपये १७५० साडेसत्रागें करार करून विठ्ठलराव मोरेश्वर गोळे याची निशा सरकारात
घेतली असे या उपरी खुनाचा लाजा सरकारचा तुह्माकडे नाही, मुखरूप राहणें अभय असे
क्षणान.

पत्र १

रसानगी यादी

मुतालीक याचे रोजनिशीपैकीं.

८८० (२)—सभू पाटील, कसवे धामणगाव, परगणे मलकापूर यास पत्र की, तुझा
खमस सवैन व कसवे मजकूर येथील गावकरी याचा वतनसमधे कजिया होता,
मया व अलफ यामुळें तू परागदा होऊन गावकरी यासीं ढावा करावयाकरिता
सावान २६ रात्रीस जमाव करून गावावर आलास, तेव्हा मइनाई पाटलीण, मौजे
पळसखेडें, तर्फ पिपरी, परगणे जामनेर, इचा लेकर वाटेस कसवे मजकूरचे सिवारात साप-
डला तो तू ठार मारिलास, सवव मइनाई पाटलीण हुजूर फीर्याद आली, त्याजवरून तु-

(2) Murder & suicide

(879) Padamsing Pisál, Deshmukh of Pránt Wái, beat Kusaji
A D 1774-75 Bhósle, a ryot of Ózaide, to death in a dispute
relating to canal water. He was arrested & kept in
confinement but was afterwards released on his giving security for
the payment of a fine of Rs 1,750

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY

(880) Sambhu Pátíl of Dhámangaon in Pargana Malakâpui, having
A D 1774-75 a quarrel with the village officer regarding the watan,
left the village. He collected some men and came to
the village one night to attack his enemies. He found a son of Mainái

जला मसाला करून हुजूर आणून मनास आणिता खुनाचा आरोप तुजवर आला, सवव तू आपला वरवद व गत याचा निमे वाटा मइनाईस देऊन दत्तु पाटील मइनाईचा दीर याचे नावे भवरगावचे पाटील वगैरे याचे साक्षीने कागद लिहून दिल्हा, सवव खुनाचा अन्याय माफ करून सरकारात गुन्हेगारी रुपये १५० दीडशें रुपये घेऊन हे अभयपत्र दिल्लें असे, तरी कसवे मजकुरीं सुखरूप राहणें ह्मणोन पत्र १.

रसानगी याद.

८८१ (२०९)-वाजीराव आपाजी, तालुके धोडप, याचे नावें सनद की, हटकरी सीत सवैन धणगर याचा चाकर मुदवख्या गुदस्ता गुजरार्थेतुन दौलत बावूराव मया व अलफ याचे पथकातून कठाल सुद्धा घेऊन पळोन आपल्या घरास जात राविलाखर १५ होता, तो रात्री मौजे महारपाटणे परगणे बावोरी, येथे येऊन वस्तीस राहिला, दुसरे दिवशीं तेथून निघोन आपल्या घरास जात होता, तो भुता पाटील व बावाजी पाटील व नेन्या मिल व महार मौजे मजकूर याणीं मुदवख्यास वाटेत गाठून जिवें मारिल्लें, सवव भुता पाटील व बावाजी पाटील पळाला त्याचा भाऊ भिवजी पाटील व नेन्या मिल व महार यास किले धोडप येथें अटकेस ठेविल्लें आहे, त्याचे पारपत्याचीं वगैरे. कलमें.

Pátin of Palaskhede in the field and killed him. Mainai complained to the Huzur, and the charge of murder was proved. Sambhu therefore granted to Mainai half a share in his houses and fields and executed a document to that effect in favour of Datto Pátil, Mainabái's brother-in-law. A pardon was consequently given to him for his offence, Rs. 150 being levied from him as fine.

(881) Mudbakhya, a servant of a Hatkari Dhangar, ran away with his master's property from the camp of Daulatráo Baburao on his way home halted one night at Mahárpátrne in Pargana Wákhari. The next morning while proceeding to his destination, he was way-laid and murdered by Bhuta Pátil Báváji Pátil, Neryá Bhil and a Mahái. These persons were therefore imprisoned in fort Dhodap. Orders were now issued for the disposal of the prisoners as follows —

- (1) The murderers Bhuta and Neryá should be taken to the village where the murder took place and beheaded,
- (2) One of the murderers, Báváji Pátil, having absconded his brother

भुता पाटील, भिवजी पाटील याचा भाऊ बाबाजी पाटील. व नेऱ्या भिल याणीं खून केला, त्याणें भिवजीचा भाऊ बाबाजी पळाला सबब खुनी असामींचे पारिपत्य.

१ भुता पाटील.

१ नेऱ्या भिल.

२

दोन असामी याणीं ज्या गांवीं खून केला त्या गांवीं हरदू जणांस नेऊन छा-
दून टाकणें. कलम १.

किता

असामी.

१ भिवजी पाटील बाबाजी यांनं खून करोन पळोन गेला, सबब त्याचा भाऊ.

१ महारानें मुदबख्याची पितळी घेतली सबब.

२

दोन असामी जामीन घेऊन सोडून देणें. कलम १.

मौजे मजकूरची पाटिलकी जप्त करा-
वयाविशीं सरसुभाहून सनद तुझास सादर जाहली आहे, त्याप्रमाणें पाटिलकी जप्त करणें कलम १.

तीन कलमें लिहिली आहेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८८२ (२९५)—बाळसेट बिन गोंदसेट सोनार देवरुखकर याचे नावें चिटणिसी सीत सबैन पत्र कीं, गोंदसेट सोनार मुराडकर याच्या लेकास रामा दसपुच्या व मया व अलफ राघोबा विश्या या दोघानीं जिवें मारिला, त्याचे सोबतीस गोपाळा राविलाखर १५ गुहागरकर सोनार व तुझा लेक सदाशिव होता असें ह्मणून गोंदसेट मजकूर पेशजी हुजुर फिर्याद जाहला होता, त्याजवरून येविशींचा शोध करता सदाशिवा-
कडे सदरहूविशींचा लाझ्या नाही, असें जाहलें, परंतु चौकशीबद्दल काहीं दिवस अटकेस होता, आरोप आला, सबब पचगव्य देववून हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी सदरहू खुनाचा लाझ्या तुझा लेक सदाशिव याजकडे नाही पूर्ववत्प्रमाणें आपले सोनाराचे जातींत

was arrested He and the Mahár who had taken a pot belonging to Mudbakhyá were ordered to be released on furnishing security.

(3) The Pátilká watan of the village was confiscated

FROM JANÂRDAN ÂPÂJIS DIARY

(882) Two persons murdered a son of Gondshet Sonár Bálshet

A D 1775-76

Sonár's son, Sadashiv, was then accomplice, but at the inquiry he proved his innocence. Orders were therefore

वर्तत जाणें. तुझे लेकाकडे हरकी रुपये १५० दीडशें करार करून हुजरात पागा दिंमत वाजी मोरेश्वर यासीं छ. २०. सवालीं देविले ते मरगागत सदरहप्रमाणें जमा जाले असत ह्मणोन छ. २३ मोहरम. पत्र १.

८८३ (४७५)—यादो पाडुरग आवटी कसवे वारागाव नादुर. परगणे मजकूर, व समान सधेन कुळकर्णी मौजे चिंचोले, परगणे मजकूर याच्या दोन स्त्रिया होत्या, गया व अलफ त्यास कण्हेरीच्या मुळ्या चारल्या. एक मी मृत्यु पावली, एक आजारी राजव ३० आहे. यादो पाडुरग कसवे मजकूरहून पळोन गेला. ह्मणोन तुझाकडील कारकुनांनीं हुजूर विदित केले, त्याजरून हे सनद तुझास सादर केली असे, तरी कसवे मजकूरचे आवटीपण, व मौजे मजकूरचे कुळकर्ण, येणेंप्रमाणे जफ्त करून उत्पन्न होईल तें परगणे मजकूरचे हिशेबी जमा करणे, व यादो पाडुरग याचा शोध करून त्यास धरून हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, निळकठराव रामचद्र पागा, याचे नावें छ. २ जमादिलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

मुतालिक ह्याचे रोजनिशीपैकीं.

८८४ (७)—सटवाजी लाड खिजमतगार याणें आपला चाकर पोगां ठार मारिला, समान सधेन मवव मशारानिल्हेस किल्ले गदग येथे अटकेंत ठेवावयास पाठविला गया व अलफ असे तरी यास वेडी घालून किल्लेमजकुरीं पक्क्या वदोवस्तानें ठेऊन सावान १४ शिरस्तेप्रमाणें पोटास शेर सनद—पैवस्तगिरीपासून किल्ले मजकूर पैकीं देत जाणें ह्मणोन, रामचद्र नारायण याचे नावें. सनद १.

परवानगी रूवरू. राजश्री बाळाजी महादेव

कारकून शिलेदार.

issued that cow's urine should be given to purify him as he had been for some time in jail, and Rs. 150 were levied from him as a present.

(883) Yádo Pándurang, kulkarni of Chunchoh in Paiganá Nándur, A. D. 1777-78 gave roots of the *lanher* plant to his two wives to eat. One of them died, and the other suffered from the effects of the poison. Yáday absconded. His watan was attached, and orders were issued for his apprehension.

FROM THE MUTÁLÍK'S DIARY

(884) Satwán Lád khismatgá having murdered his servant-boy A. D. 1777-78. was sent to prison in fort Gadag

८८५ (६१५)—नरहर लक्ष्मणराव कमाविसदार, परगणे शेवगाव, याचे नावें सनद तिसा सत्रैन कीं रामाजी येल्हो ब्राह्मण यास कसवे तीसगाव, परगणे मजकूर एथें मया व अल्प जिवे मारिले. ते मारेकरी ब्राह्मण वगैरे तेरा असामी कैद करून हुजूर जमादिलावल आणिले होते, त्याचा करार येणेंप्रमाणे. कलमें.

मारेकरी असामी १३ पैकीं शूद्र चार व मुसलमान एक, एकूण असामी ५ पाच किल्यावर अटकेस ठेविले बाकी असामी
१ जनार्दन वापूजी.
१ हरी रामगिरिधर.
१ भवानी यशवत
२ मल्हार त्रिवक, व मुक्ताजी त्रिवक.
१ विठ्ठल गोपाळ.
१ मल्हारी ब्राह्मण.
१ गोविंदा ब्राह्मणभाई निसवत हरी रामगिरिधर.

आठ असामी वेड्यासुद्धां सरकारचे प्यादे हुजूर हशमाकडील बरोवर देऊन तुझाकडे पाठविले आहेत तेथें पोंहचलिया-वर जामीन चागले पक्के घेऊन जामीन-कतवे हुजूर पाठवणें, आणि सदरहू अ-सामीच्या वेड्या तोडून जातीवाहेर ठे-वणें. पुढें याणीं राहावें, पुढें वर्तणूक कशी करावी याची आज्ञा हुजूरून होईल त्याप्रमाणें करवणें. कुडवसुद्धा जातीवाहेर ठेवणें.
कलम १.

८
एकूण आठ असामी किल्यावर अटकेस ठेवावयाचे केले होते. ते मना करून त्या-जकडे ऐवज करार १०००१ रुपये यासि तपशील

१५०० रामाजी येल्हो याचे पुत्रास खुनावद्दल द्यावे.
८५०१ सरकारचे खडावद्दल सरका-रात द्यावे.

रामाजी येल्हो याचें कर्ज या असामीं पैकीं ज्याजकडे येणें असेल तें त्याजपासून व्याजसुद्धा सरकारचे ऐवजावरोवर एका महिन्यात वमूल करून रामाजीचे पुत्रास पावतें करून, पावती घेऊन हुजूर पाठवणें.
कलम १.

सदरहू असामी तुझीं आपलेजवळ पुढें चाकरीस कधींही ठेऊ नये. ऐसें केलें असे, तरी न ठेवणें
कलम १.

परगणे मजकूर येथील फडणिसी नारो रघुनाथ याजकडे आहे, त्याचे तर्फेनें रा-

१०००१

(885) Thirteen men murdered, Rámaji Yelló who held the appointment of Fadnis at Tisgaum in Pargana Shevgaum. Five of them, one a musalman and four Shudrás were sent to prison The rest who were Brahmins were first ordered to be imprisoned but that order was revoked and they were fined Rs.10,001, out of which Rs. 1500 were ordered to be given to the son of the deceased. It

एकूण दहा हजार एक रुपया सात
असामी ब्राह्मण व एक ब्राह्मणभाई मिलोन
आठ असामीकडे सदरहूप्रमाणें करार
केला असे, तरी याची निशा एक मटि-
न्याचे मुदतीची घेऊन ऐवज वसूल करणें,
आणि यापैकी दीड हजार रुपये रामाजी-
चे पुत्रास देऊन बाकी सरकारचे खडाचे
पंच्यायेसाठीं एक रुपयाची हुडी करून
एक महिन्याचे आंत ऐवज हुजूर पुण्यास
पावता करणें. कलम १.

माजी येल्हो कामकाज करित होते. हल्लीं
त्यांचे पुत्र गोविंद राम याम मशारनिव्हेनीं
आपले तर्फेनें फडणिसीनें कामकाज सांगि-
तलें आहे, तरी त्याचे हात घेत जाणे.
कलम १.

येणेप्रमाणें पाच कलमें करार केलीं असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणे ह्मणोन
छ. २४ रविलावल. सनद १.

रसानगी यादी.

८८६ (६४५)—गंगी परदेशीण इणें आपला दादला सोमल घालून जिवें मारिला,
समानिन सवव अटकेंत ठेवावयास किल्ले सिंहगड येथें पाठविली आहे, तरी
मया व अलफ किल्ले मजकुरी अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देऊन काम
जिल्काद ५ करवीत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव याचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

८८७ (७०७)—त्रिवक मनाजी दिमत तुकोजी होळकर याणीं हुजूर विदित केलें
इसने समानिन कीं, आपलें घर कसवे आकोलें एथें आहे, त्यास गावात दादो जयराम
मया व अलफ यांची स्त्री शामावाई इची अप्रतिष्ठा शिमग्यात गावकरी याणीं केली,
सावान ११ सवव तिणें जीव दिव्हा, त्याचे चौकशीस सरकारातून विसाजी हरी

was directed that security should be taken from these Brahmuns and that they should be excommunicated Further orders were to be issued regarding their future residence. The officer of Shewagaum was told never to employ them under him The son of the deceased was given the appointment of his father.

(886) Gangi, a Pardésli woman murdered her husband by administering arsenic to him She was therefore sent to prison.

(887) The villagers of Akóla outraged the modesty of Shámá, wife of Dádo Jayiám, during the Shimgá holidays
A D. 1781-82 She therefore committed suicide. Visáji Hari was sent

कारकून पाठविले, त्यांनी चौकशी करून अन्यायी यांजपासून गुन्हेगारी घेतली. हल्ली विसाजी हरी सर्व गावास पचगव्य देऊन असामी पाहून पट्टी घेतात. येविशीं आज्ञा जाहली पाहिजे झणोन, त्याजवरून हें आज्ञापत्र सादर केलें असे, तरी त्रिवक मनाजी यास सर्वा-वरोवर पचगव्य देणे, पट्टी मना केली असे, तरी यास पट्टीचा तगादा न करणें झणोन, विसाजी हरी यास चिटणिसी.

पत्र १

८८८ (७६६)—कृष्णाजी उत्तेकर यांण कृष्णाजी महाडीक शिपी, वस्ती कसवे सलास समानीन पाली, याच्या कुणविणी दोन, मौजे रतवगाव, तर्फ पाल हवेली, मया व अलफ येथील नदीवर जिवे मारून आपण महाडास घरी गेला, त्याचा पत्ता जमादिलाखर ३० तुर्ही लाऊन धरून आणून, किल्ले सरसगड येथें अटकेत ठेविला आहे, त्यास हल्ली तोफेचे तोंडीं बावयाची आज्ञा केली असे, तरी तोफेच्या तोंडीं देऊन उडवून टाकणें झणोन, वाजी गोविंद याचे नावें.

सनद १.

रसानगी यादी

८८९ (८४०)—सदाशिव गणेश केळकर वस्ती वाडा फणसे, मौजे वाडें तर्फ खारे-अर्धा समानीन पाटण, तालुके विजेदुर्ग, याणें गोविंदभट पैठण, वस्ती वाडा मजकूर मया व अलफ याची कन्या गुणाजी गणेश केळकर, वस्ती मौजे वानिवडें, तर्फ जमादिलावल २० मजकूर यास दिल्ली होती, ती जिवे मारली झणून हुजूर विदित जा-हलें, त्याजवरून येविशींची चौकशी करिता गुणाजी गणेश याची बायको मारल्याचा मुद्दा सदाशिव गणेश याजकडे लागू होतो, सवव यास कैद करून वरावर गाडदी निसवत राघो विश्वनाथ गोडवोले असामी ४ चार देऊन विडीमुद्धा किल्ले वटन एथें अटकेस ठेवावया-करिता पाठविला असे, तरी किल्ले मजकुरी पक्के बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन पोटास शेर शि-रस्तेप्रमाणें देत जाणें झणोन, नारो शिवदेव याचे नावें.

सनद १.

रसानगी यादी

from the Huzur to inquire into the matter. He fined the offenders and ordered that all the villagers should drink cow's urine to purify themselves and pay a cess imposed by him. Trimbak Mánáji complained to the Huzur The cess was remitted but he was ordered to drink cow's urine to purify himself.

(888) Kṛṣṇāji Uṭekar killed two female servants of a tailor of A D 1782-83 Pāh He was ordered to be blown from a gun

(889) Sadashiva Ganesh Kelker of Wādā Fanase in Mouze A D 1783-84 Wāde of Tuif Khāre Pātan in Tālukā Vijedurg having murdered his brother's wife was sent to prison

८९० (९०८)—बळवतराव नरसी याचें वर कसवे खटाव, प्रात मजकूर येथें आहे,
 सीत समानीन त्यास त्याचे भाऊवंद वगैरे शें दीडशें लोक जमा होऊन मशारनिह्ने-
 मया व अलफ चा वाडा वेढून त्यास बाहेर काढिलें, व त्याचीं माणसें तोडिलीं,
 मोहरम १९ त्या जमावात किल्ले वर्धनगड येथील लोक होते, ह्मणून कळोन आलें;
 त्याजवरून हे पत्र लिहिलें असे, तरी मशारनिह्नेचे वाडियावर लोक चालोन गेले. त्याची
 चौकशी मनास आणावी लागती यास्तव त्या जमावांत किल्ले मजकूरचे लोक असतील
 त्यास पाठवून घावें ह्मणून, परशराम श्रीनिवास पंडित प्रतिनिधी याचे नांवें चिटणिसी.
 पत्र १.

८९१ (९६१)—रखमी साळोखी इचा दादला लक्ष्मण साळोखा, वस्ती कसवे पुणें,
 समान समानीन हा गुणी कुणबीण दिमत वच्याजी रामाजी कारकून निसवत चिटणीस
 मया व अलफ इचा खून हडपसरचे रानात करून खुन्यें पळोन गेले, त्यात साळोखा
 मोहरम १८ मजकूर होता तोही पळोन गेला, त्याचें ठिकाण न लागे, याजकरिता
 रखमी मजकूर इजला सरकारात धरून आणून हजीर जामीन घेणे, ह्मणोन तगादा केला
 असता जामीन न मिळे, सवव किल्ले सिंहीगड येथें रखमीमजकूर इजला अटकेंत ठेवाव-
 याकरिता गाडदी असामी सहा निसवत राघो विश्वनाथ याजवरावर पाठविली आहे, तरी
 किल्लेमजकुरीं बदोवस्तानें अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणे ह्मणोन, केश-
 वराव जगन्नाथ याचे नांवें
 सनद १.

परवानगी रूबरू

८९२ (१०५८)—सदाशिव गणेश केळकर, वाडा फणसें मौजे वाडें, तर्फ खारा-
 सलास तिखैन पाटण, तालुके विजयदुर्ग यांणीं हुजूर विनती केली कीं गुणाजी गणेश
 मया व अलफ तिवरेकर मौजे वानिवडे, तालुके मजकूर याची स्त्री मारल्याचा आरोप
 सफर १९ मजकडे आला, सवव किल्ले वंदन येथें सरकारातून मजला अटकेस

(890) The Bhaubands of Balwantrao Narsi of Khatav number-
 A D 1785-86 ing about a hundred and fifty, surrounded the house
 of Balwantrao, took him out and killed his men.
 Some men from the Wardhangaḍ fort were alleged to be implicated in
 the matter. The Pratinidhi was asked to send them to Poona for inquiry.

(891) Laxman Salokhá of Poona being concerned in the murder
 A D 1787-88 of a female servant absconded, and could not be
 found. His wife Rakhmi was therefore ordered to
 furnish security for her appearance when required but she was unable
 to do so She was therefore sent to prison in Sinhgad

(892) Gunáji Ganesht Tiwrekar of Wániwade in Táluká Khàrà

दहा वर्षे ठेविले होते, त्यास हल्लीं मोकळे केलें, परंतु प्रायश्चित्त देऊन शुद्ध केलें नाहीं. याजकरिता स्वामींनी कृपाळू होऊन जीवनमाफक राजदंड घेऊन, प्रायश्चित्त द्यावयाची आज्ञा करून. मजला दोषापामून मुक्त केलें पाहिजे ह्मणोन, ऐशीयास गुणाजी गणेश तिवरेकर याची स्त्री मारल्याचा आरोप केळकर मजकूर याजकडे आला होता. सवव याजपासून राजदंड व ब्रह्मदंड घेऊन सर्व शिष्ट सभेंत विध्युक्त प्रायश्चित्त देववून शुद्ध करून, हे पत्र सादर केले असे, तरी तुल्लीं तालुके मजकूरचे ब्राह्मणास ताकीद करून सदाशिव गणेश यांशीं अन्न व्यवहार करीत ते करणें, ह्मणोन चिटणिसी. पत्रें.

१ गगाधर गोविंद तालुके विजयदुर्ग यास.

१ समस्त ब्राह्मण तालुके मजकूर यांस.

७ न्यायखातें.

(व) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

३ डाके.

८९३ (२३०)—आनंदराव त्रिवक मुभेदार परगणे मुपें यास सनद की, काळ्या सीत सवैन वल्लद गगाजी गोळा वस्ती कसवे मुपें, हा वेरडाकडे चाकरीस राहून मया व अलफ दरबड्यात जात होता ह्मणोन तुल्लीं लिहिले, ऐशास काळ्या मजकूर हा वेरडामध्यें चाकर होता, सवव याचा शिरच्छेद करावयाची तुह्मास आज्ञा केली असे, तरी काळ्या गोळ्याचा शिरच्छेद करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी, मल्हारजी कामथा खिजमतगार दिंमत सखाराम भगवत.

८९४ (२३१)—महादजी नीलकंठ याचे गोटातील वेलदार व पेंदारी याणीं साल-

A D 1792-93 pattan had his wife murdered by Sadāshiv Ganesh Kelkar of Wāde in Tālukā Vijayadurga who was imprisoned for the same for ten years. The latter was then released without being purified. He prayed Government to purify him,--offering to pay a reasonable sum as fine. His prayer was granted, two fines (one to be paid to Government and the other to Brahmans) being levied.

(3) Dacoity.

(893) Kālyā wālad Gangāji-Gōla of Supe was found to have served under Berads, joined Berads and to have accompanied them on their expedition for committing dacoity. He was therefore ordered to be beheaded.

(894) The Beldārs and Pendhāris in the camp of Mahādāji N nt

सीत सबैन
मया व अलफ
रजब ७
कृष्ण यांचे नांवें.

गुदस्ता नवाबाचे लष्करात लूट केली, सबब शहर बऱ्हाणपूर येथें मुलेंमाणसें सुद्धां अटकेस ठेविले आहेत. त्यापैकीं दहा असामी जमा- तदार वगैरे मुख्य असतील ते ठेऊन बाकी सोडून देणें ह्मणोन, नारो सनद १.

रसानगी यादी.

८९५ (२३५)—महिपत्या मांग, मौजे उंदीरगांव, परगणे संगमनेर, येथें राहून मुल- सीत सबैन कांत दरवडे घालीत होता. त्याणें विठ्ठलशिवाजी यांचें कापड जालना- मया व अलफ पुराहून जात होतें, तें लुटून नेलें. त्याचा मुद्दा माग मजकुराकडे ला- सावान १० गला, सबब त्यास धरून आणावयास लोक पाठविले, तो महिपत्या पळोन गेला. त्याचीं माणसें व जमावाचे लोक सांपडले ते आणून नेवाशाचे गद्दीत अटकेस तुस्तीं ठेविले आहेत त्यांचीं. कलमें

१ डोचकीं मारणें. असामी.

१ संत्या महिपत्याचा भाऊ.

८ चाकर दरबऱ्याचे.

२ मौजे उंदीरगाव येथील.

१ महिम्या.

१ नवशा.

२

१ अर्जुन्या, मौजे आलेगांव, परगणे टेंबुरणी.

१ सोन्या, मौजे रोठेगांव तर्फ कडवलीत.

२ मौजे आंचूर, परगणे वैजापूर.

१ गोप्या.

१ येशा.

२

A D. 1775-76- having plundered the camp of the Nawab in the preceeding year had been sent to prison. They were now ordered to be released with the exception of 10 principal persons, Jamátdars &c.

(895) Mahipatyá Máng used to reside at Undirghum in Parganá Sangamner and to commit dacoities in the country. A. D. 1775-76- On one occasion he committed robbery of some cloth &c.

१ विठ्या, मौजे बिलवणी, परगणे वैजापूर.

१ उद्या, कसबे वैजापूर.

८

१ खड्या, मिलाफी वाटेकरी, मौजे बहिरवाडी, परगणे नेवासें.

१०

कलमें.

१ सोडून देणें, महिपत्याचीं माणसें.

असामी.

१ हरकी, त्याची वायको.

१ येशा पोर, उमर वर्षे १॥

२

कलम.

२

एकूण कलमें दोन लिहिलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें झणोन, रामचंद्र नारायण, परगणे नेवासें वगैरे महाल, याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

८९६ (२५३)—बाजीराव आपाजी, तालुके धोडप यांचे नांवें.

सनद.

सीत सबैन
मया व अलफ
सवाल ११

१ तुष्णीं हुजूर विनति केली कीं, गावज्या भिल वस्ती मौजे कसाबखेड, परगणा माणिकपुंज, याणें डोंगरहटीचे भिलासी मिळोन परगणे मजकुरीं गावगन्ना दंगा करून लुटलें, सबब

longing to Vithal Sivaji, which was being brought from Jalnapur The robbery was traced to him and he was arrested He however absconded His men and confederates were then seized and the following orders were passed —

(1) Mahipatyá's brother and Mahipatyá's eight servants who assisted him in his dacoities, and one person who was Mahipatyá's confederate and a sharer in his spoil were ordered to be beheaded.

(2) Mahipatyá's wife and child were ordered to be set at liberty.

(896) Gáwajya Bhil of Kasábkhed in Parganá Mánikpunja, hav-

भिल मजकुरास धरून किल्ले धोडप येथें अटकेस ठेविला आहे ह्मणोन, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी गाव लुटले त्यात हा होता ऐसा पत्ता पुर्ता मनास आणून भिल मजकूर त्यात होता ऐसे असल्यास मारून टाकणें ह्मणोन सनद.

८९७ (५०७)—येशवंतराव बिन सताजी सकपाळ पाटील, व बहिरो गणेश वगैरे समान सबैत कुळकर्णी मौजे चादक, प्रात वाई, याणें लक्ष्मण कान्हेर याच्या वाडि- मया व अलफ यावर चाळीस पन्नास माणूस घेऊन येऊन, दगा करून, वेकैदी केली, सर्वाल १७ सबब पाटील मजकूर याचा हक्क व मळे व मिराशीचीं शेते वगैरे असतील व कुळकर्णी याचें कुळकर्ण व ज्योतिषपण सरकारात जप्त करून जपतीची कमा- वीस तुह्मास सांगितली असे, तरी पाटीलकीचा हक्क व शेते व मळे, वगैरे व कुळकर्णी याचें कुळकर्ण व ज्योतिषपणाची जपती करून, जपतीचा आकार इमानें इतवारें करून, आकारा पैकीं तुह्मास सालीना रुपये ७५ पाउणसे करार केले असेत, ते घेऊन बाकी ऐवज राहील तो सरकारात पावता करून पावलीयाचा जाव घेत जाणें ह्मणोन, गोपाळ आपाजी कारकून, मार्फत मोरो हरी, याचे नावें. सनद १

संदरीलप्रमाणें लक्ष्मण कान्हेर याचे नावें सनद कीं, मशारानिल्ले अमल करितील, तुह्मी अडथळा न करणे ह्मणोन. सनद १.

२

परवानगी राजश्री सखाराम भगवत.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

८९८ (५१२)—बापूजी रघुनाथ कुळकर्णी, मौजे ब्राह्मणी, तर्फ राहूरी, परगणे

A. D 1775-76 ing attacked and plundered some villages in the Parganá, was arrested by the Kamavisdár and kept in the fort of Dhódap It was ordered that if Gáwajyá's complicity in the crime was proved beyond doubt he should be beheaded

(897) Yeshwantrao bin Santáji Sankpál Pátíl and Bahiró Ganesh Kulkarni and others of Chádak in Pránt Wái led an attack on the house of Laxman Kánher with the assistance of 40 or 50 persons. Their watans were therefore ordered to be attached.

FROM JANÁRDAN APÁJI'S DIARY

(898) Bápuji Raghunáth Kulkarni of Brahmani, Tarf Ráhuiri in

ममान मनेन मगमनेर. हा मामान गिल्लोन दरवोट घालीत होता. त्याचे मुद्दे कुळ-
कर्णी मजसूर यांचे घरी मिघाले. नवव त्याचें कुळकर्ण हिश्याचें सर-
मामान जपत करून हे मनद नुमाय सादर केली असे, तरी मौजे
मजसूर येथील ममाननिन्देने हिश्याचें कुळकर्ण जपत करून सदरहूचे उत्पन्नाचा आकार
होर्ल तो प्राप्त मगमणी येथील गिजेनी जना करणे लणोन. नरभिगगव बल्लाळ याचे नावें.
उ. २० मावान सनद १
मजसूर अन्वये मोगम मोगे मजसूर यान. सनद १

२.

ममानगी यादी.

८०० (७१४)—मनवे बावधन. प्राप्त दाई. येथें मामाजी गोविंद बाळवेकर याचे
इगळे ममानान परी दरवटा पटला. नवव मनवे मजसूरचे रस्तवालीचे बगरे वेरड
ममा म मजसूर ममानगी ७ मान ममानगी मजसूर किल्ले परळी येथें अटकेत ठेवावयास
ममान १२ पाटलि आले. याचे पायात वेरडा घालून किल्ले मजसुरी पळे बदो-
ममान अटकेत ठेवणें आणि पाटान येर शिम्नेप्रमाणे देत जाणें लणोन. बाळाजी नारायण
याचे नावें. सनद १.

ममानगी यादी.

७ न्यायखानें.

(व) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

४ चोन्या व दरवडे.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैको.

९०० (२४७)—येथ्या व जावया वेरड, तुमी चोरीवर धरिले होते. त्यास बाजपूस

A D 1777-78 Pargana Singamner used to commit dacoities with the assistance of Mangs, and stolen property was found in his house His watan was therefore attached

(899) A dacoity having taken place at Bāwdhan in Prānt War,

A D 1781-82 seven Rakhwaddars of the village, of the Berad caste, were arrested and sent to prison.

(4) Theft and robberies

FROM JANÁRDAN APÁJIS DIARY.

(900) Two Berads arrested for theft died of the beating they

सीत सवैन करिता न सागत, क्षणोन मार दिला याजमुळें मयत जाले, त्यास
मया व अलफ वेरडाची वस्तवानी त्याचे रुपथे तुळ्याकडे येणें आहेत, ते याद तुळ्या-
रमजान ३० पाशी आहे, त्याप्रमाणें वसूल करून हुजूर पाठविणें क्षणोन, भिकाजी
आपाजी कारकून दिमत पागा हुजूर याचे नावें छ. ३ सावान. सनद १.

रसानगी यादी.

९०१ (२८५)-विश्वनाथभट पाटणकर वस्ती मौजे खेड, कसवे नेवरे, तालुके
सीत सवैन रत्नागिरी हा चोऱ्या करीत होता, क्षणोन अटकेंत ठेविला. त्यास
मया व अलफ जामीन घेऊन सोडून द्यावा, तरी जामीन मिळेंना, सबब तालुके मज-
राविलाखर १५ कुराहून तुळीं हुजूर पाठविला, तो येऊन पोहोंचला, त्यास हल्लीं येथें
वेदमूर्ती जनार्दनभट भिडे वस्ती मौजे महावळ, तर्फ सगमेश्वर, तालुके मजकूर यास
विश्वनाथ भटानीं फिरोन चोरी करू नये, व काहीं वटफैली करू नये, काशीस जावें, या-
प्रमाणें जामीन घेऊन सोडून दिला असे क्षणोन, महिपतराव कृष्ण तालुके मजकूर यांस,
जाव १. सदरहूचा जामीन कतवा दसरीं असे छ ४ सफर.

परवानगी रूवरू.

९०२ (३४६)-विसो दातार हा पुण्यात लोकाचे घरीं चोऱ्या करीत होता त्यास
सवा सवैन धरून कैद करून तुळ्याकडे अटकेंत ठेवावयासी पाठविला आहे, यास
मया व अलफ किल्ले सोलापूर येथें पळे वदोवस्तानें ठेऊन पोटास शेर मध्यम प्रतीचा
रमजान २९ देत जाणें क्षणोन, रामचद्र शिवाजी, तालुके मजकूर याचे नावें पर-
वानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस. रसानगी, पाडुरग कृष्ण कारकून दिमत अनद-
राव काशी कोतवाल शहर पुणें छ. २८ रजव. सनद १.

A D 1775-76 received at the hands of a karkun in the Huzur Párgá
for not confessing their guilt. The karkun was ordered
to send their property to Government

(901) Vishvanáth Bhat Pátankar of Khed in Táluká Ratnágiri
A D 1775-76 being given to committing thefts was arrested and
being unable to furnish security was sent by the
District officer to the Huzur Janardan Bhat Bhide stood surety for
him, promising that he would not again commit theft or any other
offence and that he would repair to Benáres

(902) Viso Dátár being given to committing thefts in Poona was
A. D 1776-77 sent to prison in fort Sholápur The order was given
by Báláji Janárdan and communicated to the writer
of the order by a clerk of the Kotwál of Poona.

९०३ (४२५)—गोपाळजी आंगरे याजकडील चोरट्यानी लाजे महालात उपद्रव
 सवा सवैन केला आहे, यास्तव लोकास वक्षीस घावयास करून स्वारी पाठाविली
 मया व अलफ आहे, हणोन लिहिलें, त्यास चोरांचा पत्ता पाहून पारिपत्य करणें.
 सफर २ जो चोर धरून आणील त्यास कार्याकारण पाहून वक्षीस देणें हणोन.
 कलम १.

९०४ (६३६) कमावीस जप्ती वरहुकुम मुकुदा भाट याणें श्रावण मासचे दक्षणेसमई
 समानीन रमण्यात ब्राह्मणाचे वस्तभाव चोरली, सवव कैद करून त्याजवळ
 मया व अलफ सनगे सांपडलीं ते गुदस्ता त्रिवक मोरेश्वर कारकून दिंमत हशम, सनगें
 सागान २३ एकूण. आख.

५ डुपट्टे धुवट फाटके २

१० टोपी डोईची छिटी १

५१ ३

९०५ (६८५)—गळी गुजर वगैरे वस्ती कसवे वारामती याचे घरचे चाकरांनीं भाई-
 इहिदे समानीन चढ गुजर वस्ती कसवे मजकूर याचे घरीं चोरी केली ते. असामी.
 मया व अलफ १ खेत्रू पवार.
 रमजान ६ १ राणु गावडा.
 १ जोगु मचाला.

३

एकूण तीन असामी वस्तवानीसुद्धा सांपडले, ते तुह्मीं धरून गुजराची वस्तवानी माघारी
 देऊन कैद करून ठेविले आहेत, त्यांचीं शासनें करावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, हणोन

(903) Mahál Lánje being infested by robbers, order was issued
 A D 1776-77. to trace and punish them, and permission was given
 to grant suitable rewards to those who might assist
 in arresting the offenders.

(904) Mukundá Bhát stole articles belonging to Bráhmíns who
 A D 1779-80. were assembled at Ramná for the purpose of receiving
 the Daxiná disbursed during the month of Shrávāṇ. He was imprisoned, and clothes worth Rs. 5-4 found on him.
 were confiscated.

(905) Three persons committed theft at the house of Bháichand
 A. D. 1780-81. Gujar of Bārámata and were arrested with the property
 stolen. Pándurang Báburaó returned the property to

तुळाकडील आपाजी बाबाजी याणीं हुजूर विनंती केली, त्याजवरून हे सनद तुळास सादर केली असे, तरी सदरहू तीन असामींचीं आसनें एकेक हात तोडून सोडून देणें; आणि हुजूर लिहून पाठवणें क्षणोन, पाडुरंग बाबूराव यास.

सनद १.

रसानगी, आपाजी बाबाजी दिमत पाडुरंग बाबूराव.

९०६ (८४४)—तालुके रत्नागिरी येथे शामिल जर्जरकर याजकडील चोराचा उपद्रव

अर्बा समानीन जाहला होता, याजकरिता लोक स्वारीस पाठविले. त्यास लोकानीं मया व अलफ चोर धरून आणिल्यास पन्नास रुपये वक्षीस द्यावयाचा करार केला, जमादिलाखर १६ त्याप्रमाणें लोकानीं चोर धरून आणिले, सव्व सरकारातून पन्नास रुपये वक्षीस द्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे क्षणून तुळा हुजूर विनंती केली; ऐशास शामिलकडील चोरटे धरावयाची मेहेनत लोकानीं चागली करून चोरटे धरिले. सव्व वक्षीस एक साला रुपये पन्नास ५० रुपये द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरील पन्नास रुपयाची नावनिर्गीवार लोकास वाटणी करून. तालुके मजकूर येथील हिशेबी खर्च लिहिणें क्षणोन, महिपतगव कृष्ण याचे नांव.

सनद १

रसानगी यादी.

९०७ (९०४)—कोंकणप्रांती चोरटे चोऱ्या करीत होते, त्यास तुळा धरून आणून

सीत समानीन चौकशी करून त्याचे अपराध हुजूर लेहून पाठविले, त्याजवरून चो-
मया व अलफ राचीं पारिपत्ये करावयाची.
मोहरम ८

वीतपशील.

२० डोकी मारावयाचे.

असामी.

१ माना म्हार वारूळकर वस्ती हाय तर्फ मरल माहाल.

१ सोना विन गणोजी शेलार, वस्ती डोकवलें. तर्फ हेळवाक.

१ कृष्णशेट विन पाडशेट सोनार चिपळुणकर, हल्लीं वस्ती कसवे वामणोली, तर्फ मजकूर.

the owner and solicited orders for the disposal of the thieves He was directed to cut off one hand of each of the offenders and to set them at liberty.

(906) A reward of Rs. 50 was offered for the capture of robbers residing in the territory of the Janjirkar who used to commit robberies in the Taluka of Ratnágiri. The robbers having been captured, the rewards were ordered to be paid.

(907) The following sentences were passed on 58 persons (Mahárs, Sonárs &c) who were concerned in thefts committed in the Konkan and whose cases were reported for orders —

- १ लक्ष्मण विन धोडशेट सोनार, वस्ती येले, प्रात सातारा, सभशेट, व जान-शेट सोनार तावीकर. याचे घरचा पोर्गा.
- १ बाळू विन माहादजी पाकडा. वस्ती मौजे भेडसगाव प्रात पनाळा
- १ देवा विन बहिरू महार, वस्ती मौजे पाचगणी, तर्फ मरळी महाल
- १ गणा म्हार विन हिरा काजुरलीकर हल्लीं वस्ती पाटण.
- १ नाना म्हार विन खडा म्हार तळेकर हल्लीं वस्ती मौजे उमरडे तर्फ मरळी.
- १ रघा विन दुलवा म्हार वस्ती मौजे पाली तर्फ तांवतालुके व्याघ्रगड.
- १ राया विन धारा म्हार वस्ती मौजे उमरडे तर्फ परळी
- १ जान्या विन धारोजी हेमण वस्ती मौजे कुलकवाडी
- १ लख्या विन देवजी राणीक. वस्ती मौजे कुलकवाडी.
- १ भिका विन कृष्णाजी बुटर्चा, वस्ती कुलकवाडी.
- १ सोना विन ताना भोवड वस्ती कुलकवाडी
- १ लक्ष्मण विन बाळकोजी बुटर्चा, वस्ती चिपळूण
- १ लक्ष्मण विन बाळकोजी मोन्या, वस्ती मौजे कुलकवाडी.
- १ गोपाळ सावत देसाई, वस्ती मौजे मेढे, तर्फ फुणगुस.
- १ कृष्णाजीराव खानवीलकर वस्ती मौजे बुडीये. तर्फ फुणगुस.
- १ लख्या कावल्या, वस्ती मौजे नारसिंगे तर्फ फुणगुस.
- १ मादु रायकर वस्ती मौजे मेढे तर्फ फुणगुस.

२०

१३ उजवा हात व डावा पाय तोडावयाचे.

असामी

- १ तान शेट सोनार वस्ती मौजे कुसवडे तर्फ पाटण
- १ होना लव्हार वस्ती मौजे ढोकवलें, तर्फ हेळवाकला.
- १ माहादजी विन रुपजी पाकडा, वस्ती मौजे भेडसगाव
- १ येसू विन रुपजी पाकडा वस्ती मौजे भेडसगाव
- १ गोदा विन येसू पाकडा वस्ती मौजे भेडसगाव
- १ ताना म्हार विन रामा म्हार पालकर. हल्लीं वस्ती मौजे मरळी
- १ धाका विन भिका म्हार वस्ती मौजे विचोडी तर्फ हेलवाक
- १ जिवाजी विचारा वस्ती मौजे हसोल हल्लीं वस्ती कुलकवाडी
- १ रघोजी पोर्गा निसवत वाजोजी शिंदे वस्ती कुलकवाडी

20 Persons to be beheaded,

13 „ to have the right hand and left leg cut off,

१३

- १ अंतशेट विन वाळशेट गोनार वस्ती मोजे गडपवली ताटुके चिपळण.
- १ रत्नाजी विन रामजी कदम वस्ती मोजे कुलकवाडी
- १ नागशेट विन दादशेट गोनार गुरुदर, हल्ली वस्ती तमवे पृण.
- १ लक्ष्मण विन आपाजीगव मुर्वे, कुभागराणकर.

१३

१८ उजवा हात तोडावयाचे

असामी.

- १ गोरखोजीराव उदुलकर वस्ती मोजे कुसवडे तर्फ पाटण.
- १ हणमता उदुलकर. वस्ती मोजे कुसवडे. तर्फ पाटण.
- १ हिरोजी उदुलकर. वस्ती मोजे कुसवडे. तर्फ पाटण.
- १ वाळोजीगव उदुलकर वस्ती मोजे कुसवडे. तर्फ पाटण.
- १ गणसालवी वस्ती मोजे कुसवडे तर्फ पाटण
- १ लक्ष्मण विन विठोजी शेलार टाकवलकर वस्ती मोजे गनाटी तर्फ पाटण.
- १ सेका विन भानजी भागव्या वस्ती मोजे कुसवडे तर्फ पाटण
- १ मेका विन आपाजी मेट्या. वस्ती मोजे वावडे तर्फ मरळी.
- १ रता विन मोना म्हार वस्ती मोजे नावरट, ताटुके व्याघ्रगट
- १ माला विन विठा म्हार. वस्ती मोजे उवरणे, तर्फ मरळी
- १ सता विन हरनाक म्हार. वस्ती मोजे उवरणे, तर्फ मरळी
- १ भाना विन मामल. हल्ली वस्ती मोजे हाय, तर्फ मरळी
- १ वाळू विन नागोजी धावडा. वस्ती मोजे कुलकवाडी
- १ चिमा विन उदाजी पाटील. वस्ती मोजे खडपवली, तर्फ चिपळण
- १ कृष्णशेट विन वाळशेट वस्ती, मोजे खडपवली. तर्फ चिपळण
- १ लक्ष्मण विन माणकोजी सालवी. वस्ती लवलें तर्फ खेड
- १ हरी गुरव, वस्ती मोजे तिवरे. घेरा प्रचितगड
- १ रघा गुरव, वस्ती मोजे राई, तर्फ फुणगुस.

१८

४ उजवा हात व कान एक कापावयाचे असामी.

- १ वहिरू शेलार, वस्ती मोजे कुसवडे, तर्फ पाटण.
- १ भागा विन भिका म्हार, ढरेकर, हल्ली वस्ती मोजे सावरठ. तर्फ ताव
- १ सतू विन धारोजी धामशा, वस्ती मोजे कुलकवाडी

१ राजू विन हिरोजी गणीक. वस्ती कुलकवाडी.

२

१ नोना विन सता म्हार, वस्ती मौजे पापरडे, तर्फ मरळी, याचा उजवा हात व पाय तोडावा.

१ साना विन ताना म्हार वस्ती व्याघ्रवली, तर्फ (देव)रुख, याचा एक कान कापावा.

१ नभाजी विन हरजी दुगणकर. वस्ती मौजे कुलकवाडी, तर्फ चिपळूण, विशोभित कर्मन फिरऊन मेक देऊन मागवा

५८

एकूण अष्टावन अनामीची नदरह लिहिल्याप्रमाणे पारिपत्ये करणे ह्मणून, महिपतराव कृष्ण मामलेदार तालुके रस्तागिरी याम

सनद १.

रसानगी यादी.

९०८ (९३१)—तालुके अजणवेल येथे बंदीवान आहेत, त्यांचे पारपत्याची आज्ञा, मया समानान जाहली पाहिजे म्हणोन तुम्हीं विनतीपत्र पाठविलें ते प्रविष्ट जाहलें मया व जल्फ त्यात. कलमें.

मवाळ २३

मल्हार आपाजी व त्याचा पोरगा हु-
जुरून क्रिष्टे बहिर्गवड येथे अटकेस ठेवा-
वयामी पेशजी पाठविला. त्यान मल्हार
आपाजी मर्दामुळे आजार होऊन मृत्यु पा-
वला, पोरगा अटकेस आहे म्हणोन लिहिले
त्याम पोरग्याम जामीन घेऊन सोडून देणे
कलम १.

यसा गुलाम निसवत रामचंद्रभट गट्टे,
वस्ती मौजे पालगेत, तर्फ गुहागर, हा भ-
टजींचे घरीं मनस्वी वर्तणूक करून काम-
काज न करी, यास्तव त्याणी सोड दिलही,
त्याणें मुलकात ब्राह्मणाचे घरीं दोन तीन
वेळा चोऱ्या केल्या, सवव अटकेस ठेविला
आहे, म्हणोन लिहिले. त्या चोऱ्या कोण

1 Persons to have the right hand and one ear cut off

3 " " " " *

(908) A slave, named Yesa, belonging to Rámchandrabhat
A D 1786-87 Gadhre of Palset in Tarf Guhágau shirked work, and
behaved impudently Rámchandrabhat therefore dis-
charged him The slave then began to commit thefts He was arrested
and orders were solicited by the Mamlatdár of Anjanwel as to his
disposal Full details as to the places of thefts and the amount stolen
in each case were called for, and the Mámlatdár was informed that on

ताना देवळ्या कुणबी वस्ती मौजे
आहुर. तर्फे गुहागर. याणे मौजेवळणेवर.
तर्फे मजकूर. येथे फिरमती महारीण होती
तिजवरावर वदकर्म केले, मद्यव अटकेम
ठेविला आहे ल्पणोन लिहिले. त्याम याचें
घर जप्त करून वस्तुभाव तालुके मजकूर
रचे हिशेबी जमा करणे, आणि याम पां-
टास गिरस्तेप्रमाणे शेर देऊन इमागतीवर
काम घेत जाणें. कलम १.

कोणते जागा. किनी पेंवजपयंत केळ्या.
ते तपशीलवार लेहून पाठवणें समजोन
आज्ञा होईल त्याप्रमाणे करणे तोंपर्यंत
पोट्याम शेरशिम्तेप्रमाणे देन जाणे, इमा-
गतीने काम घेणे. कलम १.

एकूण तीन कलमें सदरहू लिहिल्याप्रमाणे करणे ल्पणोन त्रिवक्र कृष्ण याचें नांव. मनद १.
ग्मानगी. त्रिवक्र नागयण परचुरे

७ न्यायखाते.

(व) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

५ फसवणूक.

९०९ (५४१)—शहर पुणें येथील कोतवाली पेशजीं घासीराम नावळदाम याजकडे
समान सवैन होती, तेव्हा त्याणीं रमावाई त्राळणीण वायको चाभागोंढेंकरीण. डज-
मया व अलफ पासून सवाण्ण जेवावयासी गेली ल्पणोन निमित्त्य ठेऊन पन्नास रुपये
सगर २६ घेतले आहेत. त्यास रमावाईकडे सवाण्ण जेवावयास गेली असे ला-
गत नाहीं याजकरिता हल्लीं रुपये ५० पन्नास माघोर द्यावयाचे केले असत, तरी मशार-
निल्लेचे फाजील कोतवाली सवधें सरकारात आहे, त्यांपैकी सदरहू पन्नास रुपये रद्द कर्ज
लिहून रमावाईस देविले असे तरी देणे, आणि पावल्याचे कवज घेणें ल्पणोन आनदराव
कासी कोतवाल याचे नावें छ. १२ जिल्हेज. सनद १.

receipt of the information, final orders would be passed A prisoner
died of cold in the fort of Bahraygad his son who was also in prison
was ordered to be released

(5) Cheating

(909) Gháshram Sawaldas who was formerly a Kotwal of Poona,
A D 1777-78 fined a Brahmin widow Rs 50 for going to dine at
another Brahmin's house under the pretence that her
husband was alive. The Huzur considered that the charge was not
proved and ordered the money to be refunded to her

७ न्यायखाते.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

६ चोरीचा माल घेणें.

९१० (७२४)—अबदुल रहिमान जमादार, निसवत हुजूर हशम, याणी हुजूर वि-
हसने समानीन दित केलें कीं, लाड महमद व शेख चाद याजपासून मी चोरीचे दा-
मया व अलफ गिने विकत घेतले, सबब कसबे जुन्नर येथें माझें घर आहे त्याची
सगाल १८ जफती वाळाजी महादेव याणीं करून वस्तभाव वगैरे बीतपशील.

नक्त रुपये १७

कापड

दागिनें.

सनगे एकूण किंमत अजमासे रुपये.

१ जामा बुट्टेदार.

१९। महमुद्या ४

२ वासनें छिटी.

४ तिबट १

१ रुमाल.

१७। शेले ४

१ वळी

९ लुगडें चंद्रकळा.

१ मूठ.

१ कठाल.

४९।।।

७

बैल सर २

एकूण सत्रा रुपये नक्त व पावणेपन्नास रुपयांचीं सनगें, व सुमारे दागिने सात, व
बैल दोन येणेंप्रमाणें किल्ले शिवनेरीस नेलें आहे, येविशीं आज्ञा जाली पाहिजे ह्मणोन,
त्याजवरून येविशींची चौकशी हुजूर मनास आणिता जमादार मजकूर याणें एकशेंवीस
रुपयाचे दागिने चौघास दाखऊन घेतले, चोरीचे असें ठावकें नाहीं याप्रमाणें जालें, सबब
याची जफती केली आहे ते मोकळी करून हें पत्र सादर केलें असे, तरी सदरहूप्रमाणें
वस्तभाव व घर कागदपत्र जफतीस ठेविलें आहे तें याचे हवाली करणें, व अबदुल रहि-
मान यास जामीन सदरीलविशी हुजूर घेतला, याजकरिता शिवनेरीस तुझीं जामीन घेतला
आहे त्याचा कतबा माधारा देणें ह्मणोन, वाळाजी महादेव याचे नावें चिटानिसी. पत्र १

(6) Receiving stolen property

(910) Abdul Rahiman's property was attached by Bálaji Mahadeo

A. D. 1781-82 (officer of Junnar) on the ground that he has pur-
chased stolen ornaments Abdul applied to the Peshwá

It was found that Abdul purchased the ornaments publicly and in good
faith. His property was therefore ordered to be released from attachment.

७ न्यायखातें.

(व) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

७ वनावट दस्तऐवज.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९११ (४८६)—वाळाजी केशव करडेले. दिमत गणपतराव विष्णु गट्टे, याणीं हुजूर समान सर्वैन विदित केले कीं, कृष्णाजी सदाशिव, वस्ती मलगाव, परगणे निवार्डित, भया व अलफ याणीं खोटी हुडी भगवत बहिरव थथे औरगावाडकर, याचें नावची रजव ३० राखले रावर्जा दामोदर, नामें जोग वाळकृष्ण हरी गट्टे निसवत त्रिवकराव विश्वनाथ यास द्यावें, अशी लिहिली. त्याचा ऐवज हुंडीप्रमाणे आपण दिल्या पुढें थथ्याची रुजवात होतेसमयीं वोलले कीं, हुडी खोटी, आमचे दुकानची नव्हे, ऐवज घेतला नाही. तेव्हा त्याचा शोध करिता, कृष्णाजी सदाशिव यानें खोटी हुंडी लिहिली, त्याजवरून सरकारातून ताकीदपत्रें दिल्लीं कीं खोटी हुडी लिहिली त्याणीं ऐवज द्यावा. असें असतां, कृष्णाजी सदाशिव ऐवजाचा निकाल करून देत नाहीं क्षणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी तुह्मीं कृष्णाजी सदाशिव यास पागा असीडमरी येथें आणून त्याजपासून व्याजसुद्धा ऐवज घेऊन त्यापैकीं सरकारची चौथाई घेऊन हुजूर पागेचा हिशेबी जमा करून बाकी ऐवज वाळाजी केशव याचा देणे याशिवाय कृष्णाजी सदाशिव याजपासून साधेल ते गुन्हेगारी घेऊन, हिशेबी जमा करून, हुजूर लेहून पाठवणें क्षणोन. गंगाधर शंकर याचे नांव छ २६ जमादिलाखर, चिटणिसी पत्र १

९१२ (६५५) चितो रामचंद्र भोपटकर याणे कृत्रिमी पत्र हाताने शिके करून,

(7) Forgery

FROM JANÁRDAN ÁPÁJIS DIARY.

(911) Krishnaji Sadashiv of Malgam in Pargana Nimbayet forged a hundi and cashed it. He was ordered to pay back the amount fraudulently received of which one fourth was to be credited to Government, and to pay as large a fine as possible.

(912) Chinto Ramchandra Bhopalkar, forged false documents and seals. He was therefore imprisoned in fort Sinhgad and orders were issued not to allow him access to pen paper and ink.

समानांन नाथकांची गोटी पने लोकांम करून दिल्ली, सवव त्यास किल्ले सिंही-
मरा ७ अनन गट येथे अटंकत ठेवावयास पाठविला आहे. तरी शार्ट व लेखणी व
तिरेगः सांगत त्याजवळ न जाई असा पत्राचा बंदोबस्ताने अटंकत ठेऊन पो-
ताम शेर शिर्म्मेप्रमाणे किल्ले मजकूरपैकी देत जाणें ल्पणोन. नारा महादेव याचे नांव. सनद १.
रसानगी यादी.

७ न्यायखाते.

(व) कौजदारी.

(अ) गुन्हे.

८ जवरीची लशे.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकी.

९१३ (२११)—वापूजी आपाजी केळकर याची कन्या दोहो मवा दोहो वर्षाची
नीत मंडन सदाशिवभट करमरकर वस्ती साताग. याणीं जवरदस्तीने धरून
मरा ७ अनन नेऊन गोपाळ कृष्ण कानिटकर याचा पुत्र मुका. यास देऊन लग्न
समान ३- करविले. आणि मुबदला गोपाळ कृष्ण कानिटकर याची कन्या सदा-
शिवभटांनी आपल्या वधूम केली. केळकरांची कन्या दुसरी नवरी थोर असता धाकटी
कन्या धरून जवरदस्तीने नेऊन लग्न लाविलें. सवव करमरकर व कानिटकर या उभयतांचे
घरास बहिष्कार घालणें. व त्याचीं घरे वस्तभावमुद्धा जप्त करणे, दोघांचे घरास बहिष्कार
घालून जप्ती केल्याचें नविस्तर हुजूर लेहून पाठविणे ल्पणोन. सनद.

१ कृष्णराव अनंत. मुकाम साताग यास कीं सदाशिवभट करमरकर. याचे घरास
बहिष्कार घालणें, आणि घर वस्तभावमुद्धा जप्त करणें, व ज्या गावीं मुलीचें लग्न
लागलें तेथील जोशी उपाध्ये यास आणून हुजूर पाठविणे ल्पणोन.

(8) Forced marriage

FROM JANÁRDAN ÁPÁJIS DIARY

(913) Sadāshiv Bhat Karmarkar of Satmā forcibly took away a
A D 1775-76 daughter of Bāpuji Apaji Kelkar, aged two years or
two years and a quarter, and married her to Gopāl
Krishna Kānitkar's dumb son and in return for this service, Gopāl
Krishna's daughter was married to Sadāshiv's brother Bāpuji Apaji
had another elder unmarried daughter, and the marriage of the younger
daughter was therefore improper Sadāshiv's and Gopāl's families were

१ श्रीनिवास शामराव कमाविसदार, प्रात कराड यास कीं, गोपाळ कृष्ण कानिटकरास, धाकटी कन्या धरून आणली, असे कळलें असून तिचें लग्न आपल्या पुत्राशीं केलें, सबब कानिटकराचें घरास वहिष्कार घालणें, आणि घर वस्तभाव देखील मौजे टेंबू, प्रात मजकूर येथें इनाम जमीन आहे, ते वगैरे जें कानिटकराचें असेल त्यासुद्धा जप्त करणें ह्मणोन.

२

रसानगी यादी, छ. १४ सावान

९१४ (५६४)-हरी महादेव करमरकर, वस्ती कसवे वीरवाडी, तर्फ मजकूर, याचे समान सबैन वधूची कन्या नवरी आहे, तीस त्रिवक धारप याणें धरून रानांत मया व अलफ नेली, त्याजवद्दल येस जोशी उपाध्ये तर्फ मजकूर, व आवाजी बावा-जमादिलावल ८ जी धारप हे उभयता रानात जाऊन तिशीं त्रिवक धारप याचें लग्न लाविलें, ऐसें येस जोशी व आवाजी बावाजी ह्मणतात ह्मणोन हुजूर विदित जालें त्याज-वरून मनास आणता मूल धरून नेली, तिचें लग्न येस जोशी याणीं रानात लाविलें, हा महद् अन्याय केला, सबब त्याचें वतन जप्त करावयाविशीं हे सनद सादर केली असे तरी मशारनिल्हेचें तर्फ मजकूरचें ज्योतिष व उपाध्येपण सरकारात जप्त करणें, आणि सरकार-दलाईत पाठविले आहेत, याजबरावर त्रिवर्गास हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन, कृष्णाजी रा-मचंद्र तर्फ वीरवाडी याचे नावें. छ २४ रविलाखर सनद १.

रसानगी यादी.

९१५ (६८०)-सदाशिव नागनाथ याणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपण मौजे

therefore excommunicated and their property was ordered to be attached. The Joshis and priests officiating at the marriage were also summoned to the Huzur

(914) Government was informed that Trimbak Dhárap of Birwádi in Taluká Birwadi forcibly took away Hanú Mahádev Karmarkar's daughter outside the village and there married her. A certain Joshi officiated as priest and Abáji Bábáji Dhárap was with him. The officer of Birwadi was informed that the offence was very serious, and was directed to attach the Joshi's watan and to send the three offenders to the Huzur

(915) Sadashiv Nágnath an inhabitant of Anantgaum in Paigani Ambe Jogai went on a pilgrimage to the Godávari, leaving his wife and daughter at home, Náro Báwáji

A D. 1779-80

नमः श्री गुरुभ्यो नमः
अनंतगाव परगणे आवेजोगाई, येथें वस्तीस राहतों. त्यास गुदस्तां जेष्ठ-
मासी जाणण सिंहस्थस गोदास्नानास गेलों, घरीं कुटुंब होतें, व आ-
पली कन्या लग्न करावयाची मूर होती. त्यास नारो बावाजी व केसो
बावाजी कुळकर्णी आवेकर, याणीं आणण घरीं नाहीं ऐसी सधी पाहून जेष्ठ शुद्ध सप्तमीस
अम्बेगानीं दहा प्याडे व शेषभट आवेकर ऐसे आणून आमचे घरीं मारामार करून मुली-
न धरून गेजारी नटवाजी पाटील गौजे मजकूर, याचे आगणात नेली. तेंच दिवशीं त्या
पाटिल्याची भावजई गेली होती, तशीच मुलीस त्याचे आगणात उभी करून नारो बावाजी
याणीं आपले आगावरील पागरूप मधीं धरून केसो बावाजी एकीकडे उभा राहिला, व
एकीकडे मुलीन उभी केली, आणि शेषभटानें मगलाष्टकें म्हणोन, मुलीचे गळ्यात मगळ-
सूत्र बांधोन. नाक टोंचोन. नथ घालून. मुलीस सोडून दिल्ली, आणि ते निघोन गेले. त्यास
ब्राह्मणांचें लग्न नाहीं थारल, सप्तपदी इत्यादिक कोणताही विधी केला नाहीं, म्हणोन. ऐसी-
यान केसो बावाजी कुळकर्णी याणें सदाशिव नागनाथ याचे कन्येस धरून नेऊन शेषभ-
टान नेऊन लग्नाचा विधी पूर्ती न करिता मगलाष्टकें मात्र म्हणोन मगळसूत्र बांधोन ना-
कात नथ घालून सोडून दिल्ली, याप्रमाणें अविधिकर्म जाहालें, तेव्हा तुष्णीं कुळकर्णी मज-
कुरास व शेषभटान व आणीक या क्रमांत होते त्यास बहिष्कार घालून, जाहालें वर्तमान
हुजूर लेहून पाठवावें तें न केलें, हे कोण गोष्ट ! हल्लीं हें पत्र लिहिलें असे, तरी याउपरी
ज्याणीं नटरहृप्रमाणें केलें त्यास बहिष्कार घालून घडला प्रकार चौकशी करून हुजूर लिहून
पाठवणें म्हणोन, समस्त ब्राह्मण क्षेत्र आवेजोगाई, याचे नावें.

पत्र १.

मालोजी नाईक बाबळे, यास सदरहू अन्वये पत्र कीं, येविशीं पेशजीं तुक्षास सरकारचें
पत्र मादर जातलें असता येविशींचें वर्तमान चौकशी करून लेहून पाठविलें नाहीं. याउपरी
कोणाची सरयात न करिता चौकशी करून, कुळकर्णी यास व शेषभटास वगैरे या कामात

and Keso Bawaji, taking advantage of his absence, entered Sadāshiv's house and with the assistance of 10 peons, whom they had hired for the purpose, forcibly carried away the daughter. They took her into the compound of Satwāji Pāṭil of the village, and made her stand before Keso, Nāro holding a cloth between them Sheshambhat chanted the hymns sung on occasions of marriage, tied the auspicious thread round the girl's neck and put an ornament on her nose. They then set the girl free and went away. Her father on his return represented the matter to the Peshwa. The Brahmin community of the sacred place of Ambe Jogai was reprimanded for not having reported the facts to Government. The community was now directed to excom-

असतील त्यास ब्राह्मणाकडून बहिष्कृत करऊन, चौकशीचा मजकूर तपसीलवार लिहून कुळकर्णी व शेषभट यास सरकारचे दळईताबरोबर हुजूर पाठविणें ह्मणोन पत्र १.

२

एकूण दोन पत्रे चिटणिसी दिल्ली असत.

९१६ (७५९)-निंबाजी गोसावी ब्राह्मण, वस्ती मौजे खरडी, परगणे कासेगांव, इसत्रे समानीन याणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपण आपले स्त्रीस व कन्येस घेऊन मयाव अलफ आपले सासऱ्याचे घरी, मौजे कामथी, परगणे मनरूप येथें गेलों जमादिलाखर १६ होतों. त्यास तेथील कुळकर्णी योगेश्वर शामजी, याणीं जवरदस्तीनें आमची कन्या धरून नेऊन वाढ्याचीं कवाडें लाऊन आपले पुत्राशीं लग्न करावयाचें योजून गावकरी जोशी जमा करून लग्न करावें असें ह्मणों लागला. त्यास गावकरी न करीत, व आपला भाऊ माणकोवा याणीं दगड घेऊन आपणास मारून घेतलें, तेव्हा आमचे कन्येस सोडून दिलें. त्याजवर आह्मी आपले कन्येचें लग्न करण्यास जाणों तेथें कुळकर्णी मजकूर अडथळा करितो, लग्न करू देत नाहीं, मूल थोर जाली, याजकरिता त्यास ताकीद जाली पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हें पत्र तुह्यास सादर केलें असे तरी येविशींचें वर्तमान तुह्मी मनास आणून एक वेळ लग्न जाहलें नसल्यास, गोसावी मजकूर आपली कन्या दुसरे वरास देईल त्यास देऊ देणें. कुळकर्णी जवरदस्तीनें लग्न लावीत होता, असें असल्यास त्याजपासून गुन्हेगारी सरकारात घेऊन जमा करणें ह्मणोन, चितो रामचंद्र कमाविसदार, क्षेत्र पदरपूर, दिमत परशराम रामचंद्र याचे नावें चिटणिसी पत्र १.

communicate Náro, Keso and Sheshambhat and to report the facts of the occurrence in detail after inquiry

(916) Nimbáji Gosávi, a Brahmin of Khardi in Parganá Kásegaum, A. D 1781-82 complained that he had gone to his father-in-law's house at Kámthi in Parganá Manrup, with his wife and daughter, that while there Yogeshwar Sháamji, the kulkarni of the village, forcibly took his (Nimbáji's) daughter away to his house, closed the doors and collected the priests with a view to marry the girl to his son, that however as the villagers objected and as Nimbáji's brother struck himself with a stone, Yogeshwar released the girl, and that he was now obstructing the marriage of the girl with another person Nimbáji therefore prayed that Yogeshwar might be ordered to desist from doing so The Kamávisdár of Pandharpur was directed to inquire into the matter and to allow Nimbáji, in case his daughter had not already been married, to give her in marriage to any person he chose He was further directed to fine Yogeshwar, if the allegations made against him were found to be correct.

९१७ (९३७)—मल्हार भवानी भींगोरे, मौजे खावसवाडी, तर्फ लाजे, परगणे धा-
 सबा समानीन लूर, याणीं हुजूर विदित केलें कीं, बयाजी दत्ताजी ठाकूर देशमुख
 नया व अल्प कळवकर, व रांगोजी विन मुलतानजी शेळका पाटील व विठू तेळी
 मोरगम १५ कारभारी मौजे मजकूर, या त्रिवर्गानीं आपणास व आपले स्त्रीस कैद
 करून मारामार केली. बहुत तसदी देऊन आह्वास क्षणों लागले कीं, आह्मीं तुझे मुलीचें
 लग्न लावितो. तेव्हा आपण उत्तर केलें कीं, मूल लहान तीन वर्षांची आहे, या समयीं लग्न
 करावयासी योग्य नव्हे क्षणोन आपण बोलताच मजला मारिलें, आणि गावातील गोविंद
 धोंड्या, उदमी ब्राह्मण. मीठ विक्या. उमर वर्षे पंचेताळसाचा, याजला आणून उभे केलें.
 आह्मीं त्याम पाहता बहुत अनर्थ करून द्वाही दुराई केली, तेव्हा आह्मा उभयेतास कमच्या
 मारून वेदम केलें आपण वेदम पडलों असता त्या दोहों चहू घटकात लग्न लाविलें क्षणोन
 त्रिवर्ग बोलों लागले आह्मीं यासी दृष्टीनें पाहिलें नाहीं, अशी जवरदस्ती आह्मावर केली.
 येविशींची वाजवी चौकशी होऊन, ज्याणें आह्मावर जवरदस्ती केली आहे त्याचे पारपत्य
 करून आमचे मुलीचें लग्न येथाविधी करून दुसऱ्या वरास द्यावयाची आज्ञा केली पाहिजे
 क्षणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी येविशींची चौकशी मौज मजकूरचे व
 भोवरगावचे ब्राह्मण जमा करून त्याच्या जवान्या लेहून घेऊन, त्या जवान्यावरून या
 ब्राह्मणावर जवरदस्ती करून लग्नाची अविधी केली, असें जाहालें असल्यास हल्लीं या
 मुलीचें विधियुक्त दुसरे लग्न करऊन. ज्यानीं याजवर जवरदस्ती केली आहे त्याचें पारपत्य
 येथास्थित करून गुन्हेगारी घेऊन हुजूर पाठवणें. तेंथें विल्हेस न लागे तरी जवान्यामुद्धा

(917) Malhar Bhawan Bhingore of Khábaswádi in Tarf
 A D 1786-87 Lunge in Parganá Dharu complained that the
 Deshmukh Patil and Karbhári of his village arrested
 and beat him and his wife and pressed him to allow them to
 marry his daughter to a man of their selection The girl
 was three years old and Malhár urged that she had not reached
 marriageable age. The Deshmukh and other persons thereupon called
 Govind Dhondyá, a Brahmin trader in salt, aged 45, and declared that
 they would marry the girl to him Malhar and his wife strongly
 protested against the marriage but to no purpose The Deshmukh and
 others beat Malhár and his wife so severely that they fell down and
 lay unconscious for about 2 hours When they came to their senses,
 they were told that the marriage had been celebrated Malhár therefore
 prayed that an inquiry might be made, and that he might be permitted
 to marry the girl to another bride-groom. The Kamávisdár of Panthan
 was ordered to investigate the matter, and if he found that the marriage

हुजूर पाठवणें क्षणोन, सदाशिव विठ्ठल कमाविसदार, मोकासी परगणे पैठण, टिमंत मान-
सिंगराव सोळसकर, यांचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१ बदकर्म.

९१८ (७०३)-जनोजी डावरा, मौजे धोलवड, तर्फ हवेली, प्रात जुन्नर, याची
इसले समानीन वायको अहिली, हिणें देवजी विन खडोजी चिंचवडा, वस्ती मौजे
मया व अल्फ मजकूर, याजवळ बदकर्म केलें, सवव देवजी मजकूर याजपासून तुळी
रजब १६ गुन्हेगारी घेऊन, याचे वायकोस अटकेस ठेविली आहे तिचें पारि-
पत्य जाहालें नाहीं, क्षणोन, डावरा मजकूर याणें हुजूर अर्ज केला, त्याजवरून हे सनद
तुझास सादर केली असे, तरी राणोजी गेलार खिजमतगार, निसवत खास जिलीव, टिमंत
संभाजी धाईरीकर, यास पाठविला आहे, याचे गुजारतीनें अहिलीचें नाक कापून सोडून
देणें, आणि हुजूर लिहून पाठवणें. क्षणोन, बाळाजी माहादेव मामलेदार तालुके शिवनेर
याचे नावें. सनद १

रसानगी यादी

९१९ (८९१)-जानकी लगडीण, इणें वदअमल केला, सवव किल्ले विसापूर येथें
सीत समानीन अटकेस ठेविली आहे, तीस सोडावयाविशीं तिचा वाप शिवजी
मया व अल्फ गाडकवाड याणें हुजूर अर्ज केला, त्याजवरून तिणें वदअमल करू
सावान १३ नये, याप्रमाणें शिवजी मशारनिलहे यास जामीन घेऊन सोडावयाची
आज्ञा केली असे, तरी तिजला सोडून देऊन शिवजी मशारनिलहे याचे हवाली करणें
क्षणोन, भिकाजी गोविंद याचे नावें. सनद १.

परवानगी रूवरू.

had been celebrated without the usual ritual, to get the girl married to another person, and to inflict an adequate punishment on the offenders

(9) Adultery

(918) Ahili, wife of Janoji Dráwará of Dholwad in Pránt Junnar
▲ D 1781-82 committed adultery with Devji Khandoji Chinchawdá.
Devji was fined and Ahili was sentenced to have her
nose cut off and then to be set at liberty.

(919) Jánki Lagadín was imprisoned at fort Visápúr for adultery
▲ D 1785-86 Her father Shiwáji Gánkwád prayed for her release His
prayer was granted on his standing surety for her
future good conduct

९२० (११०८)—काशी कोम त्रिंबकजी चवाण, वस्ती कसबे नेवासें, इणें आपला खमस तिसैन दादला व घरदार सोडून पुण्यात येऊन बदकर्म करीत होती, सबब मया व अलफ किल्ले सरसगड येथें अटकेस ठेवावयास बरोबर गाडदी, निसबत राघो-जिल्हेज १ विश्वनाथ याजकडील देऊन पाठविली असे, तरी किल्ले मजकुरीं कैदेंत ठेवणें, तेथे कोणाशीं बदकर्म करूं नये, व कोणी निसबतीस घेऊन आपले घरीं नेऊन काम काज करऊ नये, किल्ले मजकूरचे इमारतींचें वगैरे काम घेऊन पोटास शेर शिरस्ते-प्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, गोविंद बाजी याचे नावें. सनद १.

रसानगी, राघो विश्वनाथ गोडबोले.

७ न्यायखातें.

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१० भूमिगत द्रव्य.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैका.

९२१ (१९५)—कसबे सिन्नर येथें जावजी पाचोरा कुणबी याजकडें ठेवणें सापडलें, त्याची चौकशी करिता ठेवणें सापडलें तें काढून नेलें, थांग लागों देत खमस सवैन त्याची नाहीं, ह्मणोन तुझाकडील कारकुनांनीं हुजूर विदित केलें, त्याजवरून मया व अलफ रबिलाकर ५ हुजूरून त्याचे चौकशीस सदाशिव बाबाजी कारकून शिलेदार पाठ-विले आहेत त्यास, व समागमें प्यादे आहेत त्यास रोजमरा. रुपये.

१५ सदाशिव बाबाजी यांस रोजमरा एकमाही, छ. १ रबिलावलचा.

१२ प्यादे दिंमत अबदुल्ला यास रोजमरा दुमाही, छ. १ सफरचा.

(920) Káshi kom Tumbakji Chaván of Newáse left her husband and was living in adultery in Poona. She was there-fore sent to prison in fort Sarasgad

(10) Treasure-trove

FROM NÁRO ÂPÁJI'S DIARY

(921) Government was informed that some treasure had been found by Jáwaji Páchorá, kunbi of Sinner, but that no trace of it could be discovered. Sadáshiv Bábjí karkun Silledár was therefore sent from the Huzur to inquire into the matter.

६ ठेवजी वल्लद रामजी
६ रघोजी वल्लद कुसाजी.

१२

एकूण सतावीस रुपये रोजमरा एकमाही, व दुमाही सदरहू तेरखाचा हुजूर पावला आहे पुढें ठेवीची चौकशी होऊन ठिकाण लागे तों रोजमरा एकमाही व दुमाही भरल्यास तालुके पटापैकी देणें क्षणोन, वाळकृष्ण केसव याचे नावें. छ. १४ रविलावल सनद १.

रसानगी यादी.

९२२ (२६९)—मौजे खडकवासलें तर्फ हवेली पुणें कर्यात मावळ, येथील मोकद-
सीत सवैन मानीं सरकारचे आज्ञेशिवाय मौजे मजकूरचे रानात ठेवणें खणावयास
मया व अलफ गेले; त्याची चौकशी हुजूर मनास आणिता, ठेवणें यास सापडलें
मोहोरम १ नाही, परंतु सरकारचे आज्ञेशिवाय हे ठेवणें आणावयास गेले, सवव
सहाशें रुपये गुन्हेगारी याजकडे करार केली, याचा भरणा हुजूर होईल, तुहीं ठेवण्याविशीं
मौजे मजकूरचे मोकदमांस उपसर्ग न लावणें क्षणोन, आनदराव जिवाजी याचे नावें
चिटणिसी. पत्र १.

९२३ (७४६)—शामराव मुरार याची हवेली किल्ले मुल्हेर येथें आहे, त्यात द्रव्य
इसजे समानीन आहे, त्याचा शोध करून जमीन खणून द्रव्य सापडेल त्यापैकी निमे
मया व अलफ शामराव यास द्यावें, व निमे सरकारात घ्यावें क्षणोन, राघो अनंत
रविलाखर ६ दिमत मजकूर याणीं हुजूर विनती केली, त्याजवरून श्रीनिवास त्रिवक
कारकून, व खिजमतगार असामी दोन तुळाकडे पाठविले आहेत, तरी वेलदार वगैरे माणसें
लागतील तीं देऊन, राघो अनंत जागा दाखवितील तेथें तुहीं जवळ उभें राहून जमीन
खणून माल निघेल तो बंदोबस्तीनें काढणें जो माल निघेल त्यापैकी निमे शामराव मुरार
यास द्यावा, निमे सरकारात घ्यावा, याप्रमाणें करार केला असे, तरी जो माल निघेल तो
हुजूर लेहून पाठवणें, आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें क्षणोन, रामचद्र कृष्ण, तालुके मुल्हेर,
याचे नावें. सनद १.

(922) The Mokadams of Khadakwásle in Turf Haveh, Poona,
A D 1775-76 Karyát Máwal, having dug for treasure in the village
lands, without the permission of Government were
fined Rs. 600 though no treasure was found.

(923) Rágho Anant, a servant of Shámrao Murár, represented
A D 1781-82 that treasure was hidden in Shámrao's house at
fort Mulher and prayed that it might be dug up and
one half given to Shámrao, the other half being taken by Govern

शामराव मुरार याचे नावें सनद कीं, जो माल निघेल त्यापैकीं निमे तुह्यास बक्षीस करून निमे सरकारात घेतला जाईल, खातरजमा असो देणें झणोन. सनद १.

२

एकूण दोन सनदा दिल्या असेत, रसानगी यादी.

७ न्यायखातें.

(क) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

११ जादूगिरी.

९२४ (१७)—बाळाजी महादेव कारकून, निसवत दफ्तर, याणीं विदित केलें की, अर्वा मर्गन आपले सीस कोकणातीं भुतें लागून बाधा जाहली आहे त्याज- मया व अल्फ करिता कोकणात मौजे देवघर, तर्फ देवरुख, तालुके रत्नागिरी येथें रमजान ३० जाऊन देवापाशीं सहा महिन्ग्याचा गूण मागितला, त्याप्रमाणें सहा महिने निवून गूण पडिला. परंतु उपद्रव कोणाकडून होतो याचें ठिकाण लागले पाहिजे त्यास चौगावच्या देवाच्या दाखल्यानें ज्याचें भूत निवडेल तें त्याचे पदरीं घालून उपद्रव न होय ते करणें, आणि भुताळ्यापासून गुन्हेगारी घेणें झणोन, महिपतराव कृष्ण याचे नावें चिटणिसी छ २१ रमजान. पत्र १

९२५ (२४)—परशराम जिवाजी डोगरे मौजे केळे, तर्फ केळें माजगाव, याणीं हुजूर

ment. The prayer was granted and the officer of Mulher was directed to cause the spot shown by Rágho to be dug up and to report the result

(11) Practice of witchcraft and sorcery.

(924) Báláji Máhádeo, a karkun in the Daftar, represented that his wife had been possessed by an evil spirit in the A D 1773-74 Konkan, that he had prayed the deity of his village Dewaghar, in Tarf Devrukh in Taluká Ratnágiri, that she might be cured within 6 months and that she had been cured accordingly within the 6 months. He requested that inquiries might now be made to find out who caused the evil spirit to possess his wife. Orders were issued accordingly to find out and fine the offender and to take steps to stop further trouble.

(925) Parashráam Jiwáji Dongre of Kele in Tarf Kele Majgaum,

अर्वा सवैन विदित केलें कीं, आमचे घरीं भूताची पिडा होऊन बहुत नाश झाला. येवि-
मया व अलफ शींची चौकशी थळी पडथळीं करिता बाबू महादेव डोंगरे, मौजे मजकूर
जिल्हाद ३० यांणीं देवास माजुका केल्या, व मुतें घातलीं असें निघालें, त्याप्रमाणें
गांवकरी याचे गुजारतीनें त्यांचे पदरीं भुतें घातलीं असता सुरळीतपणें वारीत नाहीं ह्मणोन,
त्याजवरून तुहीं चौदेवास पडथळें नेमून पडथळीं ज्याचें भूत निवडेल त्यापासून वारऊन
यास फिरून उपद्रव न लागे तें करून जामीन घऊन अन्यायाप्रमाणें गुन्हेगारी घेऊन सर-
कार हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन वाजी महादेव याचे नांवें छ. सवाल चिटणिसी. पत्र १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९२६ (१७१)-तालुके अंजणवेल, व तालुके सुवर्णदुर्ग, येथील भुताच्याची चौकशी
खमस सवैन करून वंदोवस्त करावयाचें काम वाजी राम याजकडे सांगितलें आहे,
मया व अलफ त्यास वंदोवस्ताचे कामकाजास तुझाकडून तालुक्यापैकीं शिपाई देविले
मोहरम ६ असत, तरी नेहमीं नेमून देणें, व भुताची चौकशी गावगत्रा फिरोन
करावयाची आज्ञा मशारनिलहेस केली आहे, हे गावगत्रा फिरोन पेशजी सरसुमाहून कलम-
बंदीचा जावता करून दिला आहे, त्याप्रमाणें चौकशी करतील, त्यास करूं देणें ह्मणोन.
छ. २४ जिल्हाद. सनदा.

१ कृष्णाजी विश्वनाथ तालुके अंजणवेल यास शिपाई असामी ३ तीन देणें ह्मणोन.

१ मोरो वापूजी तालुके सुवर्णदुर्ग यास शिपाई असामी ३ तीन देणें ह्मणोन.

२

रसोनगी यादी.

A D 1778-74 represented that there being much sickness in his family due to the influence of evil spirits, he made inquiries at several sacred places and found that the evil spirits were sent by Bábu Mahádeo Dongre. He further stated that though the fact was brought home to Bábu in the presence of the villagers he did nothing to call away the spirits. Bábu Mahádeo was therefore directed to institute inquiries to fine the offenders, to cause the evil spirits to be driven out, and to take security from the offender, binding him to abstain from such acts in future.

FROM NÁRO ÁPÁJI'S DIARY.

(926) A kárkun Bájrão was appointed to move about in the A. D 1774-75 Tálukás of Anjanwel and Suvarnadurga and make inquiries regarding persons possessing power over evil spirits. Two kárkoons from the Tálukás and some peons were deputed to assist him.

तालुके सुवर्णदुर्ग, व तालुके अंजणवेल, येथील भुताळ्याचे वदोवस्ताचे काम तुळांकडे आहे, त्याचे कामकाजास सदरहू दोन तालुक्यापैकीं दोन कारकून व दहा लोक देविले होते, त्यापैकी काही दिले व काही न दिले, त्यास हल्ली गावगन्ना फिरोन चौकशी जाहली पाहिजे, यास्तव दोन तालुक्यापैकीं लोक असामी सहा देविले असत. त्याशिवाय जदीद असामी पाच करार केले, त्यास मोईन वगैरे.

कारकून असामी १

मोईन सालीना रुपये ५०

प्यादे असामी ४ दरमहा दर असामीस

आकरमाही शिरस्ता रुपये ४ प्रमाणें

दरमहा रुपये १६.

एकूण असामी पाच पैकीं कारकून असामी एक यास मोईन सालीना पन्नास रुपये, व प्यादे असामी चार यासी दरमहा आकरमाही शिरस्ता सोळा रुपये करार केले असत, तरी सदरहूप्रमाणे पाच असामी जदीद ठेऊन वदोवस्त करणें, आणि चाकरी वमोजीव आकार होईल तो कमावीसपैकीं देणें ह्मणोन, वाजीराम याचे नावे. छ. २४ जिल्काद.

सनद १.

रसानगी यादी.

९२७ (१७३)—तालुके रत्नागिरी. व तालुके विजयदुर्ग, व तालुके देवगड, व तालुके रामस सवैन सौदळ, येथील भुताळ्याचे वदोवस्ताचे काम तुळांकडे सरसुभाहून मया व अल्फ सन इसने सवेनात सागोन, कमावीसीचे ऐवजी नेमणूक करून दिली मोहरम ६ आहे. सालीना. रुपये.

३५० तुळास मोईन.

३०० ऐन तैनात.

५० भोजन खर्च, व पोरगा मिळोन.

३५०

७५ कारकून असामी १ एकूण मोईन.

१७६ प्यादे कामकाजाबद्दल, असामी ४ दरमहा दर असामीस रुपये ४ प्रमाणें रुपये

१६ एकूण आकरमाही

१० कागद बहा, व शार्ड शिरें, यास अढमासें नेमिले असत. चौकशीनें खर्च लागतील ते करावे.

६११

एकूण सहाशें अकरा रुपये सालीना खर्चाची नेमणूक, पेशजीं सन इसने सवनात. सरमुभाहून विसाजी केशव याणी करून दिल्ली आहे, त्याप्रमाणें हुजूरुन करार केली असे, तरी भुताळ्याचे व कमाविसीचे ऐवजी चौकशीने खर्च करणें. कमाविसीचा दिवस हुजूर समजावीत जाणें त्यात मजुरा दिल्ले जातील. भुताचे चौकशीची वगैरे कलम

चौकशीचे वगैरे कलमाचा जावता सर-
मुभाहून विसाजी केशव याणी सन इसने
सवनात करून दिला आहे, त्याप्रमाणें
गावगना फिरोन चौकशी मनास आणून
बदोवस्त करून सालाचे सालात हुजूर
समजावीत जाणें. कलम १.

गुन्हेगारी पंचवीस रुपयापासून पन्नास
रुपये पावेता घ्यावी, क्षणोन सरमुभाहून
चौकशीचें कलमाचा जावता करून दिला
त्यात कलम लिहिलें आहे. परतु कोकणची
ग्यत गरीब, मसाला गुन्हेगारीवर दृष्टी न
देणे. क्षणोन सन मलासात सरमुभाचें पत्र
आहे, त्या अन्वये जीवन पाहून गुन्हेगारी
बेत जाणें कलम १

एकूण दोन कलम करार केली असत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणे क्षणोन, वाजी
महादेव याचे नांवें. छ. १९ जिल्हेज. सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्तीपैकीं.

९२८ (२२०)—मार्तंड जोशी रायरीकर, याणें जाडुगिरीचा प्रदेश केला, सवव
सीत सवैन किल्ले घनगड येथे अटकत ठेवावयास पाठविला अस, तरी पायात
मया व अलफ वेडी घालून पकच्या बदोवस्तानें अटकत ठेऊन पोद्दास दरमहा, कैली.
जमादिलाखर २९ ८८१॥ तादूल सडीक मोठे.

८१२ जोरी वाजरी वगैरे दाणे याचें पीठ करून

८८१ दाळ.

८८१. मीठ.

८११ १॥

A D 1771-75 possessing power over evil spirits was fixed at Rupees 350 He was directed not to impose heavy fines as the ryots in Konkan were poor

(928) Martand Joshi Rayarikar having practised magic, was sent to prison in fort Ghangad It was ordered that fetters should be put on him, that these should be removed

A D 1775-76

एकूण पावणे जाठ पायलो कैली. दरमहा पोटास सनदपैवस्तगिरीपासून देणें, व दोन प्रहरी अंगोलीने वेळेस वेडी तोडून स्नान घालणें. कपाळीं विभूत व गंध एकदर लाऊ न देणे व स्नानसभ्या जपज्याप काही करू न देणें, व दोन प्रहरीं एक वेळ मात्र आपल्या वेतानें भोजनान करून खाटिल, उपरांत वेडी घालीत जाणें, व सायकाळीं वेडी न काढणे व भोजनान दुसऱ्याने करील तर व त्रत काही करू लागेल व स्नानसभ्या काही करू लागेल. तर एकदर करू न देणे अणोन, रामराव नारायण तालुके राजमाची यांचे नांवें. छ. ९, रविलाखर

सनद १.

रसानगी यादी.

०२०. (२३७)—मिदोजी सिनगारा भोर्ड निसवत गगाधर शकर दिमत पागा हुजूर, मोत नरान याचा भाऊ काळोजी यास मोराजी तिकोना भोर्ड, याणे भुतें घालून मया व अलक जिवें मारिले. याप्रमाणें गोतभोर्ड, शहर पुणें, नाईक असामी ५० रमजान ३० याणी मोगजीचे आगीं मुद्दा यावीत केला. तेव्हा जादुगिरीची विद्या निफळ द्यावी. यास्तव पुढील वरले दोन दात पाडून चाभाराचे कुडातील पाणी पाजून जानीवाहेर टाकावा असें ठरलें असता. मोराजी गोताजवळ म्हणतो कीं. जातीतून गेल्यावर वेगटा मागान मिळून मारे करीन. अशा वदफैलीच्या गोष्टी सागतो, सवव तुझा-कडे, किल्ले कोहज, येथें अटेकम ठेवावयास पाठविला असे, तरी मोराजीचे पुढील वरले दोन दात पाडून. चाभाराचे कुडातील पाणी पाजून, किल्यावर अटेकस बदोवस्तीनें ठेवणें, आणि वदीवानाप्रमाणें काम करऊन पोटास शेर देत जाणें क्षणून, भिकाजी गोविंद मामले कोहज याचे नांवें. छ. ९, माहे रजव.

सनद १.

रसानगी यादी.

only once in the day at the time of the mid-day meal, which he should be made to prepare himself, that he should not be allowed to apply sacred ashes or sandal mark, nor to perform the daily religious rites, nor to recite sacred hymns

(929) It was proved by the evidence of 50 of his caste-men that Moraji Tikona Bhoi, caused the death of Kaloji Singará A D 1775-76 Bhoi through the instrumentality of evil spirits. In order that his powers of sorcery might be rendered ineffectual, it was ordered that two of his front upper teeth should be extracted, that he should be made to drink water from the Chámhbárs' reservoir, and that he should then be excommunicated Moráji however threatened his caste-men that if he were excommunicated he would join the Berads and Mángs and practise witchery through them. He was therefore sent to prison at Kolhapur, and orders were issued for the extraction of his teeth, and for his being made to drink Chámhbár's water, and to work like other prisoners

९३० (९२९)-वाळाजी धोंडदेव, वस्ती मौजे जिवली, तर्फ केलें माजगाव, तालुके सवा समानीन रत्नागिरी, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं. मौजे मजकूर येथें आपले मया व अलफ घरीं आज दोन वर्षे भुताचा उपद्रव नानाप्रकारे होऊन नाश जाला. सावान ९ एका वर्षामध्ये अकस्मात् घरास आग लागोन घर दोन वेळा भुतानीं जाळलें. त्यात वस्तभाव झाडून जळाली. काहीं राहिले नाही. त्यास आपल्यावर भुतं घालून कोणी दावा केला, त्याची चौकशी करून पत्ता लाऊन पारपत्य होय तें केलें पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असें, तरी येविशींची चौकशी तुमी करून. ज्याचीं भुतं मशारनिलेहें घरीं उपद्रव करीत असतील, त्याजकडून भुतं वारऊन फिरोन याचे घरीं उपद्रव न होय ऐसा जामीन घेणें, व गुन्हेगारी घेऊन तालुके मजकूरचे हिशेबी जमा करणे ह्मणोन, महिपतराव कृष्ण याचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

७ न्यायखातें

(ब) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१२ गोवध.

९३१ (१०८७)-कसबे खेड, तर्फ मजकूर, प्रांत जुन्नर, येथील महारांनीं गोवध अर्थां तिस्रें केला, व गुरें मारलीं, ह्मणोन हुजूर विदित जालें, त्याजवरून महाराचे मया व अलफ हाडोब्याची जमीन आहे, तिची जफती सरकारात करून कमावीस रविलावल १ तुझाकडे सांगितली असे, तरी हाडोब्याचे जमीनीची जफती करून, उत्पन्नाचा आकार होईल तो सरकार हिशेबी जमा करणें ह्मणोन, महिपत कृष्ण कमाविसदार कसबे मजकूर याचे नावें. सनद १.

रसानगी, त्रिवक नारायण परचुरे कारकून निसवत दफतर.

(930) Bālājī Dhondadeo of Jivah in Tarf Kele Majgaum in Tāluka A D 1786-87 Ratnāgiri complained that he had been troubled in various ways by evil spirits for the last two years, that during the current year his house was twice set on fire by them and all the property therein was destroyed. He prayed that the persons who sent the evil spirits to harass him might be traced and punished. An inquiry was ordered to be made

(12) Cow-killing

(931) The Mahās of Khed in Prānt Junnar having killed a cow A. D 1798-94, and other cattle, their watan was ordered to be attached.

९३२ (१०९३)—केशवराव जगन्नाथ याचे नावे कीं, तुसीं विनतीपत्र पाठविलें तें अर्वा तिमेन प्रविष्ट जाहलें. केदारी माग, वस्ती मौजे कल्याण, घेरा किल्ला सिंही-मया व अलफ गट. याचे घरी येथ्या व अवन्या माग. वस्ती मौजे किकर्वा, तर्फ जमादिलावल १७ खेडेंवारें हे चार महिने येऊन राहिले होते, त्यास तिघा मागांनी छ. १० रविलावली धोंडजी करजवणा, याची गाय मोगरवाडीचे रानातून गुरातील धरून आणून कल्याणचे रानात दिवसास बाधोन ठेऊन, सायकाळी तिघां जणांनीं सुरा व कुराड बिले वस्त्र्यानें जिवें मारली. त्याचे चौकशीस किल्ले मजकुरीहून शिपाई, व कल्याणकर पार्टील, व घेरड पाठविले. जाग्याचा थाग मोघमदन्यात लागला, सवव कल्याणकर महाराचे घरातील झाडे घेऊन, मागाचे घरात गेले तों केदानी माग याचे घरात मुद्दा सांपडला, सवव घर जप्त करून तिघे माग किल्यास आणून चौकशी करिता कवूल जाहले. त्यांची जवानी लिहोन घेतली. तिची नकल पाठविली आहे. मागांचा अपराध थोर आहे. पारपत्याची आज्ञा जाहली पाहिजे क्षणोन, तपसीलें, लिहिलें तें कळलें. त्यास मागांनीं गाईचा वष केला, सवव सदरील तीन असामींचे उजवे हात तोडून सोडून देणें क्षणोन, छ. ९ रविलाखर.

सनद १.

रसानगी, त्रिचक नारायण.

७ न्यायशास्त्रे.

(व) फौजदारी.

(अ) गुन्हे.

१३ किरकोळ.

९३३ (६१९)—येसोवा नाईक सभूस, वस्ती कसवे सगमनेर, याचे घरीं सन समान समानीन सवैनात चोरानीं दरवडा घातला, त्यापैकीं किल्ले पटा येथें अटकेस मया व अलफ चोर असामी नऊ ९ असामी ठेविले आहेत, त्याचीं हल्लीं डोकी जमादिलावल २८ मारावयाची तुम्हास आज्ञा करून, हे सनद सादर केली असे, तरी

(932) Certain Māngs of Kalyan near Sinhgad having killed a A D 1793-94 cow, their right hands were ordered to be cut off.

(13) Miscellaneous offences such as negligence in guarding prisoners &c.

(933) Nine dacoits imprisoned at fort Pattā were ordered to be be-headed. Four other prisoners, also concerned in dacoity A. D 1779-80 had escaped from fort Bitangā. The persons who had been responsible for their safe custody were ordered to be sent to the Huzur.

सदरह् चोराचीं डोकीं, रघोजी पवार खिजमतगार यास पाठविला आहे, याचें गुजारतनि मारणें, व किल्ले वितिगा, तालुके मजकूर येथे चार दरवडेकरी अटकेत होणे, ते पळोन गेले सवव दरवडेकरी यांचे चौकीच्या लोकास हुजूर आणविले असत, तरी पाठऊन देणें ह्मणोन, वाळकृष्ण केजव याचे नांव.

सनद १.

रसानगी यादी.

९३४ (७७८)—अवदुल्ला वल्लद शेख नथु जमातदार, हा नादागिरीकर वेरडाम सलास समानीन जामीन होता; त्यास ते पळोन गेले सवव अवदुल्ला मजकूर यास, मया व अलफ किल्ले सिहगड येथे अटकेस ठेवावा, याजकरिता विडीमुद्धा बराबर सफर १२ गाडदी देऊन पाठविला असे, तरी किल्ले मजकुरी यास पक्कें बदोवस्तानें अटकेस ठेऊन, पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणे देत जाणे ह्मणोन नारो महादेव याचे नांव सनद १.

९३५ (८५८)—वाळ जोशी चांदोरकर, हे त्रिवकराव नारायण याजकडे सरकारची खमस समानीन चौकी असता, त्याजकडे जाऊन त्यासीं काहीं बोलणे बोलून गेले सवव मया व अलफ त्यास कैद करून किल्ले मुरगड, तालुके अवचितगड येथे अटकेस सवाल १७ ठेवावयास बरोबर गाडदी, दिमत शेख अहमद याजकडील दहा असामी देऊन पाठविलें असे. तरी पायात वेडी न घालिता पक्के बदोवस्तानें किल्ले मजकुरी अटकेस ठेऊन, पोटास शिधा मध्यम प्रतीचा देत जाणे ह्मणून गणेश वल्लाळ, व हरी गणेश याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी, राघो विश्वनाथ गोडबोले

९३६ (८८९)—बाबाखान, वस्ती मौजे चावणें, तर्फ तुगारतन, हा तालुके कर्नाळा खमस समानीन येथे चोऱ्या करीत होता, त्यास धरून आणून किल्ले कर्नाळा येथे मया व अलफ अटकेस इब्रामखान जेजालदान याचे चौकीत ठेविला होता त्याणे रजव २५ इब्रामखान यास आपली वहीण देऊ केली. त्या लालचीन बाबाखान

(934) Abdullā wd Shek Nathu. Jamatdār, had stood surety for certain Berads of Nāndgīr. The Berads having absconded, Abdullā was sent to prison

(935) Bāl Joshi Chāndorkar went and communicated with Trimbakīao Nārāyan while the latter was in custody. He was therefore sent to prison.

(936) Bawākhān of Chāwane in Tarf Tungārtan, having committed robberies in Tālukā Karnālā, was sent to prison in fort Karnālā. While there, he offered to give his sister in marriage to Ibrāmkhān, the guard on duty, and Ibrām, therefore

याचे पायातील वेडी तोडून पाहान्यातून काढून दिला, तो दुसरे चौकीस सापडला, त्याज-
वरून वावाखान व इब्रामखान यास अटकस ठेविले आहेत त्याचे पारिपत्याविशीं आज्ञा
जाली पाहिजे, जणोन तुमी विनती केली, त्याजवरून हरदूजणाचा एकेक हात व एकेक
पाय तोडावयाची आज्ञा केली अने तरी सदरीलप्रमाण तोडून टाकणे जणोन रामराव
अनंत तालुके मजकूर याचे नांव.

सनद १.

रसानगी यादी.

०,३७ (०,५७)—विठोजी विन मुलतानजी सातकर. पाटील निम्मे कसवे खेड, तर्फे
मजकूर. प्रात जुन्नर, हा पेशजी दारू प्याला ते समई, याजपासून
मया न जन्म दहा हजार रुपये गुन्हेगारी घ्यावी. परंतु वाळोजी पलाडे याणीं रद-
निम्मा २४ वदल केली की. हा अन्याय यास माफ करावा. या उपरी दारूपिणार
नाही. पुढे अंतर पडेल तर दहा हजार रुपये गुन्हेगारीचे याजपासून घ्यावे असे असता,
हल्लीं पुण्यात दारू प्याला. तो कोतवालीकडे सापडला याजकरिता गुन्हेगारी सरकारात
घ्यावयाची. न्याय ऐवज मिळत नाही जणोतां, याम्त्व विठोजी मजकूर याची निम्मे पाटि-
लकी. व वतन सवधें इनाम व हक्कदक मानपान व इनाम जमीन चाहुर एक आहे.
त्याची जफती करून तुम्हान कमावीस सांगितली असे तरी सदरीलप्रमाणे जफती करून,
इमानें इतयां वतांन. अमल चौकीशीं करून, ऐवज आकारेल त्यापैकीं तुमचा रोजमरा
दुमाही रुपये १५ पधरा छ. १० जिल्हादचा हुजूर दिल्या आहे. पुढे दुमाही भरल्यावर
तेथे जफतीचे कामान अनाल तोपावेतो रोजमरे घेत जाणे. मजुरा पडतील वाकी ऐवज
राहील तो नरकागत पावता करून जाव वेणें जणोन. वाळोजी चिनामण कारकून शिले-
दार याचे नांव

सनद १.

मोऊदम निम्मे. चौगुले, व शेठ्ये, व रयान कसवे मजकूर याचे नांवें सनद कीं,
मशागनिलेसी रुजू होऊन. वतनसवधें वेगरे मुदामत चालत आल्याप्रमाणे देत जाणें
जणोन.

सनद १.

removed his fetters and set him free. He was arrested however by the
outer guard Ibram and Bawakhan were sentenced each to have one
hand and one leg cut off

(937) Vithoji bin Sultanji Satkar, the owner of half the Patilki
watan of Kasbe Khed was fined Rs 10 000 for drink-
ing liquor. At the intercession of Balaji Palande, he
was pardoned and the fine was remitted on his agreeing to abstain
from drinking in future, and to pay the above amount of fine in case he
drank. He was subsequently found drunk by the police in Poona. The
above fine was therefore imposed and as he was unable to pay his
watan was attached.

सर्वोत्तम शंकर यांचे नांव चिटणिसी पत्र कीं जफतीचें कामकाज मशारानिल्लेचे हातें घेत जाणें ल्हाणोन.

पत्र १.

एकूण तीन पत्रें, रसानगी यादी.

विठोजी मजकूर याजपासून गुन्हेगारी घ्यावयाचा ठराव जाहला, याजकरितां सनदावर तेरखा होऊन रवाना जाहल्या नाहीं सवव दूर.

९३८ (१०१६)-कसवे नाशिक येथें ब्राह्मण मद्यपान करितात, त्यांची चौकशी इहिदे तिसैन करावयाविशीं तुक्षांस आज्ञा जाहली आहे. त्यास धर्माधिकारी ब्राह्म-
मया व अलफ णास मिळून मलई करितात, सवव धर्माधिकारीपण जफत करावयाची
जिल्हेज १९ आज्ञा केली असे, तरी कसवे मजकूर येथील धर्माधिकारीपण जफत
करून, ऐवज होईल तो सरसुभाचे हिशेबी जमा करीत जाणें ल्हाणोन, सर्वोत्तम शंकर यांचे
नावें, सनद १.

रसानगी, त्रिवकराव नारायण परचुरे कारकून निसवत दफ्तर.

९३९ (१०१७)-कसवे नाशिक येथील ब्राह्मणांची चौकशी करावयाविशीं सर्वोत्तम
इहिदे तिसैन शंकर यांस आज्ञा केली आहे, तरी मशारानिल्ले चौकशी करून
मया व अलफ ब्राह्मण वगैरे अटकेस ठेवावयावद्दल तुक्षाकडे पाठवितील. त्यास पक्या
जिल्हेज १९ वंदोवस्तानें किल्ले हाये येथें अटकेस ठेऊन पोटास शेर देत जाणें
ल्हाणोन. सनदा.

१ वाजीराव अपाजी, तालुके धोडप, याचे नांवें.

१ बाळकृष्ण केशव, तालुके पटा, यांचे नांवें.

१ रामचंद्र कृष्ण, तालुके मुल्हेर, यांचे नांवें.

३

एकूण तीन सनदा. रसानगी, त्रिवकराव नारायण परचुरे कारकून निसवत दफ्तर.

(938) It was reported that the Brahmans of Násik drank liquor.
A D 1790-91 Sarwóttam Shankar was deputed to inquire into the
matter. He was authorized to attach the watan of the
chief priests of the town, as they were implicated in the above offence.

(939) Orders were issued to the several forts to receive any
A. D. 1790-91. Brahmans sent for custody by Sarwottam Shankar in
connection with the inquiry into liquor drinking.

९४० (१०३४)—मौजे गावखडी, तर्फ लाजे, तालुके विजेदुर्ग, येथील महार यांनी
इहिदे तिसैन मौजे कशेली, तालुके मजकूर, येथील कुळकर्णी याचा बैल रानात
मया व अलफ दगडानीं जिवें मारिला, त्यास कृष्णाजी गोविंद गोरे यांनीं मौजे
रगजान २० मजकूरचे महारास खोड्यात घालून ठेविले आहेत. ते महार तुझाकडे
पाठवितील त्याची चौकशी करून, कुळकर्णी याचा बैल रानात दगडानीं जिवें मारिला
असल्यास, पका मुद्दा पाहून, ज्या महारानीं मारिला त्याचें पारिपत्य एक हात व एक
पाय याप्रमाणें तोडून सोडून देणे क्षणोन गगाधर गोविंद याचे नांवें. सनद १

रसानगी यादी.

९४१ (१०४०)—परसू विन जावजी जमदडा निसवत चिमणाजी नीळकंठ कोलटकर,
इगळे तिसैन याणें इग्रजाचें लोक घाट उतरोन चिपोळणास गेले, क्षणोन खोटी
मया व अलफ वातमी येऊन सांगितली, सबब किल्ले चाकण येथे अटकेस ठेवण्यास
खाल २० बरोबर सखाराम विश्वनाथ याजकडील प्यादे देऊन पाठविला असे,
तरी किल्ले मजकुरी पळे बटोवस्ताने अटकेस ठेऊन, याजपासून किल्याचे इमारतीचे काम
घेऊन, पोटास ओर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें क्षणोन, भगवतराव नारायण याचे नांवें सनद १.

रसानगी, सखाराम विश्वनाथ सान्ये.

७ न्यायखातें

(व) फौजदारी

(अ) गुन्हे

१४ ज्या गुन्ह्याचीं नांवें नाहींत असे गुन्हे.

९४२ (३२५)—बाबूराव कृष्ण यास सनद की, खानाजाद, किल्ले सातारा येथे आला

(910) A Mahar of Gawakhadi in Tarf Lánje in Taluka Vijaydurga
A D 1790-91 stoned a bullock of a kulkarni to death The officer
of the Taluka was directed to cut off one hand and
one foot of the Mahar, if the offence was proved.

(941) Palsu bin Jawji Jamdada serving under Chinnaji Nilkanth
A D 1791-92 Kólatkar gave false information that the English army
had crossed the ghaut and gone to Chiplun He was
therefore sent to prison

(14) Offences not specified

(942) It was ordered that Khánájád, a prisoner in Sátará fort
A. D 1776-77 who after inquiry had been found to be a rascal, should
be beheaded.

सवा सवैन
मया व अल्फ
सावान १३

आहे, त्याची चौकशी तुम्ही केलीत, त्यास तो लवाड असें ठरण्यांत आलें आहे, सवव त्याचें डोकें मारावयाची आज्ञा केली असे, तरी यास मारून टाकणें; आणि हुजूर लिहून पाठवणें ह्मणोन. सनद १.

९४३ (७००)—गोपाळ वल्लाल याचे नांवें सनद कीं, तुम्हीं विनंतिपत्र पाठविलें तें इस्त्रे समानीन प्रविष्ट जाहलें. तालुकेकावनई, येथें वंदीवान भवानजी पाटील पाडेकर, मया व अल्फ व सदाशिव मोन्या, व निवाजी गतवीर आहेत; त्याचे पारिपत्याविशीं जमादिलाखर २७ पूर्वीं विनंती लिहिली होती. उतर आलें कीं, जामीन घेऊन सोडून देणें. त्यास यांजला कोणी जामीन रहात नाही, व दड द्यावयास पदरी एक पैसा नाही, पारिपत्य केल्यावाचून सोडल्यास पुन्हां उपद्रव करावयास चुकणार नाही, यांचें पारिपत्य असावें, ह्मणोन लिहिलें, त्यास सदरील तीन असातींचें पारिपत्य करावयाची आज्ञा तुम्हांस केली असे, तरी अपराधानुरूप पारिपत्य करणें ह्मणोन, मशारनिल्लेचे नांवें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

७ न्यायखातें

(क) वेड

९४४ (९२३)—मानसिंग रागडा शिंदा पोर्गा यास वेड लागलें, सवव तालुके शिव-सीत समानीन नेर येथें अटकेस ठेवावयावद्दल शेख वाळा वल्लद शेख बहुदीन, व मया व अल्फ महमद कासम वल्लद शेख रुस्तुम दिमत शेख रजव निसवत हुजूर जमादिलाखर २७ हशम, यांजवरावर पाठविला आहे, तरी यास तालुके मजकूरचे हरएक किल्यावर अटकेस ठेऊन, पोटास शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, वाळाजी महादेव, तालुके मजकूर, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

(943) The officer of Táluká Káwanai solicited orders regarding the punishment of three prisoners in the fort. He was directed to take sureties from them and to set them at liberty. He represented that the prisoners were unable to furnish security and that they were without even a pice and recommended that some punishment be inflicted on them. He was directed to punish the men according to their deserts.

(c) Insanity.

(944) Mánsing Rágdá Scindá having become insane was sent to A. D. 1785-86. Táluká Shivner for confinement.

७ न्यायखाते

(ढ) न्यायखात्यांतील कामगार

९४५ (१२४)—निंबाजी विठ्ठल व निंबाजी अनंत कुळकर्णी मौजे चिंचोडी परगणे नेवासें
 खमस सवैन याणी वऱ्हाणपूरचे मुकामी हुजूर विदित केलें कीं, शिवाजी विठ्ठल व
 मया व अलफ नारो विठ्ठल याचे वडील आमच्या वडिलीं कुळकर्णावर गुमस्ते ठेविले
 जिल्काद २१ होते त्याणीं एकजदी भाऊ निमे कुळकर्णाचे विभागी ह्मणोन कलह
 माडिला. त्यावद्दल या दोघाची व आमची मनसुफी नारो बाबाजी यांजपाशीं पडली;
 त्याणीं चागला शोध न करिता, वाद्यास निवाडपत्र करून दिल्लें, ह्मणोन आर्क्षी हुजूर
 फिर्याद होऊन, वेदशास्त्रसपत्र राजश्री रामशास्त्री बाबाकडे मनसुफी आणिली, त्याणीं
 निर्वाह केला नाहीं मी, निंबाजी विठ्ठल हिंदुस्थानात चाकरीस गेलें. मागें नारो बाबाजीनीं
 पहिलें मनास आणिलें, तें हुजूर समजाऊन निमे वतनाचीं पत्रें वाद्यास हुजूरचीं करून
 दिल्लीं, त्याप्रमाणें निम्मे वतन वादी अनभवितात. आमचें ह्मणोन निम्मे वतन
 ठेविलें तें सरकारातच आहे, आम्हीं घेतलें नाहीं, त्यास वाद्यास गुमस्ता म्हटलेला
 कागद कानगोपाशी आहे, व वाद्या दुसरे गावीं कुळकर्णाची गुमस्तगिरी करीत
 असोन, मालधणी ह्मणोन बीकलम घातलें आहे. आमचे वडिलीं दुसरे गुमस्ते
 ठेविले, त्याणीं कुळकर्णी ह्मणोन या गावीं बीकलम लिहिलें आहे, व आमचे वडी-
 लाचे हातचा कागद, वाद्यास गुमस्ता म्हटलेला, देशपाडे परगणा मजकूर यांजपाशीं आहे,
 त्यास वतनाची जफती करून सदरहू चार कागद प्राचीन आहेत, ते आर्क्षी हजीर करितों,
 ते पाहून पाढरीच्या साक्षा नारो बाबाजीनीं घेतल्या, त्या साक्षीदारांस पुरसीस करून
 निवाडा केला पाहिजे, ह्मणोन विनती करून कानगो जवळील कागदाची तालीक कानगोचे
 मोहरेनसी दाखविलीत, त्याजवरून महिपत नारायण व अंदो शिवदेव यांस आणून त्या-
 जवळ नारो बाबाजीचे विद्यमानचें सरकारचें पत्र होतें तें पाहिलें, तों त्यात यास सदरहू
 प्राचीन चोहों कागदाचा अर्थ नाहीं, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी निंबाजी
 विठ्ठल व निंबाजी अनंत याजपासून वर्तणुकेचा, व सदरहू प्राचीन चार कागद अमुक
 मुदतीस दाखवावयाचा जामीन, मातबर गावचा मोकदम, सरळ, चागला, घेऊन दरोबस्त
 कुळकर्णाचें वतनाची जफती करून, पेशजीं तीन सालें त्याजकडे चाललीं त्याचें हक्क
 उत्पन्न पूर्ववत्प्रमाणें सरकारात घेऊन वाडे कुळकर्णाचे देखील पूर्ववत् अनामत करून
 हरदू वाद्यास कागदपत्रसुद्धा, पुणियास, मनसुफीस शास्त्रीबाबाकडे रवाना करणें. ते बर-

(d) Judicial officers.

(945) A watan dispute was sent for disposal to Rám Shástri.

A D. 1774-75.

हक मनसुफी करून विल्हेस लावितील. दोन्ही बाधांचीं घरे गावात वाडीत हल्लीं नांदतीं घरे असतील तीं भाऊवदसुद्धां जफतीखाले ठेवणें. हरदू वादी कुळकर्णी याणीं नवीं घरे मिळऊन रहावें; याप्रमाणें करणें क्षणोन, नारो आपाजी याचे नांवें सनद १.

येविशीं रामशास्त्री यास कीं, हरदू कुळकर्णी याचे वतनाची जफती करून जामीन घेऊन, कागदपत्रसुद्धा तुह्यांकडे पाठवितील. त्यांचें वर्तमान मनास आणून वाजवी असेल त्याप्रमाणें विल्हेस लावावें क्षणोन.

१.

२

रसानगी यादी.

९४६ (३०३)—आनंदराव काशी, यांचे नांवें सनद कीं, शहर पुणें येथील कोत-
 सबा सवैन वाली धोंडो बाबाजी याजकडे होती, ते दूर करून सालमजकुरापासून
 मया व अलफ तुम्हास सांगितली असे, तरी इमानें इतवारें वर्तोन, अमल चौकशीनें
 जमादिलावल २९ करून, शहरचा चौकी पाहरा याचा कोतवाली संबधाचा बंदोबस्त
 चागला राखोन, रयतेवर जुलूम जाजती न करिता वाजवीचे रुईनें अमल करून रयत
 अबाद राखणें येविशीं कोतवाली संबंधें. कलमें.

हल्लीं तुम्हाकडे कोतवालीसंबंधें रसदेचा
 ऐवज एकुणीस हजार एक रुपया करार
 केला आहे, त्याचा भरणा हुजूर करून
 जाव घेणें या भरण्याचा ऐवज, व मागील
 तुमचे कारकीर्दीचे हिशेबाची मखलाशी
 होऊन ऐवज ठरेल त्यापैकीं, धोंडो बाबाजी
 याचे कारकीर्दीत कोतवालीचे ऐवजापैकीं
 रदकर्ज पावला असेल तो वजा करून,
 बाकी राहील तो, धोंडो बाबाजी याचे
 हिशेबाची मखलाशी होऊन ऐवज देणें
 निघेल तो मिळोन, कोतवाली संबंधें उत्प-
 न्न होईल त्यांत नेमणुकी खर्च वजा करून
 बाकी ऐवज रदकर्जी घेत जाणें. कलम १.

महाल मजकूर शिवदीची वगैरे नेम-
 णूक करून दिव्ही जाईल. कलम १.

रसदेस व्याज, दरमहा दरसदे रुपया
 एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे.
 कलम १.

हल्लीं रसद तुम्हांपासून घेतली आहे,
 त्याहून जाजती रसद दुसरा पहिल्याच
 सालात देऊ लागल्यास घालमेल करणें
 जाहली तरी, रसदेचा वगैरे खर्च वाजवीचे
 रुईनें नव्याकडून देविला जाईल. एक-
 साल गुदरल्यानंतर घालमेल जाल्यास
 रसदेचे ऐवजापैकीं मखलाशीमुळे देणें
 ठरेल तो ऐवज नव्या कोतवालाकडून दे-
 विला जाईल. कलम १.

(946) The office of Kótval of Poona City was conferred on Anandrao
 A. D 1776-77 Káshi. He was directed to patrol the city efficiently
 and to do the other duties honestly and justly and
 without oppressing the ryots The following subsidiary instructions
 were issued to him:—

दरकदारांपासून कामकाज सुरळीत घेत जाणें. कलम १.

दरमहाचे दरमहा कोतवाली संबंधें ऐवज जमा होत जाईल त्यांत नेमणूक दरमहा शिवंदीचा वगैरे खर्च वजा करून, बाकी ऐवज रटकर्ज खर्च ल्याहावा, दरकदाराची वेतनें अखेरसाली द्यावी. कलम १.

सन खमस सवैनात चाळीस हजार रुपये रसद सरकारांत तुम्हांपासून घेतली, पुढें कोतवाली काढून धोंडो बाबाजी यास सांगितली, त्यास तुमचे सन खमस सवैनचे हिसेवाची मखलाशी होऊन बाकी ऐवज देणें निघेल त्यापैकी, धोंडो बाबाजी याजकडून तुमचे सावकारास पावती जाहली असेल ती वजा होऊन बाकी सावकाराचा ऐवज देणें राहील तो, हल्लीं तुम्हापासून एकोणीस हजार एक रुपया रसद घेतली आहे, ही फिटल्यावर पुढें कोतवालीचे ऐवजीं सावकारास द्यावा. बोभाट न यावा. कलम १.

गंगाधर शामजी यास अमीनीची असामी हल्लीं कोतवालीकडे नवा करार करून दिल्ली असे, याजपासून कुल कामकाज अमीनीचें ध्यावें, सान्या दरकदारांनीं

कमाविसीचे कलम पाच हजार रुपये पर्यंत होईल, तें कोतवालीकडे जमा धरून रटकर्जी घेणें. जाजती कलम पांच हजार रुपयावर जाहल्यास पोत्यास भरणा करणें. कलम १.

धोंडो बाबाजी याचे कारकीर्दीचे हिसेवाची मखलासी होऊन ऐवज देणें ठरेल त्यात अंतस्ताचा ऐवज वजा करून बाकी देणें राहील तो एका वर्षांत अमलाचे पैवस्तगिरीपासून हमीदारानें द्यावा. कलम १.

हल्लीं एकोणीस हजार एक रुपया रसद सरकारात घेतली आहे, हा ऐवज फिटल्यावर तुमचा ऐवज मागील रसदेपैकीं मखलासीमुळें ठरेल तो, व दरकदाराचा रसदी ऐवज हिस्सेरशीदप्रमाणें कोतवालीचे ऐवजीं देत जाणें. कलम १

पांडुरंग कृष्ण सर अमीन हुजुरून नेमून दिल्ले आहेत, त्याचे विद्यमानें कुल कामकाज कोतवालीचें करीत जाणें. इतल्याशिवाय केल्यास मजुरा पडणार नाही. कलम १.

रसद फिटे तोंपर्यंत कोतवालीकडील ऐवज सरकारात घेऊ नये. अमलाची घालमेल होणार नाही. कलम १.

(1) He should advance to Government a loan of Rupees 19001 at an interest of Rupee one *per cent per mensem*,

(2) the income derived from the office should, after deducting sanctioned expenditure, be taken in liquidation of the loan in case the income exceeded by Rs. 5000, the excess should be remitted to Government;

(3) the duties should be carried on, under the sup
Pándurang Krishna Sir Amin, appointed by

चावडीस नेहमी येऊन आपलें दरकाचें काम करावें. कामाचा खोळंबा होऊ नये. जाहाल्यास अमीनानें दरकदार नसेल त्याचें निशाण करून काम चालवावें. कलम १.

धोंडो बाबाजी याचे कारकीर्दीतील सर-कारसनदेशिवाय कारकून व प्याडे असतील, त्यास तुमचे उपयोगी पडतील त ठेवणे, तुम्हास उपयोगी नसतील ते दूर करणे. त्याचे ऐवजी नवे नेमणुकेप्रमाणें ठेवणे. कलम १.

एकूण पधरा कलमें करार करून दिल्लीं असेत. तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें सनद १.

रसानगी यादी.

९४७ (३७१) पांडुरंग त्रिवक कमावीसदार, मौजे पिंपळस, तर्फ कोन्हाळें, टिमंत सया सवेन धोंडो मल्हार. यास पत्र कीं, रामाजी महादेव मोकदम मौजे मजकूर गया व अलफ याणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे मजकुरी गावात कोणास घर देणें जिल्हेज ११ घेणें, अगर कोणाची भित. व पनाळ. व मोरी. व जागा अधिकउणी, याचा काजिया असेल तो पेशजीपासून मनास आणावयाचा आह्वाकडे चालत आहे, त्यास हल्लीं कमावीसदार जाग्याजुग्याचे वगैरे कितेक खटले मनास आणितात, आम्हास किमपि कळो देत नाहीं, व गावखर्चाची नेमणूक सरकारातून आहे, व रयतीपासोन दाणे खर्चाचे घेतो, त्याचा गावखर्च आमचा आह्मी पूर्वीपासून करितों, त्याप्रमाणें कमावीसदार करू देत नाहीं, व भगवत रामाजी वट्टकर गावात चाळेकुवाळे करितात. व याजकडे वाकी आह्वा-

(4) all the Danakárs should always attend the chāwāḍī for the prompt transaction of their respective duties in case any one failed to attend, the Amin Gangādhār Shāmji should perform his duties,

(5) all disputes arising in the city should be decided by the Kōtwāl and fines (from those against whom the decision was passed) and presents (from those in whose favour the decision was passed) should be levied.

(947) Rāmājī Mahādeo Mokādam of Pimpalas in Tarf Korhāle, and A. D. 1776-77. former Kamāvisdār of the village represented that all disputes regarding houses, walls, easements, and sites in the village had till then been decided by him and that Pāndurang

कडे कमावीस मौजे मजकूरची होती ते वेळेची आहे, त्याजविशीं सालगुदस्ता ताकीदपत्रें नेलीं, परंतु वसूल देत नाहीत येविशीं ताकीद जाली पाहिजे, ह्मणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असें. तरी गावात जागाजुगा, व घर देणें घेणें, व कजीया मनास आणणें, व गांवखर्च नेमणुकेप्रमाणें तो पेशजीपामून रामाजी महादेव करीत आले आहेत, त्याप्रमाणें याचे हे करितील, तुम्हीं नवीन दिकत करिता ते न करणें. तुम्हीं जमावदी करून वसूल घेत जाणें, वरकड पेशजीप्रमाणें याचे हे करितील भगवत रामाजी याजकडे वाकीचा ऐवज येणें, त्यास ताकीद करून व्याजसुद्धा वसूल करून याजकडे देणें ह्मणोन. पत्र १.

चिटणीसी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९४८ (३९९)—शहर पुणें येथील कोतवाली तुम्हाकडे सांगितली होती, ते इतर सबा सवैन करून सालमजकुरीं घासीराम सावळदास यास सांगितली असे, तरी मया व अलफ पेठातील चावड्या जकीरासुद्धा यांचे हवालीं करणें. मशारनिल्हे अमल जिल्हेज २९ करितील. तुम्हीं दखलगिरी न करणे म्हणोन, आनदराव काशी याचे नावें रसानगी यादी छ. १६ जिल्हेज. सनद १.

९४९ (७३८)—बाजी बल्लाळ यांस तालुके अंजणवेल येथील न्यायाधिशी सालमज- इसने समानीन कूर अव्वल सालापामून सागोन तैनात सालीना खेरीज शिरस्ता रुपये मया व अलफ १०० शभर रुपये करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, सफर ३ तरी मशारनिल्हेपासून तालुके मजकूर येथील न्यायाधिशीचें कामकाज घेऊन सदरीलप्रमाणें तैनात पाववीत जाणें. याचे हाताखालीं मनसुबीचे कामकाजास प्यादे असामी दोन देविले असेत, तरी तालुके मजकूरचे शिबदीपैकीं नेमून देणें म्हणोन, त्रिवक कृष्ण याचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

Trimbak, the present Kamâvisdâr, was interfering with his practice and had decided some such disputes himself Pâudurang Trimbak was directed to allow the old practice to continue

(948) The office of Kotwâl of Poona City was taken from Anand-
A. D. 1776-77 rao Kâshi and conferred on Ghasiram Sâwaldâs

(949) Bajî Ballal was appointed to the office of Judge (Njayâdhish)
A. D. 1781-82 of Tâlukâ Anjanwel on a salary of Rs. 100 a year be-
sides the usual grants, and 2- peons were- placed at
his disposal.

९५० (७९०)-तालुके अजणवेल येथील न्यायाधिश्री सालगुदस्त बाजी बळाळ
सलास समानीन यांस सांगोन सनद सादर जाहली असता, न्यायाधिश्रींचे काम म-
मया व अलफ शार निल्हेचे हात सुरळीत होत नाहीं क्षणोन हुजूर विदित जाहलें.
रविलासर २७ त्यास न्यायाधिश्रींचे काम काज येणेप्रमाणें वेणें. कलमें.

मुलकी काजिये वतनाचे वगैरे येतील त्याचें वर्तमान तुहीं आईकोन, मनास आ-
णावयास न्यायाधिश्रीकडे सागावें. त्याणीं
हरदू जणाचे कतवे करीने, व पुरसीसा
व जामीन, व सड्या घेऊन, पांच ग्रहस्थ
मेळऊन, वाजवी मनास आणून, तुझास
समजाऊन फडशा करावा. कोणी धटाईस
आला तर तुहीं निक्षून ताक्रीद करणें.
कोणाचा कोणी पक्ष करूं नये. सरकार
कामाविशीं प्यादे, व पचाईतीस चार ज-
मींदार परनिष्ठ, न्यायप्रकरणीं उपयोगीं
असतील ते नेमून देत जाणें. न्याय वत-
नाचे वगैरे फार, तर्फ मजकुरीं तटले आ-
हेत, त्याचे निवाडे करून वाजवीचे रीतीनें
फडशा करून हुजूर समजवावें, तेथें कोणी
धटाईस आला तर, जाहला मजकूर हुजूर
समजावणें कलम १

न्यायाधिश्रींसंबधें कागदपत्र होतील ते,
मशारनिल्हेनीं आपले निसबतीस ठेऊन
कजीया विल्हेस लागलीयावर कागदाचें
फेरिस्त घालून, सरकाराचे दसरांत ठेवीत
जावें, त्याची खबरदारी वरचेवर मशार-
निल्हेनीं करीत जावी. कलम १.

कजिया संबधेंची चिठी मसाला करणें
त्याची याद याजपासोन ल्याहावी, याजवर
मखलाशी होऊन चिठी होत जावी.
कलम १.

कजियासबधें वादीयास आणणें, व
निरोप देणें, व नेमोतर घेणें, ते न्याया-
धिश्रीकडे घेवून निरोप देत जाणें. कलम १.

वतन कोणाचें जप्त करणें, व मोक-
ळीक करणें, यांचे विद्यमानें वर्तमान
मनास आणून वाजवी असल्यास करीत
जाणें. कलम १

(950) Bajī Ballal had been appointed Judge at Tālukā Anjanwel,
A D 1782-83 and Government was informed that the Tāluka officer,
Trimbak Kūshna, did not allow Bajī to do the duties
of his office The following instructions were therefore issued to the
Tālukā officer —The Tālukā officer should receive all civil disputes
relating to watan &c. and hand them over to the Judge for adjudication
The Judge should record the statements of the parties and the evidence
of witnesses, and should decide with the assistance of five independent
persons and after explaining the matter to the Talukā officer. In case
any one objected to submit to the Judge's authority, the Tālukā officer
should issue a strict warning to him. Partiality should not be shown to
any person. The Panchayat should consist of 4 Jamindārs who should be

एकूण कलमें पाच. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, त्रिवक कृष्ण याचे नावें चिटणिसी पत्र १.

९५१ (८३२)—सटवोजी गावडे पागा याचे नावें सनद कीं, तुम्हीं लोकाचे असा समानीन कजिये कफावती मनास आणून फडशे करिता. त्यामध्ये हरकी गुन्हे- नया व अलफ गारी, व कर्जचौथाई वगैरे कमाविशीवद्दल मागील ऐवज जमा मोहरम १३ जाहला अनेल तो, व पुढें जमा होईल तो, तुम्हाकडील पागेचे हिशेबी जमा करीत जाणें म्हणोन. सनद १.

सदरील अन्यथें नानाजी ग्धुनाथ कारकून, टिमंत मशारनिल्ले यास कीं, तुम्हीं चौकशीनें कमाविशीचा ऐवज जमा होईल त्याचा हिशेब राखून, पागेचे हिशेबी जमा करवीत जाणें म्हणून. सनद १.

२

रसानगी याद.

९५२ (९७४)—शहर जुन्नर येथील कोतवालीची असामी रामचद्र शिवाजी याज- तिमा समानीन रुडे आहे त्यास वेतनाचा ऐवज चार पाच साला राहिला आहे, नया व अलफ व याचे कारकुनाचे हातून कोतवालीचे कामकाज तुम्हीं घेत नाहीं, जिल्हेज ६ म्हणोन मशारनिल्लेनीं हुजूर विदित केलें, त्याजवरून हें पत्र तुम्हास सादर केलें असे, तरी कोतवालीचे असामीचें वेतन मागील सालचें राहिलें असेल तें देणें; व पुढें वरकड दरकदारास पावेल त्याप्रमाणें यास देत जाणे, व कोतवालीचें काम- काज मशारनिल्लेकडील कारकुनाचे हातून सुदामत चालत आल्याप्रमाणें घेत जाणे,

men of pure character and conversant with law The watan and other cases pending disposal should be decided in the right manner and the decision should be communicated to the Huzur Papers relating to the adjudication of cases should remain with the Judge and should be sent to Government, together with a list after the decision had been passed

(951) Satwoji Gáwde of the cavalry used to receive complaints and decide them He levied fines and presents from successful litigants and fees for recovering details He was directed to credit the sums so levied to Government.

(952) The Office of Kótwaí in the town of Junnar belonged to

फिरोन बोभाटा येऊ न देणें म्हणोन, वाळाजी महादेव तालुके शिवनेर याचे नावें चिटणिसी.

पत्र १.

७ न्यायखातें.

(इ) पोलीस.

९५३ (१४)—तालुके विजयदुर्ग गथे गोपाळजी आगऱ्या याणें चोर सोबतीम मेळ-
अर्वा सवैन ऊन, प्रातात चोरी करितो. व घेर जाळितो, व रयतीपामून पैका
मया व अलफ घेता. व वाणी उढमी जिवस भरून घर घाटे आणितात त्यास उप-
रमजान ३० द्रव करितो, अणून हुजूर विदित जाले, त्याजवरून त्याचे बंदोवस्ता-
ची कलमें येणेंप्रमाणें

जदीद असाभी १०० एकर्जे दर अ-
सामीस आदा सरसालांत पन्नास रुपये प-
डत असा शेरा करून ठेऊन चोराचा ब-
ंदोवस्त करणें महिना दोन महिने ठेऊन
बंदोवस्त जालियावर पुढे दूर करणें.
कलम १.

हुजूरून बंदोवस्ताबद्दल असाभी १००
एकर्जे पाठविल्या आहेत, त्यास रोजमरा
नेमणूक जावत्याप्रमाणें लोक तेथे राहतील
तोंपर्यंत तालुके मजकूरपैकी देत जाणें येणें-
प्रमाणें. कलम १.

आगऱ्या मजकूर याजकडील चोर ध-
रून आणून, साहेब काम करील त्यास
बाक्षिस कार्याकारण पाहून देणें. मजुरा
पडेल. कलम १.

A. D. 1788-89. — Rānchandia Shrivāji Bālājī Mahādev of Shivner was directed to pay him the emoluments of his office and to send his karkun to do duty under him.

(E) Police

(953) Government having been informed that Gōpālji Āngre, with his accomplices, was committing robberies, burning houses and extorting money from the ryots in Tālukā Vijaydurga, and harassing the traders carrying merchandise above the Ghāts, the following arrangements were made—

- (1) One hundred men were sent from the Huzur and one hundred more were ordered to be entertained for a month or two, to put down the robbers,

येथेंप्रमाणे तीन कलमे करार करून दिल्लीं असेत, तरी सदरीलप्रमाणे वर्तणूक करणें
णोन. महाडाजी रघुनाथ यांचे नावें. छ. ९ रमजान. सनद १.

रसानगी यादी

९५४ (५६)—कसवे सुंप येथें चोराचा उपद्रव आहे, त्यास रखवालीस वेरड करार
असा सान करून दिल्ले. त्यास दरमहा रुपये.
मया १ अत्तन १० नाईक १
रमित्तनळ २२ १३॥ वेरड अत्तामी ३
२३॥ ४

एकूण साडे तेवीस रुपये चार असामीस दरमहा देविले असेत, तरी गावखर्चाखेरीज
यादी खानेनुमागी देखील ब्राह्मण याप्रमाणें करून, वेरड मजकूर यांचा मुशाहिरा सरकार
एवजाधिवाय देऊन गावची रखवाली करवणें ह्मणोन. आनदराव त्रिवक सुभेदार, परगणे
मजकूर. यांचे नावें छ. २६ सफर. सनद १.

रसानगी यादी.

९५५ (११४)—कसवे नाशिक, परगणे मजकूर. येथील फौजदारीची असामी
समम नयेन अवादान गिरमार्जी यास सागोन, वेतन सालीना रुपये १५० दीडशें
मया १ अत्तन १० कगर करून पाठविले आहेत, तरी त्याचे निजवतीस महालाचे
उत्तल ३ शिवदीपेंकी प्याड देऊन कसवे मजकूर येथील फौजदारीचें काम-
काज याचे हांत घेऊन. मदरह दीडशें रुपये सालीना पाठवित जाणें म्हणोन, विसाजी
हरी कमाधिमदार. परगणे मजकूर यास सनद १.

रसानगी यादी

(2) - sanction was accorded to the payment of rewards for the apprehension of the robbers.

(954) The village Supa being infested by robbers, one Nāik (pay Rs. 10 a month) and 3 Berads (pay Rs. 13-8 a month for the three) were permitted to be entertained for watching the village The amount of their pay was ordered to be recovered by a special rate imposed upon the residents (Brāhmīns included)

(955) The Office of Fauzdār of Kasbe Nāsik was given to dās Girmājī on a salary of Rupees 150 p.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशीपैकी.

९५६ (३) श्रीसिद्धेश्वर महादेव, वास्तव्य कसवे पैठण, येथें देवाल्यात श्रीचे खमस सवैन पुजेचीं उपकर्णे, व वस्त्रे, व पूजेचें साहित्य नेहेमीं असतें, व देवा- मया व अलफ ल्यात रात्री गरीब वाटसरू वगैरे राहतात; याजकरितां देवाल्या- रमजान २२ जवळ रात्रीस चौकी पाहारा नेहमीं ठेवावयाचा करार करून हे सनद तुम्हास सादर केली असे, तरी परगणे मजकूरचे नेमणूकचे प्याद्यापैकीं दोन मराठे व दोन महार एकूण चार असामी श्रीचे देवाल्याजवळ चौकीस रात्री दररोज देऊन चौकी पाहारा करवीत जाणें म्हणोन, कमाविसदार वर्तमान, व भावी परगणे पैठण यास.

सनद १.

रसानगी यादी.

९५७ (२१९) क्षेत्र पंढरपूर येथें चोरांचा उपद्रव होतो, सवव तेथील रखवालीस खमस सवैन सनदी प्यादे असामी २५ पचवीस ठेवावयाची तुम्हांस आज्ञा केली, मया व अलफ असे, तरी पचवीस प्यादे चागले पाहून दीड महिना ठेऊन क्षेत्र मज- जमादिलाखर २८ कूर येथील चोराचा वदोवस्त करणें. क्षेत्र मजकूर येथील ऐवजीं तु- म्हास मजुरा पडेल ह्याणोन, चितो रामचद्र कमाविसदार, क्षेत्र मजकूर, दिमत परशराम रामचद्र याचे नावें.

सनद १.

परवानगी खवरू.

९५८ (४९५)—कृष्णराव अनंत यांचे नावें पत्र कीं, शहर सातारा येथील रखवा-

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY

(956) The Kamávisdái of Paṭhan was directed to keep a guard consisting of 2 Maráthá peons and 2 Mahárs at night at the temple of Siddheshwar Mahádeo at Paṭhan to protect the property belonging to the deity as also the poor travellers who stopped at the temple

(957) There being many thieves at Pandharpur, the Kamávisdár was directed to entertain 25 additional peons and to put down the thefts.

(958) Krishnarao Anant engaged 33 Mángs and Beraḍs to keep watch in the town of Satára on a salary of Rs. 263 per month and a half. He was directed to levy the amount, which came to Rs. 2104 a year, from merchants and traders and well-to-do people in the town. No contribution was to be levied from the poor. It was ordered that a security bond should be taken from the

समान सबैन लीस माग, व बेरड असामी ३३ तेहतीस यास रोजमरा दीड माही
मया व अलफ रुपये दोनशेंत्रेसष्ट करून तुझी ठेविले आहेत, त्यास एक रोजमरा
रमजान ८ शहरात पटी करून दिल्यात. पुढें रोजमरीयास ऐवज पाहिजे त्याचा
आकार सरसालचे रोजमरे आठ एकूण रुपये २१०४ एकविसशें चार होतात, त्यास शह-
रांत मातबर सावकार, व ग्रहस्थ, व वाणीउदमी मातबर पाहून सदरहू ऐवजाची पटी ठरा-
वून ऐवज वसूल करून बेरडास देत जाणें. गोरगरीबावर पटी न करणें क्षणोन. पत्र. १
शहरांत अगर भवरगावीं चोरी जाल्यास बेरडानी भरून द्यावी याप्रमाणें त्याचा कागद
लिहून घेऊन पक्का जामीन घ्यावा. याप्रमाणें करून मग पटी करून रोजमरीयाचा ऐवज
देणें म्हणोन पत्रात लिहिलें असे

९५९ (५१८)-वाळाजी गणेश यास सनद की, पिलाजी, व तानाजी ताकपीर,
समान सबैन शिलेदार यास पथकमुद्धा चोराच्या पारपत्यास तालुके देवगड येथें
मया व अलफ पाठविले आहेत
जिल्हाद ३० स्वार असामी .

७ खासे.

२ कारकून.

११६ स्वार.

१२५

एकूण सवाशें असामी रवाना केले आहेत, तरी याजपासून चाकरी घेत जाणें, यांचे
रोजमरीयाची बेगमी हुजूर जिल्हेज अखेरपर्यंत जाली आहे, तुझी त्यांची गणती घेऊन
हुजूर पाठवणें, आणि गणतीप्रमाणें चाकरी घेत जाणें, पुढें रोजमरा यांस हुजूरून पावत
जाईल, क्षणोन, छ. २७ सवाल सनद १.

परवानगी रूबरू.

९६० (७७२)-पांडुरंग घोंडजी कमाविसदार परगणे नाशिक याचे नावें सनद की,
सलास समानीन तुझी विनतीपत्र पाठविलें तें प्रविष्ट जालें. नाशिकात चोन्या होतात,
मया व अलफ व दरवडे पडतात याचे बदोबस्तास हुजूरून लोक पाठवावे क्षणोन
साबान २७ लिहिलें, त्याजवरून गाडदी रोहिले दिमतहाय. असामी.

३१ दिमत रणबाजखान.

३० दिमत मीर अबास

Berads promising to make good all property stolen in the town or in its neighbourhood.

(959) Piláji and Tanáji Tákpír Silledár were sent with their detachment of 116 horse to punish robbers in Táluká A. D 1777-78 Dewgad, and their expenses were paid from the Huzur

(960) Thefts and dacoities having occurred in Násik, the

२० दिंमत अबदुलसतार.

२० दिंमत सेरजमालखान.

१०१

एकशएक असामी पाठविले असत, तरी यास नाशिकात ठेऊन चोन्याचा, व दरव-
च्यांचा वदोवस्त चांगला करणें. गाडद्यास पर्जन्य काळानिमित्त राहावयास निवारा करून
देणें ह्मणोन, मशारनिलेहेचे नावें. सनद १.

परवानगी रूबरू.

९६१ (८२२)-मौजे करजगाव, तर्फ नाणेंमावळ, येथें वेदमूर्ती हरभट उपाध्ये
अर्बा समानीत याचे घरीं दरवडा पडला, सबब मौजे मजकुरीं रखवालीस शिपाई दे-
मया व अलफ. विले असेत, तरी नेमून देऊन रुजू दोन महिनैपर्यंत तेथें ठेवणें
सवाल ५ म्हणोन. सनदा.

१ तालुके राजमाची, निसबत रामराव नारायण याजकडून राजमाचीपैकीं कर्णेकरी-
मुद्धा असामी ६ सहा देविले त्याविशीं.

१ किल्ले विसापूर निसबत भिकाजी गोविंद याजकडून किल्ले मजकूरपैकीं असामी
५ पांच देविले त्याविशीं.

२

रसानगी, सदाशिवभट नानल.

९६२ (८२३)-तालुके चास येथें सटवाजी हजारी वगैरे कोळी याणीं दगा करून,
अर्बा समानीत रयतीपासून खड घेऊन, घरें जाळलीं, याजकरिता पेशजीं हुजूरून
मया व अलफ कोळ्याचे वदोवस्तास पन्नास लोक हशमी पाठविले आहेत, त्या शि-
सवाल १४ वाय तालुके मजकूरचे माहितगार लोक जदीद छ. २० रजबपासून
असामी ३० तीस एकूण दरमहा दर असामीस तैनात रुपये ५ पाच निवळ आकरमाही

A D 1782-83 dāi asked for assistance from the Huzur. A force of
101 Rohulā Gādis was sent to him for the purpose.

(961) A dacoity having occurred at Karanjgaum in Turf Nāne-
A. D 1783-84 Māwal at the house of a priest, Harbhat Kave 11 peons
were sent for two months to protect the village

(962) Satwāji Hajāli Koh was making attacks on the village of
A D 1783-84 Tālukā Chas, levying black-mail and burning houses
Fifty soldiers were therefore sent from the Huzur to

शिरस्तेप्रमाणें करून ठेविले आहेत, त्याप्रमाणे हुजुरून लोक करार करून दिले पाहिजेत, झणोन तुझी विनंती केली, त्याजवरून तुमचे ठेवणुकेप्रमाणें तीस असामी सदरहू तारखे-
पासून करार करून, हे सनद तुझ्या सादर केली असे, तरी चोराचा बंदोबस्त होईतो-
पर्यंत लोक ठेवणें. बंदोबस्त जाल्यावर लोक दूर करणें, आणि सदरहू लोकाचा आकार
होईल तो तालुके मजदूरचे हिजेची खर्च लिहिणे, मजुरा पडेल झणोन, नीळकठराव राम-
चंद्र याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

९६३ (८८१)—ग्रहर अमदानगर येथे चोराचा उपद्रव होऊन दरबडे पडतात,
समय नमानोन याजकरिता ग्रहर मजदूरचे रखवालीस माणसें ठेवावयाकरिता शहरात
मया व अल्ला वान्हेरील विछाडती वाणी किराणा, भुसार वगैरे जिन्नस आणून विक्री
समादिल्या २४ करितात, त्यास विछाडतीची अडत ग्रहर मजदूर येथील जो उदमी
करील त्यास त्याणीं पोटास घावें. याप्रमाणे पंगजी पासून चालत आहे, त्यास विछाडती-
याची अडत एकाचे जिमेस लाविल्यास हजार वारागे रुपये पर्यंत दरसाल उत्पन्न होतील.
यास्तव विछाडतीयाची अडत एकाचे जिमेस लाऊन ठेऊन, आकार होईल तो शिवदी-
खर्चास नेमून घावा. झणजे ग्रहर मजदूरचे दरबड्याचा वगैरे बंदोबस्त होईल, झणोन
तुम्हाकडील कारकुनानी विनंति केली, त्याजवरून शहर मजदुरीं विछाडती वाणी येतात,
त्याची अडत एकाचे जिमेस लाऊन, त्यास काम सागून आकार होईल त्याची शिवदी
ठेऊन, दरबड्याचा वगैरे शहरचा बंदोबस्त करणें, एक हजार निदान वाराशें रुप-
यावर जाजती आकार जाल्यास सरकारात जमा करीत जाणें झणोन, विठ्ठल नारायण साम-
लेदार, तालुके अमदानगर याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

९६४ (९९३)—श्रीत्रिवक्श्वरीं सिंहस्थाकरिता गोसावी वगैरे जमा होतात.

put down the Kolis, and sanction was accorded to the entertainment of 30 additional men at Rs. 5 each for the same purpose.

(963) Owing to the prevalence of dacoities at Ahmednagar, the employment of Rukhwaldás was sanctioned and provision was made for their pay out of the revenue realized by the sale of the brokerage monopoly of goods brought for sale from outside the town.

(964) It being the Sinhastha year, it was expected that Gosávis would flock in large numbers to Trimbakeshwar, and that quarrels and disputes would take place. Two

A. D. 1788-89

तिसैन समानीन त्यांत कजेकफावती करतील, याजकरिता त्याचे बदोवस्तास सरका-
मया व अलफ रातून गाडदी, निसवत राघो विश्वनाथ वगैरे याजकडील असामी २००
सवाल ८ तुह्माकडे पाठविले आहेत, यास तेथे चौक्या नेमून देऊन बदोवस्त
राखून गोसावी याचा वगैरे परस्परें कज्या होऊं न देणें क्षणोन, धोंडो महादेव यांचे
नावें. सनद १.

रसानगी, राघो विश्वनाथ कारकून शिलेदार.

९६५ (९९४)—कसवे नाशिक येथें सिंहस्थाचे यात्रेचा वगैरे बदोवस्त जाला
तिसैन समानीन पाहिजे, याकरिता गाडदी निसवत राघो विश्वनाथ असामी १००
मया व अलफ शंभर पाठविले आहेत, तरी कसवे मजकुरी यांजपासून चाकरी घेऊन,
जिस्काद २ यात्रा गावांत व गावाबाहेर राहिल तिचा बदोवस्त चागला करणें
क्षणोन, कृष्णराव गंगाधर कमाविसदार परगणा नाशिक याचे नांवें. सनद १.

रसानगी, त्रिवकराव नारायण कारकून निसवत दफ्तर.

९६६ (११२१)—धोंडो केशव यांजकडे मौजे पाडली, संमत कोरेगाव, प्रांत वाई,
खमस तिसैन हा गांव सरकारातून आहे. तेथें पेढारी वगैरे याचा उपेद्रव जाहिला
मया व अलफ. आहे, याजकरिता किल्ले चंदनपैकी लोक असामी १० देहा उपेद्रव
रजव २६ मोडेतोंपर्यंत गांवचे रखवालीस नेमून देणें क्षणोन, पांडुरंग त्रिवक
दिंमत विठ्ठलराव मल्हार याचे नांवें. सनद १.

रसानगी, त्रिवक नारायण परचुरे कारकून निसवत दफ्तर.

७ न्यायखातें.

(एफ) तुरुंग.

९६७ (१७)—हरी सखोजी, व त्याची स्त्री हीं उभयता किल्ले सिंहीगड येथें अट-
hundred soldiers were therefore sent to the place to assist the Kamā-
visdār, who was directed to see that no disturbance took place.

(965) 100 Gārdīs were sent to Nāsik for keeping order among
A. D 1788-89 the pilgrims coming to Nāsik during the Simhastha year

(966) The village of Pādālī in Samat Koregaum being infested
A. D 1794-95. by Pendhāris, 10 sepoys from fort Chandan were sent
to protect the village

(F) Prisons.

(967) Hari Sakhoji and his wife who were in prison at fort

अर्बा सवैन
मया व अलफ.
रविलावल २२

केस आहेत, त्यास हरी सखोजीस समाधान नाही, मूत्रावरोध जाहला, व त्याचे स्त्रीस सग्रहणीची वेथा जाहली. दोघाचीही अवस्था भारी आहे, ह्मणोन विदित जाहले, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी हरी सखोजी व त्याची स्त्री ऐसी मौजे उरवडे येथे पोहोंचऊन देणे, मौजे मजकुरीं विव्ठल येशवतराव खासनीस, दिमत हुजुरात, यांची मातोश्रीचे स्वाधीन करून पावती घेणें ह्मणोन, आनदराव जिवाजी याचे नांवें चिटणिसी छ १४ जिल्हेज. पत्र १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९६८ (६५)—भवानीदास बलराम जेजालदाज, किल्ले रामगड, तालुके विजयेदुर्ग, खमस सवैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २९

याजकडे पितृतीथ होती, याजकरिता किल्ले मजकूर येथील दरवाज्यास कोठीनजीक जातीचे चार लोक बोलाऊन, तटावर अर्भीत आउती देऊन बिन्हाडास आला, तों वाऱ्यानें किटाळ कोठीवर उडोन कोठीतील

जिन्नस जळाला

बीतपसील.

गह्वा कैली साडेतिसेरी.

वजन.

कचे.

४॥३॥१॥= नागली.

॥ ॥४४१॥ गरु.

। ॥१॥१॥= वरी.

४॥१॥ काथागवाळ.

॥ ॥१॥= मीठ.

४४६। ताग

५॥१०१॥=

॥१॥७॥१॥

सुमारी

सुमार

४२ कले, चर्मी.

३ बुधले.

३ अधवडी.

३ गोळ्या शिसें.

५१

A D 1773-74

Sinhgad being seriously ill, it was ordered that they should be released and sent to the village of Urawade

FROM NARO APPAJI'S DIARY

(968) Bhawándás Balráam Jejándáj of fort Rámgar in Taluká

A D 1774-75.

Vijayadurga on the anniversary of his father's death made a fire on the rampart and threw offerings on it

A spark was blown by the wind to the store-room which took fire and a considerable quantity of grain, gunpowder &c. was burnt.

एकूण गल्ला कैली पावणें सहा खंडी, पावणें दोन पायली, तीन सीपें वजन कचे साडे-
अकरा मण, पावणें आठ शेर टीड टांक, व सुमारी एकावन याप्रमाणें कोठींतील जिन्नस
जळाला, त्याजवरून जेजालंदाजास अटकेंत ठेविला आहे, त्यास चार वर्षे जाहालीं. त्याज-
पासून सदरहू जिन्नसाची किंमत ध्यावी, तरी बायको व माणसें कोणी नाहींत, जरजर
जाहला आहे, अडसेरी मात्र द्यावी लागते, कांहीं उत्पन्न व्हावयाचें नाहीं, यास्तव सोडून
द्यावयाची आज्ञा केली पाहिजे क्षणोन तुम्ही विनंतीपत्र पाठविलें; त्याजवरून मनास आ-
णितां जेजालंदाज मजकूर याचें कोणी नाहीं, व तोही मरावयासी जाहला आहे, सबब
सदरहू जिन्नस नुकसान जळित खर्च लिहून, जेजालंदाजास सोडून देणें क्षणोन, महादाजी
रघुनाथ यास छ. १ रविलाखर. सनद १.

९६९ (१२९)—धोंडभट गाडगीळ, वस्ती रेवदंडा, यांणीं हुजूर विदित केलें कीं,
खमस सबैत जंजीरें मजकूरचे चोरांनीं दोन चोन्या केल्या, ते चोर सांपडले,
मया व अलफ त्यास एक चोरी खत्री याचे घरची चोरानें झाडून भरून दिली.
मोहरम २० दुसरी चोरी आमचे घरीं केली ते कबूल जाले, परंतु त्यास द्यावयास
अवकात नाहीं. तिघे ब्राह्मण चोर सहा महिनें अटकेंत आहेत, बहुत श्रमी होतात, याज-
करिता ब्राह्मणांस सोडावें, आम्हीं चोरी भरून पावलों, मागत नाहीं, वाईट बरें यांस जालें
तर दुर्निमित्त येईल, असें रेवदंड्याचे अंमलदारास झटलें, परंतु ते ऐकत नाहींत, व सर-
कारांत चोरीची तिजार्ह द्या क्षणतात, येविशीं आज्ञा जाली पाहिजे क्षणोन, ऐशास धोंड-

was therefore thrown into prison and kept there for 4 years. At the
end of that period, it was reported that the man had no wife or other
relations, that there were no means of recovering the value of the property
from him, that he was much emaciated, and that his daily ration was a
useless charge on Government. He was therefore ordered to be released.

(969) Three Brahmins of Janjire had committed two thefts, one
A D 1774-75 at the house of a Khátrí and the other at the house of
Dhond Bhat Gádgil of Revadandá They produced the
property of the first theft, but were unable to produce that of the second,
though they confessed that they had committed the theft They were
therefore imprisoned and remained in confinement for 6 months. At
the end of the period Dhond Bhat waived his claim to the property
stolen and applied for the release of the prisoner on the ground that
should they die, he would incur the odium of causing their death. The
Officer of Rewadandá refused to comply with the request unless the
value of a third share of the stolen property was paid to Government as
usual. The matter was taken to the Peshwa by Dhond Bhat. The Officer

भटाकडे चोरी जाली सवव त्याणें चोरांस अटकेंत ठेविलें, हल्लीं चोरापासून ऐवज येत नाहीं, चोर ब्राह्मण उपास करितात यास्तव चोरी भरून पावली, यांस सोडावें असें क्षण- तात हेंच खरें किंवा अंतस्थ चोरीचा ऐवज भरून घेतला, आणि सोडावयाविषई रदबदली करितात, येविशींची चौकशी करून, उगेंच सोडावें हेंच खरें असल्यास चोरांस सोडून देणें. भटास तिजार्हाचा तगादा न लावणें. खंड गुन्हेगारी घेतली असेल ती सरकारात जमा करणें क्षणोन आनंदराव शिंदे, जजीरे रेवदंडा याचे नांवें. पत्र १.

९७० (१६७)—कसवे नारायणगांव येथें जगमाचे घरीं दरवडा पडला होता, त्यास खमस सवैन मौजे आरवी, कसवे मजकूर, येथें वेरड वस्तीस राहिले होते, त्यांस मया व अलफ नारायणगावकरी यांनीं धरून हुजूर पाठविले असामी १० दहा ते मोहरम ६ जुन्या कोटातील बदीखान्यात विड्या घालून ठेविले आहेत, त्यांचें वर्तमान मनास आणतां त्याजकडे कांहीं मुद्दा लागू होत नाहीं, सवव जामीनकतबा घेऊन वेरड सोडविले असत, तरी सदरहू दहा असामींच्या वेड्या तोडून सोडून देणें क्षणोन, शिवराम रघुनाथ निसवत खासगी यास छ. ११ जिल्काद. सनद १.

रसानगी, गोंदजी गाड्या प्यादा, दिंमत बहिरजी मोरे.

९७१ (२०१)—किल्ले सिंहगड येथें रामचद्र विठ्ठल याचीं मुलें माणसें. असामी.

खमस सवैन २ तीर्थरूप व मातुश्री.
मया व अलफ २ भावजया.
रबिलाखर ५ ३ मुलें.
२ कुणबीण व पोरगा.

९

of Rewadandá was ordered to ascertain whether the Bráhmíns were really unable to restore the stolen property and were starving themselves or whether they had privately restored the stolen property to Dhond Bhat who was now interceding on their behalf In the former case, the prisoners were directed to be set at liberty.

(970) A dacoity having occurred at Náráyangàon, 10 Berads living in Áravla, a neighbouring village had been arrested and kept in the prison in Junákot As nothing could be proved against them, they were ordered to be set at liberty

(971) The parents and other relations of Rámchandra Vithal were imprisoned at fort Sinhgad The parents being old and unable to stand the cold climate of the place were

एकूण नऊ असामी किल्ले मजकुरीं अटकेंत आहेत, त्यास मशारनिल्लेचे तीर्थरूप व मातुश्री याचा वृद्धापकाळ, किल्याची हवा सर्द, मानत नाही, याजमुळें बहुतेक हैराण आहेत, क्षणोन विदित जालें, त्याजवरून हें पत्र तुझांस लिहिलें असें, तरी सदरहू नऊ असामी किल्ल्याखालीं उतरणें. हीं आपले घरीं, मौजे उरवडें येथें, येऊन राहतील, त्याचे मुबदला रामचंद्र विठ्ठल याचे बंधु व्यकोजी विठ्ठल यास किल्ल्यावर ठेवणें; व मशारनिल्लेची बहीण पेशजी भेटावयास गेली आहे तिजलाही जाऊ देणें क्षणोन, आनंदराव निंबाजी किल्ले सिंहगड यांचे नावें चिटणिसी छ. १८ रजब. पत्र. चिटणिसी पत्र येऊन सदरहू-प्रमाणें सनद लिहून दिली.

परवानगी खबर.

९७२ (३७४)-हरी आपाजी काणे, याणीं हुजूर विदित केलें कीं, आपला भाऊ सबा सैन गदाधर आपाजी, वस्ती कसबे खेड, तालुके सुवर्णदुर्ग, हा तोतयाकडे मया व अलफ गेला होता, याजमुळें त्यास कैद सरकारात केलें होतें, तेथून भयेंकरून जिल्हेज १२ पळोन गेला यास्तव सुभा आपल्यास नेऊन गुन्हेगारी पन्नास रुपये घेतले, परंतु आपला भाऊ आलाहिदा, त्याचे कन्येचें लग्न होणें, याकरितां सरकारातून कौल देववावयाची आज्ञा जाली पाहिजे क्षणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी याचा भाऊ भयेंकरून गेला आहे, घरीं कन्येचें लग्न व्हावयाचें आहे, सबब यास कौल देऊन घरीं आणवणें, कन्येचें लग्न होऊ देणें, मग जीवन पाहून भावापासून गुन्हेगारी घेतली आहे, त्याअन्वये याचें जीवन पाहून गुन्हेगारी घेणें क्षणोन, मोरो वापूजी यास. पत्र १.

चिटणिसी

९७३ (४१७)-बाजीराव गोविंद बर्वे हैदरअली याजकडे गेले, सचब त्याच्या

permitted to reside in their house in Urawade and Rámchandra's brother was ordered to be imprisoned in their stead.

(972) Gadádhar Appaji Kánc of Khed, in Táluká Suvarnadurga, A D 1776-77 having joined the Pretender was arrested and imprisoned He escaped from prison and his brother Hari was fined Rs 50 by the Subhá. Hari Appaji represented that Gadádhar had to perform his daughter's marriage and prayed that a pass might be given permitting him to return home for this purpose. Moro Bápui was instructed to give the safe-pass as requested and to levy a reasonable fine from Hari after the celebration of the marriage

(973) Bájirao Govind having gone over to Hardar Ah, his two A D. 1776-77 wives were kept in custody at Mangalwedhe Bájirao's father Govind Gopál represented that Bájirao's daughter

सबा सचैन
मया व अल्प
मोहरम ६
सिया दोन किल्ले मगळवेढें येथें अटकेत ठेविल्या आहेत, त्यास मशारनिल्लेची कन्या उपवर जाली, लग्न कर्तव्य, झणोन गोविंद गोपाळ. मशारनिल्लेचे तीर्थरूप याणीं हुजूर विनती केली, त्याजवरून मशारनिल्ले यास सरकारात जामीन घेऊन, हे सनद तुमास सादर केली असे. तरी दोघी भिया कन्येसहवर्तमान पुण्यास पावते करणें झणोन. मेघाशामराव याचे नावें. सनद १. रसानगी यादी.

९७४ (१२३)—त्रिबक गणेश भट याची बायको, व लेक अटकेस आहे, त्यास मूल सबा सचैन
मया व अल्प
सफर २
आठ वर्षांचा जाला. त्याचा व्रतवध जाहला पाहिजे, झणोन लिहिलें त्यास त्याचे सोडरे आस कोणी जामीन देऊन मुज करतील, तरी बायको व मुलास पक्षा जामीन घेऊन त्याचे हवाला करणें, मुज जाहल्यावर पुन्हा पूर्ववत्प्रमाणें अटकेस ठेवणें

९७५ (१२९)—रघ सावत भोसले. व केसो बाबाजी यास सनद कीं. अताजी केशव जोशी निसवत गमराव नारायण यास किल्ले विसापूर येथें अट- सबा सचैन
मया व अल्प
सफर १६
केस ठेवावयाम पाठविले आहेत, तरी त्यास वेडी घालून पक्षा बदो- वस्तानें किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें सनद पैवस्तगिरीपासून देत जाणें. किल्ले मजकूर नाजूक जागा, अताजी केशवचा लेक फार लढाड आहे, फितवाफाद्यास व निघोन जाण्यास चुकणार नाहीं. यास्तव चौकीचे लोक मजवृत्त चागले नेमून देणें, आणि वेडी रोज तुम्ही आपले रूवरू पाहात जाणें, लोहारास

had attained the marriageable age and that she must therefore be married. He was asked to stand security for the ladies and orders were issued that the ladies and the girl should be sent to Poona.

(974) Trimbak Bhat's wife and son were imprisoned in the fort of A. D. 1776-77 Ratnagiri. The boy having attained the age of 8 years, permission was given to release both him and his mother in order that his thierd-ceremony might be performed. It was further ordered that security should be taken from them before their release and that after the ceremony they should again be imprisoned.

(975) Antaji Keshav Joshi, in the employ of Ramrao Narayan, A. D. 1776-77 was sent to prison in the fort of Visapur. Ragh Sawant Bhosle and Keso Babaji were informed that he was an intriguing person, that he was sure to attempt to escape, that a trusty guard should therefore be kept over him, that his fetters should every day be inspected by them in person, that the blacksmith should be strictly warned to be careful in rivetting the fetters, that Antaji should

चागली ताकीद करून ठेवणे, चौकीचे लोकाजवळ त्याचें भाषण न व्हावें, त्याजवळ याचें भाषण न व्हावें, चौकीचे लोकाशिवाय दुसऱ्यानें कोणीं जाऊ नये, असा पक्का बंदोबस्त करून ठेवणें ह्मणोन.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्तीपैकीं.

९७६ (४४५)-घोंडो गोपाळ केळकर किल्ले घनगड येथें अटकेंत आहे, त्याचे सवा सवैन पाय सुजले आहेत, उठवत बसवत नाहीं, ह्मणोन तुझीं विनंतीपत्र मया व अलफ पाठविले तें पावलें. ऐशियास मशारनिल्लेस फार बरें वाटत नाहीं, रविलाखर २९ याजकरिता पायातील बिडी तोडून औषधउपाय करणें, आणि चौकीचा बंदोबस्त चागला करून, लोकाचे फेरफार बरचेवर करून बरा जाहाला ह्मणजे फिरोन पायात बिडी पूर्ववत्प्रमाणें घालणें ह्मणोन, गोविंद रघुनाथ किल्ले मजकूर याचे नांवें. सनद १.

९७७ (४५५)-घोंडो गोपाळ केळकर, तोतयाचे फितुरातील, किल्ले घनगड येथें सवा सवैन अटकेस होता, तो मृत्यू पावला, त्याची क्रिया जाहली पाहिजे, याजकरिता त्याची बायको तालुके रत्नागिरी येथें अटकेंत आहे; तीस रविलाखर २६ जामीन घेऊन क्रिया करण्याबद्दल मोकळीक करणें, क्रिया जाहाली-यावर पोर्ती सतान असल्यास अटकेस ठेवणें, सतान नसेल तर जामीन पक्का घेऊन मोकळीच असों देणें ह्मणोन, सदाशिव केशव याचे नांवें. छ. ८ रविलाखर सनद १.

परवानगी, राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

be prevented from speaking to the guard, and that no other persons should be allowed to approach him.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(976) Dhondo Gopal Kelkar, a prisoner in the fort of Ghangad, having swollen feet was unable to move The officer of the fort represented the matter to Government, and orders were issued to remove the fetters and to keep Dhondo under medical treatment It was further ordered that after his recovery fetters should be put on again

(977) Dhondo Gopal Kelkar, who was confined in the fort of Ghangad for conspiring with the Pretender died. Orders were therefore issued to release his wife from custody at Ratnágiri in order that she might perform the funeral rites of the deceased It was further ordered that she might be allowed to remain at large if she had no issue, that otherwise she should be sent back to prison after the performance of the obsequies

९७८ (४९७)—अर्जोजीराव ढमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड यास समान सबैन सनद कीं, सखाराम हरी हे किल्ले पुरदर येथें अटकेस होते, ते हल्लीं मया व अलफ येथून तुझांकडे बेडीसुद्धा पाठविले आहेत, तरी किल्ले मजकुरी बेडी-रमजान १५ सुद्धा पक्क्या बंदोबस्तानें अटकेस ठेऊन, पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. याची बेडी तुझीं आपले दृष्टीनें रोजचे रोज पाहत जाणें. याचे चौकीस लोक ठेवाल ते एका दो रोजी हेरफेर करून दुसरे लोक चौकीस नेमीत जाणें, आणि याची रखवाली बहुत खबरदारीनें करणें. सखाराम हरी याचे रखवालीस लोक राहातील त्यांनीं त्याशीं बोलूं नये, याप्रमाणें लोकांस चागली ताकीद करणें, याजबरोबर रखवालीस स्वार दिंमत सदाशिव धोंडदेव, व गाढदी दिव्हे आहेत, हे किल्ले मजकुरी पोहोंचऊन हुजूर येतील क्षणोन.

सनद १.

परवानगी खबरू

९७९ (५३१)—महादाजी गणेश फडके किल्ले चदनगड येथें अटकेत आहेत, त्यास बरें वाटत नाहीं, याजकरिता मशारनिव्हेची स्त्री, व कुणबीण त्यांकडे जात आहे, त्यास किल्यावर घेऊन, स्त्रीस सिधा मध्यम प्रतीचा, व कुणबीणीस अडशेरी देत जाणें क्षणोन, शामराव जगजी-वन याचे नांवें. 'छ. ७ जिल्काद.

सनद १.

रसानगी यादी.

९८० (५४४)—नरसिंगराव गोविंद किल्ले पाली येथें अटकेस आहे, त्याची मातुश्री समान सबैन पुण्यांत होती, ते मृत्यु पावली, तिची क्रिया करण्याबद्दल ब्राह्मण मया व अलफ तेथें अस्थी घेऊन येईल. अस्थी आल्यावर नरसिंगराव याचे पायां-सफर २६ तील बेडी काढून, चौकी चागली बंदोबस्तानें ठेऊन क्रियेस ब्राह्मण

(978) Sakhārām Hari was sent in custody from fort Purandhar to fort Ghangad. The officer of the fort was directed to see personally every day that Sakhārām was properly fettered and to allow no communication with him and to see that he was very carefully guarded.

(979) Mahādāji Ganesh Phadke, a prisoner at fort Chandangad being indisposed, his wife with her female attendant was permitted to come and reside with him. She was given the usual ration

(980) Narsingrao Govind, a prisoner at fort Pāli, lost his mother residing in Poona Her bones were sent to him with a Brahmin, in order that he might perform the

मेळऊन वीस रुपयेपर्यंत क्रिया करण्यासी देऊन क्रिया करवणें. क्रिया जाहलीयावर पूर्व-
वतप्रमाणें वेडी घालून ठेवणें ह्मणोन, बाजी गोविंद याचे नावे. छ. ८ जिल्हेज. सनद १.

परवानगी रूबरू राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

९८१ (५७२)—मोरो बाबूराव यास किल्ले अमदानगर येथें ठेवावयास पाठविले
तिसा सवैन आहेत, समागमें विसाजी आपाजी फौज सुद्धा दिल्ले आहेत, तुम्हा-
मया व अलफ जवळ येऊन पोहचल्यावर हवाली करून घेऊन किल्यांत ठेवणें, घर
जमादिलाखर २९ चागलें असेल त्याचा बंदोबस्त करून राहावयास देणें, समागमें खिज-
मतगार, ब्राह्मण वगैरे विसाजी आपाजी सागतील त्याप्रमाणें ठेवणें, तेथें पोहचाऊन
विसाजी आपाजी माघारे हुजूर येतील. तुम्हीं बंदोबस्त चांगला करणें. मोरो बाबूराव यांज-
कडील हत्यारेंबंद माणूस जवळ नसावें, तुम्ही आपल्या कडील एक शाहाणा इतबारी मर्द
माणूस जवळ ठेवणें, त्याणें रात्रदिवस जपत जावे बाहेरील माणूस किल्यात जाईल त्याची
चौकशी करीत जाणें, किल्याचा बंदोबस्त चांगला करावा. किल्याबाहेर शहरात बेकार
लोक राहात असतील, त्याचा बंदोबस्त करणें. साराश गोष्ट तुम्ही इतबारी यास्तव तेथें
रवानगी केली आहे. सावधपणें राहून बंदोबस्त चांगला राखणें, वर्तमान लिहीत जाणें.
मोरो बाबूराव खासा, व दोन भिक्षुक ब्राह्मण, व एक आचारी, व एक ब्राह्मण, व एक
शागीर्द, व दोन खिजमतगार विन हत्यारी, याप्रमाणें असामी ठेऊन, भोजनाचें साहित्य
वगैरे उत्तम करून देत जाणें, व न्हावी एक लागेल तेव्हा तुम्ही आपणाकडील विश्वासू
पाठवित जाणें, वरकड बंदोबस्ती चागली वरचेवर करीत जाणें ह्मणोन महादाजी नारायण
यांचे नावें.

सनद १.

परवानगी रूबरू.

९८२ (५७३)—बाबूराव हरी, व सखाराम हरी अटकेस आहेत. त्यास त्याचे
तिसा सवैन मातुश्रीचें वर्षश्राद्ध श्रावण शु॥ अष्टमीस आहे, त्यास श्राद्धांबद्दल
मया व अलफ खर्चास दर असामीस रुपये ५ पाच प्रमाणें देविले असेत. ते देऊन,
जमादिलाखर ३० श्राद्धाचें दिवशीं पायातील विडी काढून श्राद्ध करवणें. श्राद्धाचे दि-
वशी एक दोन ब्राह्मण, व एक ग्रहस्थ, व दोन माणसें येतील त्यास किल्ल्यावर घेऊन,

of the deceased. His fetters were ordered to be removed while performing the ceremony.

(981) Moro Báburao was sent with his attendants to prison in
A D 1778-79 fort Ahmednagar. The officer of the fort to give him
first class diet and to keep a very careful watch over
him if a barber was required, a trustworthy man must be sent

(982) Baburao and Sakharám Hari were imprisoned at fort

श्राद्ध जालीयावर दुसर दिवशी खाली उतरून देणें, आणि पूर्ववत्प्रमाणें उभयतास वंदो-
वस्तानें ठेवणें ह्मणोन. सनदा.

किल्ले प्रतापगढ.

१ जयराम कृष्ण यास सनद कीं, बाबूराव हरी यास श्राद्धास पाच रुपये खर्चास
देणें ह्मणोन.

१ अजोर्जीराव ढमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड यास सनद कीं,
मखाराम हरी यास श्राद्धावद्दल खर्चास रुपये पाच देणे ह्मणोन.

२

परवानगी खूवरू.

९८३ (५८९)—मामले कोहोज येथें वदीवान अटकेस आहेत, त्यापैकी डोकीं मारा-
तिसा सवैन वयाचीं, व शास्त्रें करावयाचीं वगैरे. कलम.

मया व अल्फ
सफर २३

डोकीं मारावयाच्या असामी

२ खड्या वेरड याचे पोर्गे आहेत ते.

१ फाजीलखान नूरमहमद याचा भाऊ
यास, भिवराव येशवत याणीं तारापूरचे
मुकामीहून पाठविला आहे तो, एकूण
तीन असामीचीं डोकीं मारणे. कलम १

शिवराम ब्राह्मण भिवराव येशवत
याणीं तारापूरचे मुकामीहून पाठविला
त्याचा जामीन घेऊन सोडणें. कलम १.

मोराजी भोर्डे याणें भुतें घालून का-
जोजी भोर्डे यास मारिले तो मामले मज-
कुरी आहे, त्याचा एक हात तोडून सोडणें.
कलम १.

कडेलोट करावयाचे

भिवराव येशवत याणें तारापूरचे मु-
कामीहून पाठविले ते.
१ वहादरासिंग

A D 1778-79 Pratāpṅgaḍ and Ghangad Orders were issued to give
them Rs 5 each to enable them to perform the usual
ceremonies on the anniversary of their mother's death, to remove their
fetters on that day and to admit one or two priests into the forts for
the occasion.

(983) Sentences were passed on some of the prisoners at fort Ko-
hoj, three were ordered to be beheaded, two to be thrown
A D 1778-79 down the precipice. One prisoner, Moraji Bhoi, who had
been convicted of murdering another man through the agency of spirits
was sentenced to have one hand cut off. Another prisoner, Rāmā Kānadā,

नारायणजी शितोळा हुजूरून सन स-
लास सवैनात अटकेत ठेवण्यास पाठविला,
त्याची सबब काय आहे ती लिहून पाठविणें.

१ देवसिंग खरकसिंगाचा कारभारी,

२

एकूण दोन असामीस कडेलोट करणें.

कलम १.

रामा कानटा ब्राह्मण क्षणवितो, परंतु
पुण्यात गाईचीं पुच्छें कापीत होता, तो
मामले मजकुरीं अटकेस आहे, त्यास कुज-
क्या नागली पोटास देत जाणें कलम १.

एकूण सहा कलमें करार करून हे सनद तुह्यास सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें
वर्तणूक करणें. व याखेरीज आणखी वदीवान असतील त्याचा झाडा हुजूर पाठवून देणें.
सदरहू लिहिल्याप्रमाणें सरकारचे खिजमतगार भिवजी जगताप, व सताजी टिलेकर दोन
असामी पाठविले आहेत, याचे गुजारतीनें पारपत्य करून लिहून पाठविणें क्षणोन, महा-
दाजी रघुनाथ, मामले कोहोज यास. सनद १.

रसानगी बरहुकूम पट.

९८४ (५९०) किले सिंहीगड येथें वदीवान अटकेस आहेत, त्यापैकीं हुजूर आ-
तिसा सवैन णावयाचे वगैरे येविशीं.

मया व अलफ
सफर २९

सुभाना ब्राह्मण, व मर्या जासूद हैदर
नाईक यांजकडील फितुरी किले मजकुरीं
आहेत, त्याचे पायांत विडी घालून पक्क्या
बंदोबस्तानें हुजूर पाठवून देणें. कलम १.

रामजी भागवत याची बायको, व
सामू, किले मजकुरीं अटकेस आहेत. त्या
काय निमित्त ठेविल्या तें लिहून पाठविणें.
कलम १

एकूण दोन कलमें करार करून हे सनद तुह्यास सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें
वर्तणूक करणें, याखेरीज वदीवान किले मजकुरीं असतील त्याची सबब लाऊन, नाव-

who though professing to be a Brahmin was caught cutting the tails of cows in Poona, was sentenced to be fed on rotten Nāgli. The sentences were ordered to be carried out in the presence of two Khismatgārs sent from the Huzur. A complete list of the remaining prisoners was at the same time asked for.

(984) A similar list of prisoners, with details of their offences,

निशीवार झाडा हुजूर लेहून पाठवणें हणोन, नारो महादेव किल्ले मजकूर याचे नावें.

सनद १.

रसानगी यादी

०.८५ (५०३) वदीवान तालुके, व किल्ले हाये येथें वगैरे जागी अटकेस ठेविले

तिसा सवन आहेत, त्याचे पारिपत्य करण्याविशीं.

सनदा.

मया व अल्प

रखिलावल ८

१ रघुनाथ सदाशिव. तालुके रायगड यास की, गोपाळ सोनार ग्वाहागरकर हा सोनाराचे मुलास राघोबा विझ्या याणें जिवें मारिला त्यात होता, सवव किल्ले रायगड येथें ठेविला आहे, त्यास दादजी कडारा, व मोराजी झुन्या खिजमतगार, दिमत तानाजी पडवळ यास पाठविले आहेत, त्याचे गुजारतीनें सोनार मजकुराचा उजवा हात तोडून सोडून देणें हणोन.

कलम १.

२ अजोंजीराव दमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड यास कीं, जग्या मारवाडी नागरगावकर भुताला, सवव किल्ले मजकुरीं ठेविला आहे. त्यास दादजी लाडगा, व मोराजी झुन्या, दिमत तानाजी पडवळ, खिजमतगार यास पाठविले आहेत, याचे गुजारतीनें एक वोट कापून, त्यास सोडून देणें हणोन.

३ बाबाजी भिकाजी, तालुके अमदावाद यांस कीं, तालुके मजकुरीं हरी वझाळ याणीं स्वारींतून वदीवान पाठविले ते

असामी.

१ बाबाजी कदम

१ सताजी भोडवा

१ रामजी सिस्ता

१ भवानी विचफरा

१ साबाजी पाडेकर.

५

A D 1778-79 was also called from fort Sinhgad. Two prisoners were ordered to be sent in letters to the Huzur

(985) The following sentences were passed on certain prisoners
A D 1778-79 confined in various forts —

(1) Nagyá Márwadli who practised witchcraft to have one of his fingers cut off,

एकूण पांच असामी यांचे, राणोजी शेलार, व सभाजी मोकाता खिजमतगार, दिमत संभाजी धायरीकर, पाठविले आहेत, त्याचे गुजारतीने एकेक हात तोडून त्यास सोडून देणे ह्मणोन

- १ वाजी गोविंद तालुके सरसगड यास कीं, सतू पवार कोळ्याचे मळईत होता, सबब किल्ले पीरगड, तालुके मजकूर येथे अटकेस ठेविला आहे, त्यास दादजी लाडगा, व मोराजी झुन्या खिजमतगार, दिमत तानाजी पडवळ, यास पाठविले आहेत, याचे गुजारतीने पवार मजकुराचे डोंकें मारून हुजूर लेंहून पाठवणें ह्मणोन
- १ नारायणराव कृष्ण, किल्ले चाकण यास कीं, बहिरजी पवार, तुळाजी पवाराचा भाऊ, किल्ले मजकुरीं आहे, त्यास गोपाळजी शिंदे खिजमतगार, दिमत तानाजी पडवळ, यास पाठविला आहे, त्याचे गुजारतीने पवार मजकुराचा एक पाय तोडून त्यास सोडून देणे ह्मणोन. सनद १.
- १ रामचंद्र कृष्ण, तालुके मुल्हेर यास कीं, हरी बल्लाळ यांणीं स्वारींतून बंदीवान तालुके मजकुरीं सन सीत सवैनात पाठविले ते असामी.

१ अलाबकस बलद शेख सादन गाडदी

१ भिवजी विन बापूजी बाडा.

३ माग.

१ गोठ्या.

१ निव्या.

१ सेटी

३

५

एकूण पाच असामींचा अनाजी राजगुरू, व कबाजी नलवडा खिजमतगार, दिमत सभाजी धायरीकर, यास पाठविले आहेत, त्याचे गुजारतीने एकेक हात तोडून त्यास सोडून देणे ह्मणोन. सनद.

- १ माधवराव कृष्ण याचे नावे कीं, तोफखान्यात बंदीवान आहेत, त्यापैकीं शासन करावयाचे असामी.

(2) Bapoo Bhai who was caught robbing a man named off for ornaments to have one hand and one foot cut off,

२ एक हात व एक पाय तोडावयाचे.

- १ रामा वेरड, मालजी नाईक वेरड आळदीकर याजकडे चाकर होता तो.
- १ बदली भोई ब्राह्मणाचे वायकोच्या आगावरील वस्ता चोरून नेत होता तो.

२

२ एकेक हात तोडावयाचे

- १ मल्हारी कुणवी खानापूरकर याणें चोरी केली सवव
- १ याकुबखान झारेकरी चोर ह्मणोन ठेविला आहे तो

२

१ भिमा माग जागेवाडीकर याणे खडोजी भोसला जागेवाडीकर याची घोडा चोरली, सवव त्याचा एक पाय तोडावा.

५

पाच असामी यास, देवजी शिवा, टिमत संभाजी धायरीकर, व ह्मसार्जी निसवण, टिमत रायाजी सकपाल, खिजमतगार पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें सदरहू प्रमाणें शासन करणें ह्मणोन. सनद.

७

सात सनदा रसानगी जावता. याखेरीज वदीवान असतील त्यांची सवव लाऊन ना-
वनिशीवार झाडे लिहून हुजूर पाठविणें, ह्मणोन सनदात लिहिलें असे

१८६ (६०४) किल्ले मजकुरी सखाराम हरी अटकेस आहेत, त्यास पोटास शिधा
तिसा सवैन पावत आहे तो मना करून, जुन्या नागलीचें पीठ दररोज वजन पक्के
मया व अलफ ८८१ एक शेर प्रमाणें देत जाणें पिठाशिवाय आणखी काहीं न
रविलाखर २१ देणें. उपास करू लागल्यास करू देणें, मनास न आणणें. नवी बेडी
येथून पाठविली आहे ही सखाराम हरी याचे पायात घालून, पक्के बदोवस्तानें ठेवणें. वि-

(3) Malhari kunbi who committed theft to have one hand cut off,

(4) Other prisoners (named) were to be beheaded, or have hands or feet, or both cut off as ordered in each case

(986) The officers of fort Ghangad were directed to give prisoner Sakhárám Hari one seer of old Náglí flour and nothing else, in lieu of the ration previously given to him, to let

डीच खिळा दररोज तुम्ही पाहत जाणें, जणोन, अर्जोजीराव दमाले, हवालदार व कार-
कून, किल्ले घनगड याचे नांव

सनद १.

परवानगी खबरू.

१८७ (६०५)—वावूराव हरी किल्ले प्रतापगड येथें अटकेस आहेत. ते किल्ले सुया-
विसा सवैन रगड, तालुके सुवर्णदुर्गा, येथें अटकेस ठेवावयाचे करून हे सनद
मया व अलफ तुझास सादर केली असे, तरी तुझीं तालुके मजकुरीहून पन्नास माणूम,
रानिलाखर २३ व शाहाणा कारकून प्रतापगडास पाठऊन, वावूराव हरी यास घेऊन
जाऊन किल्ले सुयारगड येथें पक्के वदोवस्ताने अटकेस ठेवणें, आणि पोटास शेर देत जाणें.
जयराम कृष्ण यास सरकारचें पत्र अलाहिदा सादर केलें असे, तरी पत्र पावताच तुझीं
त्यांजकडे लोक, व कारकून पाठऊन, सदरहू लिहिल्याप्रमाणे मशारानिल्लेस घेऊन जाऊन
किल्ले मजकुरी पक्या वदोवस्ताने वेडीखुद्धां ठेवणें झणून, मोरो वापूजी यास. सनद १.

येविशीं जयराम कृष्ण किल्ले प्रतापगड यांस की, मशारानिल्लेकडून लोक, व कारकून
तालुके सुवर्णदुर्गाहून तुझाकडे येतील त्याचे हवाली वावूराव हरी यास करून कवज घेणें
झणून.

सनद १.

२

रसानगी, वाजी वल्लाळ कारकून, दिमत जयराम कृष्ण.

मशारानिल्लेची सी प्रतापगडास आहे, ते त्याजवरोवर आल्यास घेऊन जाऊन दोघांस
एक जागा ठेवणें झणून मोरो वापूजी याचे सनदेंत लिहिलें असे, व जयराम कृष्ण याचे
सनदेंत मशारानिल्लेची स्त्री किल्ले मजकुरी आहे, ते त्याजवरोवर जात असल्यास सुयार-
गडास रवाना करणें, जात नसल्यास तिचे घरास पोहोंचाऊन देणें झणोन लिहिलें असे.

९८८ (६४१)—सखाराम हरी किल्ले मजकुरी अटकेस आहेत त्याचे पायात विडी
समानीन थोर आहे ती काढून, लहान विडी घालणें, व महिना पंधरा दिवशीं
मया व अलफ हजामत करवीत जाणें, बायको, व लहान पुत्र, व कुणवीण एक
सवाल १३ लहान पोरगी, अशीं तिथें पुण्याहून जातील. त्यास किल्यावर घेऊन

him starve himself if he chose to do so, and to put on his legs the new
fetters sent from the Huzur.

(987) Bāburao Hari a prisoner at Pratiāpṛgād was ordered to be
A D 1778-79 sent to fort Suiyāṅgād. His wife who was with him was
allowed to accompany him if she chose, otherwise she
was ordered to be sent home.

(988) Orders were issued to the officer of fort Ghangād to remove

मशारनिलहेजवळ ठेवणें, आणि मशारनिलहेस, व वायकोस शिधा मध्यम प्रत, व कुणवी-
णीस शेर शिरस्तेप्रमाणे देत जाणे. औषधें वगैरे लागल्यास तुझाजवळ सागतील, त्याप्र-
माणें चाकशीनें आणून देत जाणें ह्मणोन, अर्जोजीराव दमाले हवालदार, व कारकून किल्ले
घनगड याचे नावें. सनद १.

रसानगी याद.

९८९ (७४०)—चिमणाजी दलपतराव, संस्थान पेट, हे किल्ले त्रिवक, तालुके मज-
इसने समानीन कूर, येथें अटकेस आहेत. त्यास त्रिवक अनत गोडवोले याचे विद्य-
मया व अल्फ मानें गगापुरात ठेवावयाचा करार करून दरमहा खर्चास रुपये २५०
सफर १२ अडीचशें देविले असेत, तरी तालुके मजकूरपैकीं देत जाणें मशार-
निलहेनीं फदफितूर करून नये येविशीं पक्का जामीन त्रिवक अनत याचे विद्यमानें घेणें
ह्मणोन. घोंडो महादेव याचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

९९० (८१९)—अर्जोजीराव दमाले हवालदार, व कारकून किल्ले घनगड याचे नावें
अर्वा समानीन सनद कीं, ब्राह्मण वायका किल्ले मजकुरीं अटकेस आहेत, त्यास
मया व अल्फ लुगडी, व चोळ्या व पाधरावयास कावळी, सरदीची जागा याजक-
रमजान १४ रिता देविली पाहिजेत ह्मणोन लिहिलें, त्याजवरून वायका असामी.

१ कृष्णी.

१ कोंडी

१ दारकी कायस्तीण.

१ कृष्णी पैठणकरीण

A D 1779-80 the heavy fetters put on Sakhārām Hari and to sub-
stitute lighter ones in their place and to have him
shaved every month or fortnight Permission was also given to admit
into the fort his wife, an infant son and a female servant and to allow
them to stay with him The officer was directed to supply him with
such medicines as might be required.

(989) Chumnaji Dalpatrao of Sansthân Peth who was a prisoner
A D 1781-82 at fort Tumbak was allowed to reside at Gangapur on
furnishing sufficient security.

(990) Clothes consisting of 2 saris worth Rs. 2 each and 4

एकूण चार असामीस लुगडीं वगैरे द्यावयाचीं त्याची किंमत. रुपये.

१६ लुगडीं, दर असामीस २ प्रमाणें लुगडीं सुमार ८ दर २ प्रमाणें. रुपये.

२ चोळ्या, दर असामीस ४ प्रमाणें सुमार १६ दर ८= प्रमाणें. रुपये.

२ कावळ्यावद्दल दर असामीस रुपया ॥ प्रमाणें. रुपये

२०

एकूण वीस रुपयांचीं सदरहू लिहिल्याप्रमाणें सनगें देविलीं असेत. तरी खरेदी करून देणें. मजुरा पडतील हणोन. सनद १.

परवानगी रूवरू.

९९१ (८८६)—अर्जोजीराव दमाले हवालदार, कारकून किल्ले घनगढ याचे नावें खमस समानीन सनद कीं, रामचंद्र गोविंद, माजी कारखानीस किल्ले मजकूर, हा मया व अल्प अपराधी, सवव किल्ले विसापूर येथें अटकेस आहे. त्याचा लेक जमादिलाखर २८ गोविंद रामचंद्र वारा वर्षाचा किल्ले मजकुरी तुह्याजवळ अटकेत आहे, त्यास सोडावयाविशीं त्याचे आईनें हुजूर रदवदली केली, सवव सोडावयाचा करून हे सनद तुह्यास सादर केली असे, तरी गोविंद रामचंद्र यास पोटखर्च रुपये २७॥= सवा सत्तावीस तीन आणे जाहला आहे हणोन तुझीं लिहून पाठविलें, त्यास पोटखर्चाचे सदरहू रुपये, व जामीन घेऊन सोडून देणें हणोन. सनद १.

रसानगी याद.

९९२ (९०३)—माधवराव कृष्ण भिंगारकर हे किल्ले चावंद, तालुके शिवनेर येथें

A D 1783-84 boddices worth Rs 0-2 each and one blanket worth Rs 0-8-0 were ordered to be supplied to each of the 4 female prisoners at fort Ghangad

(991) Rámchandra Govind Kárkhánnis of fort Ghanagad having been accused of some offence was imprisoned himself at fort Visápur, and his son Govind, aged 12 years, at fort Ghanagad At the intercession of the boy's mother Govind was released It was ordered that diet expenses should be recovered and that a surety should be taken

(992) Mádhavarao Krishna, a prisoner in fort Cháwand, being old

सीत सगानोन अटकेत आहेत, त्यास मशारनिल्ले वृद्ध, व अशक्त, सबब त्याची मया व अल्प स्त्री त्याजवळ राहणार, त्यास किंहे मजकुरी मशारनिल्लेजवळ ठेऊन जिल्हाद ३० पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें लणून, वाळाजी महादेव याचे नावे.

सनद १.

रसानगी याद.

९९३ (१०८४) मढाजी गाढ्या, मौजे टाकळी, तर्फ माहूर, व हरी पारगावकर अर्वां तिथेन याणीं मौजे मजकुरी दावे करून जलेत केली, सबब किंहे नारायणगढ मया व अल्प येथें अटकेस ठेविले आहेत त्यास पोटागीचा ऐवज द्यावयास ताकत मोदरम २१ नाही म्हणोन तुणीं हुजूर विदित केलें, त्यास त्याजपासून जीवन पाहोन ऐवज उत्पन्न होईल तो घेऊन. सरकारहिजेवीं जमा करणें, आणि हरदूजणास जामीन घेऊन सोडून देणें लणोन. गमचद्र शिवाजी याचे नावें सनद १.

रसानगी याद.

९९४ (११११)—मोरो वापूजी याचे नावें सनद कीं, तुमीं छ २५ जिल्हेजचें रामस तिथेन विनतिपत्र पाठविले तें प्रविष्ट जाहलें. पाद्री वैद्य पुण्यात होता त्याचा मया व अल्प भाऊ. मुशाबुरूज फिरगी, परशराम रामचद्र याजवळ लष्करात मोदरम १३ चाकरीस होता, त्याची व दुसरे जमातदार याची कटकट जाहाली, तेव्हा दोघे पाहारेयात ठेविले. नंतर एका सोडला फिरगी मजकूर यास किंहे धारवाड येथें लष्करांतून अटकेत ठेविला, त्यास चौकशीकरिता सरकारी अपराध विशेष नाही, पोटास शेर, व चौकीस दहा चारा असामी आहेत, खर्च होऊन उपयोग नाही, त्याची

A D 1785-86 and infirm, his wife asked permission to reside with him in the fort. The permission was granted and the fort officer was directed to arrange for her diet.

(993) Mandaji Gandyā of Takli in Māhur and Hari Pārgaonkar, two incendiaries who were imprisoned in fort Nārāyan-gad were unable to pay for their maintenance and the charge therefore fell on Government. Orders were issued to levy from them such amount as could be recovered and to set them at liberty after taking security.

(994) A Portuguese serving in the army under Parashráam Rám chandra, who was the brother of a Christian Doctor in Poona, having quarrelled with another officer, both were imprisoned. One of them was subsequently released but the other, viz. the Portuguese, remained in custody at Dhárwār. More Bāpuji

जवानी सेवेशीं पाठविली आहे, जामीन मिळत नाही, त्यास सोडावयाची आज्ञा व्हावी; व आणखी एक दोन असामी अटकेंत आहेत, आज्ञा जाहल्यास अन्याय पाहून फडशा करीन लणान लिहिलें, त्यास अपराधाची चौकशी चांगली करून फिरगी मजकूर यास सोडून देणें, व आणखी एक दोन वदीवान असतील त्याचा अपराध असेल तसें पारपत्य करून, गुन्हेगारी घेऊन सरसुभाचे हिशेबीं जमा करणें, आणि जामीन घ्यावयाजोगे असतील त्याचा जामीन घेऊन अपराधी अटकेंत आहेत त्यास सोडून देणें लणोन. सनद १.

रसानगी, त्रिवक नारायण परचुरे कारकून निसवत दफ्तर.

८. सरकारी कामगार, व जहागिरदार यांचें गैरवर्तन. नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९९५ (६२)—तालुके कल्याणभिवडी, व तालुके नेरळ देखील परगणे नसरापूर, अर्वा सवैम व तर्फे चोण, येथील पेशजीं रामाजी महादेव याचे कारकीर्दीत सुटी मया व अलफ पडल्या आहेत, त्याची चवकशी माजी मामलेदारानीं करून फडशा रविलावल २२ केला नाही, त्यास हल्लीं सुटीची चवकशी आली पाहिजे, यास्तव याचा एक्कीयार तुळांवर आहे, तरी तुळीं बहुत रीतीनें चवकशी करून, कोणाची सरयात न धरिता, रयतीस सूट पडोन दरम्यान ऐवज राहिला असेल, त्याचा वारीक शोध करून, लोभ न धरिता, व भीड सकोच न पडता, सुटीचा ऐवज होईल तो साधावा. चवकशी करून हुजूर आणून समजावाल त्याप्रमाणें फडशा होईल, दार असेल तो वसूल घेणें, नादार असेल तो हत्तेवदी लाऊन वसुलात आणणें, व केवळ बुडीत, व गयाळ असेल, व वसूल करावयासी ठिकाणच नाही असें असेल तें हुजूर आणून समजावणें. समजोन

now reported that on inquiry he did not consider that the Feringee was much to blame, and recommended that as it was no use incurring the expense of feeding and guarding him, and as he was unable to find a surety, he might be set at liberty The recommendation was accepted.

VIII. Misconduct of Government officers and Jahágirdárs FROM NÁRO APPÁJIS DIARY

(995) It was found that no inquires had been made by the former A. D. 1773-74. Mámlatdār regarding the remissions granted from time to time to the ryots of Táluká Kalyan Bhiwandī and Táluká Nera! A special officer was appointed to look into the matter. He was directed to make a very thorough and impartial inquiry and ascertain how much of the amount of sanctioned remissions had been

फडशा करणें तो केला जाईल, णणोन सालगुदस्ता हुजूरून करार जाला, त्यावरून सुटीची चवकशी करून. ऐवज घ्यावयाचा ठराऊन, दार, नादार, गयाळ, मयत याचा झाडा तपशिलवार निवडून त्याप्रमाणे वसूल घ्यावा, तरी सखोत, व फुटखोत पुढें सुटीचा कज्या राहिला नाहीं णणोन कवजे मागतात, णणोन तुर्फी हुजूर विदित केलें, ऐशास सालमजकुरी सुटीचे ऐवजीं मामलेदारापासून कर्ज रुपये ५०००० पन्नास हजार घ्यावयाचे करार केले आहेत, त्याप्रमाणें मामलेदार हुजूर भरणा करतील ते, व पेशजीं रामाजी महादेव. व दिनकर महादेव, याजपासून सुटीचे ऐवजीं कर्जदाखल रुपये ३५००० पस्तीस हजार सरकारात घेतले आहेत ते, एकूण पचायशी हजार रुपये ज्याचे त्यास पोहोंचले पाहिजेत, त्यान सालगुदस्ता सुटीची चवकशी तुर्फी केली. त्यापैकीं दार कुळांचा ऐवज वसूल घेऊन सालमजकुरी पन्नास हजार रुपये मामलेदारापासून घ्यावयाचा करार जाला आहे त्या ऐवजीं घेणें. नादार कुळाकडील तूर्त ऐवज यावयाचा नाहीं. त्याचें जीवन पाहून हंसवडी करून, तो ऐवज पेशजीं रामाजी महादेव, व दिनकर महादेव, यांजपासून पस्तीस हजार रुपये घेतले आहेत त्या ऐवजीं वसुलास नेमून देणें. नादारपैकीं एक दोन असामीचें फाजील सरकारात गमलतसबंध येणें आहे. त्या ऐवजीं सुटीचा ऐवज त्या असाम्याकडे ठरेल तो रदकजीं लिहिणें गयाळ मयताचा आटा हुजूर आणून समजावणें. सुटीपैकीं ज्या कुळापासून वसूल घ्याल त्यास पुढें सुटीचा लाज्या राहिला नाहीं णणोन जाव सरसुभ्याहून लिहून घेणें. येणेंप्रमाणें सुटीचा फडशा करून जावता हुजूर समजावणें, त्याप्रमाणें विल्हेस लागेल चवकशीसुळें पचायशीं हजारोंस ऐवज न पुरला तर, मागील मामलेदारांनीं सुटीपैकीं ऐवज साधणूक करून घेतला अमेळ, त्याचीं रुजुवात करून पस्तीस हजारोंचें रदकजीं लिहिणें णणोन, त्रिवक विनायक सरसुभा प्रात कोंकण याचे नांवें. छ. १४ जिल्हेज.

सनद १.

रसानगी यादी.

९९६ (१८९)—वेदशास्त्रसपन्न राजश्री रघुनाथ दीक्षित यांचे नांवें कीं, मकाजी

collected from the ryots and misappropriated by the officers. In cases in which the person concerned in the fraud was able to repay the money misappropriated it should be recovered from him. If he was not able to pay, an agreement for the payment of the money by instalments should be taken. Cases in which the officers concerned were in extremely poor circumstances should be reported to the Government for orders.

(996) Makáji Teh of Lasbá Khed owed some money to his creditors. They handed over the documents regarding the loan to Raghunáth Dixit. He forcibly recovered the

A. D. 1774-75

खमस सवैन तेली, कजवे खेड, यानें हुजूर विदित केलें की, आपण सावकाराचें
मया व अलफ कर्ज देणें आहे. वारावयासीं आवाकांत नाहीं, असें असता रघुनाथ
रविलाखर ५ दीक्षित यांणीं माझे सावकाराचीं खतें घेऊन मजला फार सक्त तगादा
करून मजपासून पेंवज उगऊन घेतला.

६०० मल्हार भट पाठक, पुणेंकर, याचे मुद्दल रुपये २०० त्याचा वसूल घेतला.

बरहुकूम.

३०० भटजीस दिले रुपये

३०० दरम्यान आपण घेतले रुपये.

६००

४० महादेव भट दातार, खेडकर, याचे मुद्दल रुपये २५ त्याचा वसूल तपशील.

१७ कान्हूचा कुणवी वनजाजी याचे मुद्दल रुपये १२ त्याचा वसूल.

३९ रामकृष्ण भट वैशपायन याचे मुद्दल रुपये १५ त्याचा वसूल.

१५ आपा सराफ, खेडकर, याचे मुद्दल रुपये १० त्याचा तपशील.

७११

एकूण सातशें अकरा रुपये वसूल घेतला, त्याची चवथाई सरकारात द्यावी तेही न
दिलही, आपणच मध्यें रुपये खाऊन मज गरीबास तसदी देतात. हल्लीं महिपतराव देश-
पाडे, चाकणकर, याजपामून एकशेंचोवीस रुपयाचें माझे खत घेऊन, त्याचें तीनशें रुपये
देणें झणोन तसदी केली आहे, याजमुलें मी परागंदा होऊन फिरतो. लोकाची खतें घेऊन
यास तसदी न देणें, झणोन पेशजीं सरकारचें पत्र सादर जाहलें असता मानीत नाहींत,
मजला जवरदस्तीनें बुडवितात. येविर्सींची आज्ञा जाहली पाहिजे झणोन; ऐशीयास एक-
वेळ तुझांस सरकारातून ताकीदपत्र सादर जाहलें असता फिरोन लोकांचे कर्जाकरिता
या गरीबास तगादा करून देशबुडी लाविला हे कोण रीत? दरमियान रुपयेही गरीबांचे
खातां हें परिच्छिन्न, उत्तम नसे. हल्लीं हें पत्र सादर केलें असे, तरी या उपरीं असे
तगादे एकदर न करणें पेशजीं सातशें अकरा रुपये वसूल घेतला आहे, त्यापैकी दरम्यान

amount due but did not pay one fourth of it to Government. He further
tried to compel Makáji to pass a bond for Rupees 300, in considera-
tion of a sum of Rupees 124 obtained by him from Mahipatrao Desh-
pánde of Chàkan. Makáji therefore left the village and complained to
the Peshwá who issued orders to Raghunáth to stop oppressing the man.
The orders were set at naught and the man complained again. Raghunáth
Dixit was severely reprimanded for his conduct and was directed not

तीनशें रुपये घेतले आहेत ते, व बाकी चवथाई हुजूर पाठऊन देणें, येविशींचा बोभाट फिरोन हुजूर न येत असें करणें ह्मणोन. चिटणिसी. छ. २६ मोहोरम. पत्र १.

मुतालिक ह्यांचे रोजनिशीपैकीं.

९९७ (१)—निंवाजी व तान्हाजी महाजन, कसबे नसिराबाद, परगणे मजकूर, याणें
 खमस सधैन हुजूर विदित केलें कीं, आपलें कर्ज काळो वावाजी कुळकर्णी, कसबे
 मया व अलफ मजकूर, याजकडे येणें होतें तें नारो केशव, दिमत कमाविसदार,
 सावान १२ परगणे मजकूर याणी चौकशी करून चौथाई सरकारांत घेऊन आपलें
 कर्ज वसूल करून दिल्लें. त्यास हल्लीं नारो केशव दूर होऊन, मशारनिव्हेचे तर्फेनें
 हिराजी रणसोड परगणे मजकुरीं आले आहेत. ते कुळकर्णी मजकुराची बळासी करून
 कर्जापैकीं कुळकर्ण्याकडील ऐवज आपल्यास पावला आहे, तो माघारा देवितात. येविशीं
 ताकीद जाली पाहिजे ह्मणोन; त्याजवरून हें पत्र तुह्यास सादर केलें असे, तर वाजवी
 कर्ज असता चवथाई सरकारात घेऊन निकाल करून देविला, तो फिरोन मनास आणाव-
 यास प्रयोजन काय ? तर महाजनास कर्जाचा तगादा न करणें, व याखेरीज महाजनाचें
 कर्ज लोकाकडे येणें तें वाजवी मनास आणून चौथाई सरकारांत घेऊन कर्जाचा निकाल
 करून देवणें. फिरोन बोभाट येऊ न देणें ह्मणोन, हिराजी रणसोड, दिमत महादाजी
 केशव कमाविसदार, परगणे मजकूर, याचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

९९८ (३४२)—फकीर सहमद माजी कमाविसदार, मौजे केम, परगणे वांगी, याज-

to molest the man and to remit to Government a fourth of the loan recovered by him.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(997) A debt due to Nimbáji and Tánáji Mahájan of Nasirábád
 A. D 1774-75 from Kálo Bábáji Kulkarni was recovered for them by
 Náro Keshav, an agent of the Kamávisdár, and a fourth
 of it was as usual credited to Government Náro Keshav was subse-
 quently recalled by the Kamávisdár and Hiráji Ransod was appointed
 in his place Hiráji siding with the Kulkarni asked Nimbáji and Tánáji
 to restore to the Kulkarni the money levied by them They applied
 to the Huzur Hiráji was informed that his action in raking up an
 old matter was improper, and he was directed not to press Nimbáji and
 Tánáji to return the money.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(998) The Mokádams of Kem in Parganá Wángi laid a complaint

सबा सबैन कडे तुहीं अन्याय लाऊन द्यावे, अन्याय लाऊन न दिल्यास रुपये
मया व अलफ पाच हजार रुपये गुन्हेगारी सरकारात तुहीं द्यावी, याप्रमाणें सन
रमजान २९ खमस सबैनांत कबूल केलेंत, त्याजवरून कलमें लागू करावयाची
चौकशी कमळाकर भास्कर याजकडे सांगितली, त्याणीं मनास आणिता कलमें लागूं न जा-
हलीं, तुहीं खोटे पडलेत, सबव सदरहू पाचहजाराची वरात राणूजी नाईक निवाळकर
याची सालगुदस्त बापूजी जैन कमाविसदार, मौजे मजकूर, याजवर करून ऐवज सरकारांत
घेतला असे, तरी सदरहू पाच हजारांचे व्याजसुद्धां बापूजी जैन यास पावते करून कबज
घेणें ह्मणोन, मोकदम मौजे मजकूर यास छ. १२ रजव. सनद १.

रसानगी अजमास.

९९९ (४६२)—त्रिंबक कृष्ण व भवानी हरी कमाविसदार, तर्फ हवेली, प्रांत
समान सबैन संगमनेर, यास पत्र कीं, शिर्षी, रंगारी, साळी वगैरे उदमी रयत
मया व अलफ कसवे संगमनेर याणीं हुजूर विदित केलें कीं, कमाविसदाराकडून, व
जमादिलावल १० कसवे मजकूरचा केरोजी पाटील गुंजाळ याजकडून आपल्यास जाजती
उपद्रव लागतो, त्याचा बंदोबस्त सरकारातून जाल्यास आमची नांदणूक होईल, नाही तरी
होत नाही, त्याजवरून याचें वर्तमान मनास आणून कलमें करार करून दिलीं असेत.
बीतपशील.

कित्ता.

कलमें.

कित्ता.

कलमें.

१ कसवे मजकूरचे उदम्यापासून गुदस्ता
मोहोतफर्याशिवाय एकसालां पट्टी
सरकारात घेतली असतां सालमजकुरीं

१ कसवे मजकूरचे उदमी बाजारास पर-
गणे मजकुरीं जातात, त्यांस मना
करू नये. कलम.

A D 1776-77 against the late Kamávisdár of the village, Fakir Mahomed, and agreed to forfeit Rs. 5000 to Government if they failed to substantiate it Kamlákar Bháskar was then deputed to inquire into the matter, and he found that the charges were not true The complainants were therefore directed to pay in the amount agreed upon.

(999) The tailors, dyers, weavers and other traders of Kasbá Sangamner represented that they were much harassed by the Kamávisdár and by Keroji Patil The Kamávisdár was therefore addressed as follows —

(1) The levy in the preceeding year from the traders, in addition to Mohotarf, was for one year only. It should not be made in the current year;

दुसरे पट्टीचा तगादा केला आहे तो न करणें, वसूल घेतला असेल तो माघारा देणें. कलम.

१ आवराईचे कलमांचा ऐवज मागों नये; सुदामत याची चाल कशी आहे ते सरकारांत समजाऊन घ्यावी; मनास आणून आज्ञा येईल त्याप्रमाणें वसूल घ्यावा, फडशा होई तोंपर्यंत वसुलाचा तगादा न करणें. कलम.

१ मोहोतफर्याशिवाय अलीकडे रुपये सहाशें काळीचे तोव्यास घेता, त्यास त्याचें कारण सरकारात समजाऊन घावें, मनास आणून आज्ञा होईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करावी, याचा ठराव होई तोंपावेतो वसुलाचा तगादा न करणें. कलम.

३ हरएक वेगार कसवे मजकूरचा पाटील घेतो ते लाऊं नये.

१ हजीर वेगार.

१ काळीची वेगार हरएक कामाची कसवे मजकुरी पडत्ये, ते काळीपासून घ्यावी, उदम्यांजवळ घेऊं नये.

१ तड्डु बैल वेगारीचे घेणें ते तर्फे हवेलीचे सरहद्देपावेतो घ्यावे, दूरचे वेगारीस घेऊं नये.

३

१ कापड व हरजिन्नस तुळीं घेता, त्याची किंमत उदम्याचे निरखाप्रमाणें घ्यावी.

(2) no amount should be levied on account of mango trees the previous practice in this matter should be reported and orders would then be issued,

(3) explanation should be furnished as to why Rs. 600 were levied annually from the traders in addition to Mohotarfa to make up the loss in the land revenue,

(4) the levy should be postponed till the matter was finally decided by Government,

(5) handkerchiefs should be taken from the dyers and tailors only once on the Dasara day, not monthly;

(6) the traders should not be prevented from attending other markets in the Parganá,

(7) the traders should not be compelled to render forced service for the following purposes —

(a) for carrying furniture from one place to another,

(b) for purposes connected with land-revenue administration, similarly the traders should not be called upon to supply ponies and bullocks for service gratis, except when required for use upto the limits of Tarf Haveli and no further,

१ दसरेयाचे रुमाल शिंपी, रंगारी, या-
जपासून दसऱ्यास घावयाचा कायदा
आहे, त्याप्रमाणें एक वेळ घ्यावे, वार-
माही रुमालाचा उपद्रव न करणें.

कलम.

४

१ तेलीयाची पेंड कसवे मजकुरीं वि-
कत नाही, सवव बाहेर विकावयास
नेतात, त्यास सुदामत जकात घ्याव-
याचा शिरस्ता नसिल्यास न घेणें.

कलम.

१ सराफापासून खुर्दा घेणें तो खरेदीचे
निरखानें घ्यावा, सराफास खुर्दा देणें
तो विक्रीचे निरखाप्रमाणें घ्यावा.

कलम.

३ कित्ता कलमें.

१ चरुरंगाचे सतेल.

१ पडदा खादीचा.

१ मेण

३

तीन कलमें घेऊं नयेत.

१०

येणप्रमाणें चवदा कलमें लिहिल्याप्रमाणें करणें, व केरोजी पाटील यास अलाहिदा
सरकारचें आज्ञापत्र सादर जाहलें आहे, त्याप्रमाणें पाटील मजकुरास वर्तवणें, जाजती
उपसर्ग करूं न देणें येविशीं फिरोन बोभाट येऊं न देणें हणोन, चिटणिसी. पत्र १.

१००० (५४६)—मोरोवा देव याचे नावें पत्र कों, मौजे राजणगाव, तर्फ पावळ

(8) full value according to the prices current, should be paid for
any clothes or other articles purchased by the Kamávisdár,

(9) if it should be the custom to exempt oil cakes carried by oil-
men for sale elsewhere from octroi the custom should be
respected The Kamávisdár was directed to act up to these in-
structions himself and to see that they were obeyed by Keroji
Pátíl also and it was stated that complaints in these matters in
future would not be tolerated

(1000) Morobá Dev, a Kamávisdár of Ránjangaum Tarf Pábal was

समान खेन
मया व अल्प
वफर २६

प्रात जुन्नर, येथील निमे अंमलाची कमावीस तुम्हाकडे होती, त्यास तुमचें व गावकरी याचें वनत नाही, यास्तव कमावीस दूर करून विष्णु महादेव याजकडे सांगितली असे, तरी मशारानिल्ले अंमल करितील. तुम्हीं दखलगिरी न करणें लणोन, चिटणिसी छ. २८ जिल्हेज. पत्र १.

१००१ (५५१)—पांडुरंग कृष्ण याचे नावें सनद की, परगणे लोहनेर, वाखारी, वोटूरपाळे, येथील तेजकरी याचे रुजवातीस तुम्हास पाठविलें आहे, त्यास कोणाची रुखात न करिता रुजवात चागली करणें, फिरोन रुजवातीची चौकशी करावी लागेल असें न करणें; व सदरहू महालाचे साहुकार, वाणी, उटमी, याजपासून कर्जपट्टी ध्यावयाची आज्ञा पेशजी तुम्हास केली आहे, त्यास कर्जपट्टी जीवन पाहून वासुदेव नारायण व जगदीश व्यंकटेश कमाविसदार परगणे मजकूर याचें विचमानें ठरावीत जाऊन वसूल घेणें. आजपर्यंत कर्जपट्टीचा ऐवज वसूल जाहला असेल तो हुजूर पाठवणें, व पुढें होईल तोही हुजूरच पाठवीत जाणें. या ऐवजावर वराता जाहल्या जमतील त्यास ऐवज न देणें, लणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

१००२ (७०४)—निंबाजी देवजी देशपांडे आकोलेकर. निसवत महादजी शिंदे, यार्णी हुजूर विदित केलें की कसवे मजकूर येथें आमचे घरी फाल्गुन मसने समानीन
मया व अल्प
वफर २३

वद्य पचमीस सालगुदस्त लग्न जाहलें, ते दिवशीं शामावाई ब्राह्मण-वाईको पाहुण्याचे स्वयंपाकास ठेविली होती; तिजला न्यावयासी गावकरी, कमाविसदाराची परवानगी घेऊन आले, तेव्हा ती घराबाहेर निघाली; त्याजवर तिची अत्रूं त्याणीं घेतली, सवव तिणें प्राण दिल्ला, त्याचे चौकशीस हुजूर उभयता

A D 1777-78 removed from office because he was not on good terms with the villagers.

(1001) Pandurang Krishna was deputed to make full and impartial inquiry regarding peculations in Parganá Lohner, Wakhari, Woturpale He was also directed to recover *karypatti* from merchants and traders

(1002) Nimbaji Dewaji Deshpande of Akola engaged Shrima a Brahmin woman, as a cook for a marriage-feast One day, the village officers, under orders from the Kama- visdār came to take her away, and when she came out of the house, they outraged her modesty She therefore committed suicide. Visaji Hari and Dhondo Narayan were sent from the Huzur to inquire into the matter. They levied from Nimbaji Rs. 100 as process fee, and in-

मशारनिलहे यांस पाठविलें आहे, त्यास त्याणीं, तिजला वाहेर काढून कां दिल्लें हें निमित्त ठेऊन मजपासून शंभर रुपये मसाला घेतला, व एक हजार रुपये गुन्हेगारीचे लाविले आहेत, त्यास ती मोलकरीण, तिजला आपण अडथळा कसा करावा; ती आपले संतोषें निघोन वाहेर गेली, येविशींचा अपराध मजकडे नाही, मसाला व गुन्हेगारी माफ केली पाहिजे झणोन, त्याजवरून मनास आणून रद्दवदलीमुळें गुन्हेगारीचा ऐवज मशारनिलहेस माफ केला असे; तगादा न लावणें, शंभर रुपये मसाला घेतला आहे, त्यापैकी पन्नास रुपये माधारी देविले असत; देणें, आणि याचे घरी माणसें बसविलीं असतील ते उठवणें झणोन, विसाजी हरी, व घोडो नारायण यास. सनद १.

रसानगी यादी.

१००३ (७७४)—गणेश वल्लाळ व हरी गणेश याचे नावें सनद की, तालुके अव-
 चलास समानोन चितगड व वीरवाडी येथील मामलत, वावूराव पासलकर, व विश्व-
 मया व अल्फ नाथ भास्कर याजकडे होती, ते त्याजकडून दूर करून सालमजकुरी
 सवाल १९ तुम्हाकडे सांगितली असे, तरी इमानें इतवारें वर्तोन अंमल चौकशीनें
 करणें. मामलत सवधें कलमें.

मामलत संमधें तुम्हापासून रसद सर-
 कारात घ्यावयाचा करार. रुपये.

२५००० तालुके अवचितगड. रुपये.

१०००० तालुके वीरवाडी. रुपये.

३५०००

वावूराव पासलकर व विश्वनाथ भास्कर
 याजकडे तीन साला मामलत होती. त्यास
 जमाखर्चाची, व कमाविसीची वगैरे कुल-
 कलमांची चौकशी करून घ्यावयाची रावजी
 पाडुरग याणीं करार केला आहे, त्या-
 ऐवजी तुम्हापासून रुपये २०००० वीस

flicted on him a fine of Rs. 1000, on the ground that he turned the woman out of his house. He complained to the Peshwà, urging that the woman left his house of her own accord, and that he had no power to stop her. The fine was remitted and half the amount of the process fee was ordered to be refunded.

(1003) The Mamlat of Táluká Avchitgad and Bír-wádh was taken away from Báburao Pásalkar and Viswanáth Bháskar and conferred on Ganesh Ballál and Hari Ganesh. The salary of the office was Rs 2209. The previous Mamlatd árs held office for three years and it was alleged by Ráwji Pándurang that they had during that period obtained by false accounts and by

याची मुदती.

२५००० धावण वन पचमी.

५००० भाद्रपद वन पचमी.

५००० अखिन वन पचमी.

३५०००

एकूण पचमीभाजारा रुपये सदरहू
मुदतीप्रमाणें मन्दा ११ नंगी रुखन पावली-
याचा जव घेणें कलम १.

तुम्हान घेतनाची नेमणूक माजी नाम-
लेदाराप्रमाणें. रुपये.

१७५९, तालुके अवचितगट येथील नाम-
लतीचें घेतन रुपये.

१७५० नक्त मोर्दन पावली-
मुला रुपये.

९, तेल् दिवटीन दरमहा
वजन पफे ८८३।।।

प्रमाणें घागनाही वजन
पफे ८१८५

दर रुपयास वजन
८८५, प्रमाणें. रुपये

१७५०.

४५० तालुके वीरवाडी येथील मामल-
तीचें घेतन

२२०९

एकूण दोन हजार दोनशेंनऊ रुपये
सालमजकूर अवल सालापासून करार केले
असेत. घेत जाणें कलम १

हजार रुपये सरकारात घ्यावयाचे करार
केले असेत, तर भाद्रपद वन पचमीचें
मुदतीनें सरकारात भरणा करून पावली-
याचा जाव घेणें. कराराप्रमाणें तफावत
लागू जाहाली तर सदरहू बीस हजार
रुपये मामलतीकडे रमवेंत जमा धरून
तुम्हान पावतील. रुजुवातमुल्लें ऐवज विसा-
हजारान कमी जाल्यास तितका ऐवज
तुम्हान देऊ नये. अजीच तफावत लागू
न जाली तरी अगदींच ऐवज तुम्हास देऊ
नये. सरकारात कमावीस जमा धरावा.
कलम १.

माजी मामलेदाराचे निमवतीस दोन
कारकुनाच्या आगान्या होत्या, त्या तुम्हा-
कडे करार केल्या असे तर तुम्ही आपले
कारकून ठेऊन, चाकरी घेऊन, नेमणुके-
प्रमाणें घेतन देत जाणें. कलम १.

सालमजकुरी तुम्हापासून रसद घेतली
आहे, हा ऐवज तुम्हाच्या व्याजमुद्धा फिटे
तोंपर्यंत मामलतीची घालमेल होणार नाही.
कलम १.

माजी मामलेदाराकडे ईस्तकविल सन
समानान तागाईत सन इसने समानीन
एकूण तीन साला मामलत होती, तेथील
इजमाहाली वहिवाटी दुसाला सरकारात
आल्या, व एकसाला येणें आहे, त्यात
जमाखर्चात वगैरे चाळीस हजार रुपये
माजी मामलेदार व महालकरी याजवर
तफावत लागू करून घ्यावयाचा करार केला

रसदेस व्याज एकोना शिरमतेप्रमाणें करार केलें असेल. तरी हिसेव बगोर्जीम मजुरा पडेल. कलम १.

तालुके मजकरने लोकांची हजिरी घेऊन, गाहाळ. नाकारे माणूस असेल तें दूर करून चांगलें माणूस त्याचे ऐवजी त्या शेन्यात ठेऊन, जावता हुनूर पाटवणें.

कलम १.

माजी मामलेदारकडे दोहों तालुक्या-पैकी खोतीनें गाव अगतील, ते तुष्णी आपले हवाली करून घेऊन, जगावदीप्रमाणें वसूल तालुके मजकुराकडे घेत जाणें. कलम १.

पालखीचे व आप्तागिराचे सामानावरुपये.

१५० पालखीस.

२५ आप्तागिरास.

१७५

एकूण पावणें दोनशें रुपये एकसाला तालुके मजकूरपैकी घेणें. कलम १.

माजी मामलेदारानीं अंतस्ताची गोष्टी सांगून सरकारात आणून दिल्ली आहे; त्याखेरीज वगर्त बीस हजार रुपये तफावत लागू करून घावयाचा करार रावजी पाडुरंग याणीं केला आहे, सबब त्यास वक्षीस रुपये २००० दोन हजार रुपये, बीस हजार तालुके तफावत लागू करून दिल्यास सरकारातून वक्षीस दिल्ले जातील. कलम १.

हुजुरून कारकून रुजुवातीस जाईल, त्याचे विद्यमानें सहा महिन्या अलीकडे

आहे, तर जमागर्जात वंगरे चौकशी करून मदरगु चाळीम हजार रुपये लागू करावे. त्यापैकी माजी मामलेदारानीं तीन साला मिळोन अंतस्ताची याद पेन्तर १०,२७२। एरुणीम हजार चार्जे मवा चवत्याहजार रुपयांची, व यागेर्गज मालावाडी दग्वार-रानांची याद लिहून दिली आहे, त्याम दरबारमर्जाची याद गैरिज करून, अंतस्ताचे यादीचे रुपये तुष्णीम चाळीम हजार संत मजुरा देऊन, नाकी बीस हजार पाचशें पावणे मन्वीम रुपये लागू करून घावे त्यांत वगर्त बीस हजार रुपये सरकारात तुष्णीपामून त्यावयाचे करार केले असेन, त्याम रुजुवातमुळे तफावत लागू होईल तितका ऐवज विसा हजारत तुष्णीस पावेल; रुजुवातीमुळे जाजती ऐवज विसा हजारशिवाय जाहल्याम मर्कारात घेतला जाईल. व कर्मा विसाहजारम जाल्याम तितका ऐवज तुष्णीम देऊ नये. कलम १.

दोहों तालुक्याचे वेहडे अलाहिदा होतील. त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. वेहडेयास उफाल ऐवज राहील, तो तुष्णी रदकजी घेत जाणें. कलम १.

रुजवात करावी. आकस आदावत कोणाची करूं नये. कलम १.

माजी मामलेदार यांचे निसवतीचे लोक व कारकून असतील त्यांपैकी गैर उपयोगी असतील ते दूर करून, चागले सरकार उपयोगी पाहून ठेवणें. कलम १.

एकूण चौदा कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगी यादी.

१००४ (८१०)—तर्फ राहुरी, परगणे सगमनेर, येथील मामलत जनार्दन बाहिरव व अर्बा समानीन भिकाजी धोंडदेव याजकडे होती, त्या सालची तफावतीची रुजवात मया व अलफ. नरसिंगराव बल्लाळ सरसुभा, प्रांत गगथडी, याणीं केली आहे; त्याखे- सावान १५ रीज तुळी पाच हजार रुपये जाजती मशारनिव्हेकडे लाऊन द्याव- याचे करून, सरसुभा मुचलका लिहून दिली आहे; त्याचे रुजवातीस, व रयत फिर्याद आली होती त्याचे चौकशीस हुजुरून राघो नारायण कारकून शिलेदार यास पाठविले आहेत त्यांस, व त्यांजवरोवर प्यादे व जामूद दिल्ले आहेत त्यास रोजमरा साल गुदस्त सन सलास समानीन पांसून रुपये.

५० राघो नारायण कारकून शिलेदार यास रोजमरा दुमाही छ.१ जमादिलाखरापासून. २१॥ रोजमरा दीडमाही. रुपये.

१५॥ प्यादे दिमत जयाजी नाईक गोवेकर यास

छ . १० जमादिलाखरापासून.

रुपये.

८॥ विठोजी बुघजी पेडणेकर.

७ शिवजी नेवाजी म्हाले.

१५॥

20000 and was promised a reward of Rs. 2000 if he succeeded in doing so

(1004) The Sirsubhā of Gangathadī made an inquiry into mis-appropriation committed by Māmlatdārs, Janār A D 1788-84 Bahīrao and Bīkājī Dhonde arf gaṇā Sangamner. Wāsudeo Rāmkrishna o

६ कृष्णाजी पवार जासूद जथे आणाजी नाईक यास छ. २०
जमादिलाखरापासून रुपये.

२१॥

७१॥

एकूण साडे एकाहत्तर रुपये रोजमरा सदरहू तेरखापासून देविला असे. तरी मशारनिल्ले तेथे रुजुवातीचे व चौकशीचे कामास राहतील, तों पावेतो दुमाही व दीडमाही भिल्लोन साडेएकाहत्तर रुपये रोजमरा तर्फ मजकूरपैकी देत जाणें ह्मणोन, वासुदेव रामकृष्ण कमाविसदार, तर्फ मजकूर यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

१००५ (८४७)—परगणे मनोर व कारखाना कोलई येथील मामलत सुभाहून, व अर्बा समानीन तर्फ आगाशी येथील फडणिसी वाळाजी विठ्ठल फडके याजकडे होती, मया व अलफ त्या सवधें आपाजी लक्ष्मण पेंढारकर याणीं तफावतीची यादी रजव १२ लिहून दिली. त्याची हुजूर चौकशी होऊन, त्यात लोकाचा ऐवज फडके याणीं जवरदस्तीनें घेतला होता, सवध ज्याचा त्यास माधारा धावयाचा केला, त्या पैकीं नारो राम फडके याजकडे काहीं लाड्या नसता भात, गुरें, ढोरें, वस्तवानी, जरा वाजरा जप्त करून, वाळाजी विठ्ठल याणीं नेली, त्यापैकीं मशारनिल्लेनीं कबूल केले त्याप्रमाणें रुपये ११०८।= पैकीं चौथाई सरकारांत ध्यावयाचे ते वजा रुपये २७७८=, बाकी रुपये ८३१। आठशें सवा एकतीस रुपये देविले असेत. तरी फडके याजकडील तफावतीचे ऐवजापैकीं तुर्फी हवाला घेतला आहे, त्याऐवजीं नारो राम याचे पुतण्ये गोविंद बल्लाळ

Mámlatdárs misappropriation of Rs 5000 which had escaped the notice of the Sírsubhá A karkoon was sent from the Huzur for inquiry.

(1005) Appaji Laxman Pendharkar complained of extortion committed by Bálaji Vithal Fadke during his term A D 1783-84 of the office of Mámlat of Parganá Manor and of the office of Fadnis of Tarf Agáshi, and gave in a memo of the sums extorted An inquiry was made at the Huzur and the complaint was found to be true The money extorted from different persons was ordered to be refunded to them In one case Bálaji Vithal had, as admitted by him, confiscated without any reason property worth Rs. 1108-7 belonging to Náro Rám Fadke. A fourth part of the sum was

फडके यास पावते करून, पावलीयाचें कवज घेणे घणोन. वाळकृष्ण हरी गट्टे व परश-
राम नारायण सोवनी यांचे नांवें. मनद १

रमानगी यादी. तफावतीची एकदर.

१००६ (८५४)—परगणे एरडोल वगैरे महाल, देग्वील परगणे पाचोरे व वरण-
गमम ममानोन गाव. येगील नामलत घनःग्राम त्रिवक याजकडे इस्तकवील मन तिसा
मया व अन्ध नैधेन तानारित मन मलाम नमानोन एकूण पाच चाला होती. त्यास
रमान १८ नयारनिळेंकडे तफावतीचा फेवज जमींदाराचे कारभान्यानी लागू
कल्लन यावयाचा करार केला आहे. त्याचे रुनुपानीस हुजुरून महाडाजी रामचंद्र. व नारो-
वाजीराव काररून शिलेदार यास पाठविले आहेत. व वरावर जासूद व प्यादे दिल्ले
आहेत. त्यास रोजमरा. रुपये.

२०७ दुमादी.

रुपये.

१६१ काररून.

१११ महाडाजी रामचंद्र यास ७ १५ जमादिलाखर साल-
गुदमना मन अर्वापासून रुपये.

१०० गुद

११ दिवट्या, आपतागिच्या मिळोन असामी २
रुपये.

१११

५० नारो वाजीराव यांस छ. १५ सवालापासून.

१६१

४६ प्यादे दिमतहाय यास छ. १ सवालापासून. रुपये.

२८ दिमत मुर, सावत.

७ तुकोजी राणोजी गोळे

६॥ नानोजी तानाजी सपस

ordered to be credited to Government and the rest to be refunded to the owner.

(1006) The office of Māmlatdar of Parganā Erandol, Pāchore,
A D 1784-85 Warangāon &c. was held by Ghanasham Timbak for
5 years. The agents of the Jamindārs having offered

७॥ भगवत निसणस.

७ पदाजी धुमाळ.

२८

१८ दिंमत रामजी यादव.

रुपये.

६ गण सावंत.

६॥ खंडोजी जगथाप.

५॥ यमाजी माहाडीक.

१८

४६

२०७

२६ जामूद जथेहाय यास दीडमाही छ. १ सावानापामून.

रुपये.

६॥ कान्होजी खंडोजी जथे निंवाजी नाईक उंनरे.

६॥ संताजी लक्ष्मणजी जथे बयाजी गणजी.

१३ जथे लिंगोजी नाईक.

६॥ संताजी भिवजी.

६॥ मळोजी तुकोजी.

१३

२६

२३३

एकूण दोनशेंतेहेतीस रुपये रोजमरा दुमाही व दीडमाही तेरा असामीस सदरहू तेरखांपासून देविला असे, तरी तेथें रुजुवातीचे कामास राहातील तोंपावेतों देत जाणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कामाविसदार परगणे एरंडोल वगैरे महाल यांचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

to bring home to him certain misappropriation of money, two karkuns were sent from the Huzur to inquire into the matter.

१००७ (८६७)—समस्त ब्राह्मण व सयत गोत्रे माणकेश्वर, परगणे भूम, याणीं
 वनन नमनीत तजूर विदित केले की, गोत्रे मजकूर हा गाव सेस आनुवकर पीर-
 जादे याजकडे आहे. त्यास आगचा हिंदुधर्म चालें देत नाही. ब्राह्म-
 णांचे अभिहोयान नानाप्रकारचे उपद्रव करितो. व ब्राह्मणमतर्पण-
 नमने पक्षांतून रोड दाखवी. ब्राह्मणस्थिया पाणी आणावयाम जातात त्यास स्पर्श करावा,
 गावात तरीगिर्नित अन्त्यात कुपराणा करितात तेथे लणोन धोटेमार करावा, लडाची
 निवजून होऊ देत नाही कुलव्याच्या वायका वळेंच घरात घालून वाटविल्या. गावात
 दारुच्या भट्या नेहमी लावितो. व महावधार्चा करी करितो. व वतनदारीची भिराशी
 येने घेतली आले व देवळाचे गोंडे काढून आणिले. गावात देवघेव करत देत नाही. हिंदु-
 धर्माचा उच्छेद करून पीडा घटून देवी आहे. त्यास स्वामीनी कृपाळू होऊन येविशीचा
 ब्रह्मोष्ण केला पाहिजे लणोन. त्याजवरून पोरजादे याची वर्तणूक मुधी नाही. याज-
 गरिता मजकूरचा स्वराज्याचा अमल पोरजादे याजकडे आहे. तो जप्त करून जप्तीची
 कामाचीस नुजान मागितली असे. तरी स्वराज्याचा अमल. मुकामा वावती. गावात्रा, घास-
 दापा व तजूर चौक्या व मुगेनची मुला जप्त करून, गोत्रे मजकुरी ठाणे वनऊन. हिंदु-
 धर्म चालऊन समस्त ब्राह्मणास व सयतस उपद्रव लागीं न देणे. आणि स्वराज्याचे अम-
 लाचा आहार होईल तो सरकारत पावना करून जाव घेत जाणें लणोन, आपाजी वनाजी.
 निवजत गोविंद भगवत पिगळे. याचे नांवें.

सनद १.

रमानगी यादी.

पोरजादे याजकडे गोत्रे मजकूर येथील स्वराज्याचा अमल आहे याचा दाखला
 दफ्तर्गीचा निघाला नाही. परंतु जप्ती करावयाकरिता सनद लिहून दिली. पुढे मोकळीक
 होतें समई दाखला पाहून मोकळीक करावी.

परवानगी खबर.

(1007) The Brahmins and ivots of Mankeshwar in Pargana
 A D 1741-8. Bhum complained that the village was in the possession
 of Sivad Abubakar Pirjide that he obstructed the
 Brahmins in their sacrifices, that he threw bones in the midst of
 Brahmins while dining, that he touched Brahmin women while going
 to draw water, that he stopped marriage processions that he forcibly
 took away knmbi women and polluted them, that he opened liquor
 distilleries, that he removed stones from temples, that he did other acts
 calculated to subvert the Hindu religion. His amal in the village was
 therefore attached.

१००८ (८८३)—प्रात कल्याणभिवडी येथील मामलत तुळांकडे आहे, त्यास परगणे खमस समानीन गोरठ, खेरीज तर्फ सुर्याराव करून, व तर्फ कोरकडा, प्रात भिवडी, मया व अलफ या हरदु महालात सालावादशिवाय जाजती पट्या करून वगैरे ऐवज जमादिलावल २९ तुळीं घेतला, व महालफरी याणीं घेतला आहे, तो माघारे देवावा क्षणोन जमीदार याणीं हुजूर येऊन अर्ज केला, व यादी समजाविली, त्यावरून रयतेचें हरदु मनास आणून इस्तकवील सन समानीन तागाईत सन सलास समाननिच्या सालांत गैरवाजवी, जमीदार, व रयतेपासून ऐवज घेतला आहे त्यापैकी माघारा घावयाचा त्याचीं वगैरे कलमें.

×

×

×

×

एकूण चार कलमें करार करून, हे सनद सादर केली असे, तरी सदरीलप्रमाणें वर्तणूक करणें क्षणोन, गोविंद राम याचे नांवें.

सनद.

रसानगी यादी.

मुतालिकांचे रोजकीर्दीपैकीं.

१००९ (२४)—गिरमाजी लक्ष्मण कुळकर्णी, परगणे मजकूर, याची मूल नरसो समान समानीन आणाजीनीं लग्न करावयाकरितां पळऊन नेली, हें वर्तमान मुलीच्या मया व अलफ आईनें कसवे मजकूरच्या गावकरास सांगितलें असता, त्याणीं मुलीचा सवाल १ शोध केला नाहीं, क्षणोन व्यंकाजी राम याणीं हुजूर विदित केलें, सवव कसवे मजकुरास शभर रुपये मसाला करून तुळास पाठविले असता, गावकरी हुजूर आले, त्याचे व व्यंकाजी राम याचे रुजुवातीनें सदरहूचा मजकूर मनास आणिता, मूल पळऊन नेली हें गावकरास सांगितलें नाहीं, असें ठरलें, त्याजवरून मसाला मना करून हें

(1008) The Mamlatdār of Prant Kalyān Bhiwandi was accused A. D 1784-85 by the Jamindārs of having levied unauthorized cesses and having otherwise extorted money from the ryots The money so collected was ordered to be refunded to the parties concerned.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(1009) Narso Annáji kidnapped a daughter of Girmáji Laxman A D 1787-88 kulkarni of Sawarde in Prant Mirāj with a view to marry her It was reported to Government that the girl's mother complained about the matter to the village officers but that they made no inquiries. They were sent for and a process fee of Rs. 100 was imposed. They came to the Huzur and proved that no

आज्ञापत्र सादर केलें असे. तरी गांवकरी यास मसाल्याचा तगादा न करिता उठोन येणें क्षणोन, गाडदी, दिगंतदाय. कामगारी कसमे सावर्डें प्रात मिरज यास छ. १ रोजी मनाचिड्डी १.

१०१० (०.०.१)—प्रात जुन्नर येथील मामलत रामराव त्रिंबक याजकडे इस्तकवील तिथेन समानीन सन सवा सवेन तागाईत सन सवा समानीन, अकरा सालें होती. मसाल्याच्या त्यास गानलेदार व महालकरी, व फुटगावचे कमाविसदार, याणी रमजान ६ दिथेन व अतमस्तान्या यादी लेहून दिल्या आहेत, त्याशिवाय तफावत लागू करून देऊ. याप्रमाणें बाबाजी रघुनाथ जोशी, चाकणकर, याणी कनुलात लेहून दिल्ली आहे. त्याचे कनुवानांस नगरकारानून भिकाजी राम कारकून. निसवत राघो विश्वनाथ पाठविले आहेत. यास व बरोबरचे लोकस रोजमरा. रुपये.

१६३ रोजमरा एकमाही छ १ रमजानचा वेगरे

१५५ दिमत नकुदारासन.

३५ भिकाजी राम कारकून यास.

२५ जातीस.

१० नेरीज तेनात माणसांन. छ. १ सवालचा.

६ ब्राह्मण अनामी १

४ पोरगा असामी १

१०

३५

१२० गाडदी अनामी १० दर १२ प्रमाणें.

१५५

८ लोक माजी सातारकर असामी दोन एकूण.

१॥ लक्ष्मण बगदर, दिमत सकाजी बगदरे.

३॥ मताजी मालगुरे, दिमत शेकोजी फडतरे.

८

१६३

complaint about the kidnapping of the girl had ever been made to them. The process-fee was therefore remitted

(1010) The Mámlat of Junnar was held by Rámrao Trimbuk, for A. D 1788-89 11 years Bábaji Raghunáth Joshi of Chákan offered to prove that accounts rendered by the Mámlatdár,

१३॥ जामूद जथेहाय, यास रोजमरा दीडमाही छ. १ रमजानचा.

६॥ मानाजी नारायणजी जथे निवाजी नाईक उठरे.

७ जोत्याजी सुतानजी, जथे हरजी नाईक.

१३॥

४ दिमत पागा हुजूर पैकीं पोरगा असामी १ यास रोजमरा दुमाही छ. १ सवालचा

१८०॥

एकूण एकशें साडेपेशी रुपये सदरहू तेरखाचा रोजमरा देविला असे, तरी देणें पुढें रुजुवातीचे कामास राहतील तोंपर्यंत रोजमरा एकमाही, व दीडमाही, व दुमाही, तेरीख भरलीयावर सदरहूप्रमाणें याखेरीज मगारनिल्हेस हुजूरपागेपैकीं घोडी वसावयास दिल्ली आहे, तीस चदी दररोज कैली ४४१ एक पायली, महिन्याच्या एकादशा दोन वजा करून एक हिसा हरभरे व दोन हिसे वाजरी, सनद पैवस्तगिरीपासून प्रात जुन्नर येथील ऐवजीं देत जाणें हणोन, आनदराव विश्वनाथ याचे नावें सनद १

रसानगी याद.

१०११ (१०४८)—तालुके उदेरी येथील मामलत महादाजी कृष्ण याजकडे होती इसजे तिसैन त्यास मामलेदार, व निसवतीचे कारकून, व दरकदार वगैरे याजकडे मया व अलफ तफावत लक्ष्मण विठ्ठल याणीं लागू करून घ्यावयाचा करार केला, सवाल १२ त्याचे रुजवातीस कृष्णाजी नारायण कारकून पाठविले त्याणीं रुजवात लेहून आणिली, त्याचा फडशा होऊन दरकदार वगैरे कारकुनाकडून ऐवज सरकारात घ्यावयाचा ठरला रुपये.

४२२॥= लक्ष्मण आपाजी दिवाण

१८६॥= सदाशिव नारायण मजमदार

२११२॥= विठ्ठल पांडुरंग, निसवत फडणीस.

५॥= बाळाजी त्रिंबक.

३३२४॥= महालकरी निसवतवार

४५ त्रिंबक नारायण

the District officers and the Kamâvisdârs of villages during the above period were incorrect and that more money was received than brought to account. A kârkun was sent from the Huzur to inquire into the matter

(1011) Laxman Vithal charged the Mâmlatdâr of Underi and

३१।≡	अवाजी हरि.
४२३।	माजी रायगडकरी लोक तालुके मजकुरी आहेत त्यांजकडे.
३४९।।।≡॥	भास्कर गणेश दत्तरदार.
८०।।।≡।	शामजी कृष्ण.
१५१॥	वासुदेव लक्ष्मण
६।।	वापूजी मुकुंद.
१२२।=	दामोदरभट्ट हसकर.
१९।-	नारो रघुनाथ.
३०८।=॥	गणेश बल्लाळ ओक
७०	बालकृष्ण चिमणाजी.
४३८।।=॥	कुळकर्णी गावगन्नाचे याजकडे कसरेपैकी
२३।।।-	बच्याजी बल्लाळ.
७	सीदी अल्ली
३६५।।	जनार्दन नारायण ओक.
३६३।।।≡	विठ्ठल भिकाजी कारखानीस.
८७।।	पांडुरंग विश्वनाथ
९	भवानजी विश्वासराव हवालदार.
१९।।=	गोपाळ नारायण.
२५	दादाजी मुकुंद कुळकर्णी अवसरकर.
९७।-	रामजी जाधव
१०	निळो येशवत पोतनीस.
१५	लक्ष्मण विठ्ठल यास घडीयाळ नाकारे आहेत, देऊन घ्यावे.
२३०।।।≡	गोविंद नारायण सवनीस.

६३६२४॥

एकूण सहाहजार तीनशेवांसष्ट रुपये अर्धा आणा कारकून वगैरे याजकडून वसूल घ्यावयाचे करून, हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणे वसूल घेऊन, तालुके मजकूर येथील सन इसने तिसैन सालमजकूरचे लोकाचे रोजमरे याचा ऐवज देणे आहे त्या ऐवजी देऊन, झाडा हुजूर समजावणे हणोन, लक्ष्मण कृष्ण याचे नावे. सनद १

रसानगी यादी, तर्फ उदेरी येथील तफावतीचे फडशाची.

A D 1791-92

the Darakdars with having misappropriated certain sums of money Inquiry was made and various sums, amount-

ing in all to Rs. 6362, were ordered to be recovered from the persons concerned

सवाई माधवराव पेशवे

यांची रोजनिशी

(भाग ६ वा.)

९ इनाम, नक्तनेमणुकी, वतने वगैरे.

(अ) देणग्या.

(१) नोकरी केल्याबद्दल, अगर नुकसानी झाल्याबद्दल
अगर मेहेरबानीदाखल.

१०१२ (२१) माजी लोक, रायगडकरी व माहाडकरी सालगुदस्ता किल्ले रायगडचे
अर्बा सवैन लढाईत ठार जाहाले, त्याचे मुलांस बालपर्वेसी सालमजकुरापासून
मया व अलफ. मोईन सालीना.
सवाल २८

रायगडकरी.	नक्त रुपये.	गल्ला भात. साडे तिशेरी.
वडोजी येरडकर, वाजी येरडकर याचा लेक, उमर वर्षे ९	१५	III
रामजी माहाडीक, धर्मोजी माहाडीक याचा लेक, उमर वर्षे, १०	८	II
येसजी वानरा, कुसाजी वानरा याचा लेक, उमर वर्षे, ५	८	II.
कृष्णाजी बारणे, संताजी बारणा याचा लेक, उमर वर्षे, ५	१५	III

IX Grants and continuance of Ináms, allowances, watans &c

(A) Grants

(1) For service done or injury received or as a mark of favour.

(1012) In the battle of Ráygad fought during the preceeding

माहाडकरी.

तान्हाजी कदम, धोंडजी कदम याचा लेक,		
उमर वर्षे, १०	१०	III.
गंगाजी उमरकर, रामजी उमरकर याचा लेक,		
उमर वर्षे, ५	८	II
गुणाजी मोरे, मोतजी मोरे याचा लेक.		
उमर वर्षे, ६	८	II
<hr/>	<hr/>	<hr/>
७	७२	४I

एकूण सात असामी वालपवेसी, सालीना मोईन नक्त वहात्तर रुपये, व गल्ला साडेती-
सेरी वारुलें मापे भात सवाचार खडी करार केलें असे, तरी तालुके रायगडपैकीं पावीत
जाणे ह्मणोन, गणपतराव कृष्ण याचे नांव

सनद

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०१३ (८२) सभाजी वल्लड ब्रह्माजी पाटील खोकराळा, मौजे हिंवरें, तर्फ नारा-
खमस सत्रैन यणगांव, प्रात जुन्नर, याणे हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, जर्जारे वि-
मया व अल्फ. जयदुर्ग सरकारात घेतला ते वेळेस आपण सरकारचाकरी एकनिष्ठ-
जमादिलाखर २९ पर्णे केली, यास्तव श्रीमत कैलासवासी नानासाहेब मेहेरवान होऊन
आपल्यास मौजे मजकूर येथें धरण बाधिलें आहे, त्याचे पोटची जमीन साडेचार विघे
इनाम देऊन, सरकारचीं पत्रें करून दिलीं होतीं, त्याप्रमाणे जमीन इनाम आपलेकडे चा-
लत आहे, परंतु सन सलास सितैनांत मोगलाचा दगा जाहला, त्यात जमीनीचीं इनामपत्रें
आपले जवळून गहाळ जाहलीं, याजकरिता सरकारात येऊन अर्ज करून प्रांत मजकूरचे
सुभास पेशजीप्रमाणें जमीन चालवण्याविशीं सन अर्वा सितैनात पत्र नेलें, त्याजवरून त्याणीं
मनास आणून पेशजीपासून भोगवटा चालत आहे त्यावरहुकूम चालवणें, ह्मणून सुभाचीं
पत्रें करून दिलीं आहेत, त्याप्रमाणें जमीन चालत आहे, परंतु आपले जवळ भोगवटियास
सरकारची पत्रे नाहीत, याजकरिता साहेबी मेहेरवान होऊन सरकारचीं पत्रें भोगवटियास

A D 1773-74 year, some men from fort Ráygad and some from
Mahád were killed Allowances were given to their
infant sons.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY

(1013) The late Peshwá Nánásáheb granted to Sambháji wd.

करून दिली पाहिजेत, हणून, त्याजवरून मनास आणतां याणे सरकारचाकरी एकनिष्ठ-
पणें केली, यास्तव यास तीर्थरूप कैलासवासी नानासाहेब याणीं जमीन इनाम देऊन पत्रें
करून दिलीं होती, त्यास सन सलास सितैनात मोगलाचा दगा जाहला त्यात याजवरून
पत्रें गहाळ जाहलीं, त्याजवर सरकारात येऊन अर्ज करून सरकारचें पत्र प्राप्त मजकूरचे
सुमास सुदामतप्रमाणें चालवावयासी घेतलें, त्याजवरून सुमाहून सदरहू जमीन चालत
आल्याप्रमाणें चालवणें हणोन भोगवटियास पत्रें करून दिलीं आहेत. तीं यांनं हुजूर आ-
णून दाखविली. ती पाहून व भोगवटा मनास आणून याजवरी मेहेरवान होऊन, मौजे
हिवेर, तर्फ नारायणगाव, प्राप्त मजकूरपैकीं धरणाचे पोटची जमीन पेशजींची विधे ४१॥
साडेचार विधे स्वराज्य व मोंगलाई एकूण दुतर्फा वटोवस्त, कुलवाव कुलकानू, हल्लीं पट्टी
व पेस्तर पट्टी देखील इनाम तिजार्ई खेरीज हक्कदार करून इनाम दिल्ली असे. तरी
सदरहू साडे चार विधे जमीन चतु सिमापूर्वक पेशजींप्रमाणें यास, व याचे लेकराचें लेकरीं
इनाम चालवणें, दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें, या सनदेची प्रती लिहून घेऊन
हे अस्सल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें हणोन, छ. २० जमादिलाखर.
सनदा व पत्रे.

२ सनदा.

१ नावाची.

१ मोकदम मौजे मजकूर.

२

२ चिटणिसी

पत्रें.

१ देगाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी, प्राप्त जुन्नर यास.

१ देशमुख व देशपांडे तर्फ नारायणगाव प्राप्त जुन्नर.

२

४

रसानगी यादी

१०१४ (१६८) प्रांत वसई पैकीं साष्टीचे कुमकेस लोक गेले होते, त्यापैकीं तेंथें

A D 1774-75 Brahmaji Pátal Khokarale of Hiwre in Tarf Náráyan-
gaon an Inám for services on the occasion of the capture
of fort Vijayadul ga by Government.

(1014) Visáji Keshav of pránt Bassein was directed to employ, in

खमस सवैन कामास आले, त्यास ज्याचे पुत्र व भाऊ असतील त्यांजपासून चाकरी घेऊन तैनाता पेशजीप्रमाणे चालवणें, ज्याचे भाऊ पुत्र नसतील त्याचे आई व बायकोस बालपर्वेसी पेशजीचे शिरस्तेप्रमाणे करून देऊन चालवणें, ज्याचे पुत्र व भाऊ चाकरीवर ठेवाल त्यास हुजूर अखेरसालीं आणून ठेवणें, व बालपर्वेसी करून द्याल त्याचा झाडा तपशीलवार हुजूर समजावणे ह्मणोन विसाजी केशव, प्रात वसई, याचे नावे छ. १२ जिल्हाद. सनद १.

रसानगी यादी.

१०१५ (१६९)—फोट ठाणे साष्टी येथें इंग्रज मुंबईकर याचे लढाईत लोक सरकार

खमस सवैन कामास आले त्याचीं कलमें.
मया व अलफ
मोहरम ६

सरदार ठार जाहले त्याचे ऐवजीं पुत्र व भाऊ असामी.

१ भास्कर विठ्ठल, विठ्ठल भास्कर याचे पुत्र.

१ अनृतराव घाटगे, रामाजीराव याचे पुत्र

१ दुलवाजीराव खानविलकर, मानाजीराव खानविलकर याचे वधु

१ कासीमजी, अबुरहिमान उदेरकर याचा पुत्र.

एकूण चार असामी पैकीं तीन पुत्र व एक भाऊ करार करून, यास पेशजीप्रमाणें तैनाता करार केल्या असेत, तरी वेहड्याचे नेमणुकेप्रमाणें पाववीत जाणें, आणि सदरहू चार असामी अखेर सालीं हुजूर आणून भेटवणें. कलम १.

कोटांत इंग्रजास लोक सापडले त्यांचीं वसें व हत्यारें गेलीं, सवव त्यास द्यावयावद्दल रुपये ३८५ तीनशें पंचायशीं रुपयाची नेमणूक करून दिली असे, तरी लढाईत सरकार उपयोगी पडले असतील त्यास कार्याकारण देऊन, सदरहू नेमणुकेंत खर्च करणें, मजुरा पडतील कलम १.

इंग्रजाचे लढाईत लोक ठार जाहले, त्याचे लेकर व भाऊ कोणीं उमेदवार नाहीं अशा तऱ्हेचे जे असतील, त्याची चौकशी करून त्याचे बायकांस व आईस बालपर्वेसी पेशजीचे शिरस्त्याप्रमाणें चालवणें, आणि झाडा अखेरसालीं हुजूर आणून

A. D 1774-75 place of the men from his province who had lost their lives at Salsetti, then sons and brothers, and in case the deceased had left no such relations, to continue the usual allowances to their wives and mothers.

(1015) Similar orders were issued in regard to offi.

हिरोजीराव खानविलकर, खुद्द सरदार समजावणें; त्याप्रमाणें सरकारातून करार यांची तरवार लढाईत गोळी लागोन गो- करून दिव्या जातील. कलम १.
ल्ली, सवव रुपये १५ पधरा रुपये देविले
असेत, तरी देणें; मजुरा पडतील. कलम १

एकूण चार कलम करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें
करणें क्षणोन, आनंदराव राम, तालुके साष्टी, यांचे नांवें. छ. १३ जिल्हाद. सनद १.
रमानगी यादी.

१०१६ (२७२)-शामराव जगजीवन यास सनद की, मालोजी महाडीक शिलेदार
सीत सवैन यास हिंदुस्थानचे स्वारीत पातगहाचे लढाईत गोळा लागोन पाय
मया व अलफ जाया जाला, त्यामुळें तीन वषे घरीन राहिले, चाकरी करण्यास सा-
मोहरम ६ मर्थ्य नाही, याजकरता किल्ले चदनगडचे सरजामपैकी पेंस्तरसाल
सन सवा सवैनापासून बालपर्वेसी दाखल रुपये २०० दोनशें घावयाचा करार करून हे
सनद सादर केली असे, तरी पेंस्तरसालापासून सालीना दोनशें रुपये प्रमाणें दरसाल
पावीत जाणें क्षणोन. सनद.

रसानगी यादी.

१०१७ (३२१)-पर्वतराव डुवल शिलेदार हे सन समस सवैनांत आनंदमोगरीवर
सवा सवैन इमजाचे लढाईत ठार जाले, सवव त्यांचे पुत्र हणमतराव डुवल यास
मया व अलफ बालपर्वेसी रुपये १६२ एकशेंबासष्ट रुपयाची जमीन कमाल सालचे
रजब १८ आकारची मौजे खोडसी, प्रांत कराड, येथील देशमुखी व सरदेशमु-
खीचे इनामापैकी सालमजकुरापासून करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी
सदरहू ऐवजाची जमीन कमाल वेरजेची मौजे मजकूरपैकी लाऊन देऊन मशारनिल्लेकडे
चालवणें, दरसाल ताजे सनदेचा उजूर न करणें क्षणोन, श्रीनिवास शामराव कमाविसदार,
प्रांत कराड, यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

A. D. 1774-75 Salsetti and Shiwaner killed at fort Salsetti in a battle with the English

(1016) Málaji Mahádik three years previously had lost a leg in a
A D 1775-76 battle with the Emperor in Hindustan Being disabled from doing his duty, he was given a maintenance allowance of Rs. 200 a year

(1017) Parwatrao Dubal Silledá having been killed in A. D.
A D 1776-77 1774-75 in the battle of Ánand Mogri with the English, land assessed at Rs 162 was granted to his son for maintenance.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०१८ (३९७)—लक्ष्मण महादेव उकिंडेव हरकारा हा तीर्थस्वरूप भाऊसाहेब याचे सवा सवैन स्वारीत पाणपतात नार्हीसा झाला, सवव त्याचे आईस व बायकोस मया व अलफ तालुके रत्नागिरीपैकीं वालपर्वेसी वीस रुपये, व दोन खंडी गह्ना जिल्हेज २९ पावतो क्षणोन हुजूर विदित जालें, त्यास मशारनिल्हेकडील कोणी तोतयाकडे गेलें नसल्यास, वेहडेयाचे नेमणुकेप्रमाणें वीस रुपये व दोन खंडी गह्ना पावता करणें, दिक्कत न करणें क्षणोन, सदाशिव केशव याचे नांवे चिटणिसी छ. १० जिल्हेज. पत्र १.

१०१९ (४१८)—आलीशा वल्लट राजेशा खटावकर शिलेदार, दिमत पागा हुजूर सवा सवैन हे सन खमस सवैनात आनदमोगरीवर इग्रजाचे लढाईत सरकार-मया व अलफ कामास आले, सवव त्याचे मुलामाणसांस वालपर्वेसी मौजे तावसी, मोहरम ७ परगणे मजकूर, येथें जमीन कमाल आकाराची रुपये १५० दीडशें रुपयाची जमीन सालमजकुरापासून करार करून हे सनद तुझास सादर केली असे, तरी मौजे मजकुरी सदरहू दीडशें रुपयाची जमीन याजकडे नेमून देऊन चालवणें, दरसाल नवीन सनदेचा उजूर न करणें, या सनदेची प्रत लेहून घेऊन असल सनद याजकडे भोगवटियास देणें क्षणोन, गोपाल भगवत कमाविसदार परगणे इंदापूर यांचे नावे सनद १.

१०२० (४६०)—त्रिचक्राव राणो, वस्ती मौजे चिंचवण तर्फ पाथरूड, दिमत सवा सवैन हशम, हे फिले चैनरायदुर्ग येथें चाकरीस होते, ते सन खमस सवै-मया व अलफ नात हैदर नार्काचे लढाईत फिले मजकूर येथील मोर्च्यात सरकार-खिलाफर १२ कामास आले, त्याचे पुत्र जयराम त्रिचक्र लहान होते, सवव वालप-र्वेसी परगणे वीड येथील चौथाई व सरदेशमुखीचे ऐवजीं सालीना पाऊणशें ७५ रुपये दर-

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY

(1018) Laxman Mahádeo Ukidwe, a messenger, was missing on the battle-field of Pámpat and an allowance consisting of Rs. 20 and 2 khandies of grain had been sanctioned for the maintenance of his mother and wife. Orders were now issued to continue the allowance if inquiry showed that they were not concerned in the conspiracy of the Impostor.

(1019) Silledár Âlshá Wallad Rajeshá Khatávkar, attached to the Huzur cavalry, having lost his life in an engagement with the English at Ánand Mogri, land assessed at Rs. 150 was given for the support of his relations

(1020) Trimbakrao Ráno employed at fort Chenráydurga having

साल द्यावयाचा करार करून, हे सनद तुम्हास सादर केली असे, तरी पाऊणशें रुपये पेस्तरसाल सन समान सर्वेनापासून परगणे मजकूर येथील सदरहू अंमलाचे ऐवजी दरसाल पाववीत जाणें झणोन, बेंकाजी गणेश याचे नावें.

सनद १.

रसानगी यादी.

१०२१ (४६५)-मुकुंद विन येमाजी जिनगर, दिमत पागा हुजूर, याणें चिरगु-
समान सर्वेन टाचा घोडा तयार करून सरकारात आणिला, सव्व यास प्रात पुणें
मया व अलफ पैकी हरएक गावी तीस रुपये आकाराची जमीन द्यावयाचा करार
जमादिलाबल २४ करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू आकाराची जमीन
यास नेमून देऊन याचे नावें इनाम खर्च लिहित जाणें; आणि चतु मांमेचा जावता हुजूर
पाठवणें, तेणेप्रमाणें इनामपत्र करून दिल्लीं जातील झणोन, रामचंद्र नारायण याचे नावें.

सनद १.

रसानगी यादी.

मुतालीक यांचे रोजनिशीपैकी.

१०२२ (१०)-शेख इभराम जुन्नरकर शिलेदार, निसवत निळकठराव रामचंद्र,
समान सर्वेन याणें सरकारात चाकरी बहुत दिवस केली, सातारपण जालें, स्वारीस
मया व अलफ यावयाचे उपयोगी नाहीं, व दोघे पुत्र व एक पुतण्या सरकार कामा-
जिल्काद ५ वर ठार जाले, सव्व घरचे वेगमीस परगणे मजकूरपैकी एक गांव
कमाल आकाराचे वेरजेचा रुपये ६०० सहाशे रुपयांचा गांव देविला असे, तरी सदरहू
लिहिल्याप्रमाणें गांव नेमून देऊन आकार मशारानिह्हेचे नांवेंदल मुशाहिरा खर्च लिहीत

A D 1776-77 been killed in the siege laid by Haidar Nalik in A. D. 1774-75, an allowance of Rs. 75 was granted to his son for maintenance.

(1021) Mukunda Yemáji Junngar of the Huzur cavalry, presented to Government a figure of a horse made of cloth Land assessed at Rs 30 was therefore given to him in Inám.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY.

(1022) Shek Ibharám, a Silledár of Junnar, had served for a long time under Government In consideration of his old age which rendered him unfit for further service, and the fact that his two sons and a nephew had lost their lives in the

A D 1777-78

जाणें क्षणोन, भवानी हरी, व हरी मोरेश्वर कमाविसदार, परगणे सगमनेर, याचे नावें.
सनद १.

नरसिंगराव बल्लाळ माडोगणे यांस.

सनद १.

२.

१०२३ (९२१)—केशव रणसोड यास, वसई तालुका इग्रजाकडे गेला होता ते
उया समानीन समयीं हे इग्रजाकडे चाकरीस राहिले होते. याशी आवाजी यादव
मया व अलफ याणीं संदर्भ लाविला कीं, किल्ले ताडुळवाडी व काळदुर्ग व महालचा
मोहरम २२ अमल इग्रजारुडे आहे, तो सरकारात घेऊन दिल्यास आसाम्या
व पालखी वगैरे द्यावयाचा करार केला, त्यावरून मशारनिल्ले याणीं सरकार लक्ष राखोन
सन इसने समानीनात कामकाज केलें, सबब आवाजी यादव याणीं करार केला त्यापैकीं.

जातीस तैनात व पालखी द्यावयाचा
करार त्यापैकीं जातीस तैनात सालगुदस्ता
सन सीत समानीनात वसईकडे नेमून
दिल्ली. पालखीची तैनात होणें राहिली.
ते हल्लीं मोईन सालीना रुपये ५०० पा-
चशें रुपये, पालखीची मोईन सालीना
खेरीज शिरस्ता सालमजकूर अवलसाला-
पासून करार केली असे, तरी तालुके वसई-
पैकीं सदरहू मोईन निवळ पावीत जाणें.
कलम १.

मशारनिल्लेचे वधूस तीन असाम्या
द्यावयाचा करार, त्यापैकीं सालगुदस्ता,
सन सीत समानीनात, रगो रणसोड यास
असामी मामले कोहज येथें नेमून दिल्ली
आहे, वाकी दोन असाम्या द्यावयाच्या,
त्यापैकीं हल्लीं सदाशिव रणसोड यास पर-
गणे माहिम प्रात वसई येथील दफतरदारी
सागोन सालीना मोईन रुपये १०० एकशें
रुपये मोईन सालीना करार करून दिल्ली
असे, तरी याचे हातून परगणे मजकूर
येथील दफतरदारीचें कामकाज घेऊन सद-
रहू मोईन सनद पैवस्तगिरीपासून परगणे
मजकूरपैकीं पावीत जाणें. कलम १.

service of Government, he was given a village worth Rs. 600 for his house-hold expenses.

(1023) When the Táluká of Bassein was taken by the English,
A D 1736-87 Keshav Ranchhod accepted service under that Govern-
ment A message was sent to him by Abáji Yádav
promising him a palanquin and some appointments, if he would arrange
to secure the forts of Tándulwádi and Káldurg and the Mahál (Salsett)

एकूण दोन कलमें करार करून हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणे
करणे क्षणोन, गणपतराव जिवाजी यांस. सनद १.

रसानगी याद.

१०२४ (९६४)-सालाजी विन सुभानजी सुपेकर याणें हुजूर विनती केली कीं,
समान समानीन सरकारातून श्रीगडकीस पाठविलें तें काम करून आलीयावर, पुर-
मया व अलफ दरचे मुकामाहून त्रिवकराव विश्वनाथ याजकडे, व मोगलाकडे, व
सफर ३० आणखी दहा ठिकाणीं जरूरीचे वगैरे कामगारीस पाठविलें ते साहे-
बाचे प्रतापें कामें करून आलों. ते समयीं आज्ञा होती कीं सरकार कामें करून आली-
यावर वक्षीस देऊं, त्यास सरकार कामें एकनिष्ठेनें केली आहेत, साहेबांनीं कृपा करून
माझे व मुलालेकराचे पोटास वगणपरपरेनें कालक्षेप चाले असा इनाम करून दिल्ला पाहिजे
क्षणोन; त्याजवरून तीर्थस्वरूप केलासयासी नारायणरावसाहेब याणीं गडकीस पाठविलें,
त्याजवर पुरंदरचे मुकामीहून त्रिवकराव विश्वनाथ याजकडे नाजूक कामास, व नवाब
निजाम अलीखान याजकडे वगैरे कामास पाठविलें; तेथून जपोन चाकरी करून आला;
सरकार चाकरी केलीयावर वक्षीस घावें असें ते समयीं बोलण्यात आलें होतें, त्यावर
सालगुदस्ता कर्णाटकचे स्वारीस राजश्री हरी बल्लाळ याजबरोबर गजेंद्रगडास मेहनत करून
कामकाज चागलें केलें, याकरिता कामाचा माणूस मेहनती, मर्द, इतवारी जाणोन याज-
वर कृपाळू होऊन घरच्या वेगमीस मौजे भाजे, तर्फे नाणेंमावळ, तालुके लोहगड, येथें
पंचायशी रुपयाची जमीन नूतन इनाम, स्वराज्य व मोगलाई एकूण हुतर्फा, खेरीज हक्क-
दार करून, कुलवाव कुलकानु हल्लीपट्टी पेस्तरपट्टी देखील इनाम तजार्ई, जल, तरू, तृण,
काष्ठ, पाषाण, निधी, निक्षेप सहित, दरोवस्त इनाम करार करून देऊन, हे सनद सादर
केली असे, तरी मौजे मजकूरपैकीं अवल जमीन मातशेताच्या धान्याची असेल, त्या-
प्रमाणें खराब जमीनीस सदरहू धारा लाऊन चतुःशीमापूर्वक पच्यायशी रुपयाचे आका-
राची जमीन नेमून देऊन मोजणी जावता हुजूर लिहून पाठवणें, त्याप्रमाणें इनामपत्रें

for the Peshwá On this Keshav did service for the Government during the year A D. 1781-82. The promised reward was therefor given.

(1024) Sáláji bin Subhànji Supekar was sent by Peshwá Náráyan-
A D 1787-88 ráo to Shri Gandakī on some errand. He was afterwards
sent from fort Purandhar to Trimbakrao Vishwanáth
and to Nawab Nizam Alikhán on some delicate missions. He executed
these successfully. He also did good service at Gajendragad, while serv-

करून दिल्ली जातील, सदरहू जमीनीचा आकार होईल तो याचे नांवें इनाम खर्च लिहीत जाणें क्षणोन, बाळाजी जनार्दन यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

१०२५ (१०७०)—गोविंद कृष्ण याचे नांवें सनद कीं, तीर्थस्वरूप राजश्री बाजी-

सलास तिसैन राव साहेब याजवळ लहानपणापासून ल्याहावयास व पढावयास

मया व अलफ सोबतीस आहेत, त्यास तैनात सालीना.—

सावान २६

नक्त रुपये.

कापड आंख.

गोविंद चिमणाजी

१००

५०

त्रिवक गोविंद.

१००

५०

२००

१००

एकूण दोन असामीस दोनशें रुपये नक्त, व एकशे कापड आंख सालमजकूर अवल-
सालापासून करार करून देऊन हे सनद तुम्हांस सादर केली असे, तरी तेथील बाड्यांतील
कारकुनाबरोबर सदरहूप्रमाणें तैनात सालीना देत जाणें क्षणोन.

सनद १.

रसानगी याद.

१ इनाम, नक्तनेमणुकी, वतने वगैरे.

(अ) देणग्या.

२ धर्मकृत्यें व नवस.

१०२६ (१०८)—जगन्नाथ बैरागी, वास्तव्य मठ मौजे गंगापूर, परगणे नाशिक,

खमस सवैन

याणीं हुजूर किल्ले पुरंदर येथील मुक्कामी येऊन विदित केलें कीं,

मया व अलफ

आपण मौजे मजकुरी मठ बाघोन स्वामींस, व स्वामींच्या राज्यास

रमजान १४

कल्याण चितून आहे, त्यास मठात अतीत अभ्यागत येऊन, अन्ना-

विण विन्मुख होऊन जातात, याकरिता कृपाळू होऊन गावगन्ना देहे बीतपशील.

ing under Hari Ballal in Karnatic. Inam land assessed at Rs. 85 was therefore given to him.

(1025) Govind Chinnaji and Trimbak Govind, the two companions

A. D 1782-88

of Bajirao saheb who received religious and secular instruction with him from his infancy, were granted

each an allowance of Rs 150 per annum

2. Grants for charitable purposes and in fulfilment of

(1026) At the request of Jagannath Bairagi of the Mr

४ परगणें नाशिक.

- १ कजवे मजकूर.
- १ मौजे पाथरडी.
- १ मौजे गंगापूर.
- १ मौजे ओढें.

४

२ परगणें दिंडोरी

- १ मौजे जानोरी.
- १ मौजे गिरनारें

२

१ मौजे वोझर परगणे चांदवड.

७

एकूण देहे सात येथें बाजार आहेत. तेथे बाजाराचे दिवशीं रस्त्यांत नवी दुकानें मांडून बसतील त्यांस दाण्याचे दुकानास गळा एकमूठ व वाणी व चाटी व साळी व सराफ उदमी याचें दुकानास शिवराई रुके ३ तीन याप्रमाणें नूतन धर्मार्थ करून दिव्यानें यानें अतीत अभ्यागत विन्मुख जाणार नाहीत ह्मणोन, याजवरून मनास आणितां, मौजे मजकुरी बैरागी मठ बाधोन राहिला आहे, तेथें अतीत अभ्यागत येऊन अन्नाविण विन्मुख जातात, त्यास अन्न दिले यानें श्रेयस्कर जाणोन, कजवे नाशिक सुद्धां देहेसात येथील बाजाराचे दिवशीं रस्तेयात नवीन दुकान मांडून बसतील त्यास दाण्याचे दुकानास गळा एक मूठ, व वाणी, व चाटी, व साळी, व सराफ, वगैरे उदमी याचें दुकानांस शिवराई रुके ३ प्रमाणें नूतन धर्मार्थ सरकार जमाबंदी शिवाय करार करून दिव्हे असे तरी वाणी व चाटी, व साळी, व सराफ वगैरे उदमी यास ताकीद करून, सदरहूप्रमाणें बैरागी याजकडे चालवणें. प्रतिवर्षीं नूतन पत्राचा आक्षेप न करणें, या पत्राची प्रति

A. D 1774-75 pur in Parganā Násik permission was given to him to levy from all new traders frequenting kasbe Násik and 6 other villages on bazár days, and occupying a portion of the road for trade purposes, the following contributions -

from each grainshop—one handful of grain;
from each other trader—three Shivrái Ruke.

लिहून घेऊन हें असल पत्र याजवळ भोगवटियास परतेन देणें क्षणोन, परगणें नाशिक, व दिंडोरी, व चांदवड, सरकार संगमनेर यांस. सनदा.

१ मोकदम.

१ कमाविसदार, वर्तमान व भावी यांस.

२

रसानगी यादी.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०२७ (१९६)—वेदमूर्ती राजश्री जनार्दनभट व सदाशिवभट गाडगीळ याणीं खमस सबैन हुजूर विदित केलें की, आपले तीर्थरूप बापूभट गाडगीळ यांस वाई मया व अलफ पैकीं आंवे सुमार पंधराशें पावत होते. त्यास गनिमाचे गडबडीमुळें रविलाखर ५ वाईतून कोकणात गेलों. पुढें तीर्थरूप वारले हल्लीं आपण वाईत राह-ण्यासी आलों आहों. तरी पूर्ववत्प्रमाणें चालवावें क्षणोन, त्याजवरून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे, तरी आंवे सुमार,

१००० आवे पिकले.

५०० हिरवे, लवणशाकेस.

१५००

एकूण दीड हजार आंवे सुमार देविलै असेत, तरी कसवे वाई येथील शेरीपैकीं पेशजीप्रमाणें भटजींस पावते करणें क्षणोन, हेंवतराव भवानीशंकर यांचे नांवें छ. २२ रविलावल.

रसानगी यादी.

सनद १.

१०२८ (४१६)—दलवादलशा फकीर याचा तकिया मौजे कवडी येथें गावाजवळ आहे.

सया सबैन
मया व अलफ
मोहरम २

त्या तकियाचे चिराखबत्तीस मौजे लोणी तर्फ हवेली, प्रांत पुणें, पैकीं नूतन इनाम जमीन बिघे ४ चार बिघे करार करून देऊन, वर्तमान भावी कमाविसदार याचे नांवें अलाहिदा सनद सादर जाहली आहे, त्या-

The concession was granted to enable him to feed travellers coming to his Math.

FROM NARO APPAJI'S DIARY.

(1027) At the request of Janārdan Bhat and Sadāshiva Bhat A D 1774-75 Gādgi, orders were issued to the officer of Wāi to give them 1000 ripe, and 500 unripe mangoes from the Sheri lands of Wāi.

(1028) Inām lands were given for the lighting of the mosque A D 1776-77. at Kawadi.

प्रमाणें मौजे मजकूरपैकी सदरहू चार विषे जमीन याचे दुमाला करून देऊन आकार होईल तो दरसाल याचे नांवें इनामखर्च लिहिणें ह्मणोन, रामचंद्र नारायण यांचे नांवें.
सनद १.

रसानगी यादी.

दलबादलशा फकीर यांणीं हुजूरनजीक पुणें येथील मुक्कामीं येऊन अर्ज केला कीं, आपण दोन तीन वर्षे लष्करांत दुवा देऊन आहें, त्यास आपला तकिया मौजे कवडी येथें गांवाजवळ आहे त्यास तकियाचे चिराखबत्तीस कांहीं नूतन इनाम जमीन देऊन चालविलें पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून मनास आणून फकीर दुवागीर तीन वर्षे लष्करांत आहे हें जाणून याजवर मेहेरबान होऊन मौजे लोणी, तर्फ हवेली, प्रांत मजकूरपैकीं नूतन इनाम जमीन विषे ४ चार विषे जमीन अवल दूम सीम तीन प्रतीची कुलबाब कुलकानू, हल्लीपट्टी, व पेस्तरपट्टी खेरीज हकदार करून दरोबस्त इनाम करार, करून देऊन, हे सनद तुह्यास सादर केली असे, तरी सदरहू चार विषे जमीन मौजे मजकूरपैकीं चतुःसीमापूर्वक नेमून देऊन, याचे दुमाला करून इनाम चालवणें. दरसाल ताजे सनदेचा आक्षेप न करणें. या सनदेची नकल लिहून घेऊन असल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन, कमाविसदार वर्तमान भावी प्रांत पुणें यास.
सनद १.

रसानगी यादी.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०२९ (४८७)-२००० रुपये खासगी निसवत शिवराम रघुनाथ यांजकडे श्रावण
समान सवैन मासचे दक्षणेचें साहित्य, फुटाण्यास हरबरे व खिचडीस डाळ, व
मया व अलफ रोषनाईस तेल व विड्यास सुपारी, व छपरें खरेदी करावयावद्दल, व
रजव ३० तादूळ सडणावळ वगैरे मजुरीवद्दल, परवानगी रूबरू.

१०३० (४८८)-धर्मादाय दक्षणा श्रावणमास मुक्काम पुणें. रुपये.

समान सवैन
मया व अलफ
रजव ३०

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY

(1029) Rs. 2000 were given to Shiwarám Raghunáth for purchases in connection with the Daxaná distributed in the month of Shravan—such as grain, rice, pulse, oil, leaves, betelnut and for erecting huts.

(1030) The following sums were distributed as Daxaná in the month of Shrávāṇ. The distribution commenced on the 6th of Shrávāṇ Shudha at about 9 or 10 A. M —

३०,५१० पर्वतीस रमण्यात दक्षणा ब्राह्मणास दिल्ली, प्रारंभ छ. ५ रजव श्रावण-
शुद्ध षष्ठी मंदवासरे प्रातःकाल दीड प्रहर दिवस. रुपये.

१०२८१ विद्यमान जनार्दन आपाजी, दरवाजा पहिला, ब्राह्मण
असामी ६३९३. शेरा सरासरी १॥८॥ प्रमाणें. रुपये.

४७१० विद्यमान रामशास्त्री, दरवाजा दुसरा, ब्राह्मण असामी
२२५० एकूण शेरा सरासरी २८८॥ प्रमाणें. रुपये.

५७०० विद्यमान अमृतराव विश्वनाथ पेठ्ये, दरवाजा तिसरा,
ब्राह्मण ३३०५ एकूण शेरा सरासरी १॥१॥ प्रमाणें. रुपये.

५६३० विद्यमान विसाजी कृष्ण, दरवाजा चौथा, ब्राह्मण असामी
२९७० शेरा सरासरी १॥१॥ प्रमाणें रुपये.

४१८९ विद्यमान भिवराव येशवंत, दरवाजा पांचवा, येथें काशिनाथ
शास्त्री यांणीं दक्षणा वाटिली; असामी १९२२ एकूण शेरा
सरासरी २८८॥ प्रमाणें. रुपये.

३०,५१०

१६,८४०

शेरा सरासरी १॥१॥ प्रमाणें. रुपये.

२२,१७४ वाड्यांत ब्राह्मणास दक्षणा दिल्ली, विद्यमान वासुदेवभट कर्वे उपाध्ये नांव-
निशीवार तपशीलबंद आलाहिदा ४८ एकूण ब्राह्मण असामी २२२०
एकूण रुपये.

२१०२६ निसबतवार ब्राह्मण २०२४ असामी. रुपये.

१००१ क्षेत्रींचे ब्राह्मणास दक्षणा पाठविली असामी १४५ रुपये.

१४७ वाड्यांतील असामी ५१ एकूण रुपये.

२२,१७४

२२२०

Rs. 30510 distributed to those assembled at the Parvati temple:—

10281	By Janárdan Appáji 1st door	No of recipients	6393.
4710	„ Rámshástri 2nd „ „		2250.
5700	„ Amritrao Vishwanáth Pethe 3rd		3305.
5630	„ Visáji Krishna 4th „ „		2970.
4189	„ Bhiwrao Yeshwant 5th „ „		1922.

30510

16840

22174 distributed in the palace (including the sum sent out to
Brahmins of holy places). No. of recipients 2250.

३०० शंकराचार्य स्वामी शृंगेरीकर यांच्या समार्धी पंचवटीत श्री गोदातीरीं दोन आहेत, तेथील पूजन व अर्चन व पुण्यतिथी दोन, मिळोन दरसाल तीनशें रुपये श्रावणमासीं द्यावयाचा करार करून, सालमजकूरचे. रसानगी याद. रुपये.

१०१५ रमण्यांत ब्राह्मण दक्षणेस गेले नाहीं, त्यांस धरोघर जाऊन दक्षणा दिली, व देवांपुढे दक्षणा ठेविली, गुजरात कारकून, निसवत रामचंद्र नारायण सुभा प्रांत पुणे, व बाळ दीक्षित गडबोले, वरहुकूम याद. रुपये.

२ श्री देवांपुढे ठेविली.

॥ ओंकारेश्वर.

॥ गणपती.

॥ रामचंद्र.

॥ किरकोळ.

२

१०१३ ब्राह्मण दुखणेकरी वगैरे असामी ६९० एकूण शेरा सरासरी दर असामीस १॥३॥ प्रमाणें रुपये.

४३६ प्रत असामी ४३६ दर १ प्रमाणें.

३९२ प्रत असामी १९६ दर २

१५३ प्रत असामी ५१ दर ३

२० प्रत असामी ५ दर ४

७ प्रत असामी १ एकूण.

५ प्रत असामी १ एकूण.

१०१३

६९०

१०१५

५३९९९

१९७५१

300 sent for the expenses of 2 worships at two Tombs of Shankarāchāryās of Shringeri at Panchwati;

1015 sent to Brahmuns who on account of illness were unable to attend in person—No. of recipients 690 &; offered to four deities at 8 annas each;

४९१२। खुर्दा रमण्यात उलफ्या बरोबर पांच रोजा, व दक्षणे समयीं दिल्ली, गुजरात नारो महादेव गद्रे. खुर्दा खेरेदी गुजरात बाळाजी नाईक, दिमत पोतदार. टक्के.

१७५५७ उलफ्यास पांच रोजा ब्राह्मण असामी एकूण. रुपये.

१३९७८। ब्राह्मण ५५९१३ असामी, दर असामी टक्का १०. प्रमाणें रुपये.

८५७५ दरवाजा पहिला असामी ३४३००

४२२० दरवाजा दुसरा असामी १६८८०

११८३। दरवाजा तिसरा ४७३३

१३९७८।

५५९१३

तपशील तेखा.

२१२३॥ छ. २९ जमादिलाखर ८४९४

२६९१॥ छ. १ रजब १०७६६

२८१०॥ छ. २ रजब ११२४२

३०४२। छ. ३ रजब १२१६९

३३१०॥ छ. ४ रजब १३२४२

१३९७८।

३५७८॥ वायका, दरवाजा चौथा, दर असामी १०. प्रमाणें टक्के.

६२८ छ. २९ जमादिलाखर २५१२

६२८॥ छ. १ रजब २५१५

७४७ छ. २ रजब २९८८

७२८॥ छ. ३ रजब २९१४

८४६॥ छ. ४ रजब ३३८६

३५७८॥

१४३१५

१७५५७

७०२२८

२०९६॥६ दक्षणे समयी ब्राह्मणांस दर असामी रुके ८६
प्रमाणें, इस्तकवील छ. ५ रजव तागाईत छ. ६
मिनहू दक्षणेस असामी १६८४० पैकीं ब्राह्म-
णास खुर्दा पावला नाही ते वजा ६५ असामी
बाकी १६७७५, एकूण दरवाजेवार असामी,
एकूण टके.

७९९८६	दरवाजा पहिला	६३९३
२७७॥६	दरवाजा दुसरा असामी	२२२३
४१३८६।	दरवाजा तिसरा असामी	३३०५
३६६॥	दरवाजा चौथा	२९३२
२४०।	दरवाजा पांचवा असामी	१९२२
		टके.

२०९६॥६

१६७७५

१९६५३॥६

८७००३

पैकीं वजा खुर्द्याचें माप घेतां व खर्च खातें कसर वाढली खुर्दा टके ३॥१९
बाकी टके १९६४९॥९ एकूण दर रुपयास टके ४ चार प्रमाणें रुपये
४९१२।३॥.

पैकीं वजा सूट ८३॥॥ बाकी.

रुपये.

११८२ पुरंदरी ब्राह्मणांस दक्षणा दिल्ली.

रुपये.

१५ गोविंदभट निजसुरे.

१५ कृष्णभट वैद्य.

१५ कृष्णभट जोग.

१० आपाभट बापट.

८ सदाशिवभट मोघे.

७ बाळजोशी संगमेश्वरकर.

७ दादभट काणे.

असामी.

११०५ कित्ता

१९ प्रत १९ दर १ प्रमाणें.

२८० प्रत १४० दर २
 २३१ प्रत असामी ७७ दर ३
 ३२० प्रत ८० दर ४ प्रमाणें.
 १९५ प्रत ३९ दर ५
 ६० प्रत असामी १० दर ६

रुपये.

११०५

३७२

११८२

दर सरासरी ३४=॥॥ प्रमाणें.

४५४। किरकोळ पोता वगैरे तहाबंद अलाहिदा

६०५४७॥

२

१०००० बालकृष्णशास्त्री आश्रित यास कर्ज वारावयाबद्दल एकसालां तैनाते खेरीज.
 रुपये.

७०५४७॥

२० पीर कसबे पुणें यास सालगुदस्तांप्रमाणें सालमजकुरीं, रसानगी याद.
 रुपये.

१० शेखसला.

१० शेखसादत.

२०

१७२। पोस्त खर्च, प्यादे वगैरे रमण्यांत ब्राह्मणांचे बदोबस्तास होते,
 त्यांस मिठाईबद्दल दर असामीस रुपये४= प्रमाणें रसानगी यादी तीन
 रुपये.

५९॥= किल्लेहायचे लोकांस.

२॥ किल्लेहायचे लोकांस असामी २२

454-4 Miscellaneous

Number of recipients 20,152

total 60547-8

20 were sent as presents to Pirs Shek Sallá and Shek Sádát;
 172-4 were paid to peons No. 1378 from different forts and Tálukás

१।	किल्ले घनगड असामी	१०
॥=	किल्ले चाकण असामी	५
२॥=	किल्ले कोरीगड	२१
५	किल्ले चदन वगैरे निसवत शाम- राव जगजीवन असामी	४०
३०८=	किल्ले पुरंदर.	
	८॥= नेहमी लोक किल्ले	
	मजकूरचे असामी	७०
	८॥= कानडे प्यादे असामी	६७
	२॥ माजी वंदनकर	२०
	१०॥ हुजूर हशम	८४
	३०८=	
	१७॥ किल्ले सिंहीगड असामी	१४०
	५९॥=	४७९
१५॥	तालुकेदाय.	
	८॥= तालुके शिवनेर	६७
	१॥= प्रांत राजपुरी	३८
	२॥= अवचीतगड	२१
	५ तालुके गयगड	४०
	१॥= तालुके सुवर्णदुर्ग	३९
	२५॥	२०४
२९.	फिशा लोक.	
	१॥ माजी चंदनगडदुर्ग	३६
	॥= नाम बाग्यार गिमतदाय असामी	६

who were deputed to keep order at the Parvati temple at the time of the assembly.

१॥ जासूद जथेहाय असामी.	१२
३१= प्यादे दिमत विठोजी गुड	
असामी	२७
३१= प्यादे दिमत अबदुल असामी	२७
१ प्यादे दिमत पिरुजी भिलारे	
असामी	१६
१८= प्यादे दिमत रामजी यादव	९
३८= दिमत तोफखाना	२५
४॥ दिमत देवजी सावत वगैरे	
माहाले लोक	३८
१ बहिरजी मोरे	८
१. प्यादे दिमत वालोजी सालोखे	२
१८= प्यादे निसवत विसाजी धोडदेव	
जोग	९
८= चाकणकर असामी	१
१ फूटलोक असामी	८

२९

२३२

५४८= दिमत हुजूर हशम ४३३	
३॥ खिजमतगार निसवत खास जिलीब असामी ३०	
एकूण	

१७२।

१३७८

२६२ तैवज खर्च श्रावणमासचे उत्साहावद्दल ब्राह्मणास विडे द्यावयास विड्याचीं पानें हिरवीं खरेदी केलीं, गुजारात प्यारजी ताबोळी पानें सुपारी.

२००००० छ. ३० जमादिलाखर.

१००००० छ. १ रजव.

१००००० छ. ४ रजव.

१२४००० छ. २६ रजव.

५२४०००

दर रुपयास पानें २००० दोन हजार प्रमाणें.

रसानगी यादी.

४५४।

१०३१ (५२३)-धूम्रपानी गोसावी चौन्यायशीं आसनें करून योगसाधनेंत आनंद-समान सवैन वलीस नेहमीं राहतो. त्यास पेशजीं रोजमरा दरमहा वीस रुपये व मया व अलफ पाच शेर लाकडें वजन दररोज पावत होतें, त्यास अलीकडे पावत मोहरम २३ नाहीं, ऐशास हल्लीं पेशजींप्रमाणें दरमहा रोजमरा रुपये २० वीस, व लाकडें दररोज वजन पक्के ४४५ पाच शेर देविले असे, तरी सनद पैवस्तगिरीपासून गगापुराहून देत जाणें ह्मणोन, रामचंद्र बल्लाळ नारळीकर यास. सनद १.

रसानगी यादी.

१०३२ (५३९)-मौजे सिंगवें, परगणें नाशिक, हा गांव श्री रामचंद्र संस्थान पंच-समान सवैन वटी याजकडे आहे, त्यास श्रीचा पुजारी याणें आपले कर्जाचे ऐवजीं मया व अलफ सावकाराकडे गाव गहाण ठेऊन, गावचा वसूल सावकार परभारा घेतो, सफर २६ ह्मणोन हुजूर विदित झालें, याजवरून मौजे मजकूरचे बदोबस्तास हुजूरून श्रीनिवास नर्सी कारकून शिलेदार पाठविले असत तरी मशारानिल्हेसी रुजू होऊन, मौजे मजकूरचा श्रीकडील अमल सुरळीत देणें, पुजारी याजकडे व त्याचे सावकाराकडे वसूल एकदर न देणें ह्मणोन, मौजे मजकूरचे मोकदमाचे नांवें छ. २२ जिल्काद चिटणिसी.

पत्र १.

१०३३ (५४५)-तेलग अगतुक ब्राह्मण सोमवार पेठेंत मृत्यु पावला आहे, त्याचे समान सवैन दहनास लाकडें जाळाऊ वजन पक्के खडी ॥॥॥ पंधरा मण लाकडें दे-मया व अलफ विले (ली) असे(त) तरी खरेदी करून देऊन ब्राह्मणाचें दहन सफर २६ करणें, सदरहू लाकडांची किंमत होईल ते शहरमजकूरचे कोतवालीचे

(1031) An allowance of Rs. 20 per month and 5 seers of fuel per day was granted to an ascetic who inhaled smoke and practised Yoga in 84 different postures.

(1032) Government was informed that the village of Singwe in Parganá Násik, belonging to the idol of Rámchandra in Panchawati, had been mortgaged by the worshipper to his creditor, and that the revenue was being recovered by the creditor direct. A karkun was sent to take over the management of the village and to spend proceeds for purposes connected with the idol. The patil of the villaged was enjoined to see that the revenue was not paid to the creditor or to his agents

(1033) Sanction was given to supply 3/4 Khandi, that is 15 Maunds,

हिशेवीं ब्राह्मणाचे नावे धर्मादाय खर्च लिहिणें मजुरा पडेल क्षणोन, आनदराव काशी
कमाविसदार कोतवाली शहर पुणें याचे नावे छ. २६ जिल्हेज. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१०३४ (५८३)—धर्मादाय दक्षणा श्रावणमास मुक्काम पुणे रुपये

तिसा सवैन

मया व अलफ

रजव २९

३२२०२ पर्वतीस रमण्यात दक्षणा ब्राह्मणास दिल्ली, प्रारभ छ. ४ रजव श्रावण शुद्ध
पष्ठी सौम्यवासरे वेवीस घटकानतर रुपये

१३२१६ विद्यमान जनार्दन आपाजी. दरवाजा पहिला, ब्राह्मण ८३४०,
एकूण शेरा १॥८॥ प्रमाणें.

६४६० विद्यमान रामशास्त्री, दरवाजा दुसरा, ब्राह्मण ३२५९ एकूण
शेरा १॥८॥ प्रमाणें रुपये

५३८१ विद्यमान अमृतराव विश्वनाथ, दरवाजा तिसरा ब्राह्मण २७५०,
शेरा १॥८॥ प्रमाणें.

७१४५ विद्यमान कृष्णराव वल्लाळ काळे व काशीनाथ शास्त्री दरवाजा
चौथा, ब्राह्मण ३४१५, एकूण शेरा २८॥८॥ प्रमाणें

३२२०२

१७७६४

शेरा सरासरी १॥८॥ प्रमाणें

२५८२२ वाड्यात ब्राह्मणास दक्षणा दिल्ली, विद्यमान रामशास्त्री नावनिशीवार तप-
शीलवद, अलाहिदा सुमारे ४३ एकूण ब्राह्मण असामी.

देखील क्षेत्रीचे ब्राह्मणासुद्धा दक्षणा. रुपये.

२३८७२ निसवतवार व क्षेत्रस्थ वंगैरे मिळोन ब्राह्मण असामी
२१७७ शेरा सरासरी १०॥८॥ रुपये

१९५० यज्ञेश्वरशास्त्री, आपाशास्त्री याचे वधू यास लग्नावद्दल साल-
मजकुरीं एकसाल रुपये.

२५८२२

A D 1777-78 of fuel for the cremation of a travelling Telang Brāh-
man who died in Poona

(1034) Among the details of this date, the details of the *Shrāvan-*

* A D 1778-79 *Dasani* expenses amounting to Rs 64, 537 are given
It appears from a remark made at the end that some

३०० शंकराचार्य स्वामी शृंगेरीकर यांच्या समाधी पंचवटीत श्रीगोदातीरीं दोन आहेत, तेथील पूजन, अर्चन, व पुण्यतिथी दोन मिळून दरसाल तीनशें रुपये श्रावणमासीं द्यावयाचा करार आहे, त्याप्रमाणें सालमजकूरचे रुपये.

२ श्रीदेवदेवेश्वर, वस्ती पर्वती, यांस रमण्यांत दक्षणा समाप्त जाल्यावर दक्षणा ठेविली, विद्यमान जनार्दन आपाजी. रुपये.

१ श्रीदेवदेवेश्वर.

१ श्रीविष्णु.

९९५ दुखणेकरी ब्राह्मण व ब्राह्मणांचीं मुलें वगैरे रमण्यात दक्षणेस गेलीं नाहीत. त्यास घरोघर दक्षणा दिल्ली, व गावातील देवांपुढें दक्षणा ठेविली, गुजरात कारकून निसवत रामचंद्र नारायण सुभा प्रात पुणें, व बाळ दिक्षित गड-बोले बरहुकूम यादी. रुपये.

२ श्रीदेव.

॥ श्रीओंकारेश्वर.

१ श्रीरामचंद्र तुळशीबागेंतील.

॥ श्रीगणपती.

२

९९३ ब्राह्मण.

असामी ७४८

एकूण शेरा सरासरी ११ प्रमाणें. रुपये

५०४ प्रत असामी ५०४ दर १

४८६ प्रत असामी २४३ दर २

३ प्रत असामी १ एकूण

९९३

७४८

९९५

६६७ मुक्काम पुरघर येथील ब्राह्मणास दक्षणा दिल्लीवरहुकुम याद.

१० बाळभट किरकिरे.

८ गोविंदभट किरकिरे.

१० पुरुषोत्तम भट, पुराणीक.

at least of the persons who received Daxanā at the wāda were brought in palanquins, all the palanquins in the town were requisitioned by Government for the purpose on that day.

६ बाळभट मराटे.

६०	प्रत असामी	१२	दर ५	प्रमाणें.
१२८	प्रत असामी	३२	दर ४	प्रमाणे
२३१	प्रत असामी	७७	दर ३	प्रमाणे.
२०६	प्रत असामी	१०३	दर २	प्रमाणें
८	प्रत असामी	८	दर १	प्रमाणें.

६६७

२३६

शेरा सरासरी २॥॥१ प्रमाणें.

५०.०.८८

२०९२६

४१५५॥ खुर्दा रमण्यात उलफ्यावद्दल दर पाच रोजा व दक्षणे समर्थी दिलेहा, गुजारत बाळाजी नारायण आगाशे, खुर्दा गुजारत पाडोबा नाईक वगैरे खुर्दा. रुपये.

१६४८३। उलफ्यास पाच रोजा ब्राह्मण वगैरे असामी एकूण.

१३५२८॥ ब्राह्मण ५४११४ असामी. दर असामी टक्का । प्रमाणें.

८१७७॥ दरवाजा पहिला असामी ३२७११

४३८२ दरवाजा दुसरा असामी १७५२८

९६८॥ दरवाजा तिसरा असामी ३८७५

१३५२८॥

५४११४

तपशील तेरखा.

१८३६ छ. २९ जमादिलाखर ७३४४

२५०९॥ छ. ३० जमादिलाखर १००३८

२८५८॥ छ. १ रजव असामी ११४३५

३०२६॥ छ. २ रजव १२१०६

३२९७॥ छ. ३ रजव १३१९१

१३५२८॥

५४११४

२९५४॥ बायका ११८१९ असामी दर असामी .। प्रमाणें एक.

६६३॥ छ. २९ जमादिलाखर २६५५

८२२ छ. ३० जमादिलाखर ३२८८

४७५।	छ. १ रजव	१०,०१
४६८।।	छ. २ रजव	१८७५
५२५	छ. ३ रजव असामी	२१००
<hr/>		<hr/>
२९५४।।		११८१९
<hr/>		<hr/>
१६४८३।		६५९३३
२१६०।	दक्षणेसमयीं ब्राह्मणास दर असामीस रुके ८६ प्रमाणें इस्तकविल छ. ४ रजव तागाईत छ. ५ मिनहू. दक्षणेस असामी १७७६४ पैकीं ब्राह्मणास खुर्दा पावला नाही ते वजा असामी ४८२ बाकी असामी १७२८२ एकूण दरवाजेवार असामी एकूण टक्के.	
	१०२३।। दरवाजा पहिला असामी	८१९०
	३६५।।६ दरवाजा दुसरा असामी	२९२७
	३४३।। दरवाजा तिसरा असामी	२७५०
	४२६।।६ दरवाजा चौथा असामी	३४१५
	टक्के	
<hr/>		<hr/>
२१६०।		१७२८२
<hr/>		<hr/>
१८६४३।।		८३२१६
	पैकीं वजा खुर्द्याचें मापें घेता, व खर्च होतां कसर वाढली खुर्दा टक्का १॥ बाकी टक्के १६६४२ एकूण खुर्दा खरेदी गुजारत हाये. रुपये.	
२२६३।८॥	गुजारत पांडोवा नाईक पराडे, खुर्दा टक्के १०१५० दर ४।११। प्रमाणें रुपये.	
१२६७।८॥	गुजारत जेठ्या १००० प्रत टक्के ४५०० दर ४॥ २६७।८॥ प्रत टक्के १२०० एकूण दर ४।११। प्रमाणें.	
<hr/>		<hr/>
१२६७।८॥		

६२४॥३॥ गुजरात यादोबा नाईक लोहोकर टके
२७९२ एकूण दर ४।१०॥ प्रमाणें.

४१५५॥३॥

पैकी वजा सुट ४३॥, बाकी

रुपये.

३९३॥ किरकोळ तपशील वढ अलाहिदा २ एकूण.

६४५३७।

वाड्यात ब्राह्मणास दक्षणा दिली, विद्यमान रामशास्त्री दस्तकबील छ. २९ जमादि-
लाखर, श्रावण शुद्ध १ भृगुवासरे तागार्हत छ. ७ रजव. रुपये.

३५६२ आश्रित वगैरे.

१५० वालकृष्णशाम्नी.

१०० रामशाम्नी.

१५० लक्ष्मण पाठकर्जा.

x

x

x

x

२६३५ निसवत वापूभट शिन्ने.

२५ विश्वनाथभट गोडशे

२५ यथुराभट वैद्य काशीकर.

२५ वालकृष्णभट छत्रे.

x

x

x

x

२२८ निसवत यज्ञेश्वर दीक्षित मनोहर

८ वालंभट घाणेकर.

५ शकर दीक्षित आकुर्डीकर.

१८२ वाड्यातील असामी एकूण

रुपये.

२७ आचारी.

४ बाबाजी गोखला.

४ सदाशिव करमरकर.

x

x

x

x

७८ शागिर्द.

३ विसू जोशी.

३ भवानी शकर.

x

x

x

x

३० हरकारे.

३ वापू अवधारी.

३ विसोवा धुमाळ.

x

x

x

x

१५ शीमवान.

३ लक्ष्मण चोपडा.

३ येशवंत.

x

x

x

x

२० पीर कसवें पुणे यांस सालगुदस्तप्रमाणें सालमजकुरीं दक्षणेसमयीं पावतात ते.

१० शेखसला.

१० शेखसादत.

२०

११७॥ पोस्तखर्च प्यादे वगैरे रमण्यात ब्राह्मणाचे बदोवस्तास होते त्यास मिठाईव-

दल दर असामी ४८ प्रमाणें

३२ किलेहायचे लोकास

३ किले विसापूरकर असामी २४.

२॥ किले राजमाची असामी २२.

x

x

x

x

११॥= तालुके हाय.

६॥ तालुके विजेदुर्ग असामी ५२.

२॥ तालुके अवचितगड असामी २०.

३८॥= प्यादे वगैरे.

४॥= दिमत रामजी यादव असामी ३७.

४॥ निसबत विसाजी घोंडदेव असामी ३६.

x

x

x

x

२४= माजी चंदनगडकरी.

१५० २५४= हुजूर हशमलोकांस असामी.

१५० कित्तालोक.

३६ पर्वतीस श्रीदेवदेवेश्वराकडे व विष्णूकडे चौकीस आहेत त्यास सालाबादप्रमाणें.

१५ दरवाज्यांस असामी १५.

५॥= कारखान्याकडे वगैरे प्यादे असामी.

३० सरकारचे वाड्यात दक्षणासमाप्तीदिवशीं ब्राह्मण कोडले त्याचे चौकीस.

१० ब्राह्मणास आणावयास व पोचवावयास पालख्या गहरातील गृहस्थाच्या जमा करावयास होते ते.

५ विड्याकडे.

×

×

×

×

१०३५ (८९२)—श्रावण मासचे दक्षणेचे वटोवस्तास सरकारात लोक आणविले सीत समानीन असेत, तरी पोटाची सदरहु लोकाची वेगमी करून देऊन पाठवून मया व अलफ देणे क्षणोन. सनदा.
रमजान १७

१ परशुराम श्रीनिवास प्रतिनिधी यास असामी ३०० तीनशे याविशीं

१ सदाशिव चिमणाजी सचिव यास असामी ३०० तीनशे याविशीं

१ रामचंद्र नारायण किले पुरधरापैकीं असामी १०० शंभर याविशीं

१ नारो महादेव किले सिहीगडपैकीं असामी ७५ पाऊणशे याविशीं

१ रामराव नारायण किले राजमाची. तालुके मजकूर, पैकीं असामी ५० याविशीं

१ रगो शामराव किले चढन पैकीं असामी १५ पधरा येविशीं

१ भगवंतराव नारायण किले चाकण पैकीं असामी १० दहा याविशीं.

१ रघुनाथ सदाशिव तालुके रायगड पैकीं असामी १०० शंभर याविशीं.

८

आठ सनदा दिल्ली असेत रसानगी महादाजी नरसी कारकून दिमत सर्वोत्तम शकर, हशमनीस.

१०३६ (९०७)—पाद्री फैल्याद्र मानरदेव रेवडडेकर याणें हुजूर येऊन अर्ज केला सीत समानीन कीं, रेवडड्यास मानरदेवीची रमेद फिरगी याचे वेळेची आहे, मया व अलफ तिच्या भिंती मजबूद आहेत परंतु वासे जुने होऊन वरील काम मोहरम १२ जाया जाहलें आहे, तें सरकारातून नीट करून देविलें पाहिजे म्हणोन, त्याजवरून रमेदीचें कामावद्दल रुपये १०० शंभर रुपये तालुके रेवडडा पैकीं दे-

(1035) Men were brought to Poona from the service of Pratimdhī, A D 1785-86 Sachiv, and other officers to keep order during the alms giving ceremony in the month of Shrāvan

(1036) At the request of a Portuguese priest of Rewadandā, A D 1785-86 sanction was given to the expenditure of Rs 100 on repairing a Christian church at Rewadandā

विले असत, तरी सदरहू शंभर रुपये देऊन काम करवणें म्हणोन. आनंदराव शिंदे याचे नांवें.

मनद ?

रसानगीयादी.

१०३७ (१४३)—श्रीपंचलिंग महादेव, वास्तव्य मौजे वारव, तर्फ हवेली, प्रांत सवा समानीन जुन्नर यांस, तालुके शिवनेर, व तालुके चास वगैरे जागा कोळ्यानीं मयाव अलफ दंगा केला होता त्याचें पारपत्य होऊन वंदोवस्त जाला झणजे श्रीचें जमादिलावल २९ देवालय बाधावें झणोन बाळाजी महादेव याणीं नवस केला, त्याप्रमाणें कोळ्यांचें पारपत्य होऊन वंदोवस्त जाला, सवव श्रीचें देवालय दोन हजार रुपयांत बाधावयाचा करार करून बाळाजी महादेव यास आज्ञा केली आहे तालुके शिवनेर व तालुके चास येथील गावगन्ना पैकीं सरकारजमेशिवाय पट्टी करून दोन हजार रुपयात देवालय बाधणें, जाजती पट्टी न करणें झणोन, कमाविसदार याचे नांव सनद।

१ बाळाजी महादेव तालुके शिवनेर यास कीं, श्रीचें देवालय दोन हजार रुपयात बाधणें. सदरहूपैकीं सातशे रुपये निळकठराव रामचंद्र, तालुके चास, याजकडून देविले आहेत, बाकी तुळाकडून रुपये १३०० तेराशें देविले असेत, तरी तालुके मजकूर येथील गांवगन्नापैकीं देणें झणून. सनद.

१ निळकठराव रामचंद्र, तालुके चास, यास कीं, श्रीचें देवालय दोन हजार रुपयात बाधावयाची आज्ञा बाळाजी महादेव यास केली आहे सदरहूपैकीं तुळाकडून रुपये ७०० सातशें देविले असेत, तरी तालुके मजकूर येथील गावगन्नापैकीं देणें, झणून. सनद.

२

रसानगीयादी.

१०३८ (१५०)—द्वारकादास वैरागी हे श्रीगोदातीरीं मौजे बाभुळगाव, परगणा

(1037) When a rebellion of kolis broke out in Táluka Siwaner and Táluká Chàs, Báláji Mahádeo, officer of the former Táluká, made a vow to build a temple to Shri Panch-Linga Mahádeo at Mouze Báráv in pránt Junner, if the rebellion was put down. The rebellion was suppressed and Báláji Mahádeo was permitted to fulfill his vow by levying Rs. 2000 from the two Talukás in addition to Government demand.

(1038) Dwárkádás, a Baijági residing in the fields near Bábhul-gaum in Parganá Wajápu was a great ascetic. In summer he surrounded himself on all sides with fire, in the

सत्रा समानीन वैयापूर, नजीक रानात राहतात, निस्पृहवृत्तीने आहेत, बहुत योग्य मया व अलफ. तपस्वी, उष्णकाळीं पचाग्निसाधन, व पर्जन्यकाळीं पर्जन्यांत, व शी- रज २४ तकाळीं जलात, याप्रमाणें तपस्वी, निराहारी दुग्ध प्राशन करून आहेत, आल्या गेल्या ब्राह्मणास व वैरागीयास अन्न देतात, व गाईची सेवा करितात. याचे सरकारातून चालविल्यास श्रेयस्कर जाणोन, नूतन इनाम पडजमिनीपैकीं जमीन चाहूर १॥ दीड चाहूर द्यावयाची करार करून हे सनद तुळास सादर केली असे, तरी याचें मठाजवळ लगते परगणा वैयापूरचे गाव आहेत, तेथील गावपैकीं याचे उपयोगी व गाईच्या चरावयाचे उपयोगी पडजमिनीपैकीं जमीन सदरहूप्रमाणें पाहून नेमून त्याचे दु- माला करून देऊन चतुःसिमेचा जावता हुजूर पाठवून देणें. त्याप्रमाणें इनामपत्रें वैरागी याचे नावें करून दिलीं जातील क्षणोन, रामचंद्र नारायण मामलेदार, परगणा नेवासें वगैरे महाल. याचे नावें. सनद १.

रसानगीयादी.

१०३०. (१०१३)—श्रावणमासचे दक्षणेचे वटोवस्तास तालुकेहायपैकीं लोक आ- इहिदे तिसैन णविले असेत, तरी पोटाची वेगमी करून पाठऊन देणें क्षणोन.

मया व अलफ.

सनदा.

जिल्काद १

- १ रघुनाथ चिमणाजी सचिव याजकडील लोक असामी ३०० तीनशें येविशीं.
- १ परशुराम श्रीनिवास प्रतिनिधी याजकडील लोक असामी ३०० येविशीं
- १ तर्फे शिवनेर निसवत बाळाजी महादेव याजकडील लोक असामी २००.
- १ किल्ले वदन निसवत विश्वासराव नारायण लोक असामी ५०
- १ किल्ले पुरधर निसवत रामचंद्र नारायण लोक असामी २००.
- १ तर्फे पटा निसवत बाळकृष्ण केशव लोक असामी ५०.
- १ किल्ले विसापूर निसवत भिकाजी गोविंद लोक असामी ६०.
- १ किल्ले कोरीगड निसवत आनदराव भिकाजी असामी ५०
- १ किल्ले चाकण निसवत भगवतराव नारायण लोक असामी १५.

rainy season he exposed himself to rain and in winter he remained immersed in water. He lived on milk, distributed food to Brahmans and Banágis, and was devoted to the service of cows. One and a half chahurs of main land was therefore given to him.

(1039) About 1800 men were ordered to Poona from different A D 1790-91 talukás to assist in keeping order at the time of the payment of the Daxaná distributed in the month of Shrávan

- १ तालुके रायगड निसवत सदाशिव रघुनाथ लोक असामी २००
 १ किल्ले ताथवडा निसवत माधवराव कृष्ण असामी २५.
 १ किल्ले राजमाची निसवत रामराव नारायण असामी ७५.
 १ किल्ले चदन व नादगिरी निसवत रंगो शामराज लोक असामी ५०.
 १ किल्ले परळी निसवत नारो वल्लाळ लोक असामी ३०.
 १ किल्ले सिहीगड निसवत केशवराव जगन्नाथ असामी १००.
 १ किल्ले पाल निसवत गोविंदराव वल्लाळ असामी ७५.
 १ किल्ले नारायणगड निसवत रामचंद्र शिवाजी असामी १५.
 १ किल्ले घनगड हवालदार व कारकून लोक असामी १५.

१८

एकूण १८ सनदा दिल्या असेत

१०४० ( )—श्रीकार्तिकस्वामी, वास्तव्य पर्वती, याचे प्रासादावर उल्कापतन हो-
 इसत्रे तिसन ऊन विछिन्न जालें, त्याचा जीर्णोद्धार केला त्याजवद्दल खर्च आहे.
 मया व अलफ
 सवाल ३

९ इनाम, नक्त नेमणुकी, वतनें वगैरे.

(व) देणग्या पुढें चालवणें.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०४१ (१८७)—विनायकभट थथे यास मौजे ताथवडें, तर्फ हवेली, प्रात पुणें,
 सीत सवैन हा गांव इनाम दिल्या आहे, त्याचीं सरकारचीं इनामपत्रें होऊन रा-
 मया व अलफ जपत्रें जालीं आहेत, त्या पत्रावर सरकारचा शिक्का गडबडेमुळें जाह-
 रविलाखर ५ ला नाही, यास्तव श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामींस विनती

(1040) Some expenditure was incurred in repairing the temple of
 A D 1791-92 Shri Kártik Swámi at Parwati as it had been struck
 by lightening.

(b) Continuance of náms.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY

(1041) The village of Táthawade in pránt Poona had been given
 A D 1775-76 to Vináyakbhat Thathe by the late Peshwá Mádhavrao
 and a Sanad had been issued but never sealed The
 Peshwá's agent at Sútará was asked to request the Sútará Rájá to cause

करून, तीर्थस्वरूप कैलासवासी माधवराव साहेबाचे कारकीर्दीत पत्रे जालीं आहेत, सबब त्या वेळचे शिके काढवून भटजींच्या पत्रावर शिक्षा करून देणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत, मुक्काम सातारा, याचे नावें छ. ११ रविलावल. सनद १.

येविशीं बाबूराव कृष्ण यास सदरहू अन्वये.

सनद १.

२

रसानगीयादी.

१०४२ (९८२)—महालानिहाय येथील मुसलमान खुमाचे सदरत व अदालतीची तिसा समानीन मामलत तिमाराव भिमजी याजकडे सालमजकुरापासून सागोन, मया व अलफ इनामदार, व जहागीरदार, व रोजिनदार, व काजी मुलाणे खतीबा जमादिलावल ६ वगैरे, व मोईतसबी, याची चौकशी करून गैरसनदीमुळें ऐवज निघेल तो, व न्यायमनसुवीमुळें व सनदी लोकापासून वाजवीच्या रीतीनें जीवन पाहून सरकारचा ऐवज साधावयाविशीं आज्ञा केली असे, तरी मुसलमान लोकास ताकीद करून मशारनिलहेकडे पाठवणें. ज्याचे ते रुजू होऊन सदरतीकडील पत्रे आणतील त्याप्रमाणें इनामगांव, व जमीन, व रोज, व वतनें, व हक्क लवाजमे चालवीत जाणें, दिकत असेल त्याची चौकशी, व खूम मजकुराचा न्याय इनसाफ वगैरे सदरतीचे व अदालतीचे अमल मशारनिलहेकडील कारकून येऊन करितील त्यास करू देणें, दुमाले व इनामगांव ज्यां-कडे असतील त्यास ताकीद करून अमल देवित जाणें, व काजी मुलाणें वगैरेयास गांव-खर्चा इनामजमीनी व हक्क असतील त्याची वैवाट पाहतील त्याचा झाडा दाखवणें, ये-विशीं गावगन्नाचे मोकदमास ताकीद करणें ह्मणोन, मामलेदार व जमीदार यास चिटणिसी-पत्रें

२ परगणे पारनेर.

१ महादजी नारायण यास

१ जमींदारास

२

a search to be made for the late Peshwá's seals and to order the sanads to be sealed with it

(1042) Timáráo Bhimáji was appointed to inquire into the land and cash alienation in parganá Parner, Nagai, Sinnar Sangamner, Násik &c enjoyed by Mahomedans Where no sanads were forthcoming the alienations were to be resumed. Where sanads were forthcoming a reasonable amount from the holder as *nazar* was to be levied for Government.

२ तर्फे नगर हवेली.

१ महादाजी नारायण यास.

१ जमीदारांस.

२

२ परगणे सिन्नर.

१ पाटुरग धोंडाजी कमावीसदार यांस.

१ जमीदार परगणे मजकूर यास.

२

२ तर्फे हवेली संगमनेर.

१ गणेश भवानी कमावीसदार यास

१ जमीदारास.

२

२ तर्फे त्रिवक.

१ धोंडो महादेव यास.

१ जमीदार यास.

२

२ परगणे नाशिक.

१ कृष्णराव गगाधर कमावीसदार यास.

१ जमीदार यांस.

२

१ जमीदार परगणे पाडेपेडगाव यास.

१३

१०४३ (१०७६)—परगणे येरडोल वगैरे महाल येथे इनाम जमीनी आहेत, त्यास

सलास तिसैन वेवारशी व जाजती सुदामतशिवाय अनभवीत असतील त्याची चौ-
मया व अलफ कशी करून, वेवारशी व जाजती जमीनी असतील त्याचा वसूल
सवाल २३ सरकारात घ्यावयाविशीं तुम्हास आज्ञा करून हें पत्र सादर केले असे,

(1043) An inquiry was ordered to be made into ináms which had
A D 1792-93 become hable to resumption through failure of heirs,
as also into those which were unauthorizedly held
All such ináms were ordered to be fully assessed to the revenue.

तरी बेवारशी व जाजती जमीनी असतील त्याचा वसूल महालाकडे घेणें, आणि सुदामत इनाम असतील ते चालवणे ह्मणोन भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार याचे नांवें चिटणिसी.

पत्र १

येविशी.

पत्रें ४.

३ जमींदारास.

१ परगणा येरडोल.

१ परगणा नेर.

१ परगणा बेटावद

३

१ मोकदम देहेवि तपशील

२ परगणा येढलाबाद.

१ मौजे चांगदेव

१ मौजे इटई

२

१ मौजे वाघोदें परगणा रावेर.

१ मौजे धाधरणे, परगणे बेटावद.

४

४

१० किताबती, व बहुमान.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०४४ (३५२)-बाबूराव कृष्ण याचे नांवें सनद कीं, तुह्मास बहुमान चवरी द्या-
सवा सबैन वयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी चवरी नवी
मया व अलफ. करावयास रुपये
रमजान २९

X Grants of titles and honours.

FROM JANÁRDAN APÁJI'S DIARY

(1044) Baburao Krishna was permitted to use a *chawri*, and
A D. 1776-77 Rs 30 were given to him to get one made (Rs. 15 for
cow's hair and Rs. 15 for the handle.)

१५ गगावनाचा काढा.

१५ दाडीस रुपे.

३०

एकूण तीस रुपये नेमून एकसालां दिल्ले असेत, तरी किल्ले सातारा येथील ऐवजीं घेऊन चवरी करऊन बाळगीत जाणे ह्मणोन छ. १९ रमजान. सनद १.

परवानगीरुवरु.

मुतालीकांचे रोजकिर्दीपैकी.

१०४५ (१९)—बळवतराव कदम वाडे यांचे नावे सनद कीं, ताराजी कदम शिले-
इसने तिसैन दार तुझाकडील याणीं तुमचे पथकावरोवर स्वारींत चाकरी चागली
मया व अलफ केली, सवव त्यांस आप्तागिरा करार करून दिल्ले असे, तरी तुझां-
सफर ७ कडील सरजामाचे ऐवजीं सदरहू आप्तागिन्याची मोईन सालीना रुपये
५० पन्नास रुपये छ. १ सफरापासून देत जाणें; व आप्तागिराचें सामान गिरस्तेप्रमाणें
देत जाणें ह्मणोन. सनद १.

रसानगीयादी.

११ सार्वजनिक इमारती, व लोकोपयोगी कामें.

(अ) विहिरी व तलाव.

१०४६ (१९६)—अमृतराव आपाजी यास सनद कीं, वेदमूर्ती देवशंकरभट ओझे,
समान सवैन वास्तव्य मौजे धरोल, परगणे हकार, प्रांत सोरट, याणीं द्वारकेचे वाटेस
मया व अलफ मौजे मजकूरचे रानात सहा कोस उजाडींत पाणी नवतें तेथें विहीर
रजव १२ खणोन पाणी पाडिल्ले आहे. तें वाटसरांचे उपयोगी पडतें. परंतु भोवर-

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY

(1045) Tārāji Kadam Silledār, under Balwantrao Kadam Bānde.
A D 1791-92 having done good service in the late campaign was
given an annual allowance of Rs 50 for the salary
of an *āftāqār* bearer

XI Public buildings, and works of public convenience

(a) Wells and tanks

(1046) Dewashankarbhāt Oze of Dhārol in pargana Hakār in
A D 1777-78 prant Sorat had constructed a well within the limits
of the village for the use of travellers proceeding to
Dwārka, as no water was to be had for 12 miles round Sanction was
accorded to an annual expenditure of Rs. 60 for drawing water from the
well by bullocks.

गावचीं गुरें व वाटसगचीं गुरें घोडी वगैरे यांचे उपयोगी मोट लाविल्याशिवाय पडत नाही, यास्तव मोट लाविली पाहिजे अणोन. भटजीनीं विदित केलें, त्याजवरून मोटेचे वैलाम व गाणसाम मिळोन दरमाल रुपये ६० साठ तालुके अमदावाटपैकीं नेमून देविले असत. तरी सदरहू साठ रुपये दरमाल मोटेचे वैलास व माणसास नेमून देणे. हे मोट लावतील अणोन.

सनद ?

रसानगीयादी

१०४७ (५२०)-वाजी गोविंद यास सनद कीं, चिमणाजी महादेव व माधवराव समान सर्वेन राम याणीं विदित केलें जें. क्रमेव पाल मामले मजकूर, येथे हाटा-मया व अलफ ठे तळे बहुतकाळीं आहे तें गाळांन भरलें होतें. त्यास मुतादेवताचे जिफाद ३० उपद्रवाकरता हा काळपर्यंत कोणी गाळ काढून नीट केले नाही, त्यास आपण तेथील जमींदारास पुसोन. मुतादेवताचा बदोवस्त करून, दगडी बाध व घाट बाधोन तयार केलें. तळ्याचें पाणी गुरान व जनांचे उपयोगी पडतें तळ्याचे दक्ष-णेस व पश्चिमेस व उत्तरेस तिहीं बाजून बाधावर आवे, कळी व फुलझाडे लाविली आहेत. त्या कामान पदरचे आठशे रुपये. व गावकरी वाणी, उदमी वगैरे याणीं उदकाचें काम सर्वांचे उपयोगी परोपकार जाणोन पट्टी करेन तीनशे वेचाळीस रुपये दिले, त्यासुद्धा खर्च करून तळें बाधोन पाणी विपुल केले. असें असता सालमजकुरी वाजी गोविंद याणीं सरकारचें तळें तुणाकडे आहे. तें जाग्यासुद्धा आपणाकडे घ्यावें, याअन्वये सरकारचे पत्र आम्हांस आणिलें. त्याजवरून आर्ली पुण्यास येऊन सदरहू वर्तमान मशारानिल्हेस सांगितलें, तेव्हा त्याणीं तळें जाग्यासुद्धा आमचे स्वाधीन करविले आहे त्याप्रमाणें आम्हांकडे चाल-वावयाविशीं सरकारातून सनद दिली पाहिजे अणोन, त्याजवरून मनास आणिता उभयता मोडक याणीं आपले पदरचा पेंवज पट्टी करून गावकरी वगैरे याणीं दिल्ला त्यासुद्धा खर्च करून तळें बाधून उदक विपुल सर्वास केलें, आणि तळ्याचे तिहीं बाजूस बाधावर झाडें आवे, फणस वगैरे फळझाडें लाऊन वाग करून, सन सलास सीतैनापासून आज सोळा

(1047) The tank of Hátale in kasba Pál had been silted up for a long time. No one ventured to clear it through fear of raising evil spirits Chinnaji Mahádeo and Mádhav-rao Rám, with the permission of the Jamídár, arranged about the evil spirits and had the stone wall and steps repaired at a cost of Rs 1142 of this amount Rs 800 was given by Chinnáji himself, the remaining amount being raised by contributions The tank had now an ample supply of water and trees were planted around it It was now claimed by Báji Govind, on behalf of Government The matter being taken to the Peshwá, the tank was made over to Chinnáji Mahádeo and the other person on account of their expenditure on it.

वर्षे उपभोग करीत आहेत, त्यास सालमजकुरीं तळें सरकारी ह्मणोन तुझाकडे सुभा नि-
सवत सरकारांतून दिल्लें होतें, त्यास मशारनिल्ले याणीं सदरहू वर्तमान तुझास सांगित-
ल्यावरून तुझीं तळे मोटकाकडे ठेविल्याप्रमाणें सरकारांतून याजकडे करार करून दिल्लें
असे, तरी पेशजींप्रमाणे मशारनिल्लेकडे तळें जागासुद्धा चालवणें. अडथळा न करणें ह्म-
णोन छ. २२ जिल्काद.

सनद १.

रसानगीयादी.

मुतालिक ह्याचे रोजकिर्दीपैकीं.

१०४८ (१२)—मनोळी व मतगिरे या दोन्हींच्या दरम्यान सहा कोस पाणी न-
ममान सधेन व्हतें, याजकरिता तुझांकडील रामचंद्र महादेव परांजपे याणीं पैका
मया व अलफ खर्च करून विहीर बाधोन अरण्यात पाणी उत्पन्न केले, तेथें पाथिक
मोहरम १८ येईल, राहील, त्यास वस्ती पाहिजे याजकरिता प्यादे नेहमीं ठेऊन
वस्ती करावी लागत्ये, त्यास स्वाभीनीं कृपाळू होऊन वसाहतीवद्दल जमीन नूतन देविली
पाहिजे ह्मणोन, सदाशिव कृष्ण याणीं विनती केली, त्याजवरून वेगमीवद्दल सालमजकुर-
रापासून जमीन

विधे.

१२० परगणे मुरगोडपैकीं विहिरीनजीक चिगर २ एकूण.

विधे.

६० मौजे मदलूरपैकीं चिगर १

विधे.

६० मौजे श्रीरगपूरपैकीं चिगर १

एकूण

विधे.

१२०

२

८० मौजे चिचपूर, तर्फ सिंदोगीपैकीं.

विधे.

२००

एकूण दोनशें विधे जमीन सदरहू तिही गांवपैकीं दूम, सीम प्रतींची देविली असे,
तरी नेमून देऊन चालवणें, आकार होईल तो धर्मादाय खर्च लिहीत जाणें, दरसाल ताजे
सनदेचा उजूर न करणें ह्मणोन महिपतराव कृष्ण यांचे नावें.

सनद.

रसानगीयादी.

FROM THE MUTÁLIK'S DIARY

(1048) There being no water between Manoh and Satgure for a
A D 1777-78 distance of 12 miles, Rámchandra Mahádeo built a well
at his own cost between those villages It became
necessary to keep a guard at the place, to protect travellers who might
halt there, Sadáshiv Krishna offered to arrange for the guard and was
given 200 bighás of land in má m for the purpose.

१०४९ (७१५)—आनदराव मोरेश्वर व सदाशिव यादव उपनाम जावडेकर, गोत्र इसन्ने समानीन जामदग्नी, सूत्र अश्वलायन, याणीं हुजूर कजवें पुणें येथील मुकामी मया व अलफ येऊन विनिति केली कीं, कसवें इदापूर, परगणे मजकूर, सरकार जु-रगजान १५ न्नर, सुभे खुनस्ते बुनीयाद, येथें पाण्याचा तोटा, यास्तव आपण तळ्याची इमारत करून गावास पाण्याची सोय केली, सबब परगणे मजकूरचे कमावीस-दारानीं व जमीदारांनीं आपणास एक चावर जमीन इनाम देऊन चतु सीमापूर्वक जावता करून दिलहा, तो पाहून स्वामींनीं कृपाळू होऊन सदरहू एक चावर जमीन इनाम देऊन चालविली पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून मनास आणता गावास पाण्याचा तोटा, सबब याणीं कजवे मजकुरीं इमारत तळ्याची करून गावास पाण्याची सोय केली, हें जाणोन याजवर कृपाळू होऊन यास परगणे मजकूरचे कमावीसदारानीं व जमीदारांनीं एक चावर जमीन इनाम देऊन चतु सीमापूर्वक जावता करून दिलहा, तो पाहून त्याप्रमाणें जमीन चावर.

॥१५ थळसमलट पैकीं जमीन

।. अव्वल.

.। दूम.

.।१५ सीम.

॥१५

यासी चतु सीमा पूर्वेंस

वेड सिगवट

दक्षणेस थळ पिसाळ

०१५ तळ्या नजीक गावकरी याची जमीन

पश्चमेस थळ पिसाळ इनाम.

बात्रूमट अडगरे

उत्तरेस थळ सिगवट

विधे

०४ अव्वल

०६ दूम.

०५ सीम.

०१५

यासी चतु सीमा

पूर्वेस संभूप्रसाद

मलट

दक्षणेस थळ जाधव.

माळाचा उत्तरवट

उत्तरेस कसवे मजकूरचे

(1049) There being scarcity of water at kasbá Indapur, Anand-
A D 1781-82 rao Moreshwai and Sadasiv Yádav Jáwdeker built a
land in inam. tank for the public use He was given one *chàh* of

पश्चिमेस थल जाधव

गावकुसास.

माळाचा उत्तगवट.

१

एकूण एक चावर जमीन अव्वल, दूम, सीम, तिही प्रतीची सदरहू चतुःसीमापूर्वक, स्वराज्य व मोगलाई एकूण दुतर्फा, देखील सरदेशमुखी, कुलवाव कुलकानु, हल्ली पट्टी, व पेस्तर पट्टी, जल, तरु, नृण, काष्ठ, पापाण, निधि, निक्षेपसहित खेरीज हक्कदार करून नूतन इनाम सरकारातून करार करून दिली असे, तरी सदरहू एक चावर जमीन याचे दुमाला करून देऊन याम व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेने इनाम चालवणे, दरसाल नवीन सनदेचा आक्षेप न करणे, या सनदेची प्रती लिहून देऊन हे अम्सल सनद याजवळ भोगवटीयास परतोन देणे ह्मणोन सनदापत्रे

२ फडणिसी.

१ नावचे.

१ मोकदम कसबे मजकूर.

२

२ चिटणिसी

पत्रें.

१ देशाधिकारी, व लेखक वर्तमान व भावी.

१ देशमुख व देशपाडे.

२

४

सनदा व पत्रें चार दिलीं असेत

रसानगी यादी.

१०५० (८४६)—शिवाजी गोपाळ यास पत्र कीं, कल्याणाहून वसईस खुष्कीचे मार्गे अर्बा समानीन जाता मनुष्यास पाणी उन्हाळे दिवशीं नाहीं, याजकरिता मौजे राजावली, तर्फ कामण प्रात वसई, येथील शिवेंत राजमार्गावर गनात कोण्हीं नवी विहीर धर्मपरायण बाधिली आहे तिचें पाणी बहुत चागलें असता, कोळी मच्छीमार खाजणातील येऊन विहिरींत पाय धुतात, व ताडाचें मद्य

(1050) Jiwaji Gopal represented that a well built for charitable purposes at Rajawali in tarf Kaman on the road from Kalyan to Bassem contained good drinking water, but

A D 1783-84

काढणार भडारी भोपळे धुतात, असा उपद्रव होतो त्याचा बदोबस्त जाल्यास वाटसरास निर्मळ पाणी व छाया नवी लावणी झाडाची केली आहे त्याची होईल, याजकरिता हें पत्र सादर केलें असे. तरी प्रात मजकूरचे नेमणुकेंपैकी एक शिपाई नेमून देऊन विहिरीचे पाण्यास कोणही उपद्रव न देत असें करणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

१०५१ (९६७)—भैराळ भास्कर व निवाजी भास्कर व यादो भास्कर व लक्ष्मण समान समानीन भास्कर व रामचद्र भास्कर, गोत्र कौडिण्य, सूत्र अश्वलायन, यारदी मया व अलफ परगणे वण, सरकार सगमनेर, याणीं हुजूर कसवे पुणें येथील मुखिलाखर २७ क्कामी येऊन विनती केली की, मौजे राजापूर, परगणे मजकूर, हा गाव मार्गावरील, पाण्याची सोय नाही त्यास गावानजीक सप्तशृंगाचे मार्गावरी प्राचीन गायमुख तीर्थ आहे, त्या तीर्थाचें कुड वेमरामत होऊन जाया जाहाले, त्यात पाणी राहात नाही, याजमुळें सप्तशृंगीचे देवीचे यात्रेकरी यास, व मार्गाचें आल्यागेल्या लोकास, व गावास पाणी मिळत नाही. त्या कुडाचा जीर्णोद्धार करून कुड बाधावयास आह्वास सामर्थ्य नाही त्यास तुझी कुडाचे जीर्णोद्दारास जो पयका लागेल तो लाऊन कुड बाधावें. या खर्चाचे ऐवजीं तुह्मास मौजे मजकूरपैकीं बागाईत जमीन एकवीस विघे इनाम करून देऊन भोगवटीयास चतु सीमापूर्वक पत्र करून देतो, ह्मणोन मोकदम मौजे मजकूर याणीं सांगितलें, त्यास आह्मी मान्य होऊन कुडाचे जीर्णोद्दारास काम लाविलें त्याजवरून मौजे मजकूरचे मोकदम याणीं मौजे मजकूरपैकीं बागाईत जमीन टिकी दोन एकूण जमीन विघे ४२१ एकवीस चतु सीमापूर्वक आपल्यास इनाम देऊन भोगवटियास इनामपत्र करून दिल्लें आहे, त्यास स्वामींनीं कृपाळू होऊन मोकदम याचे सदरहू जमिनीचें इनामपत्र आपल्या जवळ आहे तें पाहून त्याप्रमाणें सरकारातून जमीन आपणास इनाम करार करून देऊन भोगवटियास इनामपत्रे करून दिल्लीं पाहिजेत म्हणून, त्याजवरून मनास आणिता मौजे मजकुरीं गायमुखाचे कुड आहे, त्याची बदिस्त जाया जाहली आहे, कुंडात पाणी राहात नाही, याजमुळें श्री देवीचे यात्रेकरी यास व आल्यागेल्या लोकास व गावास पाणी मिळत नाही याजकरिता कुड बाधावयास पैका लागेल तो लाऊन कुड

that the water was fouled by fishermen washing their feet in it, and Bhandaries washing their liquor-pots in it. A peon was therefore appointed to prevent the well being fouled.

(1051) Mairal Bhaskar and four others, Yárdis of pargana Wan in A D 1787-88 Sirkár Sangamner, were granted by the village officers of Rajapur in the said pargana some málm land in consideration of their having repaired for the use of travellers, a tank on the road to Saptashingá. The grant was confirmed by the Peshwá

वांधावें. त्याचे खर्चाचे ऐवजीं यास मोकदम याणीं मौजे मजकूरपैकीं एकवीस विघे जमीन बागाईत इनाम देऊन, आपलें पत्र करून दिल्लें आहे तें याणीं हुजूर आणून दाखविल्लें. तें पाहून यांचें चालवणें अवश्यक जाणून याजवरी कृपाळू होऊन मोकदम याचे पत्राप्रमाणें मौजे मजकूरपैकीं बागाईत पाणी पिती ठिकीं दोन एकूण जमीन बागाईती गजानें विघे ८२ १

पूर्वेस नागोजी देशमुख याचा कनीर

पश्चिमेस कसवे वण येथे जावयाचा

मळा लगता १

रस्ता १

दक्षिणेस कृष्णा देवकर याचा मळा.

उत्तरेस पुजा शेट याचा मळा १

येणेंप्रमाणें एकवीस विघे जमीन बागाईत सदरहू चतुःसीमापूर्वक स्वराज्य व मोगलाई एकूण दुतर्फा, देखील सरदेशमुखी कुलबाव कुलकानू हल्लीं पट्टी व पेस्तर पट्टी जल, तरु, तृण, काष्ठ, पाषाण, निधी, निक्षेपसाहित खेरीज हक्कदार करून इनाम तिजार्ईसुद्धा दरो-बस्त सरकारातून इनाम यास करार करून दिल्ली असे, तरी गायमुखाचें कुडाचें काम चांगलें पकें करतील, त्यास मौजे मजकूरपैकीं सदरहूप्रमाणें एकवीस विघे जमीन याचे दुमाला करून देऊन, यास व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालवणें. दरसाल नवीन सनदेचा उजूर न करणें. या सनदेची प्रती लेहून घेऊन हे अस्सल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन. सनदा पत्रें.

३ फडणिसी

सनदा.

१ भैराळ भास्कर, व जिवाजी भास्कर, व यादो भास्कर, व लक्ष्मण भास्कर, व रामचंद्र भास्कर यारदी याचे नावाची. सनद

१ मोकदम मौजे मजकूर यास.

१ गगाधर भिकाजी यास कीं, अलाहिदा भोगवटियास इनामपत्रें करून दिल्ली आहेत, त्याप्रमाणें मौजे मजकूरपैकीं एकवीस विघे जमीन याचे दुमाला करून देऊन, आकार होईल तो परगणे मजकूरचे हि-शेबी याचे नावें इनामखर्च लिहीत जाणें.

३

२ चिटणिसी.

पत्रें.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी, परगणे मजकूर यास.

१ देशमुख व देशपाडे, परगणे मजकूर यास.

२

एकूण सनदा तीन, व पत्रे दोन मिळोन पाच दिल्लीं असेत.

रसानगी यादी.

११ सार्वजनिक इमारती व लोकोपयोगी कामें.

(व) दुसरीं कामें.

१०५२ (७१०)—तुकोजी होळकर याणी क्षेत्र पंढरपूर येथें अन्नछत्राचा वाडा वा-
दसचे समानीन धावयाकरता तुळया वगैरे लाकडे रायवळ अडीचशें एकूण ताफे सु-
मया व अलफ मार पाच पुण्यात खेगदी करून, क्षेत्रमजकुरी पुण्याचे नदीतून
सायान १७ नेतील त्यास नेऊ देणें. सदरहू लाकडाची जकात यास माफ केली
असे. तरी आकार होईल तो याचे नावें माफखर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें
झणोन. भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात प्रात पुणे जुन्नर याम सनद १

रसानगी यादी.

१०५३ (८२९)—वाळाजी महादेव मामलेदार तालुके शिवनेर याचे नावें सनद
अर्चा समानीन की, घाट मालसेज तालुके मजकूर इम्रजाचे गडवडीमुळें सरकारातून
मया व अलफ पाडविला होता, त्याची हल्लीं वदिस्त करून घाट चालवावयाची
जिल्हेज १५ आज्ञा तुम्हास केली असे, तरी घाटाचे वदिस्तीस खर्च चौकशीनें
करून खर्च होईल त्यापैकीं ऐवज दोन हिसे वापूजी गणेश व उधो दादाजी कमावीसदार,
जकात प्रात कल्याणभिवडी याजकडून व एक हिसा भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात
प्रात पुणे व जुन्नर याजकडून देविला असे, तरी सदरीलप्रमाणें तीन हिसे ऐवज घेणें,
वाकी एक हिस्सा ऐवज राहिला, तो तुम्हीं लाऊन तालुके मजकूरचे हिशेबीं खर्च लिहिणें,
मजुरा पडेल झणोन. सनद.

रसानगी यादी.

XI Public buildings and works of Public convenience.

(b) Other works

(1052) Permission was given to Tukoji Holkar to float down free
A D 1781-82 of duty, timber from Poona to Pandharpur by river,
for the purpose of a charitable pool house which he
intended to build there

(1053) The pass of Malsej in talf Siwner had been destroyed
A D. 1783-84 by Government during the war with the English It
was now ordered to be repaired.

१०५४ (८९४)—मौजे राजेवाडी, तर्फ करेपठार, प्रात पुणे, येथील हणमताचे
 सात समानोन देवालय जीर्ण झाले आहे, ते व धर्मशाळा नवी बाधावयाकरिता
 मया व अल्फ गांवकरी याणीं अर्ज केला, त्याजवरून देवालय व धर्मशाळा बाधाव-
 रमजान २३ याबद्दल मौजे मजकूर येथील सालमजकूरचे ऐवजी रुपये १५०
 दीडशें देविले असेत, तरी देऊन देवालय व धर्मशाळा बाधवणे. सदरहू दीडशें रुपये
 तुह्यास प्रात मजकूरचे ऐवजी मजुरा पडतील हणोन, रामचंद्र नारायण याचे नांवें. सनद १
 रसानगी यादी.

१०५५ (९६९)—मौजे वारी, परगणे कुमारी, हा गाव तालुके धोडप येथील वे-
 समान समानोन गमीस आहे, त्यास मौजे मजकूरचे गावकुसू सालमजकुरीं श्री गगेस
 मया व अल्फ महाप्प येऊन कुसास धक्का वसोन तीन वाजूच्या भिंती बाहून गेल्या,
 जमादिलाखर २९ याजकरिता कुसू घालावयास काम लाविलें आहे, त्याचे खर्चाबद्दल
 सरकारातून ऐवज द्यावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, हणोन मोकदम मौजे मजकूर याणीं
 अर्ज केला, त्याजवरून गांवकुसाचे वदिस्तीबद्दल एक साला रुपये १००० एक हजार
 रुपये देविले असेत, तरी मौजे मजकूरची जमावदी सालमजकुरीं होईल, त्यापैकी सदरहू
 एक हजार रुपये देणें हणोन, बाजीराव आपाजी तालुके मजकूर याचे नांवें छ. ६ जमा-
 दिलाखर.
 सनद १.

रसानगीयादी.

१०५६ (१०००)—रामचंद्र कृष्ण याचे नांवें सनद कीं, तुह्मी विनंतीपत्रे पाठविलीं
 तसेन तीं प्रविष्ट जाहालीं तालुके मुल्हेर येथील बंदोवस्ताविशीं लिहिले
 मया व अल्फ त्यास.
 राविलावल २९ कलमें.

(1054) On the application of the villagers of Rájewádi in tarf
 A D 1785-86 Karepathái Rs 150 were given for the construction of
 a temple and a Dharmashálá

(1055) The wall round the village of Wári in parganá Kumbhári
 A D 1787-88 having been washed away on 3 sides by the flood of the
 Godávari, Rs 1000 were given to the villagers out of
 the Government revenue of the village, for its repair

(1056) The village wall of Thengode being out of repair. the
 A D 1789-90 Wamis and traders threatened to leave the village The
 wall was ordered to be repaired at a cost of Rs. 1000,
 half being contributed by the villagers and the rest by Government.

मौजे ठेंगोडें येथील पेठचे कुसू जागा जागा पडोन वाटा बहुत जाहल्या, यामुळें वाणी उदमी कुसूं तयार न जाहल्यास मालेगावीं जाणार, त्यास तयार करावयासी एक हजार रुपये अजमासें लागतील पेठेची जमा तर सात आठशे रुपयेपर्यंत आहे. यास्तव निमे पट्टी व निमे सरकार याप्रमाणें खर्च लाऊन दोहों सालात तयार करावयाची आज्ञा जाहल्यास करीन, म्हणोन लिहिले. त्यास पट्टीचा ऐवज निमेवर जाजती साधता साधेल तो साधून, तो ऐवज व वाकी सरकारचा लाऊन एक हजार रुपयात कुसू तयार करून हिशेवीं खर्च लिहिणें. कलम १.

मौजे सावकी, परगणे लोहनेर, येथील वधारा जीर्ण जाहला, त्यामुळे चार पाच जागा जाया होऊन पाणी जातें. त्याचे डागडोजीची हैगई जाहल्यास दोन हजार रुपयाचा गाव चार पाचशेवर येईल; यास्तव सावकार उभा करून चार पांचशें रुपये लागतील ते लाऊन, त्याचा ऐवज व्याजासुद्धा फिटे तों ऐन जमेपैकीं शभर रुपये दरसाल रदकजीं देववावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे, हणोन लिहिलें, त्यास वंधान्याची डागडोजी चौकशीनें चार पांचशें रुपयेपर्यंत लाऊन परभारें सावकाराकडून करवणें, आणि त्याचा ऐवज सरकारी शिरस्तेयाचे व्याजानें फिटे तोंपर्यंत दरसाल ऐन जमेपैकीं अजी वना शभर

पेठ ठेंगोडें येथें चौवुर्जी वाडा वर्वें यांणीं वाधिला आहे, त्यांत कमावीसदार व पेठेचे वडोवस्ताचे लोक राहतात. वाड्याची डागडोजी नाही, यामुळें जाया होतो, त्यास दलालीचा ऐवज पेशजीं वाड्याकडे डागडोजीस होता. अलीकडे सरकार हिशेवीं जमा येतो, त्यापैकीं पचवीस रुपये डागडोजीस सालगुदस्ता खर्च केला आहे, ते व पुढें दरसाल पचवीस रुपये लाऊन डागडोजी करावयाची आज्ञा जाहली पाहिजे, हणोन लिहिलें. त्यास वाड्याचे डागडोजीस सालगुदस्तासून पचवीस रुपये लावावयाची नेमणूक केली असे, तरी सालगुदस्त खर्च जाहला आहे ते, व सालमजकुरापासून पचवीस रुपयेपावेतों खर्च लाऊन, हिशेवीं खर्च लिहीत जाणें.

कलम १.

हशमी लोकात लढवाई व स्वारी शिकारीचे उपयोगी आहेत, त्यास ठेवणुकेचे वेळेस लहान होते त्यामुळें तैनाता कमी पडल्या आहेत. यास्तव त्यास इजाफा केला पाहिजे. आज्ञा जाहल्यास सेन्यात सभाळून करीन, हणोन लिहिलें, त्यास इजाफा करावयाजोगे असतील त्यांचा जावता इजाफ्यासुद्धा तैनातेचा, व ज्याची कमी करावयाची असेल त्याचे तैनातेचा, याप्रमाणें दोन जावते पाठवावे. समजोन आज्ञा करणें ते केली जाईल कलम १.

लोकाचे हिशेवास वीस हजार रुपये

A dam at Mouze Sāwki in parganā Lohoner useful for irrigation was also ordered to be repaired.

रुपये करून, सावकारास रदकर्जा देत जाणें.

कलम १.

शहर मुल्हेर या भोंवताला चोरट्याचा उपद्रव बहुत. एक दोन वेळ दरवेळे आले ते संभाळिले. त्यास शहरचें कुसू जुनें पडलें आहे, तें नीट करावयास दोन हजार पावेतो खर्च लागेल, त्यास शहरचे ब्राह्मण व उदमी यांजवर दीड हजार रुपयांची पट्टी केली आहे. वसूल करून काम चालतें करणार येविशी, व जाजती खर्च लागल्यास सरकारातून लावावा किंवा गावगन्ना पट्टी करून घ्यावे, येविशी आज्ञा जाहली पाहिजे झणोन लिहिलें. त्यास दीड हजारांची पट्टी केली आहे तो ऐवज घेऊन काम करावें, जाजती लागल्यास गावगन्ना साधून साराच ऐवज हिशेबी जमा धरून खर्च लिहिणें.

कलम १.

एकूण सात कलमें. सदरहू लिहिल्याप्रमाणें करणें झणोन छ. १५ सफर. सनद १.

रसानगी, त्रिवक नारायण परचुरे, कारकून निसवत दफतर.

१०५७ (१०६४)-कृष्णाजी बल्लाळ याचे नावें सनद कीं, तुहीं विनंतीपत्र पाठ-

सलास तिचैन

मया व अलफ

रविलाखर १४

विलें तें प्रविष्ट जाहलें. मालसेज घाट तालुके शिवनेर येथें आहे,

त्यास अवघड जागे होते तेथें जुनी बंदिस्त कोरे दगडाची होती, ती

सालमजकुरीं पर्जन्य भारी पडल्यामुळे जागा जागा कोसळून गेली,

बैल जावयाचा मार्ग मोडला. नवी बंदिस्त केल्याशिवाय घाट चालून जकातीची आवा-

दानी होत नाही, याजकरिता नवी बंदिस्त कोरे दगडाची बांधोन हगामी घाट चालता

केल्यास, वाणी उदमी जाऊन आवादानी करितली. बंदिस्त करावयास पंधरा सोळाशें

The town wall of Mulher was ordered to be repaired at a cost of Rs. 1500, to be raised by public contribution.

(1057) Krishnaji Ballal represented that owing to heavy rains

A. D. 1792-93

the Malsej pass had got out of order and was inaccessible; he was directed to repair the pass recovering

पर्यंत अजमासे रुपये लागतील, त्यास सन अर्चा समानीनात इंग्रजाचे दंग्यामुळे घाट पडला होता, त्याची वदिस्त सरकारांतून करून चालता केला, तेव्हां वदिस्तीस खर्च लागला तो प्रांत कल्याण येथील जकातदार यांजपासून दोन हिस्से व एक हिस्सा प्रात पुणे येथील जकातदार याजपासून, व एक हिस्सा तालुके मजकुराकडून नेमून देविला होता, त्याप्रमाणे घावयाविशीं आज्ञा जाहल्यास घाटाची वदिस्त करीन हणोन लिहिलें, तें कळलें, ऐशास घाटवदिस्तीस प्रात कल्याणभिवडी दोन हिस्से, व प्रात पुणे एक हिस्सा, एकूण तीन हिस्से वदिस्तीचे खर्चाचे आकारपैकीं ऐवज तुझाकडे घावयाविशीं सदरहू जकातीकडील कमावीसदारास अलाहिदा सनदा सादर केल्या आहेत, त्याप्रमाणें त्यांजपासेन ऐवज घेणे, आणि एक हिस्सा तालुके मजकूरचे हिशेवीं खर्च लिहून मालसेज घाटाची वदिस्त चौकशीनें कोऱ्या दगडाची चागली मजबुदीनें करणें हणोन. सनद १.

जकातदार यास कीं, तुझाकडून ऐवज देविला असे, तरी जकातीचे ऐवजीं पावता करून कवज घेणें हणोन सनदा २.

१ विसाजी भिकाजी कमावीसदार यास चौथार्ई ऐवज देण्याविशीं.

१ वावूराव हरी कमावीसदार, जकात कल्याणभिवडी, यांस निमे ऐवज देण्याविशीं.

३

रसानगी, त्रिचकराव नारायण कारकून, निसवत दफतर.

१२ टपाल खातें.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०५८ (३८२)—कलकत्तेकर इंग्रजाकडील वकील हुजूर आहेत, त्यांचीं पत्रें कल-
सलास सवैन कत्यास जावयाचीं, त्याचा लाखोटा सरकारचे साडणीस्वाराबरोबर
मया व अलफ तुझाकडे रवाना केला आहे, तरी साडणीस्वार तुझाजवळ वन्हाण-
जिल्हेज २९ पुरास येऊन दाखल होताच आजुरदार कासीदाचा चौकडा करून
त्याजवळ सदरहू लाखोटा देऊन जलदीनें काशीतील इंग्रजांकडे पाठऊन देणें. हणजे ते

half; the cost from the Octroi contractor of parganā Kalyān and Bhiwandi, one-fourth from the contractor of Poona, and one-fourth from the mahal revenue of Shiwaner.

XII Postal Service

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY

(1058) Letters from the agent at the Huzur of the English colony
A. D 1786-87 at Calcuttá had to be sent to Calcuttá. These were sent
with a camel-rider in the service of Government to

तेथोन कलकत्यास पाठऊन सदरहूचा जावसाल आणितो तोंपर्यंत कासीदाचे चौकडाने काशीतील इंग्रजापाशी राहून, कलकत्याहून सदरहू लाखोट्याचा जाव येईल, तो काशीतील इंग्रज कासीदाचे चौकड्याजवळ देतील, तो कासीद तुझाजवळ घेऊन येतांच हुजूर पाठऊन देणें. कासीदाचा चौकडा काशीस पाठवाल, ते तेथें किती रोजात गेले, व तेथें किती दिवस कागदाचे जावाकरिता राहिले, व काशीतून किती रोजात माघारे तुझाजवळ शहरीं आले, याचा दाखला लिहून पाठवणें वायदेयाची बोली करून जलद जात, व तिकडून येतांना जलद येत तें करणें. कासीदाचा आजुरा पडेल तो हिशेबी लिहिणें. मजुरा पडेल ह्मणोन, नारो कृष्ण यांचे नावें छ. १३ सवाल. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१०५९ (६३०)-बेलापूर येथील बातमीचा मचवा जाया जाला आहे, त्यास मुंबई-समानीन ची बातमी जलद आली पाहिजे, यास्तव नारो विष्णू कारकून तेथें मया व अलफ बातमीच्या कामास आहेत, ते सागतील त्याप्रमाणें सरजाम देऊन रजव १६ मचवा लौकर तयार करवणें. मचवा तयार न होऊन बातमी लौकर आली नाहीं तरी कार्यास येणार नाहीं ह्मणोन, कृष्णाजी नारायण तालुके बेलापूर यांचे नावें. सनद १.

रसानगी, भिकाजी गोविंद गोडबोले कारकून, दिमत चिंतामण हरी दीक्षित.

१०६० (७२८)-नवाब हैदर अलीखान बहादूर याजकडील बातमी आणावया-इसने समानीन करितां वदामीपासून पुण्यापावेतों डाक ठेवावयाची तुझास आज्ञा मया व अलफ केली असे, तरी डाकेस माणसें असामी ६० साठ परगणे वागलकोट जिल्काद १५ येथील शिरस्तेप्रमाणें ठेऊन त्यांस रोजमरा परगणे मजकूरचे ऐवजीं

Barhánpur and the officer of Barhánpur was ordered to send 4 messengers with them on to the English at Káshi who would forward them to Calcuttá and get a reply. The reply when received by the English at Káshi was to be given to the 4 messengers who were to wait at Káshi till its receipt. The reply on reaching Barhánpur was to be immediately forwarded to the Huzur. The officer of Barhánpur was further directed to induce the messengers to go and return quickly by offers of rewards

(1059) The boat which carried letters from Bombay to Belápur being out of repair, orders were issued to repair it at once, so that news from Bombay might not be delayed.

(1060) Anandráo Bhikáji was directed to arrange for a postal

देत जाणें, मजुरा पडेल छणोन, आनंदराव भिकाजी यास.

सनद १.

परवानगी रूवरू.

१०६१ (८२५)-४६ अजुरा खर्च खेमकर्ण वकील याजकडून दिल्लीहून कासीद जोडी अजुन्यानें आली, तिचा करार पचवीस रोजांनीं पुण्यास पावल्यास पन्नास रुपये द्यावे, त्यास जाजती दोन रोज लागले त्याचे वजा रुपये ४ बाकी अजुरा. रुपये. रसानगी यादी.

२३ साहेवराम वलद रामकुवार.

२३ रामचंद्र वलद रतीराम.

४६

१३ वैद्यकी व शस्त्रक्रिया. नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकी.

१०६२ (२०२)-वेदमूर्ती राजश्री सदाशिवभट नानल याणीं श्रीमंत महाराज खमस सत्रैन राजश्री छत्रपती स्वामी यास औपध दिलें, तेणेंकरून आरोग्य जालें, मया व अलफ यास्तव स्वामींनीं कृपाळू होऊन यास मौजे नसरापूर येथें एक चावर रविलासर ५ जमीन इनाम नेमून द्यावयाविशीं आज्ञा केली, त्याजवरून सदाशिव पाडित सचीव यांस मौजे मजकुरीं एक चावर जमीन चतुःसीमापूर्वक नेमून द्यावयाविशीं पत्र दिल्लें, त्यास मौजे मजकुरीं एक चावर जमीन वेवारशी न मिळे, यास्तव एकुणतीस विधे जमीन मौजे मजकुरीं नेमून देऊन बाकी चावराचे भरतीस गावगत्रा तर्फ पौनमावळ-पैकीं नेमून देऊन आपलीं पत्रें करून दिल्लीं आहेत त्यावाचत सरकारातून करार करून

A D 1781-82 service from Badāmi to Poona in order to obtain news about Nawāb Haiderallī-Khān Bahādūr and he was permitted to entertain 60 runners for the purpose

1061) Two messengers sent by Khemkarna agent, came from Delhi to Poona in 27 days. The agreement had been to pay them Rs 50 if they came in 25 days Rs 4 were cut as they were 2 days over time and they were paid Rs 46 (that is Rs 23 each.)
A. D 1783-84

XIII Medicine and Surgery.

FROM NARO APPAJI'S DIARY.

(1062) Sadāshivbhat Nānal having cured the Satārā Rājā was granted one *chāhur* of land in mām at Nasrāpur.
A. D 1774-75

अलाहिदा भोगवटियास पत्रें करून दिलहीं आहेत, त्याप्रमाणें तुझीं श्रीमंत छत्रपती स्वामी यास विनती करून राजपत्रें करून देवणें ह्मणोन, कृष्णराव अनंत, मुक्काम सातारा, यास छ. ३ रविलाखर सनद १.

रसानगी यादी

१०६३ (६२६)—जयशंकर व देवशंकर विन भवानीशकर वैद्य गुजराथी, समानीन वास्तव्य कसवे नाशिक, यांस मौजे तळेगांव अजनेर, परगणे नाशिक, मया व अलफ येथील मोकासा जगजीवन पवार यांजकडून होता तो व सरकार-जमादिलाखर २६ तर्फेनें जागीर फौजदारी व वावती सरदेशमुखी एकूण दरोबस्त अंमल देखील घासदाणा व खरेदी व वेठवेगार कुलवाव कुलकानू, धर्मार्थ गोरगरीवास औषध देतात, सबब आरोग्यशालेबद्दल पेशजीं सरकारांतून करार करून दिल्हा, त्याप्रमाणें चालत होता. त्यास उभयतां मृत्य पावले, सबब जयशंकर याचे पुत्र वेदमूर्ती राजश्री विद्याधर वैद्य विन जयशंकर वैद्य याजकडे पेशजींप्रमाणें मौजे मजकूर येथील दरोबस्त अंमल धर्मार्थ गोरगरीवास औषध द्यावयास आरोग्यशालेबद्दल करार करून दिल्हा असे; तरी गाव यांजकडे चालऊन, परगणे मजकूर येथील हिशेबी याचे नावें पेशजींप्रमाणें ऐवज खर्च लिहित जाणें ह्मणोन, पाडुरंग धोंडोजी कमावीसदार, परगणे मजकूर यांचे नावें. सनद १

१०६४ (७२३)—वेदमूर्ती आपाभट वैद्य वाईकर याजकडून कसवे वाई येथें इसजे समानीन सरकारातून रसायणें करविलीं आहेत, त्यास औषधी लावावयाबद्दल मया व अलफ जमीन विधा ४१ एक विधा जमीन देविली असे, तरी कसवे मज-सवाल ७ कुरीं वैद्य यांचे घरासमीप पडे अशी सदरहू एक विधा जमीन नेमून देणें. त्या जमिनींत हे औषधें लावितील, त्यास पुरे असें पाणी पाटाचें दररोज देत जाणें. औषधाचें काम जाल्यावर जमीन माघारे घेणें ह्मणोन, भवानीशकर हैबतराव याचे नावें. सनद १

रसानगी यादी

(1063) The Government *amal* of the village of Talegaum Anjner in paigana Násik was granted to Jayshankar and Dewashankar bin Bhawánishankar Vaidya Gujaráthi in consideration of their dispensing medicines gratis to the poor. The *amal* was on their deaths continued to Jayshankar's son Vidyá-dhar Vaidya, to be spent on medicines for the poor.

(1064) Apábhat Vaidya of Wái had been ordered to prepare some medicines for the Peshwá. Orders were issued to give him one bighá of land near his house that he might grow medicinal herbs in it, to supply the land with sufficient water, and to take back the land after the medicines had been prepared.

१०६५ (१०७५)—वेदमूर्ती भीमाशंकरभट विन वासुदेवभट वैद्य याणीं हुजूर सलास तिसैन येऊन विनंती केली कीं, आपले तीर्थरूप वासुदेवभट वैद्य यास मया व अलफ कसवे सगमनेर, तर्फ मजकूरचे मालापैकीं वर्षासन दोनशें रुपये सफर २३ पावत होतें, त्यास ते मृत्य पावले, सवव आपले नावे करार करून देऊन चालविलें पाहिजे छणोन, त्याजवरून मनास आणिता, याचे तीर्थरूपास वर्षासन गोरगरीवास औपध द्यावें त्यावद्दल रुपये शंभर व उदर पोषणानिमित्त रुपये शंभर, या-प्रमाणें पावत होतें. त्यास ते मृत्य पावले, सवव याचे नावें पेशजीप्रमाणे कसवे मजकूरचे मालापैकीं सालांना रुपये २०० दोनशें करार करून देऊन हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें दोनशें रुपये वर्षासन कसवे मजकूरपैकीं पाववीत जाणें. दरसाल ताजे सनदेचा आक्षेप न करणें या सनदेची प्रती लिहून घेऊन हे असल सनद भटजीजवळ भोगवाटियास परतोन देणें छणोन, कमावीसदार वर्तमान भावी तर्फ हवेली, परगणे सग-मनेर, याचे नावें.

सनद १.

रसानगी याद.

१४ व्यापार व कारखाने.

(अ) पेठ व बाजार वसवणें.

१०६६ (५४८)—कसवे वारशी, परगणे मजकूर, येथें नवी पेठ वसवावयाकरिता समान सत्रैन भवानराव शामराव याणीं पेशजीं सरकारचा कौल वाणी उदमी यास मया व अलफ वंगरे सात साला नेऊन, पेठेची वसाहत केली आहे, त्यास कसवे सफर २६ मजकूरपैकीं पेशजीं पेठेकडे जमीन दिल्ली आहे, त्याशिवाय त्या जमीनीचे लगती दहा विघे जमीन कसवे मजकूरपैकीं पेठेकडे वसाहतीवद्दल द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें जमीन पेस्तर सालापासून पेठे-

(1065) Wāsudeobhat, a medical practitioner of Sangamner, was granted an allowance of Rs. 200 for dispensing medicines to the poor (Rs. 100 for cost of medicines and Rs 100 for his maintenance) The allowance was on his death continued to his son Bhīmāshankar bhat

XIV Trade and Manufacture

(A) Establishment of peths and markets.

(1066) A new peth was established at Bārsi by Bhawānrāo Shām-rāo, after obtaining from Government a *houl* in favour of the traders. Ten bighās of land were given as site for the peth in addition to what had previously been given.

कडे देणें, दिकत न करणें ह्मणोन, मौजे मजकूरचे मोकदमास.

सनद १.

सदरहू अन्वयें परगणे मजकूरचे जमीदारास चिटणिसी

पत्र १.

२.

१४ व्यापार व कारखाने.

(ब) देशांत येऊन राहणाऱ्या व्यापाऱ्यांस उत्तेजन.

१०६७ (४५ अ)-कसवे सुपें, परगणे मजकूर, येथें जुनीपेठ बुधवार बाजाराची अर्बा सवैन आहे. ते पेठेंतील कुळें नादारीमुळें खराबीस येऊन मुलकावर उठोन मया व अलफ गेलीं आहेत, व बाजारही मोडकळीस आला, यास्तव हें अभयपत्र रविलावल २२ सादर केलें असे, तरी कुळें उठोन गेलीं आहेत त्यास आणून बाजाराची अंमदरफती आवादी करणें. सालमजकुरी आपती आहे, सवव पाऊसपाणी होई तों बाजाराचे अमदानीकरिता बाजारांत दाणा चंगैरे जिनस येईल त्यास जकात थळमोड व थळभरीत माफ केलें असें, तरी बाजाराची अमदरफती करून बाजार भरीत जाणें, व कुळें मुलकावर गेलीं आहेत त्यांस आणून पेठेची घसाहत करणें ह्मणून, महाजन व शेठ्ये याचे नांवें.

कौल १.

येविशीं चिटणिसी.

पत्रें ४.

१ आनंदराव त्र्यंबक सुभेदार परगणे मजकूर यास.

१ नारो शिवराम कमावीसदार बाबती साहोत्रा दिंमत पतसचिव यांस.

१ माधवराव भिकाजी कमावीसदार दिंमत सरलण्कर यांस

१ येसोजी धोंडदेव कमावीसदार, दिंमत महिपतराव कवडे यास.

४

पांच पत्रें दिल्लीं असेत छ. ५ जिल्हेज.

रसानगी याद.

(B) Encouragement to traders settling in the country.

(1067) The traders of kasbá Supe having in consequence of poverty left the town, and the year being one of scarcity the octroi on imports and exports was remitted.

A. D. 1773-74

१०६८ (४४४)—छविलदास गुलाबदास बन्हाणपूरकर यांणीं हुजूर विदित केलें सवा सवैन कीं. शहर मजकुरी आपण कापडाचें नवें दुकान घालणार, त्यास मया व अलफ दुकानचा हशील वमयतारकसी निमे आपणास माफ करावा, व निमे रविलावल २९ सरकार ध्यावा म्हणून, त्याजवरून निमे हशील यासी माफ करून हे सनद तुळास सादर केली असे, तरी शहर मजकुरी मशारनिल्हे नवें दुकान कापडाचें तारकसीमुद्धा घालतील, त्यास हशिलाचा शिरस्ता असेल त्यापैकीं निमे हशील यासी दरसाल माफ करून, बाकी निमे हशील सरकारात घेणे म्हणून, नारो कृष्ण याचे नांवें. छ. ८ सफर सनद १.

रसानगी यादी.

१०६९ (१००२)—पोमाजी नाईक व गोविंद नाईक भुके चारण, यांणीं हुजूर तिसैन येऊन अर्ज केला कीं, आपल्या ताड्याच्या वेवीस नाईक्या मिळोन मया व अलफ वेल अदमासें पधरा हजार आहेत, त्यांजवर दरएक जागाहून दाणा रविलावल २९ भरून लष्करात व मुल्कात खेपा करतों. परंतु भुसाराची जकात कोणीं घेतली नाही, त्याजवर पुण्यात महागाई जाहली तेव्हा गला आणून अमदानी करणें, क्षणोन सरकारातून आज्ञा जाहली, त्याजवरून दाणा भरून पुण्यास आलों, त्यास येथील जकातीचे मामलेदार वोलिले की, वदरीं मिठास जाणें क्षणजे भुसाराची जकात घेणार नाहीं, न गेल्यास वेऊ. याप्रमाणें सागोन हडपें व रोख ऐवज घेतला आहे, तो माघारा देववून, भुसार दाणा भरून खेपा आणावयाची आज्ञा केली पाहिजे क्षणोन, त्याजवरून गुदस्ता चारण मजकूर यास कौल पाठवून भुसाराची अमदानी पुण्यात करविली, सवव जकातीविद्दल हडपें व रोख ऐवज सालगुदस्तां तुळीं घेतला असेल तो माघारा देणें, व सालमजकुरी भुसार दाणा पधरा हजार वेल भरून खेपा आणावयाच्या(चा) चारण मजकूर यांनीं करार केला, यास्तव एकसालां जकात माफ केली असे, तरी याजपासून जकात न

(1068) Chabildás Gulábdás of Barhanpur represented that he intended to open a new shop for the sale of cloth and embroidery in the city and prayed that the tax leviable from him might be reduced by half His request was granted

(1069) Pomáji Náik and Govind Náik Bhuke chárans owned 15,000 pack bullocks and used to cary grain to military camps and about the country generally, free of octroi duty During the previous year on account of high prices, they had been ordered by Government to bring grain to Poona, but the octroi Mámlatdár there threatened to levy duty from them, unless they brought salt from the sea-coast and actually made them deposit articles and cash as security for complying with his order Th complained

घेणें क्षणोन, विसाजी भिकाजी, व चिमणाजी बावूराव कमार्यासदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, याच नावें छ. १२ रविलावल.

सनद १.

रयानगी यादी.

१४ व्यापार व कारखाने.

(क) जलमार्गाचा व्यापार.

१०७० (२)—चिमणाजी गणेश साठे, मौजे केलीथे, तर्फ माजगांव, तालुके रत्ना-
अर्वा सधेन गिरी, यांणीं नवीन महागिरी बाधिली, त्यास घरखर्चावद्दल गला
मया व अलफ वगैरे जिनस हरएक बदराहून खरेदी करून मौजे मजकुरी आणतील,
रजव २ त्यास जकातीचा व खुटव्याचा व वेठीचा तगादा न करणें क्षणोन.
दस्तक १.

१०७१ (८८८)—नरोत्तम जोशी, साकीन बंदर मस्कत, यांचीं हंगी, मोरश्रृंगार
खमस समानीन मगरुळाहून माल भरून मस्कतास जात असता, वाटेस तुक्षांकडील
मया व अलफ आरमाराची गाठ पडोन वेकौली क्षणोन डगी तुक्षां धरून आणिली,
रजव १० त्याजवरील काराणी वगैरे माणसें अटकेस ठेऊन माल उसपोन घेतला,
त्यास बंदरचे दलाल सरकारचे कौल वसईहून घेऊन सावकाराकडे जलमार्गे व खुप्कीनें
रवाना करितात, त्यास दिवसगत लागलीयास, सावकार डगीची हाकारणी करून निघ-
तात, तेव्हा कोणास ठिकाणी व मार्गी अथवा ज्या बंदरीं डगी जाते तेथें कौल पावता
होतो, त्यास मध्ये सरकारचे अरमाराची गाठ पडली तरी बंदरांत आलियावर कौल घेतला
आहे नाही याची चौकशी करून, डगी दस्त जाल्या अगोदर कौल घेतला असा दाखला
पुरल्यास मालसुद्धा डगी सोडून देतात, अशी चाल आहे. त्यास हल्लीं जोशी मजकूर यांचे
डगीचा कौल वसईहून तेथील बंदरचे दलालनें घेऊन रवाना केला त्याची गाठ पडली

to Government. The articles and cash deposited were ordered to be restored to them and they were exempted from octroi for one year.

(C) Maritime trade.

(1070) Chinnaji Ganesh Sathe of Keliye in tarf Majgaum in
A D 1773-74 taluká Ratnágiri having built a new ship was exempted
from octroi and other taxes on goods brought in the
ship from other ports to his village for house-hold use His ship was
also exempted from liability to forced service.

(1071) Narottam Joshi, a merchant of Mascat, was proceeding from
A. D. 1784-85 Mangrol to Mascat in a boat loaded with merchandize.
On the voyage the boat was seized by Anandráo Dhulap,

नाहीं, अगोदर हाकारणी करून निघाला, त्यास कौलाची चौकशी करून मालसुद्धा डंगी सोडून घावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, खणोन मथुरादास गिरधर, दिमत जोशी मजकूर याणें हुजूर विनंती केली; त्याजवरून मनास आणिता जोशी याचे डंगीचा कौल वसईहून तेथील दलालाचे मार्फतीनें जाला, त्यास हंगामी कौल घेऊन जलमार्गे अगर खुष्कीनें रवाना करितात, त्यांची कोणाची गाठ ठिकाणी व मार्गी अथवा ज्या बंदरीं डंगी जात्ये तेथें पावेतो, त्यास दर्यात अरमाराची गाठ पडल्यास डंगीवर कौल नसल्यास धरून आणिल्यावर चौकशी करून धरिल्या अगोदर कौल घेतला असल्यास सोडावयाची चाल पेशजीपासून आहे, त्यास जोशी याची डंगी धरून आणिल्यावर चौकशी न करिता काराणी वगैरे माणसें अटकेंत ठेऊन माल उसपून घेतला, हें ठीक न केलें. हल्लीं कौलाची तेरीख पाहता डंगी धरल्याच्या अगोदर कौल घेतला, परंतु पोंहचला नाहीं, आणि हाकारणी करून निघाला. सरकारचे बदरात डंगी आल्यावर कौल येऊन पोंहचावा, तों तुष्हीं डंगी धरली. यास्तव जोशी याची डंगी सोडावयाचा करार करून, हे सनद तुह्यास सादर केली असे, तरी भवानजी गाईकवाड खिजमतगार सरकारांतून पाठविला आहे, त्याचे गुजारतीनें डंगी मालसुद्धां सोडून देणें खणोन, आनंदराव धुलप याचे नांवें. सनद १. रसानगी यादी.

१४ व्यापार व कारखाने.

(ड) वजनें व मापें,

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०७२ (५०९)—मकरदासिंग लछीराम याजकडे सरकारातून वटछपाईचें कामकाज समान सधेन प्रात गंगथडी व खानदेश व वागलाण येथील सागितलें आहे, त्यास मया व अलफ कैली मापें व पर्कीं वजनें व कच्चीं वगैरे यांजवर शिक्षा मारावयाचे सवाल ३० छापे पुणियांतील आहेत, त्याप्रमाणें दोन छापे मशारनिव्हेस देणें खणोन, आनंदराव काशी कोतवाल, शहर पुणें, याचे नांवें छ. १८ सवाल. सनद १. रसानगी यादी.

as it could not produce a permit of Government It was found on inquiry that the necessary permit had been issued but that it had not reached the vessel before it sailed The vessel was ordered to be released.

(D) Weights and Measures

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY.

(1072) Makarandsing Lachmám was appointed to stamp weights and measures in pránts Gangathadi, Khándesh and Báglán, and the kotwál of Poona, was directed to provide him with 2 stamps of the kind used in Poona.

१०७३ (५१०)—प्रांत गंगथडी व खानदेश येथील वटछपाईचें कामकाज सागि-
 समान सवैन तलें आहे, तरी इमानेंइतवारें वर्तोन कामकाज करून वहिवाटीचा
 मया व अलफ कच्चा हिशेब सरकारांत आणून समजावणें. आकार होईल त्यापैकी
 सवाल ३० कार्याकारण शिवंदी तुल्ली ठेवाल, ती वाजवीचे रुईची होईल ते म-
 जुरा पडेल, बाकी ऐवजाचा भरणा सरकारात करून जाव घेत जाणे ह्मणोन, मकरंदसिंग
 लछीराम यांचे नांवें छ. २० सवाल. सनद १.

रसानगीयाद.

१०७४ (५११)—महालानिहाय येथील मापें, कैलीचीं व पक्के कच्चे वजनाचीं, व
 समान सवैन तूप तेलाचीं, लाकडाचीं मापें व गज, यांचें वटछपाईचें काम सरका-
 मया व अलफ रातून मकरदसिंग लछीराम याजकडे सागितलें असे. जेथें महालीहून
 सवाल ३० मापें करून दिलहीं नसतील, सरकारचे शिक्क्याखेरीज उगीच मापें
 असतील त्याची चौकशी करून, जेथें ज्या मापाची चाल असेल त्याप्रमाणें महाली-
 हून एकेक माप करून घेऊन, त्या फर्मेयाप्रमाणें गावगन्ना मापें करून देऊन वटछपाई
 घ्यावी. जेथें महालीहून मापें करून देऊन वटछपाई घेत असतील, तेथें काहीं घेऊं नये.
 परतु, सारे मापांची चौकशी करून, उणें असेल तें ठीक करून द्यावें. तेवढ्याची मात्र
 वटछपाई घ्यावी. बोभाट गैरवाजवी येऊं देऊ नये याप्रमाणें करार करून वटछपाई घ्या-
 वयाचा शिरस्ते जाबता अलाहिदा शिक्क्यानिशीं करून दिलहा असे, तरी सदरहू करारा-
 प्रमाणें मापाची चौकशी करून, मापें करून देऊन, वटछपाई घेतील त्यांस घेऊं देणें.
 कोणी वाणी उदमी व रयत वगैरे दिकत करील त्यास निक्षून ताकीद करून अमल बस-
 ऊन देणें. मापें महालीहून तुल्ली याजवळ करून द्याल त्याप्रमाणें ज्या गावीं लोहार सो-
 नार असतील त्याजकडून मापावर छापे करून देवणें ह्मणून, प्रात गंगथडी व प्रात खान-
 देश व बागलाण, देखील सरजामी व जहागीर किल्ले जात, येथील कमावीसदारास व
 सरसुभेदारास चिटणिसी. पत्रें.

प्रात गंगथडी.

१ तर्फ हवेली सगमनेर, निसवत त्रिवक कृष्ण व भगवानजी हरी कमावीसदार.

(1073) Makarand was directed to render a detailed account to
 A D 1777-78 Government of his receipts and expenses He was
 permitted to entertain reasonable establishment for
 conducting the duties of his office.

(1074) Orders were issued to the kamávisdárs of the above
 A. D 1777-78 provinces to allow Makarandsing to stamp all
 weights and measures where no such weights were
 supplied by the mahál officers. Makarandsing was to examine the

- १ परगणा वण दिंडोरी, निसबत दिगवर महादेव.
 १ परगणा नाशिक, निसबत पाडुरग धोंडाजी.
 १ परगणा सिन्नर, निसबत शिवराम रघुनाथ.
 १ तालुके त्रिंबक, निसबत धोंडो महादेव.
 १ तर्फ राहुरी, निसबत बहिरो रघुनाथ.
 १ परगणा कुंभारी व संवत्सर कोकमठाण, निसबत आत्माराम रंगनाथ व आत्माराम राजाराम.
 १ परगणा कोतूळ, निसबत रामचंद्र प्रल्हाद.
 १ परगणा आकोर्ले, निसबत खंडो बाबूराव व खान कवीजगबहादर
 १ तालुके पटा, निसबत बाळकृष्ण केशव.
 १ तर्फ बेलापूर, निसबत बाळाजी केशव.
 १ तर्फ धादरफळ, निसबत रामचंद्र शिवाजी
 १ तालुके कावनई, निसबत परशराम त्रिंबक.
 १ परगणा नेवासे, निसबत रामचंद्र नारायण.
 प्रांत खानदेश.
 १ शहर बराणपूर, निसबत नारो कृष्ण.
 १ परगणे बेटावद, निसबत कृष्णाजी बल्लाळ.
 १ तालुके धोडप, निसबत बाजीराव आपाजी.
 १ तालुके मुल्हेर, निसबत लक्ष्मण विश्वनाथ.
 १ परगणा राजदेहर, निसबत व्यंकटराव बल्लाळ.
 १ परगणा भामगड व मुधी, निसबत माधवराव कृष्ण.
 १ परगणा बोरनार, निसबत निळो गोपाळ.
 १ परगणा चोपडें, निसबत गोपाळराव हरी.
 १ तालुके आशेर, निसबत केशवराव जगन्नाथ.
 १ परगणा भोकर, निसबत वासुदेव नारायण व लक्ष्मण चांदो.
 १ परगणा दहीवेल, निसबत भिकाजी कृष्ण.
 १ परगणा पिंपळनेर, निसबत हरी बल्लाळ.
 १ परगणा जळोद, निसबत काशी नारायण.
 १ कसबें साकोरें, परगणे माणीकपुंज, निसबत चितो विठ्ठल.
 १ परगणा लोहोनेर, वाखारी, देहुरपालें, निसबत जगदीश व्यंकटेश, व वासुदेव नारायण.

weights and to repair only those which might be found deficient The new weights and measures were to be in accordance with the standard

- १ प्रांत बागलाण, निसवत गोविंद हरी,
 १ परगणे जैतापूर.
 १ परगणा पिसोल.
 १ परगणा तिळवण
 १ परगणा पिंपळे.
 १ परगणा कनासी.
 १ परगणा कोन्हाळी.

६

पत्र

- १ नारो कृष्ण सरसुभा, खानदेश.
 १ नरसिंगराव बल्लाळ सरसुभा, प्रांत गंगथडी.
 १ सर्वोत्तम शंकर, प्रांत गंगथडी व प्रांत खानदेश व बागलाण येथील महालांविशीं.
 १३ तुकोजी होळकर.
 १ मशारनिल्लेस.
 १ अहिल्यावाई होळकर यांस.
 ११ कमावीसदारास वगैरे.
 १ परगणा रावेर, व सुलतानपूर, निसवत सिद्धेश्वर विष्णु.
 १ परगणा नदुरवार, निसवत यादवराव रघुनाथ.
 १ परगणा गाळणा, निसवत राजाराम काशी.
 १ परगणा आवे, निसवत संताजी होळकर.
 १ परगणा आढावद, निसवत केसोजी ढमढेरे.
 १ परगणा उत्राण, निसवत बाळाजी नारायण.
 १ परगणा थाळनेर, निसवत बाजीराव रामचंद्र.
 १ कमावीसदार तर्फे दापूर यास.
 १ कमावीसदार तर्फे कोन्हाळें.
 १ कमावीसदार फुटगांव, तर्फे बेलापूर यांस.
 १ कमावीसदार, परगणा चांदवड.

११

१३

weights and measures of the different localities Makarandsing was authorised to levy certain fees varying from Rs. 1-8 to Rs. 0-0-6 for

४ महादजी शिंदे.

१ मशारनिल्लेस.

कमावीसदारांस.

१ परगणा एदलाबाद, निसबत नानाजी सखदेव.

१ परगणा लोहारें, निसबत भैराळ भिकाजी.

१ परगणा यावल, निसबत कृष्णाजी मल्हार.

४

४ रघुपतराव नारायण राजेबहादुर.

१ मशारनिल्लेस.

३ कमावीसदार, दिमत मजकूर यांसी.

१ परगणा निंवाईत.

१ परगणा अमळनेर.

१ फुटगांव तर्फ बेलापूर.

३

४

४ शिवाजी विठ्ठल.

१ मशारनिल्लेस.

३ कमावीसदार, दिमत मजकूर यांसी.

१ परगणा सोनगीर.

१ परगणा धुळे.

१ परगणा पाटोर्दे.

३

४

५ सखाराम भगवंत.

१ मशारनिल्लेस.

कमावीसदारास.

१ परगणा नेर, निसबत नारो महादेव.

supplying stamped weights and measures. A nazar of Rs. 3001 was levied from him

-
- १ कसवें चोपालें, निसवत दादो भास्कर.
  - १ परगणा एरडोल, निसवत रंगो गणेश
  - १ परगणा साडस, निसवत राजाराम खंडो.
-

५

४ महादाजी निळकठ.

- १ मशारनिल्लेस.
  - ३ कमावीसदार, दिंमत मजकूर यास.
  - १ परगणा नैसिरावाद.
  - १ परगणा चिखलवाहाळ.
  - १ परगणा भडगाव.
-

३

४

१ आनंदराव भिकाजी रास्ते महाल.

- १ परगणा सावर्दे
  - १ परगणा जामनेर
-

२

पत्र.

३ खडेराव त्रिंयक.

- १ मशारनिल्लेस
  - १ परगणा जैनावाद कमावीसदारास
  - १ जहागीर किल्ले हतगड निसवत चिंतो काशी यास.
-

३

३ माधवराव रामचंद्र

- १ मशारनिल्लेस.
  - २ कमावीसदार, दिंमत मजकूर यास.
  - १ परगणे मेहुणवार.
  - १ परगणा ओडगें.
-

२

३

१ अमृतराव कदम बांडे यासी महाल.

१ परगणा वारसे.

१ परगणा उमरपाटें.

पत्र.

१ तर्फ राजूर, परगणे आकोलें, निसवत धोंडो महादेव यास.

४ अमृतराव विश्वनाथ.

१ मशारनिलहेस

कमावीसदारास

१ परगणा वोदवड, निसवत रघुनाथ गगाधर

१ कमावीसदार परगणा म्हसर्वे, यासी.

१ कमावीसदार परगणा टोकडें यास.

४

१ रामचंद्र पवार यासी परगणा बहाळ येविशीं.

१ बळवतराव धोंडदेव यासी परगणा चादसर येविशीं.

१ गुलजारखान टोके, परगणा डागरी.

८५ (८३)

छ. १५ रमजान. पचायशीं पत्रें दिलीं असेत.

प्रात गंगथडी व वागलाण व खानदेश, देखील सरंजामी महाल व जहागीर किल्लेजात, येथील मापें कैलीचीं, व पळे वजनाचीं, व कच्चे वजनाचीं, व कच्चीं तुपाचीं लाकडाचीं मापें, व तेलाचीं, व गज याचे वटछपाईचें काम सरकारातून तुह्यास सांगितलें असे. जेथें महाली-हून मापें करून दिलहीं नसतील, सरकारचे शिक्काखेरीज उगीच मापें असतील. त्याची चौकशी तुझीं करून, जेथें ज्या मापाची चाल असेल त्याप्रमाणें महालीहून एकेक माप करून घेऊन त्या फर्म्याप्रमाणें गावगन्ना मापें करून देऊन, वटछपाई घ्यावी. जेथें महालीहून मापें शिक्काचीं करून देऊन वटछपाई घेत असतील, तेथें काहीं घेऊ नये. परंतु खरे मापाची चौकशी करून, उणें असेल तें ठीक करून देऊन. तेवढ्याची मात्र वटछपाई घ्यावी. याप्रमाणें करार करून वटछपाई घ्यावयाचा शिरस्ता जावता अलाहिदा करून दिलहा असे. तरी इमानें इतवारें चतोंन सदरहूप्रमाणें मापाची चौकशी करून मापें करून देऊन वटछपाई घेणें येविशीं.

तीन प्रातांचे मापाची बटछपाई सा-
गोन नजरेचा मक्ता ३००१ रुपये.

यासी मुदती.

१००० कार्तिक अखेर.

१००० पौष अखेर.

१००१ वैशाख मास.

५०० शुद्ध पौर्णिमा.

५०१ अखेर वैशाख.

१००१

३००१

एकूण तीन हजार एक रुपया करार
केला असे. सदरहू मुदतीप्रमाणें भरणा
करून जाव घेणें. कलम १.

महालानिहायचे मापांची चौकशी क-
रून हुजूर येईतोंपर्यंत घालमेल करू नये,
छाणून तुमची विनंती. त्यास सरकारचे
आज्ञेप्रमाणें वर्तणूक करावी. वाणी उदमी
वगैरे रयतीचा बोभाट गैरवाजवी येऊ देऊं
नये. उदमी यांचे राजीरजावदीने करारा-
प्रमाणें बटछपाई घेणें. जाजती उपद्रव ला-
विल्यास कार्यास येणार नाही. आज्ञेप्रमाणें
एकनिष्ठेनें वर्तणूक केल्यास घालमेल हो-
णार नाही. कलम १.

एकूण तीन कलमें करार करून दिलीं असेत. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें छाणून,
मकरंदसिंग लछीराम यांचे नांवें. छ. १५ रमजान. सनद १.

रसानगी यादी.

सदरहू बटछपाई ध्यावयाचा शिरस्तेजावता शिक्यानिशीं अलाहिदा येणेंप्रमाणें.

कैली मापास रुपये.

पक्के वजनांस.

१।- अधोली.

१।- पांसेरीस.

॥।।- शेर.

१ अडीचशेरीस.

१= निठवें.

४= चिपटे.

४॥ अदपाई.

२॥=॥

कच्चे वजनास.

॥=॥ पासेरीस.

॥ अडीचशेरीस.

१ सव्वाशेरीस.

• गुळाचे मणास महालचालीप्रमाणें
ध्यावें.

१॥=॥

अदगजास ॥० रुपये.

१ दुशेरीस

॥० शेरास.

१ अदशेरास.

४= पावशेरास.

४- अदपावास.

१॥ धडी सव्वामणाची.

५॥॥.

तुपार्ची कर्ची लांकडाचीं मापें व ते-
लाचीं मापें.

१० शेरास

४= अदशेरास.

४- पावशेरास.

४॥ अदपावास.

॥=॥

एकूण केली पाच मापाचे अडीच रुपये साडेतीन आणे, व पक्के आठा वजनाचे पा-
वणेसहा रुपये, व कर्ची वजनें चार पैकीं तीन वजनाचा सव्वा रुपया अडीच आणे, व
गुळाचे मणास महालचालीप्रमाणें ध्यावे; व कर्ची मापें तूप तेलाचीं चार याचे साडेसात
आणे, व अदगजास निमे रुपयाप्रमाणें बटछपाई ध्यावयाचा शिरस्ता करून दिल्या असे.

१०७५ (५३४)—विसाजी नारायण याणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे पालें खुर्द

समान सत्रैन पैकीं पेट पालें, प्रात खानदेश, येथें आपल्यास एक चाहूर जमीन

मया व अलफ जिराइती इनाम करार करून देऊन दुमाला केली. त्याचा भोगवटाही

सफर २६ चालत असता, हल्लीं वासुदेव नारायण व जगदीश वेंकटेश कोणते

काठीनें मोजून द्यावी याचें सनदेंत लिहिलें नाहीं, ह्मणोन आक्षेप करितात. त्यास येविशीं
ताकीद जाली पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हें पत्र तुह्यास सादर केलें असे, तरी पाच
हात पाच मुठीचे काठीनें जमीन मोजून देऊन चतुःसीमा गावकरी यांणीं करून दिल्ली
आहे, त्याप्रमाणें पेशजीचे सनदेवरहुकूम भोगवटा चालत आल्याप्रमाणें चालविणें. नवीन
ठिकत न करणें ह्मणोन, वासुदेव नारायण व जगदीश वेंकटेश कमावीसदार, परगणे ओ-
तुरपालें, याचे नावें छ. १० जिल्काद. चिटणिसी. पत्र १.

(1075) Visaji Nārāyan had been given one Chāhur of land in

A D 1777-78 mauze Pāle in parganā Peth Pāle in prānt Khāndesh A

question having arisen as to the measure to be used in
marking out the land, it was ordered that the rod, five cubits and
five hands in length, should be used

१४ व्यापार व कारखाने.

(ई) किरकोळ.

१०७६ ( )-कसवे जालनापूर, परगणे मजकूर, येथें जर सनगास लावावयास
 सीत तिसैन तयार करितात येविशीं वेगरे. कलमें.
 मया व अलफ
 जिल्हेज २२

चादवड रुपया आटून जर तयार क-
 रितात ती वाईट निघत्ये, यास्तव पेशजी-
 पासून मल्हारशार्ड व इम्रजी व सुरती व
 पटणी रुपया आटून जर तयार करीत
 होते, त्याप्रमाणें करवीत जाणें

कलम १.

पागोटें वारा पधरा हात लावींचें
 करितात हें चागलें नाहीं. तरी ति-
 सा हाताखाली पागोटें करू नये, या-
 प्रमाणें कारीगार यास ताकीद करून तीस
 हात पागोटें लाव करवीत जाणें

कलम १.

केळीचा खार रेशमास लावितात, या-
 जमुळें जर काळी पडत्ये, याजकरिता का-
 रीगारास ताकीद करून दात्याखार रेश-
 मास लाववीत जाणें. कलम १.

एकूण तीन कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें कारीगार व दुकानदार
 यास ताकीद करून करवीत जाणें चादवड रुपया आटून जर केला, व केळीचा खार
 रेशमास लाविला, व वारा पधरा हात पागोटें लाव केल्यास पारपत्य करून गुन्हेगारी घे-
 ऊन परगणे मजकूर येथील हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन, वेंकटराव शिवाजी याचे नावें.

सनद १.

रसानगी, त्रिवकराव नारायण परचुरे

कारकून, निसवत दफतर

XIV Trade and Manufacture

(E) Miscellaneous

(1076) The manufacturers of turbans in kasbe Jálnapur were
 a D 1795-96 directed to make each turban 30 cubits long and not
 12 or 15 cubits as they had been in the habit of doing
 and to prepare the brocade used for turbans, by melting rupees, of the
 Malhârshâi, English, Surat, or Patani currency, and not of the
 Chândvad currency

१०७७ (११३३)—कसबे पैठण, परगणे मजकूर, येथें जर सनगास लावावयास
सीत तिस्रें तयार करितात येथिशीं वगैरे. कलमें,
मया व अलफ
जिल्हेज २२

चांदवड रुपया आटून जर तयार क-
रितात ती वाईट निघते यास्तव पेशजीं-
पासून मल्हारशाई व इयजी व सुरती व
पटणी रुपया आटून जर तयार करीत होते
त्याप्रमाणें करवीत जाणें. कलम १.

नवी पुतळी आटून जर तयार करि-
तात ती वाईट, याजकरिता जुनी पुतळी
आटून जर करवीत जाणे. कलम १.

केळीचा खार रेशमास लावितात, या-
जमुळें जर काळीपडत्ये याजकरिता कारी-
गारास ताकीद करून दात्या खार रेशमास
लाववीत जाणे. कलम १.

एकूण तीन कलमें लिहिलीं असेत, तरी सदरहू लिहिल्याप्रमाणें कारीगार व दुकान-
दार यास ताकीद करवीत जाणे. नवी पुतळी व चांदवड रुपया आटून जर केल्यास, व
केळीचा खार रेशमास लाविल्यास, पारपत्य करून गुन्हेगारी घेऊन परगणे मजकूरचे हि-
शेवीं जमा करीत जाणें क्षणोन, लक्ष्मणराव नागनाथ याचे नावें सनद १.

रसानगी, त्रिवकराव नारायण परचुरे
कारकून, निसबत दफ्तर.

१५ टांकसाळी व नाणीं.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०७८ (३१८)—धारवाडी रुपयास व चादीस चार गुजा जळीचा शिरस्ता पेश
सत्रा सत्रेन जींचा आहे. त्यास हल्लीं सदर रुपयाची चौकशी हुजूर मनास आणता,
मया व अलफ दर रुपयास साडे चार पाच गुंजा जळ आली. हे गोष्ट परिछिन्न
जमादिलाखर २९ कार्याची नाही. या उपरात टंकसाळे तुझीं आणून पारपत्य चागलें

(1077) Simlai orders were issued to the manufacturers of Parthan.
A D 1775-96

XV Mints and Coins

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY

(1078) The Dháwár and Jamkhindí rupees were tested at the
A D 1776-77 Huzur and it was found that loss in minting, which
ought to be 4 *gunjás* per rupee, came to from 4½ to 5
gunjás in the case of the former and from 5½ to 6 *gunjás* in the case of
the latter rupee. Orders were issued to the officers of the places to warn

करून, सदरहू जळीचे रुपये पाडिले असतील त्याचा तोटा, व गुन्हेगारी टंकसाळे याज-
पासून घेऊन तालुके धारवाड येथील हिशेबी जमा धरणें; व यापुढें रुपया पेशजीचे
करारापेक्षा चागला माल, खरा पाडावयाची ताकीद निक्षून करणें. याउपरी असें जाल्यास
टंकसाळे हुजूर आणून पारिपत्य केलें जाईल एणोन, वेंकटराव नारायण याचे नांवें. छ.
११ जमादिलाखर. सनद १.

परवानगी रुवरू.

जमखिटी रुपयास व चांदीस चार गुजा निदान जळ जावी. याप्रमाणें पेशजीचा
शिरस्ता आहे, त्यास हल्लीं सदरहू रुपयाची चौकशी हुजूर मनास आणता, दर रुपयास
साडे पाच, सहा गुजा जळ आली. ऐसीयास तुमचे चौकशीस चार गुजास कमीच जळ
जावी, ते साडे पांच, सहा गुजा जळ दर रुपयास येते हे गोष्टी ठीक नव्हे, तरी जम-
खिडीतील टंकसाळे तुमी आणून चागलें पारिपत्य करून, मागील जळीचा तोटा भरून
घेणें, व गुन्हेगारी घेणें, व पुढें चागला पेशजीचे शिरस्तेप्रमाणे माल. खरा रुपया पाडाव-
याची ताकीद करणें. या उपरी खोटा रुपया पाडिल्यास टंकसाळे हुजूर आणून पारिपत्य
केलें जाईल एणोन, पाटुरगराव गोविंद यांचे नांवें. छ. ११ जमादिलाखर. सनद.

परवानगी रुवरू.

१०७९ (५६३)-गुजारत भाम्कर महादेव व मल्हार मुकुंद.

समान समानीन

मया व अलफ

जमादिलावल ८

जमा.

रुपये

५१०४॥= मोहरा नाणें.

२३५४॥= दिल्ली शिक्का नाणें सुमार १६१ दर १४॥=
प्रमाणें. रुपये.

२७५०

पंचमेळ नाणें

४३ सुरती

७४ औरगावादी

३४ बनारसी

१० कुरा ज्याहानावाद.

the mint owners to prevent such excess occurring in future and
to inform them that any malpractice on their part would be
duly punished.

(1079) The different kinds of Mohor are stated to be as follows —

A D. 1777-78 1 Delhi at Rs 14-10

४ मछलीवंदर.

६ पटणी.

१४ लाहुरी.

१५ वराणपुरी.

२००

दर १३॥ प्रमाणें रुपये.

५१०४॥=

६४५६॥=॥ पुतळी ताटें १४०५ एकूण वजन तोळे इंग्रजी रुपये भार

४१८॥, दर १५॥=॥ प्रमाणें एकूण वारमासी तोळे ३९७॥=॥

दर १६४॥=॥ प्रमाणें. रुपये.

६४५४ ऐन मुबई इंग्रजी रुपये भार. तोळे ४१८॥ एकूण

दर १३॥= प्रमाणें.

२॥=॥ फसर वारमासी तोळ्यावर दर वसवितां वाढली ते.

६४५६॥=॥

१६९४॥=॥ इस्तंबोल सुमार ४०८ एकूण रुपये वजन तोळे इंग्रजी रुपये

भार १२२४५ दर १३॥= प्रमाणें. रुपये.

२९९३॥= कडीं सोन्याचीं सुमार ७१ एकूण वजन इंग्रजी रुपये भार तोळे

११५॥॥, दर १३॥= प्रमाणें, एकूण वारमासी वजन

तोळे २०५४१॥॥ दर १४॥= प्रमाणें. रुपये.

१६२४९॥=॥

तपशील.

1 Surat.

1 Aurangabad.

1 Banarasi.

1 Kurrá Jyabánábád

1 Machhli Bandar.

1 Patani.

1 Lahuri.

1 Baranpoori.

} at Rs. 13-12

१६२४६।।।।। ऐन.

२।।।=॥ कसर वारमासी तोळ्याचे दरांमुळं.

१६२४९।।=॥

१०८० (७८९)-दुलभशेट गोविंदजी व गोविंद पांडुरंग यांचे नांवें सनद कीं,
 सलास समानीन कोंकण प्रांती सरकार तालुक्यात खुर्द्याच्या टकसाळा घालावयाविशीं
 मया व अलफ. तुर्खी विनति केली; त्याजवरून तुम्हास आज्ञा केली असे, तरी टक-
 रविलासर २५ साळा सरकार तालुक्यात घालून खुर्दा चाकशीनें पाडणें येविशीं.
 कलमं.

खुर्दा पाडावयाकरिता तांवे मुवई वंगरे
 धंदरीं इकडून गलवतें रिकामीं नेऊन, तांवे
 मात्र खरेदी करून आणावे, दुसरा जिन्नस
 आणू नये व नेऊ नये. तांवे ज्या ठिकाणीं
 खरेदी होईल तेथील गलवतांवर भरून आ-
 णिल्यास ती गलवते रिकामीं जातील,
 त्यांस अडथळा पडणार नाहीं. कलम १.

वेलपुरास सरकारचा अमल होता ते
 समयीं तेथें टकसाळ घालून तुर्खी खुर्दा
 पाडिला तो साष्टीस नेला आहे, तो इकडे
 आणून विकावा अडथळा पडणार नाहीं.

कलम १.

तांब्याचे खरेदीपुरता ऐवज रोकड व
 हुंड्या मुवईस जातील, त्यांस दिकत पड-
 णार नाहीं.

कलम १.

खुर्दा तयार होईल तो देशांतील व

खुर्दा पाडिता तांब्याचा चुरा पडेल
 तो, व खुर्दा करावयाजोगे तांबे नसेल तें
 कासार उदमी वास विकावें, अडथळा प-
 डणार नाहीं

कलम १.

टकसाळापुरतें लोखंड वंगरे सामान मु-
 वईहून खरेदी करून आणावें, व जाजती
 आणू नये

कलम १.

तांबें येईल त्याची जकात, जलमार्गा-
 ची व खुप्कीची, पेशजीं पनवेलीस टक-
 साळ होती, तेसमयींचे शिरस्तेप्रमाणें ज-
 कातदार घेतील, जाजती उपसर्ग लागणार
 नाहीं

कलम १.

टकसाळाचे काम चालीस लागल्यापा-
 सून तागाईत पेस्तर सन आर्वा अखेर सा-
 लपर्यंत चालवावें, पुढे आज्ञेशिवाय करू
 नये.

कलम १.

(1080) Dulabhshet Govindji and Govind Pandurang were per-
 A. D. 1782-88. mitted to open mints for the manufacture of copper coin
 in Konkan. The following instructions were issued
 to them —

(1) they were to pay a *nazan* of Rs 12,001. for the privilege; no
 other person was to be allowed to open mints for coining copper,
 till the end of the year A. D. 1783-84,

(2) copper required for the purpose should be brought from Bombay
 or other ports,

कोंकणातील उदमी खरेदी करून हरएक जागा नेतील, त्यास अटथळा पडणार नाही.

कलम १

अलीबागेहून व डग्रजाचे तालुक्यातून खुर्दा हिकडे येऊ देऊ नये. कोणी आणील त्यापासून गुन्हेगारी ध्यावी. कलम १.

टकसाळासमर्थे तुळ्यापासून नजर १२००१ रुपये वारा हजार एक रुपया ध्यावयाचा करार केला असे, तरी चैत्र शुद्ध पंचमीस सदरहू एवजाचा भरणा सरकारान करून. पावलीयाचा जाव घेण कलम १

खुर्दा पाडावयाचा शिरमता डग्रजी व-जनाने. मासे.

९। शिवराई पैसा सव्वा नऊ मासे.
१३।। अलमगिरी पैसा पावणेचौदा मासे.
१८।। धबु पैसा साडे अठरा मासे.

४१॥

सदरहूप्रमाणे खुर्दा पाडावा, कमी व-जनास करू नये कलम १.

वदी मोकळी जाहालीयावर डग्रजाचे मुलकातील खुर्दा हिकडे येऊ लागल्यास, मुदतीपर्यंत ताकीद केली जाईल कलम १.

टकसाळासमर्थे नजर तुळ्यापासून सर-कारात ध्यावयाची करार केली, सव्व को-कणात व वरघाटी पेस्तर सन अर्वा अखेर सालपर्यंत नवी टकसाळा होणार नाही. वदी असता तावे आणून एक साला चा-लवीत असतील, त्यास ताकीद करून वद केल्या जातील. कलम १.

गटवटीमुळे टकसाळाचे काम वद जा-हाले, तरी तितके रोज चौकशी करून मुदतीपुढे मजुग दिले जातील कलम १.

तुळ्यापासून नजर घेऊन टकसाळाचे काम सांगितले, त्यास दुसरा कोणी चढ देऊ लागल्यास सरकारात ऐकणार नाही, व जाजती चढ तुळ्यावर मुदतीपर्यंत पड-णार नाही कराराप्रमाणे निभावणी केली जाईल कलम १.

हरएक जागा सरकार तालुक्यात टक-साळा घालावयाची सोय असेल तेथे टक-साळा घालणे नजरपट्टी व हरएकविशी मामलेदार उपसर्ग करू लागल्यास ताकीद केली जाईल, व डग्रजाकडे सरकारचे ता-लुके गेले आहेत, ते सरकारात आल्यावर तेथे कमावीसदार सरकारातून जातील, त्यास पत्रे लागतील ती दिली जातील. कलम १.

(3) copper coin should not be allowed to be brought into Govern-ment territory from Alibág and from the talukás of the Eng-lish any person acting in contravention of the rule should be punished with fine,

(4) the coins to be struck should be of the following English weights,

(a) Shivrái paisá, 9½ māsís.

(b) Alamgiri paisá, 13½ māsís.

(c) Dhabu paisa, 18½ māsís.

एकूण सोळा कलमें करार करून दिल्लीं असेत, तरी सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन.

सनद १.

रसानगी यादी.

१६ सरकारनें घेतलेलें कर्ज.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०८१ (६४)—तुष्मापासून सालगुदस्त सन अर्बा सवैनात छ. १८ रविलावलीं
खमस सवैन वैशाख वद्य पंचमी शके १६९६ जयनामसवत्सरेचे मितीनें सरका-
मया व अलफ रात घेतलें कर्ज रुपये २,००,००० दोन लक्ष, यासऱ्या व्याज दरमहा
जमादिलाखर २९ दरसदे रुपये एकोत्रा विन सूट प्रमाणे चहू महिन्यानीं द्यावयाचा
करार केला असे, मुदतीस व्याज मुद्दल हिशेब करून दिला जाईल ह्मणोन, आनंदराव
भिकाजी याचे नावें लिहून दिले. छ. रविलाखर. खत १

१७ निरख व मजुरी.

(अ) निरख.

१०८२ (२६३)—तुष्माकडून तादूळ कमोदाचे सरकारात आणविले होते, ते जमा
सीत सवैन मुदवख कोठीकडे, गुजारत छोटाराम प्यादा. दर रुपयास कैली ४८२॥
मया व अलफ अडीच पायली प्रमाणें कैली बारुळे मापें ॥ दहा मण तादूळ, अ-
जिल्काद २ सडी, सरकारात जमा असत ह्मणोन, हरी बल्लाळ कमावीसदार, पर-
गणे पिंपळनेर, याचे नावें जाब १.

१०८३ (३७६)—राघोजी आगरे, वजारत माहासरखेल, यांजकडे सरजामास वे-
सवा सवैन गमीस गाव हजार रुपये बेरजेचे, कमाल आकार दरोबस्त कमावीस
मया व अलफ सुद्धा, तर्फ तळोजें, तालुके नेरळ, पैकीं देविले असेत, तरी नक्की
जिल्हेज २४ आकार असेल तो, व ऐन जिन्नस जमाबदी असेल त्याचे बाब, नक्त

XVI Government Loans.

FROM NÁRO APÁJ'S DIARY

(1081) A loan of Rupees 2,00,000 was taken from Anandráo
A D 1774-75 Bhikáji in the preceding year, at interest of one rupee
percent per mensem

XVII Prices and wages

(1082) Kamod rice from Pimpalner was sold at $2\frac{1}{2}$ pàylis per
A D 1775-76 1upee

(1083) Villages valued at Rs 1000 in tariff Talaje, taluká Neral
A D 1776-77 had been given in saranjám to Raghoji Angria, in
calculating their value the assessment in kind was
ordered to be valued as follows —

गोडे भातास दरखडीस रुपये वीस, व खारे भातास दर खडीस रुपये सोळा, व उडि-
दास दर खडीस रुपये पन्नास, व तूप दर रुपयास पक्के दीड शेर, याप्रमाणें आकार क-
रून गाव नेमून देणें, आणि गाव नेमून घाल, तेथील सालमजकूरचा वसूल घेतला असेल,
तो मशारनिल्लेकडील कमावीसदार याजकडे देणें ह्मणोन, राघो नारायण व धोंडो महा-
देव यांचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

१०८४ (४३७)—राघोजी आगरे, वजारत महासरखेल, याणीं हत्ती व घोडे
सवा सवैन खरेदी केले त्याची किंमत. रुपये.

मया व अलफ
रविलावल ८

५००० हत्ती नग २ कर्णेल डपटण वकील कलकत्तेदार, याजपासून पु-
ण्यात घेतले त्याची किंमत

१०० घोडी रास १ मौजे कालोस, तर्फ चाकण, प्रात जुन्नर, येथे त्रि-
वक पुडाजी याजपासून घेतली त्याची किंमत.

५१००

एकूण एकावनेशें रुपयास हत्ती दोन व घोडी एक घेतली, त्यांची जकात मशारनिल्लेस
माफ केली असे, तरी जकातीचा आकार होईल तो याचे नांवें माफ खर्च लिहून जकाती-
चा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर
यास.

सनद १.

रसानगी यादी.

१०८५ (६४७)—वेदमूर्ति विश्वनाथभट गणपुले अग्निहोत्री, वस्ती कसवे केळसी,
समानिन तर्फ मजकूर, तालुके सुवर्णदुर्ग, याणीं हुजूर विदित केलें कीं, विसाजी
मया व अलफ नारायण व हरभट विन नारायणभट व जनार्दन नारायण, उपनाम
जित्काद १० खावेटे, यांचें ठिकाण कसवे मजकुरीं खावेटवाडी अजमासें विघा ८१

Ordinary rice, Rs. 20 per *lhandi*.

rice grown in salt-lands, Rs. 16. per *lhandi*.

udid, Rs. 50 per *lhandi*.

ghu, Re. 1 per 1½ *seers*.

(1084) Two elephants were purchased by Rágghojí Angria for
A D 1776-77 Rs. 5000 from Colonel Upton, agent at Poona of the
English colony at Calcuttá.

(1085) A *bighá* of land in kasbe Kelsi in talú Suvarnadurga was
A D. 1779-80 sold for Rs. 525.

एक आहे, तें त्याणी आपल्यास मन्त्रापांचे रुपयास विकत दिलें आहे ते सरकारातून इनाम करार करून देऊन चालविले पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी वेदमूर्ति खावेंटे याजपासून सदरहू एक विद्या ठिकाण कमवे मजकुरीं खगेदी केलें आहे, त्याची तुम्हीं चतु सीमापूर्वक मोजणी करून, जमिनीची मोजणी जावना लिहून हुजूर पाठऊन देणें ह्मणोन, मोरो वापूजी, तालुके मजकूर याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी

अमृतराव विश्वनाथ यांच्या कीर्दीपैकीं.

१०८६ (८७१)—रुपी कळवंतीण नदुरवार टजला बमावयागी गाडी भाड्याची करून देऊन लष्करात रवाना करणें ह्मणोन सालगुदमता तुम्हास सनद खमस समानीन रून देऊन लष्करात रवाना करणें ह्मणोन सालगुदमता तुम्हास सनद मया व अलफ सादर जाली आहे, त्याम तुम्हीं भाड्याची गाडी करून दिल्ली, त्या- मोहरम १२ चा आकार इस्तकविल छ १२ जमादिलाखर सन अर्वा समानीन तागार्हत छ २२ सावान सालमजकूर, एकूण मुशाहिरा रोज ७१, पैकीं वजा एकोण- तिशी रोज एक, बाकी रोज ७०, दररोज गाडीचे भाडें गुजारत वाळू चौधरी रुपया १। प्रमाणें रुपये ८७॥ साडे सत्याशीं रुपये कलवातीणचे नांवें हिशेबीं खर्च लिहिणें, मजुरा पडतील, ह्मणोन घाशीराम सावळदास कमावीसदार, कोतवाली शहर पुणे, याचे नांवें छ. १२ मोहरम. सनद १.

रसानगी यादी

१८. वेट.

१०८७ (१६)—मौजे कोरेगाव, तर्फ पावळ, प्रात जुन्नर, या गावाकडे कात्रजचे अर्वा सवैन कुरणातील गवत पुले १३,५०० साडेतेराहजार कापून घ्यावयाची मया व अलफ सालावाढ नेमणूक आहे, त्यास सालमजकुरी लष्करचे मुक्काम कोरे- रगजान ३० गावीं होऊन गावची खरावी जाली, सवय एक सालास सदरहू गवत

FROM AMRUTRAO VISHWANATH'S DIARY

(1086) Rupri a dancing girl was ordered to be sent to the camp.
A D 1784-85 The journey took 70 days and cart-hire was paid at the rate of Rs. 1 4 0 (choudhri) a day.

XVIII Forced service

(1087) The village of Koregaom in tarf Pabal was bound to supply labour for cutting 13,500 bundles of grass every year
A. D 1778-74 The village however, having suffered during the current year owing to troops encamping at it, was exempted from the service for that year.

कापावयाचे मना केले असे. तरी गावास तगादा वेगारीविषयी न करणें ह्मणोन, शिवराम रघुनाथ याचे नावें. छ. १६ रमजान. चिटणिसी पत्र १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

१०८८ (७०)—दिमत तोफखाना याजकडील वैल चारणीस मौजे आणें, प्रांत खमस सवैन जुन्नर, येथें आहेत, त्यास पावसाळ्याचे निवाऱ्यावद्दल दोनशें खण मया व अलफ सालावाद बाधून द्यावयाची सनद असते. त्यास सालमजकुरी लावणीचा जमादिलाखर २९ हगाम, रयत खराब होईल, याजकरिता एकशें खण बाधोन देविले असे, तरी किरकोळ येराचीं वंगरे लाकडे लाऊन गवत घालून शिऊन, वेगारीने निवारा करून देणें ह्मणोन, रघुनाथ हरी, प्रात जुन्नर, याचे नावें. छ. १६ रविलाखर. सनद १.

रसानगी यादी.

१०८९. (१०५)—प्रात गगथडी येथील सालावाद गवत कापून द्यावयाची नेमणूक आहे, त्यास वेगारीमुळे रयतेस उपद्रव लागतो, सवव गवत काप-
खमस सवैन आहे, त्यास वेगारीमुळे रयतेस उपद्रव लागतो, सवव गवत काप-
मया व अलफ गावळ व गजीस आणणावळ मुद्धा दर हजारि रुपये २ प्रमाणें रय-
रमजाम २९ तेपासून द्यावयाचे करार केले असेत, तरी सदरहू शिरस्तेप्रमाणें प्रा-
तातील मामलेदारापासून पैका घेणें ज्याजती वेगारीविशीं वंगरे उपद्रव न लावणें ह्मणोन.
सनदा.

१ गगाधर शकर यास कीं, दिमत पागा हुजूर यास गवताची नेमणूक, पुले,
पागा ठाणें आसी खुर्द येथील सुमार
५०,००० तर्फ हवेली सगमनेर.
३०,००० तर्फ राहुरी.
२०,००० तर्फ वेलापूर

१,००,०००

एक लक्ष गवताविशीं सनद

(1088) It was usual for the villagers of Ane in pránt Junnar to construct every year shelters, 200 *khans* in extent, for the bullocks of the artillery, sent there to graze owing to the rains. As the sowing season was at hand and as the employment of the ryots on the said work was undesirable, only 100 *khans* were ordered to be constructed by means of forced labour.

(1089) It was usual for the ryots of pránt Gangathadi to supply labourers, free of charge, for cutting grass for Government, As this arrangement was found to be a source

- १ सेखाजी मुळे यांस सनद कीं, तुम्हाकडील पागा मौजे जोखे येथें आहे, तेथील वेगमीस मौजे मजकूरपैकीं गवत, पुले सुमार ७५,००० पाऊण लक्ष, तर्फ हवेली सगमनेर, येथील वेगारीनें कापून द्यावयाची नेमणूक आहे त्याविशीं
- १ गिर्जोजी वर्गे यास कीं, तुम्हांकडील पागा मौजे आसी बुद्रुक, तर्फ हवेली येथें आहे, तेथील वेगमीस तर्फ मजकूर वेगारीनें मौजे मजकूरचे कुरणपैकीं गवत पुले सुमार २५,००० पचवीस हजाराची नेमणूक आहे त्याविशीं. सनद १.
- १ गोविंदराव बारावकर यास कीं, तुम्हाकडील पागा मौजे ढेसोंडी येथें आहे, तेथील वेगमीस मौजे मजकूरचे कुरणपैकीं तर्फ राहुरी येथील वेगारीनें पुले सुमार ७५,००० पाऊण लक्षाची नेमणूक आहे त्याविशीं. सनद.
- १ निळकंठराव रामचंद्र यास कीं, तुम्हाकडील पागा कसवे नादुर येथें आहे, तेथील वेगमीस कसवे मजकूरचे कुरणपैकीं तर्फ राहुरी येथील वेगारीनें गवत पुले सुमार ४०,००० चाळीस हजार नेमणूक आहे त्याविशीं. सनद.
- १ नारो आपाजी यास कीं, तुम्हांकडील खिलार मौजे सागवी येथें आहेत, तेथील वेगमीस ढग्याचे डोंगरीहून गवत, तर्फ हवेली सगमनेर येथील वेगारीनें, गवत पुले सुमार १०,००० दहा हजार द्यावयाची नेमणूक आहे त्याविशीं सनद.

६

रसानगी यादी. छ ६ रमजान.

१०९० (४४८)—त्राबु जोशी गोठणकर यास मजरे निवेली, कर्यात मीठगावणें, सबा सबैन तालुके विजयदुर्ग, हा गाव इनाम आहे, त्या गावात वतनदार घरे मया व अलफ तीन आहेत, त्यापैकीं दोन ब्राह्मणाचीं व कुणवीयाचें एक आहे, रविलाखर १ त्यास वेगारीचा उपद्रव भारी लागतो, त्याजमुळें कुणवीयाची वसाहत होत नाही, आणि भटजींची नुकसानी होत्ये, त्यास मजरे मजकुरास वेगार माफ केली असे, तरी मौजे करेल येथें वेगारीचें ओझें येईल तें मौजे दाड्यास पोहचवावें, दाडेकरांनीं करेल यास पोहचवावें, याजप्रमाणें दुसरे गाव जवळचे असतील त्याणीं त्याज-

of annoyance to the people, it was ordered that in lieu of forced labour Rs. 2 for each thousand bundles to be cut should be levied from the Mámlatdárs of the province

(1090) There being only three houses—two Brahmans, one Kunbi's, in the village of Niweli in karyát Mithgávne of A D 1776-77 táluká Vijayadurga, the Kunbi was much troubled by being called upon to do forced labour The village, which was alienated to Gothankar, was therefore exempted from liability to supply forced labour,

प्रमाणें परभारें वोझें पोहोंचवार्वें, मजरें मजकुरास हजीर बेगारीचा उपद्रव एकदर लागों न देणें. या कामास सुभाहून कारकून एक मजरें मजकुरास पंधरा दिवस ठेऊन वळवटा पाडून देणें ह्मणोन, गगाधर गोविंद याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी

१०९१ (५२१)—विठ्ठलभट तामनकर, वस्ती मौजे मुटाट, तर्फ खारेपाटण, प्रात समान सबैन राजापूर, येथें भटजींचें शेत कुणवाव्याचें आहे, त्यास भटजींनीं आपल्या मया व अलफ शेतात अर्धेलीचा कुणबी शेतात ठेविला आहे, त्यास मौजे मजकूरचा जिल्हेज १३ खोत कुणबी यास वेठबिगार घेतो, ह्मणोन हुजूर विदित जालें, त्यास भटजींचें अर्धेलीचें शेत कुणबी करतो, सबब कुणबी वेठबिगार सालमजकूरापासून मना केली असे, तरी वेठबेगार घेत न जाणें म्हणोन, गगाधर गोविंद याचे नांवें.

सनद १.

रसानगी यादी.

१०९२ (९२१)—मेख मालीट, वकील कलकत्तेकर इम्रजाकडील, मुबईस येऊन सीत समानोन तेथून पुणीयास यावयाकरिता त्याजकडील वोझी आणावयास तालु- मया व अलफ केहाय प्रात कोकणपैकी बेगारी. असामी. जमादिलावल २५

५० परगणे बेलापूर, निसबत पाडुरंग रामचंद्र.

१०० तालुके नेरळ, निसबत गोविंद कृष्ण याजकडून.

१०० तालुके करनाळा, निसबत रामराव अनंत याजकडून.

२५०

एकूण अडीचशें असामी पुणें पर्यंत देविले, त्याणीं वोझी घाटमाथां टाकून पळोन गेले, सबब वोझीं वाटेंत पडलीं ते आणावयास पुणीयाहून मजूरदार करून पाठविले,

and the villagers of Karel were directed to carry any load that they might receive right on to Dande, and similar instructions were issued to the villagers of Dande.

(1091) A kunbi rented a field from Vithalbhat Tāmhankei of Mutāt in tarf Khārepātan of prānt Rājāpūr. It was represented that the khot of the village required the kunbi to perform forced service. Orders were therefore issued exempting him from such service.

(1092) When Mr. Malet the English agent was proceeding from Bombay to Poonā, 250 forced labourers from Belāpur, Neral and Karnālā, were ordered to carry his baggage.

त्यास खर्च रुपये १८६। एकशें सव्वाशायगी रुपये जाहाले, ते सदरील तीन तालुक्यापासून ध्यावयाचा करार करून, हे सनद तुम्हास सादर केली असे, तरी वाटणीप्रमाणें सदरहू एवज ज्याचा त्याजपासून घेऊन हुजूर पाठवून देणें म्हणोन, जिवाजी गोपाळ सरखुभा, प्रात कोकण, याचे नावे

सनद १.

रसानगी याद.

१९. गुलाम.

१०९३ (२२)—किल्ले रायगड येथें सरकारच्या कुणविणी आहेत, त्यापैकीं राणी अर्वा सवैन व जानकी दोन कुणविणी पन्नास व पचावन वर्षे उमरीच्या बहुत मया व अलफ दिवस किल्ल्यास आहेत, त्यास सोड द्यावयाचा करार करून हे सनद सवाल २८ तुम्हास सादर केली असे, तरी सदरहू दोन कुणविणी सोडून देणें म्हणोन, गणपतराव कृष्ण याचे नावे.

सनद १

रसानगी यादी.

१०९४ (२८)—सतुमी मिर्धा याणें वणजारे याजपासून पोंगें कस २ दोन, एकूण अर्वा सवैन किंमत रुपये १३४, एकशें चवतीस रुपये यास खरेदी केले, त्याचे मया व अलफ जकातीचा आकार होईल त्यापैकीं पाच रुपये माफखर्च लिहिणें, जिल्हाद ३० चाकी रुपये वद्दल मुशाहिरा लिहून, जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रात पुणे व जुन्नर, याचे नावें छ १३ सवाल

सनद १

रसानगी यादी.

१०९५ (२९)—प्रताप मिर्धा याणें कुणवीण कस १ व पोंगें कस २ एकूण किंमत

They left the baggage at the top of the gháuts and ran away. Hired labourers were therefore sent from Poona to bring in the baggage and the charge on this account, viz Rs 186 4 0 was ordered to be levied from the three talukás in question

XIX Slaves

(1093) Two female slaves of Government at fort Ráygad, Rám A D 1773-74 and Janki, aged 50 and 55 having long served at the fort were ordered to be released

(1094) Satumí Mirdha purchased 2 boys from Vanjaris for Rs 134 A D 1773-74 Of the duty leviable on the sale, Rs. 5 was remitted and the rest was to be debited to him as salary

(1095) Pratáp Mirdha purchased one female slave and two boys

अर्वा सवैन रुपये १२५, सवाशें रुपयास चारणापासून विकत घेतले त्याचे जकातीचा आकार होईल तो वद्दल मुशाहिरा लिहून, जकातीचा तगादा न करणें म्हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, याचे नावें. छ. १४ सवाल सनद १.

रसानगी यादी.

१०९६ (३०)—वेदमूर्ति राजश्री धोंडजोशी पंचनदीकर याणीं चारणापासून पुण्यात कुणवीण कस १ एक, एकूण किमत रुपये ७३ व्याहात्तर रुपयांस अर्वा सवैन विकत घेतली, तिचे जकातीचा आकार होईल तो याचे नावें धर्मादाय खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें हणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रांत पुणें व जुन्नर, याचे नावें. छ. १६ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

१०९७ (३२)—चिमाजी जगथाप, खिजमतगार, याणें आपली कुणवीण पोर्गी कर्जामधें नारायणजी परभू यास तीस रुपयांस मौजे असदें, तर्फ सेदोर, येथें विकत दिल्ली, तिचे जकातीचा आकार यास माफ केला असे, तरी तगादा न करणें हणोन, आनदराव भिकाजी रास्ते याचे नावें. छ. २५ सवाल. सनद १.

रसानगी यादी.

१०९८ (३४)—कुणविणी सरकारच्या यांनीं कजवे पुणें येथें कुणविणी विकत घेतल्या आहेत
अर्वा सवैन १ फुली, निसवत सौभाग्यवती वाई, हिणें.
मया व अलफ १ तुळशी, निसवत मातुश्री सगुणाबाई, हिणें.
जिल्काद ३०

२

एकूण दोन कुणविणी रुपये १४० एकशें चाळीस रुपयास विकत घेतल्या आहेत,

A D 1773-74 from a *chàran* for Rs 125 the duty leviable on the sale was to be debited to him as salary.

(1096) Dhond Joshi Panchnadikar purchased one female slave

A. D. 1773-74 from a *chàran* for Rs 73 the duty leviable on the sale was to be debited to him as *dhar mādàya*

(1097) Chimañi Jagtáp gave his female slave for Rs. 30 to

A D 1773-74 Náráyanji Parbhu in payment of debt the duty was remitted.

(1098) Two female slaves were purchased by two female slaves of

A D 1773-74 Government for Rs. 140

त्याचे जकातीचा आकार माफ केला असे, तरी जकातीचा आकार होईल तो माफ खर्च लिहून, जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रात पुणें व जुन्नर, याचे नावें छ. ६ जिल्काद सनद १.

रसानगी यादी

१०९९ (५९)—केसो महादेव फडके मृत्यु पावले, त्याचे उत्तर कार्यावद्दल ब्राह्मणास अर्वा सबैन द्यावयास शेषाद्रि शास्त्री याचे स्त्रीजवळून पुण्यात कुणवीण कस १ मया व अलफ एक ऐशी रुपयास खरेदी केली, त्याचे जकातीचा आकार होईल तो रविलावल २२ माफ खर्च लिहून, जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार, जकात प्रात पुणें व जुन्नर, याचे नावें. छ ८ रविलावल सनद १ रसानगी यादी

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

११०० (७३)—पागा दिमत शेकोजी मुळे याचे नावें सनद कीं, तुह्माकडील पागें- खमस सबैन तील विबू पोगी, जैनी कुणवीण मुसलमानीण इची लेक, ही केंदूरचे मया व अलफ मुसलमानास देऊन सालगुदस्त सन अर्वा सवैनात तुह्मीं लग्न केलें, जमादिलाखर २९ सबब सोड खर्च लिहिणें ह्मणोन छ. १४ जमादिलावल सनद १

रसानगी यादी.

११०१ (६२७)—ज्यवक नारायण अभ्यकर वस्ती कसवे सगमनेर, परगणा मजकूर, समानीन याणीं हुजूर विदित केलें कीं, आमची कुणवीण तावजी जाधव, मया व अलफ वस्ती कसवे मजकूर, याणें राखली, तिची पोरगी एक व पोरगा एक रजब ६ याचीं लग्न करावयास मागणी घेतली, त्यास आपण द्वाही दिली, परतु द्वाही मोडून पोराचें लग्न केलें, व पोरीची मागणी घातली, येविशीं ताकीद जाली

(1099) One female slave was purchased for Rs 80 to be given to a Brahmin in connection with the obsequies of Keso Mahádeo Fadke.

FROM NÁRO APPÁJI'S DIARY

(1100) A female slave Jain, Mohomedan by caste, attached to the cavalry under Sakhoji Mule, had a daughter Sakhoji got the daughter married to a Musalman. Orders were issued to show her in the accounts as released

(1101) Trimbak Náráyan Abhyankar of Sangamner represented that his female slave had been kept by Tavaji Jadhava, and that Tavaji arranged to secure a bride for the slave's son, that he (Trimbak) publicly protested in the name of Government against the marriage, but it was notwithstanding celebrated, and that

पाहिजे ह्मणोन, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे, तरी वाजवी मनास आणून पोर व पोरगी व कुणवीण यांचे स्वाधीन करणें, आणि ज्याणीं द्वाही मोडली असेल, त्यापासून गुन्हेगारी घेऊन सरसुभा प्रात गगथडी येथील हिशेवी जमा करणें ह्मणोन, नरसिंगराव वल्लाळ यांचे नावें चिटणिसी. पत्र.

११०२ (७७०)—सगुणी कळवतीण, वस्ती पेट शुक्रवार शहर पुणें इणें दत्ताजी सलास समानीन सावळा दाळिवकर याजपासून दीडशें रुपयास चहूं वर्षांची पोगी खरे- मया व अलफ दी केली आहे. तिचे जकातीचा आकार माफ केला असे, तरी आ- सावान ११ कार होईल तो माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, भिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात प्रात पुणें व जुन्नर याचे नावें सनद १ परवानगी रूबरू.

११०३ (७७१)—फरासीसाजवळ वटकी पुण्यात गेल्या, सवब त्यास जातीखेरीज सलास समानीन करून किल्ले सिंहगड येथें पाठविल्या आहेत. मया व अलफ वटकी कस. सावान २१ २ उमी, दिंमत कृष्णार्जी लक्ष्मण जोशी.

१ उमी उमर वर्षे ३०

१ पोरगा उमीचा उमर वर्षे ३

२

१ साळी, दिंमत दारकी खेत्रीण वस्ती पेट नारायण उमर वर्षे २२.

३

एकूण तीन माणसें पाठविलीं आहेत, यास किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेऊन इमारतीचें

Távarí was also offering the slave's daughter in marriage The Sarsnbhá of Gangathadi was directed to enquire into the matter and if the facts were found to be as represented, to hand over the female slave with her children to Trimbak, and to punish the person who had acted in defiance of the complainant's protest

(1102) Sakhu, a prostitute in Poona, purchased a girl aged 4 years for Rs 150 The duty on the purchase was remitted

(1103) Three female slaves having had intercourse with Frenchmen in Poona were put out of caste and sent to fort Sinhagad to be employed on building works.

वगैरे काम घेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, नारो महादेव याचे नांवें.
सनद १

रसानगी यादी.

११०४ (८२०)—नारो विश्वनाथ जोगदंड याणीं आपले तीर्थरूपाचे क्रियेचे दा-
अर्बा समानीन नाव्हल मार्तड यादव मुजचाटे, वस्ती पेठ शनवार शहर पुणें याज-
मया व अलफ पासून कुणबीण कस १ एक, एकूण किंमत रुपये १०० शंभर रुप-
सवाल १ यास खरेदी केली आहे, त्यास सदरहू रुपयाचे जकातीचा आकार
होईल तो मशारनिव्हे याचे नावें माफ खर्च लिहून जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन,
मिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार जकात प्रांत पुणें व जुन्नर याचे नावें. सनद १

रसानगी यादी.

११०५ (८५७)—कैसो विश्वनाथ टिळक, कारकून निसवत दसरी, याणीं विठोजी
खमस समानीन हेड्या कुणविणी विकावयास घेऊन आला, त्याजपासून पुण्यात कुण-
मया व अलफ बीण कस एक, एकूण किंमत रुपये १०० शंभर रुपयास खरेदी
सावान १६ केली आहे, त्याचे जकातीचा आकार होईल तो याचे नावें माफखर्च
लिहिणें, आणि जकातीचा तगादा न करणें ह्मणोन, मिकाजी विश्वनाथ कमावीसदार,
जकात प्रांत पुणें व जुन्नर याचे नावें. सनद १.

रसानगी याद.

११०६ (८६१)—मैनी कोम विठोजी सोनार, वस्ती कसवे गोरगाव, प्रांत राजपुरी,
खमस समानीन ही विठोजी मजकूर मृत्यु पावल्यावर तेथून पळून पुणेयास येत होती,
मया व अलफ ती गोविंदराव व चिमाजी माणकर मामलेदार, प्रांत मजकूर याणीं
जिल्काद ५ धरून नेऊन कैदेत ठेविली. पुढें गोविंद जोशी रेवदडेकर यास माण-
कर याणीं धर्मादायाचे ऐवजात दिव्ही तिला त्याणीं पुणियास आणिली, तेव्हा गणेशशेट
सोनार, वस्ती पेठ शनवार, शहर पुणें, याणें जोशीयास शंभर रुपये देऊन धर्मार्थ सोड-

(1104) Naro Vishwanáth Jogdand purchased a female slave for
A D 1783-84 Rs 100 to be gifted away at the obseques of his father.
The duty on the purchase was remitted

(1105) Vithoji Hedyá having brought some female slaves for sale
A D 1784-85 at Poona, one of them was sold for Rs 100

(1106) Maini, a woman of the gold-smith caste, ran away from
A D 1785-86 Goregaum in prant Rájpurí on the death of her husband
and was coming to Poona The Mámlatdárs of the
province, Govindráo and Chimáji Máńkar, arrested her and kept her
in custody They subsequently made her over to one Govind Joshi in

विली, आणि आपले आईवापाचे घरी जाणें ह्मणोन तीस सांगितलें. तें न ऐकता शहरात राहून बदकर्में करीत होती, सबब कैद करून किल्ले चाकण येथें पाठविली असे, तरी किल्ले मजकुरीं स्वारींत ठेऊन, किल्ल्याचे कोठीकडे इजपासून चाकरी घेऊन पोटास शेर शिरस्ते-प्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, नारायणराव कृष्ण किल्ले मजकूर याचे नावें. सनद १.

रसानगी राघो विश्वनाथ गोडबोले, जवानी रावजी जिवाजी कारकून दिमत गाडदी मुदफकात, निसवत राघो विश्वनाथ.

११०७ (८८४)—मेघी कुणवीण व तिची लेकर कृष्णी या दोघी पेशजीं किल्ले सिंही-खमस समानीन गड येथे अटकेस ठेवावयास पाठविल्या, त्या सन समान सवैनापावेतों मया व अलफ वदीसच होत्या, त्यास सन तिसा सवैनात किल्ले मजकूरचे हिशेबी जमादिलाखर ७ जमेस धरून, दारूखान्याचे कोठीकडे कामास लाविल्या, त्यास मेघी म्हातारी साठ सत्तर वर्षाची जाली, तिच्यानें कोठीचें कामकाज करवत नाहीं, व कृष्णी दारूखान्याचें काम करतेवेळेस काठीवरून पडोन कवर व हात दुखवला, त्याजमुळें अंधू जाली. तिच्यानें कोठीचें काम करवत नाहीं, याजकरिता त्या दोघी जणी एक कुणवीण नवी तरणी देऊन सोड मागतात त्यास व उमी कुणवीण इम्रजावरोवर गेली सबब पेशजीं हुजूरून पोग्याखुद्धा किल्ले मजकुरीं अटकेस ठेवावयास पाठविली होती तिजला आजार होऊन मयेत जाली, तिचा पोगी उमर वर्षे आठाचा आहे तो रोगी, सबब वीस रुपये घेऊन पोगी व सदरहू दोघी कुणवीणी सोडावयाची आज्ञा जाली पाहिजे, ह्मणोन तुझीं हुजूर विनती केली, त्याजवरून मेघी व तिची लेकर कृष्णी या दोघी बंदिवानपैकीं किल्ले मजकूरचे हिशेबी सन तिसा सवैनात जमेस धरून कोठीकडे कामास लाविल्या आहेत, त्यास मेघी म्हातारी तिच्यानें काम होत नाहीं, व कृष्णी किल्ल्यावर सरकारचें दारूखान्याचें काम करते वेळेस इमारतीवरून पडून हात व कवर दुखवली, सबब दोघी मिळोन एक कुणवीण चाकरीचे उपयोगीं देतात, ती घेऊन दोघीस सोडून देणें, व उमी कुणवीण इम्रजावरोवर गेली होती सबब तिचा पोर व ती वदीस किल्ले मजकुरीं होती त्यापैकीं उमी मयत जाली. तिचा पोर आठा वर्षाचा आहे, त्याचे वीस रुपये कोणी देईल त्यास पोरगा देऊन,

payment of certain sums due to him in charity; and Govind Joshi brought her to Poona Ganesh shet Sonár of Shanwár Peth got her released by paying Rs 100 to Govind Joshi, and told her to go to her parents' house She, however, led a prostitute's life in the city. She was therefore arrested and sent to be imprisoned in fort Chákan

(1107) Two female slaves, Meghi and her daughter Krishni, were prisoners at fort Sinhgad The former was about 60 or 70 years old The latter while employed on the work of making gunpowder fell down from a plank and became a

सदरह् वीस रुपये किल्ले मजकूरचे हिशेबी जमा करणें ह्मणोन, नारो महादेव मामलेदार किल्ले मजकूर, याचे नावें.

सनद १.

रसानगी यादी.

११०८ (१०८८)—वेदशास्त्रसपन्न कृष्णशास्त्री बिन रंगशास्त्री द्रविड, गोत्र शांडिल्य, अर्वा तिसैन सूत्र कात्यायन, शाखा कण्व, याचे नावें सनद कीं, गुलतरग खासे मया व अलफ चाकरीची बाईको इचा काल श्री काशी क्षेत्री जाहला, ते समयीं तिणें रबिलाकर १ आपले ऐवजात क्षेत्र पंचवटी, कसवे नाशीक, परगणे मजकूर, येथें घर बाधोन, त्यांत ब्राह्मण ठेवावा, त्या ब्राह्मणास मौजे गगापूर परगणे मजकूर येथें पाऊणशें रुपयाची इनाम जमीन माझे नावें सरकारातून दिल्ली आहे ती त्यास द्यावी असा सकल्प केला, ह्मणून गुणसागर खासे चाकरीची बायको हुजूर आली तिणें विनंती केली, व पेशजीं इनामपत्रें गुलतरंग इचे नावचीं जाहलीं आहेत, त्यात ज्या ब्राह्मणास जमीन देईल त्याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें चालवावी असें लिहिलें आहे, त्याजवरून तुझीं थोर शिष्ट सत्पात्र गंगातीरी स्नानसंध्या करून आहा, तुमचें चालविल्यास श्रेयस्कर जाणून, तुझावर कृपाळू होऊन गुलतरंग इचे ऐदजाचे पंचवटीत घर बाधिलें आहे तें तुझास देऊन, मौजे गंगापूरपैकीं इनाम जमीन तिचे नावें आहे ती सालमजकुरापासून सरकारातून तुझास इनाम करार करून देऊन, तिचे नांवाचीं इनामपत्रें आहेत तीं तुझास देविलीं असेत, तरी इनामपत्राप्रमाणें जमीन चतु सीमापूर्वक तुझीं आपले दुमाला करून घेऊन तुझीं व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम जमीन व घर अनभवून सुखरूप राहणें ह्मणोन. सनद १.

येविशीं गगाघरराव भिकाजी यास कीं, घर व जमीन याचे दुमाला करून देऊन चालवणें, आणि गुलतरंग इचे नावें इनामपत्रें आहेत तीं याचे स्वाधीन करून जमीनीचा आकार याचे नावें इनामखर्च लिहीत जाणें नवी सनदेचा अक्षेप न करणें या सनदेची प्रत लिहून घेऊन हे अस्सल सनद याजवळ भोगवटियास परतोन देणें ह्मणोन सनद १.

२.

दोन सनदा दिल्या असेत.

रसानगी याद.

cripple. The women asked for release on condition of their giving one young female slave in their place The request was granted.

(1108) Gultarang, a woman in the personal service of the Peshwá, A D 1793-94 died at Benáres In deference to her last wishes expressed by her to Gunaságar, another woman in the personal service of the Peshwá, a house was built at Panchawati out of her money and the house as well as her Inám land were gifted to a Brahman.

२० धर्मसंबंधी व सामाजिक.

११०९ (४२)—नारो महादेव कमावसिदार क्षेत्र पंढरपूर, दिमत परशराम रामचंद्र आर्वा सबैन याचे नावें सनद कीं श्रीविठ्ठलदेव वास्तव्य पंढरपूर यांचे अगावर पाली- मया व अलफ चा व सरडयाचा स्पर्श जाहला आहे. तेथील समस्त ब्राह्मणाचे मते व सफर १८ स्वामींचे मते देवास महारुद्र करावा, व शांति करावी, सहस्र ब्राह्मणभोजन करावें, यास खर्च पाहता चारशें रुपये पर्यंत लागतील म्हणोन शिवाजी बाबाजी यास लिहिलें त्याणीं हुजूर विदित केलें, त्याजरून हे सनद सादर केली असे, तरी देवास महारुद्र करणे, व शांति करून सहस्रभोजन करणें, सदरहूचा खर्च मजुरा दिल्या जाईल म्हणोन मशारनिलेस. सनद १.

१११० (१३३)—वेदमूर्ति सदाशिव दीक्षित ठकार हे श्रीकृष्णातीरी माहुलीसगमीं आर्वा सबैन वाजपेय यज्ञ करित आहेत, त्यास दीक्षिताकडे साहित्य देविलें मया व अलफ त्याविशीं. सनदा. मोहरम २७

१ हैचतराव भवानीशकर यास कीं प्रात वाईपेकीं साहित्य सुमार.

१५० कुंभारकाम.

२५ राजण.

१०० घागरी

२५ मडकीं जाली.

१५०

११५० सुतारकाम.

५० पोळपाट.

५० लाटणीं.

XX Religious and Social matters.

(1109) The deity Vithaldeo, at Pandharpur, having been touched A D 1773-74 by a lizard, the Mahārudra and Shanti ceremonies were, at the suggestion of the local Brahmmins and the Swāmi, ordered to be performed, 1000 Brahmmins were to be fed, and sanction was accorded to the expenditure of Rs. 400 for the purpose.

(1110) Sadāshiv Dixit Thakar being about to perform a Vāja-peya sacrifice at Māhuli, orders were issued to provide A D 1773-74 him with earthen pots, wooden furniture &c.

१००० मेखा

५० ठाणवया.

११५०

५००० पत्रावळी.

६३००

सहा हजार तीनशे सुमार देणें म्हणोन.

सनद.

१ श्रीनिवास शामराव यास कीं घात कऱ्हाडपैकीं सदरहूमणें सुमारी ६३०० सहा हजार तीनशे देणें ह्मणोन.

सनद

२

दोन सनदा. रसानगी यादी सदरहूखेरीज काहीं वुरुडकामही देणें ह्मणोन दोहीं सनदात लिहिलें असे.

जनार्दन आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

११११ (२४२)-लख्या ठाकूर नाशीककर हा श्रीत्रिंबकेश्वराचे देवळांत गेला, सीससवैन यास्तव त्यास अटकाविला आहे, ह्मणोन विदित जाहलें, ऐशास ठाकूर मजकुराकडे गुन्हेगारीबद्दल ऐवज रुपये एक हजार रुपये घेऊन त्यास सोडावयाची आज्ञा केली असे, तरी सदरहू हजार रुपये घेऊन तालुके त्रिंबक येथील हिशेबीं जमा करणें, आणि ठाकूर मजकुरास सोडून देणें ह्मणोन, नारो महादेव याचे नावें. छ. १५ सावान. सनद १.

परवानगी राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस.

(२४३) लखा ठाकूर नाशीककर हा त्रिंबकेश्वराचे देवालयात पूजेस जाऊन अभिषेक करू लागला, सबब त्याजला तुह्मीं किल्ले त्रिंबक येथें अटकेंत ठेविलें आहे, त्यास ठाकूर मजकुरापासून गुन्हेगारीबद्दल एक हजार रुपये घेऊन तालुके त्रिंबक येथील हिशेबीं जमा धरून लखा ठाकूर यास सोडून देणें, ह्मणोन छ १५ सावानची सनद तुम्हास सादर जाली आहे, परंतु, हल्लीं रुपये ध्यावयाचे मना करून त्यास सोडून द्यावयाची आज्ञा केली असे, तरी ठाकूर मजकुरास सोडून देणें ह्मणोन, नारो महादेव याचे नावें छ २४ सावान. सनद १.

FROM JANÁRDAN APPÁJI'S DIARY

(1111) Lakhá Thákur of Násik was fined Rs 1,000 for having entered the temple of Shri Trimbakeshwar: the fine was afterwards remitted.

A D 1775-76

१११२ (२४६)—धोंडो महादेव, तालुके त्रिंबक, याचे नावें सनद की कजवे त्रिंबक
 सीत सबैन येथें देवीस विजयादशमीस टोणग्याची बळ पहिल्यापासून चालत होती,
 मया व अलफ अलीकडे चार पाच वर्षे चालत नाहीं, त्याजमुळे गावचे लोकास द-
 रमजान ३० घात होऊन उपद्रव बहुत होतो, त्यास येविशींची आज्ञा होऊन तेथील
 अंमलदारास सनद देवविली पाहिजे, म्हणून कजवे मजकूरचे समस्त क्षेत्रस्त ब्राह्मणांनीं हुजूर
 विनंतिपत्र पाठविलें, त्याजवरून हे सनद सादर केली असे, तरी कजवे मजकूरचे देवीस
 विजयादशमीचे दिवशीं बळीस टोणगा पाच वर्षांपलीकडे पावत आल्याचा दाखला मनास
 आणून, पावत आल्याप्रमाणे एक टोणगा दरसाल तालुकेमजकूरपैकी देत जाणें म्हणोन छ.
 २० सावान. परवानगी रूबरू. राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस. सनद १.

१११३ (२६५)—लछीनाईक भोई, निसवत पांडुरगराव गोविंद, याणें बायको टा-
 सीत सबैन किली होती, त्या बाइकोचा बोभाट तुम्हाजवळ आला, तेव्हा त्यास
 मया व अलफ जातींत लाऊन देऊन बाइको याणें वर्तवावी भसें पाचाचें विचारें जालें,
 जिह्जेज २४ त्यास तुम्हीं नजरेविशीं तगादा लाऊन वसविला आहे, म्हणोन हुजूर
 विदित जालें, ऐशास मशारनिह्जेकडील भोई, याजकरिता नजरेच्या ऐवजाचा तगादा न
 करणें, वसविला असेल त्यास सोडून देणें, म्हणोन धोंडो बाबाजी कोतवाल शहर प्रात
 पुणें याचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

१११४ (२७८)—विष्णु केशव देसाई तर्फे राजापूर तालुके विजयदुर्ग याणीं हुजूर
 सीतसबैन विदित केलें कीं विष्णु अनंत घाटे यांणीं आपल्यावर भुते घालून मारे
 मया व अलफ केले, त्याजवरून सुभाहून पडथळे नेमून देऊन अमीन दिला, त्याचे
 सफर ५ विद्यमानें थलीं उभयताचा निवाडा जाला, उपांतीक सुभा गेलों, नंतर

(1112) A buffalo used to be sacrificed to the goddess at Kasbe
 A D 1775-76 Trimbak on the Dasará festival, but the practice had been
 discontinued for four or five years The Brahmins of the
 place represented that the people were much troubled in dreams on
 account of this omission The officer of Trimbak was therefore directed
 to restore the old practice and offer a buffalo in sacrifice every year

(1113) The wife of Lachhi Naik Bhoi in the service of Pándurang-
 A D 1775-76 ráo Govind was deserted by her husband, and she
 complained to the kotwál. He referred Lachhi to the
 caste people The Panch decided that Lachhi should admit his wife in-
 to his house The kotwál asked Lachhi for a *naza* The matter having
 been represented to the Huzur, the kotwál was told not to trouble him
 for the *naza*.

(1114) Vishnu Anant Ghate of prant Rájapur being suspected of

महादाजी रघुनाथ याणीं पंचाईत करून घाटे मजकूर याजकडे भूत लागूं जालें त्याचें पारि-
पत्य न होय, याजकरिता त्याणी सरकारात विनंतिपत्र लिहून देऊन उभयतासही हुजूर
जाण्याविशीं निरोप दिला, त्यास महादाजी रघुनाथ याणीं सरकारात पत्र दिलें तें पाहोन,
व सुभाचे सांगितल्यावरून समस्त ब्राह्मणांनीं घाटे यास बाळीत घा-
तलें. त्यावर उभयता सरकारात आलों, पचाडत्या जाहल्या, घाटे खोटे जाहले.
त्यास सरकारची शुद्धतेची आज्ञा नसता, व समस्त ब्राह्मणास न कळता, घाटे
याणीं रामठाकूर देसाई, तर्फ मजकूर, यास पुढें करून काहीं ब्राह्मण घटाईनें
जेऊं घातले आहेत, त्यास ज्या ब्राह्मणांनीं त्याचे घरीं अन्नवेवहार केला असेल त्यास, व
घाटे यास श्रीधूतपापेश्वराचे देवालयीं पचगव्य देऊन शुद्ध करावयाची आज्ञा जाली पाहिजे
म्हणोन, त्याजवरून हें पत्र तुम्हास सादर केलें असे, तरी सुभाचे आज्ञेनें बहिष्कार पेशजीं
जाला असल्यास, दिवाणचे आज्ञेविना त्याचे घरीं अन्नव्यवहार ज्या ब्राह्मणांनीं केला असेल,
त्याजपासून दर असामीस पाच रुपये गुन्हेगारी घेऊन, घाट्यास व त्यास पचगव्य देऊन
शुद्ध करणें म्हणोन, गगाधर गोविंद याचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

१११५ (३०५) मौजे सायखेडें, परगणे नागीक, येथील सरदेशमुखीचा अमल
सवा सवैन शिवानंद सरस्वती सन्यासी शेणवी याजकडे पहिलेपासून चालत होता,
मया व अलफ त्यास यादवराव रघुनाथ याणीं सरकारात गैरवाका समजाऊन सरदे-
जमादिलाबल २ शमुखीचे अमलाची जप्ती करविली होती, त्याची कमावीस तुम्हाकडे
सांगितली आहे, त्यास हल्लीं जप्ती मोकळी केली असे, तरी तुम्हीं जप्ती मोकळी करून दख-
लगिरी न करणें. जप्तीमुळें वसूल घेतला असेल तो माधारा देणें झणोन, शिवाजी विठ्ठल
याचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

१११६ (३४८)-काजी पुणेकर याणें कळवतिणीचे कुणविणीची पोर रगरेजागीं

A. D 1775-76 raising evil spirits against Vishnu Keshav Desai, the
matter was investigated by the Subha and the parties
were sent to the Huzur. In the meantime, Vishnu Anant was excom-
municated by the villagers. He however, in disregard of the excom-
munication gave a dinner to certain Brahmins. A complaint was made
to the Huzur and it was decided that if the order of excommunication
was passed at the instance of the Subhà, the persons who had dined
should be fined Rs 5 each

(1115) The Sardesbmukhi *imal* of Sáyakhed in parganà Násik
A. D. 1776-77 was held by Shivanand Saraswati, a Sanyáshi of the
Shenwi caste.

(1116) The Kázi of Poona being about to solemnize a *Nikâh*

सबा सबेन
मया व अलफ
रमजान २९

निका लावण्याचें केलें, तेव्हा कळवतीण सरकारात फिर्याद आली कीं, रगरेजाशीं पोरीचा निका लाऊ नये, त्याजवर काजीस ताकीद केली असतां रगरेजाबरोबर कळवतिणीचे पोरीचा निका लाविला, सबब काजी मजकूर याचे वतनाची इनामगावसुद्धा जप्ती करून जप्तीची कमावीस तुह्माकडे सांगितली असे, तरी कळवतिणी वगैरे मुसलमान लोकाकडे काजीची दस्तुरी असेल ते, व गाव-मळा वगैरे कुल काजीकडून जप्त करून, आकार होईल तो सरकारात पावता करून जाव घेणें ह्मणोन, पांडुरंग कृष्ण वेडेकर याचे नावें छ १ रमजान. सनद १.

परवानगी रूबरू.

१११७ (५१६)—रामा कानडा जातीचा ब्राह्मण ह्मणवितो, परंतु पुण्यात गाईचीं समान सबैन
मया व अलफ
सवाल ३०

पुच्छें तोडलीं वगैरे उपद्रव केले, प्रायश्चित्त योग्य नव्हे, सबब किल्ले कोहज येथें अटकेस ठेवावयासी बेडीसुद्धा पाठविला आहे, तरी पायात बेडी घालून पोटास कोरडा शेर देऊन पक्क्या बदोबस्तानें अट-केंत ठेवणें ह्मणोन, भिकाजी गोविंद यास छ. १२ रमजान सनद १.

रसानगी यादी.

१११८ (५१७)—विश्वनाथभट पेट्ये, वस्ती कसबे कडूस, तर्फ खेड, यांणीं कुणवीण ठेवून बायको नादविली नाहीं, यास्तव सरकारातून पत्र पाठवून भटजीस हुजूर आणिलें त्यास येविशीं कलमें बितपशील.

समान सबैन
मया व अलफ
सवाल ३०

A D 1776-77 marriage between the daughter of a slave belonging to a prostitute, and a dyei, the prostitute made a complaint to Government, and the Kāzi was directed to refrain from performing the marriage, nevertheless, he performed it His watan inām and his *hak* of levying *dastur* from prostitutes and other Musulmans were attached

(1117) Ramā Kānade, calling himself a Brahmin, cut off the tails of some cows and did other mischief in Poona His offences could not be expiated by a mere penance: so he was sent in fetters to be imprisoned at fort Kohaj

A D 1777-78

(1118) Vishvanāth Bhat Pethye of Kādus in tālukā Khed deserted his wife and lived with a kunbi woman He was called to the Huzur and directed to give up his mistress and live with his wife He agreed to do so, so his wife was made over to

A D 1777-78

भटजीनें कुणवीण ठेऊं नये, स्त्रीस नादवावें, याप्रमाणें सरकारातून ताकीद केली, त्यास सरकाराज्येप्रमाणें चालतों असें भटजीनीं कबूल केलें, याजवरून याची स्त्री याचे हवाली करून यांस कसबे मजकुरी पाठविले असेत, तरी हे रीतीप्रमाणें आपले स्त्रीस नादवितील. कलम १.

कसबे मजकुरीं भटजींचें शेत आहे, तें तुझीं जस केलें ह्मणोन हे सागतात, तरी यांचे शेताची जप्ती मोकळी करून पूर्ववत्प्रमाणें याचें शेत याजकडे चालवणें. कलम १. भटजीची कुणवीण किल्ले सिंहगड येथें अटकेंत ठेविली आहे, तिचीं पोरें तीन आहेत, तीं भटजींचे स्त्रीचे हवाली केलीं आहेत तीं हे आपले घरीं नेऊन पालण करितील

एकूण तीन कलमें लिहिलीं आहेत, त्यास याचे शेताची जप्ती मोकळी करून सदरहू लिहिल्याप्रमाणें यास वर्तवणें ह्मणोन, गोविंद बल्लाळ कमावीसदार तर्फे मजकूर याचे नावें चिटणिसी छ. ९ सवाल. पत्र १.

१११९ (५८१)—धाको महादेव करमरकर, वस्ती बीरवाडी, तर्फे मजकूर, याची तिसा सवैन कन्या चौवरसाची त्रिंबक रघुनाथ धारप याणें करमरकर याचे अजर्ग्या मया व अल्फ गुलामास व बटकीस फिताऊन मुलीस चोरून बीरवाडी नजीक पोफळ-रजव २९ विराचे रानात नेऊन, येस जोशी नादगावकर व आबा धारप यास नेऊन लग्न करीत होता, हें वर्तमान मुलीचा माय-आजा भिकाजी बल्लाळ टोंगणे व गणेश नारायण लिमये यास कळताच धावोन जाऊन मुलीस घेऊन गावात आले, आणि हुजूर येऊन सदरहू वर्तमान विदित केलें, त्याजवरून धारप व जोशी यास मसाला करून आणून मनास आणिता येस जोशी याणें लिहून दिल्लें कीं, त्रिंबक धारप याणें मजला पन्नास-रुपये द्यावयाचा करार करून, पैकीं तीस रुपये देऊन रामचंद्र कृष्ण मामलेदार याची आज्ञा घेतली आहे, तुझीं लग्न चालवावें म्हणून गोमय तुळसीवर हात ठेऊन शफतपूर्वक सांगि-

him, and the attachment on his field was removed The kunbi woman was sent to be imprisoned at fort Sinhgad, and the children which she had by the Brahmin were entrusted to the care of his wife

(1119) Trimbak Raghunáth Dhánap of Buwádi, with the help of the slaves at Dhako Mahádeo Karmarkar's house, enticed away Dháko's daughter aged 4 years to the lands of Pophalvir near Birwadi, and was going to marry her His brother Abá Dhanap, was present on the occasion and Yés Joshi was officiating as priest The gul's maternal-grand-father, having got wind of the matter, ran to the spot and carried the girl back to the village, and then complained to the Huzur. Dhánap and Joshi were summoned to appear and Yés Joshi stated in his evidence, that he undertook to

तलें, आणि मुलीस घेऊन पोफळविराचे रानांत गेला, त्याचा भाऊ आबा धारप मजला बोलावायास आला, तो व मी तेथें गेलों, लग्नाचा संकल्प करून देवकस्थापना पुण्याहावाचन वितरिक्त गणपतीपूजनादिक कन्यादानान्त उदकेंकरून केलें विवाहहोमास अग्नि नवता तो आणावयास आबा धारप गेला, तों इतकीयात धावणें आलें, तें समयी आपण पळोन अवचितगडचे मेठ्यात गेलों, आणि सदरहू जालें वृत्त मामलेदारास निवेदन केलें, त्याणीं लग्न फिरेलसें वाटतें असें उत्तर केलें. मागून भिकाजी बल्लाळ आले, त्याणीं विवाहहोम जाहला नाहीं ह्मणोन सांगितलें, त्यास राहिलें कर्म समाप्त करणें ह्मणून सागून ग्रामस्तास पत्र देऊन सर्वास निरोप दिल्हा. धारपाकडे व मजकडे पाचशें रुपये गुन्हेगारी करार करून निशा घेतली, पैका आपण दिल्हा नाहीं, धारप याणेंच दिल्हा. विवाहहोमादि राहिलें कर्म गावीं येऊन करावें तों मुलीस पळविलें यामुळें जालें नाहीं. ह्मणोन, व ग्रामस्तांचें पत्र सरकारांत आलें, त्यात विवाहहोमादिक कर्म जाहालें नाहीं ह्मणून लिहिलें आहे. त्याजवरून, वेदशास्त्रसपन्न लक्ष्मण पाठक प्रभृती शिष्ट ब्राह्मणांचे मते मूल कोणाची, देतो कोण, हें सारेंच अनन्वित, आणि विवाहहोमही जाला नाहीं, तेव्हा लग्न जालेंच नाहीं, यास्तव दुसरा वर उत्तम पाहून मुलीचें लग्न करावें, याप्रमाणें सिद्धान्त होऊन हें पत्र सादर केलें असें, तरी जोशी व आबाजी बल्लाळ धारप याणीं कर्म वाईट केलें, सबब उभयतास आपांक्त करून, मुलीस वर तिचे मातुश्रीचे विचारास येईल तो योजून लग्न करवणें ह्मणोन, रामचंद्र कृष्ण कमावीसदार, तालुके अवचितगड, याचे नावें चिटणिसी.

पत्र १

सदरहूअन्वयें ब्राह्मण समस्त, वास्तव्य विरवाडी, याचे नावें चिटणिसी. पत्र १

२

दोन पत्रें छ. ७ जमादिलाखर दिरहीं असेत

officiate as priest at the ceremony as Trimbak told him that he had obtained the Mamlatdár's permission for the marriage and as he (Trimbak) paid him Rs 30 and offered to pay 20 more. He further stated that the ceremonies of *Ganpati puja* &c up to and including *kanyadàn* had been completed, and that they were stopped while Abà had gone to fetch fire which was required for performing the marriage sacrifice. The villager's report also showed that the sacrifice had not been performed. The matter was then referred to Laxman Páthak and other learned Brahmins. They found that as the guardian of the girl had not offered the girl in marriage and that as the marriage sacrifice had not been performed, no marriage had taken place, and advised that the girl should be married to another suitable bride-groom. Orders were therefore issued to excommunicate Yés Joshi and Abáji Dhárap, and the kamávisdár was directed to get the girl married to another man selected by her mother.

११२० (५८२)-त्रिंबक धारप याणें धाको महादेव याचे मुलीस पळऊन आपणाशीं
 तिसा सधैन वीरवाडीनजीक पोफळविराचे रानात लग्न लावीत होता, सबब त्यास
 मया व अलफ धरून आणून किल्ले राजमाची येथें अटकेंत ठेवावयासी पाठविला
 रजव २९ आहे, तरी याचे पायांत वेडी घालून किल्ले मजकुरीं पक्क्या बंदोबस्तानें
 अटकेंत ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन, रामराव नारायण याचे नांवें.
 छ. ३ जमादिलाखर. सनद १.

रसानगी यादी.

११२१ (६४२)-क्षेत्र नाशीक, परगणे मजकूर, येथें रामाजी जनार्दन दिंमत चिं-
 समानीन तो विठ्ठल याजकडे ब्रह्मवधाचें निमित्त आलें, त्याचें प्रायश्चित्त न होता
 मया व अलफ अभिमान धरून वेदशास्त्रसंपन्न विश्वनाथभट भातवडीकर व दादभट
 जिल्काद ३ बेलें प्रभृती ब्राह्मणांनीं आग्रहें रामाजीशीं संसर्ग करून तड केला.
 अलीकडे दिवाकर दिक्षित पटवर्धन याजकडे ध्यानदास बैरागी यास मारावयाचे प्रयोजक-
 तेचें निमित्त आलें, त्याची निष्कृति न करिता वेदशास्त्रसंपन्न पाडुरग दिक्षित प्रभृती शुक्ल
 पक्षींचे ब्राह्मणांनीं दिक्षिताशीं व्यवहार चालविला. हें वर्तमान सरकारात विदित जाहलें,
 त्याजवरून दोन्हीकडील सभावित ब्राह्मणास हुजूर पुण्याचे मुक्कामी बोलाऊन वर्तमान म-
 नास आणून ज्याजकडे जसा दोष व ज्याजकडे जसा संसर्ग तसें त्यास प्रायश्चित्त योजून
 दोन पक्षाच्या दोन यादी अलाहिदा ठराऊन पाठविल्या असेत, त्याप्रमाणें प्रायश्चित्त कर-
 वणें, व क्षेत्रातील ब्राह्मण वगैरे याणीं पुढें वर्तणूक कशी करावी येविशींचा ठराव कलमवार
 समस्त ब्राह्मणांचे विद्यमानें करून तीन तहनामे लिहून पाठविले आहेत, ते कोणापाशीं
 कसे ठेवावे येविशींचा, व कृष्णपक्षींचे ब्राह्मणांनीं बखेडा केला याजमुळें शुक्लपक्षींचे ब्राह्म-
 णांस कर्ज जाहलें तें वारावयाविशींचा मार्ग योजून तपशील लिहिला आहे. बितपशील.
 कलमें.

(1120) Trimbak Dhárap, the chief offender was sent to be im-
 A. D 1778-79 prisoned in fort Rájmachí

(1121) One Rámáji Junárdan of Násik was suspected of having
 A D 1779-80 killed a Brahmin Vishwanáth Bhat Bhátawdekar, still
 other Brahmins knowing had dealings with him with-
 out requiring him to purify himself by penance. This led to a split in the
 Brahmin community of Násik, one party calling itself *Shukla* and calling
 their opponents, including Vishwanath Bhat, *Krishna* (impure). Cer-
 tain members of the former party, Pándurang Dixit and others, subse-
 quently had dealings with Divákar Dixit Patwardhan who was
 suspected of having abetted the murder of a *bairági* without making

१ तहनामे सरकारातून तीन करून दिले आहेत, त्यांपैकी एक कमावीसदारांनीं दसरीं ठेवावा, व एक पाटील कुळकर्णी याजपाशीं ठेवावा, व एक धर्माधिकारी याजवळ द्यावा. धर्माधिकारी यांनीं त्याच्या पाच नकला श्व (स्व) दस्तुरी करून, आपलें बिकलम घालून, वरकड धर्माधिकारी त्याचे भाऊबद असतील त्याच्या साक्षी घालून, सदरीलचें असल पत्र आपणाजवळ आहे ह्मणून नकलेचे पाठीवर लेहून, पाचा जातींजवळ पाच नकला द्याव्या.

१ देशस्थामध्ये उपासनी हिंगणे याजपासीं द्यावी.

१ चित्तपावनामध्ये यज्ञेश्वर दिक्षित पटवर्धन याजपाशीं द्यावी.

१ कऱ्हाडे यामध्ये चिंतामण दिक्षित भडकंभकर याजपाशीं द्यावी.

१ यजुर्वेदी यामध्ये पूर्वीपासून ज्या घराण्यात कागदपत्र ठेवावयाची चाल असेल त्याजपाशीं द्यावी.

१ कण्वामध्ये ज्या घराण्यात पूर्वीपासून कागदपत्रें ठेवावयाची चाल असेल त्याजपाशीं द्यावी.

५

१ रामाजी जनार्दन याच्या कजीयापासून शुक्लपक्षी ब्राह्मणास व कृष्णपक्षी ब्राह्मणास खर्च जाहला आहे, त्यास कृष्णपक्षीं खोटे पडिले, त्याचा खर्च त्यांनीं समजोन घ्यावा, शुक्लपक्षींचे ब्राह्मणास जो खर्च पडिला आहे त्यास हे खरे जाहले, सबब रामाजी जनार्दन व दादभट बेलें व विश्वनाथभट भातवडीकर व बाबूभट मठकर व दादभट खेडकर वगैरे यांनीं बखेडा करून कलह वाढविला, सबब त्याजपासून घेऊन शुक्लपक्षींचे ब्राह्मणांस देवावा, त्याजपासून ऐवज निष्पन्न होईल तेणेंकरून ऐवजाची भरती न होय तरी महादोषाचें प्रायश्चित्ताचें द्रव्य पाचा जातीस वांटून द्यावें असें लिहिलें तें या ऐवजाचे भरतीस ऐवज फिटेंतोंपर्यंत द्यावें व दिवाकर दीक्षितसवधें ब्राह्मणास खर्च जाहला असेल तो चौकशी करून दिवाकर दीक्षिताकडून देवावा.

२

एकूण दोन कलमीं तपशील लिहिला आहे, याप्रमाणें करून प्रायश्चित्ताच्या यादी अलाहिदा पाठविल्या आहेत, त्याप्रमाणें चौकशीनें प्रायश्चित्तें करऊन पुढील वर्तणुकेचा तह-

inquiries in the matter. The Brahmins of both the parties were therefore called to the Huzur, and inquiries were made and penances were prescribed to all according to the measure of their guilt. A document was also drawn up showing how the Brahmins were to behave in

नामा कलमवार जाहला आहे. त्याप्रमाणे वर्तणूक गर्वापासून करणे, व तुर्की करणे करून पांडुरंग धोंडाजी कमावीसदार परगणे मजूर याचे नावे निटणिमी. पत्र १.

सदरील तीन तहनामे तिघांपाशी ठेवावयाकरिता दिले आहेत. त्याची नफड तपशीलवार अलाहिदा नसरी करून ठेविली आहे, निर्हासारी मजूर एकवारिगताच आहे.

११२२ (६४८)—वेदमूर्ति श्यामाचार्यप्रभुनी ब्राह्मण पैठणकर यांनी नरहरी रानाल-

समानिन

कर भए ब्राह्मण यास प्रायश्चित्ताचा अधिकार नमता प्रायश्चित्त देऊन

गया व अलफ

पंक्तीग घेतला, व शुद्धपक्षीचे ब्राह्मणावर बलात्कार करून त्याची

जिल्फाद २२

आपली पक्ती केली, मगच श्यामाचार्य याजकडे वर्गामेने वर्गारे आहेत,

व त्याचे कुटातील ब्राह्मणाकडे वर्गामेने वर्गारे आहेत, त्याची जफती सरकारान केली त्याज-
विशीं रसानगी वाढी. ननदा.

१ रामचंद्र नारायण याचे नावे सनद की, वेदमूर्तीकडे परगणे पैठणची मुकासी-
याचे अंमलाचे गाव आहेत ते.

देहे.

१ मौजे आनंदपूर.

१ मौजे पथवडी.

२

एकूण दोन गांव आहेत तेथील मोकाशाचा अमल, व हरदगाची मशारनि-
ल्हेची इनाम जमीन आहे तिची जफती करून उत्पन्न होईल ते परगणे भेवासे
वंगरे महाल येथील हिशेबी जमा करणे म्हणोन. ननद.

२ मोकदम देहाये, परगणे पैठण, याचे नावे सनद की, मशारनिल्हेचे इनामज-
मीनीची व मोकाशाची जफती करून कमावीस रामचंद्र नारायण याजकडे
सांगितली आहे, त्याची रुजू होऊन सदरहूचा वसूल सुरळीत देत जाणे म्हणोन.
सनदा.

१ मौजे आनंदपूर.

१ मौजे पथवडी.

२

future The expenses incurred by the Brahmms of the pure party were ordered to be paid by the ' impure ' party as the latter were the aggressors

(1122) Shamacharya and other Brahmms of Parthan performed

A D 1779-80 the ceremony of purification in the case of a man who was not entitled to be purified The annuities enjoyed

by the Brahmms were therefore attached

- १ नारो लक्ष्मण कमावीसदार, वावती सरदेशमुखी, परगणे पैठण दिमत महादाजी शिंदे, याचे नांवें सनद कीं, शामाचार्यप्रभृती कुटातील ब्राह्मण यांजकडे सरदेशमुखीचे वगैरे अमलापैकीं रोज व वर्षासर्ने चालत आहेत त्याची जफती सरकारात करून, जफतीमुळें ऐवज वसूल होईल तो सरकारांत पावता करून जाव घेत जाणें म्हणोन. सनद.
- १ विठ्ठल कृष्ण कमावीसदार मोकासा परगणे पैठण दिमत मानसिंगराव यादव व अमृतराव यादव सोळसकर याचे नांवें सनद कीं, शामाचार्यप्रभृती कुटांतील ब्राह्मणाकडे मोकाशापैकीं वर्षासर्ने व रोज चालत आहेत त्याची जफती करून, उत्पन्न होईल तें सरकारांत पावतें करून पावल्याचा जाव घेत जाणें म्हणोन. सनद.

५

पांच सनदा दिल्या असेत.

११२३ (६५२)—नारो कृष्ण यांचे नांवें पत्र कीं, कुंभाराचीं वधुवरें घोड्यावर वसऊ समानीन नयेत येविशीं कासार व सुतार व लोहार याणीं दिकत केली, सवव मया व अलफ कुभाराचा व कासार वगैरे यांचा कजीया लागोन मनसुबी हुजूर पडली जिल्हाद २९ त्याचा फडशा होऊन कुंभाराचीं वधुवरें घोड्यावरी वसवावीं असें सिद्ध जाहलें. कुंभार खरे जाहाले त्यांजपासून हरकीं घेतली, कासार वगैरे खोटे जाहाले त्यांजपासून गुन्हेगारी घ्यावी, सवव वनाजी कासार व कृष्णाजी लोहार व सुतार मौजे पोहरी, परगणे सुतोडा, यांस दोनशें रुपये मसाला करून सरकारांतून राऊत व खिजमतगार व ढलाईत हुजूर आणवावयावद्दल पाठविले असता ते गैर हजीर जाहाले ह्मणोन हुजूर विदित जालें, त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे तरी वनाजी कासार व कृष्णाजी सुतार वगैरे यांची वस्तभाव व साहुकारी प्रांत खानदेश येथें असेल ते सरकारचा खिजमतगार पाठविला आहे, त्याचे विद्यमानें मोजदाद करून वदोवस्त करणें, आणि मोजदादीचा जावता हुजूर पाठवणें. सदरहू कुळाकडे गुन्हेगारीचा ऐवज येणें त्याचे वसुलास सरकारचा खिजमतगार तेथें ठेऊन घेणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्र १.

११२४ (६५९)—वावू विष्णु प्रभुणा याचे आईकडे माहुलीस आपाजी तमाजीस

(1123) The carpenters, blacksmiths &c. of Khândesh objected to the bride and bride-groom of the potter caste riding on horse-back. Their objection was overruled, and they were made to pay a fine, while a present was taken from the potters.

(1124) The mother of Bábu Vishnu Prabhuná of Máhul was sus-

समानीन कण्हेराच्या मुळ्या वाटून घातल्याचा, व वावू विष्णु व त्याचा
मया व अलफ सोवती सदाशिव लिवा या दोन पतिताचे स्त्रियान त्याचा संसर्ग जाला
निल्लेज ८ असा गळट ठेऊन या दोघी व वावू विष्णूची आई एकूण तिघी
वेगळ्या ठेविल्या आहेत. झणोन हुजूर विदित जाहलें, त्याजवरून मुळ्याचा व संसर्गाचा
शोध करिता ह्यातारीनें मुळ्या वाटून घातल्या नाहींत. व दोघी स्त्रियास पतिताचा नसर्ग
जाला नाहीं, याप्रमाणें चौकशीनें ठरलें. याकगिता तिघींन मिथ्यापत्राद्वयोपपरिहारार्थ
पचगव्य देऊन पूर्ववत् व्यवहार चालवणें झणोन, कृष्णराव अनंत यास चिटणिसी. पत्र १

येविशीं समस्त ब्राह्मण क्षेत्र माहुली यास की. तिघींन पचगव्य देऊन पूर्ववत् व्यवहार
चालवावा असें चिटणिसी. पत्र १.

२

११२५ (७३४) - वाळाजी महादेव नामलेदार तालुके शिवनेर यास पत्र की.
इच्छे समानीन जुन्नरात तुमचे घरीं बटीक होती. ते पूर्वी जातीची परभूची स्त्री
मया व अलफ असता, तिणें अतेज्याशीं व्यभिचार केला होता असें सापत्त कळलें.
मोहरम ८ तुमचे घरीं कमकसर अडीच वर्षे होती, घरातील जाडणें, सारवणें,
खरकटी भाडीं घासणें, व भाज्या निसणें चिरणें. व विछाने घालणें हीं सर्व कामें करीत
असे, यास्तव नीचाभिगतयोपित्ससर्गप्रायश्चित प्राजापत्ये एकूण सौम्य प्रत्यान्नाय.
रुपये.

२७० तुमची मातुश्री ठकूवाई प्राजापत्ये १३५ दर २ दोन रुपये प्रमाणें. रुपये.

१६२० तुम्ही व तुमची स्त्री.

१०८० तुम्हास मुडणपूर्वक प्राजापत्ये २७० दर प्राजापत्यास
रुपये ४ प्रमाणें.

A D 1779-80 pected of having given roots of the *lanher* plant to
Appaji Tamáji to eat. She as well as two other women,
who were suspected of having had connection with their husbands after
the latter had lost caste, were excommunicated by the Brahmins of
Máhuhi. Inquiry showed the suspicions in each case to be groundless.
It was ordered however that cow's urine should be given to the three wo-
men to purify them from the false imputation that had been made
against them, and that they should then be admitted into the caste.

(1125) It was discovered that a female slave who had lived in
the house of Báláji Mahadeo, Mamlatdár of Shíwner,
A D 1781-82 for about 2½ years was originally a Parbhu woman.

५४० स्त्रीस-प्राजापत्ये १३५ दर ४ प्रमाणे.

रुपये.

१६२०

१३५ तुमचे चुलत बंधु उमर वर्षे १२ यांस प्राजापत्ये १३५ दर १ प्रमाणे.
रुपये.

२७० तुमचे पुत्रास प्राजापत्ये १३५ दर २ प्रमाणे.

रुपये.

४ तुमचे सुनेस प्राजापत्ये २ दर २ प्रमाणे.

रुपये.

५०१ ब्राह्मणभोजन जुन्नरात करावें, ब्राह्मण.

असामी.

१००० खुद्द

५०० स्त्रीस.

१०० सर्वास.

१६००

एकूण सोळाशें ब्राह्मणास दर हजारी उत्तम प्रतीचे भोजनास अजमासें
रुपये ३०० तीनशें प्रमाणे व दक्षणा मिळोन.

रुपये.

२०० पुर्वोत्तराग एकूण

रुपये.

३०००

येणेंप्रमाणें प्रायश्चित्त (ता २) र्थे प्राजापत्याचे रौप्य प्रत्याम्नाय, व ब्राह्मणभोजन, व
पूर्वोत्तराग मिळोन तीन हजार रुपये करार केले असेत, त्यास प्रायश्चित्त नेमिलें आहे, त्या
प्राजापत्याची व्यवस्था.

रुपये.

१३८० जुन्नरात.

६७९ प्राजापत्ये एकूण रुपये.

५४४ प्राजापत्ये २७२, दर २ प्रमाणे.

१३५ प्राजापत्ये १३५, दर १ प्रमाणे

६७९

४०७

एकूण सहाशें एकूणऐशी रुपये चारशें सात प्राजापत्याचे, त्यास वैदिक,
व अग्निहोत्री व श्रौती, व पंडित, व तपस्वी असतील त्यास दोन प्राजापत्ये
दर दोन रुपयाचीं द्यावीं, व सामान्य वैदिकास एक प्राजापत्य दर दोन

and had previously committed adultery with a mahār The Māmlatdār
and his family were therefore directed to undergo a penance costing Rs.
2,500 as Dīxina and Rs. 500 as food-expenses Penances were also pres-
cribed for those who had dined with the Māmlatdār or had dealings with

रुपयाचें घावें व किरकोळ भिक्षुकांस एकेक प्राजापत्य दर १ रुपयाचे दराचें घावें.

२०० पूर्वोत्तराग.

५०१ ब्राह्मणभोजन असामी १६००

रुपये.

१३८०

२८० क्षेत्र नाशीक येथें प्राजापत्यें ७० दर ४ चार याचीं पाठवाचीं. तीं वैदिक, व अग्निहोत्री, व श्रौती, व पंडित, व अध्यापक, व तपस्वी असतील त्यास एक एक प्राजापत्य घावें; अग्निहोत्रें ज्याचीं सिद्ध असतील त्यास दोन दोन प्राजापत्यें घावीं.

१२० क्षेत्र पुणतावें येथें प्राजापत्यें ३० तीस दर ४ प्रमाणें पाठवाचीं. तीं वैदिक, अग्निहोत्री, व श्रौती, व पंडित, व अध्यापक असतील त्यास एक एक प्राजापत्य घावें.

१२२० पुणीयांत वैदिक उत्तम, व श्रौती, व पंडित, व तपस्वी यास योग्यतेनुरूप वाटावयासी आणावी प्राजापत्यें ३०५ दर ४ प्रमाणें. रुपये.

३०००

याप्रमाणें प्रायश्चित्ताचा आकार करून जुन्नरांत, व क्षेत्र नाशीक, व पुण्यस्तंभ, व पुणें येथील ब्राह्मणास वाटावयाचीं, व ब्राह्मणभोजन व पूर्वाग उत्तराग करावयाची नेमणूक करून दिल्ली आहे, याप्रमाणें करणें, व तुमचे पक्तीस जेवणार व ससर्गीं वगैरे यास प्रायश्चित्त घावयाची व्यवस्था व ग्र(गृ)ह शुद्धतेचीं. कलमें.

तुमचे अनुपनीत पुत्रास पंचगव्य प्राशन करवणें. कलम १.

मासससर्गीयांस प्राजापत्यद्वय व पंचगव्य प्राशन प्राजापत्य प्रत्याम्नाय दर प्राजापतीं व्याहृती होम दोन सहस्र अथवा दर प्राजापतीं एक रुपयाप्रमाणें दर असामीनें दोन दोन रुपये प्रमाणें घावे. कलम १.

एक दोन वेळ पक्तीस भोजन घडलें असेल, त्यास उपोषण ब्रह्मकूर्च विधि करून पंचगव्य प्राशन करावें. कलम १

गृहातून वस्त्रपात्र धान्यादिक बाहेर काढून ग्र(गृ)हभूमाचें खनन दहन करून समार्जन करून गायीचें परिभ्रमणादिक करून प्रायश्चित्तोक्त ब्राह्मणभोजन करावें. कलम १.

him The floor of the house was to be dug up and purified by a cow trampling it The pots were to be purified by being put into the fire. The wooden-seats & the wooden doors were to be scraped.

मांसाहं संसर्गी यांस दोन प्राजापत्ये,
व पंचगव्य प्राशन. प्राजापत्य प्रत्याम्नाय.
व्याहृती होम एक हजार प्रमाणें दोन स-
हस्र अथवा द्रव्य दर एक रुपया प्रमाणें
दर असामीनें दोन रुपये प्रमाणें द्यावें.
कलम १.

निरतर पंक्तीस भोजन करणार तुमचा
भाचा व आणखी पाच असामी एकूण
सहा असामी यास दर असामीस प्राजा-
प्रत्ये ९० नव्वद, प्रत्याम्नाय होम दर एक
हजार प्रमाणें दर असामीनें ९००००
नव्वद हजार करावा, अगर श्रीत्रिवक्शेरी
ब्रह्मगिरीच्या प्रदक्षिणा ३६ छत्तीस करा-
व्या, अथवा दर असामीस प्राजापती एक
रुपया प्रमाणें नव्वद रुपये कलम १.

याप्रमाणें करावयाचा निश्चय करून समस्त ब्राह्मण कसवे जुन्नर यास अलाहिदा पत्र
लिहिलें आहे, तरी ते सांगतील त्याप्रमाणें वर्तणूक करून प्रायश्चित्त घेऊन शुद्ध होणें
म्हणोन.

समस्त ब्राह्मण, वास्तव्य कसवे जुन्नर, यास कीं, सदरहू लिहिल्यान्वये
करून प्रायश्चित्त करवावें म्हणोन.

पत्र १.

२

चिटणिसी.

११२६ (७४१)—वेदमूर्ति मुकुद दीक्षित पुजारी क्षेत्र श्री सप्तशृंग यांणीं हुजूर
इसत्रे समानोन विदित केलें कीं, मौजे चडकापूर, परगणे वण, हा गाव श्रीदेवीचे
मया व अल्फ पूजेस सरकारातून आहे, त्याचें उत्पन्न आनंदा गुरव श्रीचे पूजेस न
सफर ६ लावता मध्येच खातो, त्याजपासून मागील हिशेब घेऊन देवीचे
पूजेची नेमणूक पेशजीं सरकारातून केली आहे, त्याप्रमाणें चालविली पाहिजे ह्मणोन,
त्याजवरून श्रीचे पूजेस मौजे मजकूर सरकारातून आहे, त्याचें उत्पन्न आनंदा गुरव श्रीचे

(1126) It was represented that the Gurava (worshipper) of the god-
A D 1781-82 dess at Saptashringa had misappropriated the proceeds
of the *nam* village assigned for the expenses of the
goldess. The officer of Dhodap was directed to inquire into the matter,

पूजेस न लावतां मध्येच खातो त्याची चौकशी तुम्हीं करून, गुरवाकडे ऐवज निघेल तो त्याजपासून घेऊन सरकारात समजावणें. आज्ञा होईल त्याप्रमाणें करणें. पुढें गांवचा ऐवज श्रीचे पूजेकडे नेमून देऊन श्रीची पूजा यथास्थित चालवणें. श्रीचे पूजेची नेमणूक कसकशी करून घ्याल तीही सरकारात समजावणें श्री देवीची वस्तभाव आज तागाईत शिल्लकेस गुरवाकडे किती आहे, तो आडा काढून यादी श्रीचे जामदारखान्यांत ठेवणें, आणि सरकारात समजावणें. ह्मणजे वस्तभावेचा बदोवस्त पूर्वांल चालीप्रमाणे करून दिलहा जाईल ह्मणोन, बाजीराव आपाजी तालुके धोडप याचे नांवें.

सनद १

रसानगी यादी.

११२७ (२८)—समस्त ब्राह्मण क्षेत्र वाई याचे नांवें पत्र कीं, नीळकंठ नाईक रास्ते इसत्रे समानोन रोजगाराकरिता उठोन कर्नाटक प्रांती गेले, त्यास चौदा वर्षे जालीं मया व अल्फ तिकडून आरकाटात जाऊन राहिले, तेथें इम्रजाची व हैदरखान याची रविलाखर १७ लढाई जाली, तेव्हा हैदरखान याणीं या सवदात धरून नेऊन अटकेंत ठेविले. तेथेही बहुत काल होते, ते सुटून प्रस्तुत वाईत घरास आले आहेत, त्यास हे पूर्वी गावीं होते तेव्हा याचें आचरण अगर याचा स्नानसधेचे जागा विश्वास कसा हें सर्वास दखलच आहे त्यात बहुत काल यवनी राज्यात व यवनाचे अटकेंत घालविला, तेव्हा तेथें स्नानसंध्या अगर आचरण घडावयाचें काय आहे, यास्तव यास पडव्ड प्रायश्चित्त नेमून तपशीलवार यादी अलाहिदा पाठविली आहे, त्याप्रमाणें प्रायश्चित्त देऊन शुद्ध करून पक्तिपावन करावें ह्मणोन चिटणिसी

पत्र १.

११२८ (८०२)—वेदमूर्ति राजश्री अनंत ऋषी ब्रह्मचारी नारदसांप्रदायी पैठणकर

to recover from the Gurava the amount that he might be unable to account for and to report the result to Govt. He was further directed to make due arrangements for the expenses in connection with the idol and to send in a list of the ornaments belonging to the idol

(1127) Nilkanth Naik Raste was for a long time in the Karnatik and Arcot and was afterwards taken prisoner by Haider Naik in the war between him and the English. He now returned to Wai. Having stayed for a long time under a Mahomedan Govt and in a Mahomedan prison, it could not be expected that Nilkanth had regularly performed the religious observances enjoined on a Brahmin. Having regard to his previous religious conduct, a penance was prescribed and the Brahmins of Wai were directed to administer it and purify the man.

(1128) The people of the Manbhav sect used to make converts from the Hindu religion. They got them shaved, both men and women, and induced them to discard their

मलास तनानीन
मया व अल्प
२७१ ३

याणीं हुजुर विदित केलें कीं, सर्व प्रातांतील मानभाव एकमतें मिळोन सांप्रत गैररीतीनें वर्तों लागले, चौहू वर्पात अनुद्धिजनास वध्य करून आपले मनात वर्तवितात. पुरुष व स्त्री यांचीं मुडणें करून आपले घेव धरवितात. व शिष्य होतात त्याजकडून त्यांचीं प्राचीन कुलदेवेंत त्यागऊन स्थापन्या पुजवितान. व बाकी व भिजगाव व पंचालेश्वर वगैरे जागा कोठे कोठे शिवालये प्राचीन आहेत तीं अवगोधून देवता उच्छेद करून आपले घाटे घातले. उत्पादिक श्रष्टाचार करून लागले. त्याजवरून गुदस्ता पेंठणान दगनाम गोसावी व मानभाव कर्जाया सागत आले मानभावाचें बोलणें कीं, आपण पद दर्शनात आलों. न्यायज्ञान व मुडी दर्शन आमचें आहे, ऐंमें फितेक प्रकारें अमर्याद बोलों लागले. त्याजवरून समस्त क्षेत्रस्थ ब्राह्मण व अधिकारी व जमींदार वगैरे सर्व ग्रामस्त मिळोन शान्मान्वयें विचार करून निर्णय केला कीं, मानभाव अतिनिश. नय धर्म वद्विपुक्त. पददर्शनात नाहींत. शान्नाविरुद्ध अविधि मुदित, ऐंसे जमता आपले मताच्या नानाप्रकारें नवीन चाली पाटून चौहू वर्णामध्यें अनुद्धि जनास आपले मतात नेळऊन श्रष्टाचार करवितात, मानभावाचा उपदेश कोणतेही निरुष्ट जाती-मध्ये देण्याल घेणें योग्य नाहीं. याचे मतात जे अनुसरले जमतील त्याम राजदड व जाती-दडपुर्वेक प्रायश्चित्त जाहल्याविना त्याचे वर्ग ब्राह्मणांनीं जाऊ नये, ऐंसे ठराविलें, त्याज-वरून मानभाव याणीं गोसावी यासीं खोटपत्र लिहून दिव्हें कीं, याडपरीं आपलें मत कोणान शिकवणार नाहीं, व आपण पददर्शनात नाहीं. आपले मर्यादेनें राहू. अत पर अमर्यादा वर्तों तरी दिवाणचे व पददर्शनाचे गुन्हगार. ऐंसे लिहून दिल्यावर मानभाव औरंगाबादेन जाऊन तेथें गैरवाका समजाऊन मुभ्याचें पत्र पेंठणचे कमावीसदारास नेऊन खोटपत्र गोसावीयासीं लेहून दिव्हें तें बलात्कारें गावोंर घेतलें, आणि पुढें अमर्यादा वर्तों लागले. येविशीं त्यास शिक्षा अनावी. यान्तव करवीरवासी श्रीशंकराचार्य स्वामी यास व क्षेत्रोक्षेत्रीचे समस्त ब्राह्मण यान आपण विनती करून त्याचीं पत्रें आणिली आहेत, तीं मनास आणून आज्ञा जाहली पाहिजे जणोन विदित करून शंकराचार्य स्वामीचें पत्र

family gods and to worship pieces of burnt clay. They also desecrated some old Shiva temples and constructed raised grounds or platforms on the sites. Dasnám Gosávi therefore laid a complaint against the Mánbhávs at Panthán. The latter alleged that they were within the pale of the Hindu religion, (it were referred to in the *Shád-darshan*) and that *Nyáya shástra* (logic) and *mundádarshan* belonged to their sect. The officers and the *amildárs* of Panthán as also the Brahmins of the place met together and decided that the Mánbháv sect was not recognized by the Hindu religion, that its followers were detestable in every way and that it was improper on their part to convert to their faith a Hindu, even of the lowest caste. The Manbhavs then acknow-

व क्षेत्रक्षेत्रीचीं पत्रें आणून दाखविलीं, ऐसीयास पैठणास समस्त क्षेत्रस्त ब्राह्मण व अधिकारी वगैरे याणीं शास्त्रान्वये मनास आणिलें, तेथें मानभाव खोटे होऊन गोसावीयासी खोटपत्र लिहून दिलें असतां औरंगाबादेचे सुभ्यास गैरवाका समजाऊन त्याचें पत्र पैठणचे कमावीसदारास आणून सदरहू खोटपत्र माघारें घेतलें हे वेकैदी केली. याजकरिता शंकराचार्य स्वामींचें पत्र व क्षेत्रक्षेत्रीचीं पत्रें आलीं त्यात मजकूर, मानभाव अति निंद्य, सर्व धर्मवहिष्कृत, चातुर्वर्णीपासून निकृष्ट जातीपर्यंत कोणत्याही जातींत नाहींत, व पददर्शनांत नाहींत, अविधि मुडित, नीलावर, ऐसे याचा उपदेश कोणत्याही जातीनें घेऊ नये, घेतला असेल त्यास बहिष्कार, व त्याचे घरीं ब्राह्मण लग्नमुहूर्तादिक कोणत्याही कार्यास जाईल त्यास बहिष्कार, या अन्वये आहेत. त्याजवरून मानभावाचे उपदेशिक जे जाहले असतील त्यांस बहिष्कार घालणें, पुढें राजदड व ज्ञातीदडपूर्वक प्रायश्चित्त जाहल्याविना त्याचे घरीं ब्राह्मणांनीं जाऊं नये, येविशीं ताकीद करणें, व जागा जागा प्राचीन देवालये उच्छिन्न करून आपले वोटें घातले असल्यास ते पाडणें, व त्याचें पारिपत्य करून मानभाव आपले मर्यादेनें वर्तणूक करीत, फिरोन लवाडी करून कोणास उपदेश करू न पावत, ऐसा पक्का बदोवस्त करणें, आणि येथापूर्ववत् दैवतें स्थापून मानभावापासून गुन्हेगारी घेणें, येविशीं पत्रें.

१९ मानभावापासून गुन्हेगारी घेऊन सरकारहिशेवीं जमा करणें, म्हणून. पत्रें.

१ सरसुभा, निसवत सर्वोत्तम शकर महाल वीतपशील.

१ परगणे वण दिंडोरी.

१ प्रात वागलाण.

१ परगणे पिंपळनेर.

१ परगणे कान्हापूर.

१ परगणे कुमारी.

१ परगणे खाडवें.

१ परगणे सिन्नर.

१ परगणे साडस, व चौपाळें.

ledged their defeat and agreed in writing to abstain from propagating their creed on pain of punishment by the caste as well as by Government. They however subsequently went to Aurangábád and with the aid of the Subhá, took back their written agreement by force. Anant Rishi Brahmachári therefore procured the opinions of Shri Shankarácharya of Karvir and of the Brahmins of holy places and referred the matter to the Peshwá. The decision of the Pathan Brahmins was confirmed and fines were ordered to be levied from the Mánbháve.

- १ सरकार हाडे.
- १ तालुके मुल्हेर
- १ तालुके धोडप.
- १ तालुके पटा.
- १ परगणे दहीवलें.
- १ तालुके फावनई.
- १ तर्फ डेपूर
- १ परगणे वारसें उमरपाटें.

१६

१ सरसुभा प्रात गगथडी. निसवत नरसिंगराव बल्लाळ, महाल बी-
तपशील.

- १ परगणे संगमनेर.
- १ तर्फ राहूरी.
- १ परगणे पाटोदें.
- १ परगणे आकोलें
- १ तर्फ वेलापूर.
- १ परगणे धाधरफळ.
- १ जागीर किल्ले माहूर्ली.
- १ परगणे वारागाव नादूर.
- १ परगणे वामोरी.
- १ कसवे मुखेड
- १ कसवे राहातें.
- १ परगणे मजकूर चंगरे.

१२

- १ प्रात जुन्नर, निसवत रामराव त्रिवक.
- १ प्रांत खानदेश, निसवत नारो कृष्ण.
- १ तर्फ हवेली सगमनेर निसवत त्रिवक कृष्ण, व जावजी हरी.
- १ परगणे कडें राजणगांव, निसवत बावूराव माणकेश्वर.
- १ तालुके नगर, निसवत विठ्ठल नारायण.
- १ परगणे पारनेर, निसवत महाडाजी नारायण.
- १ परगणे इदापूर, निसवत गणपतराव जिवाजी.

- १ किल्ले सिंहीगड, निसवत नारो महादेव, यांस, तर्फ कर्नातमा-
वळाविशीं
- १ बावती प्रात वाळाघाट, निसवत महिपतराव प्रल्हाद.
- १ तालुके त्रिवक, निसवत धोंडो महादेव
- १ परगणे नाशिक, निसवत पाडुरग धोंडाजी.
- १ प्रात वाई, निसवत भवानीशकर हैबतराव.
- १ प्रात कराड, निसवत श्रीनिवास शामराव.
- १ कृष्णराव अनत यांस तर्फ सातारा वगैरे येविशीं
- १ रामचंद्र नारायण यास कीं, प्रांत पुणे व परगणे नेवासें वगैरे
महाल येथील चौकशी करून पुण्याचे हिशेबीं जमा करणें
म्हणोन
- २ वाकी व मिरजगाव व पचाळेश्वर, व मढपिंपरी वगैरे जागा
जागाची दैवतें उच्छिन्न करून आपले वोटे घातले आहेत ते
काढून टाकणें येविशीं सदरहूप्रमाणें पत्रें
  - १ चिंतामणराव पाडुरग
  - १ महादाजी शिंदे

२

१९ (१७)

- ६ मानभावापासून गुन्हेगारी घेऊन हुजूर पाठऊन देणें म्हणोन.
पत्रें.
- २ वाकी व मिरजगाव व पचाळेश्वर व मढपिंपरी वगैरे
जागाजागाचीं दैवतें उच्छिन्न करून आपले वोटे घातले
आहेत, ते काढून टाकणें, आणि येथापूर्ववत् दैवतें स्था-
पणें येविशीं सदरहूप्रमाणें पत्रें.

१ आनदराव भिकाजी.

१ तुकोजी होळकर

२

- १ आपाजीराव पाटणकर
- १ महादाजी नीळकठ.
- १ पाडुरंग बाबूराव

१ सगुणानाई निवाळकर.

६

- १ अनतरावजी ब्रह्मचारी नारदसाप्रदायी, वास्तव्य क्षेत्र पैठण, यास कीं, जागाजागाचे सस्थानी यास व सरदारास व महालोमहालीचे कमावीसदारास वगैरे यास पत्रें देऊन मानभाव यांणीं गैररहा चालों नये, व त्याचे मतांत जे अनुसरले असतील त्याणीं मानभावाचा पथ सोडून आपलाले जातीचे स्वधर्मानें वर्तवें, याप्रमाणें बंदोबस्त करविला आहे, व औरंगाबादेचे सुभ्याचें पत्र पैठणचे कमावीसदारास देविलें आहे तें तुझीं पैठणास नेऊन तेथें मानभावापासून खोटपत्र पुन्हा घेऊन, त्याचे मतांत जे अनुसरले आहेत त्याचा बंदोबस्त शकराचार्य स्वामींचे, व क्षेत्रोक्षेत्रींचें पत्राअन्वये तुझीं मानभावाचें पारिपत्य करून व त्याचे शिष्यास बहिष्कार घालून तो पथ सोडून आपलाले जातीचे स्वधर्मानें वर्तवावें म्हणोन पत्र
- १ समस्त मानभाव महालानिहाय यास कीं, तुझीं पैठणास खोटे होऊन गोसावी यास खोटपत्र लिहून दिल्लें असता, औरंगाबादेचे सुभ्यास गैरवाका समजाऊन खोटपत्र दसनाम गोसावी याजपासून घेतलें आहे, तें माघारें अनंत ऋषी याचे विद्यमानें गोसावी यास देऊन आपले पायरीनें राहणें. या उपरीं चातुर्वर्णापासून इतर निकृष्ट जातीपर्यंत कोणासही उपदेश केल्यास पारपत्य केलें जाईल म्हणून पत्र.
- १ दलेलगिरी व उमेदपुरी व लवगपुरी व चैनपुरी व मोनी महत व नारायणगिरी प्रमुख पैठणकर, व मुनेंद्रपुरी व निर्वाणभारथी व मनोहरगिरी व रेवागिरी व सिद्धपुरी दौलताबादकर, व कामेश्वर भारथी माहुरकर, व समस्त सातारकर, व समस्त सौदतीकर, व देशनिवासी व संस्थानिक गोसावी याचे नांवें पत्र कीं, मानभाव याणीं खोटपत्र तुम्हास दिलें असता औरंगाबादेस गैरवाका समजाऊन पत्र माघारें घेतलें आहे, तें तुमचें तुम्हास देविलें असे, येविशीं औरंगाबादेचे सुभ्यास सरकारचें पत्र आहे, तरी खोटपत्र माघारें देवितील. या उपरीं मानभाव लबाडी करून अमर्यादा वर्तणार नाहींत. कदाचित् अमर्यादा वर्तले

तरी तुम्हीं अनंत ऋषींचे विद्यमानें सरकारात समजावणें. पार-
पत्य केलें जाईल म्हणोन पत्र.

२८

अठावीस पत्रें चिटणिसी दिल्ली असेत.

हरी वल्लाळ आंच्या कीर्दीपैकीं.

११२९ (८४१)—श्री पांडुरंग क्षेत्र पठरपूर येथें श्रीच्या देवालयात मर्यादा येणें-

अर्बा समानीन प्रमाणें कलम.

वीतपशील.

मया व अळफ
जमादिलावल ५

श्रीदेवाचे दर्शनास येतात त्यांणीं त्यांणीं
देवास भेटों नमे. पूजणें करून सिंहासना-
वर मस्तक ठेऊन नमस्कार मात्र करावा.
कलम १.

देवापुढील तृतीय मंडपात दक्षणेकडे
द्वार आहे. परंतु यात्रेचे दाटीमुळें अध-
कार पडतो, त्यास उत्तरेकडे प्राचीन द्वार
होतें तें बुजवोन, तेथें हणमताची मुहूर्त [मूर्ति]
ठेविली आहे ते काढून देवालयात ठेऊन
द्वार मोकळें करून, तेथें जाळी मातवार
थोर भोकाची देवालयात उजेड पडोन
वाराही पुष्कळ येईल अशी नवी दगडाची
करून लावावी. कलम १.

आषाढी कार्तिकेचे यात्रेंत दाटी बहुत
माणसाची होते. एकाच द्वारानें जाण्या-

गर्भागारापुढील दुसरे मंडपाचें द्वार
आहे, तेथें वाहेरचे फरसापेक्षा उंचन्यातील
फरस नीच आहे, त्यास यात्रेचे दाटीमुळें
अंधकार पडतो, याजमुळें वाहेरून आंत
येणारास हिसका वसोन माणसें पडतात.
यास्तव वाहेरील फरसावरोवर आतील
फरस उंच, हिसका माणसास न वसे असा,
करावा. कलम १.

देवाचे पुढील दुसऱ्या मंडपात अंध-
कार विशेष पडतो, याजमुळें यात्रेकराची
वस्तभाव उचलोन नेतात, याजकरता मंड-
पाचे वरील छतास हमचौरस अदगजाचें
गवाक्षें पाडून, पर्जन्यकाळीं गवाक्षानें पाव-
साचें पाणी आत न पडे असा वच्याव
करून उजेड मंडपात पडे असें करावें.

FROM HARI BALLÁL'S DIARY

(1129) Certain regulations were framed for observance by persons
A. D 1783-84 going to the temple of Pándurang at Pandharpur, the
principal of which were —

- (1) they should not embrace the idol,
- (2) the northern gate which was generally closed, should be opened
in or der to admit light and air,

येण्याचे दाटीमुळें माणसें दुखावतात, व मरतात. यास्तव यात्रेचे दिवसात पूर्व द्वारानें दर्शनास जाणारानें जावें, देवदर्शन करून दक्षण द्वारानें बाहेर निघावें, पूर्व द्वारानें बाहेर जाऊ नये, दक्षण द्वारानें आत जाऊ नये येणेंप्रमाणें. कलम १.

देवाल्याचे बाहेर चोखामेळ्याचा दगड उत्तरेचे आगे आहे, तेथें अतिशूद्र दर्शनास येतात. जागासकोच गलीची आहे. तेथें जाणारा येणारास स्पर्शस्पर्श होतो, हें ब्राह्मणास विरुद्ध. यास्तव अतिशूद्रांनीं चोखामेळ्याचे दीपमालेजवळ अथवा महार वाड्यांत स्थळ असेल तेथें पुजा करीत जावी. देवाल्याजवळ अतिशूद्रांनीं येऊ नये. कोणी आला तरी पारिपत्य करावें.

कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें करार करून पाठविलीं आहेत, याप्रमाणें बंदोबस्त करावयास चिंतो रामचंद्र कमावीसदार क्षेत्र मजकूर, दिमत परशराम रामचंद्र, यांस आज्ञा केली आहे, तरी सरकारचे खास वारदार पाठविले आहेत, त्यांचे गुजारतीनें सदरहू लिहिल्याप्रमाणें बंदोबस्त करणें ह्मणोन.

जाबता १.

सदरहू अन्वये कमावीसदार मजकूर यास.

सनद १.

२.

रसानगी यादी.

(3) at the Āshādhi and Kārtiki fairs, when the crowd of pilgrims was very great, people should enter by the eastern and leave by the southern door

(4) Mahārs should worship at the pillar erected in honor of Chokhá Melá or in the Mahār-wádá,

(5) no Musalman should enter the temple.

११३० (८५०)—तुम्ही हुजूर विदित केलें कीं, आपला भ्रतार मृत्यु पावला, आपण समस समानीन दोघी भिया भिलोन तीन कन्या आहेत, पुत्रसतान नाही, पुढें मया व अलफ सतान चालोन आमचा कालक्षेप चालिला पाहिजे, त्यास आपले दाद-सावान १६ ल्याचे जवळचे भाऊ रामजी, व महारजी, व महादजी, व महादजी लाफणे याचा मूल ध्यावा, तरी त्यासी आम्हांशीं पडत नाही, याजमुळें याचा मूल ध्यावयाचा नाही, सवव दुसरा भाऊ सदाशिव लाफणा पाटसकर याचा लेकर निंवाजी याम दत्तपुत्र घणार, येविशीं आम्हीं दोघी राजी होऊन जिवाजीस दत्तपुत्र ध्यावयाची आज्ञा करावी झणोन, गेशाम विठोजी लाफणा याच्या तुम्हीं दोघी भिया, तुमचे पोटी पुत्रसतान नाही, तुमचा कालक्षेप चालिला पाहिजे, हें जाणून दत्तपुत्र ध्यावयाची आज्ञा करून हें पत्र सादर केलें असे, तरी जिवाजीस दत्तपुत्र घेऊन त्याचे हातून दुकान व वित्तविषय अनभऊन सुखरूप राहणें झणोन, अहिल्या व मुक्ती शिंपी कोम विठोजी लाफणा शिंपी, वस्ती कसवे पुणें, यांचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

दत्तपुत्र ध्यावयाची आज्ञा करून सरकारची नजर दोन हजार रुपये करार केले याम ह्सेवदी. रुपये.

१००० आपाढ शुद्ध १५

१००० श्रावण शुद्ध १५

२०००

दोन हजार रुपयाचा हवाला फिंगोंजी भुतकर याचा घेऊन पत्र दिलें असे.

११३१ (८५९)—नारो महादेव व शिवाजी महादेव महाजन याजकडे पूर्वी तालुके खमस समानीन वसई येथें श्रीविमल निर्मळ येथील देवालयाचा कारखाना होता, मया व अलफ त्या वावत तफावत सात हजार रुपये त्याजकडे निघाली आहे, त्यास सवाल १९ त्याचा शोध करिता ते मृत्यु पावले, त्याचे पुत्र कसवे नागोठणें, तालुके अवचित्तगड येथें राहतात, झणोन हुजूर विदित जहालें, त्याजवरून त्याचे घरी चौकीस प्यादे हशमाकडील संभाजी केदार, व खुतुव वलढ पीर महमद, दिंमत येशवतराव वणजारे पाठविले असेत, तरी तुम्हीं त्याचे पुत्रास धरून प्यादे याचे हवाली करणें. निकड करून सदरहू तफावतीचा ऐवज घेतील. तालुके मजकुरीं त्याची असामी आहे, त्यास

(1130) A man of Poona, a tailor by caste, having died without any male issue, his two widows asked permission to adopt a son to carry on his business and to succeed to his property. The permission was granted on payment of a *nazar* of Rs 2,000

(1131) Naro Mahádeo and Shiwáji Mahádeo were managers of the funds of the temple of Shri-Vimal Nirmal in taluka Bassem. Inquiry proved that they had misappropriated

सन अर्वा सगानीन व सन खगस समानीन दुसाला वेतन पावलें आहे तें परिच्छिन्न मा-
घारें घेऊन प्याथाचे हवाली करणें क्षणोन, गणेश वल्लाल व हरी गणेश याचे नांवें
चिटणिसी. पत्र १.

पुढें वेतन न देणें क्षणोन पत्रात लिहिलें असे.

११३२ (८९०)—रघुनाथ जोतिपी त्रिन त्रिवक जोतिपी. व कृष्ण जोतिपी विन
सीत समानीन दामोदर जोतिपी, मामले पाल पचमहाल याणीं हुजूर विदित केलें
मया व अल्फ की, तर्फ कोरवरगें उर्फ पांडखोरें येथील जोतिप, उपाध्यपण, व धर्मा-
सावान व धिकान्याची वृत्ति पुरातन आगची आप्पाकडे चालत आहे, त्यांत
महाराचीं लग्नं तर्फ मजकुरीं जोतिप्यानीं लावण्याची चाल पुरातन नाहीं, व आजपर्यंत
लाविलीं नसता सन अर्वा सगानीनात आपाजी कृष्ण कमावीसदार, तर्फ मजकूर दिमत
आनदराव भिकाजी. याजकडे तर्फ मजकूरचे महार फिर्याद होऊन आपलीं लग्नं जोतिपी
याणीं लावावीं ते लावीत नाहींत क्षणोन सांगितल्यावरून, पुर्ता चौकगी न करिता, पेशजीं
रखमाजी वाकडे हवालदार कोरीगडास होते त्याचे वेळेस किल्याचे चाकरमान्या महाराचें
लग्न लावण्याचें होतें. ते समर्थी लग्न लावणार भेट्या महार हा हजार नव्हता, सवय किल्ले
मजकूरचे हवालदार व सवनीस याणीं आमचा वाप भाऊ विनायक जोतिपी दहा पंधरा
वर्षांचा अजान होता, त्याजवर निग्रह करून महाराचें लग्न लावविलें. त्यास अजमासें
पचावन वर्षे जाहलीं. तेवढ्याच दाखल्यावरून महाराचीं लग्नं जोतिपांनीं लावीत जावीं
क्षणोन कमावीसदारांनीं महारास भोगवटियान पत्र करून दिलें, त्याजवरून लग्न लाव-
ण्यास अतिशूद्र आप्पाजवळ ब्राह्मण मार्गो लागले तो न दिल्या, याजकरिता कमावीसदा-
रानीं आप्पास दहा रुपये मसाला करून महालीं नेऊन महाराचीं लग्नं करावयाविशीं निग्रह
केला. त्यास अतिशूद्राचें लग्नास आम्ही मुहूर्त मात्र सागत असतो, पूर्वापार लग्नं लाविलीं
नसता नवीन चाल होणार नाहीं, ऐसं आम्ही उत्तर केलें. त्याचा कमावीसदारानीं विषाद
मानून पूर्वी या प्रातात धनगर नव्हते, अलीकडे नवे वस्तीस आले आहेत त्याचीं व इतर
जात परदेशी व गुजराथी वगैरे नूतन येतील त्याचींही लग्नं तुम्ही लाऊ नयेत क्षणोन
कमावीसदारानीं आक्षेप करून, जवरदस्ती करून आमचे वतनाची जपती करून, वृत्तीचे
कामकाजास नवा गुमान्ता ठेविला आहे. येविशीं कमावीसदारास ताकीद होऊन महारास

Rs 7,000 from the funds in their charge They were now dead The
amount was ordered to be recovered from Naro's son.

(1132) The Joshis of Poudkhore in Mámle Pál Panchmahál,
A D 1785-86 objected to officiate as priests at the marriages of
Mahárs. The practice of other maháls was ascertained,
and it was found that marriages among Mahárs were ordinarily celebrated
by the chief Mahárs. This practice had in the case of Junnar mahál been

भोगवटियास पत्रें करून दिल्लीं आहेत, तीं माघारीं घेऊन आमच्या वृत्ती आम्हाकडे चाल-
वावयाविशीं आज्ञा होऊन, जपतीमुळें वृत्तीचा ऐवज व मसाला महालीं घेतला आहे, तो
माघारा देविला पाहिजे झणोन, त्याजवरून येविशींची चौकशी करून दाखले मनास
आणतां महारांचीं लमें जोतिष्यांनीं लावावयाची चाल फार करून नाहीं, कोठें कोठें
लावीतही असतील, परंतु कोंकण प्रांतीं महारांचीं लमें जोतिषी लावीत नाहीं, त्यांचे जाती-
मध्ये मेढे महार आहेत तेच लावितात, याप्रमाणें तळकोंकणचे जमीदार व जोतिषी हुजूर
आहेत त्यांनीं विदित केलें; व वेदमूर्ति रंग जोशी जुन्नरकर याणींही लिहून दिल्लें कीं,
शहर जुन्नर बरहुकूम पेठा सुद्धा व तर्फेचे गाव पाऊणशें व शिवनेर वगैरे किल्ले पांच या
ठिकाणीं जोतिषपणाची वृत्ति परंपरागत आपली आहे, परंतु आपले वृत्तींत अतिशूद्रांचीं
लमें आम्हीं लावीत नाहीं, अतिशूद्राचे जातींत देगोमेगो आहेत तेच त्यांचीं लमें लावीत
आले असता, पूर्वीं एक वेळ किल्याचे चाकरमाने व प्रातातील दोन चार हजारपर्यंत
महार मिळोन गवगवा करोन जोतिष्यांनीं आपलीं लमें लावावीं झणोन, आवरंगजेब पाद-
शाहा याजवळ फिर्याद केली, तेव्हा त्यांनीं पुरातन चाल मनास आणून, जोतिषीयांनीं
महारांचीं लमें लाऊं नयेत असा ठराव केला, त्याप्रमाणें हा कालवर चालतें झणोन या-
प्रमाणें दो प्रांतींचे दाखले गुजरलेल्याप्रमाणें तर्फे मजकुरींही जोतिष्यांनीं महारांचीं लमें
लावावयाची चाल पुरातन नसतां, मार्गे कोरीगडचे हवालदारानें जोतिष्याचे मुलापासून
बलात्कारें एक वेळ महाराचें लग्न लाविलें असल्यास तेव्हाच्याच दाखल्यावरून महारांचीं
लमें जोतिष्यांनीं लावीत जावीं झणोन तुम्हीं महारास नवीं पत्रें करून देऊन जोतिषी
याजवर लमें लावावयाविशीं निग्रह करून त्यांजपासून मसाला घेऊन त्याच्या वृत्ती जप्त
केल्या, हें ठीक न केलें. मार्गे मोगलाई अमलात ही पुरातन चाल मोडून नवें केलें नसता
स्वराज्यात तुम्हीं आग्रह करून नवीन चाल करणें अनुचित. यास्तव तर्फे मजकुरीं महारांचीं
लमें पुरातन जोतिषी लावीत नाहीं, त्याप्रमाणें पुढेंही लाऊ नयेत, याप्रमाणें ठराव करून
हें पत्र तुम्हास सादर केलें असे. तरी तुम्हीं महारांस नूतन पत्रें करून दिल्लीं असतील तीं
माघारीं घेऊन जोतिषीयांजवळ देणें, आणि जोतिषी याचें वतन जप्त केलें आहे तें मोकळें
करून जपतीमुळें ऐवज जमा जाहला असेल तो, व याजपासून मसाला घेतला आहे तो
माघारा देणें. अतिशूद्र खेरीज करून सर्व जातींचीं लमें पुरातन जोतिषी लावीत आल्या-
प्रमाणें लावितील. तुम्हीं नवीन आक्षेप न करणें. या पत्राची नकल घेऊन हें अस्सल पत्र
दाखल्यास जोतिषी याजवळ परतोन देणें झणोन, आपाजी कृष्ण कमावीसदार, तर्फे
पौडखोर्ने दिमत अनदराव भिकाजी, याचे नावें चिटणिसी.

पत्र १.

actually recognized by Emperor Aurangzeb on a former occasion. The objection of the Joshis was therefore held to be valid, and the Mahárs were informed accordingly.

सदरहूअन्वयें समस्त महार तर्फ कोरवारसैं उर्फ पौडखोरें यास आपाजी कृष्ण याज-
पासून पत्र करून घेतलें आहे, तें जोतिषी यांजवळ माघारा देणें. तुमचे जातीमध्ये मेढे
महार लयें लावीत आल्याप्रमाणें लावितील. याउपरी जोतिषी याशीं खटला केल्यास
मुलाहिजा होणार नाहीं क्षणोन. पत्र १.

२.

दोन पत्रें चिटणिसी दिलीं असेत.

११३३ ( )—निंबाजी कुळकर्णी मौजे शहरटाकळी परगणे नेवासैं याणें पैठणचे
सीत समानीन तटांतील ब्राह्मणांशीं शरीरसंबंध करूं नये असैं असतां महादेव लक्ष्मण
मया व अलफ पैठणकर याशीं शरीरसंबंध केला, त्याचे सं(व)सर्ग दोषाचें प्रायश्चित्त
सफर २६ घेत नाहीं, क्षणोन शंकराजी राम यांणीं विदित केलें, त्याजवरून हे
सनद सादर केली असे, तरी कुळकर्णी मजकूर यासी कुटुंबसुद्धा पैठणास पाठऊन राजश्री
चिमाजी नाईक भाकरे याचे विद्यमानें सवसर्ग दोषाचें प्रायश्चित्त देवणें. प्रायश्चित्त घेऊन
शुद्ध न होय, तरी त्याचे मौजे मजकूर येथील कुळकर्णांचे वतनाची जप्तती करून वतन-
संबंधें उत्पन्न होईल तें सरकारहिशेबीं जमा करणें, आणि कुळकर्णी मजकूर यास हुजूर
पाठऊन देणें क्षणोन, रामचंद्र नारायण यास. सनद १.

रसानगी यादी.

११३४ (११९)—नमा जामदारखाना.

सीत समानीन कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, बाबत सौभाग्यवती कृष्णा-
मया व अलफ बाई रघुनाथ सदाशिव गद्रे यांची स्त्री सहगमन केलें ते समयीं प्रसाद
जमादिलावल ४ पाठविला तो गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार; सनगें एकूण
किंमत. रुपये.

१५ पातळ साधें ?

३ चोळखण चोळी तयार ?

१८

(1133) Nimbaji kulkarni of Takli in parganá Newáse became
A D 1785-86 connected by marriage with a family of an excommuni-
cated Brahmin of Pathan He refused to undergo any
penance for what he had done His watan was ordered to be attached,
should he persist in his refusal.

(1134) A present of clothes was sent to Ramábai, the Peshwá's
A D 1785-86 wife, by Krishnábái, wife of Raghunáth Sadáshiv Gadre,
when the latter was going to be burnt on her husband's
funeral pyre.

११३५ (९२५)—जमा जामदारखाना.

सीत समानीन
मया व अलफ
रजव १५

कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, वावत सगुणाबाई अताजी
मल्हार वाकनीस यांची स्त्री सहगमन गेली, सबब प्रसाद पाठविला
तो, गुजारत केदारजी येवला खिजमतगार. सनगें एकूण किंमत. रुपये.

५ शालू साधा १

॥ चोळखण ३

५॥

११३६ (९३६) शामाचार्य वगैरे आठ असामी, पेशजीं ब्राह्मण अष्ट होऊन यवन

संबा समानीन
मया व अलफ
जिल्हेज १७

जाहिला, त्याशीं अन्नव्यवहारादिक पैठणीं घडलें, त्याचा निश्चय शास्त्र-
मते हुजूर होऊन सर्व क्षेत्रास वगैरे प्रायश्चित्त देऊन शुद्ध केलें, तें
संमयीं हे आठ असामी आग्रही, प्रायश्चित्त न घेत, सबब अपेक्ष रा-

हिले, त्यांपैकीं शामाचार्य श्रीविद्यारण्य भारथी स्वामी सन्निध क्षेत्र पैठण येथें येऊन प्राय-
श्चित्त घेतों झणोन बोलून क्षौर केलें, पुढें यथाविधि प्रायश्चित्त ध्यावयाविशीं जामीन दिल्या
असतां बाहेर जाऊन औरंगाबाद येथील सुभ्यास गैरवाका समजावून स्वांमीची अमर्यादा
बहुत केली, झणोन स्वांमीचें पत्र आलें, व क्षेत्रस्थ ब्राह्मणांनीं हुजूर विदित केलें; त्याजवे-
रून शामाचार्य यांजकडे मौजे आनदपूर व मौजे पथेवाडी, परगणे पैठण, येथील मोकासा
व जमीन इनाम आहे ते जप्त करावयाचा करार करून हे सनद तुझांस सादर केली असे,
तरी हरदूगांवचे मोकाशाचा अंमल व जमीन इनाम आहे ते जप्त करून आकार होईल तो
परगणे नेवासें येथील हिशेबीं जमां करीत जाणें, झणोन, रामचंद्र नारायण यास. सनद १.

संदरहूनव्ये हरदूगांवचे मोकदम व जमींदार परगणे मजकूर यास सनदा व पत्र
कीं, मशारनिह्ये यासी रुजू होऊन अमल सुरळीत देणें झणोन ३

२ मोकदमास सनदा

१ मौजे आनदपुरी.

(1135) A present of clothes was sent to Lady Ramábái by Saguná-
A D 1785-86. báí, wife of Antáji Malbár Wákniś, when the latter was
going to be burnt on her husband's funeral pyre

(1136) The Brahmins of Panthan having dined with a Brahmin
A D 1786-87 who had been converted to Mahomedanism, penance
was therefore administered to the whole community.

Eight persons however, refused to undergo the penance. One of them,
Shāmāchārya, agreed before Shri Vidyāranya Bhārathi Swāmi to undergo
the penance, and as a preliminary step had himself shaved He subse-

१ मौजे पंथेवाडी.

२

१ जमींदार परगणे मजकूर यास चिटणिसी पत्र.

३

४

एकूण तीन सनदा व एक पत्र दिल्लें असे. रसानगी याद.

११३७ (९६०) मोकदम मौजे सवदगाव, परगणे खडाळें यास सनद की, दिगंबर

समान समानीन भयतारक जेनाचा गुरु मठ दिल्ली हा दक्षिण देशास फिरत येत होता.

मया व अलफ तो मौजे मजकुरी राहिला. तेथें दरवडा येऊन चोरानीं पालखी व तड्ड

मोहरम १२. वगैरे दरोवस्त वस्तभाव नेली, त्याचे चौकशीस सरकारांतून विनायक

गोपाळ कारकून शिलेदार पाठविले आहेत, यास व बराबर खिजमतगार वगैरे दिल्ले

आहेत त्यास रोजमरा. रुपये.

५७ रोजमरा दुमाही.

रुपये.

५० खुद विनायक गोपाळ यास छ. १ सफरचा.

७ भिवजी जगताप खिजमतगार यास छ. १ जिल्हेजचा. रुपये.

५७

१३ जासूद जथे आणाजी नाईक यास रोजमरा. दीड माही छ. १ मोहरमचा.

रुपये.

६॥ शिंदोजी कुन्हाडा.

६॥ मालजी वालूज.

१३

७०

quently changed his mind, and having secured the support of the subhá of Aurangabád, behaved disrespectfully to the Swami. His nám lands were therefore attached.

(1137) Digamber Bhayatárak, the Jam priest of the monastery at Delhi while travelling in the southern country halted one day at Sawandgáum in parganá Khandále. While there, his palanquin, his pony &c were stolen. A kárikun was sent from the Huzur to investigate.

एकूण सत्तर रुपये रोजमरा दुमाही दीडमाही सरकारजमेशिवाय देविला असे, तरी देणें, व पुढें दरवाड्याचे चौकशीस तेंथें राहतील तोंपर्यंत सदरीलप्रमाणें रोजमरा तेरीख भरलियावर मौजे मजकूरचे ऐवजीं देत जाणें म्हणून

सनद १

रसानगी यादी.

११३८ (९७५)—जमा जामदारखाना

तिसा समानीन
मया व अलफ
मोहरम ७

कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यासी, वावत सौभाग्यवती मथुरा-
बाई वावूजी नाईक ओंकार याची स्त्री सहगमन गेली, ते समयीं
प्रसाद पाठविला, तो गुजारत जिवाजी काटकर खिजमतगार, सनगें
रुपये.

एकूण.

१० पातळ सार्धें केशरी रगाचें १

-। चोळी केशरी शेल्याची १

१०।

२

११३९ (९८०)—जमा जामदारखाना.

तिसा समानीन
मया व अलफ
राविलावल ७

कमावीसभेट सौभाग्यवती रमाबाई यांसी, वावत सौभाग्यवती अन्न-
पूर्णाबाई वाळाजी शकर आवेकर याची स्त्री सहगमन गेली, ते समयीं
प्रसाद पाठविला तो, गुजारत भिवजी सकपाळ खिजमतगार, सनगें
रुपये.

एकूण.

१० लुगडें. १

-।- चोळखण तपशिल्याचा. १

१०।

२

११४० (९८४)—ताठे व थिटे व आराध्ये क्षेत्र पंढरपूर याणीं हुजूर पुण्याचे

तिसा समानीन
मया व अलफ
जमादिलावल २५

मुक्कामी येऊन विदित केलें कीं, क्षेत्र मजकूरच्या आपल्या वृत्ती बिन
दिकती चालत असता, बडवे याणीं नवीन वेणुनादीं विष्णुपदें
पूजोन गयाविधि श्राद्धें करावयाची चाल पचवीस तीस वर्षे पाडली

(1138) A present was sent to the Peshwá's wife by Mathurábái,
A D 1788-89 wife of Bábuji Náik Onkai, at the time the latter was
about to burn herself on her husband's pyre

(1139) Presents were sent to the Peshwá's wife by Anpurnábái,
A D 1788-89 wife of Báláji Shankar Ambekar, when she was prepar-
ing to burn herself on her husband's pyre

(1140) It was brought to the notice of Government, that the

त्या दिवसापासून आमचे जोतिषसंबंधे गयाविधि श्राद्धीं आमत्रण चालत असता, अलीकडे आक्षेप करितात, व होळीची पोळी बहुत वर्षे सरकारात जप्त असता राडीचा खेळ चालत आहे, परंतु राडीचा मान आमचा, महारानें राड खणावी, ही चाल सुदामत असता बडवेच खणूं लागले, आणि आधीं पूजा आर्ह्यीं करू, मग सर्वांनीं खेळावें, याप्रमाणें नव्या दिकती करितात, येविशीं मनास आणून आज्ञा करावी म्हणोन, त्याजवरून बडवे यास हुजूर आणून मनास आणिता सदरहू दोन कलमासंबंधें येणेंप्रमाणें हरदू वादी याचेच लिहिल्यावरून ठरलें. कलमें बीतपशील.

विष्णुपदाची पूजा व गयाविधि श्राद्धें करावयाची चाल सुदामत नाहीं, पंचवीस तीस वर्षे नवीन करऊं लागले, त्यास विष्णुपदपूजा व गयाविधि श्राद्धें श्रीगयास्थानींच व्हावीं, इतर स्थळीं करावयाची चाल ठीक नव्हे, शास्त्रास विरुद्ध, सबब विष्णुपदपूजा वेणुनादीं तेथें गयाश्राद्धें करितील व जे करवितील त्यास ताकीद करून करूं न देणें. कोण्हीं केल्यास व करविल्यास दोघापासून गुन्हेगारी घेणे.

कलम १.

सदरहू दोन कलमें लिहिल्याप्रमाणें हरदूजणास ताकीद करून करवणें ह्मणोन, चिंतो रामचंद्र कमावीसदार क्षेत्र मजकूर दिमत परशराम रामचंद्र याचे नावें चिटणिसी. पत्र १.

११४१ (९८६)—परगणे खटाव येथील काजी व मुलाण्याची कुतबा पढावयाविशीं

तिसा समानीन	कलागत होऊन मारामारी जाहली, मुलाण्याचा खून जाहला, सबब
मया व अलफ	जिल्हेकडून मसाला होऊन काजी कराडास गेले, त्याजवर परगणे
साबान ४	मजकूरचे काजीचे वतनाची जफती करून, मनास आणावयाची आज्ञा

A D 1788-89 Badwes of Pandharpur had newly introduced the practice of worshipping Vishnupad at the place, and of performing certain Shrāddhās, which according to the Shāstrās were to be performed at Gayā. The practice was ordered to be discontinued, and fines to be levied from any one continuing the practice

(1141) A quarrel took place between the Kāzi and Mulānā of Khatāv in regard to preaching the Kutbā, in which the Mulānā was killed The Kāzi's watan was therefore attached

तुह्यांस करून, काजी तीन असामी जिल्हेकडे कैदेत आहेत, ते सदरतीकडील कारकुनांचे हवाली करावे, ह्मणजे ते मनास आणितील, ह्मणोन राजश्री पतप्रतिनिधी यास सरकारातून सनद पाठविली होती, त्यास हल्लीं जिल्हेकडेच जपती असावी येविशीं राजश्री कृष्णराव नासयण याणीं विनती केली, त्याजवरून त्याजकडे जिल्हेसच जपती करून मनास आणावयास सांगितलें असे, तरी तुह्मीं जपती उठवून कारकून व प्यादे पाठविले आहेत, ते माघारे आणणें ह्मणोन, तिमाराव भिकाजी याचे नांवें चिटणिसी. पत्र १.

११४२ (१९०)—मौजे कात्रज तर्फ कर्यातमावळ, येथें गावालगती महार व माग

तिथैन व चाभार याचीं घरें होतीं, तीं मोडून दुसरे ठिकाणीं घातलीं, तीं मया व अलफ घरें बाधावयावद्दल रूपये.
रमजान १०

२०७ महार असामी २२

१४ माग असामी २

३० चाभार असामी २

२५१

एकूण दोनशें एकावन रूपये देविले असेत, तरी शहर पुणें येथील नहराचे खर्चावद्दल तुमचे तसलमातीस ऐवज खर्च पडला आहे त्यापैकीं देणें ह्मणोन, रामचद्र नारायण याचे नांवें. सनद १.

रसानगी यादी.

मौजे कात्रज, तर्फ कर्यातमावळ, येथें गावालगती महार व मांग व चाभार यांचीं घरें होतीं, तीं मोडून दुसरे ठिकाणीं घातलीं तीं घरें बाधावयावद्दल वासे सुमार ३०० तीनशें देविले असेत, तरी मौजे नादेड येथील जाहालीचें बेट पैकीं महार वगैरे तोडून नेतील त्यास नेऊं देणें ह्मणोन, जोत्याजी ज्ञाधवराव यांचे नांवें. सनद १.

रसानगी याद.

११४३ (१९६)—जमा जामदारखाना

तिथैन कमावीसमेट राजश्री राव यास, बावद अया(य्या)शास्त्री यांचे घरीं मया व अलफ यज्ञे जाहला, सवव खासा स्वारी गेली. ते समयीं पोषाख दिल्या तो, जिल्काद २७ गुजारत जानोजी जावक खिजमतगार सनगें एकूण, किंमत रूपये.

(1142) The houses of Mahars, Mángs and Chámblhárs at Kátraj in A D 1789-90 tarf Karyát Máwal, being too near the village, were removed to another site. The expense of rebuilding the houses was given by Government, and timber was given free of cost for the purpose

(1143) A sacrifice was performed by Ayyá Shástrí. The Peshwá

३० तिबट गुलनार १

५० दुपटा गुलनार ३

८०

११४४ (१०१०)—कसबे पेण परगणे साकसें येथील समस्त ब्राह्मण हुजूर येऊन तिथेन निवेदन केलें कीं, श्रीमत कैलासवासी नारायणरावसाहेब यांचे कार-मया व अलफ रमजान २० कीर्दीत परभूचे कर्माचरणाविशीं सरकारातून ठराव करून दिलहा, त्याप्रमाणें त्याणीं वर्तावें, तें न करिता आपला धर्म सोडून मनस्वी वर्तणूक करून चोरून ब्रह्मकर्म करितात, येविशीं त्यास ताकीद होऊन बदोबस्त जाहला पाहिजे म्हणोन, त्याजवरून मनास आणिता पेशजीं कैलासवासी तीर्थरूप रावसाहेब यांचे वेळेस चौकशी होऊन परभूचे वर्तणुकेविशीं कलमाचा ठराव जाहला, त्याप्रमाणें त्याणीं सरकारात कतबा लिहून दिलहा, त्यातील कलमें, बीतपशील.

१ वैदिक मंत्रेंकरून काहींच कर्म करणार नाहीं.

१ वैदिक मंत्र जे येत असतील त्याचा उच्चार करणार नाहीं.

१ भाताचे पिंड करणार नाहीं

१ देवपूजादिक विहित कर्म पुराणोक्त मंत्रेंकरूनच करूं व ब्राह्मणभोजन आपले घरीं करणार नाहीं.

१ शालग्राम पूजा करणार नाहीं.

१ ज्या देवास शूद्र जातात त्या देवास आर्क्षी जाऊ.

१ ब्राह्मणास दंडवत मोठ्यानें म्हणत जाऊ, व आपले जातींतही दंडवतच म्हणत जाऊ.

१ वैदिक ब्राह्मण व आचारी व पाणक्ये व शागिर्द ब्राह्मण व ब्राह्मण बायका चाकरीस ठेवणार नाहीं, व आपले घरींही ठेवणार नाहीं.

१ आमचे जातीमध्ये आपले संतोषें पाट लावतील त्यास आर्क्षी अडथळा करणार नाहीं.

९

A D 1789-90 attended on the occasion and gave the Shāstrī a robe of honour

(1144) An order was passed in the reign of Peshwā Nārāyanrāo

A D 1789-90 regulating the religious conduct of Parbhus, and an agreement, binding them to the following terms was, at that time, taken from them.—

येणेंप्रमाणें नव कलमें लिहून दिलहीं असता, परभू आपले घरीं चोरून ब्रह्मकर्म करतात, यामुळें पेणकर ब्राह्मणाचा व त्याचा कजिया वाढोन परभूचीं घरचीं सर्व कर्म बंद जाहालीं, त्यास येविशींचा हल्लींचा विचार करिता, परभूचे कर्माचरणाविशीं पेशजीं चौकशी होऊन कर्म ठराऊन दिलहीं आहेत त्याप्रमाणें त्याणीं वर्तवें, तें न करिता आपला धर्म सोडून मनस्वी वर्तणूक करितात हें अनुचित, पेशजीं कर्म ठराऊन दिलहीं आहेत तींच योग्य, असें शिष्टसमते ठरोन पुण्यात परभूचीं घरे आहेत त्यास हुजूर ताकीद करून पत्रें सादर केलीं असेत, तरी महालानिहाय येथें परभूचीं घरे असतील त्यास निक्षून ताकीद करून सदरहू कलमाप्रमाणें वर्तवीत जाणें. यात जो कोणी अन्यथा वर्तेल त्याचें बरें वजेनें पारपत्य करून गुन्हेगारी घेत जाणें ह्मणोन चिटणिसी. पत्रें.

सदरहूअन्वये समस्त ब्राह्मण व धर्माधिकारी उपाध्ये जोतिष्यास पत्रें पारपत्य व गुन्हेगारी खेरीज करून, बाकी मजकूर वर लिहिल्याप्रमाणें पत्रें.

यासी तपशील—

	अजपत्रें	मामलेदारास	ब्राह्मणास.
निसबत रामचंद्र नारायण.	४	१	३
तालुके सुवर्णदुर्ग, निसबत मोरो बापूजी.	२	१	१
तालुके विजयदुर्ग, निसबत गगाधर गोविंद	२	१	१
तालुके रत्नागिरी, निसबत महिपतराव कृष्ण.	२	१	१
तालुके अंजणवेल, निसबत त्रिंबक कृष्ण.	२	१	१
तालुके रेवदंडा, निसबत महादाजी बल्लाळ.	२	१	१
तालुके उदेरी, निसबत जगदीश गणेश	२	१	१
तालुके अवचितगड व बीरवाडी, निसबत बाबूराव पासलकर,	२	१	१
तालुके रायगड, निसबत सदाशिव रघुनाथ.	२	१	१
प्रात राजपुरी, निसबत चिमाजी माणकर.	२	१	१
मामले कोहोज, निसबत पांडुरंग जिवाजी.	२	१	१
किल्ले माहुली, निसबत भगवंतराव शिंदे देखील जहागीर	२	१	१
परगणे साकसें, निसबत भास्कर लक्ष्मण	२	१	१
प्रांत कल्याण भिवडी व तालुके नेरळ, निसबत सदा-शिव केशव.	३	१	२

(1) that they would perform no religious rite accompanied by a recital of Vedic hymns,

(2) that they would not use cooked rice in offering oblations to the dead;

तुकोजी पवार व सदाशिव पवार सरजामी याजकडील

महालानिहाय यास	२	२	१
महालानिहाय, निसबत महादाजी निळकठ पुरंदरे.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत मालोजी घोरपडे.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत खडेराव त्रिंबक ओढेकर.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत रघुनाथराव बळवंत.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत पाडुरग बाबूराव जोशी.	२	१	१
परगणे सुपें, निसबत आनंदराव त्रिंबक.	२	१	१
परगणे कंकणवाडी, निसबत नागो शामजी	२	१	१
महालानिहाय, निसबत राणोजी पवार विश्वासराव.	२	१	१
किल्ले वंदन, निसबत विश्वासराव नारायण.	२	१	१
महालानिहाय, निसबत परशराम रामचंद्र.	२	१	१
प्रातं मिरज वगैरे महाल, निसबत चिंतामणराव पाडुरग.	२	१	१
तालुके धोडप, निसबत बाबूराव आपाजी	२	१	१
महालानिहाय, निसबत जयवंतराव रघुनाथ मंत्री.	२	१	१
परगणे उमरखेड, निसबत बळवंतराव लक्ष्मण.	२	१	१
तालुके झाशी, निसबत रघुनाथ हरी.	२	१	१
प्रात चऊल, निसबत राघोजी आंग्रे वजारतमहा सरंखेल.	२	१	१
तालुके अमदाबाद, निसबत महिपतराव भवानी.	२	१	१
प्रात खानदेश, निसबत नारो कृष्ण.	२	१	१
गणेश हरी, दिंमत सरसुभा प्रात गुंजराथ	२	१	१
परगणे वाळूज वगैरे महाल, निसबत पाडुरग बलाल.	२	१	१
प्रात गंगथडी, निसबत मल्हारराव नरसी.	२	१	१
परगणे गाढापूर वगैरे महाल, निसबत व्यंकटराव महादेव.	२	१	१
परगणे शेवगाव, निसबत खडेराव नरहर.	२	१	१
क्षेत्र पंढरपूर, निसबत चिंतो रामचंद्र कमावीसदार दिंमत			
परशराम रामचंद्र.	२	१	१

(3) that in performing the daily observances such as worship &c. they would recite the hymns of Pūrāns only;

(4) that they would not feed any Brahmms at their houses,

(5) that they would not worship the Shāligrām deity,

(6) that they would visit only the temples frequented by S.

तालुके त्रिचक रतनगड, निसवत भोंडो महादेव.	२	१	१
तालुके कावनेर, निसवत गोपाळ बजाळ	२	१	१
किल्ले दातेगड, निसवत माधवराय रामचंद्र.	२	१	१
किल्ले सातारा, निसवत बाबूराव कृष्ण.	२	१	१
तालुके शिवनेर, निसवत बाळाजी गंगोय.	२	१	१
प्रात बुंदेलखंड व कालपी वंगरे महाल, निसवत बाळा- जी गोविंद.	२	१	१
महालानिहाय, निसवत सिद्धेनर महिपतगाव.	२	१	१
निसवत महादाजी नारायण.	२	१	२
किल्ले सिंहीगड, निसवत केशवराय जगनाथ देसील कर्णतगावळ.	२	१	१
परगणे कटं राजणगाव, निसवत बाबूराव माणकेश्वर.	२	१	१
तालुके मोल्हेर, निसवत रामचंद्र कृष्ण	२	१	१
तालुके वसई, निसवत गणपतराव जिवाजी.	२	१	१
प्रात जुनर, निसवत आनंदराव विश्वनाथ.	२	१	१
महालानिहाय, निसवत महादजी शिंदे.	२	१	१
तर्फ पौडखोरे व तालुके चागलकोट वंगरे महाल, नि- सवत आनंदराव भिकाजी रास्ते.	३	१	२
महालानिहाय, निसवत तुकोजी होळकर.	२	१	१
किल्ले नांदगिरी व चदनगड, निसवत रंगो ग्रामराय.	२	१	१
महालानिहाय, निसवत हेवतराव औळे धुरभर सम- शेरवहादूर	२	१	१
महालानिहाय, निसवत माधवराव कृष्ण.	२	१	१
परशराम पाडित प्रतिनिधी.	२	१	१
तालुके सरसगड उर्फ मामले पाल, निसवत गोविंदराव बाजी.	२	१	१
महालानिहाय, निसवत खडेराव ठरेकर सरलष्कर	२	१	१

(7) that they would salute Brahmins by calling out the word *dandavat* and would use the same word in saluting men of their own caste,

(8) that they would not employ or keep at their houses any Brahmin versed in the Vedas, any Brahmin cook or water bearer, or any Brahmin woman,

आनंदराव पवार सरंजामी.	२	१	१
रघुनाथराव पंडित सचिव.	२	१	१
शिवाजी विठ्ठल.	२	१	१
रघुपतराव नारायण राजेवहादुर.	२	१	१
दामोदर गोविंद तालुके गडवाई.	२	१	१
किल्ले लोहगड, निसवत बाळाजी जनार्दन.	२	१	१
परगणे इंदापूर, निसवत गणपतराव जिवाजी.	२	१	१
किल्ले विसापूर, निसवत भिकाजी गोविंद.	२	१	१
प्रांत वाई, निसवत भवानीशकर हैवतराव.	२	१	१
प्रात कराड, निसवत श्रीनिवास शामराव.	२	१	१
परगणे अरुण वगैरे महाल, निसवत नारो चिमणाजी.	२	१	१
सगुणावाई निंवाळकर फलटणकर	२	१	१
ओक, सावत, भोसले, सरदेसाई, प्रात कुडाळ.	२	१	१
परगणे वेलापूर व तर्फ आटगाव प्रात साष्टी, निसवत गोविंदराव.	२	१	१
किल्ले प्रतापगड, निसवत जयराम कृष्ण बापट.	२	१	१
तालुके सोलापूर, निसवत रामचंद्र शिवाजी.	२	१	१
तालुके खजुरीयाकटोती, निसवत कृष्णाजी अनंत.	२	१	१
प्रात बागलाण, निसवत कृष्णराव गोविंद.	२	१	१
सस्थान नरवर, निसवत सभाजी व जोत्याजी व मळोजी जाधवराव.	२	१	१
तालुके कर्नाळा, निसवत रामराव अनंत.	२	१	१
परगणे शिरोळ, निसवत रघुनाथ चिंतामण.	२	१	१
परगणे रायपूर, निसवत भगवत नीळकंठ.	२	१	१
परगणे विडपाथरी, निसवत काशीनाथ व्यंकटेश.	२	१	१
परगणे हरसुल सातारे, निसवत भिकाजी कृष्ण.	२	१	१
कसबे चाकण तर्फ मजकूर प्रात जुन्नर, निसवत भगवंतराव नारायण.	२	१	१

(9) that they would not object to any widow of their caste, marrying another husband if she wished. It was represented that the Parbhus notwithstanding the above agreement secretly performed the prohibited acts. The opinions of respectable persons

परगणे अंतूर, निसवत गणेश नारायण.	२	१	१
फिले राजमाची वगैरे गाव, निसवत रामराव नारायण.	२	१	१
तालुके चास, निसवत निळकंठराव रामचंद्र.	२	१	१
रघोजी भोसले सेनासाहेब मुभा.	२	१	१
परगणे नाशीक, निसवत कृष्णराव गंगाधर.	२	१	१
कसवे खेड शिवापूर, निसवत मदाशिव दिनकर.	२	१	१
सरसुभा, निसवत सर्वोत्तम शंकर.	२	१	१
परगणे अकलकोट वगैरे महालानिहाय.	२	१	१
शाहाजी भोसले यांचे पुत्र फत्तेसिंग भोसले.	२	१	१
	१९६	०५	१०१

एकूण एकशें शाणव पत्रें दिल्ली असेत.

११४५ (१०६३)—खडेराम त्रिवक याणीं विनती केली कीं, क्षेत्र पंचवटी परगणा सलास तिसेन मजकूर येथील श्रीरामचंद्रजींचें देवालय बांधिलें तें तयार जालें. त्या मया व अल्प सभोवता परिघ घालून आत वोवऱ्या व पुढील मडप करावयावद्दल राखिलाखर ५ देवालया भोंवत्या गोसावी वैरागी यांच्या धर्मशाळा व लोकांचीं घरे व खुली जागा आहे त्यापैकीं देविली पाहिजे न्हणोन, त्याजवळून गोसावी वैरागी वगैरे यांची जागा मडपाखालीं परिघसुद्धा घेणें, तेव्हा मोवदला दुसरी दिल्ली पाहिजे, त्यास पैक्यावर समजावीस ज्याची पडेल, त्यास ऐवज मशारनिल्ले देतील, जागाच मोवदला पाहिजे असें असल्यास दहा पधरा विधे जमीन सरकारातून देऊन समजावीस काढून परिघ मडपाचे कामास दिकत न पडता काम चाले ती गोष्ट करणें जमीनीचा मजकूर लिहिला आहे यात समजुतीमुळे कमी होईल ती करून समजूत पाटून काम चालवणें हणोन, कृष्णराव गंगाधर कमावीसदार परगणे नाशीक, याचे नावें सनद १.

रसानगी यादी.

in Poona were taken in the matter, and the previous orders were confirmed. Instructions were issued to the various officers to severely punish any one disobeying the above orders.

(1145) Khanderao Trimbak represented that the temple of Shri-

A D 1792-98

Rámchandra at Panchawati was completed, and that land occupied by certain houses was required for the erection of a *mandap* in front of the temple. He was permitted to take up the land either by paying cash compensation to the owners or by giving other land in exchange.

११४६ (१०७२)—कृष्णाजी अंबादास आकोलकर यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, सलास तिसैन कसवे आकोल, परगणे मजकूर, येथें आहीं पिंपळाचे वृक्ष नवीन मया व अलफ लाविले आहेत त्याच्या मुजी करणार, त्यास कसवे मजकुरीं ऋग्वेदी सवाल १९ व यजुर्वेदी जोशी यांचा वृत्तीसंबंधें कजिया आहे, सबब यजुर्वेदी जोशी मुजीस अडथळा करितात, याजकरिता मुजी करते समर्थी उपाध्यक्ष मामलेदार यांणीं अमानत ठेऊन कार्य मुंजीचें कराविलें पाहिजे क्षणोन; त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असें, तरी पिंपळाच्या मुजी करणार ऋग्वेदी यजुर्वेदी यांचा वृत्तीचा कजिया आहे, त्यास सुदामत चालत आल्याप्रमाणें ताकीद करून मुंजी कारकून पाठऊन करणें, कजियाच करू लागल्यास कजियाचा विषय असेल तो अमानत ठेऊन काम चालवणें क्षणोन, धोंडो महादेव याचे नावें चिटणिसी पत्र १.

११४७ (१०८१)—गुमानी भाटीण इचा दादला लहानपणीं मृत्यु पावला, तेव्हा- अर्धा तिसैन पासून माहेरीं होती, अलीकडे कोणास न पुसता माहेराहून कसवे मया व अलफ पुणें येथें येऊन राहिली. त्यास हीं गरत, ईणें न पुसता उठून येऊं नये मोहरम ११ ते आली, सबब किल्ले धोडप येथें अटकेस ठेवावयास बरोबर लोक दिमत गुलाबसिंग निसवत हुजूर हशम असामी तीन ठेऊन पाठविली आहे, त्यास इजपासून किल्ले मजकुरीं इमारतीचें वगैरे कामकाज घेऊन बंदोबस्तानें ठेऊन पोटास शेर शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें क्षणून, बाजीराव आपाजी याचे नावें. सनद १.

रसानगी, बापूजी बल्लाळ लेले.

२१ सार्वजनिक उत्सव.

११४८ ( )—कमावीसभेट राजश्री रावसाहेब यास विजयादशमीनिमित्त स्वारी

(1146) *Krishnaji Ambadās of Akolā* wished to perform the thread-ceremonies of Pimpal trees, and asked for the assistance of the *Mamlatdār*, as owing to a split between the *Rigvedī* and *Yajurvedī* Brahmins of the place, it was feared that the performance of the ceremonies would be obstructed. The officer of the *parganā* was therefore directed to send a *kārkun* to *Krishnaji's* place and to arrange for the celebration of the ceremonies in question.

(1147) *Gumāni*, a *Bhātī* widow, came from her father's house to live in Poona without permission. As such conduct in a respectable woman was held to be improper, *Gumāni* was sent to prison.

XXI Public festivals and amusements.

(1148) *Nazars* of *Mohors*, *Putalis* and cash, worth in all Rs. 1,031,

अर्वा समानीन सीमाउल्लघनाहून वाढ्यांत आलियावर सदरेस लोकांनी नजरा केल्या
मया व अलफ त्या छ. ८ जिल्काद रुपये.
जिल्काद ३०

५८०॥॥ मोहरा.

नाणें.

- २ बाळाजी जनार्दन फडणीस.
- १ नारो नैळिकंठ मजमदार.
- १ त्रिवकराव महिपत चिटणीस.
- १ हरी बल्लाळ.
- २ विसाजी कृष्ण.
- १ बाळाजी महादेव, तालुके शिवनेर.
- १ रामराव त्रिवक, प्रात जुन्नर.
- १ रामचंद्र नारायण, प्रात पुणे.
- २ भवानी शिवराम.
- २ त्रिवकराव नारायण राजेवहादूर.
- १ कृष्णराव बळवंत मेहेंदळे.
- १ शिवराम रघुनाथ, निसवत खासगी.
- १ राघो वापूजी पागा.
- १ महिपतराव विश्वनाथ.
- १ गोपाळ सभाजी याचे पुत्र.
- १ बाळकृष्ण केशव वर्तक, तालुके पटा
- १ केशवराव जगन्नाथ गोखले.
- १ माधवराव मोरेश्वर पेठ्ये.
- १ बाबूराव हरी दातार, निसवत जकात प्रांत कल्याणभिवडी.
- १ चिंतामण हरी दीक्षित
- २ बळवंतराव विष्णु दीक्षित, रघोजी भोसले सेना साहेब सुभा.
- १ वासुदेव रघुनाथ फडणीस, प्रात जुन्नर.
- १ अमृतराव विश्वनाथ पेठ्ये.
- १ रामराव नारायण, तालुके राजमाची.

A D 1788-84

were received by the Peshwa from his officers and others at the Darbār held on the evening of the Dasarā festival.

The names of the persons presenting *Nazars* are given in detail. The list begins with 'Bālājī Janārdan Fadnis-2 Mohors.'

-
- १ बाबाजी गोविंद कारकून, निसवत टफ्तर.
  - १ नीळकंठराव गोविंद.
  - १ माधवराव रामचंद्र.
  - १ मुसा जारल.
  - १ गणाजी चंदरराव वसईकर.
  - १ येशवतराव गगाधर.
  - १ रामराव बाजी.
  - १ नारो महादेव गट्टे किल्ले सिंहीगड.
  - १ माधवराव त्रिंबक, त्रिंबकराव सदाशिव दीक्षित याचे पुत्र.
  - १ कृष्णाजी भैरव थत्ते.
  - १ कृष्णराव नारायण जोशी.
  - १ रगराव महादेव वोढेकर.
  - १ नाव लागले नाही.
-

४३ (४२)

८४ पंचमेळ ६ दर १४

५९ दिल्लीच्या ४ दर १४॥

९६। प्रत नाणें.

४ कोट्याच्या.

१ दिल्ली शिक्का डाकाची.

१ सुरती डाकाची.

१ अजमीरची

७

दर १३॥ प्रमाणें रुपये.

२५६॥ प्रत.

नाणें.

७ औरंगाबादी.

१० गेटशाई.

२ हल्ली शिक्का.

१९

दर १३॥ प्रमाणें.

२६ प्रत.

नाणें.

१ फर्कावादी.

१ दिल्लीची गैरसाळ.

२

दर १३ प्रमाणें.

रुपये.

४८ प्रत

नाणें.

१ सोलापूरची गैरसाळ

१ लाहूरची

१ गेटशाई गैरसाळ.

१ अर्कटची गैरसाळ.

४

दर १२ प्रमाणें.

रुपये.

११ तळेगावीं १ एकूण

४३ रुपये.

५८०॥

१५५॥ पुतळ्या.

तांटे

१ सखाराम येशवंत पानसी.

२ सर्वोत्तम शकर.

१ नारायणराव कृष्ण पारसनीस.

१ महादाजी बल्लाळ साठे.

१ तानको कृष्ण दिमत रघोजी भोसले सेना साहेब सुभा.

१ विसाजी आपाजी पागा.

१ लक्ष्मण कृष्ण मेहंदळे, कृष्णराव बळवत याचे पुत्र.

१ माधवराव कृष्ण पानसी.

१ कृष्णराव भिवजी.

१ रामचंद्र कृष्ण मेहंदळे.

१ बळवतराव व्यंकटेश, निसवत पोतनीस.

४ मुसा मात्रो

१ केशव विठ्ठल गोळे.

१ बाळाजी राम-भिडे.

- १ जनार्दन राम पागा.
- १ बाबूराव पौसलेकर
- १ जयराम त्रिवक्त सोमण मजमदार, प्रात राजपुरी.
- १ चिमाजी माणकर, प्रात राजपुरी.
- १ गोपाळराव बापूजी पागा
- १ भगवंतराव बापूजी शिलेदार याचे पुत्र.
- १ येशवतराव मल्हार खासनिवीस, दिमत हुजरात
- १ गणपत आनदराव मेहंदळे.
- १ जिवाजी गोपाळ.
- १ बाबाजी बल्लाळ रानड्ये.
- १ बाबूराव अनंत पागा.
- १ पांडुरंग नारायण पागा.
- १ राघो विश्वनाथ गोडवोले.
- १ अमृतराव केशव थत्ते.
- १ शिंदोजी पलाडे पागा.
- १ जयवतराव येशवत पानसी.

३४

तपशील.

३३ ऐन ताटे.

१ गवर.

वजन तोळे ९॥= दर १६॥ प्रमाणें.

रुपये.

३॥ गणपतराव भिकाजी रास्ते याचे पुत्र. होन नवा एलोरी नाणें १, एकूण रुपये.

२९१ नक्त.

रुपये.

५ बळवंतराव जिवाजी लिमये.

३ रंगो कान्हेरे एकवोटे.

५ खडो अनंत, दिमत खडेराव त्रिवक्त वोडेकर.

५ गोविंदराव कृष्ण काळे.

५ मल्हार धोंडदेव याचे पुत्र.

२ केशवराव व्यकटेश पानसी.

५ त्रिवक्ताराव गगाधर.

२ गगाधर बाळाळ दिमत फडणीस, दिमत तोफखाना.

- ४ गणेश तुकदेव.
 ५ बळवंतराव शंकर पागा
 २ गोपाळ नारायण एकबोटे.
 ५ विश्वासराव त्रिवक.
 ५ येशवतराव रघुनाथ
 ५ केसो शंकर कान्हेरे
 ५ बहिरो मुकुद; मुकुद श्रीपत यांचे पुत्र
 ३ बळवतराव हरि दुगणकर.
 २ बापूजी वामन, निसवत शेठ्ये.
 ५ वकील, दिमत क्षेत्र संस्थान काशी.
 ४ लक्ष्मण बल्लाळ आठवले
 ५ धोंडो राम वकील
 ५ निळकंठराव रामचंद्र पागा
 २ बाजी अनंत, निसवत निळकंठराव रामचंद्र पागा.
 २ निळकंठराव रामचंद्र यांचे भाऊ.
 ४ विश्वासराव लक्ष्मण
 १ बापूजी आनंदराव कमावीसदार, कसबे पुणे.
 ५ भाईदास, दिमत गुमानासिंग माडवीकर
 ५ राघो निळकंठ पानसी, दिमत मालोजी घोरपडे.
 ५ गणेश हरि पेठ्ये, दिमत चिंतामण हरि.
 ३ धोंडो मल्हार पानसी पागा
 ५ मोरो रामचंद्र पराजपे, रामचंद्र नाईक यांचे पुत्र.
 २ राघो हरि बोक शिलेदार
 ५ खडेराम दौलत शिलेदार.
 २ मीरखान टोके याचे पुत्र.
 ५ मुसा जारज पांच रुपये शिवाय मोहोर नाणें एक नजर केली
 तो [ती] वर लिहिली आहे.
 ७ मुसा जारज याचे लेक.

५ थोरला.

२ धाकटा.

४ कारकून दिमत मुसा जारज.

२ वापूजी वावूराव.

२ खडेराव यादव.

४

१० नारायणराव यादव भागवत.

५ मोरो राम दाभोळकर.

५ गोपाळ महादेव कारकून, निसवत दफ्तर

४ केशवराव महादेव. माधवराव सदाशिव याचे पुत्र.

५ दादो हरि मराठे.

५ भिकाजी विश्वनाथ, जकात प्रात पुणे व जुन्नर.

५ चिंतामणराव सदाशिव, दिमत गोविंदराव सदाशिव पागा.

२ जगन्नाथ रघुनाथ, निसवत कुरणे

५ भिवराव भगवत, दिमत पीलखाना.

४ कृष्णाजी देवजी वकील, दिमत नवाव.

५ हैवतराव गोपाळ वकील, दिमत नवाव.

१ येशवतराव मोरे माजी रायगडकरी, निसवत हुजूर हशम.

५ महादाजी बल्लाळ कारकून, निसवत दफ्तर.

१ नारायणजी गावडे शिलेदार.

५ गोविंद गणेश विवलकर

२ नारो बाबाजी फडके कारकून शिलेदार.

५ शिंदोबा नाईक थत्ते.

५ नारो कृष्ण वरवे

५ वावूराव विश्वनाथ वैद्य.

५ रघुनाथ बाजी पागा

५ सदाशिव भगवत, दिमत उष्टखाना

१ त्रिवक मोरेश्वर, निसवत हुजूर हशम.

५ कृष्णाजी महादेव, नारो शिवदेव भाव्ये याचे पुतणे

५ नारो अनंत परचुरे कारकून, निसवत दफ्तर.

५ जनार्दन आपाजी

५ सदाशिव मल्हार बावळे फडणीस, दिमत

- ५ मल्हारजी जगथाप सरनौवत, निसवत पागा, दिमत बाबूराव निकम.
 २ गोपाळराव जयवत पानसी.
 १५ निंबाजी महादेव काणे, दिमत रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा.
 ३ वच्चाजी विश्वनाथ खाडेकर शिलेदार.
 ३ खंडोजी जगथाप पागा.
 ४ नावें लागलीं नाहींत.

२९१

तपशील.

- ६३ पोतेचाळ.
 ११८ दौलताबाद.
 ५४ चांदवड
 ३३ मलकापुरी, दर रुपयास एक आणा वट्टाप्रमाणें.
 १९ देहगावी व करमले, दर रुपयास चव्वल वट्टा-
 प्रमाणें
 ४ विणाचे.

२९१

१०३१

११४९ (९०६)—शिमगा खर्च दशावतारी याजकडून सरकारचे वाड्यांत शिम-
 चीत समानीन ग्याचा खेळ सालगुदस्ता करविला, सवव विदाई रसानगी यादी छ.
 मया व अलफ २ माहे जिल्काद आंख.
 मोहरम १०

- ३० वाल्लिंग नाईक यास सन इसत्रे समानीनाप्रमाणें साल मजकुरी. आंख ३०.
 वाळाजी अनंत केळकर कारकून शिलेदार गजनी सनंग १८ एकूण.
 ३० लक्ष्मण गुरव सुपेकर यास एकसाला कापड. आंख ३०.
 वाळाजी अनंत केळकर कारकून शिलेदार सनंगें एकूण. आंख.

८॥ तिवट १

२१॥ गजनी १

३०

११

६०

१॥

११५० (९६६) कमावीसभेट राजश्री राव यांस, विजयादशमीस छ ८ मोहरमी
समान समानीन सीमा उल्लघन करून स्वारी वाड्यांत आलियावर सदरेस लोकानी
मया व अलफ नजरा केल्या ते जमा रुपये.
रविलानल २९

६२३॥ मोहरा नाणे.

- २ वाळाजी जनार्दन फडणीस.
- १ बाजीराव गोविंद बर्वे.
- १ त्रिवकराव अमृतेश्वर पेठ्ये.
- १ नारो निळकंठ मजमदार.
- १ माधवराव मोरेश्वर पेठ्ये.
- १ सर्वोत्तम शकर हशमनीस.
- १ नारायणराव यादव भागवत
- १ त्रिवक महिपतराव चिटणीस.
- १ वासुदेव रामकृष्ण.
- १ मुसा जारज गाडदी
- ५ भवानी शिवराम, तालुके अमदाबाद.
- २ रघुनाथराव नारायण राजेवहादर.
- १ कृष्णराव हरि सुपेकर
- २ महिपतराव विश्वनाथ बिनीवाले.
- १ रामराव नारायण देशमुख.
- १ बाळकृष्ण केशव, तालुके पटा.
- १ गोपाळ बल्लाळ केतकर, तालुके कावनई.
- १ रामचंद्र शिवाजी पागा.
- १ खंडेराव बल्लाळ, दिमत शिवाजी शिवराम.

(1150) This gives a list of the Sardárs who presented *Nazars* to A. D 1787-88 the Peshwá on the Dasara festival.

- १ गणपतराव जिवाजी सरसुभा, प्रांत कोंकण.
 १ कृष्णराव नारायण जोशी सातारकर.
 १ माधवराव रामचंद्र.
 १ कृष्णराव वळवंत.
 १ गोविंदराव वाजी जोशी.
 १ निळकंठराव गोविंद लिमये.
 १ माधवराव त्रिवक दीक्षित पटवर्धन.
 १ हरी वल्लाळ
 १ खंडेराव त्रिवक ओढेकर.
 १ राघो विश्वनाथ गोडबोले.
 १ विठ्ठलराव नारायण अभ्यंकर नगरकर.
 १ रामराव त्रिवक, प्रांत जुन्नर.
 १ शिवराम रघुनाथ, निसवत खासगी.
 १ आनंदराव भिकाजी फडके.
 १ कृष्णाजी वहिरव थत्ते.
 १ रंगराव महादेव मेढेकर.
 २ येशवंतराव गंगाधर.
 १ रामराव अनंत चिंचलकर.
 २ नावें लागलीं नाहीं ते असामी २.

४८

१८९ प्रत नाणें.

- १० शेटशाई.
 १ हल्ली शिक्षा.
 १ हैदराबादी.
 २ आर्काटच्या.

१४

दर १३॥ प्रमाणें.

१६८ प्रत पंचमेळ नाणें १२ एकूण दर १४ प्रमाणें

७२ प्रत नाणें.

रुपये.

रुपये.

२ औरंगाबादी.

४ गैरसाळ.

६

दर १२ प्रमाणें.

रुपये.

३३ किता नाणें.

१ नरहरची.

१ दिल्लीची गैरसाळ.

१ अमदाबादी गैरसाळ.

३

दर ११ प्रमाणें.

रुपये

४० प्रत नाणे.

१ करोली.

१ सीली शिक्षा अलीगौर गैरसाळ.

२ अजमेर गैरसाळ.

४

दर १० प्रमाणें.

रुपये.

१२१॥ प्रत जयनगर कोटे नाणें ९ दर १३॥ प्रमाणें.

रुपये.

६२३॥

४८

२२४॥ पुतळ्या.

ताटें.

१ वासुदेव व्यंकटेश कारकून, निसवत पोतनीस.

१ सखाराम येशवत पानसी.

२ गोविंद आनंदराव सुपेकर.

१ भास्कर महादेव कानिटकर

१ सदाशिव शामराज आसवलीकर

१ आनंदराव धुलप.

१ गुलजारखान टोके.

१ हरबाराव धुलप.

२ रामचंद्र नारायण, प्रात पुणें.

१ जिवाजी बल्लाळ कारकून, निसवत चि

-
- १ हैबतराव पलाडे पागा.
  - १ विठ्ठल रामचंद्र आवीकर.
  - १ अमृतराव विठ्ठल गोळे.
  - १ नारायण रघुनाथ पागा.
  - १ पांडुरंग नारायण पागा.
  - १ जयराम त्रिवक सोमण.
  - १ मल्हारराव नरसी माडवगणे.
  - १ गणपत आनदराव.
  - १ भिकाजी नारायण पाळदे.
  - १ महादाजी विठ्ठल शिन्ने, प्रात राजपुरी.
  - १ शिवाजी बाबाजी म्हसकर याचे पुत्र.
  - १ गणपतराव चिंतामण ओंकार.
  - १ भगवतराव बापूजी
  - १ चिमाजी माणकर
  - १ विसाजी नारायण वाडदेकर.
  - १ मळोजी पवार पागा.
  - १ बहिरजी मुळ्ये पागा.
  - १ निलकंठराव रामचंद्र
  - १ व्यंकटराव भास्कर भाट्ये.
  - १ विसाजी गणेश वाघमारे पागा
  - १ लक्ष्मणराव कोलटकर.
  - १ शिवराम लक्ष्मण कोटकर.
  - १ गोविंद राम आपटे.
  - १ नारो महादेव गद्रे याचे पुत्र.
  - १ बळवंतराव महादेव भानू
  - २ बाळाजी केशव थत्ते.
  - १ अमृतराव केशव थत्ते.
  - १ रघुनाथ केशव थत्ते.
  - १ शिंदोबा नाईक थत्ते.
  - १ बळवतराव नागनाथ पागा इंदापूरकर.
  - १ नारायणराव विश्वनाथ, दिंमत सरलप्कर.
  - १ जयवंतराव येशवंत पानसी.

- १ भास्कर जगन्नाथ.
- २ नावें लागत नाहीत.

४९

९९ ताटें एकूणपन्नास वजन तोळे १३॥१॥ दर १६॥ प्रमाणें.
रुपये.

१२ होन नाणें.

- १ राघो केशव नेने.
- १ माधवराव त्रिवक धायगुढे.
- १ नाव लागत नाही.
- ० लग.

३

रुपये.

८ एलोरी नाणें २ दर ४
४ हैदरी नाणें १ एकूण.

१२

३८२ नक्त

रुपये.

- ५ भाईदास दिमत राजे मांडवीकर.
- ३ रगो कोन्हेर एकवोटे.
- १ बापूजी आनंदराव मोकाशी.
- ५ विश्वासराव रघुनाथ, राघो बापूजी यांचे पुत्र.
- ५ विश्वासराव चित्तामण पागा.
- २ केशव जयवंत पानसी.
- ५ बळवंतराव शकर खाडेकर पागा.
- ५ खडेराव दौलत.
- २ बळवंतराव हरि डिंगणकर.
- २ बळवंतराव नारायण केसकर.
- ५ केसो कृष्ण, दिमत बाळाजी गोविंद बुंदेले.
- १ मुसा जारज, गाडदी.
- १ बाबूराव केशव ठाकूर.
- १ त्रिवक हरि वर्तक यांचे पुत्र.

- ५ दोयरीलो जोरज मुसा जारज याचे लेक.
 २ मुसा जारज याचा छोटा लेक.
 ५ सर्वोत्तम शंकर यांचे पुत्र.
 ५ मीर मुस्तफाखान
 ५ बळवंतराव, दिमत भोंसले.
 ५ दाजी गोपाळ जोशी, गोपाळ महादेव यांचे पुत्र.
 ५ व्यंकटराव राम दाभोळकर.
 ५ लक्ष्मण बल्लाळ आठवले
 २ बापूशेट भालवणीकर.
 ५ काशीकर राजे याजकडील वकील
 १ मल्हार अनंत माळी पुणेकर
 ५ गोविंद भगवत पिंगळे
 ९ दिमत नवाब निजामअल्लीखान रुपये.
     ५ रघोत्तम हैवतराव
     ४ कृष्णराव देवाजी

९

- ५ सदाशिव राम गुणे.
 ५ माधवराव कृष्ण गुणे.
 २ जगन्नाथ धोंडदेव गुणे
 ५ राघो निळकंठ पानसी
 ५ विठ्ठल नारायण जोगळेकर
 ५ येशवतराव नरसी पागा
 ५ विसाजी राम जोशी
 ५ राघो हरि ओक.
 ५ नरसिंगराव भाट्ये.
 २ देवबा नाईक रास्ते.
 ५ नारो कृष्ण याचे पुत्र.
 १ येशवतराव मोरे हवालदार रायगडकर.
 ५ बाळाजी धोडपकर ५
 ५ गोपाळराव राम सातारकर.
 १ लक्ष्मण शिवराम बागलाणकर.

- ५ खंडेराव शकर भगवत.
- ५ खडो अनंत वर्तक
- ८ बहिरो अनंत कामरगांवकर.
- २ महमद तकी पारसनीस.
- ५ गणेश हरि पेठ्ठे
- ५ गोविंदराव सदाशिव पागा.
- ८ जमीदार गुतीकर
- ४ रामराव.
- ४ अहोबलराव

८

- २ निळकंठराव रामचंद्र पागा यांचे पुत्र.
- ४ गणपतराव माधव, माधवराव सदाशिव यांचे पुत्र.
- ५ गणपतराव व्यंकटेश कानिटकर.
- १ गोविंदराव अच्युत.
- ५ भगवतराव नारायण पारसनीस.
- ४ गोपाळराव भगवत, निसवत पारसनीस.
- ५ जनार्दन आपाजी
- ५ बाळाजी कृष्ण ठोसर.
- २ नारो बाबाजी फडके.
- ५ त्रिंबकराव नारायण परचुरे.
- ५ विष्णुमहादेव, महादाजी बल्लाळ कारकून यांचे पुत्र.
- ५ बाळाजी मोरेश्वर, निसवत जकात प्रात पुणे.
- ५ दादो हरि मराठे.
- ५ कमळाकर, ढिमत बळवंतराव धोंडदेव.
- ५ वामनाजी हरि मराठे
- २ नारायण गाड्या.
- ५ जनार्दन गोपाळ खाडेकर.
- ४ राघो विश्वनाथ आठवले.
- २९ (नावे लागलीं नाहींत.)

६६ भेट पैकीं नाणें तसलमातीस घेऊन नजर केली त्याचे नक्त रुपये
आणून दिले. रुपये.

५६ मोहोरांचे ऐवजीं नक्त रुपये.

१४ काशी बल्लाल रानड्ये.

१४ खंडेराव नरहर कमावीसदार, परगणे शेवगांव.

१४ सदाशिव रघुनाथ गद्रे.

१४ महादाजी अनंत वेहेरे.

५६

१० पुतळ्याचे ऐवजीं नक्त रुपये.

५ मोरो रामचंद्र पराजपे.

५ सोनो गणेश फडणीस, तालुके अमदाबाद.

१०

६६

३८२

रुपये.

७५ पोते चाल.

२२५ चांदवड.

६५ नाशीक मोल्हेर.

१५ दौलताबाद.

२ तांब्याचे.

३८२

१२४२१-

११५१ (१११९)-श्रीगणपति उत्साहखर्च भाद्रपद शुद्ध चतुर्थीचा, उत्साह प्रति-
खमस तिसन पदेपासून दशमीपर्यंत दहा दिवस जाला त्याची बिदाई देणें गोसावी
मया व अलफ व गवई व कळवतिणी वगैरे गुणीजन यांस, बाबत वाटणी. रसा-
जमादिलाखर २३ नगी यास (द १) रुपये.

(1151) The details of expenses incurred on account of the Ganapati
A D festival celebrated from the 1st to the 10th of Bhādra-
pad Shudha are given. The chief items are —

२१५५ गोसावी हरदास.

१९५८ वरहुकूम गुदस्त असामीस १४५ रुपये.

१९७ जदीद सालमजकुरीं ३६ नवे आले त्यांस रुपये.

२१५५

१८१

३२९ गवई.

रुपये.

३०१ वरहुकूम गुदस्त असामीस ३० रुपये.

२८ जदीद सालमजकुरीं नवे ९

३२९

३९

१७२६ कळवतिणी ताफे यांस रुपये

८८६ वरहुकूम गुदस्त ताफे ३५ यास रुपये.

१४० जाजती ताफे ८ आले त्यास.

१०२६

४३

१४८ गुरव पखवाजी यास रुपये.

१२१ वरहुकूम गुदस्त २५ असामीस. रुपये.

२७ जदीद ८ आसामीस. रुपये.

१४८

३३

३० ब्राह्मण चोपदार सोंगे घेऊन मखरापुढें उभे राहतात असामी २ वरहुकूम गुदस्त. रुपये.

३४ शागिर्दे गोसावी वगैरे यांस आमंत्रण करितात व लवा करितात सत्र वरहुकूम गुदस्त ४ रुपये.

२४० वाजंत्री ताफे वरहुकूम गुदस्त वगैरे २५ रुपये.

३२ कर्णेकरी वरहुकूम गुदस्त १९ यांस. रुपये.

Who appeared last year   Amount paid.   Who appeared for the first time this year.   Amount paid.

Gosavi preachers	145	1958	36	197
Singers, men	30	301	9	28
Singers women	35	886	8	140
Musicians	25	121	8	97

The total cash expenditure was Rs 75, 1 — " —
clothes were presented to these persons.

१५५ किरकोळ असामीस.

८५ बरहुकूम गुदस्त ४ असामी.

७० जदीद सालमजकुरीं २ आले त्यांस

१५५

६

२६ मिठाई शागिर्द पेशा वगैरे यास.

रुपये.

४१७५

११५२ (११२०)—विजयादशमीचे पोशाख सनगें, एकूण.

आख.

खमस तिसैन दिमत हुजरात सनगें एकूण आख

मया व अलफ

नमादिलाखर २३

२७३८३॥ श्रीमंत महाराज श्रीछत्रपती स्वामी यास खाना सातारा तसलमात महादजी जाधव व सटवाजी पिंजण खिजमतगार सनगें, एकूण.

९७६२ श्रीमंत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामी यास सनगें एकूण.
आख

३२२४ मातुश्री आईसाहेब यास सनगें एकूण. आख.

१२३२८॥ सौभाग्यवती आईसाहेब यासी सनगें एकूण. आख.

५०९ महाराज याचे पुत्र, वय वर्षे पावणेदोन यास सनगें. आख.

१२५३॥ कन्या महाराज याच्या सनगें एकूण. आख.

२३९॥ सौभाग्यवती जिजाबाई सतूबाई महाडीक यांची सून सनगें
एकूण. आख.

२७३५६

४१॥=

२७॥ वासनास सनगें एकूण १॥=

आख.

२७३८३॥

४३१-

७६०॥ खाना सातारा तसलमात महादजी जाधव, व सटवाजी पिंजण खिजमत-
गार सनगें एकूण. आख

(1152) The details of clothes of honour presented to the Sâtárâ
 A D 1794-95 Rájâ, the Sirdárs, Commandants and Agents of foreign
 powers on the Dasarâ festival are given. The total
 expenditure is Rs 2,20,144. Clothes worth Rs, 31,267 were sent to the
 Sâtárâ Rájâ for himself, his family and the people at his court

४०५॥ दिमंत नारायण दीक्षित ठकार सनगें एकूण आख ७

॥ वासनास खादी पासोडी सनग ४२

४०५॥

७४२

२५२॥ निळकंठ बाबूराव आमाल्य सनगें एकूण. आख.

१०२। रामचंद्र रघुनाथ पडितराव सनगें एकूण. आख.

७६८॥

१२॥

६०७॥ दिमंत मंत्री तसलमात हेंवती उगला खिजमतगार सनगें एकूण. आख.

३०३॥ भास्करराव त्रिंबक खाना हसलामपूर सनगें एकूण.
आख.

३०४ जयवतराव रघुनाथ खाना भिलवडी सनगें एकूण.
आख.

६०७॥

७।

१२८३। दिमंत परशुराम श्रीनिवास प्रतिनिधी सनगें एकूण. आख.

११३१॥ खाना कन्हाड तसलमात जोती जाधव, व खिजमतगार
सनगें एकूण. आख.

१५१॥ आनंदराव कृष्ण बापट, तर्फे कृष्णाजी उगला खिजमत-
गार सनगें एकूण. आख.

१२८३।

९।

The following are some of the details —
Clothes worth Rs. To

9,762—the Raja of Satara himself.

3,264—Aī sāheb.

12,328-8—the Baisāhebs

509—Rājā's son.

1293-4—Rājā's daughters 3.

239-4—Jijābai Mahādik

405-8—Nārāyan Dixit Takār.

252-12—Nilkanth Baburāo Amātya.

102-4—Rāmchandra Raghunāth
Panditrao.

303-12—Bhaskarrao Trimbak Mantri.

६०३॥ दिगंत शंकरराव रघुनाथ सचिव, तर्फे खंडोजी भोंसला खिजमतगार सनगें एकूण. खाना जेजुरी.	आख.
४४८ खासा सनगें एकूण.	आख.
१५३ राघो वेंकटेश फडणीस सनगें एकूण.	आख.
२॥ वासनास सनगें एकूण.	आख.

६०३॥

५॥≡

१५१॥ भवानीशंकर हेवतराव राजाज्ञा, रसमावाई तर्फे फेदारजी ससाणा खिजमतगार सनगें एकूण.	आख.
२२५॥ जीवनराव विठ्ठल सुमंत, तर्फे भवानजी भोंसला खिजमतगार सनगें एकूण.	आख.
२५२॥ मल्हारराव राम चिटणीस, तसलमात दादजी माजरा खिजमतगार, सनगें एकूण.	आख.

३१२६७॥

८५॥≡

- 304—Jayawantrao Raghunath Mantri
 852—Parashram Shrinivās Pratimdhī.
 279-8—Antaji Wāsudeo Mutalik
 151-12—Anandrao Krishna Bapat.
 603-8—Shankarrao Raghunāth Sachiv.
 151-4—Bhawāni Shankar. Haibatrao Rājādnyā.
 225-8—Jiwanrao Vithal Sumant.
 252-8—Malhārrao Rām Chitnis.

Rs. 31,267-12 Total.

Rs. 34,033-4—Cavalry officers.

79,703-8—Silledārs.

6,440—Bhosle of Nāgpur

5,88812—Nawāb Nizām Alkhān.

249-8—Yeshwantrao Dabhāde.

2,470—Bālāji Janārdan Fadnis.

697-4—Agent of Bundhille.

255—Musā Jaraj.

202—Vithal Goraksh, Agent of the Portuguese of Goa.

पागानिहाय सनगें एकूण.	आख.
३४०३३।	३१।
किल्लेदार सनगें एकूण.	आख
७९७०३॥	१२०५८-
किरकोळ सनगें एकूण.	आख
४८११८॥।	३११॥=
रवाना आनदवली, तर्फे विठोजी गवारी, व माणकोजी नवला खि- जमतगार, सनगें एकूण	आंख
१९६० राजश्री बाजीराव यांसी सनगें एकूण.	४॥ आख.
१८२० राजश्री चिमणाजी आपा यास सनगें एकूण.	३॥ आंख
१२६३ राजश्री अमृतराव यास सनगें एकूण	आख.
८९२ खासा सनगें एकूण.	४॥ आख.
३७१ विनायकराव पुत्र सनगें एकूण.	६॥। आख.

१२६३

३४० सौभाग्यवती सत्यभामावाई, अमृतराव याची स्त्री, सनगें एकूण.	२ आख..
३९६॥ नाटकशाला सनगे एकूण	आख.
७० हेमत सनगें एकूण.	२ आख
६९॥ रूपकुवर सनगे एकूण.	२ आख
६३ चंपक सनगें एकूण.	२ आख.
६७ भैना सनगें एकूण.	२ आख.
६४ वसंत सनगें एकूण.	२ आंख.

600-12—Mr Malet, agent of the English colony
of Calcutta

249-8—Nurdi Husenkhán, in the service of the
English of Calcutta

1,036-12—Artillery

1,960—Bájrão

1,820—Chimnapp Appá

1,263—Amrutao

340—Satyabhámábái

396-8—Six dancing girls (by name).

६३ उमेडा सनगें एक्कूण.		२ आंख.
३०६॥		१२
५७७९॥	२८॥	
१०॥ वासनास सनगें एक्कूण.		आंख.
५७९०	२०॥	
८३६ सौभाग्यवती भागिर्थावाड पुण्यात आहेत त्यास, तर्फे केदारजी येवला खिजमतगार सनगें एक्कूण. २ आंख.		
६६२६	३१॥	
सनगें.		गज.
२२०१४४॥	२६४३८॥	१०११
११५३—रोजकीर्द राजमडळ स्वारी राजश्री पतप्रधान मुरसन खमस तिसैन मया व अलफ छ. २३ जमादिलाखर यात विजयादशमीचे पोशाख सनगें खर्च आहेत तीं.—		
(अनुक्रमनंबर ११५२ चे लेखाकाचा हा कच्चा तपशील आहे. दोन्ही लेखांक एकच आहेत.)		
३१२६७॥ दिमत हुजुरांत सनगें एक्कूण.		आंख.
९७६२ श्रीमत महाराज राजश्री छत्रपती स्वामी.		
३२२४ मातोश्री आईसाहेब.		
१२३२८॥ सौभाग्यवती वार्डसाहेब.		
६९७२॥ वाडा पहिला.		
५३५६ वाडा दुसरा.		
१२३२८॥		
५०९ महाराजाचे पुत्र, वय वर्षे १॥.		
१२९३॥ कन्या महाराजाच्या		
५६९॥ थोरलीस.		
५९१॥ दुसरीस.		

१३२ तिसरीस.

१२९३।

२३९। सौभाग्यवती जिजाबाई, सतूबाई महाडीक याची सून.

२७॥ वासनास सनगें.

४०९॥ नारायण दीक्षित ठकार.

२०९ खासा. १९६ यज्ञेश्वर दीक्षित.

॥ वासनास.

२५२॥॥ निलकंठ बाबुराव आमात्य.

१०२। रामचंद्र रघुनाथ पाडितराव.

३०३॥॥ भास्करराव त्रिवक मंत्री

३०४ जयवतराव रघुनाथ मंत्री.

८५२ परशराम श्रीनिवास प्रतिनिधी.

२७९॥ अताजी बासुदेव मुतालीक, २७५॥ वासनास कापड, ४

१५१॥॥ आनंदराव कृष्ण बापट.

६०३॥ शकरराव रघुनाथ सचिव.

४४८ खासा. १५३ राघो व्यंकटेश फडणीस.

२॥ वासनास

४५०॥

१५३

१५१। भवानीशकर हैवतराव राजाजा.

२२५॥ जीवनराव विठ्ठल सुमत.

२५२॥ मल्हारराव राम चिटणीस.

३१२६७॥

३४०३३। पागानिहाय

२०५ केसो महादेव

२९८ पर्वतराव भापकर.

१२३। यादो शामराज

१४५॥ मोरो विश्वनाथ

३४७ राजजी फडतरे

१४५॥ विश्वासराव चिंतामण.

४००॥ मुर्तेजा माहात

१२३ माणकोजी गावडे

७५ सुभानराव गावडे.

२००। सखाजी काटे

२४१ येशवतराव देवकोत.

१४८।।। सग्यावा निंबाळकर.

१४७।।। गगाधर गणेश.

२४९। लक्ष्मणसिंग

१५१।। बाबुराव अनंत.

१२७। गगाधर गोविंद.

२०० बळवंतराव नागनाथ वामोरीकर.

१००।। आनंदराव आईतोलें.

१०१।।। जानराव आईतोलें

१०० रामचंद्र आईतोलें.

२००।। गमाजी निंबाळकर.

१४६।। विरोजी देवकोत.

१५१। तुकोजी आनंदराव.

१९९ चिमाजी जगताप.

२०२ धोंडो बल्लाळ गोखले.

७९ नागोजी वलये

७७ देवीसिंग

९८।।। हिरोजी शेळके

९६ येशवतराव येगील.

७३।। राघो बल्लाळ.

७७ रामराव भगवंत

२४३।। दि।। सखाराम रामचंद्र, रामराव रघुनाथ यांचे पुत्र.

९८।। खासा.

७२ खडोजी पवार.

७३ येशवतराव शिंदे

१७१।।

७२

२४३।।

- ७५॥ गोविंदराव कोकरे.
 ९६॥ भुजगराव सावत.
 ७५॥ आनंदराव घोरपडे.
 ७५॥ म्हसाजी शेडगे.
 ७४॥ गगाजी येगील.
 ७४॥ भगवंतराव कृष्ण.
 ७४॥ केदारजी झावर
 ७६॥ बहिरजी सलगर.
 ७६॥ राणोजी रणनवरे
 ७६॥ भिवजी काळे.
 १०१॥ बहिरजी शितोळे.
 ७५॥ मल्हारजी लवटे
 ७६॥ आवाजी लवटे.
 ७५॥ धुळाजी शेडगे
 १०२॥ काशीराव कोकरे.
 १०२॥ जानराव खराडे.
 १०४॥ मानाजी जगदळे.
 १४८॥ विसाजी गणेश वागमारे.
 ३५०॥ निळकंठराव रामचंद्र.
 २०३॥ अमृतराव गावडे
 २००॥ भुजगराव गावडे.
 २००॥ साबाजी निंबाळकर.
 १९८॥ गोविंदराव सदाशिव.
 १४७॥ जगन्नाथ रघुनाथ.
 १५१॥ गोपाळराव बापूजी
 १००॥ राजाराम रघुनाथ.
 २९५॥ हैबतसिंग.
 २९२॥ कृष्णसिंग.
 १५३॥ कान्हाजी खडक.
 २९५॥ महिपतराव भवानी.
 ९८॥ खडेराव बल्लाळ.
 ९९॥ आपाजी मल्हार, दिमंत रामचंद्र शिवाजी.

- २९६। गणपतराव विष्णु
 १४०।।। मानसिंगराव जगताप.
 १४०. परशराम महादेव कुंटे.
 १९६। बळवतराव मुढे
 १४०। भिकाजी जनार्दन.
 २०३ रामचंद्र टच्छाराम.
 ३६१।। लक्ष्मण गगाधर.
 १९६ मैराळजी पायगुडे.
 १९८।। भास्कर जगन्नाथ
 २५२ सिद्धेश्वर नहिपतराव.
 ३९४।। दादू माहात
 १९९ गिरजार्जा वगे.
 १००।। बापूजी बल्लाळ भावे
 १०१ सुभानजी चावुकस्वार
 १०२ गोदाजी चावुकस्वार.
 ३०३ जयसिंगराव निकम सरनोवत.
 १०२ चिमाजी पवार
 १०२ सखाराम चावुकस्वार
 १२४। मिरजा कासब वेग साडणी.
 ४८।। मिया बल्लद माणीक मातदार.
 ११२९७।। दिमत दौलतराव शिंदे.

४१२८ खासा.

१८२३।। मातोश्रीस.

४२४।। वहिण.

४५१।। स्त्री सौ

४२५।। आवाजी रघुनाथ चिटणीस.

४०१ सदाशिव मरुहार.

२५२ बाळाजी लक्ष्मण

३९२ बाळाजी अनंत.

२४८ सदाशिव बापूजी.

२४९ नारायणराव जिवाजी.

२५१ मोरो बल्लाळ.

- ३००॥ कृष्णाजी रघुनाथ.
 २४८॥ हरि अवाजी चिटणीस.
 १५०॥ माधवराव वाजी
 ३०२॥ रामजी पाटील.
 ३००॥ रायाजी पाटील.
 ३०० कल्याणराव कवडे.
 ३०१ लाडोजी शितोळे.
 २४९॥ हसनभाई
 ९८॥ सखाराम.

११२९७॥

- ३७२॥ मीरा महात.
 १०१ घोडीं निसवत निळकठराव जगताप.
 १५०॥ घोडीं निसवत येशवतराव त्रिंवक
 १४८॥ हैवतराव पलाडे
 १९७॥ विठ्ठलराव मल्हार, धोंडो मल्हार याचे वंधु.
 २९९॥ वाजीराव गोविंद वर्धे
 ७७ घोडीं निसवत मलोजी पवार.
 २०१५ दिंमत अल्ली वहादर
 ८११ समनेरवहादर.
 ७०४ मातोश्रीस.
 ४०० टोघी स्त्रियास.
 १०० कन्या

२०१५

- ३४७॥ आवाजी गणेश.
 १५२ खासा.
 १९५॥ महादजी अनंत.
 ॥ बासनास.

३४७॥

- १७९ बहिरजी मुळे.

३४०॥ दिमत आनंदराव बाबर

१९५ खासा.

१४५॥ जैतोजी बंबर.

१. वासनास.

१९५॥

१४५॥

३४०॥

१४९ विठ्ठलराव निकम.

१५१ माधवराव भोईटे.

१४८ राजजी दिघे.

१४९॥ गणेश हरि, येसाजी हरि यांचे बंधु.

१२३४॥ निसबत चिंतामणराव पांडुरग.

५९९ खासा

१४७॥ गणेश वाजीराव.

२३९॥ जनार्दन अनंत.

१५० नारायण भिकाजी

९८॥ मोघम पागा.

१२३४॥

१०८९॥ दिमत परशराम रामचंद्र.

७८७॥ खासा.

३०२ हरि परशराम, पुत्र

१०८९॥

५२० पांडुरग कृष्ण गोडबोले

१०० सटवोजी माजरे

१५० वळवंत सुभराव

१९७॥ वळवंतराव नागनाथ कुगावकर.

१५० अवधूतराव येशवत

१५४ हैवतराव शकर

७६० येशवतराव तापकीर.

७९७०३॥ शिलेदार सनगें.

आंख.

५०४॥ दिंमत शिवराव पवार.

२५२॥ खासा.

२५१॥ धिरोजी पवार.

॥॥ वासनास.

५०४॥

२५० शेखमिरा वाईकर.

११०४॥ दिंमत पाडुरग बाबूराव जोशी.

५०२ खासा.

३२० मातोश्री कमलजा वाई.

२७९ स्त्री सौ.

३॥ वासनास.

११०४॥

७८९॥ तुकोजी पवार.

४०२ खासा.

२६२॥ मातोश्री गंगावाई.

१२५ बाजी खंडेराव कारकून.

७८९॥

७४॥ संताजी यादव.

१२५॥ तुळसाजी पवार.

१०३ वळवंतराव चोपडे.

७७॥ नरसिंगराव रणदिवे, शकराजी रणदिवे यांचे बंधु.

३०३ निळकंठ आवूराव जोशी.

३६०॥ मातुश्री लक्ष्मीवाई, बाबूराव सदाशिव जोशी यांची स्त्री.

८३०॥ दिंमत सदाशिव पवार.

४०७ खासा.

२९५॥ हैवतराव पवार.

१२८ रामकृष्ण विश्वनाथ, रावजी गंगाधर यांचे पुतणे.

८३०॥

१६१॥ दिमत शेठ्याजी पवार.

१०१। खासा.

६०। खंडोजी नलवडे.

४४३॥ दिमत सुभानराव नाइक निवाळकर.

२९४॥ खासा.

४८॥ जिवाजी गोविंद कारकून.

१००॥ वापूजी शंकर कारकून.

४४३॥

४५५। कोकर मडळी.

५१ वीवजी कोकर.

५०॥ गगाजी पर्वतराव.

५० संताजी कोकर.

५०॥ कनकोजी कोकर.

५०॥ रामराव विन सोनजी कोकर.

५०॥ मानाजी देवकोत.

५१ वावाजी कोकरे.

५० म्हाळाजी भिसे.

५१। कृष्णाजी भिसे.

४५५।

३५१॥ दिमत मानसिंग नाइक.

३०३। खासा.

४८॥ निवाजी गोविंद कारकून.

३५१॥

२७५६ दिमत खंडेराव विठ्ठल.

७९९ खासा.

१७५५ नरसी खंडेराव पुत्र मास.

२०२ चिमणाजी खंडेराव.

२७५६

१७४ जगताप पणदरेकर.

९७॥ अभिमन्युराव जगताप.

७६॥ देवजी जगताप.

१७४

३४२॥ दिमत खडेराव जाधव भुईजकर.

२४४ खासा.

९८॥ सदाशिव भालचद्र कारकून.

३४२॥

२३९८ निसवत कृष्णराव वळवंत.

१२९६ खासा.

१०० नारो भिकाजी.

७५ काशिनाथ लक्ष्मण.

७५ विठ्ठल माणकेश्वर.

७३ रामचंद्र माणकेश्वर.

९८॥ हणमंतराव जाधव.

१२५॥ हैवतराव जाधव.

७६॥ मावजी जगताप.

७३॥ तायाजी सोळसकर.

७५॥ सभाजी घोलप.

१००॥ काशीवा घोलप.

१०१॥ लक्ष्मण भगवंत.

७६॥ पिराजी जगताप.

५२॥ शिवाजी गावडे.

२३९८

५१९॥ शिराळकर मंडळी.

७२॥ मल्हारराव.

७५॥ गोविंदराव शिराळकर.

४९॥ राजाराम लक्ष्मण.

५२॥ माणको व्यकटेश.

५०॥ चिमणाजी बाबूराव.

५२॥ गंजवाजी यादव.

५०॥ मिताजी मदले.

४९॥ सठवाजी यादव.

७६॥ त्रिवक महादेव शिराळकर.

५२९॥

४४८॥ जाधव मीरवाडीकर.

१००॥ आनंदराव जाधव.

९९ रायाजी जाधव.

९९ जोत्याजी जाधव.

१५० जाधव मीरवाडीकर मोघम.

४४८॥

२०१ लुकमाजी यादव.

२९४॥ येशवंतराव यादव.

२००॥ महिपतराव थोरात.

५० गोविंदराव साळोखे.

१५१॥ आपाजी वर्गे.

१००॥ वाळाराम वेणीदास.

१०१॥ दुर्गोजी शिंदे.

१०० राजजी लभे.

७५॥ फतेखान जुन्नरकर.

१००॥ कृष्णाजी जाधव.

२५२ दिमत रघुनाथ घाटगे.

२०१ खासा.

५१ आनंदराव जनार्दन कारकून.

२५२

१४४॥ परकाळे मंडळी.

७१॥ नरसिंगराव कृष्ण वाडदेकर.

७३ रखमाजी परकाळे.

१४४॥

२९९ गुत्तीकर.

१४८ रामराव नरसी.

१४७ नरसिंगराव आहोबळ यांस.

२९५

६९७॥ जाधव वाघोलीकर.

१९८॥ मळोजी जाधवराव.

२४९॥ जोत्याजी जाधवराव.

२४९॥ संभाजी जाधवराव.

६९७॥

१०० भगवंतराव धुमाळ.

१००॥ नाइकजी धुमाळ.

११२६ रंगराव त्रिंबक राजेवहादर.

३९८ खासा.

२२०. चिराजरी निशाणास

२५४। गोपाळराव त्रिंबक, बंधु

२५३॥ माधवराव त्रिंबक, बंधु.

११२६

१७६॥ बढे मंडळी.

१०१ माणकोजी बढे.

७५॥ भगवतराव बढे.

१७६॥

२७५ लेले मंडळी.

९९॥ बाबूराव अनंत.

१००॥ गणपतराव राम.

७५ नरसिंगराव शंकर.

२७५

१९९॥ शितोळे न्हावीकर.

१५० बजाजी शितोळे.

४९॥ मबाजी शितोळे.

१९९॥

२५१। तुकोजी रविराव.

१०१ खासा.

७५ सखाराम रविराव, जानराव यां

७५। मानाजी रविराव.

२५१।

५४७॥ वारावकर मंडळी.

७४॥ महिपतराव.

७४॥ सजेराव.

१०० हणमंतराव.

७५। दौलतराव.

७२॥ आनंदराव.

७५। खंडेराव.

७५। चिड्डलराव वारवकर, संताजी वाराव

५४७॥

५६२। शितोळे कुसेगांवकर.

१५०। हैवतराव शितोळे.

७५। अनसोजी शितोळे.

७५। अमृतराव शितोळे.

१००॥ दादजी शितोळे.

५० रघुनाथ शितोळे.

५१। गोविंदराव शितोळे.

६० यमाजी शितोळे.

५६२।

२९७ मीरखान टोके.

१४९ रणमस्तखान.

१४८ दावेदारखान.

२९७

३०३५। कारकून शिलेदार वाड्यांतील.

५०॥ गणेश सदाशिव.

- १२५ रामचंद्र अनंत आवळसकर.
 १५० सखो विश्वनाथ साने.
 ७६ भिकाजी महादेव जोशी.
 ५१ नारो कान्हो ठोसर.
 २०३ मोरो विश्वनाथ भाट्ये.
 ५२ सदाशिव गणेश फाटक.
 १०० कृष्णाजी नारायण लिमये.
 ७५ वामनाजी वल्लाल दामले.
 १०० विसाजी लक्ष्मण आपटे.
 १०० भास्कर काशी जोशी.
 १०० महादाजी घोंडदेव साठे.
 ५० वाळाजी कृष्ण वेहरे.
 १०० भिकाजी कृष्ण आगाशे.
 ५२ रामचंद्र विश्वनाथ गोखले.
 ५२ शिवराम सदाशिव परांजपे.
 ९८ दिनकर वल्लाल भटभडे.
 ३०० आवाजी वल्लाल ठोसर.
 १०४ गोविंद हरी बर्वे.
 ६२० विठ्ठलराम, निसवत वाफर्नास.
 ७५॥ वाळाजी अनंत केळकर.
 १२५ विसाजी राम बर्वे.
 ७५ वाजी वल्लाल वेहरे.
 २०१ रामचंद्र नारायण गोरे.

३०३५॥

१५३॥ शितोळे अवसरीकर.

७६ बाबाजी शितोळे.

७७॥ लाडाजी शितोळे.

१५३॥

४९॥ बहिणाजी हेला.

५८२॥ निगडे मंडळी.

९१॥ खंडेराव निगडे.

९७॥ येशवंतराव निगडे.

९८। आनंदराव निगडे.

९५ परशराम महादेव कारकून.

२००॥ निगडे मंडळी मोघम.

५८२॥

१२८ हवैतराव गावडे.

३०२ राघोजीराव निवाळकर.

१५८५। घोरपडे मंडळी.

७६॥ फत्तेसिंग घोरपडे.

९७। विठोजी घोरपडे.

१०२॥ शाहाजी घोरपडे.

१४६। वाळाजी घोरपडे.

७६। जोत्याजी घोरपडे.

७५। जनकोजी घोरपडे.

१०११ निसवत मालोजी घोरपडे.

६६६॥ खासा.

३४४॥ नारायणराव घोरपडे.

१०११

१५८५।

२९७। येळकर मंडळी.

९८॥ कुसाजी येळकर.

९८। निळकंठराव.

१००॥ खराजी येळकर.

२९७।

१७२९ दरेकर मंडळी.

८२७॥ हणमंतराव दरेकर.

३०४ जयसिंगराव.

३०१॥ सुमानराव.

२९६ रामराव दरेकर.

१७२९

५०० गौरी मंडली गोपन

२७६ निगवत पुष्कर.

१०१ निळकट दळवत, कृष्णराव हरी याचे पुतणे.

१७५, गोविंद ज्ञानराव नुषेकर

२७६.

१०५१ नुषेकर.

९७॥ मंगवत गेहेराव

९७॥ मंगराव निगराव.

१०५१

१०० गोमते मंगराव

१००१ नर्मदागंग गोमते.

५१॥ गोमती गोमते.

१०२

१०१॥ गोहिने मंगरे

१०१॥ हरीराव.

१०१॥ अच्युतराव.

१०१॥

१००॥ विमानराव लक्ष्मण

१०१॥ गंगा गी गोरे.

१०१॥ विवदती गोमते

१००॥ भार्गव गंगत मृगानमिग गजे नाटवीकर.

१००॥ मन्नाजी राऊत.

१०१॥ बलिराव जगनाथ.

१०१॥ ज्ञानराव नाटक निवाळकर.

९६॥ दावलजी शिर्ताळे

१००॥ बाजीराव पाटणकर.

१०३॥ तीर्थोजी जाधव. कुमारावाकर.

१०५॥ येशवतराव निरुग.

०८ राजवग्वान.

- १२६ सताजी मोहिते
 ३०० आनदराव नाइक निवाळकर.
 १९५॥ गुलजारखान ठोके
 २७३॥ भगवंतसिंग वैस.
 १४७॥ गणोजी शिर्के.
 १५० नरसिंगराव गोविंद.
 ९७॥ वावूराव टाभाडे.
 २४९ जनाजी घाटगे.
 १०१॥ अमरसिंग रजपूत.
 ३०३॥ जयरामराव पाटणकर
 १०१॥ रघुनाथ थोरात.
 ५२ विठ्ठलराव भगे, चिंचोलीकर.
 ४०३ अमरसिंग जाधवराव.
 १५१॥ सिंदराम शिंदे.
 १५२ मुकुंदराव पाटणकर
 ३०४॥ महिपतराव घोरपडे
 ३०३॥ बाळकृष्णराजे भोसले
 २५३ शिवाजीराजे भोसले.
 २९९॥ भगवतराव कदम.
 ३०१॥॥ धारराव कदम
 १४५॥ मनाजी भापकर
 १७५ जानाजी ढमढेरे
 ६५०॥ मानाजी शिंदे.
 १५२ निळकंठराव मोहिते.
 ३९७ आवाजी बाजी घाटगे.
 १४९॥॥ दत्तात्रय विठ्ठल रास्ते.
 २४४ राघोजीराव पाटणकर.
 ३००॥ रघुनाथराव मोहिते.
 २९५॥ नारायणराव पाटणकर
 ९८॥ अमृतराव पासलकर
 २४५॥ आवाजी जाधव, अलशिवकर.
 १४८ शिंदोजी घोरपडे

- १०२ हकीमखान ठोके
 १९७॥ माधवराव भापकर.
 ३०४॥ आणगोजी नाइक निंबाळकर.
 ९६॥ विवाजी कामथे.
 ३०५॥ काशीराव रास्ते.
 ५५०॥ हिरोजीराव पाटणकर.
 ७५ आनंदराव मान्ये.
 १९९ शाहामीरखान रोहिले.
 १४८ दिनकर मल्हार कानिटकर.
 १९८॥ जनकोजी माहाडीक.
 ५५१ दारकाजीराव पाटणकर.
 ३२७ कृष्णाजी नारायण जोशी.
 १९२॥ लक्ष्मण नागनाथ.
 २०१ श्रीनिवास नारायण कानिटकर.
 १९९ गोविंदराव येशवत कानिटकर.
 १०११ येशवतराव वारावकर.
 ४९८ रामचंद्रराव घोरपडे.
 १५२ शेख गिराजुदीन.
 १५३॥ गोपाळ धोंडदेव जळेगावकर.
 १५२॥ वावुराव हरी.
 १४५॥ व्यासराव अनंत, अंताजी माणकेश्वर याचे पुत्र.
 २००॥ नाइकजी राजे भोंसले.
 १५० देवजी शिर्के.
 १२६॥ नरसो तुकदेव.
 १५३ मानाजी सलगर
 १००१ माणिकराव धायगुडे.
 १००॥ वहिरो मुकुद.
 १५०१ दावलजी निंबाळकर.
 ९७॥ वहिरजी बोधे.
 ५० आनंदराव वेर्गे.
 ५२॥ घनःशाम थौरात.
 १४९ बलवंतराव कदम.

- १५१ केसो कृष्ण दातार.
 ३९९ सावाजी नाइक निंवाळकर.
 २०३ अमृतराव भोंसले.
 ५०॥ हरजी ढमढेरे.
 ९७ येशवतराव भिकाजी सुळ.
 १०२। माधवराव मुळे.
 ५० मिताजी सरकस.
 ९७ वैजोजी जगताप.
 १०१॥ पिलाजी ताकपीर.
 १००॥ तानाजी तापकीर.
 ७६। आनदराव जगताप, मोरगावकर.
 १५२ राघो विश्वनाथ गोडवोले.
 ४८॥ हैबतराव मोहिते
 १०१ हैबतराव खताळ.
 ७३। खडेराव गौळी.
 ७८॥ पिलाजी कटम, गिरवीकर.
 ७७ गोविंदराव मोरे.
 ९५॥ शहाजी खलाटे.
 ९७॥ सताजी रणदिवे.
 ७३॥ मकाजी काकडे.
 ७६ आनंदराव निकम
 २९४॥ चंदरराव पवार.
 २९८॥ मल्हारराव पवार.
 ४०३ खडेराव त्रिंबकराव वाडेकर.
 ७६ वाजी जगताप.
 १०२ माणकोजी साठे.
 ९८। महमद सुलतान मावळे, जुन्नरकर.
 १०१॥ रामचंद्र गाईकवाड.
 ४८ सयाजी वेर्गे.
 १९७॥ मेघ.शामराव नागनाथ.
 १००॥ विठ्ठलराव नागनाथ.
 ७५॥ गोपाळसिंग गौतम.

- ९९ रघुनाथ जाधव.
 २४५॥ नरसिंगराव शिंदे.
 २५०॥ सटवाजी शितोळे.
 ९५। येशवंतराव बारावकर.
 १४६। दाजी भोईटे.
 ७४। जानराव घाटगे.
 २४४। भिवराव जाधव.
 ७५ मल्हारराव निगडे.
 १९९। येशवंतराव शिंदे.
 २०१। हट्टेसिंग हौस.
 २५१ गोविंदराव काकडे.
 १००॥ हणमतराव घोरपडे.
 १००॥ हैबतराव लेभे
 १२९ अमृतराव काकडे.
 ७६॥ सुभानराव माने.
 १५०॥ राघोजी कदम.
 १००॥ सदाशिव जाधव.
 ७५। हैबतराव जाधव.
 ७५॥ अमोजी चव्हाण.
 १०३॥ रघुनाथराव शिंदे.
 १०१॥ वेंकटराव चव्हाण.
 ७५। आनंदराव शिंदे.
 १०१ सटवाजी घोरपडे.
 ७५॥ भिवराव ताळे.
 ९८। महमदअल्ली कडपेकर.
 १०० सैद हैदर.
 १०२॥ मिर्जा मोगलवेग.
 १०१ गंगार्जी वावर.
 १००॥ आनंदराव सखाराम
 १०१। दौलतराव सोमवंशी.
 १०१। मल्हारराव सोमवंशी.
 ७४। खान महमद नगरकर.

- ९९॥ येशवंतराव मसाले.
 ९८। सुभानराव निवाळकर
 ७५। गगाजी नलगे.
 ७३॥ मुलतानजी निवाळकर.
 १०१ दारकोजी निवाळकर
 ७४॥ वेंकटराव थोरात
 १०४ महिपतराव मालसीकारे.
 १००॥ बहिरजी नलगे.
 ९९ सदाशिव येशवत खडाळकर.
 ५९॥ पर्वतराव मान्ये.
 ७४॥ कादरदादखान, निसवत फाजल अलिवेग.
 ९८। कृष्णजी ताटे.
 ७४॥ धोंडजी शिंदे.
 ७६॥ लक्ष्मणराव येशवंत.
 ९५। हणमताराव निवाळकर.
 १२५ रस्तुमराव जाधव, शिंदखेडकर.
 ७५ खडेराव गाडे.
 १०१ वाळाजी विष्णु सहस्रबुद्धे.
 १५२ चिंतो रामचंद्र लिमये.
 ७६॥ सर्जेराव खलाटे.
 ७५ गोविंदराव सूर्यवशी
 ९६ नारायणराव गोविंद.
 ७३॥ कृष्णराव जाधव, शिंदखेडकर.
 ९६॥ होनाजी चवाण, आटपाडीकर.
 ९८ मुरारराव चवाण.
 ३०८ गणपतराव कान्हेरे, कुरुदवाडकर.
 ६९५। डिमत रघुनाथराव निळकठ.
 ५९७ खासा.
 ९८। विसाजी नारायण वांडेकर.
 ६९५।
 १४८। विठ्ठलराव गुरुधोत्तम भिंगळवेडेकर.

- १५०॥ विष्णु-लक्ष्मण भगळवेढेकर.
 १५१॥ मोरो श्रीपत, श्रीपतराव मोरेश्वर याचे पुत्र.
 ३००। माधवराव गंगाधर, गंगाधर गोविंद याचे पुत्र.
 २०० काशीराव खडागळे.
 ७५ विठ्ठजी भालेराव.
 ७४॥ दाजी रामचंद्र.
 १५२ खडेराव दौलत.
 ७३॥ सामाजी गायकवाड.
 ७२। सुभानराव शेळके.
 १४९- वळवतराव आबीकर.
 ९९॥ खडेराव-रणसिंग
 १०१। विष्णु धोंडदेव गुण्ये
 २५० विठ्ठल धोंडदेव.,
 १७७॥ दुर्गोजी शिंदे.
 १००॥ जोत्याजी फडतरे.
 १२४ बहिरजी शिरके
 ४१८। विठोजी चव्हाण हिंमतबहादूर.

२९७॥ खासा

१२०॥ जानराव चव्हाण, पुत्र

४१८।

४५६॥ दौलतराव धारगे. कितुरकर.

२०३॥ खासा

१२७ विश्वासराव धारगे.

१२६ पिराजी धारगे.

४५६॥

१२६ येशवतराव परळीकर.

१४५। रामजी भोईटे, आरडगांवकर.

१७१ पिराजी सर्जेराव घाटगे, कागलकर.

२९४॥ निळकठराव शिंदे, मनोळीकर

८५७ थोरात गोठखडीकर

२०५॥ कृष्णाजी थोरात.

२०० परशराम थोरात.

१५१॥ खंडेराव थोरात.

७५ केदारराव थोरात.

१२४॥ मुरारराव थोरात.

१००॥ वापूजी थोरात.

८५७

६०१ पाटणकर.

२०० बहिरराव पाटणकर.

२०० जोत्याजीराव पाटणकर

२०१ मानसिंगराव पाटणकर.

६०१

१०० व्यंकटराव मापकर.

२०२ येशवतराव बिन कृष्णाजी थोरात.

२०२ बहिरराव मापकर.

२७८॥ जबरखान सावनूरकर.

९७। हरबाजी नरसी धायगुडे.

५९२॥ निंबाळकर आकळुजकर.

२९१॥ गिरजोजी नाइक.

३०१ मालोजी नाइक.

५९२॥

७५॥ हणमंतराव मोरे कापळेकर

१२२ वेंकटराव चव्हाण, विठोजी चव्हाण हिंमतबहादुर
याचे पुत्र.

९०४॥ दौलतराव हिंदुराव घोरपडे.

६०४ खासा.

३००॥ सभाजी, हिंदुराव पुत्र

९०४॥

२९५॥ शिंदोजी हिंदुराव, दौलतराव यांचे पुतणे.

४०३ घोरपडे कापशीकर

२०१ मानसिंगराव.

२०२ जीवनराव.

४०३

३३०॥ जीवनराव निंबाळकर.

२४४॥ त्रिंबकराव गंगाधर रेटरेकर.

१४८ रामचंद्र माधव, माधवराव गंगाधर रेटरेकर यांचे पुत्र.

९९॥ हैबतराव गावडे.

४८॥ बाबूराव बर्गे

५०॥ बहिणाजी झरेकर.

२४२॥ रुस्तुमराव पांडरे शरफजमुलुक, दिमत फत्तेसिंग भोंसले

३५१ गणपतराव आनंदराव मेहेंदळे.

१२४॥ त्रिंबकराव बाडे.

१४५ येशवतराव बाडे.

३०५ जोगोजी घाटगे.

२४४॥ शंभूसिंग जाधवराव.

९४॥ साबाजी जानकर.

१२३ महमदसाहेब जुदीन.

३०२ महादजी शितोळे मांजरीकर.

७३॥ सज्येराव जगताप.

७५ जानराव जगताप.

७३॥ हैबतराव साजप.

९८॥ त्रिंबकराव ढगे

७६ उदाजी भोंसले.

७४ निंबाजी जगताप.

१५१ मानसिंग मान्ये, म्हसवडकर.

९८॥ गोपाळ शिवराव कडेकर

७८ विठोजी खळदकर.

९९ संताजी साळोखे.

५० नरसिंगराव ताळो.

- ७४॥ रामचंद्र गोपाळ.
 ७५। दर्याजी काळे कोल्हारकर.
 ४८॥ सुभानराव सुल, मलोजी सुल यांचे पुत्र.
 ९६. चंदरराव रणसिंग.
 ५१॥ कृष्णाजी हरफळे, चिमाजी हरफळे यांचे पुत्र.
 ७३॥ जानराव लावखंडे.
 ७५। माधवराव काळे, घोडेगांवकर.
 १००। संताजी ताटे
 ७५ येसाजी वावूराव.
 १५१ मिर्जा मानुकवेग.
 ७४॥ आत्माजीराव सर्वे.
 ७६॥ वगाजी चिंतामण वेहरे.
 २५५ चवाण निंवागावकर.

५१॥ लक्ष्मणराव चवाण, माधवराव यांचे पुत्र.

१०२। कृष्णाजी चवाण, रघुनाथ चवाण यांचे पुत्र.

१०१ आवाजी चवाण.

२५५

- ९९ सताजी वीन सखोजी निवाळकर.
 १५१। परशराम घाटगे.
 ७५ नारायणराव सावंत, दानवाडकर.
 १०१॥ अनसाजी रणदिवे.
 ७६॥ आनंदराव नारायण उखाडेकर.
 १०१। मुकुंदराव चवाण.
 १०१॥ आपाजी चवाण
 ९९ आवाजी जाधव वाडीकर.
 ७९ रामचंद्र विश्वनाथ, विसाजी वल्लाळ कारकून निसवत
 वाडीकर यांचे पुत्र.
 ७५ चापाजी गाईकवाड
 ४७॥ अमृतराव कदम.
 ७५ भिवाजी काळे.
 ७७ मानाजी काळे.

- १०१॥ शिंदोजी वावर.
 ७३ जीवनराव नरसी चिकोडीकर.
 १०३॥ खत्रोजी वाग, विरजी वाग यांचे पुत्र.
 ९४ वाळ्जारी नाइक सायना.
 ७७ हैवतराव झरेकर.
 ७४॥ गोपाळराव रामचंद्र घोरपडे.
 ७३॥ महिपतराव चवाण.
 ७५॥ जनार्दन गोविंद कारकून शिलेदार.
 १०२॥ वेंकटराव काळे.
 ९६ सटवाजी धायभर.
 १५०॥ वाळ्जारी काशी कात्रे.
 २९६॥ माधवराव रामचंद्र.
 ७३॥ सुभानजी रायनादे.
 ७८ रामराव गोपाळ.
 १००' खडेराव निळकंठ रास्ते.
 २९८ रघुनाथराव निळकंठ, धोंडो दत्तात्रय यांचे नातू.
 १९८॥ सखाजी शिर्के.
 १०१। विठोजी सुर्वे
 १०२ तुकाजी कदम, नागोजी कदम यांचे पुत्र.
 ६९८॥ गंगाधरराव भिकाजी रास्ते, दिंमत आनंदाराव
 भिकाजी रास्ते.
 ३९५॥ खासा.
 ३०३ व्यंकटराव गंगाधर, पुत्र.
-
- ६९८॥
- ९५॥ कृष्णजी अनंत कारकून, दिंमत आनंदाराव भिकाजी रास्ते.
 ९८॥ लक्ष्मणराव डफळे
 ७५ कृष्णराव पाटणकर.
 ७२ नागोजी इंदलकर.
 ७७॥ वळवंतराव होगळे, बाजीराव होगळे यांचे पुत्र.
 १४९॥ लक्ष्मणराव दमढेरे.
 ७१॥ त्रिवकराव सानप.

- १२५ जगन्नाथ लक्ष्मण मेहंदळे.
 १००॥ त्रिंबक सोनदेव
 ५०० गेये, लवये, जलगे वगैरे गायकवाड मंडळी.
 ७८ वाघोजी शिर्के.
 १००॥ लक्ष्मण गिधड, गिधडमंडळी.
 १५० मोठे मदन पंचभाई.
 १५२ मिर्जा अस्कर अलीबेग.
 ६० जानराव होगले.
 ५०१ निंवाजी भोइटे.
 ५०१ नरसिंगराव भोइटे.
 ६० हणमतराव अदमणे.
 ६११ पुरुषोत्तमराव सदाशिव.
 १९४१ बळवंतराव काशी, काशी वल्लाळ याचे पुत्र.
 १९१ विष्णु रघुनाथ पानसी
 ५९॥॥ मेघःशाम आनंदराव परीचकर
 १०० गणपतराव वर्गे.
 १५० मनोहर भगवंत.
 ७६॥॥ कृष्णाजी जनार्दन, जानो वाबूराव याचे पुत्र.
 ७५ मालजी पवार
 ७२॥ रत्नोजी नाग टिळक.
 ७६१ सुलतानजी मान्ये.
 ७५ हैवतराव भापकर
 ७५१ फिर्गोजी कदम
 २९३१ येशवतराव गगाधर
 ९९ मास्करराव गणेश.
 १५० लक्ष्मण रामचंद्र पुरंदरे.
 १५० भिवराव खडेरार
 २०५ मीर सफीउल्लाखान त्रिंबककर.
 १०० आनंदराव लक्ष्मण पुरंदरे
 १२७ महादाजी विठ्ठल, दिंमत त्रिंबकराव अमृतेश्वर.
 १००॥ उत्ताजी भोपते
 १५० गगाधर शंकर पुरंदरे.

- १२६ मोरो सदाशिव साठे.
 ९९॥ बहिरजी काळे.
 १००॥ येशवंतराव काळे.
 ५१ दिमत बहिरजी काळे—(नांव दाखल नाही)
 ६०॥ निंबाजी शिराळे.
 ९७ बळवंतराव काळे.
 १०० माल शिकारे कुवेगांवकर.
 १२३ विश्वासराव नारायण भावे.
 २७५ शेखअबदुल कडपेकर.
 १०१॥ पांडुरंग गिरसाजी.
 २५३। खंडेराव घोरपडे.
 २४९॥ राघोजी लाबहाते.
 १२१॥ मायाजी शिल्मिकर याचे पुत्र.

७९७०३॥

किरकोळ सनगें.

- ६४४० दिमत भोंसले, रवाना नागपूर.
 १६६० रघोजी भोंसले खासा.
 २५०३ परसोजी भोंसले.
 ३५२ भवानी काळे.
 ९ बासनास कापड.
 १९,१६ व्यंकाजी भोंसले.
 १५६४ खासा.
 ३४६॥ श्रीधर लक्ष्मण
 ५॥ बासनास कापड.

१९१६

६४४०

- १२६॥ बाबूराव कृष्ण किल्ले सातारा.
 २०२॥ कृष्णाजी अनंत.
 १५६। बाबूराव विश्वनाथ वैद्य रवाना

५८८८॥ दिमत नवाव निजामअल्लीखान.

११२७॥ मौजुद्दौले खाना भागानगर.

१०१ कृष्णाजी देवजी.

२१२१॥ रेणोराव धोंडाजी रायराया.

१०६७ खासा

१०५४॥ पुत्र.

२१२१॥

२०३४॥ मीर अलम.

११२६ खासा.

९०८॥ पुत्र.

२०३४॥

२४९॥ रघोत्तम हैवतराव.

२५४॥ वावूराव वकील.

५८८८॥

५०१ विठ्ठल हरी.

३८१८॥ मिरजा मुजफ्फरवस्त शाहाजादे

८३५ नवाव अकबर अल्लीखान.

२४९॥ येशवतराव दाभाडे.

१३७८ इतमातदौले, गाजद्दीनखान यांचे पुत्र.

१२०८ उमदावेगम

८०९॥ दिमत भोंसले.

४०१॥ कृष्णराव माधव

१४५ रामचंद्र दादो.

१०२ बाळाजी शिवदेव.

१०३॥ अमृतराव.

५७॥ उदाजी नाइक.

८०९॥

४४० वापूजी आवाजी वासरे.

- २४७० वाळाजी जनार्दन फडणीस.
 १९८॥ गोविंद वाजी जोशी.
 २४८॥ गोपाळराव राम.
 १५२ त्रिंक्क जयराम, जयराम कृष्ण बापट यांचे पुत्र.
 ७६। महादशेट वीरकर.
 २८६। काशी बल्लाळ, निसवत गाडदी.
 १८९ खासा.
 ९७। सेख मुलतान सेख लाल गाडदी.

२८६।

- ११२० चिंतामण हरी फडके.
 ७५॥ अंताजी वापूजी.
 ७६॥ रामशेट त्रिन हरशेट वीरकर.
 ६९७। वकील निसवत बुंदेले.
 २९६॥ पृथ्वीसिंग.
 २४८। भवानीसिंग, पृथ्वीसिंग यांचे पुत्र.
 १५२॥ मानसिंग.

६९७।

- १०० जनार्दन गोविंद खिजमताराव.
 ११५३॥ महाराव जसवत निवाळकर.
 २४४॥ रामचंद्र आवाजी वानवळे.
 २५५ मुसानारज.
 ९०० मुलें वाड्यांतील.
 १९९॥ गोविंदसिंग.
 ३०२। त्रिंक्कसिंग.
 १९७ बहिरसिंग
 २०१ महिपतसिंग.

९००।

- १०१॥ रामचंद्र कृष्ण रिसवूड, आदवानीकर.
 २४८॥ येशवंतराव महादेव नगरकर.

१४८ नारो बाबूराव वैद्य.

१५० गोविंदा जेठी.

१४७ मिना जेठी.

९९। तिमा जेठी.

१५१॥ गोविंदराव माणकर.

१२६॥॥ येशवतराव नरगुदकर.

२०२ विठ्ठल गोरक्ष वकील गोवेकर.

६००॥॥ मिस्तर मालीट वकील, निसवत इंग्रज कलकत्तेकर.

२४९॥ नुरदी हुसेनखान, निसवत इंग्रज कलकत्तेकर.

७४॥॥ वकील दिंमत जावितजग.

१०० गिरमाजी विठ्ठल, निसवत खंदारकर.

२२०॥॥ वकील निसवत जमातदार.

१४६ गगाधर नरहर.

७४॥॥ बाळाजी व्यंकटेश.

२२०॥॥

१९५ सदाशिव नाइक वानवळे.

१०३६॥॥ दिंमत तोफखाना.

१९५ माधवराव कृष्ण.

२९७॥॥ सखाराम येशवत.

२०२ भिवराव जयवंत.

३४२ सैदहुसेन गोलंदाज.

१०३६॥॥

२४६॥ सुभानराव वकील सुरापूर.

१५३ नावाजी गौळी, निसवत गोविंदराव गाईकवाड.

१७७ वकील अलफसदन कर्नाळिकर.

९९। रामचंद्र दादो.

७७॥॥ कृष्णराव सुंदर

१७७

६४८। महात दिमत पीलखाना.

१०० गुजर वल्लद दलेल.

७५॥ लालण वल्लद शेख महंमद.

२५०॥ बाळा वल्लद छट्ट.

१२२ मिया वल्लद मदार

१०० हुसेन वल्लद इब्राम.

६४८।

७५॥ शेषो मेलगीर वकील संस्थान गदवाळ.

९९ हणमतराव सभापत.

१००। विनायक नारायण परांजपे.

३७० मनाजी सिदो.

७०४। दिमत पीलखाना, निसवत अल्ली महात.

५०१॥ खासा.

२०२॥ मिया वल्लद मुर्तुजा.

७०४।

१०१॥ दीनानाथजी काशीकर.

६० सौभाग्यवती उमाबाई जोशीण.

९८। बाळकृष्ण लक्ष्मण वैद्य निसवत मानाजी आग्रे.

७५॥ सिनापा तोडमरीकर.

१५०॥ सदाशिव अनंत वेहेरे कारकून निसवत दसर.

२०२ सैद महमद गाडदी.

७६॥ भवानी लक्ष्मण निसवत चंदरराव

६७॥ लाला सीताराम ईब्राम वकील कर्नाळिकर

७१॥ आपाजी जाखदेव निसवत तुकोजी होळकर.

१५१॥ भालदार.

७६॥ मदन वल्लद रस्तुम.

७५ हसन वल्लद भिकन.

१५१॥

१७२ परशराम सिंफी.

१६० सखाजी घोडका.

२५०	पीर मठमठ	
५२०	अबदुल रहिमान बलद शेग अबदुल करीमार औरगावाम	
६०२५	शिजमतगा	
२६२	भवानी नाईक.	१५१ केदारजी येवला
६६०	जानोजी जावक	१९८ जानोजी चवाण
३००	गडोजी पणदग	८१६ हणमता टिळक
२६२	बाबाजी पडवळ.	२०० येमाजी जाधव.
२६२	येमाजी अटगा.	२०० चिवाजी काटक
२२३	भवानी येमाणा	४५० गराजी वायगा
२६०	पिन्हाजी पानमग.	६०५ लक्ष्मण मान्या.
२४०	संभाजी मिटा.	२८० कृष्णाजी उगला
१८८	तानाजी पडवळ	२६८ बाळोजी बळम
२८२	जोगोजी जगदत्रा.	२२६ दत्ताजी आढाव
२६२	गमजी बेकराळ.	२४० हवती जरठा.

६९२५

२५३६ चौपटार.

- ५२० भवानी बलद नटराम.
 ५०८ तुळाराम बलद नटराम.
 २८२ घासी बाा बुडु.
 ३०२ महाभिग बलद मदनसिंग.
 २६६॥ मगु बलद शेख फरीद.
 ६५७॥ जगन्नाथ बलद मदन.

२५३६

७७ परशुराम पवारसिंग पोर्गा

३३९ निसवत खासजी लिव.

१८५ सभाजी धायरीकर.

१५४ तुकाजी साळोखा.

३३९

रवाना आनंदवलीस.

१९६० राजश्री वाजीराव.

१८२० राजश्री चिमाजी आपा.

१२६३ राजश्री अमृतराव.

३४० सौभाग्यवती सत्यमामावाई.

३९६॥ नाटकशाळा.

७० हेमंत.

६७ मैना

६९॥ रूपकुवर.

६४ वसवंत.

६३ चंपक.

६३ उमेदा

३९६॥

१०॥ वासनास सनगें.

८३६ सौभाग्यवती भागिर्थीवाई.

६६२६

२२०१४४१

२२ शहर पुणे, व पेठा.

११५४ (४)—पेठ सदाशिव कसवे पुणे तुम्हांकडे होती त्यास नारायण पेठेंत अर्वा सवैन वस्तीस दाटी जहाली, सवव पेठ वचो विश्वनाथ याजकडे देविली मया व अलफ असे तरी मगारनिल्लेचे हवालीं करणें म्हणोन, वाळाजी कृष्ण यासी. रजव ६

सनद १.

रसानगी यादी.

११५५ (५)—पेठ रविवार कसवे पुणे प्रांत मजकूर येथील कमावीस पेशजीचे अर्वा सवैन कमावीसदारांकडून दूर करून सालमजकुरापासून तागाईत सन समान मया व अलफ सवैन पाच साला मामलत तुम्हांकडे मक्तियानें सांगितली, तरी इमानें रजव ९ इतवारें वर्तोन अमल चवकशीनें करणें, मक्ता दरसाल रुपये.

XXII Poona and its suburbs.

(1154) There is an allusion in this sanad to Náráyan Peth of A D 1773-74 Poona being overcrowded

(1155) The kamâvis of Peth Raviwâr of Poona was farmed out to Anandráo Káshi for Rs. 11,800 annually, from which Rs 888-8-0 was to be deducted on account of establishment expenses.

९७९८८- बरहुकुम गुदस्त सन सलास सैन आकार रुपये.

५१३०॥ पेठ.

४६६७॥- शिवाय जमा.

९७९८८-

२००१॥॥= जास्ती चढ

११८००

एकूण अकरा हजार आठशें रुपये दरसाल जमा मक्ता. पैकी वजा महाल मजकूर
वगैरे नेमणूक. रुपये.

६३५ महाल मजकूर पेशजीप्रमाणें.

२०० कमावीसदार.

१०० परशराम शेट्या.

१०० कुळकर्णी.

२३५ शिवदी प्यादे असामी ८ दरमहा रुपये २५ प्रमाणें अ-
करमोही.

६३५

५३॥ माफ सान्यावद्दल सालगुदस्तप्रमाणें रुपये.

४७॥ फकीरचंद सराफ दिमत त्रिचक सदाशिव पुरंदरे यांचे घराबद्दल.

६ विसोवा नाईक दुकानावद्दल

५३॥

२०० गेर सनदी माजी कमावीसदारास सन सवैनांत मजुरा दिल्ले आहेत त्याप्रमाणें.

८८८॥

एकूण आठशें साडेअठ्ठाशी रुपये दरसालची नेमणूक वजा होऊन बाकी
१०९११॥ रुपये.

यास हप्तेवदी सुद्धा १

१००० आषाढ.

९०० अश्विन.

१००० श्रावण.

९०० कार्तिक.

९०० भाद्रपद.

९०० मार्गशीर्ष.

९०० पौष.	९०० चैत्र
९०० माघ.	९०० वैशाख.
९०० फाल्गुन.	८११॥ जेष्ठ.

१०९११॥

एकूण दहा हजार नऊशें साडेअकरा रुपये सदरहू हत्तेवंदीप्रमाणें साल वसाल सरकारांत भरणा करून पावल्याचा जाव घेत जाणें. रयतीवर जाजती जलेल करू नये. माजी कमावीसदाराचे रीतीप्रमाणें अमल करणें क्षणोन, आनंदराव काशी यांचे नांवें.

सनद १.

नारो आपाजीच्या कीर्दीपैकीं.

११५६ (१०२)—भोज्या शिंदा यांचें घर पेठ शुक्रवार, शहर पुणें येथें आहे, तेथील खमस सधेन मोरी कोतवालीकडून वावली त्याचा आकार रुपये ७ सात रुपये शिंदा मया व अलफ. मजकूर यास माफ केले असेत, तरी कोतवाली शहर पुणें येथील हि- रमजान २९ शेवी खर्च लिहिणें क्षणोन, धोंडो वावाजी कोतवाल शहर पुणें यांचे नांवें. छ. २२ रजव. सनद.

रसानगी यादी.

११५७ (६१२)—३ छ. ३० सफर पदाजी माळी पांढरा वस्ती कसवे पुणें यास तिष्ठ सधेन सरकारची धर्म पवई (पोई) शूद्र लोकास पाणी पाजावयास पेठ मया व अलफ. सोमवार कसवे पुणें येथें नागझरीवर घातली आहे, तेथें पाणी पाजा- जमादिलावल १८ वयास ठेविला, त्यास दरमाहा अकरमाही शिरस्ता छ. १ रविलो- वलपासून रुपये ३ तीनप्रमाणें करार करून तूर्त एक माही रोजमरा रसानगी यादी.

रुपये

११५८ (७३९)—शहर पुणें येथील कोतवालीची कमावीस आनंदराव काशी याज- इसत्रे समानीन कडे होती, ते त्याजकडून दूर करून हल्लीं तुझाकडे कमावीस सागि- मया व अलफ. तली असे, तरी इमानें इतवारें वर्तोन अमल चौकशीनें करणें. कोत- सफर ६ वालीसवधें— कलमें.

FROM NARO APÁJIS DAIRY

(1156) A drain was constructed by the kotwál for a house in A D 1774-75 Shukrawárpeth belonging to Bhojyá Sindá. The cost of construction viz. Rs 7 was remitted.

(1157) An establishment was kept by Government at Nágzari in A. D 1778-79 Poona to give drinking water gratis to persons other than Brahmins

(1158) The office of kotwál of Poona City was t from

तुझांस तैनात सालीना पेशजीप्रमाणे
रुपये.

५०० जातीस.

६६ अप्तागीच्या

५५ दिवड्या देखील तेल.

६२१

एकूण साहाशें एकवीस रुपये तैनात
करार केली असे, तरी कोतवालीचे ऐवजीं
घेणें, मजुरा पडतील कलम १.

तुझाकडे पूर्वी कोतवाली होती, ते वे-
ळेचें फाजील तुमचें देणें निघालें तें आन-
दराव काशी याणीं तिहीं वर्षांत तिहीं
हप्त्यानीं घावयाचा पेशजीं करार केला
असता झाडून ऐवजाचा निकाल करारा-
प्रमाणें करून दिल्या नाही. दहा हजार रु-
पये अजमास देणें राहिलें, सबब तुझाकडे
कोतवालीची कमावीस सागोन रसदेचा
ऐवज सरकारात घ्यावयाचा रुपये ५०००
पाच हजार रुपये करार केल असेत, तरी
छ. ९ मोहरमापासून एका महिन्यानें सद-
रील ऐवज सरकारात पावता करून पाव-
ल्याचा जाव घेणें कलम १

अनंदराव काशी याचे फाजील सरका-
रांत हिशेव होऊन ठरले त्याची निशा
पेस्तर सालापासून तिही हप्त्यानीं तिहीं
सालांत झाडा तुझीं करून घावा याप्रमाणें
निशा देण. कलम १.

अनंदराव काशी यांचे फाजिलाचा ऐ-
वज देविला आहे, हा व तुमचे फाजील
आनंदराव काशीकडून गैरअदा होऊन
देणें राहिले आहे तो ऐवज व हल्लीं रस-
देचे पाच हजार रुपये घ्यावयाचे केले
आहेत, एकूण एकंदर ऐवज कोतवालीवर
तुमचा फिटेटो कोतवालीची घालमेल तु-
मची होणार नाही कदाचित् घालमेल
करणें जाहल्यास तुमचा ऐवज देणें त्यांत
उत्पन्न मिना होऊन बाकीची निशा नव्या-
कडून घेतल्याखेरीज होणार नाही

कलम १.

पांडुरंग कृष्ण यास सरकारातून सर-
अमीनीं सांगितली असे, तरी कोतवाली-
संबंधें कुल कारभार मशारानिल्ले यांचे
इतल्याखेरीज करू नये. ज कर्तव्य तें तुझी
व सरअमीन उमयतां एकविचारें करीत
जाणें कलम १.

A D 1781-82 Anandrao Kashi and given to Gháshirám Sáwaldás.
His salary was fixed at Rs 500 besides Rs 66 for an
attendant to hold an *attāqir* and Rs 55 for a torchbearer. The follow-
ing instructions were issued to him:—

- (1) the clerks and peons employed at the kotwal's office should not be removed without the consent of Pándurang Krishna, the Sar Amin who was appointed by Government,
- (2) two new police posts should be built in Náráyanpeth and, Shanwarpeth, as owing to the want of enough police posts, offences in those parts were not detected,

कोतवालीच्या चावड्याचे वगैरे कोतवाली सवधें ठेवणुकी कारकून व प्यादे याची तहगीरी व वाहाली करणें ते पाडुरंग कृष्ण सरअमीन याचे इतल्याशिवाय न करणें, मशारनिल्ले व तुर्फी मिळोन करीत जाणें. कलम १.

दरकदाराचे हातें दरकाचे कामकाज घेत जाणें. कलम १.

कोतवालीचा अमल सुदामत चालीप्रमाणें करणें. इमानें इतवारें वर्तत जाऊन रयत आवाद राखत जाणें गैर वाजवी परिछिन्न न करणें. कलम १.

पेठ नारायण, व पेठ शनवार या दोहों पेठात कोतवालीची चावडी नाही, याजमुळे फद फितुरी व हाली हरामी समजण्यात येत नाही, याजकरिता दोहों पेठात दोन चावड्या घालावयाचा करार केला असे, तरी निवारसी जागा पाहून दोन चावड्या घालणें, आणि हाली हरामीची पैदास्त होईल त्यापैकी चावड्याच्या खर्चाची नेमणूक होईल त्याप्रमाणें खर्च जाऊन वाकी रद्द कर्जी घेत जाणें. फंद फितुरी याची वातमी यथास्थित राखून सरकारांत समजावीत जाणें. कलम १.

कमाविसीचे कलम पाच हजार रुपये पावेतों होईल तें कोतवालीचे हिशेबी जमेस धरून रद्द कर्जी घेणे पाच हजारांवर जाहल्यास सरकारात पोता भरणा करणें. कलम १.

महाल मजकूर शिवडी प्यादे, वाजे-लोकसुद्धा असामी ७८ अठ्याहत्तर यास तेनात दरमहा रुपये ३१० तीनशें दहा रुपये अकरमाही पेशजीचे नेमणुकेवदल गिरस्तेप्रमाणें ठेवणें, व कारकून व खेरीज मुशाहिरा मागील त्रिवक हरी याची व हल्लींची वहिवाट मजुरा पडत आली तें मनास आणून नेमणूक करून दिव्ही जाईल, त्याप्रमाणें खर्च करीत जाणे. जाजती करू नये. कलम १.

शहरातील रस्ते चागले राखावे, पडवी, वोटें पुणें जळाल्यावर नवे परवानगीशिवाय जाले असतील ते मोडून टाकणे पुढें होऊ देऊ नये. कलम १.

कोतवालीचा मागील वहिवाटीचा हिशेब पाहून, व नव्या दोन चावड्या हल्लीं करावयाच्या सागितल्या आहेत त्यासुद्धा सरकारातून वेहडा करून देऊ, त्याप्रमाणें चालावें. कलम १.

(3) the duties of the office should be carried on honestly and in conformity with established practice the rayats should be kept happy improper conduct would not be tolerated,

(4) the roads should be kept in good order no new verandas or sheds should be allowed all verandas and sheds unauthorizedly constructed after the great fire at Poona city should be pulled down;

(5) information should be regularly collected in each peth regarding conspirators coming into the city, and should be communicated to Government from time to time,

शहरात फंद फितुरी वगैरे येऊन राहतात, त्याची चवकशी पेठा पेठातून कोतवालीचे कारकून वगैरे आहेत त्याजकडून बारकाईनें बातमी राखीत जाऊन वरचेवर सरकारात कळवीत जाणें.

कलम १.

पेठकरी अमलास खलेल करतील, त्यास सरकारातून ताकीद केली जाईल.

कलम १.

शहरांत रात्रीची गस्त कोतवालीकडील फिरत्ये त्याजबराबर कारकून व प्यादे चौकस देत जाऊन रात्रीच्या गस्ती नेहमीं फिरऊन बंदोबस्त राखीत जाणें, व बारकाईनें चोराचा पत्ता लाऊन चोर धरून आणून सरकारात देत जाणें.

कलम १.

एकूण वीस कलमें करार करून कोतवालीचा अंमल छ. ९ मोहरमापासून सांगितला असे तरी सदरील लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन, घाशीराम सावळदास यास.

सनद १.

रसानगी यादी.

११५९ (७५५)—सरकारात नहराचें काम लाविलें आहे, त्याची पट्टी सर्वांप्रमाणें इसजे समानीन तुम्हाकडे पाच हजार रुपयाची करून सरकार खिजमतगार वसुलास मया व अलफ पाठविले होते, त्याजवरून तुम्हीं सदाशिव नीळकठ भावे याजवर जमादिलाखर ९ पुणियाची हुंडी पाठविली, ते रुपये ४००० चार हजार रुपये हुंडी-प्रमाणें पोतेचाल सरकारांत जवाहीरखान्याकडे जमा झाले असेत म्हणोन, रघुनाथ हरि याचे नावें

जाब १.

परवानगीखबर.

(6) efficient karkuns and peons should be sent on patrol every night and thieves should be arrested and sent to Government;

(7) married women should not be given permission to become prostitutes;

(8) 78 peons at monthly cost of Rs. 310 were attached to the office.

(1159) Contributions were levied from the people for the con-

११६० (८१६)—मौजे कात्रज, तर्फ हवेली, प्रांत पुणे येथील जमीन सरकारचे अर्वा समानीन नळाचे कारखान्याखाली, व तळ्याखाली, व नहराखाली पडली आहे. मया व अलफ त्याचा आकार खेरीज गळा, व कडवा, व तूप वगैरे करून गावचे सावान २९ चालीप्रमाणें मजुरा द्यावा म्हणोन, मौजे मजकूरचे गावकरी याणीं अर्ज केला, त्याजवरून गोपाळ वैजनाथ कारकून व रघोजी सोरटे नाईकवाडी दिमत मुभा प्रात मजकूर यास जमीनीचे चौकशीस पाठविले, त्याणीं अडोसीपडोसीं शेते होती त्याचे रुक्याची चाल पाहून जमीन पडली ते. रुके.

॥ थळ कचालमळ्याचे रुके.

८४॥ गोडवीर थळपैकीं रुके ३ व अवळीथळपैकीं रुके ८१॥ एकूण रुके.

॥४॥

एकूण साडेअठ्ठावीस रुके जमीन नळाचे कारखान्याखाली, व तळ्याखाली, व नहराखाली पडली आहे, त्याचा आकार खेरीज गळा, व कडवा, व तूप वगैरे करून दर सजगाणीस नक्त रुपये ४० प्रमाणें रुपये १९० एकशें नव्वद जहाले, ते गांवास सन इसचे समानीनापासून मजुरा द्यावयाचे करार करून हे सनद तुम्हास सादर केली असे, तरी सदरहूप्रमाणें एकशें नव्वद रुपये नहराकडे खर्च लिहून गावास दरसाल मजुरा देत जाणें म्हणोन, नारो महादेव किल्ले सिंहगड याचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी.

११६१ (९१०)—वापूजी आनदराव कमावीसदार कसचे पुणे याचे नावें सनद कीं, सीत समानीन राजश्री आनदराव भिकाजी रास्ते याणी नवी पेठ वसवावयाकरिता मया व अलफ जागा देविली पाहिजे ह्मणून चिनांति केली, त्याजवरून मशारनिल्ले सफर ४ यास पेठ वसवावयास जमीन. विधे.

८७॥१ मोरो वल्लाळ जोशी याजकडे दहा विधे जमीन चालत होती ते हल्लीं मोजणीमुळें भरली ते

८२॥ कबीर फकीर याजकडे जमीन आहे त्यापैकी

A D 1781-82 construction of an aqueduct at Poona: the sum to be paid by Sadāshiv Nilkanth Bhāve was Rs 5,000

(1160) Land measuring 28½ *rukhas* at Katraj having been taken

A D. 1783-84 up for the tank, pipes, and the works connected therewith, its assessment viz. Rs 190 was ordered

to be remitted.

(1161) Land measuring 24½ *bighās* and 1 *pand* was given to

A D 1785-86 Anandrao Bhikāji Raste to found a *peth*.

८१०॥ त्रिवक महिपतराव चिटणीस याजकडे सोळा विघे जमीन चालत होती ते हालीं मोजणीमुळे भरली ते.

८४ सटवाजी पारखी याचे थळपैकी.

८२४॥१

एकूण पावणे पंचवीस विघे एक पाड जमीन नेमून देविली असे, तरी सदरहूप्रमाणें जागा मशारानिल्लेचे हवालीं करणें ह्मणून सनद १.

११६२ (९१६)—जीवनराम घाशीराम याचे नावें सनद कीं, शहर पुणें येथें भवानी सीत समानीन पेठेचे पूर्वेस नवापुरा पेठ वसवावयाची आज्ञा जाल्यास वसाहत करीन मया व अलफ ह्मणोन तुह्मी विनति केली, त्याजवरून सदरहू जाग्यावर पेठ वसवा- रविलोवळ २२ वयाची आज्ञा तुह्मास केली असे येविशींचीं. कलमें

नवीं कुळें पेठ मजकुरीं येऊन राहतील, त्यास सालमजकुरापासून सात साला मोहोतर्फी, व वेठ वेगार माफ केली असे, वस्ती करणें कौल भरल्यावर मोहोतर्फी व वेठ वेगार वगैरे घेतली जाईल. कलम १

कोतवालीकडील व बट छपाईचा उप-द्रव कुळास कौल भरेतोपर्यंत लागणार नाहीं. कलम १.

सरकारची खरीदी व मातबर लोकाची खरेदी कौल भरेतोपर्यंत पेठ मजकुरीं होऊ नये येणेंप्रमाणे. कलम १

एकूण पाच कलमें करार करून हे सनद सादर केली असे, तरी सदरहू लिहिल्या-प्रमाणें वर्तणूक करणें, आणि पेठेची वसाहत करणें म्हणोन. सनद १.

येविशीं सनद, व कौल मिळोन २

१ वापूजी आनदराव कमावीसदार कसवे पुणें यास कीं, रस्त्याचे उत्तरेस सरकारचीं झाडे आहेत, त्याचे लगने वाग, व मळे असतील त्यापैकीं दुकानापुरती जागा साठ हात लावीची, जीं दुकानें होतील त्यास देविली असे, तरी वागमळ्यापैकीं सदरहूप्रमाणें ढर दुकानास साठ हात लावीची जागा देऊन बाकी वाग, व मळे राखणें ह्मणोन सनद

(1162) Jīwanram Ghāsīrām was permitted to found a new suburb A D 1785-86 called Nāwāpurā, to the east of Bhawānīpeth at Poona.

१ वाणी, उदमी, वेपारी, व रयत वगैरे यास कौल कीं, इस्तकवील सन सीत समानीन तागाईत सन इसने तिसैन सात साला माफीचा कौल देऊन जीवनराम घासीराम यास पेठेचे वसाहतीची आज्ञा केली असे, तरी तुर्बी वेवसवसपणे पेठ मजकुरी येऊन वसाहन करून उदीम व्यवसाय करीत जाणें कौल सात साला भरेतों मोहो-
तर्फी. व वेठ वेगार याचा आजार लागणार नाहीं. कौल भरल्यावर वरकड पेठाचे शिरस्तेप्रमाणे मोहोतर्फी वगैरे देत जाऊन मुखरूप राहणें ल्खणोन

२

कौल.

तीन पैकीं दोन सनदा, व एक कौल रसानगी यादी.

३

केली, त्याजवरून छ १ सावान गुदस्ता सन तिसा समानीनापासून जदीद असामी २५ पचवीस दरमहा दर असामीस रुपये ४ चार अकरमाही शिरस्तेप्रमाणें करार करून दिल्ले असेत, तरी चाकरी घेऊन शहरचा बंदोबस्त करीत जाणे. चाकरी बमोजीब ऐवज मजुरा पडेल. दरबंदे पडतात त्याचेही ठिकाण बारकाईने लावणें ह्मणोन, घासीराम साव-
लदास कमावीसदार कोतवाली शहर पुणें याचे नावें. सनद १.

रसानगी यादी

११६५ (९९८)—सरकारचे जागे शहरांत आहेत, त्याचे रस्तेयातील मोन्या जागा

तिसेन जागा बाधिल्या, त्यास खर्च जाहला तो, गुजारत गणेश रगनाथ का-
मया व अलफ रकून व गवडे आकार. रुपये
रविलोवल २१

२०१ गुजारत सदाराम गंवडा रुपये

११८॥ पागा पेठ बुधवार येथील पश्चिमेकडील रस्तेयाची मोरी तीन तो-
डीची बाधली. दक्षिण उत्तर लाव गज १५८ पैकीं निमे शेजारीं
समोरील याची हद्द गज ७९ बाकी निमे सरकारची गज ७९
दर १॥ प्रमाणें रुपये.

५१॥ खबुद (त^१)र खान्याचे उत्तरेकडील बाजू पूर्व पश्चिम रस्तेयातील मोरी
तीन तोडीची लाव गज ६९ पैकीं निमे शेजारीं समोरील याची
गज ३४॥ बाकी निमे सरकारची गज ३४॥ दर गजी १॥ प्रमाणें
रुपये.

३०॥ जुन्या कोटात रस्ता पूर्व पश्चिम जातो, तेथील मोरी तीन तोडीची
गज एकूण. रुपये.

८। दारुखान्याची हद्द मोरी गज ११ पैकीं निमे शेजारीं समो-
रील याची हद्द गज ५॥ बाकी निमे सरकारची गज ५॥
दर १॥ प्रमाणें

२२॥ बंदीखान्याचे जाग्याची मोरी गज ३० पैकीं निमे शेजारीं

the duties of patrol and for other police duties The fact being re-
presented by Gháshirám Sāwaldás, kotwál to Government, 25 additional
men were given and he was directed to detect the dacoities that were
being committed in the city.

(1165) The drains on Government sites in Poona were constructed
A. D 1789-90 at a cost of Rs. 226.

समोरील याची हद्द गज १५ बाकी निमे सरकारची गज १५
दर गजी रुपया १॥ प्रमाणें रुपये.

३०॥॥

२०॥

२०१

१३४

२५ गुजरात पंचम गंवडा याजकडून पेठ शुक्रवार थेथील मोरी
बाघविली त्याचा आकार रुपये.

६। आपाजी शिंदा याचे हद्देची मोरी दगडाची पूर्व
पश्चिम गल्लीची लाव गज १० पैकीं निमे शेजारीं
समोरील याची हद्द गज ५ बाकी निमे सरकारची
गज ५ दर १। प्रमाणें. रुपये.

१८॥॥ हैबतजी शिंदा याचे हद्देची मोरी दगडाची पूर्व प-
श्चिम लाव गज ३० पैकीं निमे शेजारीं समोरील
याची हद्द गज १५ बाकी निमे सरकारची गज १५
दर गजी रुपया १। प्रमाणें. रुपये.

२५

२०

२२६

१५४

एकूण दोनशें सवीस रुपये मोरीच कामास लागले ते कोतवालीचे हिशेबीं खर्च लि-
हिणें, मजुरा पडतील ह्मणोन, घासीराम सावळदास कमावीसदार कोतवाली शहर पुणे
याचे नावें. सनद १.

रसानगी याद.

११६६ (१००६) फिरगोजी खाडे निसबत राजश्री बाळाजी जनार्दन फडणीस
तिसैन याणें हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, शहर पुणे येथें बाजार मजकूरचे
गया व अलफ वाणी, उदमी, बेपारी वगैरे आहेत, त्यापैकीं कांहीं उदमीयांचीं घरे
जमादिलाखर १९ पुण्यात आहेत, कांहींचीं नाहींत, दरसाल दरएक जागा छपरें घा-

(1166) Traders being put to inconvenience for want of land to
A. D 1789-90 build houses for their residence, a new suburb was
permitted to be established to the east of Ganeshpeth
to the north of Bhawánipeth and upto the limits of the stream to the
south of the Ráste's peth.

लून राहतात. नेहमीं घराची सोय नाही, याजकरिता साहेबी कृपाळू होऊन गणेश पेठेचे पूर्वेस नवी पेठ वसवावयास जागा नेमून देऊन सात साला माफीचा कौल दिल्यास वसाहत करीन ह्मणून, त्याजवरून नवी पेठ होऊन माहामुरी होते हें जाणून पेठेस जागा, गणेश पेठेचे पूर्वेस, भवानी पेठेचे उत्तरेस, रास्ते याचे पेठेचे दक्षिणेस, वोढा आहे तेथपर्यंत, रुंदी गज ४५० चारशें पन्नास, व लांबी पूर्व पश्चिम नागझरीपासून गज ६०० सहाशें खुली आहे ती पेठ वसवावयास नेमून देऊन इस्तकवील सन तिसैन सालमजकूर तागार्हत सन सीत तिसैन सात साला माफीचा कौल सादर करून पेठ वसवावयाची आज्ञा केली असे, तरी तुम्हीं कोण्हे गोष्टीचा अदेशा न धरिता पेठेची वसाहत करणें. सात साला कौल भरल्यावर सरकार महसूल शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. पेठ मजकूरचें शेट्येपण फिरंगोजी मजकूर यास करार करून दिलें असे कौल भरल्यावर शेट्येपणाचा हकदक करार करून दिल्या जाईल ह्मणोन, वाणी, उदमी, वेपारी वगैरे याचे नावें. कौल १.

सदरील अन्वये वापूजी आनंदराव कमावीसदार कसवे पुणें याचे नावें सनद कीं, सदरहूप्रमाणें जागा नेमून देणें ह्मणोन सनद १.

२

एकूण कौल व सनद मिलोन दोन दिल्या असेत.

रसानगी याद.

सदरील कौल, व सनद दिल्ली त्यात फिरंगोजीनें अर्ज केला असी मालुमात लिहिली ती नसावी, याजकरिता दुसरी याद देण्याची जाहाली आहे, त्याप्रमाणें छ २ रमजानीं कौल, व सनद दिल्ली असे, सबब दूर. रसानगी, मोरो महादेव कुटे.

माधवराव नारायण ऊर्फ सवाई माधवराव पेशवे यांची रोजनिशी.
LIST OF PLACES AT WHICH THE PESHWA RESIDED DURING THE YEAR.

इंग्रजी साल व मुसलमानी साल, महिना	क्र.सं.	मुकाम	शेरा	इंग्रजी साल व मुसलमानी साल, महिना	क्र.सं.	मुकाम	शेरा.
अर्वा सैन मया व अलफ १७७३-७४ माहे रजव.	१ ते ७ ८ ते ९ १० ११ ते १८ १९ २० ते २३	कसबा पुणे मु दाखल नाही. कोरेगांव प्रात, जुन्नर जुन्नर. मौजे नायगाव, तर्फ साडस, प्रांत पुणे. मौजे कोथले, तर्फ करेपठार, प्रांत पुणे मौजे मोरगाव, प्रांत पुणे. मौजे कुरकुंव, तर्फ पाटस, प्रांत पुणे. मौजे पेडगांव, तर्फ पाटस, प्रांत पुणे.			१० १९ २२ २३ २४ २५ २६ २७ २८ २९	मौजे कोटगिरें, परगणे यत्तेगिर. मौजे कोडदूर, परगणे रायचूर. मौजे मचाल, परगणे आदवानी. सदर मौजे कनकुरी, परगणे आदवानी. मौ. आंचोली, परगणे आदवानी. मौ. नागनहळी, पर० लोचागुड सदर. सदर सदर माची, किल्ले पुरदर माची, किल्ले पुरदर माची, किल्ले पुरदर. माची, किल्ले पुरदर. पुरंदर, माची.	
सावान, रमजान माहे सवाल.	३ ९	मु दाखल नाही. मौजे तोंडर, परगणे कलबुर्गे. मौजे भुरखेड, परगणे चित्तापूर.		माहे जिल्हाद माहे जिल्हेज माहे मोहरम माहे सफर	१ ते १५ १६ ते २४		९

९ पेशवे यांचे नाव ठेवले त्याजवढल आहेर जमा आहे ता २१ चे कीर्दीत

(माहे सफर)

२५	वंदेश्वर, कसवे सासवड.
२६	मौजे पिंपरें, कसवे सिरवळ
२७	मौजे दहिगाव, प्रात वाई
२८	मौजे आरळें, प्रांत वाई, कृष्णा दक्षिणतीर
२९	सदर.
३०	सदर.
१ ते ७	मौजे आरळें, प्रात वाई.
८	मौजे किकली, प्रात वाई
९	कसवे सिरवळ, नीरा उत्तरतीर
१०	पट्टे पुरदर
११ ते २२	माची, किल्ले पुरदर

माहे रविलावल

खमस सवैन मया व

अलफ

१७७४-७५

माहे रविलावल.

माहे रविलाखर

माहे जमादिलावल

माहे जमादिलाखर

माहे रजव

माहे सावान

माहे रमजान

माची, किल्ले पुरदर.

माची, किल्ले पुरदर

माची, किल्ले पुरदर.

माची, किल्ले पुरदर.

माची, किल्ले पुरदर.

माची, किल्ले पुरदर.

माची, किल्ले पुरदर.

माची, किल्ले पुरदर.

२३ ते २९

१ ते ३०

१ ते ३०

१ ते २९

१ ते १८

माहे सवाल

१९	पट्टे पुरदर नजीक
२० ते २३	मौजे यखतपूर, प्रांत पुणे.
२४	मौजे वलती, प्रांत पुणे.
२५	कसवे तळेगांव, तर्फ पावळ
२६	मौजे काडापुरी, तर्फ पावळ,
	प्रांत जुन्नर
२७	मौजे कोकडी, तर्फ कडे,
	प्रांत जुन्नर.
२८	मौजे रुई, तर्फ राजणगांव.
२९	मौजे चास, परगणे पारनेर.
१	मौजे चास, परगणे पारनेर.
२	मौजे जेऊर, परगणे कडेवलीत
३	सदर
४	मौजे हिंगोणी, परगणे नेवासें
५ ते ७	मौ. आवगाव, पर० गाडापूर
८	मौजे काठीपिंपळगाव, परगणे गाडापूर.
९	मौजे पारोळें, परगणे खडाळे.
१०	कसवे नसरतपूर, परगणे देहरे.
११	मौजे उबखेड, प्रात खानदेश

१ स्वारीस सुखाराम भगवत व वाळाजी जनाईन निघाले

(माहे सवाल.)

१२	सदर	मौजे चोरकुंड, परगणे धुळे
१३		प्रात खानदेश
१४ व १५		कसबे धुळे, परगणे मजकूर
		प्रात खानदेश.
१६		मौजे डाफरी, परगणे सोनगीर,
		प्रात खानदेश.
१७ व १८		कसबे थालनेर, परगणे मजकूर
१९		सिंगवें, परगणे थालनेर
२० ते २३		मौजे तारखेडें, परगणे सु- लतानपूर.
२४		मौजे खरेंदें, परगणे थालनेर
		प्रात खानदेश
२५		मौजे दगडी, परगणे चोपडें.
२६		मौजे नमणें, परगणे आडावद
		प्रात खानदेश.
२७ व २८		मौ दाबुरडी, परगणे आडावद
२९		कसबे यावल, परगणे मजकूर
३०		मौजे पिंपरुड, परगणे सावेंदें.
१ व २		मौजे पिंपरुड परगणे सावेंदें.
३ ते ५		मौजे भोकरी, परगणे रावेर, प्रात खानदेश.

माहे जिल्हाद

६ ते १०	काळाचौतरा नजीक चन्हाणपूर.
११ ते १७	मौजे मारोळि, परगणे जैमावाड.
१८	मौजे अंतोर्ली, परगणे येद- लावाड
१९	मौ हात्याले, परगणे येदलावाड
२०	मौजे सांकेगाव, परगणे येद- लावाड
२२	मौजे हणमतखेड, परगणे उत्राण
२३	मौजे हिगोण, परगणे वाहाल.
२४	मौजे कजगाव, परगणे देहेंर
२५	मौजे कामाटी, परगणे पाटोडें
२६	मौजे रोडेगाव, परगणे वेजापूर
२७ व २८	मौजे मातुलठाण, परगणे व- जापूर, गोदा दक्षिणतीर.
२९	कसबे राहुरी, परगणे मजकूर
१	मौजे जांभगाव, परगणे पारनेर
२	मौजे गणेगाव, तर्फ कडे.
३	मौजे वडकी प्रात पुणें.
४ त ३०	माची किल्ले पुरंदर

माहे जिल्हेज

§ आज रोजी सखाराम भगवत व वाळाजी जनार्दन यास निरोपाची वलें नवाव निजामवाहीखान याणी छ १७ जिल्हाद रोजी दिली तां जमा आहेत
* नानाफडणीस व सखाराम भगवंत स्वारीस गेले होते, ते माचीस दाखल झाले

माहे मोहरम, सफर, रविलावल.	माची किल्ले पुरंदर.			
माहे रविलाखर	१ ते ५	माची किल्ले पुरंदर	१७७७-७८	माची किल्ले पुरंदर. माची किल्ले पुरंदर.
सित सवैन मया व अलफ				
१७७५-७६				
माहे रविलाखर	६ ते ३०	माची किल्ले पुरंदर. माची किल्ले पुरंदर.	१७७८-७९	माची किल्ले पुरंदर. माची किल्ले पुरंदर.
माहे जमादिलावल, जमा- दिलाखर, रजब, सावान, रमजान, सवाल, जिल्काद, जिल्हेज				
माहे मोहरम.	१ ते ५	मौजे कोढीत तर्फ कोरेपठार.	१ ते १०	पट्टे किल्ले पुरंदर.
माहे सफर, रविलावल	६ ते ३०	माची किल्ले पुरंदर.	११ ते ३०	सासवड.
माहे रविलाखर	१ ते १५	माची किल्ले पुरंदर	१ ते २०	सासवड.
सबासवैन मया व अलफ			२१	मौजे आबी, परगणे सवें
१७७६-७७			२२	मौजे वळती, प्रात पुणे.
माहे रविलाखर.	१६ ते २९	माची किल्ले पुरंदर	२३	मौजे शेऊर, प्रांत पुणे.
साल अखेर		माची किल्ले पुरंदर	२४ ते २९	मौजे पर्वती, प्रांत पुणे.
			१ ते ९	मुक्काम पर्वती, प्रात पुणे
			१० ते ३०	पुणे.
			१ ते १८	मुक्काम दाखल नाही.

समानीन मया व अलफ १७७९-८० माहे जमादिलावल माहे जमादिलाखर ते जमादिलावल. माहे सवाल	१९ ते २९ १ ते २१ २० ते २९	पुणे. पुणे. पुणे. खडकी प्रात पुणे.		८ ते १८ १९ ते २० २५ २६ ते २८ २०.	मौजे मढ, तर्फ बोरेडी. मौजे शिरसे तर्फ बोरेडी. मौजे मढ. मौजे जावळे मौजे शेळारवाडी.
इहिदे समानीन मया व अलफ १७८०-८१ माहे रविलावल	१ ते १० ११ ते २९ ३०	मौजे कालें, तर्फ नाणेमावळ. मौजे मुडवें, तर्फ नाणेमावळ. मौजे खडकाळें, तर्फ नाणेमावळ.	इसजे समानीन मया व अलफ १७८१-८२ माहे जमादिलाखर माहे रजन माहे गगान ते माहे जमादिलावल माहे जमादिलाखर	१ ते ३० १ ते २९ १ ते २१	पुणे. पुणे. पुणे
माहे रविलाखर	१ ते २४ २५ २६ व २७ २८ ते ३०	कसवे नाणे, तर्फ मजकूर. मौजे मढ तर्फ बोराडी. मौजे खालापूर, तर्फ बोराडी. मौजे कावे तर्फ तुंगारतन	सह्यास समानीन मया व अलफ १७८२-८३ माहे जमादिलाखर माहे रजन त माहे जमादिलाखर माहे रजन	२२ ते ३० पुणे पुणे	
माहे जमादिलावल	१ ते ४ ५ ते ७	मौजे कावे तर्फ तुंगारतन. मौजे वयाळ.		१ ते ३	पुणे.

अर्वा समानीन मया व अलफ १७८३-८४ माहे रजव माहे साबान ते जमा- दिलाखर माहे रजव	४ ते ३० पुणे. १ ते १४ पुणे.	
खमस समानीन मया व अलफ १७८४-८५ माहे रजव माहे साबान ते जिल्हाद माहे विल्हेज	१५ ते ३० पुणे १ ते ९ पुणे १० पुणे ११ ते १७ पुणे १८ पुणे १९ पुणे २० पुणे	† § मुक्काम पुणे मुक्काम पुणे मुक्काम पुणे मुक्काम पुणे मौजे भाडुई, तर्फ हवेली कसवे खेड, तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर नारायणगांव, प्रांत जुन्नर कसवे ओतूर, प्रांत जुन्नर.

† तारीख ९ रोबी पेशव्याची स्वारी गंगपुरास जाण्यास मुहूर्तकरून रात्री सत्ता-
विसावे घटकेस वाळ्यातून निघाली सवय घटकास्थापनास कौरे सार्चे ४६।

§ रावसाहेब रोज गुदस्त खासा स्वारी मुहूर्तकरून डेच्यास दाखल जाली.

२१ २२ २३ ते २९	मौजे कुमफळ, परगणे, आकोले कसवे सिन्नर, परगणे मजकूर. क्षेत्र पचवटी, परगणे नाशिक
१ ते १३ १४ १५ १६	क्षेत्र पचवटी, परगणे नाशिक. मौजे जागेली, परगणे नाशिक. मौजे फदीपूर, तर्फ देपूर. मौजे निलवाडी, तर्फ हवेली परगणे सगमनेर
१७ १८ १९	मौजे माडवे, परगणे पारनेर. मौजे टाकळी, परगणे पारनेर. मौजे देवीभोईरे, तर्फ विघोज प्रांत जुन्नर.
२०	मौजे वरुडे, तर्फ पावळ, प्रांत जुन्नर.
२१	मौजे वडुखुर्द, तर्फ साडस, प्रांत पुणे.
२२ ते २९	कसवे पुणे. मुक्काम पुणे
१ ते २५	मुक्काम दाखल नाही. मुक्काम दाखल नाही.

माहे मोहरम

माहे सफर, रविलाखर
व जमादिलेवल
माहे जमादिलाखर
माहे रजव

सीत समानीन मया व अलफ १७८५-८६ माहे रजव माहे सावान ते जमादिलाखर माहे रजव माहे सावान	२६ ते १० १ ते २९ १ ते ७	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम दाखल नाही.	
सवा समानीन मया व अलफ १७८६-८७ माहे सावान माहे रमजान ते माहे सफर माहे रविलोवल माहे रविलाखर माहे जमादिलोवल माहे जमादिलाखर व माहे रजव माहे सावान	८ ते ३० १ ते १५ १६ ते ३० १ ते २९ माहे जमादिलोवल १ ते १२ १३ १४ ते १७	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम दाखल नाही. मुक्काम पुणे. मुक्काम दाखल नाही. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम दाखल नाही. मुक्काम पुणे. मुक्काम दाखल नाही. मुक्काम पुणे. मुक्काम दाखल नाही.	

माहे सवाल ते माहे रमजान माहे सवाल	१	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे	माहे रविलावल	१ ते १४ १५ १६ १७ १८ १९ ते २९ १ ते १२	मुक्काम वाई. मौजे पळसी, समत वाघोली, प्रात वाई, मौजे निवेद तर्फ निरथडी कसवे सुपे, परगणे मजकूर मौजे आवळे, प्रांत पुणे. कसवे पुणे. मुक्काम पुणे मुक्काम पुणे.
इसने तिसैन मया व अलफ १७९१-९२ माहे सवाल माहे जिलकाद व जिल्हेज माहे मोहरम	२ ते २९ १ ते १८ १९ ते २९ १ ते ३ ४ ५	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे मुक्काम पुणे. मुक्काम वानवडी, प्रांत पुणे. मुक्काम वानवाडी, प्रांत पुणे. मौजे लेणी, प्रांत पुणे मौजे जेजुरी, तर्फ करेपठार, प्रात पुणे.	माहे रविलाखर ते रमजान माहे सवाल सलास तिसैन मया व अलफ १७९२-९३ माहे सवाल माहे जिलकाद ते रमजान माहे सवाल		
माहे सफल	६ ते ७	मौजे पिंपरे बुडुख, परगणे सिरालें		१३ ते २९ १ ते २३	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे
माहे सवाल	८	मौजे जेऊर, तर्फ वदन, प्रांत वाई	अर्वा तिसैन मया व अलफ १७९३-९४ माहे सवाल		
माहे सवाल	९	मौजे पाडें, समत हवेली, प्रांत वाई	माहे जिलकाद ते माहे सवाल	२४ ते २९	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे.
माहे सवाल	१० ते १४ १५	कसवे वाई. मौ महाबलेश्वर, प्रांत जावली.			
माहे सवाल	१६ ते २९	मुक्काम वाई.	माहे जिलकाद	१ ते ५	मुक्काम पुणे.

रमजान	२१ ते ३० १ ते १० ११ ते १५ १६ ते २८ २९ १ २ ते ३ ४ ते ६ ७ ८ ९ ते ११ १२ ते २९ १ ते १६	मौजे धानोरे, परगणे कडेवलीत. मौजे धानोरे, परगणे कडेवलीत. मौजे जवळे, परगणे कडेवलीत. मौजे खेळगाव, परगणे कडेवलीत. मौजे कर्जे, परगणे कडेवलीत. मौजे कर्जे, परगणे कडेवलीत. मौ. सोगांव, परगणे कडेवलीत. मौजे सिरापूर, प्रांत पुणे. मौजे कानगाव प्रांत पुणे मौजे खामगाव, प्रांत पुणे. मौजे लोणी, प्रांत पुणे. कसवे पुणे मुक्काम पुणे	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे.
सवाल			
जिल्ह्याकड			
सित तिसैन मया व अलफ १७९५-९६	१७ ते ३०		मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे.
जिल्ह्याकड जिल्हेज माहरम. सफर रविलोवल रविलाखर	१ ते १३		

खमस तिसैन मया व अलफ १७९४-९५ माहे जिल्काद माह जिल्हेज ते रविलाखर जमादिलावल जमादिलाखर	६ ते २९ १ ते १९ २० ते २९ १ ते १३ १४ ते २३ २४ ते २६ २७ ते ३० १ ३ ते ६ ७ ते १५ १६ १७ १८ ते २९ १ ते २०	मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम पुणे. मुक्काम गारपीर. गारपीर, कसत्रे पुणे. मौजे खराडी, प्रात पुणे. मौजे कोरेगाव, तर्फ पावल, प्रात जुन्नर मौजे मीरगव्हाण, तर्फ पावल, प्रात जुन्नर. मौजे आलेगांव, परगणे कडे राजणगांव मौजे काटीतादळी, परगणे कडे रांजणगांव मौजे वेलवडी, परगणे कडे. मौजे आडळगांव, परगणे कडे मौ खाडवी, परगणे मिरजगांव मौजे हिंमणगांव, परगणे कडे. मौजे हिंमणगाव, परगणे कडे.
---	--	--

ERRATA.

Number	Page	Line	Incorrect	Correct
881	83	1	Ápajis	Apaji's
891	88	10	in	on
897	92	6	Châdak	Chândak
900	93	8	Ápajis	Ápâji's
911	102	2	Apâjis	Apaji's
913	103	2	Ápajis	Apaji's
918	108	5	adultry	adultery
951	129	8	sucessful	successful
,	"	"	details	debts
999	158	12	only, it	only It
1005	166	4	term	tenure
1030	188	3	1015	1013
	188		690 each	690; 2 offered to four deities at 8 annas each.
1032	194	10	villaged	village
1034	195	3	details	debts
1042	205	7	amount, Gover- nment	amount was to be levied for Government from the holder as nazar
1045	208	5	âftâgır bearer	âftâgır & bearer
1047	209	11	other person	other
1088	245	3	owing to	during
1089	246	1	labour'	labour.
1129	277	4	honor	honour
1156	349	1	Dairy	Diary

शुद्धिपत्र.

पृष्ठ	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
४	१०	रकटर्जी	रडकर्जी
२	१७	वाजीराऊ	वाजीराव
३	९	फडनीस	फडणीस
५	१८	मृत्यु	मृत्यु
७	२	दरकसमधें	दरकसंवंधें
२२	२९	बल्लाल	बल्लाल
४१	२	गागू	गानू
५७	१०	नासिककर	नाशिककर
५९	१४	वाजीराऊ	वाजीराव
६१	४	जोसी	जोशी
६२	१२	आमचेव	आमचे
६३	१०	वृत्ति	वृत्ति
६५	२७	किली	किल्ली
८२	९	रामगिरिधर	रामगिरिधर
८९	२०	नीळकठ	नीळकंठ
९७	२३	हेळवाकला	हेळवाक
९७	२८	हेलवाक	हेळवाक
१०९	१३	कीर्दीपेका	कीर्दीपेकीं
१३४	५	एकशएक	एकशेएक
१४५	१	दुसर	दुसरे
१६६	१४	संवंधें	संवंधें
१६९	२	मोज	मौजे
१७५	२३	सितेनाव	सितैनात
१९३	१२	वाळोजी	वाळोजी
१९९	१८	यथुराभट	मथुराभट
२०२	१९	म्हणून	म्हणोन
२०७	११	देहेवि	देहेवी
२०९	८	मजकर	मजकूर
२९०	८	निसव	निसवत
३२१	११	कमळजा वाई	कमळजावाई
३५०	५	देण	देणें
”	२१	ज	जे
३५५	६	रणें	रहाणें
३५८	१०	मजकर	मजकूर

सवाई माधवराव पेशवे यांचे रोजनिशातील अपरिचित शब्दांचा कोश.

पृष्ठ स.	ओळ	कठिण शब्द	कठिण शब्दाचे अर्थ
२८८	१३	अजपत्रें	शेरेपत्र २
२२१	६	अजुरा	मजुरी
५७	५	अडगेरी	अडीच शेरीः अर्धा पायली.
२३५	१४	अदगज.	अर्धागज.
७९	१४	अन्वये.	प्रमाणें
७०	२०	अफलाढ.	कन्यासतति.
२२४	११	अमदरफती	ये, जा.
२५७	१९	अमीन	हुद्दाविशेष. अधिकारी—न्यायाचे वगैरे
१६५	१	आकस	द्वेष.
२१९	२३	आजुरदार	मजुरदार
५२	८	आढा.	टिलेले, देण्यात आलेले.
२८	९	आफतागिरी.	अवदागीर
२२४	११	आफती	दुष्काळ
१८४	२६	आक्षेप	मागणे, तक्रार, आशका.
१६३	२५	इजमाहाल. (इजमायली?)	चाल, तातपुरत्या, कामचलाऊ.
२१७	२१	इजाफा	पगाराची वढडती, वाढ
७६	२२	इतवारी	विश्वासू
६	९	इतल्याने.	सल्ल्याने.
४	४	इस्तकवील	छापासून.
२३९	१८	इस्तवोल.	नाव (कान्स्टाटीनोपल).
१८	१	इस्ताव्याचे.	दरसालचे चढाचे.
१६९	१०	उच्छेद.	नाश, उपटून टाकणें
१७९	१५	उजूर (करणें)	वाट पाहात बसणें, हरकत करणें
२९९	२६	उष्ट्रखाना.	उट बाधण्याची जागा (उटखाना).
१६४	२२	उफाल (ळ).	जास्तीवाकी, जास्त शिल्लक.
१८९	१	उलफा.	बिन शिजविलेलें धान्य.
१२३	६	एकजदी	एके ठिकाणीं असलेले
१५४	१४	एक्तीयार.	जबाबदारी, असत्यार

पृष्ठ सं	ओळ	कठिण शब्द	कठिण शब्दांचे अर्थ.
११३	२०	ऐन तैनात.	मुख्य तैनात.
१०१	२६	कतवा.	जवावदारीचा कागद.
१०७	९	कमच्या.	वेताच्या छड्या.
४	८	कमावीस.	वसूली, सारा वसूली.
२४२	१४	कमोद	तादुळाची जात.
२४६	१९	कर्यात	पोट महाल.
६२	१७	करीने (करिणा)	लेखी म्हणणे
२४८	१३	कस	इसम
१५२	११	कारखानीस.	कारभारी, हिशेवनवीस, कोठीवाला.
१८	१०	कारसाई	तगाई.
२२६	१४	काराणी.	कामगार, खलासी
२२०	१	कार्साद	टपाल घेऊन जाणारा गडी.
१५९	४	काळीची	शेतातील जमीन.
१६९	६	कुफराणा.	आगळीक
६९	२६	कौल	अभयपत्र.
२१२	३०	खाजण.	समुद्रकिनार्यावरील लागवडीची जमीन, . .
२४३	१	खारेभात	खान्या जमीनीत तयार झालेले.
६	१२	खासवरदार.	खासगीचे नोकर
२४६	१३	खिलार	गाई, म्हशी वगैरे.
६९	१३	खिसा	राखून ठेवलेला भाग
२२६	९	खुटवा	जहाजावरील जकात
२०५	८	खुमाचे	समुदायाचे, जमावाचे, गटाचे
५८	१८	खोजेदायम	विशेषनाम.
३	१९	खोतीस	मक्त्यास.
२९३	१३	गरत	गृहस्थीण, घरातील वायका.
१४७	१४	गुजारतीनें	मार्फतीनें, हस्ते.
५	१९	गैरवाका	निष्कालजीपणानें
८२	२	घरवद	पडीक घराची जागा.
५	१७	घालघसर.	टाळाटाळी, लाववालाववी.
१६९	१३	घासदाणा	कर
२७९	१३	चाकरमान्या (ने)	चाकरीचे.
१८४	२५	चाटी	शिंपी
२२५	१०	चारण.	धान्य नेणारे आणणारे व्यापारी, तांडेवाले.

पृष्ठ स.	ओळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दाचे अर्थ.
२१०	१५	चिगर.	किरकोळ.
१४	८	जकीऱ्या (स).	सामान
१७२	२	जथे	जासूदांची टोळी
१६६	१७	जरावाजरा.	किरकोळ सामानसुमान.
१४	७	जदीद.	नवीन
२३३	२७	जावता	पत्रक.
२२०	१	जावसाल.	वोलणें चालणें
१२	१६	झाडीयानसी.	झाड्यानिशी.
२१४	४	ठिकीं.	ठिकाणें, जमिनीचे तुकडे.
२२६	११	डगी.	होडी, बोट फताडी, ढाण
२८०	१०	डेगोमेगो (ढेंगोमेंगो).	महाराचे गुरु.
१८५	२२	तकिया.	वसण्याची जागा, फकीराची उभी राहण्याची जागा
२६	७	तपे	तर्फे.
१२३	२०	तालीक	नकल.
१६१	६	तेजकरी	सावकार वगैरे
१९३	२४	तैवज.	पानसुपारी.
१४०	११	तोतया	सादृश्यावरून हुसऱ्याचें नाव सागणारा.
२२४	१३	थळभरीत	माल भरण्याचे ठिकाणचा कर.
२२४	१२	थळमोड.	माल विकण्याचे ठिकाणाचा कर.
६७	२२	दखलगिरी.	मध्ये पडणें.
३	१९	दरकदार.	सरकारने नेमलेला मनुष्य.
७	२०	दरसदे	दरशेंकडा.
२४	१९	दस्तक	परवाना
६२	२	दायाद.	नातेवाईक, वारस.
१०	५	दास्तान	कोठार
१०७	९	द्वाहिदुराई	आरडाओरडा
१४	९	दिगर.	अधिक, जास्त, इनाम सरजाम वगैरे.
११	२३	दिमत.	निसबत, तर्फेचा.
६२	२१	दिव्य	खरे, दाखविणारें अद्भुत.
२२६	१६	दिवसगत.	जास्तदिवस.
२	१२	दिवाणदस्तुरी.	सरकारी कर
१८६	६	दुवा.	आशिरवाद.

पृष्ठ स.	ओळ.	कठिण शब्द	कठिण शब्दांचे अर्थ.
७०	२५	देहाय.	गावगन्ना
६२	७	दौहित्र	मुलीचा मुलगा.
१६४	९	नाकारे	वाईट, गहाळ.
७४	२	नामजाढ	कीर्तिमान, एक पटवी, मान्यतेने
२५९	१	निका.	लग्न दुसरें, पाट
२४२	१३	निरख.	भाव.
२६६	१७	नीचाभिगतयोपित्संस- र्गप्रायश्चित्त.	हलक्या जातीच्या माणसासी सहवास असणा- ऱ्या वाईच्या ससर्ग दोषाचे प्रायश्चित्त.
२७२	७	नीलावर	निळे वस्त्र नेसणारे
१३३	११	पयक.	सरदाराच्या हाताखालील फौजेचा भाग.
११२	५	पडथळे	अगातील देव अगर भुतें
२३६	१०	पटणी	पाटण येथील.
१२८	१५	परनिष्ठ	सत्यवादी, केव्हाही खोटें न बोलणारे
६५	२	परिचारक	नौकर, हुजऱ्या
६७	६	पाढरीनें	समस्त खेडे गावांतील मडळीनें.
२९९	१४	पीलखाना.	हत्ती बाधण्याची जागा (हत्तीखाना).
६२	१८	पुरगीस	अर्ज
७०	१५	पुस्त दर पुस्त	पिढीनपिढी.
२	११	पेशकसी	इनामावरील कर, नजराणा
५४	१४	पोता	पिशवी, खजिना.
२६६	१७	प्रत्याम्नाय	वैदिक
६४	२६	प्रथकोंकोर	पृथक् पृथक्
२७७	२	प्राकार	हद्दीची भित
२६६	१७	प्राजापत्य	गोप्रदान, प्रायश्चित्ताचें गोप्रदान
९	२५	फडफर्म	ऐनजिनसी नजर.
४	५	फरोक्त	विक्री, विकलेला
१५५	३	फुटखोत	फुटकळ खोत, थोड्याभागाचे जमीन सान्याचे
			मक्तेदार
१२८	८	फेरिस्त	याद
२३३	२१	बटछपाई	शिक्षा मारण्यावद्दल वार्षिक कर
९४	११	बटफैली	गैरवर्तन
२२५	३	बमय	साहित
११३	११	बमोजीब.	प्रमाणें, बरहुकूम.

पृष्ठ स.	ओळ.	काठिण शब्द.	काठिण शब्दाचे अर्थ.
१९२	२७	वारदार.	हुजऱ्या.
१७७	२२	वाल्पवेर्गी.	मुलांचे पोषण.
१४४	१२	वेकार.	विनरोजगारी, विनधदचाचे लोक.
१६४	२०	वेहडे.	अदाज पत्रके.
३	८	मखलासी	पसंतीचा शेरा.
२१२	३०	मच्छीमार.	मासे मारणारे, कोळी.
६	५	मजमू.	वसुलीचे काम
२४६	१९	मजरें.	लहान खेडे.
२२०	१०	मचवा	लहान जहाज.
१२३	७	मनसुफी.	न्याय.
१५	५	मरामत	दुरुस्ती.
१२०	८	मलई.	गर्दी.
६९	२७	महचर.	सनदलख.
१६	२	महागिरी.	गलबत.
२५	१३	माली.	वगूल सवंधी.
२४२	१०.	माहासरखेल.	राजे रजवाड्याचा किताब.
१००	३	भिनहु	चालू सदरहू
२४८	१६	मुशाहिरा.	पगार, रोजमुरा.
२६१	५	भेटा.	टांक.
२	३	मोकासा	लष्करी नोकरीबद्दल वसूलपेकी वाटा.
३	१	मोईन.	कायम नेमणूक.
२०५	११	मोईतसवी.	मुकरर वस्ती करणारे (२)
१०	७	मोर्तेव.	राजशिका.
५९	७	यजीतमत्र.	अजिंक्य पत्र, शरण पत्र.
३	६	रजातलवेत.	हुकुमात.
७३	१०	रयते.	रयत.
६७	१७	रयान.	रयत.
२८	३	रवासुदगी.	रोखे पत्राचे रजिस्टर.
४	७	रसद.	रसीद, भरणा.
१	१०	रसानगी.	रवानगी
२३४	२१	राजीरजावदीने.	राजीखुषीने
१२४	१४	रुईने	रिवाजाने, सीध्या रस्त्याने.
७०	५	रुसूम.	दरसाल मिळणारी नक्त नेमणूक.

पृष्ठ स.	आंळ.	कठिण शब्द.	कठिण शब्दांचे अर्थ
६०		स्वल्प.	समक्ष.
१८५	१६	लवणशाकेन.	लोणच्याकरिता.
८१	११	लाजा.	सवध.
६४	१२	लिम्या.	शिथिलाच्या, नोंदीच्या
२४२	१०	वजास्त महामर्तेल	एक किनास.
१५८	५	वरात.	हुटी.
६४	०	वस्नवानी.	चीजवस्न
२४७	२	वळवटा	वहिवाद, पद्धत, क्रम.
६०	२०	शाहिदीनामा.	नाबिदाराचालेरा-जवान्या.
२७१	८	पददर्शन	योग, सामान्य, पूर्व व उत्तर सीमाना, न्याय व विशेषिक ही सहा दर्शने. सामान्यतः सहा शान्ते.
२७०	१६	पटव.	सहा दिवसांचे प्रायश्चित्त
६४	२६	सत्या	एकट्या, नुसत्या.
१६०	११	सतेल.	एक प्रकारचे भाडे.
२०५	८	सदारत	पेपतदार
६५	२०	समापत्र.	संमतिपत्र
१५५	३	सगुलात.	मुख्य सोत.
२५	२०	सरदेमगत.	मुख्य देशमुखी.
२५	१२	सरमुभा.	मुख्य तालुकदार.
१७	२१	सगहवाला.	मुख्य हवालेदार
८२	७	हटकरी.	वाजारकरी.
२६५	१८	हरकी.	नजराणा, हरल्यावद्दल दंड. वक्षिमी.
१७०	६	हरट्ट	आशय.
५७	१५	हरदू.	दोन्ही.
१०	१९	हशम.	तेनातीचे लोक.
१२	५	हशमनिनी.	हशमनिसाचा. हशमनीस-हजीरीपट ठेवणारा अधिकारी.

